

T.C. TEKİRDAĞ VALİLİĞİ ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ

Hazırlayanlar:

Mehmet CEYHAN
Çevre ve Şehircilik İl Müdürü

Fatih ARSLAN
Müdür Yardımcısı

Kaan Sinan TOHUMCU
ÇED ve Çevre İzni Şb. Md.

Ö. Faruk ÖZCAN
Çevre Müh.

Sinem GÜNERİ
Şehir Plancısı

TEKİRDAĞ – 2011

TEKİRDAĞ VALİLİĞİ
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ

TEKİRDAĞ İL ÇEVRE DURUM RAPORU

2011

Adres: Hürriyet Mah. Müjgan Kalelioğlu Caddesi
Merkez/Tekirdağ

e-posta: tekirdag@csb.gov.tr

Tel: 0 282 261 20 40

Faks: 0282 261 41 17

<http://tekirdag.csb.gov.tr>

**YEŞİLİ GÖRMİYEN GÖZLER,
RENK ZEVKİNDEN MAHRUMDUR....**
MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

Tekirdağ Valiliği

Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

İÇİNDEKİLER

A.COĞRAFİ KAPSAM.....	23
A.1.GİRİŞ.....	23
A.2. İL VE İLÇE SINIRLARI.....	25
A.2.1. Çerkezköy.....	26
A.2.2. Çorlu.....	30
A.2.3. Hayrabolu.....	33
A.2.4. Malkara.....	37
A.2.5. Marmara Ereğlisi.....	39
A.2.6. Muratlı.....	43
A.2.8. Şarköy.....	49
A.3. İLİN COĞRAFİ DURUMU.....	50
A.4. İLİN TOPOGRAFYASI VE JEOMORFOLOJİK DURUMU.....	51
A.5. JEOMORFOLOJİK YAPI VE STRATİGRAFİ.....	54
A.5.1. Metamorfizma ve Magmatizma.....	61
A.5.2. Tektonik ve Paleocoğrafya.....	62
B.DOĞAL KAYNAKLAR.....	64
B.1 ENERJİ KAYNAKLARI.....	64
B.1.1. Su Gücü.....	64
B.1.2. Kömür.....	65
B.1.3. Dogalgaz.....	72
B.1.4. Rüzgar.....	73
B.1.5. Biyokütle.....	73
B.1.6. Petrol.....	74
B.1.7. Jeotermal Sahalar.....	74
B.2. BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK.....	74
B.2.1. Ormanlar.....	74
B.2.1.1. Odun Üretimine Ayrılan Tarım Alanları.....	74
B.2.2. Çayır ve Mera.....	74
B.2.3. Sulak Alanlar:.....	74
B.2.4. Flora:.....	74
B.2.5. Fauna.....	75
B.2.6. Milli Parklar, Tabiat Parkları, Tabiat Anıtı, Tabiatı Koruma Alanları ve Diğer Hassas Yörelere.....	75
B.3. GENEL TOPRAK YAPISI.....	75
B.4. SU KAYNAKLARI.....	77
B.4.1. İçme Suyu Kaynakları ve Barajlar.....	77
B.4.2 Yeraltı Su Kaynakları.....	77
B.4.3. Akarsular.....	78
B.4.4 Göller, Göletler ve Rezervuarlar.....	80
B.5. MİNERAL KAYNAKLAR.....	82
B.5.1. Sanayi Madenleri.....	82
B.5.1.1. Kuvars Kumu.....	82
TEKİRDAĞ–Saray–Safaalan Sahası.....	82
B.5.2. Metalik Madenler.....	83

B.5.3. Enerji Madenleri	83
B.5.4. Maden Kanununa Tabi Olan Doğal Malzemeler :	83
C.HAVA (ATMOSFER ve İKLİM)	89
C.1. İKLİM VE HAVA	89
C.1.1. Doğal Değişkenler	89
C.1.1.1. Basınç :	89
C.1.1.2. Sıcaklık :	89
C.1.1.3. Rüzgar :	90
C.1.1.4. Yağışlar	90
C.1.1.4.1. Yağmur :	90
C.1.1.4.2. Kar, Dolu, Sis ve Kırağı :	90
C.1.1.5. Seller :	90
C.1.1.6. Kuraklık :	90
C.1.1.7. Mikroklima :	91
C.1.2. Yapay Etmenler	92
C.1.2.1. Plansız Kentleşme :	92
C.1.2.2. Yeşil Alanların Azalması :	92
C.1.2.3. Isınmada Kullanılan Yakıtlar :	93
C.1.2.4. Endüstriyel Emisyonlar :	93
C.2. HAVAYI KİRLLETİCİ GAZLAR VE KAYNAKLAR	94
C.2.1 Kükürtdioksit Konsantrasyonu ve Duman :	94
C.2.2. Karbonmonoksit Emisyonları :	94
C.2.3. Azot Oksit Emisyonları :	94
C.2.4. Hidrokarbon ve Kurşun Emisyonları :	95
C.3 ATMOSFERİK KİRLİLİK	95
C.3.1. Ozon Tabakasının İncelmesinin Etkileri :	95
C.3.2. Asit Yağmurlarının Etkileri :	96
C.4. HAVA KİRLLETİCİLERİNİN ÇEVREYE OLAN ETKİLERİ	97
C.4.1. Doğal Çevreye Etkisi	967
C.4.1.1. Su Üzerine Etkisi :	967
C.4.1.2. Toprak Üzerine Etkileri :	97
C.4.1.3. Flora ve Fauna Üzerinde Etkisi :	97
C.4.1.4. İnsan Sağlığı Üzerindeki Etkisi	99
C.4.2. Yapay Çevreye Görüntü Kirliliği Üzerine Etkisi	99
D.SU	99
D.1 SU KAYNAKLARININ KULLANIMI	99
D.1.1. Yeraltı Suları	102
D.1.2. Akarsular	104
D.1.3. Göller, Göletler ve Rezervuarlar	106
D.1.4. Denizler	108
D.2. DOĞAL DRENAJ SİSTEMLERİ	110
D.3. SU KAYNAKLARININ KİRLİLİĞİ VE ÇEVREYE ETKİLERİ	110
D.3.1. Yeraltı Suları ve Kirlilik	110
D.3.2. Akarsularda Kirlilik	111
D.3.3. Göller, Göletler ve Rezervuarlarda Kirlilik	112
D.3.4. Denizlerde Kirlilik	112

D.4. SU VE KIYI YÖNETİMİ, STRATEJİ VE POLİTİKALARI	113
D.5. SU KAYNAKLARINDA KİRLİLİK ETKENLERİ	115
D.5.1. Tuzluluk	115
D.5.2. Zehirli Gazlar	115
D.5.3. Azot ve Fosforun Yol Açtığı Kirlilik	116
D.5.4. Ağır Metaller ve İz Elementler	116
D.5.5. Zehirli Organik Bileşikler	116
D.5.5.1. Siyanürler	116
D.5.5.2. Petrol ve Türevleri	116
D.5.5.3. Polikloro Naftalinler ve Bifeniller	117
D.5.5.4. Pestisitler ve Su Kirliliği	117
D.5.5.5. Gübreler ve Su Kirliliği	117
D.5.5.6. Deterjanlar ve Su Kirliliği	118
D.5.6. Çözünmüş Organik Maddeler	118
D.5.7. Patojenler	118
D.5.8. Askıda Katı Maddeler	118
D.5.9. Radyoaktif Kirleticiler ve Su Kirliliği	119
E. TOPRAK VE ARAZİ KULLANIMI	119
E.1. GENEL TOPRAK YAPISI	119
E.2. TOPRAK KİRLİLİĞİ	120
E.2.1. Kimyasal Kirlenme	120
E.2.1.1. Atmosferik Kirlenme	120
E.2.1.2. Atıklardan Kirlenme	120
E.2.2. Mikrobiyal Kirlenme	120
E.3. ARAZİ	121
E.3.1. Arazi Varlığı	121
E.3.1.1. Arazi Sınıfları	121
E.3.1.2. Kullanım Durumu	125
E.3.2. Arazi Problemleri	126
F. FLORA FAUNA VE HASSAS YÖRELER	135
F.1. EKOSİSTEM TİPLERİ	135
F.1.1. Ormanlar	135
F.1.1.1. Ormanların Ekolojik Yapısı	135
F.1.1.2. Bölgenin Orman Envanteri	135
F.1.1.3. Orman Varlığının Yararları	136
F.1.1.4. Orman Kadastro ve Mülkiyet Konuları	137
F.1.2. Çayır ve Meralar	137
F.2. FLORA	140
F.2.1. Sulak Alanlar	140
F.2.2. Diğer Alanlar (Stepler vb.)	142
F.2.3. Flora	142
F.2.3.1. Habitat ve Toplulukları	142
F.2.3.2. Türler ve Populasyonları	142
F.3. FAUNA	146
F.3.1. Habitat ve Toplulukları	1467
F.3.2. Türler ve Populasyonları	146

F.3.3. Hayvan Yaşama Hakları	147
F.3.3.1. Evcil Hayvanlar	147
F.3.3.1.1. Sahipli Hayvanlar	147
F.4. HASSAS YÖRELER	147
F.4.1. Ülkemiz Mevzuatı Uyarınca Korunması Gerekli Alanlar	148
F.4.1.1. 2873 Sayılı Milli Parklar Kanunu'nun 2. Maddesinde Tanımlanan ve Bu Kanunun 3. Maddesi Uyarınca Belirlenen "Milli Parklar", "Tabiat Parkları", "Tabiat Anıtları"ve "Tabiat Koruma Alanları"	148
F.4.1.2. 4915 Sayılı Kara Avcılığı Kanunu Uyarınca Çevre ve şehircilik Bakanlığı'nca Belirlenen "Yaban Hayatı Koruma Sahaları ve Yaban Hayvanı Yerleştirme Alanları"	148
F.4.1.3. 2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 2. Maddesinin "a – Tanımlar" Bendinin 1.,2.,3. ve 5. Alt Bentlerinde "Kültür Varlıkları", "Tabiat Varlıkları", "Sit" ve "Koruma Alanı" Olarak Tanımlanan ve Aynı Kanun İle 3386 Sayılı Kanunun (2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddelerin Eklenmesi Hakkında Kanun) İlgili Maddeleri Uyarınca Tespiti ve Tescili Yapılan Alanlar Kültür ve Tabiat Varlıklarının Bulunduğu Koruma Alanları	149
F.4.1.4. 31/12/2004 Tarihli ve 25687 Sayılı Resmi Gazete'de Yayımlanarak Yürürlüğe Giren Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği'nin 17 nci ve 1/7/1999 Tarihli ve 23742 Sayılı Resmi Gazete'de Yayımlanan Yönetmelikle Değişik 18.,19. ve 20. Maddelerinde Tanımlanan Alanlar	157
F.4.1.5. 2/11/1986 Tarihli ve 19269 Sayılı Resmi Gazetede Yayımlanan Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliği'nin 49. Maddesinde Tanımlanan "Hassas Kirlenme Bölgeleri"	157
F.4.1.6. 2872 Sayılı Çevre Kanunu'nun 9. Maddesi Uyarınca Bakanlar Kurulu Tarafından "Özel Çevre Koruma Bölgeleri" Olarak Tespit ve İlan Edilen Alanlar	157
F.4.1.7. 2960 Sayılı Boğaziçi Kanunu'na Göre Koruma Altına Alınan Alanlar	157
F.4.1.8. 6831 Sayılı Orman Kanunu Gereğince Orman Alanı Sayılan Yerler	157
F.4.1.9. 3621 Sayılı Kıyı Kanunu Gereğince Yapı Yasağı Getirilen Alanlar	157
F.4.1.10. 3573 Sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanunda Belirtilen Alanlar	157
F.4.1.11. 4342 Sayılı Mera Kanununda Belirtilen Alanlar	157
F.4.1.12. 30.01.2002 Tarih ve 24656 Sayılı Resmi Gazetede Yayımlanarak Yürürlüğe Giren "Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği"nde Belirtilen Alanlar	158
F.4.2. Ülkemizin Taraf Olduğu Uluslararası Sözleşmeler Uyarınca Korunması Gerekli Alanlar	159
F.4.2.1. 20/2/1984 Tarih ve 18318 Sayılı Resmi Gazetede Yayımlanarak Yürürlüğe Giren "Avrupa'nın Yaban Hayatı ve Yaşama Ortamlarını Koruma Sözleşmesi" (BERN Sözleşmesi) Uyarınca Koruma Altına Alınmış Alanlardan "Önemli Deniz Kaplumbağası Üreme Alanları"nda Belirtilen I. Ve II. Koruma Bölgeleri, "Akdeniz Foku Yaşama ve Üreme Alanları"	159

F.4.2.2. 12/6/1981 Tarih ve 17368 Sayılı Resmi Gazete’de Yayımlanarak Yürürlüğe Giren “Akdeniz’in Kirlenmeye Karşı Korunması Sözleşmesi” (Barcelona Sözleşmesi) Uyarınca Korumaya Alınan Alanlar	159
F.4.2.2.1. 23/10/1988 Tarihli ve 19968 Sayılı Resmi Gazetede Yayımlanan “Akdeniz’de Özel Koruma Alanlarının Korunmasına Ait Protokol” Gereği Ülkemizde “Özel Koruma Alanı” Olarak Belirlenmiş Alanlar	159
F.4.2.2.2. 19/9/1985 Tarihli Cenova Bildirgesi Gereği Seçilmiş Birleşmiş Milletler Çevre Programı Tarafından Yayımlanmış Olan “Akdeniz’de Ortak Öneme Sahip 100 Kıyasal Tarihi Sit” Listesinde Yer Alan Alanlar	159
F.4.2.2.3. Cenova Deklerasyonu’nun 17. Maddesinde Yer Alan “Akdeniz’e Has Nesli Tehlikede Olan Deniz Türlerinin” Yaşama ve Beslenme Ortamı Olan Kıyasal Alanlar	159
F.4.2.3. 14/2/1983 Tarih ve 17959 Sayılı Resmi Gazete’de Yayımlanarak Yürürlüğe Giren “Dünya Kültür ve Tabiat Mirasının Korunması Sözleşmesi”nin 1. ve 2. Maddeleri Gereğince Kültür ve Turizm Bakanlığı Tarafından Koruma Altına Alınan “Kültürel Miras” ve “Doğal Miras” Statüsü Verilen Kültürel, Tarihi ve Doğal Alanlar	159
F.4.2.4. 17/5/1994 Tarih ve 21937 Sayılı Resmi Gazete’de Yayımlanarak Yürürlüğe Giren “Özellikle Su Kuşları Yaşama Ortamı Olarak Uluslar arası Öneme Sahip Sulak Alanların Korunması Sözleşmesi” (RAMSAR Sözleşmesi) Uyarınca Koruma Altına Alınmış Alanlar	160
F.4.3. Korunması Gereken Alanlar	160
F.4.3.2. Tarım Alanları: Tarımsal	161
F.4.3.3. Sulak Alanlar	161
F.4.3.4. Göller, Akarsular, Yeraltısuyu İşletme Sahaları	161
F.4.3.5. Bilimsel Araştırmalar İçin Önem Arzeden ve/veya Nesli Tehlikeye Düşmüş veya Düşebilir Türler ve Ülkemiz İçin Endemik Olan Türlerin Yaşama Ortamı Olan Alanlar, Biyosfer Rezervi, Biyotoplar, Biyogenetik Rezerv Alanları, Benzersiz Özelliklerdeki Jeolojik ve Jeomorfolojik Oluşumların Bulunduğu Alanlar	161
F.4.3.6. Mesire Yerleri; 6831 Sayılı Orman Kanununa Tabi Alanlarda Halkın Rekrasyonel Kullanımını Düzenleyip, Kullanımının Doğal Yapının Tahribine Neden Olmadan Yönlendirilmesini Sağlamak Üzere Ayrılan Alanlar	161
G. TURİZM	162
G.1. YÖRENİN TURİSTİK DEĞERLERİ	162
G.1.1. Yörenin Doğal Değerleri	162
G.1.1.1. Konum	164
G.1.1.2. Fiziki Özellikleri	165
G.1.2. Kültürel Değerler	165
G.2. TURİZM ÇEŞİTLERİ	182
G.3. TURİSTİK ALTYAPI	184
G.4 ULAŞIM	186
G.5. TURİZM EKONOMİSİ	188
G.6. TURİZM VE ÇEVRE İLİŞKİSİ	188
H.TARIM VE HAYVANCILIK	189
H.1. GENEL TARIMSAL YAPI	189

H.2. TARIMSAL ÜRETİM	189
H.2.1. Bitkisel Üretim	189
H.2.1.1. Tarla Bitkileri	190
H.2.1.1.1. Buğdaygiller	190
H.2.1.1.2. Baklagiller	190
H.2.1.1.3. Yem Bitkileri	191
H.2.1.2. Bahçe Bitkileri	192
H.2.1.2.1. Meyve Üretimi	192
H.2.1.2.2. Sebze Üretimi	194
H.2.1.2.3. Süs Bitkileri	194
H.2.2. Hayvansal Üretim	194
H.2.2.1. Büyükbaş Hayvancılık	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
H.2.2.2. Küçükbaş Hayvancılık	197
H.2.2.3. Kümes Hayvancılığı (Kanatlı Üretimi)	197
H.2.2.4. Su Ürünleri	197
H.2.2.5. Kürk Hayvancılığı	199
H.2.2.6. Arıcılık ve İpekböcekçiliği	199
H.3. ORGANİK TARIM	199
H.4. TARIMSAL İŞLETMELER	199
H.4.1. Kamu İşletmeleri	200
H.4.2. Özel İşletmeler	201
H.5. TARIMSAL FAALİYETLER	202
H.5.2. Gübre Kullanımı	205
H.5.3. Toprak Kullanımı	206
H.5.3.1. Arazi Varlığı	206
I. MADENCİLİK	207
I.1. MADEN KANUNU'NA TABİ OLAN MADENLER VE TAŞ OCAKLARI NİZAMNAMESİNE TABİ OLAN DOĞAL MALZEMELER	207
I.1.1. Sanayi Madenleri	208
I.1.1.1. Kuvars Kumu	208
I.1.2. Metalik Madenler	209
I.1.3. Enerji Madenleri	209
I.1.3.1. Kömür	209
I.2. MADENCİLİK FAALİYETLERİNİN YAPILDIĞI YERLERİ ÖZELLİKLERİ 	217
I.3. CEVHER ZENGİNLEŞTİRME	218
I.4. MADENCİLİK FAALİYETLERİNİN ÇEVRE ÜZERİNE ETKİLERİ	218
I.5. MADENCİLİK FAALİYETLERİ SONUCUNDA ARAZİ KAZANIM AMACIYLA YAPILAN REHABİLİTASYON ÇALIŞMALARI	218
J. ENERJİ	219
J.1. BİRİNCİL ENERJİ KAYNAKLARI	219
J.1.1. Taş Kömürü	219
J.1.2. Linyit	219
J.1.3. Asfaltit	225
J.1.4. Bitümlü Şist	225
J.1.5. Hampetrol	225

J.1.6. Doğalgaz	225
J.1.7. Nükleer Kaynaklar (Uranyum ve Toryum)	227
J.1.8. Orman.....	227
J.1.9. Hidrolik	227
J.1.10. Jeotermal	227
J.1.11. Güneş Enerjisi.....	228
J.1.12. Rüzgar Enerjisi	228
J.1.13. Biyokütle.....	228
J.2. İKİNCİL ENERJİ KAYNAKLARI	228
J.2.1. Termik Enerji	229
J.2.2. Hidrolik Enerji.....	229
J.2.3. Nükleer Enerji	230
J.2.4. Yenilenebilir Elektrik Enerjisi Üretimi	230
J.3. Enerji Tüketiminin Sektörlere Dağılımı	230
J.4. ENERJİ TASARRUFU İLE İLGİLİ YAPILAN ÇALIŞMALAR	230
K. SANAYİ VE TEKNOLOJİ	231
K.1. İL SANAYİNİN GELİŞİMİ, YER SEÇİMİ SÜREÇLERİ VE BUNU ETKİLEYEN ETKENLER	231
K.2. GENEL ANLAMDA SANAYİNİN GRUPLANDIRILMASI	232
K.3. SANAYİNİN İLÇELERE GÖRE DAĞILIMI	237
K.4. SANAYİ GRUPLARINA GÖRE İŞ YERİ SAYILARI VE İSTİHDAM DURUMU	237
K.5. SANAYİ GRUPLARINA GÖRE ÜRETİM TEKNOLOJİSİ VE ENERJİ KULLANIMI	331
K.6. SANAYİDEN KAYNAKLANAN ÇEVRE SORUNLARI VE ALINAN ÖNLEMLER	332
K.6.1. SANAYİ TESİSLERİNDEN KAYNAKLANAN HAVA KİRLİLİĞİ	333
K.6.2. Sanayi Tesislerinden Kaynaklanan Su Kirliliği	333
K.6.3. Sanayiden Kaynaklanan Toprak Kirliliği	338
K.6.4. Sanayi Tesislerinden Kaynaklanan Gürültü Kirliliği	340
K.6.5. Sanayi Tesislerinden Kaynaklanan Atıklar	342
K.7. SANAYİ TESİSLERİNİN ACİL DURUM PLANI	344
L. ALTYAPI, ULAŞIM VE HABERLEŞME	344
L.1. ALTYAPI	344
L.1.1. Temiz Su Sistemi	344
L.1.2. Atık Su Sistemi, Kanalizasyon ve Arıtma Sistemi	345
L.1.3. Yeşil Alanlar	345
L.1.4. Elektrik İletim Hatları.....	345
L.1.5. Doğalgaz Boru Hatları.....	346
L.2. ULAŞIM	346
L.2.1. Karayolları	346
L.2.1.1. Karayolları Genel	346
L.2.1.2. Ulaşım Planlaması.....	349
L.2.1.3. Toplu Taşıma Sistemleri	349
L.2.1.4. Kent İçi Yollar.....	350
L.2.1.5. Araç Sayıları.....	350

L.2.2.1. Kullanılan Raylı Sistemler	352
L.2.2.2. Taşımacılıkta Demiryolları	352
L.2.3. Deniz, Göl ve Nehir Taşımacılığı	352
L.2.3.1. Limanlar	352
L.2.3.2. Taşımacılık	353
L.2.4. Havayolları	353
L.3. HABERLEŞME	353
L.4. İLİN PLAN DURUMU	353
L.5. İLDEKİ BAZ İSTASYONLARI SAYISI	353
M. YERLEŞİM ALANLARI ve NÜFUS	3545
M.1. KENTSEL VE KIRSAL PLANLAMA	3545
M.1.1. Kentsel Alanlar	3545
M.1.1.1. Doğal Özelliklerin Kent Formuna Etkileri.....	3545
M.1.1.2. Kentsel Büyüme Deseni.....	355
M.1.1.3. Planlı Kentsel Gelişme Alanları	355
M.1.1.4. Kentsel Alanlarda Yoğunluk	356
M.1.1.5. Kentsel Yenileme Alanları	356
M.1.1.6. Endüstri Alanları Yer Seçimi	357
M.1.1.7. Tarihi, Kültürel, Arkeolojik ve Turistik Özellikli Alanlar	357
M.1.2. Kırsal Alanlar.....	357
M.1.2.1. Kırsal Yerleşme Deseni	357
M.1.2.2. Arazi Mülkiyeti	358
M.2. ALTYAPI	358
M.3. BİNALAR VE YAPI ÇEŞİTLERİ	358
M.3.1. Kamu Binaları.....	358
M.3.2. Okullar	358
M.3.3. Hastaneler ve Sağlık Tesisleri.....	360
M.3.4. Sosyal ve Kültürel Tesisler.....	360
M.3.5. Endüstriyel Yapılar	361
M.3.6. Göçer ve Hareketli Barınaklar	361
M.3.7. Otel-Motel ve Turizm Amaçlı Diğer Yapılar	361
M.3.8. Bürolar ve Dükkanlar	361
M.3.9. Kırsal Alanda Yapılaşma	361
M.3.10. Yerel Mimari Özellikler	362
M.3.11. Bina Yapımında Kullanılan Yerel Materyaller	362
M.4.SOSYO-EKONOMİK YAPI	362
M.4.1. İş Alanları ve İşsizlik	362
M.4.2. Göçler.....	362
M.4.3. Göçebe İşçiler (Mevsimlik)	363
M.4.4. Kent Toprağının Mülkiyet Dağılımı	363
M.4.5. Konut Yapım Süreçleri	363
M.4.6. Gecekondu Islah ve Önleme Bölgeleri	364
M.5. YERLEŞİM YERLERİNİN ÇEVRESEL ETKİLERİ	364
M.5.1.	364
M.5.2. BİNALARDA SES İZOLASYONU	364

M.5.3. HAVAALANLARI VE ÇEVRESİNDE OLUŞTURULAN GÜRÜLTÜ ZONLARI	365
M.5.4. TİCARİ VE ENDÜSTRİYEL GÜRÜLTÜ	365
M.5.5. KENTSEL ATIKLAR	365
M.5.6. BİNALARDA ISI YALITIMI	365
M.6. NÜFUS	365
M.6.1. NÜFUSUN YILLARA GÖRE DEĞİŞİMİ	365
M.6.2. NÜFUSUN YAŞ, CİNSİYET VE EĞİTİM GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI	366
M.6.3. İL VE İLÇELERİN NÜFUS YOĞUNLUKLARI	366
M.6.4. NÜFUS DEĞİŞİM ORANI	366
M.6.5. YER DEĞİŞTİRME OLAYLARI	367
M.6.6. TURİZM VE SEYAHAT	367
N. ATIKLAR	368
N.1. Evsel Katı Atıklar	368
N.2. TEHLİKELİ ATIKLAR	370
N.3. ÖZEL ATIKLAR	371
N.3.1. Tıbbi Atıklar	371
N.3.2. Atık Yağlar	373
N.3.3. Bitkisel ve Hayvansal Atık Yağlar	374
N.3.4. Pil ve Aküler	375
N.3.5. Cips ve Diğer Yakma Fırınlarından Kaynaklanan Küller	375
N.3.6. Tarama Çamurları	375
N.3.7. Elektrik ve Elektronik Atıklar	375
N.3.8. Kullanım Ömrü Bitmiş Araçlar	375
N.4. DİĞER ATIKLAR	375
N.4.1. Ambalaj Atıklar	375
N.4.2. Hayvan Kadavraları	376
N.4.3. Mezbaha Atıkları	376
N.5. ATIK YÖNETİMİ	376
N.6. KATI ATIKLARIN MİKTAR VE KOMPOZİSYONU	376
N.7. KATI ATIKLARIN BİRİKTİRİLMESİ, TOPLANMASI, TAŞINMASI VE AKTARMA MERKEZLERİ	376
N.8. ATIKLARIN BERTARAF YÖNTEMLERİ	376
N.8.1. Katı Atıkların Depolanması	377
N.8.2. Atıkların Yakılması	377
N.8.3. Kompost	377
N.9. ATIKLARIN GERİ KAZANIMI VE DEĞERLENDİRMESİ	377
N.10. ATIKLARIN ÇEVRE ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ	377
O. GÜRÜLTÜ	378
O.1. GÜRÜLTÜ	378
O.1.1. Gürültü Kaynakları	379
O.1.1.1. Trafik Gürültüsü	379
O.1.1.2. Endüstri Gürültüsü	380
O.1.1.3. İnşaat Gürültüsü	380
O.1.1.4. Yerleşim Alanlarında Oluşan Gürültüler	381

O.1.1.5. Havaalanı Yakınında Oluşan Gürültü	383
O.1.2. Gürültü ile Mücadele	384
O.1.3. Gürültünün Çevreye Olan Etkileri	384
O.1.3.1. Gürültünün Fiziksel Çevreye Olan Etkileri	384
O.1.3.2. Gürültünün Sosyal Çevreye Olan Etkileri	384
O.1.4. Gürültünün İnsanlar Üzerine Olan Etkileri	385
O.1.4.1. Fiziksel Etkileri	385
O.1.4.2. Fizyolojik Etkileri	385
O.1.4.3. Psikolojik Etkileri	385
O.1.4.4. Performans Etkileri	385
O.2. TİTREŞİM	385
P. AFETLER.....	386
P.1. DOĞAL AFETLER	386
P.1.1. Depremler	386
P.1.2. Heyelan ve Çığlar	387
P.1.3. Seller	388
P.1.4. Orman, Otlak ve Sazlık Yangınları	388
P.1.5. Ormanlar Üzerinde Biyotik veya Abiyotik Faktörlerin Etkileri	390
P.1.6. Fırtınalar	391
P.2. DİĞER AFETLER	391
P.2.1. Radyoaktif Maddeler	391
P.2.2. Denize Dökülen Petrol ve Diğer Tehlikeli Atıklar	392
P.2.3. Tehlikeli ve Zehirli Maddeler	392
P.3. AFETLERİN ETKİLERİ VE YARDIM TEDBİRLERİ	392
P.3.1. Afet ve Acil Durum Birimleri	392
P.3.2. Sivil Savunma Birimleri	392
P.3.2. Yangın Kontrol ve Önleme Tedbirleri	393
P.3.3. İlk Yardım Servisleri	393
P.3.5. Tehlikeli ve Zehirli Maddelerin Sınırlararası Taşınımı İçin Alınan Tedbirler	394
P.3.6. Afetler ve Büyük Endüstriyel Kazalar	394
R. SAĞLIK VE ÇEVRE.....	394
R.1. TEMEL SAĞLIK HİZMETLERİ	394
R.1.1. Sağlık Kurumlarının Dağılımı	394
R.1.2. Bulaşıcı Hastalıklar	402
R.1.2.1. İçme ve Kullanma Suları	403
R.1.2.2. Denizler	403
R.1.2.3. Zoonoz Hastalıklar	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
R.1.3. Gıda Hijyeni	405
R.1.4. Aşılama Çalışmaları	405
R.1.5. Bebek Ölümleri	415
R.1.6. Ölümlerin Hastalık, Yaş ve Cins Gruplarına Göre Dağılımı	417
R.1.7. Aile Planlaması Çalışmaları	418
R.2. ÇEVRE KİRLİLİĞİ VE ZARARLARINDAN OLUŞAN SAĞLIK RİSKLERİ	420
R.2.1. Kentsel Hava Kirliliğinin İnsan Sağlığı Üzerine Etkileri	420
R.2.2. Su Kirliliğinin İnsan Sağlığı Üzerine Etkileri	423

R.2.3. Atıkların İnsan Sağlığı Üzerine Etkileri	424
R.2.4. Gürültünün İnsan Sağlığı Üzerine Etkileri	425
R.2.5. Pestisitlerin İnsan Sağlığı Üzerine Etkileri.....	425
R.2.6. İyonize Radyasyondan Korunma	426
R.2.7. Baz İstasyonlarından Yayılan Radyasyonun İnsan Sağlığı Üzerindeki Etkileri	426
S. ÇEVRE EĞİTİMİ.....	428
S.1. KAMU KURULUŞLARININ ÇEVRE EĞİTİMİ İLE İLGİLİ FAALİYETLERİ	428
S.2. ÇEVREYLE İLGİLİ GÖNÜLLÜ KURULUŞLAR VE FAALİYETLERİ	432
S.2.1. Çevre Vakıfları	432
S.2.2. Çevre Dernekleri	432
S.2.3. Çevreyle İlgili Federasyonlar	432
T.ÇEVRE YÖNETİMİ VE PLANLAMA	432
T.1. ÇEVRE KİRLİLİĞİNİN VE ÇEVRESEL TAHRİBATIN ÖNLENMESİ	432
T.2. DOĞAL KAYNAKLARIN EKOLOJİK DENGELER ESAS ALINARAK VERİMLİ KULLANIMI, KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ	433
T.3. EKONOMİK VE SOSYAL FAALİYETLERİN, ÇEVRENİN TAŞIMA KAPASİTESİNİ AŞMAYACAK BİÇİMDE PLANLANMASI	434
T.4. ÇEVRENİN İNSAN-PSİKOSOSYAL İHTİYAÇLARIYLA UYUMUNUN SAĞLANMASI	434
T.5. ÇEVREYE DUYARLI ARAZİ KULLANIM PLANLAMASI	434
T.6. ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRİLMESİ.....	435
KAYNAKLAR.....	438

TABLolar

a.1 Tekirdağ İlindeki Akarsular	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	4
b.1 Tekirdağ İlindeki Akarsu Debileri	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	
b.2 Tekirdağ İlindeki Doğalgaz Çıkarılan Sahalar	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	72
b.3 Tekirdağ İli Başlıca Akarsuları	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	
b.4 Tekirdağ İli Sulama Göletleri		82
b.5 Tekirdağ İli Taş Ocakları Listesi.....		84
b.6 Kömür Ocakları		86
b.7 Tekirdağ Merkez Kum-Taş Ocakları Listesi.....		86
b.8 Çorlu Kum-Taş Ocakları Listesi	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	86
b.9 Hayrabolu Kum-Taş Ocakları Listesi.....		86
b.10 Murathı Kum-Taş Ocakları Listesi.....		87
b.11 Saray Kum-Taş Ocakları Listesi		87
b.12 Maden Kanununa Göre Verilen I(A) Grubu Ruhsatları		88
b.13 Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Tarafından Verilen Ruhsatlar		88
d.1 Türkiye’de ve Tekirdağ İlinde Arazi Varlığı ve Sulama Yapısı	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	100
d.2 Tekirdağ ili Sulama Göletleri.....		101
d.3 Köy Hizmetleri Sulama alanlarına Ait Bilgiler 2011		101
d.4 Devlet Su İşleri Sulama Alanlarına Ait Bilgiler		102
d.5 İşletmede Olan YAS Kooperatifleri		103
d.6 İnşaat Halinde Olan YAS Kooperatifleri.....		103
d.7 İşletmeye Açılan Baraj	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	107
d.8 İşletmeye Açılan Göletler ve Regülatör Sulaması		108
d.9 İl Sağlık Müdürlüğünce Alınan Deniz Suyu Numune Sonuçları.....		113
d.10 Ergene Nehri Su Analiz Sonuçları.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	5
e.1 İlçelere Göre Arazi Sınıflarının Dağılımı		123
e.2 Arazi Sınıfına Göre Sulanan Tarım Arazisi Dağılımı	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	123
e.3 Tarım İl MüdürlüğünceYapılan Amaç Dışı Arazi Kullanım Müracaatları		126
e.4 Tekirdağ İlinin Arazi Sorunları		127
e.5 Tekirdağ İlinde Toprak Derinliğine Göre Arazi Dağılımı		129
e.6 Tekirdağ İlinde Eğim Gruplarına Göre Arazi Dağılımı		129
e.7 Tekirdağ İlinde Su Erozyon Dağılımı		129
e.8 Tekirdağ İlinde Taşlı Arazilerin Dağılımı	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	130
e.9 Tekirdağ İlinde Drenaj Sorunu Dağılımı		131
e.10 Arazi Kullanma Yetenek Sınıfları		132
e.11 Tarım Arazilerinde Sorunlu Sorunsuz Arazi Dağılımları		133
e.12 Tekirdağ İlindeki Ağaçlandırma Alanlarının Dağılımı		135
f.1 Tekirdağ İli Orman Varlığı.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	136
f.2 Tekirdağ İl sınırları İçersindeki Çayır ve Meraların Sorunları.....		139
f.3 Tekirdağda Görülen Kuş Türleri		146
f.4 Tabiat Anıtı.....		148
f.5 Arkeolojik, Doğal ve Kentsel Sit Alanlarının Listesi		157
f.6 Anıt Ağaçlar ve Doğal Arkeolojik Sit Alanları.....		157

f.7 Doğal Sit	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	157
f.8 Mera Kanunu Çalışmaları Genel Durumu		159
f.9 Orman İçi Dinlenme Tesisleri		162
g.1 Festivaller ve Şenlikler	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	80
g.2 Anma ve Kutlama Günleri		181
g.3 Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesisleri		185
g.4 Turizm Yatırım Belgeli Konaklama Tesisleri (Oteller)		185
g.5 Turizm İşletme Belgeli Restoranlar		185
g.6 Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesisleri		188
g.7 Turizm Yatırım Belgeli Konaklama Tesisleri	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	188
h.1 2011 Yılı Tarla Bitkileri Üretimi	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	90
h.2 İşlenen Tarım Alanlarının Dağılımı		191
h.3 İlçelere Göre Mera Varlığı		192
h.4 Yem Bitkileri Üretim Alanları		193
h.5 İlimiz Hayvancılığının 1999-2011 Yıllarına Göre Karşılaştırılması		197
h.6 Büyükbaş Hayvan Varlığı 2011		197
h.7 Küçükbaş Hayvan Varlığı 2011	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	198
h.8 Kanatlı Hayvan Varlığı 2011		198
h.9 Deniz Ürünleri Gayri Safi Üretim Değerleri		200
h.10 Arazi Büyüklüklerine Göre İşletme Sayısı ve Arazi Varlığı		200
h.11 Zirai Mücadele İlaç Bayilerine Ait Bilgiler	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	205
h.12 2011 Yılında İlimizde Kullanılan Zirai İlaç Çeşitleri ve Miktarı		205
h.13 İşlenen Tarım Alanlarının Dağılımı 2011	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	207
i.1 Türkiye ve Tekirdağdaki Mağden ve Taşocağı Sektörü Bilgileri		208
i.2 Tekirdağ İlindeki Ruhsatlı Sahalar		209
i.3 Tekirdağ İli Kum-Çakıl Ocakları Listesi		218
i.4 Tekirdağ İli Taşocakları Listesi	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	218
j.1 Tekirdağ ili Sınırlarında Doğalgaz Çıkan Sahalar		226
j.2 Sektörlere Göre Abone Sayıları		231
j.3 Sektörlere Göre Elektrik Enerjisi Tüketimi		232
k.1 İlimizdeki Mevcut Sanayi Kuruluşlarının Sektörel Dağılımı		239
k.2 Sanayi Kuruluşlarının İlçelere Göre Sektörel Dağılımı		332
k.3 Tekirdağ İli Sanayi Kuruluşlarının Emisyon İzin Durumları	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	334
k.4 İlimiz Sınırları İçerisindeki Münferit AAT İlçelere Göre Dağılımı		337
k.5 Yıllık Atıksu Analiz Sonuçları		339
k.6 Tekirdağ İli Sınırlarındaki Derelerin Numune Sonuçları		339
k.7 Yerleşim Yerlerine Ait Maksimum Su Tüketim Miktarları		340
k.8 Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi Yönetmeliği	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	342
k.9 Endüstri Kategorizasyonuna Göre Endüstriyel Gürültü Kirliliği		343
k.10 Zafer Mahallesi No:91 de Çevresel Gürültü Seviyeleri		343
k.11 Yavuz Mahallesi No:15 de Çevresel Gürültü Seviyeleri		343
k.12 Sanayi Tesislerinden Kaynaklanan Atıklar		344
l.1 Tekirdağın Komşu İl ve İlçelere Olan Uzaklığı		348
l.2 İlçeler Arası Mesafe Cetveli		348

l.3 Haberleşme Sayıları	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.349
l.4 İl Merkezi Araç Sayıları	352
l.5 İl Geneli Araç Sayıları	352
l.6 İskele Boy ve Derinliği	353
m.1 Tekirdağ İlinde Yapılan Mimari Restorasyon Çalışmaları	357
m.2 Yıllara Göre Resmi ve Özel Okullar Sayısı	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.360
m.3 Tekirdağ İl merkezi ve İlçeleri Nüfus Miktarları	366
m.4 İç Göç, Dış Göç ve Net Göç	367
n.1 İl, İlçe ve Beldelere Göre Katı Atık Mikatarları	369
n.2 Endüstriyel Atık Üretim Değerlerinin Karşılaştırılması	370
n.3 Endüstri Kategorizasyonuna Göre Endüstriyel Atık Üretimi	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.371
n.4 Çorlu İlçesi Tehlikeli Atık Miktarı	371
n.5 Hastahane Atıkları Mikatarı	373
n.6 Hastahane Atıklarının Türleri	374
n.7 İlimizdeki Lisanslı Bitkisel Atık Yağ Geri Kazanım Tesisleri	375
n.8 Lisanslı TAT ve Geridönüşüm Tesisleri	376
o.1 Trafik Gürültüsü Değerleri	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.380
o.2 Endüstri Gürültüsü	381
p.1 On Yılın Yangınlarının Şekil ve Çıkış Sebeplerine Göre Dağılımı	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.389
p.2 Gözetleme Kuleleri	390
p.3 İl Müdahale Hazır Kuvvet Ekipleri	390
r.1 Sağlık Kuruluşları	394
r.2 Personelin Kurumlara Göre Dağılımı	396
r.3 Personelin Hizmet Sınıflarına Göre Dağılımı	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.397
r.4 Personel Başına Düşen Nüfus	397
r.5 Sağlık Çalışanları Listesi	397
r.6 Ambulans Sayısı	400
r.7 Görülen Bulaşıcı Hastalıklar	401
r.8 2011 yılı İçerisinde Alınan Deniz Suyu Numuneleri	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.403
r.9 Zoonoz Hastalıklar	404
r.10 Çocukluk Çağı Aşı Takvimi	407
r.11 Kadınlarda Aşı Takvimi	408
r.12 Aşı Sonuçları Çizelgesi	413
r.13 Bebek Ölümüne Sebep Olan Hastalıklar	414
r.14 ORS İle Tedavi Edilen İshal Vakalarının Dağılımı	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.415
r.15 Ölenlerin Yağ Grupları ve Cinsiyetlerine Göre Dağılımı	416
r.16 Ölümlere Neden Olan İlk On Hastalık	416
r.17 Aylara Göre Aile Planlaması Çalışmaları	417
r.18 Yıllara Göre Aile Planlama Çalışmaları	417
r.19 Yanmadan Kaynaklanan Kirleticiler ve İnsan Sağlığına Etkileri	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.420

GRAFİKLER

F.1. İlimiz Toprak Kaynakları Potansiyeli.....	138
H.1 İlçelere Göre Mera Dağılımı.....	192
H.2 Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvan Sayısı	197
K.1 Sanayi Tesislerinin İlçelere Göre Dağılımı	238
K.2 Sanayi Tesislerinin Sektörlere Göre Dağılımı	238
K.3 AAT Proje Onay Sayısı ve Deşarj İzin Belge Sayıları	337
M.1 Öğrenci Sayıları Dağılımı	360
R.1Bebek Ölüm Nedenleri	414
R.2 Yıllara Göre Aile Planlaması Hizmetleri	418

HARİTALAR

H.1. Tekirdağ ve İlçeleri	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.26
H.2. Çerkezköy Yerleşim Haritası	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.27
H.3. Çorlu Yerleşim Haritası.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.29
H.4. Hayrabolu Yerleşim Haritası	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.33
H.5. Malkara Yerleşim Haritası	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.37
H.6. Marmara Ereğlisi Yerleşim Haritası	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.39
H.7. Muratlı Yerleşim Haritası	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.43
H.8. Saray Yerleşim Haritası.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.46
H.9. Şarköy Yerleşim Haritası	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.49

RESİMLER

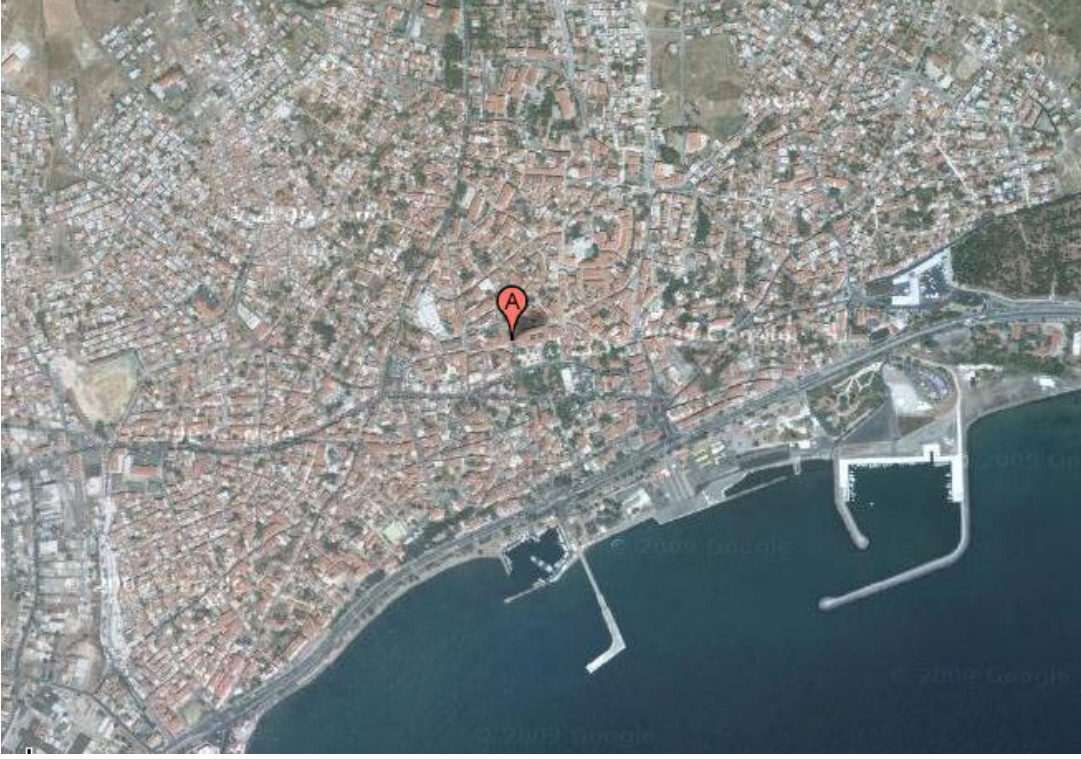
R.1. Tekirdağ Uydu Görüntüsü	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	24
R.2 Çerkezköy.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	29
R.3 Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	29
R.4 Çorlu	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	31
R.5 Çorlu 1958	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	32
R.6 Hayrabolu Meydanı	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	34
R.7 Ayçiçek.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	35
R.8 Güzelce Hasan Camii	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	35
R.9 Ömer Efendi Camii	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	36
R.10 Hacılar Köprüsü	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	36
R.11 Ömer Bey Camii	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	38
R.12 Ömer Bey Türbesi	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	39
R.13 Marmara Ereğlisi Sahili	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	42
R.14 Muratlı Deresi	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	45
R.15 Muratlı	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	45
R.16 Saray Kastro	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	47
R.17 Şarköy	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	50
R. 18 Tekirdağ Uydu Görüntüsü 2	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	51
R.19 Eriklice	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	53
R.20 Uçmakdere	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	55
R.21 Ergene Nehri (eski hali)	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	79
R.22 Karağdemir Barajı	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	80
R.23 Karağdemir Barajı-Gün Batımı	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	81
R.24 Türkmenli Göleti	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	108
R.13 Marmara Ereğlisi Sahili.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	42
R.14 Muratlı Deresi Sahili	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	45
R.15 Muratlı.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	45
R.16 Saray Kastro	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	47
R.17 Şarköy	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	50
R.18 Tekirdağ'ın Uydu Görüntüsü-2	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	51
R.19 Eriklice.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	53
R.20 Uçmakdere	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	55
R.21 Ergene Nehri (eski hali)	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	79

A.COĞRAFİ KAPSAM

A.1.GİRİŞ

Tekirdağ, Marmara Bölgesinin Ergene Bölümü ile Iştırınca Bölümü üzerinde yayılan bir İlimizdir. Marmara kıyısında, Ördeklidere'nin denize döküldüğü yerde kısmen vadi tabanında, kısmen de yamaçlar üzerinde kurulmuştur. Çevresini, doğuda İstanbul İli, güneydoğuda Marmara Denizi, güneyde Çanakkale'nin Gelibolu İlçesi, batıda Edirne İli, kuzeyde Kırklareli İlleri kuşatır.

Yüzölçümü 6218 km²'dir. İlin en önemli dağı Tekir Dağları olup, Kumbağ Beldesinden başlayıp Gelibolu kıstağına kadar Marmara Denizi'ne paralel olarak 60 km. boyunca uzanır. Kısmen orman ve çalılıktır. Çerkezköy İlçesinde kuzeye gittikçe yükselen Iştırınca Dağları mevcuttur. 945 m. yüksekliğe erişen Ganos Dağı, Tekirdağ İlinin en yüksek noktasını teşkil eder. Ganos Dağı, aynı zamanda Iştırıncalar dışında, Trakyanın da en yüksek noktasıdır. İlin kuzeydoğusunda Iştırınca Dağları'nın doğu etekleri uzanır. Iştırıncalar ve Ganos Dağı dışında Tekirdağ İli ovalıktır.

R-1. Tekirdağ' ın Uydu Görüntüsü.

Tekirdağ'ın Tarihi Gelişimi

İlin bilinen en eski adı BİSANTHE'dir. Daha sonra Romalılar devrinde RODOSTO, Osmanlılar Tekirdağ'ı fethettikleri zaman, önce RODOSTCUK, daha sonra TEKFURDAĞI olarak adlandırmışlardır.

1927 yılında Tekir Dağlarının rengine izafeten TEKİRDAĞ olarak adını almıştır. Tekirdağ coğrafi konumu sebebiyle yüzyıllar boyunca Anadolu ve Balkanlar, Ortadoğu ile Güney-Doğu Avrupa kültürleri arasında birleştirici yada ayırıcı bir unsur olmuştur. Asya ve Avrupa kavimlerinin boğazlardan geçişleri ve İstanbul'un sık sık saldırılara maruz kalması, İlimizde de etkisini göstermiş. Bu dönemlerde süren akınlar sebebiyle mevcut tarihi ve kültürel varlıklarımızda yok olmuş, ancak Osmanlılardan sonra bir takım eserler yapılabilmektedir. İlin bilinen tarihçesi ilk olarak M.Ö. 4000 yıllarında Kuzey Asya'dan ve Güney Rusya'dan gelen ve Trak ismini alan kavimlerin bölgeye yerleşmesiyle başlar. M.Ö. 2000 yıllarında Tuna yolu üzerinden gelenler bölgeye Maden Devri kültürünü getirmiştir. M.Ö. 750-550 yıllarında bu kavimler Yunanlılarla karşılaşmış böylece Yunan kültüründen de etkilenmişlerdir. M.Ö. 546'da İran'da da kurulan Pers Devletinin egemenliğine giren bölge Büyük İskender zamanında yine Trak Beylerinin egemenliğine girmiştir.

M.Ö. 168’de Makedonya Krallığı’nın Romalılarca yıkılmasıyla Romalılar bölgeye sahip olmuştur. Romalılar PERİNTHOS’u yani günümüz Marmara Ereğlisi İlçesini İl merkezi yapmışlar, ancak daha sonra M.S. 322 yılında Gotların eline geçmiştir. İl toprakları 962 yıl Bizans yönetiminde kalmıştır. 1362 yılında Padişah I.Murat Rumeliye geçerek Tekirdağ, Malkara ve Çorlu’yu almış ve buralara Karasi, Sivas, Kayseri ve Ermenekten Türkleri getirerek yerleştirmiştir. Bundan sonra Tekirdağ bir Osmanlı şehri olarak gelişmiştir. Uzunca bir süre Osmanlı himayesinde kalan İl, 1828-1878 yılları arasında Rus akınlarına maruz kalmıştır. 1878 Ayestefanos anlaşmasıyla Ruslar İlimizden çekilmiştir. Balkan Savaşları zamanında İlimizi işgal eden Bulgarlar, 13 Temmuz 1913’te gönüllü ve akıncı birliklerinin Eşref Bey komutasında başarılı mücadelesi ile İlimizden çıkartılmışlardır. Tekirdağ, Mustafa Kemal’in Çanakkale Savaşlarında büyük kahramanlıklar yaratan 19. Tümeni kurduğu şehir olarak tarihte şerefli bir yer almıştır. İlimiz kurtuluş yıllarında Rum ve Ermenilerin desteği ile Yunanlılarca işgal edilmiştir. Savaş sonunda Saray ve Çerkezköy 30 Ekim’de, Çorlu 1 Kasım’da, Tekirdağ 13 Kasım’da, Şarköy’de 17 Kasım’da Türk yönetimine katılmıştır.

A.2. İL VE İLÇE SINIRLARI

Tekirdağ İli, 8 (sekiz) İlçe ile Trakya Bölgesinde yer almış olup, ad ve konumları itibariyle aşağıda sıralanmıştır.

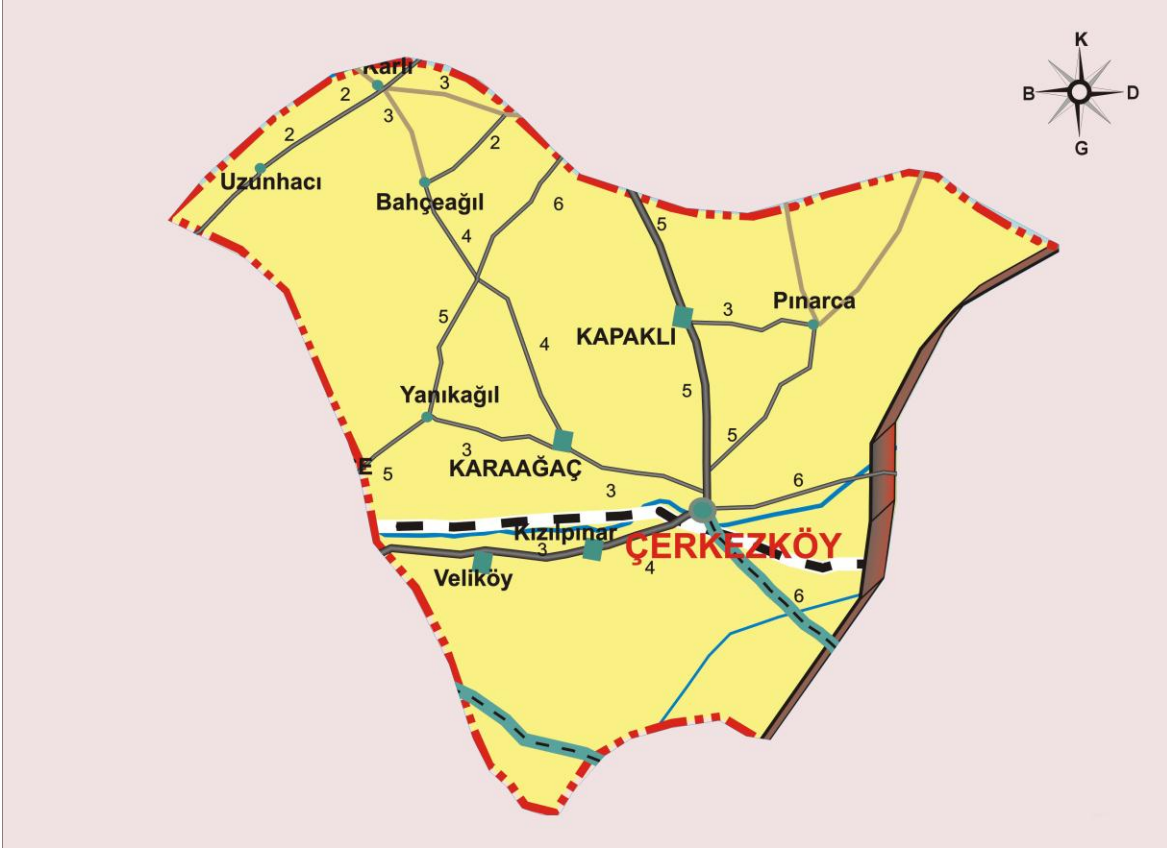

H-1. Tekirdağ ve ilçeleri

Tekirdağ İlçeleri:

- 1) Çerkezköy
- 2) Çorlu
- 3) Hayrabolu
- 4) Malkara
- 5) Marmara Ereğlisi
- 6) Muratlı
- 7) Saray
- 8) Şarköy

A.2.1. Çerkezköy

H.-2. Çerkezköy Yerleşim Haritası

Çerkezköy İlçesi, doğu ve güneyde İstanbul İlinin Çatalca ve Silivri İlçeleri ile güneybatıda Çorlu İlçesi, batıda Lüleburgaz ve kuzeyde Saray İlçeleri ile çevrilidir. Yüzölçümü 296 km²'dir. İl Merkezine 56 km. İstanbul İline ise 110 km. uzaklıktadır. Çerkezköy, 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşından sonra kurulmuş ve buraya Çerkezler yerleştirilmiştir. Çerkezler kısa süre sonra bölgeyi terketmişler ve Bulgaristan'dan gelen göçmenler buraya yerleşerek bugünkü yerli halkı oluşturmuşlardır. Yıldırım Beyazıd'ın Ankara Meydan Savaşı'nda Timur'a yenilip esir düşmesinden sonra şehzadeler arasında taht kavgası başlamıştır. Edirne'de bulunan en büyük şehzade Süleyman Emir'in kardeşi Musa Çelebi'ye mağlup olması üzerine, Edirne'den İstanbul'a sığınmak üzere 15 kişilik mahiyeti ile kaçarken, Çerkezköy'de kardeşi Musa Çelebi'nin adamları tarafından katledilmiştir. Şimdiki Atatürk İlkokulu'nun bulunduğu yere gömülmelerinden sonra yine kardeşi Mustafa Çelebi tarafından Süleyman Çelebi'nin mezarının bulunduğu yere türbe yaptırdığı, bu nedenle Çerkezköy'ün eski adının "Türbedere" olduğu bilinmektedir. 1912 yılına kadar mevcut olan türbe ve civarındaki 15 kadar mezar, Balkan Harbi'nde 9 ay Bulgarların işgalinde kaldığı sırada, işgalci Bulgar askerleri tarafından yıkılarak talan edilmiştir.

Çerkezköy İlçesi 29 Ekim 1922’de düşman işgalinden kurtarılmış. 1 Nisan 1938’e kadar Saray İlçesine bağlı bucak merkeziyken bu tarihte İlçe olmuştur. İlçe toprakları Ergene Havzası içinde kalır. İlçenin doğu ve batı kısımları İstiranca (Yıldız) Dağlarının uzantısı nedeniyle engebeldir. Bu kesimlerde yükselti batıya göre daha düşüktür. Yöre topografyası Büyükyoncalı-Bahçeağıl ve Çerkezköy-Velimeşe doğrultusunda uzanan 50-150 m., iki vadi tabanı dışında ise ortalama 150-200 m. ve yer yer daha fazla yükseltilerle belirlenmektedir.

Tüm yerleşiminin 150-200 m. altındaki katlarda yer aldığı ve yüksekçe yerlerinde orman, tarım ve mera alanı olarak kullanıldığı görülmektedir. Çerkezköy yöresinde arazi eğilimleri %5-%20 oranında değişmektedir.

Çerkezköy’de Ergene ırmağının başlıca kollarından olan Çorlu deresi yer almaktadır. Çorlu deresi ve diğer dereler boyunca uzanan %5’ten daha düşük eğimli vadi tabanları yanı sıra demiryolunun güneyinde %20 eğim sınırını aşan yamaçlar da bulunmaktadır. Çerkezköy alanı genellikle kalkersiz kahverengi toprak türlerinden oluşmaktadır. Çorlu deresi vadisi boyunca uzanan topraklar alüvyal topraklardır. Kalkersiz kahverengi orman toprakları yörenin kuzey ve doğusunda ormanlarla kaplanmıştır. Diğer kahverengi toprakların çoklukla kuru tarım ve yer yer mera olarak kullanıldığı görülmektedir. Çerkezköy İlçesinde, Çorlu Deresinin güneyinde yer alan Kızılpınar ve Veliköy yerleşmesinin toprakları alüvyal topraklar olup, bölgede her türlü bitkiyi yetiştirmeye elverişli, drenajı iyi olan kolay işlenebilir niteliktedir. Çerkezköy’e ulaşım karayolu ve demiryolu ile yapılmaktadır.

Çerkezköy İlçesi Kınalı Ayrımı-Çerkezköy-Çorlu yolu ile Çerkezköy-Saray-Vize-Kırklareli yollarının kavşak noktasında bulunmaktadır. Ayrıca Beyciler-Çerkezköy bağlantı yolu ile TEM’e bağlanmaktadır. Çerkezköy için önem taşıyan TEM bağlantı yolu, İlçenin İstanbul metropolü ile ilişkisini kuvvetlendirmektedir. İlçenin, Tekirdağ İl merkezi ile bağlantısı Çerkezköy-Çorlu-Tekirdağ karayolu ile sağlanmaktadır. Çerkezköy İlçesinde demiryolu bağlantısı İstanbul-Edirne-Avrupa demiryolu ile sağlanmaktadır. Çerkezköy istasyonu önemli ihracat istasyonlarından biridir.

Ayrıca İstanbul-Çerkezköy elektrikli banliyö hattında 1996’dan beri yolcu taşınmaktadır. İlçedeki deniz yolu bağlantısı Tekirdağ limanı ile ilişkilidir. Burada kurulan Organize Sanayi Bölgesi, İlçeyi Türkiye’nin en iyi sanayi merkezlerinden birisi durumuna getirmiştir. 1971-1977 dönemlerinde Bakanlar Kurulu Kararıyla “Teşviki Öngörülen Sanayi Bölgesi” kabul edilmiştir. 3000 hektarlık alan Organize Sanayi Bölgesi için kamulaştırılmıştır. Modern teknoloji araçları kullanılarak, asıl dış pazara yönelik üretim yapılmaktadır. Türkiye’nin en büyük sanayi kuruluşları arasında yer alan bu tesisler; tekstil fabrikaları, beyaz eşya ile metal eşya ve makine imalat dallarında yoğunlaşmıştır. İlçenin Organize Sanayi Bölgesi olması, Türkiye’nin çeşitli yörelerinden gelen işçilere iş imkanı sağlaması bakımından da önemlidir.

İlçenin geçimi tarım, hayvancılık ve sanayiye dayanır. Pancar ve balkabağı önemli tarım ürünlerindedir. Çorlu Deresi üzerinde kurulan ve önceleri küçük bir kasaba olan Çerkezköy İlçesi, sanayinin gelişmesiyle hızlı bir büyüme sürecine girmiştir.

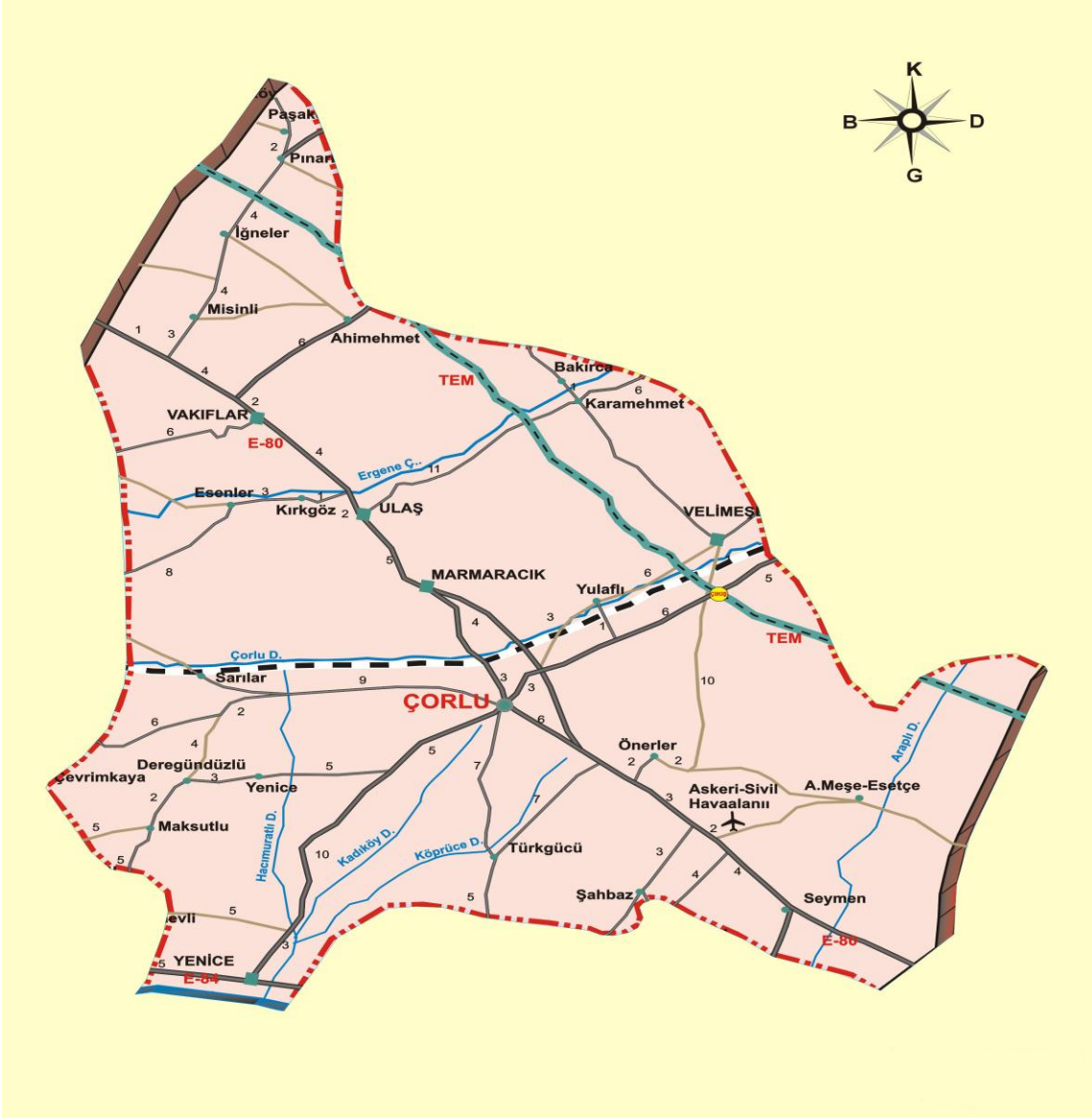

R-2. Çerkezköy.

R-3. Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi.

A.2.2. Çorlu

H-3.Çorlu Yerleşim Haritası.

Elverişli doğal yapısı, güçlü ulaşım bağlantıları ve stratejik önemi ile Tekirdağ'ın en gelişmiş ilçesidir. Kuzeyden Kırklareli İli, Saray ve Çerkezköy İlçeleri, doğudan İstanbul İli, batıdan Tekirdağ İli ve Muratlı İlçesi, güneyden Marmara Ereğlisi İlçesi ve Marmara Denizi ile çevrilidir. İl Merkezine 38 km. uzaklıkta olan İlçenin yüzölçümü 949 km²'dir. Antik kaynaklarda adı TZOLOUS'tur. Çorlu İlçesi, 1357 tarihinde I.Murat tarafından fethedilerek Osmanlı topraklarına katılmıştır. Süleyman Paşa ve Orhan Gazi'nin ölümleri üzerine tekrar Bizans egemenliğine geçen İlçe, 1361 tarihinde kesin olarak Osmanlı hakimiyetine girmiştir. I.Murat'ın emriyle Trakya'daki diğer Bizans şehirlerine ibret olması maksadıyla burayı savunan Bizanslılar ağır şekilde cezalandırılarak kale duvarları yıkılmıştır. Böylece Tzirallum'un askeri önemi de ortadan kaldırılmıştır. Bu sert davranış hemen etkisini göstermiş ve Trakya'nın fethi kolayca tamamlanmıştır.

1521’de tahtını oğluna bırakan II.Beyazıt, Dimetoka Sarayına giderken Çorlu Konağında vefat etmiştir. (21 Eylül 1520) Eylül 1676’da ise Sadrazam Köprülü Fazıl Ahmet Paşa, Çorlu İlçesi ile Karıştıran arasındaki Karabiber Çiftliğinde vefat etmiştir. Çorlu XVII. yüzyılda Kırım’dan uzaklaştırılan Hanzadelerin ve Girayların sürgün yerlerinden biri olmuştur.

1830 yılında Rumeli Beylerbeyliği kaldırılıp Edirne Vilayeti kurulunca, Çorlu, bu vilayetin Tekirdağ Sancağına bağlı bir kazası haline getirildi. 1870’de Vilayetler örgütünün ıslahı sırasında durumunu olduğu gibi korudu. 1876’da geçici olarak Rusların eline düştü. 1912-1913 Balkan Savaşlarının birinci devresinde Osmanlı Doğu Ordusu Kumandanlığı karargahı Çorlu İlçesindeydi. 5-6 Aralık 1912 Savaşlarından sonra Bulgarların eline geçti. Balkan Savaşlarının ikinci devresinde Edirne’ye doğru ilerleyen Türk Ordusu tarafından 15 Temmuz 1913’te kurtarıldı.

R-4. Çorlu.

Kurtuluş Savaşı yıllarında ise Çorlu İlçesi, 25 Temmuz 1920 tarihinde Yunan işgaline uğradı. 1918 yılından beri faaliyet gösteren ve Trakya’nın kurtuluş savaşını yöneten Trakya ve Paşaeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyetinin kurduğu çeteler, büyük zafere kadar faaliyetlerine devam ettiler. 15 Ekim 1922’de Türk Jandarma Kuvvetleri tarafından kesin olarak kurtarıldı. Çorlu İlçesi halen, II.Dünya Harbinden beri savunma bakımından önemli bir Garnizon olma özelliğini devam ettirmektedir.

R-5.Çorlu 1958

Tarihi Eserleri;

Süleymaniye Camii:

Çorlu'daki en önemli tarihi eser Süleymaniye Camii'dir. Kanuni Sultan Süleyman tarafından (H.928) 1521 yılında yaptırılmıştır. Camiinin mimarı Acem İsa'dır. Ana mekan tek kubbeli, cemaat mahfeli ise üç küçük kubbe ile örtülüdür. Camiinin silindirik gövdeli tek minaresi vardır ve bir şerefelidir.

Fatih Camii:

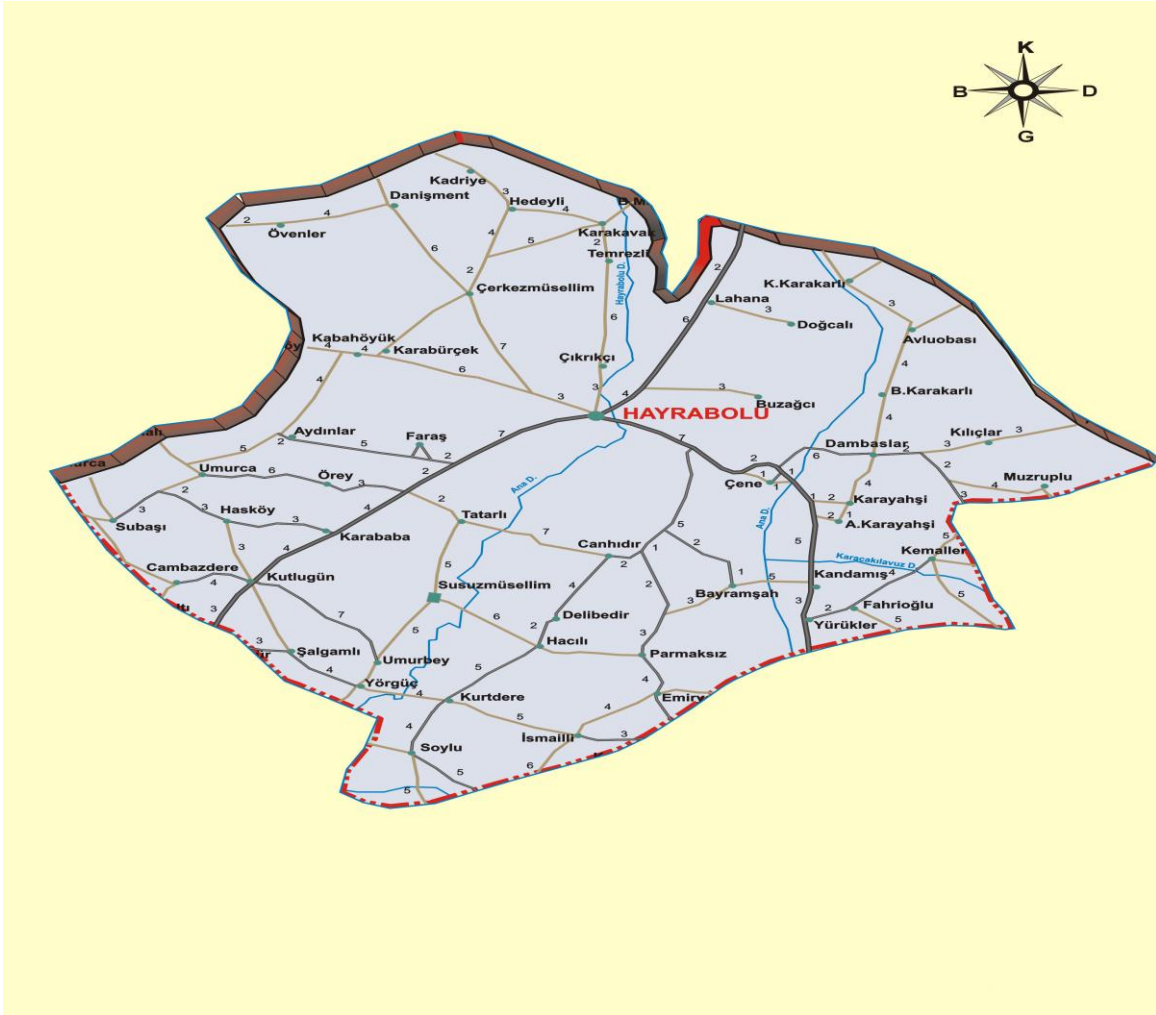
Fatih devri mimari eseri olduğu bilinmesine karşılık, yapılış tarihine ait kesin bilgiler yoktur. Tamir kitabesinden (H.1240) 1824-1825 yıllarında duvarları ve minaresi dışında esaslı bir tamir gördüğü anlaşılmaktadır. Camiinin hemen yanında fatih Çeşmesi diye adlandırılan ve Fatih devrinin mimari özelliklerini taşıyan bir çeşme vardır. Camiinin haziresi (mezarlık) mevcuttur. Çok eski mezarlar arasında Baht Giray Han-Zade'nin oğlu Kırım giray Han'ın Lahidi bulunmaktadır.

Çorlu Kalesi:

Orta çağdan kalma bir kaledir. Bizanslar döneminde yapılmıştır. İstanbul'a giden yol üzerinde en büyük engeli teşkil ettiğinden sık sık kuşatmalara maruz kalmıştır. I.Murat tarafından Osmanlı topraklarına katılan kale yıkıldığından, askeri önemi ortadan kalkmıştır. Çorlu'nun kuzeyinde yer alan bu kaleden günümüzde sur kalıntıları kalmıştır. Çorlu İlçesi, Trakya'nın en verimli ve büyük havzalarından Ergene Havzası içinde yer alır.

İlçenin yerleşim yeri bir sırt üzerinde hafif dalgalı düzlük niteliği taşır. Genellikle İlçenin doğu kesiminde yer alan sırtlar, Ergene Havzasının doğudaki doğal sınırını teşkil eder. Marmara Denizi boyunca uzanan kıyı ovaları vardır. İlçe topraklarını Ergene Nehri ile onun önemli kollarından biri olan Çorlu Deresi sular.

A.2.3. Hayrabolu

H-4.Hayrabolu Yerleşim Haritası.

Bölgenin en verimli topraklarına sahip olan Hayrabolu İlçesi, İl Merkezinin kuzey batısında Ergene Havzasında, Hayrabolu Deresi vadisinde kurulmuştur. İlçe, kuzeyden Kırklareli İli, batıdan Edirne İli, güneyden Tekirdağ İli ve doğudan Muratlı İlçesi ile çevrilidir.

Hayrabolu İlçesi, Alpullu demiryolu istasyonuna 19 km. İl Merkezine de 52 km. uzaklıkta olan İlçenin yüzölçümü 1035 km²'dir. Hayrabolu, Trakya'nın en eski kasabalarından biridir. Eski adı Chariupolis, bugünkü adının ise fetih sırasında ölen kale komutanı Hanripol'dan yada "fethin hayrı boldur" deyiminden geldiği ileri sürülmektedir. İlçe, tarih çağları boyunca Makedonyalıların, Roma ve Bizans İmparatorluklarının idaresinde bulunmuştur. Zaman zaman Hun, Avar, Peçenek gibi Türk boylarının istilasına uğramıştır. 1354'te Rumeli'ye ayak basan Türk'ler 1357'de buraları ellerine geçirdilerse de kesin hakimiyet I.Murat tarafından sağlanmıştır. Kanuni Sultan Süleyman tarafından Osmanlı Ordularının batıya yaptığı seferler sırasında kışla olarak hizmet gören Hayrabolu ve çevresi 1829 ve 1878'de Rus, 1912'de de Bulgar işgaline uğramıştır.

R-6.Hayrabolu Meydanı

İlçede Trakya geçit iklimi görülmektedir. Hayrabolu'nun batı kesimleri, Ganos (Işıklar) Dağının alçak olan kuzey batı uzantıları engebelidir. Bunun dışındaki alanlar ise çok parçalanmamış ve yer yer dalgalı düzlüklerden oluşan bir plato niteliğindedir. İlçe topraklarının sularını Ergene Nehrinin önemli kollarından Hayrabolu Deresi toplar.

R-7.Ayçiçek.

İlçe topraklarının verimi yüksek olduğundan yörenin en önemli tarımsal üretim merkezi durumundadır. Şekerpancarı, buğday ve ayçiçeği üretiminin yüksek olduğu Hayrabolu'da hayvancılık ta yapılmaktadır. Sığır ve koyun besiciliği ile hayvansal ve bitkisel üretim oldukça iyidir. İlçenin yoğurdu, peyniri ve Hayrabolu tatlısı meşhurdur.

Tarihi Eserleri;

R-8.Güzelce Hasan Camii

Ulu Camii (Güzelce Hasan Bey Camii):
1499 yılında II.Beyazıd'ın damadı Güzelce Hasan Bey tarafından yaptırılmıştır

Ömer Efendi Camii:

1504-1505 yıllarında yarı kargir olarak yaptırılan camii, 1872'de ahşap olarak tamir edilmiştir.

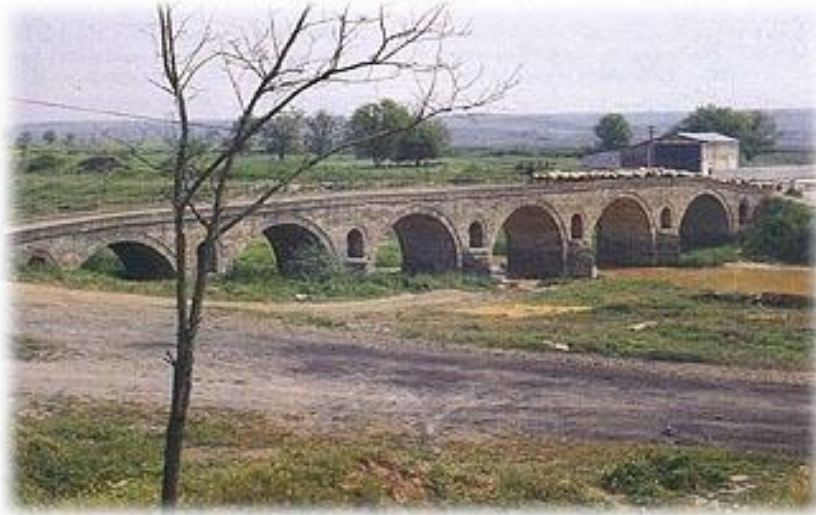
R-9.Ömer Efendi Camii

Sarban-ı Ahmet Dergahı :

Kanuni Sultan Süleyman'ın deve kolları komutanı ve çağının en büyük şairi Melami Pirlerinden Ahmed'i Sarbanın türbesidir. Kanuni, 933 (1526-1527) yıllarında türbenin yaptırılmasını ferman etmiştir.

Hacılar Köprüsü:

Ataullah Bey'in Tekirdağ Yolu ve Hayrabolu Deresi üzerinde yaptırdığı altı gözden oluşan köprüdür. Hayrabolu'nun Kabahöyük, Delibedir ve Kadriye Köylerinde höyükler ve tümülüsler bulunmaktadır. Hacılı Köyü, Tekhöyük tümülüsünde yapılan kazılarda Roma döneminde Trakyalı bir savaşçıya ait yakma mezar ortaya çıkarılmıştır.

R-10.Hacılar Köprüsü

A.2.4. Malkara

H-5.Malkara Yerleşim Haritası

Malkara İlçesi bir tepenin eteklerinde, yeşillığe bürünmüş şirin bir kasabadır. Malkara'nın doğusunda Tekirdağ İli, güney doğusunda Şarköy İlçesi, güney ve güney batısında Çanakkale İli, kuzey ve kuzey doğusunda Hayrabolu İlçesi yer alır. Tekirdağ-Yunanistan karayolu üzerinde bulunan İlçe Merkezi, Tekirdağ'a 57 km. uzaklıkta olan İlçenin yüzölçümü 1224 km²'dir.

Malkara İlçesinin arazisi, 210-220m. yüksekliğinde bir platodur. Malkara'nın çevresinde yapılan arkeolojik araştırmalarda İlçenin tarihinin İlk Tunç Çağına kadar indiği ortaya çıkmıştır. Malkara İ.Ö. 180 yıllarında Romalıların eline geçmiştir.

Daha sonra Bizanslıların eline geçen Malkara'nın adı bu dönemde Megalohora (Büyük Köy) olarak geçmektedir. Osmanlılar, Malkara'yı 1357 yılında Süleyman Paşa tarafından ele geçirmişler, sonrada Malkara'yı Gelibolu Sancağına bağlamışlardır.

I.Murat tahta geçişinin ilk yıllarında Ankara'daki Ahi Ayaklanması ile meşgul iken, Malkara'nın 1362 yılında Bizanslıların eline geçtiği ve 1363 yılında da Hacı İlbey tarafından ele geçirilip Osmanlı topraklarına katıldığı yazılı kaynaklarda geçmektedir. Malkara İlçesi, Osmanlı İmparatorluğu döneminde sayılı sürgün yerlerinden biri olmuştur. Malkara'ya sürülenlerden bazıları zamanla sürgünden kurtulmuş, bazıları boğulmuş, bazıları da ecelleriyle ölmüştür.

Malkara'ya sürülenlerin en tanınmışları Hadım Süleyman Paşa, Koca Sinan Paşa, Melek Ahmet Paşa ve IV.Murat'ın Sadrazamlarından olan Halil Paşa'dır. Malkara'da bugün Paşalar mezarlığı bulunmaktadır. İlçe bugün bir tepenin yamacında yayılmış olmakla birlikte, modern bir görünümündedir. İlçenin ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayanır. Modern tarımı benimseyip, modern tarım aletleri kullanmaları neticesinde tarım gün geçtikçe ilerlemektedir. Buğday, arpa ve ayçiçeği ekilir. Ayrıca peynir ve nebatî yağ imalathaneleri de bulunmaktadır. Meyvecilik, arıcılık ve bağcılık da yapılmaktadır. Malkara'nın yer altı zenginlikleri de önemlidir. Bunların başında linyit yatakları gelmektedir. Linyit yatakları bugün işletilmekte olup, Tekirdağ Merkez ve İlçelerinin de kömür ihtiyacının bir kısmını karşılamaktadır İlçede yazlar sıcak, kışlar ise Balkanlardan gelen soğuk havanın tesiri ile sert geçer. İlçenin folkloru oldukça zengin olup, Trakya'nın diğer illerinde olduğu gibi Balkan özellikleri taşır.

Tarihi Eserler;

Turhanoğlu Ömer Bey Camii :

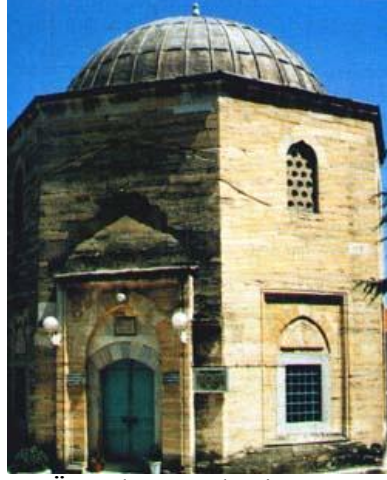
Osmanlıların Rumeli de yaptığı camiler arasında en eskilerinden biridir. 1494'te yaptırılmıştır. Camii kesme taştan dört köşeli olarak yapılmış ve sağlam durumdadır. 6 m. enindeki son cemaat yerinin üç kubbe örtmektedir. Camii, Ahmet ve Sinan Paşalar tarafından tamir ettirilmiştir. Dar geldiği için son cemaat yeri daha sonra genişletilerek duvarla çevrilmiş ve kiremit çatılıdır. Minarenin şerefeden yukarısı sonradan yapılmıştır. Kubbenin içi nakışlıdır. Eteklerinde çiçek ve selvi resimleri vardır. Mermer minberin cephesi oymalıdır. Her cephede beşer pencere bulunmaktadır. Kitabesi mevcuttur.

R-11.Ömer Bey Camii

Turhanoğlu Gazi Ömer Bey Türbesi :

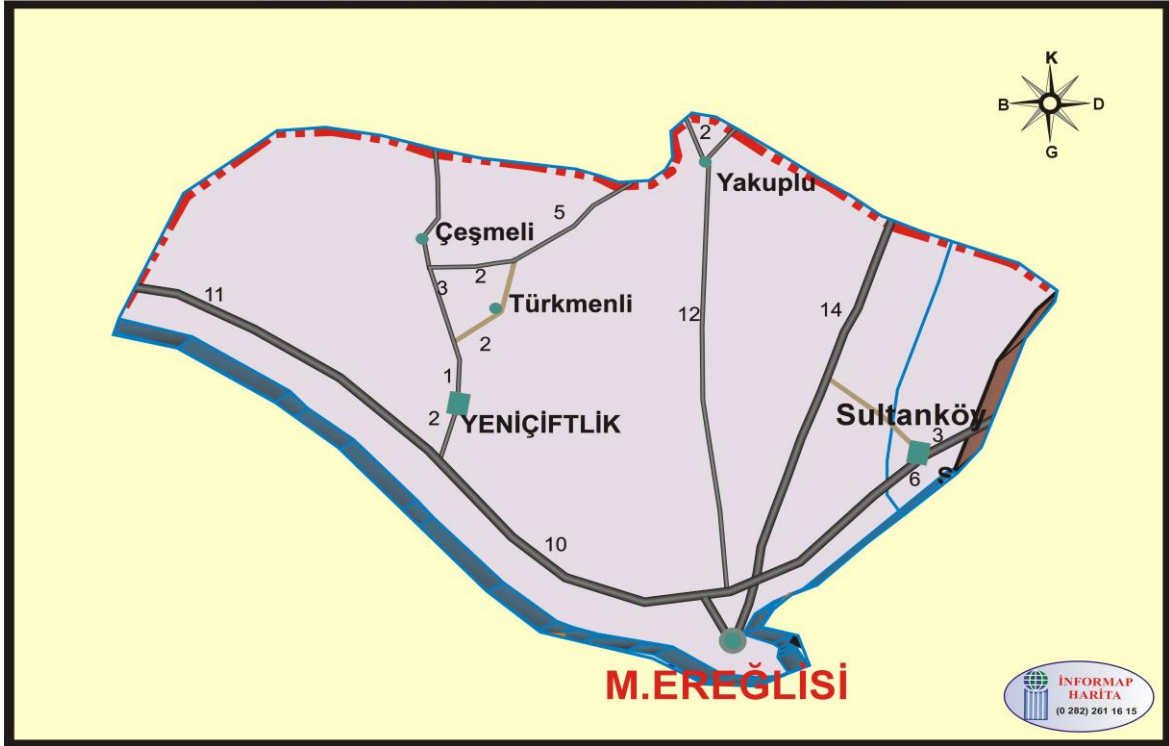
Cami Atık Mahallesiinde yer alır. Gazi Ömer Bey Mora ve Atina fatihi diye anılan akıncı beylerimizden olup, Fatih Sultan Mehmet'in komutanlarındandır. Türbesi bakımlıdır. Türbe caminin yanındadır. Kesme taştan yapılmıştır. Sekiz köşelidir. Yüksek kubbesinin dilim dilim inen kurşunları mevcuttur.

R-12.Ömerbey Türbesi

A.2.5. Marmara Ereğlisi

MARMARA EREĞLİSİ HARİTASI

H-6.Marmara Ereğlisi Yerleşim Haritası

Tekirdağ'ın 39 km. doğusunda, Marmara Denzinin kuzeyinde, Çorlu İlçesinin güneyinde E-25 karayolu üzerinde yer almaktadır. İlçenin yüzölçümü 183 km²'dir. Antik çağdaki ismi ile Perinthos adının kökeni ve tarihi hakkında çeşitli tartışmalar vardır. Tarihçi Herodot, Perinthos'un bir Trak kalesi olduğundan ve Perinthos'luların saldırılarla özgürlüklerini yiğitçe savunduklarından bahseder. Xenophoh kendisinin de içinde bulunduğu Hellen paralı askerleri ordusunun başlangıçtaki Başkomutanı Sparta'lı Klearkhos'un o sefere katılmadan (İ.Ö.401) önceki yaşantısı üzerine söz ederken "Perinthos kentinde oturan Traklarla savaşmak için denizden yola çıktı" demektedir. Gerek coğrafi konumu gerekse Perinthos adında bulunan -nt- çift sessiz harfi dolayısıyla burada koloni kurulmazdan öncede yerleşimlerin olabileceği ihtimali ortaya çıkmaktadır.

Perinthos çok yakın tarih öncesi yerleşmesi Kamara Dere ve Toptepe Höyük'te Kalkolitik çağa tarihlenen buluntular bu savı arkeolojik olarak belgelemektedir. Antik kaynaklar ve arkeolojik belgelerden edinilen bilgilere göre Perinthos İ.Ö.600 yılı civarında Samos'lu Kolonistlerce kurulmuştur. VII. Yy. Trakya'nın ticarete atılmasından sonra kurulan kent, iki doğal limana sahip olmasından dolayı bütün çağlarda önem kazanmıştır. Delos deniz birliğine girdiği muhtemelen İ.Ö. 411 yılında birlikten ayrıldığı, İ.Ö.403 yılında Spartalı Klearkhos'un Traklara karşı yaptığı seferinde Perinthos'u Attika-Delos deniz birliğinin üyesi olduğu, İ.Ö. IV. yüzyılın ilk yarısında Trakların saldırıları sırasında birlikten destek aldığı bilinmektedir.

İ.Ö. 341-340 yıllarında Mekadonyalı II.Filip Trakya'yı topraklarına katmış ancak Perinthos'u kuşatması sabırsızlıkla sonuçlanmıştır. Fakat Perinthos'ta İskender'in sikke darphanesinin varlığı kentin Büyük İskender'in İmparatorluğuna dahil olduğunu gösterir. İ.Ö. 200-197 yıllarında Roma'nın askeri müdahalesi sayesinde kent bağımsızlığını kazanır. İ.Ö. 72 yılında Ponthus Kralı Mithridates'te Perinthos'u ele geçirmeye uğraşır ancak başarılı olamaz. İ.Ö. 19 yılında Roma İmparatoru Tiberus Trakya'ya bir Vali göndermeyi başarır. Böylece Trakya Krallığı Roma'ya bağımlı bir devlet haline gelmiş olur. İ.Ö. 46 yılında İmparator Cladius, Trakya Kraliyet sülalesini bertaraf ederek Roma Eyaletini kurar. Eyalet Valisinin ikametgahı Perinthos'tadır. Kapsamlı bir ticaret ve gelişmiş bir ekonomi için büyük sahil yolu üzerindeki konumu ve limanları ile Perinthos Marmara Denzinin kuzey kıyısındaki en önemli koloni kentidir. Askeri açıdan da çok önemlidir. Özellikle üzerinde bulunduğu antik yollar sayesinde önemi artmıştır. Roma çağında Via Egnatia adı verilen ve Adriyatik kıyısındaki Dyrrachium'dan başlayıp Byzantion'a ulaşan sahil yolu ile Perinthos'ta birleşmekteydi.

İ.Ö. 196 yılında İmparator Sertimus Severus Byzantion'u köy statüsüne indirip arazisini Perinthos'a bağışlar ve kente Neokori hakkını vererek spor oyunları bağışlar. Daha önce Byzantion'a yakınlığı nedeniyle önemli bir rol oynayamayan Perinthos başkent olduğu bu dönemde oldukça hızlı gelişmiştir. İ.S. II. Yüzyıl sonlarında İmparator Aurelian'ın ölümünden sonra kentin adı Heraklia olarak değiştirilmiştir. İ.S. VI. Ve V. Yüzyılda Heraklia halı dokuma yeri olarak ün salmıştır. İmparatorluğun ikiye ayrılması ve yeni kurulan başkent Konstantinopol kentin önemini giderek yitirmesine neden olmuştur. Bizans İmparatoru Anastasius (491-518) ve Justinian I (527-565) zamanlarında Heraklia büyük onarım ve yapılaşma olayı yaşamış ve bir kez daha önem kazanmaya başlamıştır.

İ.S. 591 yılında Avarların, İ.S. 719 yılında Bulgarların eline geçen kent daha da tahrip edilmiştir. Bizans İmparatoru VI. Leon (887-912) zamanında Heraklia Metropolitik merkezi olmuştur. 1204 yılında Venediklilerin eline geçen Heraklia, 1453 yılı Şubatında Osmanlıların yönetimine girmiş ve Ereğli adını almıştır. Osmanlılar zamanında bir kaza merkezi haline gelmiş ve Rumeli İstanbul demiryolu yapıldıktan sonra ise önemini iyice yitirmiştir. Trakya'nın Roma çağında en önemli kenti olan Perinthos'ta ilk bilimsel çalışmalar 1980 yılında Dr. Nuşin Asgari tarafından başlanmıştır. Bugünkü yoğun yerleşmenin altında kalan Antik şehir çok büyüktür. Sadece Akropolün uzunluğu yaklaşık 1.5 km. genişliği 500 m.'yi aşmaktadır.

Doğu Batı doğrultusunda uzanan yüksek bir yarımada olan bu Akropolün kuzeyinde Perinthos koyu ve limanı, kuzeybatı eteklerinde ise yaygın bir aşağı şehir kesimi ve bu şehri kuzeyden geniş bir Nekropol alanı çevreler. Akropolün kuzeyi ve batısını, birde aşağı şehri çevreleyen surlar Perinthos'un en belirgin kalıntısıdır. Akropolün 1/3'ü askeri bölge içinde yer almaktadır. Akropolün güneyinde Bizans kaya mezarlığı yer alır. Kuzey doğuda Mola burnu içinde yer alan limanın içi bugün dolmuş ve sığlaşmıştır. Burundan çıkan dirsekli mendireğe ise denizin içinden kıl kaya fenerine kadar inmek mümkündür. Akropolün üzerindeki antik yapıları doğudan batıya sıralayacak olursak Mola Burnunun kuzey yamacından Tonos geçitli bir tuğla yapı kalıntısı, Akropolün güney yamacında bir tiyatro yeri, ortalarında bir yapının çift tonoslu terası, batı ucunda büyük bir Bizans Kilisesinin kalıntısı, güney batı yamacında ise Bizans yapı kalıntısı görülür.

Marmara Ereğlisi koyunu kuzeyden Kamara Dereden başlayarak şehri bir yarım ay şeklinde Nekropol çevirmektedir. Bu Nekropol'de arkaik çağdan itibaren Bizans çağı içlerine kadar uzun bir zaman süresince çeşitli tipte mezat siteleri, lahitler, mezar sunakları ve mezar anıtları kullanılmıştır. Bunlardan ortaya çıkarılanlar Tekirdağ Müze Müdürlüğü'nde ve Marmara Ereğlisi içinde yer alan açık hava müzesi olarak ayrılan alanda koruma altına alınmışlardır. Şehrin kuzey batısındaki düzlükte antik su yolu kalıntısı ve Osmanlı su terazisi ile şehrin İstanbul girişindeki yolda toprağın yüzeyinde izlenebilen antik duvar kalıntıları da yer almaktadır. Aşağı şehir suları üstünde inşaa edilmiş olan "Konstantin'in Evi" olarak adlandırılan Rum Evi bulunmaktadır. Rum Evinin güneyinde Akropolün hemen altında yaklaşık 220 m. Uzaklıkta stadion yer almaktadır.

1986 yılında yapılan Kryptoportikus denilen alt geçidin anıtsal giriş kapısının yeri tespit edilmiş ve 1987 yılında yapılan kurtarma kazısıyla da ortaya çıkarılmıştır. Akropol tepesinin kuzey yamacında St. George Kilisesi bulunur. Marmara Ereğlisi'ndeki taşınmaz kültür varlıkları Kültür Bakanlığı tarafından koruma altına alınmıştır. 1.derece Arkeolojik sit alanları yeni yapılanmaya kapalı olup, 2. ve 3.derece arkeolojik alan ilan edilen bölgelerde müze denetiminde inşaat yapılmaktadır. Temel kazısı kontrolleri sırasında son yıllarda yapılan çalışmalarda VI. yy. ait tabanı mozaiklerle kaplı Bazilika, Bazilikanın güneyinde anıtsal bir yapı ile kaya mezarlarından oluşan büyük bir Nekropol alanı ortaya çıkarılmıştır. Marmara Ereğlisi Trakya'nın Efes'i durumundadır.

Toprak altındaki şehir ortaya çıkarıldığında turizme büyük hizmet edilmiş olacaktır. Marmara Ereğli'nin kuzeyindeki düzlük ve sırtların üzerinde sekiz tümülüs bulunur. Çoğunlukla sivri konik biçimli olan ve yığma tepelerin çevresinde krepis yoktur.

Hiçbirinde mezar odası görülmemekle beraber, hemen hemen hepsinin üzerinde ellenmiş olduklarını belirten büyük yada ufak göçmeler bulunmaktadır. Tümülüsler kuzeyden güneye, deniz kıyısına dikey üç sıra halinde dizilmişlerdir. Batıdaki sıra, Kakunartepe, Kalemistepe, ortadaki sıra, Çiçeklitepe, Yılmatepe, Miltepe, doğudaki sıra, Küçük Metristepe, Büyük Metristepe ve Bekçitepedir.

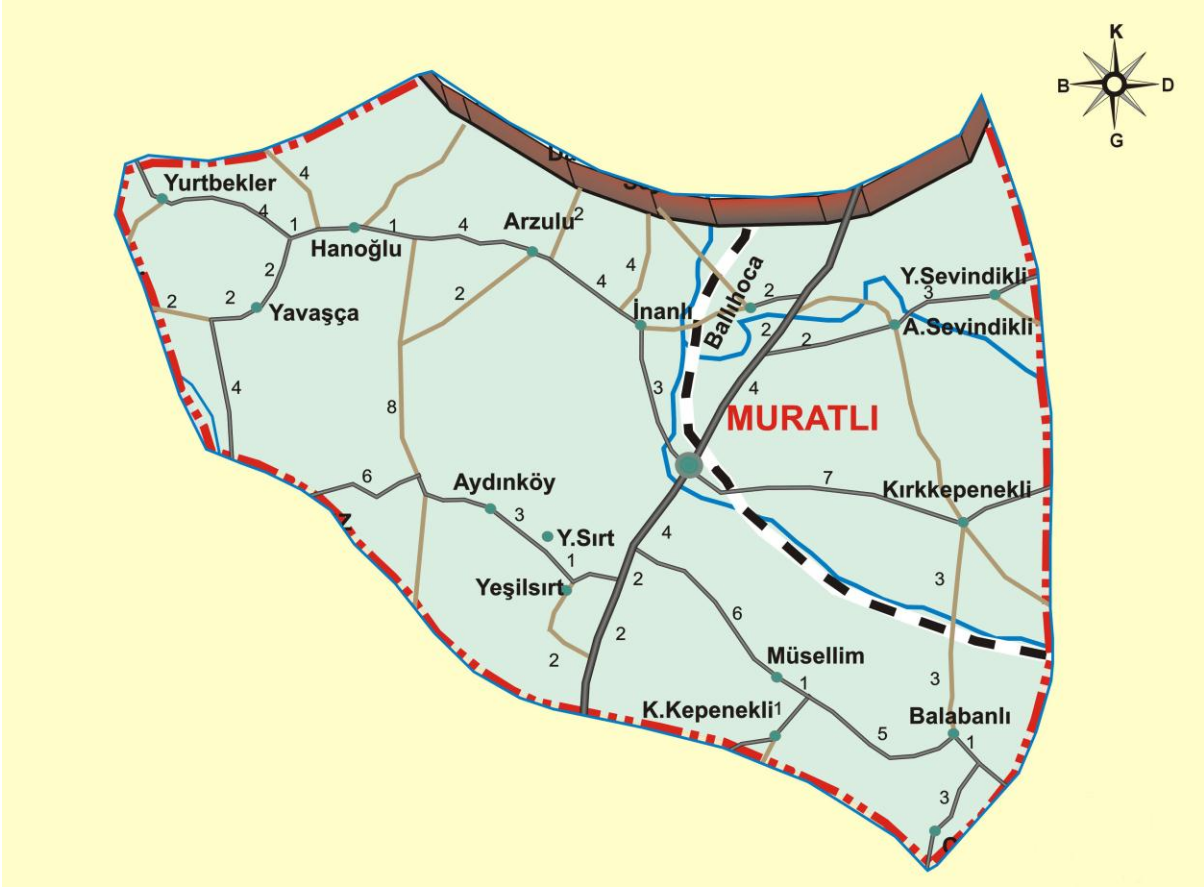
Çorlu yolu üzerinde Omurca Çiftliğinde Rumlardan büyük bir şaraphane, kilise ve sarnıç yer almaktadır. Ayrıca şehirde Osmanlı çağında yapılmış en önemli ve tek eser olan Sadrazam Semiz Ali Paşa Camii de bulunmaktadır. Marmara Ereğlisi koyundaki plajların suyu temiz ve kumsalı geniştir. Kamaradere'den batıya doğru kıyı boyunca denize girmek mümkündür.

R-13.Marmara Ereğlisi Sahili

Deniz sporları bakımından Marmara Ereğlisi Koyu, kuzey Marmara'nın en uygun yeridir. Her türlü deniz sporunu burada yapmak mümkündür. Deniz avcılığı da gelişmiş durumdadır. Marmara Ereğlisi Marmara Denizinin ortasına doğru sokulmuş bir burunun ucunda ve balık göçlerinin yolu üzerinde olması nedeniyle balıkçılığa çok elverişli olup, istakozu ve balığı ile tanınır.

A.2.6. Muratlı

H-7.Muratlı Yerleşim haritası

Muratlı İlçesi, Tekirdağ İlinin küçük İlçelerinden biridir. İlçenin yüzölçümü 407 km²'dir. Verimli ve yeşil toprakların bulunduğu vadiye kurulan İlçe, İl Merkezinin kuzeyindedir. Doğusunda Çorlu İlçesi, kuzeyinde Kırklareli İli, batısında Hayrabolu İlçesi bulunmaktadır. I.Sultan Murat bir sefer dönüşü sırasında otağ kurduğunda yöreyi beğenerek buranın Murateli olarak anılmasını istemiştir. XIX. yüzyılın sonlarında Edirne Vilayeti Tekfurdağı (Tekirdağ) sancağının Çorlu kazasına bağlı bir nahiye olarak yönetiliyordu. Cumhuriyet döneminde Çorlu'ya bağlı bir bucak olan Muratlı'ya Atatürk gelerek incelemelerde bulunmuş, ilk göçmenlerin yerleşim yeri olarak Muratlı İlçesi seçilmiştir. Yarı nemli iklim tipine giren Muratlı'da yetiştirilen başlıca bitkisel ürünler buğday, ayçiçeği, şekerpancarı ve üzümdür. Yörede son yıllarda hayvancılığın da bir hayli geliştiğini çiftliklerin hızla çoğalmasıyla görmekteyiz.

1870 yılında İstanbul-Edirne demiryolu ile E-25 ve E-5 karayollarını birleştiren karayolunun İlçeden geçmesi, yörenin yurt içi ve yurt dışı ulaşımını kolaylaştırmaktadır. İlçeye son yıllarda Rumeli'den gelen göçmenler, yörenin toplumsal, kültürel yapısının oluşmasında etkili olmuştur. Bu yüzden geleneksel oyunları Balkan özelliğini taşır.

İlçenin kuzeyinde bulunan İnanlı Çeşmesi görülmeye değer tarihi yapılardan biridir. Kitabesinde çeşmenin 1330 (1914) tarihinde yapıldığı ve mesire yeri olarak kullanıldığı yazılıdır.

1934 yılında tamir edilerek bugünkü durumuna getirilmiştir. Çeşmenin çevresi piknik yapmaya elverişlidir. Ayrıca her yıl Mayıs ayının ikinci Pazar günü “Hidrellez Şenlikleri” düzenlenmekte, çeşitli sanat ve kültür faaliyetleri yapılmaktadır. Muratlı'nın diğer bir tarihi eseri olarak Atatürk'ün 1936'da göçmen evlerini görmek için geldiğinde, bir göçmen evinin konutu olması sonucunda o evin bahçesinde yaptırılan anıtı sayabiliriz. İnanlı Tarım İşletmeleri Müdürlüğü, Muratlı İlçesinin 3 km. kuzeyinde İnanlı adıyla anılan çiftlik üzerine kurulmuştur. Çiftlik II. Sultan Selim Vakıflarından olup, daha sonraları Yeniçeri Ağalarına intikal etmiş ve 1303 (1887) tarihinde Sultan II. Abdülhamit'in mabeyncisi Ragıp Paşa tarafından satın alınmış, ölümü üzerine arazinin ¼'ü , 12 varise intikal etmiştir. Atatürk'ün isteği ile Cumhuriyet kurulduktan hemen sonra 1928-1929 yıllarında Tarım Bakanlığı tarafından çiftliğin varislerinden biri olan Şakir Bey'in hissesi satın alınarak, hazine adına tescilli yapılarak Trakya'da tarımın geliştirilmesi amacıyla kurulmuştur. Bu kurum, yörenin ve ülkenin hayvancılık alanında kalkınmasını desteklemek için hayvan yetiştirme ve ıslahı konusunda araştırmalar yapmaktadır.

Tekirdağ İlinin küçük İlçelerinden biridir. İlçenin yüzölçümü 407 km²'dir. Verimli ve yeşil toprakların bulunduğu vadide kurulan İlçe, İl Merkezinin kuzeyindedir. Doğusunda Çorlu İlçesi, kuzeyinde Kırklareli İli, batısında Hayrabolu İlçesi bulunmaktadır. I.Sultan Murat bir sefer dönüşü sırasında otağ kurduğunda yöreyi beğenerek buranın Murateli olarak anılmasını istemiştir. XIX. yüzyılın sonlarında Edirne Vilayeti Tekfurdağı (Tekirdağ) sancağının Çorlu kazasına bağlı bir nahiye olarak yönetiliyordu. Cumhuriyet döneminde Çorlu'ya bağlı bir bucak olan Muratlı'ya Atatürk gelerek incelemelerde bulunmuş, ilk göçmenlerin yerleşim yeri olarak Muratlı İlçesi seçilmiştir. Yarı nemli iklim tipine giren Muratlı'da yetiştirilen başlıca bitkisel ürünler buğday, ayçiçeği, şekerpancarı ve üzumdür.

Yörede son yıllarda hayvancılığın da bir hayli geliştiğini çiftliklerin hızla çoğalmasıyla görmekteyiz. 1870 yılında İstanbul-Edirne demiryolu ile E-25 ve E-5 karayollarını birleştiren karayolunun İlçeden geçmesi, yörenin yurt içi ve yurt dışı ulaşımını kolaylaştırmaktadır. İlçeye son yıllarda Rumeli'den gelen göçmenler, yörenin toplumsal, kültürel yapısının oluşmasında etkili olmuştur. Bu yüzden geleneksel oyunları Balkan özelliğini taşır.

İlçenin kuzeyinde bulunan İnanlı Çeşmesi görülmeye değer tarihi yapılardan biridir. Kitabesinde çeşmenin 1330 (1914) tarihinde yapıldığı ve mesire yeri olarak kullanıldığı yazılıdır. 1934 yılında tamir edilerek bugünkü durumuna getirilmiştir. Çeşmenin çevresi piknik yapmaya elverişlidir. Ayrıca her yıl Mayıs ayının ikinci Pazar günü “Hidrellez Şenlikleri” düzenlenmekte, çeşitli sanat ve kültür faaliyetleri yapılmaktadır.

Muratlı'nın diğer bir tarihi eseri olarak Atatürk'ün 1936'da göçmen evlerini görmek için geldiğinde, bir göçmen evinin konutu olması sonucunda o evin bahçesinde yaptırılan anıtı sayabiliriz. İnanlı Tarım İşletmeleri Müdürlüğü, Muratlı İlçesinin 3 km. kuzeyinde İnanlı adıyla anılan çiftlik üzerine kurulmuştur.

Çiftlik II. Sultan Selim Vakıflarından olup, daha sonraları Yeniçeri Ağalarına intikal etmiş ve 1303 (1887) tarihinde Sultan II. Abdülhamit'in mabeyncisi Ragıp Paşa tarafından satın alınmış, ölümü üzerine arazinin $\frac{1}{4}$ 'ü , 12 varise intikal etmiştir. Atatürk'ün isteği ile Cumhuriyet kurulduktan hemen sonra 1928-1929 yıllarında Tarım Bakanlığı tarafından çiftliğin varislerinden biri olan Şakir Bey'in hissesi satın alınarak, hazine adına tescili yapılarak Trakya'da tarımın geliştirilmesi amacıyla kurulmuştur. Bu kurum, yörenin ve ülkenin hayvancılık alanında kalkınmasını desteklemek için hayvan yetiştirme ve ıslahı konusunda araştırmalar yapmaktadır.

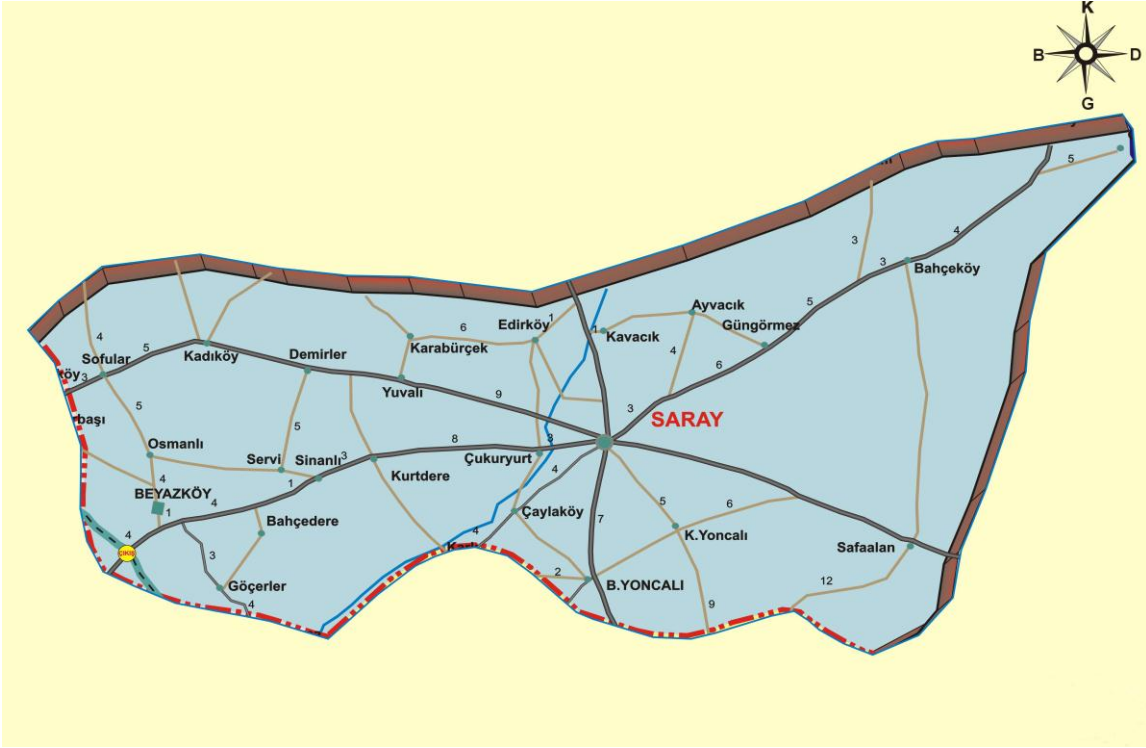

R-14.Muratlı Deresi

R-15. Muratlı

A.2.7. Saray

H-8.Saray Yerleşim Haritası.

Tekirdağ'ın Karadeniz'e açılan tek kapısı durumundaki Saray İlçesi, kuzeyde Karadeniz ve Kırklareli, doğuda İstanbul İli, güneyde Çerkezköy İlçesi, batıda Çorlu İlçesi ile çevrilidir. Yüzölçümü 610 km² olan İlçe, İl Merkezine 87 km. uzaklıktadır. Saray'ın eski bir yerleşim merkezi olduğu 1940 yılından Uzunhacı Höyüğünde bulunan Trak Mezarı ve mezar buluntuları ile Güneşkaya Mevkiindeki tarihi kalıntılardan anlaşılmaktadır.

Bunların dışında tarihi hakkında ayrıntılı ve yeterli bilgiye sahip olmadığımız İlçe, Bizans döneminde küçük bir yerleşme birimidir. Osmanlıların döneminde ise, İstrancaların güney eteklerini izleyerek iki başkenti Edirne'yi İstanbul'a bağlayan yol üzerinde yer almasından dolayı önem kazanmıştır. Saray, Fatih döneminde XIX. Yüzyılın sonlarına kadar Edirne Vilayeti Kırkkilise (Kırklareli) Sancağının Vize kazasına bağlı bir nahiye olarak yönetilmiş, 1916 yılında Kırkkilise Sancağına bağlı bir kaza merkezi olmuştur. Milli mücadele sırasında bütün bölge ile birlikte Yunan işgaline uğramıştır. 1920 yılında başlayan bu işgal Mudanya Mütarekesine kadar devam etmiştir.

Mudanya Mütarekesi ile 15 Ekim 1922 yılında İtalyanlara teslim edilen Saray, 30 Ekim 1922 yılında ise Yunan işgalinden kurtulmuştur. Cumhuriyet'in ilanından sonra İlçe olarak Tekirdağ İline bağlanmıştır. Düz bir alan üzerine kurulmuş bulunan İlçe topraklarının büyük bölümü Ergene Havzasında yer alır. Arazi kuzeydoğuda İstranca (Yıldız) Dağlarına doğru yükselerek uzanır. Burada arazinin yapısı kıvrımlıdır. İlçenin en yüksek noktası İstranca Dağları üzerinde yer alan Karatepe'dir.

(473m.) Ergene Nehri bu tepedeki Güneşkaya Mevkiinden doğar, Istrancalardan doğan Galata Deresi ile birlikte küçük vadilerde birbirine paralel olarak akan diğer derelerde Ergene Nehrine karışırlar.

R-16.Saray Kastro

Tarihi Yerler ve Eserler ;

Güneşkaya :

Saray İlçesinin 2 km. batısındadır. Eski bir yerleşim merkezi olan bu alanda mağaralar ve tarihi kalıntılar vardır. Ayrıca Ergene Nehrinin kaynağı da buradadır. İlimizin en eski yerleşim yerlerinden biridir. Yapılan yüzey araştırmalarında İ.Ö.(5000-3000) kalkolitik çağ buluntularına rastlanmıştır.

Güngörmez Mağaraları :

Güngörmez karayolu üzerinde (3.km.) Saray'ın güneyinden geçen Galata Deresinin dik yamaçlarında yer alır. İ.Ö.(5000-3000) kalkolitik çağ buluntularına rastlanmıştır.

Bizans Su Yolları :

Vize'den gelip, Ergene Deresi su kaynaklarından beslenerek, vadilerde kemerli su köprüleri inşaa edilerek İstanbul'a kadar giden antik su yolları Saray çevresinden geçmektedir.

Ayas Paşa Camii :

Sadrazam Ayas Mehmet Paşa (1536-1539) tarafından 1539 yılında yaptırılmıştır. Kesme taştan yapılmıştır. Tek şerefeli ve silindirik gövdeli bir minaresi vardır. Yapı, tek kubbeli ana mekan ile son cemaat mahfelinden ibarettir.

Ayas Paşa Hamamı :

Sadrazam Ayas Mehmet Paşa'nın yaptırdığı külliyeinin hamamıdır. Ayas Paşa Camiinin yanında yer alır. Camii ve hamam İlçede bulunan tek Osmanlı devri mimari eseridir.

Kırım Giray Mezarlığı :

Cengiz Han'ın soyundan gelen Kırım Hanları XVIII. Yüzyılda bu bölgede özellikle Saray ve dolaylarına yerleşmişlerdir. Saray ve civarında oturan Kırım Han ve Sultanlarından ; II. Devlet Giray Han-ölümü : 1725 II. Fetih Giray Han-ölümü : 1746 İslam Giray Sultan-ölümü : 1742 III. Selim Giray Han-ölümü : 1785 IV.Devlet Giray Han-ölümü : 1780 Şahbaz Giray Han-ölümü : 1792 Yukarıda adı verilenler Ayas Paşa Camisi avlusunda gömülmüştür.

Kastro (Çamlıköy) :

Tekirdağ İlinin Karadenize tek bağlantısı olan bu kısım, Kırklareli ve İstanbul İllerini birbirinden ayırır. Bahçeköy Deresinin Karadenize döküldüğü bu küçük koy, doğal güzelliği, 2.5 km.'lik kumsalıyla İlçenin önemli bir kamp ve turizm merkezidir. Kastro yöresinin en önemli özelliği, Trakya'daki tek Karaçam Ormanının burada bulunmasıdır. Bu sebeple Kastro yöresindeki, 329 hektarlık Karaçam Ormanı, 18 Nisan 1988 tarihinde doğayı koruma alanı (Milli Park) olarak ayrılmıştır.

Orman İşletmesi tarafından piknik ve dinlenme yeri olarak düzenlenen bu alanda, bazı hizmet tesisleri ile konaklama yerleri vardır. Aynı yerde dinlenmek, avlanmak, kayak gezintisi yapmak ve denize girmek mümkündür. Bu doğal plaj İlçeye 27 km. uzaklıktadır. Denizden 116 m. yükseklikte bulunan İlçede yazlar sıcak ve kurak, kışlar soğuk ve az yağışlı geçer. Rüzgarlı günleri fazladır. İlçenin dağlık kesimleri, özellikle Istaranca Dağları ormanlıktır. Bu ormanlarda geniş yapraklı ağaçlardan meşe, iğne yapraklılardan ise karaçam hakimdir.

İlçe halkı, geçimini tarım ve ormancılıktan sağlar. Başlıca ürünleri, buğday, ayçiçeği, şekerpancarı, arpa ve meyve çeşitleridir. Tarımın yanı sıra aile hayvancılığı da yapılır. Hayvan ürünleri daha çok yerinde kullanılır. Bir bölümü de İstanbul'a satılır. İlçe topraklarında düşük nitelikli linyit yatakları vardır. Rezervinin 140 milyon tondan çok olduğu tahmin edilmektedir. Edirköy arazisinde bulunan bu linyit yatakları Türkiye Kömür İşletmeleri tarafından işletilmektedir. Manganez ve cam yapımında hammadde olarak kullanılan kuvarsit (silis kumu) diğer yeraltı zenginliğidir. Kuvarsit yatakları Türkiye Şişe Cam Fabrikasınınca işletilmektedir. Sefaalan ve Küçükyoncalı Köylerindeki manganez alanları ümit vericidir. İstanbul-Kırklareli karayolu üzerinde bulunması, Sirkeci-Edirne demiryoluna (Çerkezköy istasyonu) 20 km. uzaklıkta yer alması işlek bir ilçe olmasında etkili olmuştur.

Saray'da hem sosyal hem de ekonomik bakımdan en hareketli günleri panayır zamanıdır. Ağustos ayı sonunda açılan Saray panayırını dört gün sürer.

A.2.8. Şarköy

H.9.Şarköy Yerleşim Haritası

Denizi, kumu, güneşi ve yetiştirdiği ürünleri ile eşsiz güzelliklere sahip şirin bir İlçedir. İl merkezinin güney batısında yer alan Şarköy İlçesi, kuzeyinde Marmara Bölgesi, Batısında Gelibolu ve güneyinde Marmara Denizi ile çevrilidir. Denizden yüksekliği 5 m. olup, İl merkezine uzaklığı 83 km. olan İlçenin yüzölçümü 481 km²'dir. İlçenin adı antik ve Bizans devri haritalarında Trislasia adı ile geçmektedir.

Daha sonra Rumeliyi fetheden Süleyman Paşa zamanında Şehir köyü diye anılan adı, buraya Anadolu'dan göç eden Yörükler tarafından şehirden Şar'a dönüştürülmüş ve Şarköy olarak söylenmiştir. Tekirdağ'ın en eski yerleşim yerleri Şarköy, Kızılcaerzi Köyünde bulunmuştur. Buruneren çiftliği neolitik (7000-5000) çağ ait buluntular vermektedir. Sofuköy, Yertarla, Fener ve Karadutlar ilk tunç çağı yerleşmeleridir. İğdebağları (Araplı) Köyünde demir çağına ait (İ.Ö.1200) büyük bir maden gurubu bulunmuştur. (Halen İstanbul Arkeoloji Müzesinde sergilenmektedir.)

Ganos Dağlarının üzerinde Kartalkaya önemli bir Helenistik kaledir. Bizans dönemine kadar kullanılmıştır. Makedonyalıların, Roma ve Bizans İmparatorluklarının hakimiyetinde kalan bölge toprakları, Gazi Süleyman Paşa tarafından 1356 yılında fethedilmiştir.

1919 yılından itibaren 2.5 yıl Yunanlıların işgalinde kalan Şarköy İlçesi, 17 Kasım 1922 tarihinde işgalden kurtarılmıştır.

Akdeniz iklim tipiyle Karadeniz iklim tipi arasında geçiş özelliği gösteren bir iklime sahiptir. Kuzeyden kıyıya paralel olarak uzanan Tekir Dağları Kumbağ Beldesinden başlayarak Gelibolu Kıstağına kadar bir sıra halinde uzanır. Uzunluğu 60 km.'dir. En yüksek yeri Ganos dağlarıdır. Yüksekliği 945 m.'dir. İlçedeki en önemli tarihi eser 1400 yılında Gazi Süleyman Paşa tarafından yaptırılan Cami-i Kebir bir Osmanlı eseri olup, caminin bahçesindeki mezar taşları İslam Sanatının örnekleridir. Taşların şekilleri ve tarihleri, o tarihteki Şarköy'ün yapısı ve idare bölümü hakkında bilgi vermektedir.

R-17. Şarköy

İlçe Merkezi küçük sığ bir koyun kıyısında kendi adını taşıyan bir ova üzerine kurulmuştur. Bağcılık, deniz ürünleri başta olmak üzere zeytin, tütün, ipek böcekçiliği, ayçiçeği ve kiraz üretimi ile Türkiye ekonomisinde önemli bir yer almaktadır. Son yıllarda büyük bir gelişme göstermiş olan Şarköy İlçesi, sahil şeridinde yer alan turistik konaklama yerlerindedir.

A.3. İLİN COĞRAFİ DURUMU

Tekirdağ İli, Türkiye'nin kuzeybatısında, Marmara Denizi'nin kuzeyinde, Trakya Bölgesinde, 40°36' ve 41°31' kuzey enlemleri ile 26°43' ve 28°08' doğu boylamları arasında yer almaktadır. Tekirdağ İli kuzeyinde Kırklareli İli, batısında Edirne ve Çanakkale İlleri ile komşudur. İlin en önemli dağı Tekir Dağları olup, Kumbağ Beldesinden başlayıp Gelibolu kıstağına kadar uzanmaktadır. İlimiz topraklarının %75.2'si plato, %15.5'i ova ve %9.3'ü dağlarla kaplıdır. İlin en önemli dağı Tekir Dağları olup, Kumbağ Beldesinden başlayıp Gelibolu kıstağına kadar Marmara Denizi'ne paralel olarak 60 km. boyunca uzanır.

Kısmen orman ve çalılıktır. Ayrıca Çerkezköy İlçesinden kuzeye gittikçe yükselen Istranca Dağları mevcuttur.

Tekirdağ İlının komşu İllere olan uzaklıkları;

- Tekirdağ- İstanbul.....139 km.
- Tekirdağ-Edirne..... 137 km.
- Tekirdağ-Kırklareli..... 119 km.
- Tekirdağ-Çanakkale..... 171 km.'dir.

A.4. İLİN TOPOGRAFYASI VE JEOMORFOLOJİK DURUMU

R-18. Tekirdağ'ın Uydu Görüntüsü-2

Tekirdağ toprakları genel olarak pek engebeli değildir. İlin güney kesiminde Marmara Denizi boyunca akarsularca taşınmış alüvyonlarla kaplı kıyı ovaları vardır. Dar bir şerit biçiminde uzanan bu kıyı ovaların hemen kuzeyinde kıyıya koşut olarak Tekir Dağları yükseltisi az olmakla birlikte, kıyı kesimini Balkanlardan gelen soğuk hava kitlesinin etkilerinden korur. Tekirdağ İlinde, yeryüzünün bütün şekillerine rastlamak mümkündür. Ancak İl alanının %75.2'sini kaplayan platolar ağırlıktadır. Bunu %15.5 ile ovalar, %9.3 ile dağlar izlemektedir. Bölgede çeşitli araştırmacılar tarafından yapılan çalışmalar neticesinde şu belgeler hazırlanmıştır.

Istıranca Kesimi :

Çatalca Yarımadasından itibaren, Tekirdağ İlinin kuzeyinden geçerek Bulgaristan hududuna doğru gittikçe genişleyen, Karadeniz ile Ergene Havzası arasında uzanan dağlık ve ormanlık bölge bu kesimi oluşturur. Karadeniz'e doğru olan yamaçlar sarp, Ergene Havzası'na doğru olan kısımlar az eğimlidir.

Ergene Kesimi :

Görünümü bir üçgeni andıran saha Meriç Nehri'ne katılan Ergene Nehri havzasındadır.

Kuzeydoğu kenarında Istıranca Dağları, güneyinde Tekirdağ, batısında Tunca, Meriç, Arda Nehirlerinin birleşme noktası ve Meriç Nehri vardır.

Ergene kesimi denizden 50-200 m. yükseklikte bir plato şeklindedir. Bu kesimi güneyden sınırlayan Kuru Dağı, Tekirdağ, Ganos Dağ Silsilesi, Ege ve Marmara Denizleri arasındaki su bölümü hattını da oluşturur.

Dağlar :

İl topraklarının batı kesiminde Tekirdağ-Çanakkale ve Tekirdağ-Edirne sınırları boyunca Tekir Dağlarının uzantıları yer alır. İlin doğu kesiminde Çerkezköy ve Saray yöresinde ise Istıranca (Yıldız) Dağlarının uzantıları İl topraklarını engemelendirir. Bu kesimlerde yükseltiler batı bölümüne göre daha düşüktür. İlin batısını, güneyini ve doğusunu kaplayan bu dağlar arasında kalan geniş bir alanı kaplayan orta ve kuzey bölümler geniş düzlüklerden oluşur. Bu düzlükler genel olarak yükseltisi düşük az parçalanmış platolar görünümündedir. Tekirdağ İlindeki başlıca yükseltiler, Ganos Dağı (945 m.), Yerlisu Tepesi (725 m.), Karatepe (484 m.), Yassitepe (352 m.), Eğrektepe'dir. (234 m.)

Plato ve Yaylalar :

Tekirdağ topraklarının büyük bir bölümü geniş düzlükler ve alçak tepelerden oluşmuş bir plato görünümündedir. İlin güney, doğu ve batı kesimlerini kaplayan dağlar arasında kalan orta kesimler geniş platolardan oluşur. Bu platolar, güneyde kıyıya paralel olarak uzanan Tekir Dağlarına, batıda bu dağların uzantılarına ve doğuda Istıranca Dağlarına dek uzanır. Bir bölümü Ergene Nehri ile bu akarsuyun kolları olan Çorlu ve Hayrabolu Dereleri ile sulanan bu toprakların büyük bölümünde kuru tarım yapılır. İl topraklarının bir bölümü Trakya Kocaeli penneleleriyle (yarıova) kaplıdır. Bu platolar bir aşınma yüzeyi özelliği taşır.

R-19. Eriklice

Bu yarı ovaların ortalama yükseltisi 150-200 m. seviyesindedir. Çorlu İlçesi sınırları içinde kalan kesimlerde, SeymenÇorlu ve Marmaracık-Ulaş arasında topraklar önemli ölçüde aşınmıştır. İl Merkezi yakınlarında Marmara'ya dökülen akarsuların vadilerinin derinleşmesi neticesi olarak, platonun güney kesimleri kuzey kesimlere nazaran daha fazla parçalanmış durumdadır. İlin batı kesimlerinde de Malkara ve Hayrabolu yöreleri plato görünümünde olup, ortalama yükseltisi 210-220 m. seviyesinde olan Malkara eski bir yarı ova özelliği taşımaktadır.

Vadi ve Ovalar :

İl topraklarının %15.5'ini kaplayan ovalar genellikle kıyıda akarsu ağzlarının da oluşmuştur.

Ovalar :

Sultanköy – Marmara Ereğlisi arasında : Kınık Ovası
Marmara Ereğlisi -Yeniçitlit arasında : Kumluca ovası
Yeniçitlit- Karaevli arasında : Şerefli Ovası
Karaevli-Köseilyas arasında : Değirmenaltı Ovası
Barbaros-Kumbağ arasında : Naip Ovası
Hoşköy-Kızılcaterzi arasında : Şarköy Ovası
Çerkezköy-Ergene boyunca uzanan : Ergene Ovası
Hayrabolu-Çene arasında : Hayrabolu-Çene Ovası

Vadiler :

Hayrabolu Vadisi, Kurtdere Vadisi, Çengelköy Vadisi, Çukurca Vadisi, Çorlu Vadisi, Gölcük Vadisi.

Akarsular ve Denizler :

Tekirdağ İlinin güney sınırında yer alan Marmara Denizinde 133 km. kıyısı bulunmaktadır. Ayrıca, İlin toprakları kuzeydoğusunda Karadeniz'e kadar ulaşmakta ve burada Karadeniz'e 2.5 km. uzunluğunda bir kıyısı bulunmaktadır. Tekirdağ İli aldığı yağış miktarı, sahip olduğu toprak özellikleri vb. gibi doğal koşullar nedeniyle büyük akarsulara sahip değildir. Ergen Nehri ve kolları en önemli olanlardır. Ergene Havzasında; Ergene Nehri, Çorlu ve Hayrabolu Dereleri bulunurken, Marmara Havzasında da; Işıklar Deresi, Olukbaşı Deresi ve Gölcük Deresi yer almaktadır. Ergene Nehri'nin uzunluğu 264 km.'dir. Tekirdağ İlinde doğal göl bulunmamaktadır. Baraj göllerinden sadece 15.5 km² yüzölçümlü Karaidemir Baraj Gölü vardır.

ADI	Uzunluğu (km.)	İl Sınırları İçindeki Uzunluğu (km.)	Toplam Uzunluğu % Oranı	Debisi (m ³ /sn)	Döküldüğü Akarsu
Ergene Nehri	264	86.6	32.8	28.73	Ergene
Beşiktepe Deresi	98.2	32.7	85.6	1.5	Ergene
Hayrabolu Deresi	96.3	96.3	100	4.88	Ergene
Çorlu Deresi	86.2	71.9	83.4	2.65	Ergene
Muratlı Deresi	40.	7 6	14.74	1.25	Meriç

Tablo-a-1.Tekirdağ ilindeki akarsular.

A.5. JEOMORFOLOJİK YAPI VE STRATİGRAFİ

Jeomorfolojik Yapı:

Tekirdağ İlinde jeolojik yapı oldukça gençtir. I.zamanda İl alanı denizlerle kaplıydı. Bu zamanda aşınmalar nedeniyle denizlerin dibinde karasal kökenli tortular oluşarak, II.zamanda yükselme-alçalma hareketleri başladığından İl alanı su altında kalmış, III.zamanın ilk yarısında Alp kıvrımlaşmasının etkisiyle, Kuzey Anadolu Dağları ile birlikte Tekir Dağları oluşmuştur. Daha önceden kıvrılmış ve sertleşmiş olan eski temel ve tortul tabakalar da yer yer kırılmış, kıvrılmıştır. III.zamanın sonunda, Neojende Tekirdağ yeniden alçalmış ve düzleşmiştir. Bu dönemde Ganos, Gölcük ve Koru Dağının kuzeyinde uzanan platoda Gre ve Marnlar birikmiştir.

Dirençsiz kesimler boyunca yüzeye çıkan lavlar, Muratlı İlçesinin Deregündüzlü Köyü çevresindeki Bazaltları ve Yağcı Köyü çevresindeki Trakeitleri oluşturmuştur. En kısa jeolojik dönem olmasına karşın, İlin yapısının belirlenmesi açısından en önemli jeolojik dönem IV.zamandır.

Tekirdağ İli, günümüzdeki görüntüsünü IV.zamanda almıştır. Anadolu ve Trakya yükselirken Ege, Marmara ve Karadeniz havzaları alçalmıştır. Tekirdağ İlinde bu zamanda ortaya çıkan Marmara Çukuru ve Ganos Körfezi arasında, Muratlı ve Çorlu'dan başlayarak güneybatıya uzanan üç kırık çizgi oluşmuştur.

Bu nedenle Tekirdağ Türkiye'nin depreme duyarlı bölgelerindedir. Tekirdağ İl sınırları içerisinde kuzeydoğuda Paleyozik yaşlı metamorfitler, güneydoğuda ise Üst Kretase yaşlı Yeniköy Karışığı yüzeylenmektedir. Bu temel kayalar üzerine Orta Easenden günümüze değin benzer özellikler sunan çökel kayalar yüzeylenmektedir.

R-20.Uçmaktdere

Stratigrafi:

Trakya Havzası, Kuzey Anadolu kıvrımlarının batı uzantısı olan Istranca kıvrımları ile Ege kıvrımları arasında yer alır. En derin kısmında 5000 m.'den kalın olan tersiyer dolgusu Eosen, Oligosen ve Miyosen yaşlı denizel ve lagüner serilerden oluşmuştur. Trakya Havzasıgüneyi Gelibolu Yarımadasında Yeniköy Karışığı (oluşmuş ve/veya) kıta üzerine yerleşmiştir.

Güney kenarda görülen Mesozoik Üst Kretase ve Paleosen çökelleri ile yeşil kayaların havzaya doğru nereye kadar devam ettikleri belli değildir. Oluşan veya mevcut platform üzerine ise karbonatlı Lört Formasyonu çökelmiştir.

Trakya Havzasına Eosen Transgressiyonu, Gelibolu Yarımadası yöresinden ve Alt Eosende başlamış, Orta Eosende Trakya Havzası doğu bölümüne ulaşmış, Üst Eosende ise tüm havzayı kaplamıştır. Havzanın güney kenarında da resifal eosen kireçtaşı gelişmiştir. Ancak sakin kuzey kenarına nazaran havzanın güney kenarı tektonik yönden daha hareketli olduğundan, güneyde devamlı bir resif birikmemiştir. Eosen kireçtaşları havzaya doğru önce fazla kumlu olan flişe ve havzanın ortasına doğru monoton marn ve şeyllere geçer.

Oligosen ve Miyosen serilerinde de kumlu bir kenar fasiyesi ve marnlı şeyli bir havzasal fasiyes ayrılabilir. Çeşitli yaştaki fliş, marn ve şeyl serileri arasında önemli litolojik farkların bulunmamasından, fakirleşmiş tuzlumsu ve gölsel faunaların da birbirine benzemesinden dolayı klastik Tersiyer serilerinin sınıflanması güçtür.

Yayönü havza özellikli Tersiyer havzası Eosende transgressif, Oligosen ve sonrası regressif özellikli çökellerle doldurulmuştur. Bölgede bulunmuş olan Paleojen kemirici topluluklarının hepsi Orta Oligosen yaşlıdır. Kemirici toplulukları Orta Oligosende nemli, ormanlık bir biyotopu gösterir. Oligosende havza dolmaya başlamış ve havzanın güneyi ile kuzeyi hızla delta çökellerinden lagün-akarsu fasiyeslerine geçerken, Çatalca yükseliminin kuzey ve kuzeydoğusunda denizel Oligosen çökeli sürmüştür. Oligosen sonunda tüm bölge karasal fasiyesler altında kalmıştır. Miyosende kısa bir denizel transgressiyondan (Saroz Yöresi) sonra Miyosen göl ve akarsu fasiyeslerinin egemen olduğu karasal çökellerle temsil edilmiştir.

Yeniköy Karışığı:

Serpantin, mavişist, diyorit, porfirik altere dasit, fillit, glokofan lavsonit şist, grafit şist, serisit aktinolit klorit şist, metadolerit, spilit, metaçört, rekrystalize kireçtaşı bloklarından oluşmuştur. Yeniköy Karışığını oluşturan bloklar, olasılıkla bir matriksten yoksun olarak yan yana bulunmaktadır. Bloklar birbirleri ile tektonik ilişkiler göstermektedir. Saroz Körfezi-Gaziköy Fayı güneyinde yer almaktadır. Yeniköy Karışığının tabanı gözlenmez. Metamorfitler genellikle yamaç molozu şeklindedir ve Lört Formasyonu altında yer almaktadır. Yeniköy Karışığı kesin olarak Lütesiyen ve olasılıkla Maestrihtiyen öncesi yaşta olmalıdır.

Tekedere Formasyonu:

Bölgenin temelini oluşturan formasyon, Saray kuzeydoğusunda yüzeylenmekte olup, biotitli şist, granatlı şist, kalk şist mercekleri, kuvars şist, amfibolit, biotitli gnays, alkali granit ile bu kayaları kesen aplit ve pegmatitten oluşmaktadır. Birim üzerine olası uyumsuzlukla Kızılağaç metagraniti gelmektedir. Permiyen yaşlı birim gnaysik özellikte olup yer yer kuvars ve aplit daykları ile kesilmiştir.

İslambeyli Formasyonu:

Çakıltası ve Kumtaşı ile başlayan birim üste doğru gastropod kavkılı kireç taşına dönüşmektedir. Birim Orta-Üst Eosen yaşlı olup Saray doğusunda yüzeylenmektedir.

Gaziköy Formasyonu:

Şeylin egemen olduğu, yer yer çok ince taneli kumtaşı ve tüf katkılı havza düzlüğü çökellerinden oluşur. Gaziköy Formasyonunun Güney Trakya bölgesinde alt dokanağı izlenememiştir. Olasılıkla alt dokanağına yakın yerlerden yanal atımlı büyük bir fayın geçmesi bu ilişkiyi ötelemiş olabilir. Varsayım olarak Tersiyer öncesi birimler üzerine uyumsuz olarak gelmektedir. Gaziköy Formasyonunda 637 m. kalınlık ölçülmüştür. Ortalama kalınlığı 400-637 m. arasında değişmektedir. Üst düzeylere doğru kumtaşı katkısı artar ve yanal olarak ise üstteki birim Korudağ Formasyonuna geçmektedir. Birimden derlenen örneklerde saptanan nannoplanktonlara göre formasyon Orta-Üst Eosen yaştaadır.

Keşan Formasyonu:

Kumtaşı-kiltaşı ardalanmasıyla, bunların arasında yer alan mercek şeklinde çakıltası ve volkanik katkıdan oluşan denizaltı orta yelpaze çökelidir. Keşan Formasyonu alttaki Korudağ Formasyonu ile dereceli geçiş gösterir.

Birim 400-1500 m. arasında kalınlıklarda gözlenir. Keşan Formasyonu gerek altındaki, gerek üstündeki birimlerle düşey yönde dereceli geçiş gösterdiği gibi, yanal yönde özellikle uzak mesafeler boyunca geçiş göstermektedir. Formasyon, Gelibolu Yarımadası, Işıklar Dağı ve Keşan çevresi yüzeylemelerinden derlenen örneklerinde saptanan nannoplanktonlara göre Üst Eosen yaşındadır. Volkanik Üye; Keşan Formasyonunun çeşitli seviyelerinde farklı kalınlıklarda volkanik yüzeylemeler izlenmiştir. Bu volkanik seviyeler Keşan yöresinde yoğun olup, diğer bölgelerde azdır. Andezit, riyolit ve bunların piroklastiklerinden oluşur.

Korudağ Formasyonu:

Kumtaşı-kiltaşı ardalanmasıyla, bunlar arasında yer alan çakıltılarından oluşan denizaltı dış yelpaze ürünüdür. Kayaçlar yanal olarak birbiri içerisinde kaybolurlar. Gelibolu Yarımadasında alt dokanağı Burgaz Formasyonu, Şarköy yöresinde Soğucak kireçtaşı, Saroz Fayının kuzeyinde ise Gaziköy Formasyonu ile uyumlu ve dereceli bir geçiş gösterir. Korudağ Formasyonu 250-1200 m. arası kalınlıklarda gözlenir. Çengelli Üyesi; Eriklice kuzeyinde ve Balıkdere içinde Soğucak kireçtaşı üzerine gelen yeşil renkli kumtaşı ve çakıltısından oluşmuş, yerel gelişmiş bir birimdir. Korudağ Formasyonu ile yanal ve düşey geçişlidir. 350 m. kalınlığındadır. Stratigrafik olarak Üst Eosen yaştaadır.

Yenimuhacır Formasyonu:

Kiltaşı ve miltaşının egemen olduğu ve içerisinde yer yer kum taşının kümelendiği delta ilerisi, delta yamacı çökellerinden oluşur. Formasyon içerisinde yer yer kümelenen kumtaşları üye olarak ayırtlanmıştır. Teslim Üyesi; Yeni Muhacır Formasyonu içinde kahverengimsi veya yeşilimsi gri, iri ve orta taneli, kalkerli, ince tabakalı ve laminalı kum taşıdır. Yer yer masif tabakalıdır. Çapraz tabakalar, ripilmarklar egemendir. Karbonlu materyal oldukça yaygındır.

Danişmen Formasyonu:

Kuzey Trakya'da koyu sarımsı turuncu, sarımsı gri, gri, kahvemsi gri mikalı kumtaşı ve onlarla ardalanmalı gri, masif kıltaşı-silttaşı, nadiren çakıltaşı ve linyit damarlarından oluşur. Çakıltaşları çoğu kanal dolgusudur. Çakıltaşları ve kumtaşları mercek şeklinde olup, kıltaşı-silttaşı içinde kamalanmaktadır. Kumtaşları orta tabakalı olup, 25-30 m.'ye kadar kalınlık verebilir. Kaba kum boyutunda ve bitki/yaprak izlidirler. Beyaz-kırmızılı alacalı killer ise laminalıdır. Formasyon yer yer konjeryalı ince seviyeler, gastropod, balık, bitki fosilleri içerir.

Kömür ocaklarında ise omurgalı fosilleri olağandır. Mikalı kumtaşları büyük ölçekli teknemsi ve tablamsı çapraz katmanlıdır. Kıltaşı; Yeşil, koyu yeşil, nefli renkli, sıkı-çok sıkı tutturulmuş, eklem sistemi gelişmemiş, ince tabakalı, genellikle 8-10 derece ile kuzey, kuzeydoğu ve kuzeybatı eğimlidir. Yer yer kömür bantları içermekte olan kıltaşı, üste doğru düşey ve yanal dereceli olarak silttaşına geçmektedir. Oldukça kalın olan (100 m.) üzerinde 80- 150 cm. toprak örtüsü gelmiştir. Sıkı tutturulmuş, sert eklemsiz ve kırılğan olmayan birim yol yarması, temel kazısı ve benzeri bir nedenle herhangi bir şekilde yüzeleğinde, yağış sularını bünyesine alarak şişmekte, fiziki şartlardan çok çabuk etkilenmekte, çatlaklar oluşmakta, rengi açılmakta ve kırılğan kaya haline dönüşmektedir.

Silttaşı; Gri, koyu gri, boz renkli, ince tabakalı, sıkı-çok sıkı tutturulmuş olup, eklem ve çatlak sistemi gelişmemiştir. Çoğunlukla silttaşından oluşan birim, yer yer çok ince taneli kıltaşı ile temsil edilmektedir. Altta dereceli olarak kıltaşına, üstte dereceli olarak Ergene Formasyonuna geçmektedir.

Çoğunlukla ince olan (1-5 m.) birim en fazla 30 m. kalınlığa ulaşmaktadır. Birim üzerinde 40-100 cm. toprak örtüsü gelişmiştir. Silttaşının eğimide kıltaşı olduğu gibidir. Silttaşıda herhangi bir şekilde yüzeleğinde kıltaşı gibi fiziki şartlardan etkilenerek kolaylıkla aşınmakta, eklemeler, çatlaklar oluşmakta ve ufalanmaktadır.

Çakıl Üyesi; Genel olarak sarımsı gri, kahverenkli, muhtelif tane boyutunda kuvarsit, granit, gnays, kristalin şist, çört, bazalt, serpantin çakıllı, iyi yuvarlanmış, sert-sıkı tutturulmuş çakıltaşından ve kısmen kumtaşından oluşur. Ferhadanlı Tüf Üyesi; Beyaz, kirli beyaz, açık gri renkte, tüf ve aglomeralardan oluşmuştur. Danişmen Formasyonu içinde 20-25 m. kalınlıktadır. Oligosen yaşlı tüm tüfler Ferhadanlı Tüf Üyesi olarak adlanmıştır. Karansilli Kireçtaşı Üyesi; Kirli beyaz renkli, masif ve kalın katmanlı, bol kabuk parçaları içeren sert kireçtaşından oluşur. Danişmen Formasyonunun killi kumtaşlarıyla dereceli geçişlidir.

Ergene Formasyonu:

Trakya Havzasında ve Gelibolu Yarımadasında ayrı ayrı gelişim gösterir. Beyaz, sarımsı beyaz, kirli sarı renkli, iyi gözenekli, orta-iyi boylanmalı, tane boyu alttan üste doğru incelen, aşınma tabanlı, çapraz katmanlı, gevşek tutturulmuş çakıl-kum üzerine, asıltıdan durulma yeşil renkli kil, çakıl ve kil içerikli, renkli çamurtaşı ve az tutturulmuş miltaşından oluşur.

Trakya Formasyonu:

Kırmızı, kahve, açık kahvemsî sarı, yer kirli beyaz, yer yer tabakalı ve çapraz katmanlı, kötü boylanmalı, kırmızimsî kil-silt hamurlu, tutturulmamış, çoğunlukla kuvars-kuvarsit, çakıl-kaba çakıllı, nadiren şist-gneys, metagranit ve volkanik çakıllı çakıltaşı ve çakıllı kaba kumtaşları ve kıt çamurtaşlarından oluşur. Birimin tabanında ve içinde yer yer killeri bulunur. Genelde sırt ve tepelerde yaygın olarak gözlenir. Yer yer silisleşmiş ağaç parçaları gözlenir.

Lört Formasyonu:

Kırmızimsî, şarabi, yeşil, yeşilimsî kül renkli, ince ve orta tabakalı, genellikle pelajik kireçtaşı özelliğindedir. Üst kesimleri yer yer glokonili ve kuvars kumlu kireçtaşı şeklindedir. Yer yerde pelajik kireçtaşları çok sert özellikte ve aralarında ince tabakalı başkalaşmaya başlamış yeşil şeyl bantları taşımaktadır. Mikroskopik tanımlara göre vaketaşı özelliğindedir. Lört Formasyonu en kalın 150 m. dolayındadır. Üst Senoniyen-Paleosen arasında fauna içerir. Genelde Üst Senoniyen (Maestrihtiyen) yaş verilmiştir. Birim sığ-derin deniz-fasiyes özelliği gösterir.

Karaağaç Limanı Formasyonu:

Birbirleriyle yanal ve düşey geçişli miltaşı, kıltaşı, kumtaşı araldanması ile bunların arasında yer alan çakıltaşı merceklerinden oluşmaktadır. Tabanında çok yersel gelişmiş, kireçtaşı bulunur. Karaağaç Limanı Formasyonu gri-siyah renkli masif çamurtaşı, üste doğru kabalaşan ve kalınlaşan türbiditik kumtaşı dizileri ve kanal dolgusu çökellerinden oluşmaktadır. Birim üste doğru sığlaşan ve sonunda delta çökellerine geçen denizaltı yelpaze çökelleri olarak yorumlanmıştır.

Koyun Limanı Formasyonu:

Yerel olarak gelişmiş, dar yayımlıdır. Formasyon tabanda gri, açık gri, üste doğru siyah, killi, siltli, masif çamurtaşı ile başlar. Üste doğru ince-orta taneli, ripilli kumtaşı ve çamurtaşına geçer. Formasyonun en üst düzeyi masif, çapraz tabakalı, orta-iri taneli kumtaşı, organik bakımından zengin çamurtaşları tarafından örtülür. Genel olarak yukarıya kabalaşan bir istif özelliği gösterir. Koyun Limanı Formasyonunda yaş verebilecek fosil bulunamamıştır. Alttaki Karaağaç Limanı Formasyonu ile yanal ve düşey geçişli olması göz önünde bulundurulduğunda birimin yaşının Lütésiyen (Alt) olması büyük olasıdır.

Fıçitepe Formasyonu:

Genel olarak üste doğru tane boyu küçülmesi gösteren, çakıltaşı-kumtaşı fasiyesi ile bunlarla araldanmalı çamurtaşı (silttaşı, kıltaşı) ve çok ince taneli kumtaşı fasiyesinden oluşur. Birim kırmızı ve şarabi rengiyle ayırtmandır. Fıçitepe Formasyonu alt dokanağı Koyun Limanı Formasyonu ile dereceli geçişlidir. Formasyonun kalınlığı 200-600 m. arasında değişmektedir. Üstündeki birim, üzerine transgressif gelir. Menderesli akarsu kökenli birimde fosil bulunamamıştır. Alttaki birimle geçişli olduğundan Lütésiyen yaşta olduğu söylenebilir

Soğucak Kireçtaşı:

Beyaz, grimsi beyaz, yer yer sarımsı beyaz, kumlu ve killi seviyeli, değişme rengi gri-açık gri, orta-kalın katmanlı, genelde hafif eğilimli, sert, kavkılı ve fosilli olduğu kesimler erime boşluklu ve kovuklu, alt kesimlerde killi-kumlu ve tekçe mercanlı, bol mercanlı ve mikro ile makrofosilli, yer yer yama resifli Soğucak Kireçtaşı, resif gerisi, resif ve resif ilerisi karbonatlarından oluşur. Soğucak Kireçtaşından derlenen fosiller Orta (Üst) Lütesiyen ve Priaboniyen yaşlarını vermiştir.

Birim kuzey şelfin doğusunda, Orta Lütesiyenle başlamakta, Üst Lütesiyende doğudan batıya ilerlemiş ve Üst Eosende tüm şelfte çökmeye devam etmiştir. Birimde doğudan batıya bir gençleşme olmakta ve birim Oligosene çıkmaktadır. Soğucak Kireçtaşı Lütesiyen (Üst) Priaboniyen yaşta kabul edilmiştir. Soğucak Kireçtaşı sığ neritik bölge resifal karbonat platformu kayaçlarıdır. Resifler genelde yama resifi, bir görüşe göre de set resifleridir. Gelibolu Bölgesinde birim üzerinde yer alan marnlar kireçtaşı olistolitlidir.

Çantaköy Tüfiti:

Çok az gözlenebilen blok-iri çakıl boyutlu tüf çakılları, genelde çakıl-çakılcık-kum boyutlu tüf kırıntılarında oluşmuştur. Birim genelde kirli beyaz-gri-bej renkli tüfit, tüflü killi silttaşı ile büyük ölçekli çapraz tabakalı, dereceli taneli kum-silt-tüfitlerden oluşur. Alt kesimlerde yer yer yeşilimsi kiltası merceklidir.

Karatepe Bazaltları:

Bazaltlar Trakya'da iki farklı özellikte bulunurlar. Bunlardan yaygın olanı tepeler oluşturan koyu gri-siyah-kırmızımsı siyah renkli, sert, yer yer karbonat veya zeolit dolmuş amigdoidal boşluklu, çatlaklı, bazalt ve bazalt aglomeralı volkan bacalarıdır. Diğer bir bazalt türünde koyu bej veya kahverengimsi, yer yer sütun yapıları veren ve diğer türdekinin aksine fazla yükseltile oluşturmayan, fakat geniş yayılma gösteren örtü bazaltlarıdır.

Örtü (akıntı) bazaltları üzerine Üst Miyosen yaşlı Ergene Grubu sedimanları gelmektedir. Diğer tip bazaltlar ise Yenimuhacır ve Danişmen Formasyonlarını keser durumdadır. Karatepe bazaltlarından volkan bacaları şeklinde olanlarının yaşının Pleistosen veya daha genç olabileceği ancak akıntı bazaltlarının olasılıkla Üst Miyosen veya daha yaşlı olması gerektiği, eski çalışmalarda belirtilmiştir. Fakat son yıllarda yapılan radyoaktif yaş ölçümleri sonucu Karatepe Bazaltları Geç Üst Miyosen ve Erken Pliyosen yaşlı iki grup üründen oluştuğu kabul görmüştür.

Kuvaterner Çökelleri:

Denizel Şekiller; Güney Trakya'da Marmara Ereğlisi yöresinde rastlanılmaktadır. Gri renkli kireçtaşı, kumtaşı, sarı-beyaz renkli gevşek kumlardan oluşmuştur. Kireçtaşları kavkı yığınağı şeklinde bol fosilli olup, yanal olarak kumtaşı ve gevşek kumlara geçer. Kumlarda bol lamelli ve gastropodludur.

Birim, alttaki birim üzerine uyumsuz olarak oturur ve birkaç metre kalınlıktadır. Birime Marmara Ereğlisi Formasyonu adı verilmiştir. Bulunan fosillere göre Pleistosen düzlükleri oluşturmuştur.

Alüvyon; Kil boyundan çakıl boyuna kadar malzeme içerir. Kül renkli, yer yer sarımsı kül renklidir. Büzülme çatlaklı taşkın ovası çökelleri oldukça sık yüzeylenmektedir. Keşan ve Enez yöreleri göl ve akarsu kökenli alüvyonların birlikte depolandığı alanlardır. Trakya Havzası içinde Ergene Nehri ve kolları geniş alüvyon düzlükleri oluşturmuştur.

Hisarlıdağ Volkanitleri:

Enez-Tekirdağ arasında yer yer yüzeyleyen birim, riyodonitlik tüfler, andozit, andezitik tuf, kırmızımsı ve yeşilimsi tüflerle başlayıp bazalt, bozaltik aglamera ve ignimbiritlere devam eder.

A.5.1. Metamorfizma ve Magmatizma

Metamorfizma Euse kenarından başlayıp, Bolayır'a kadar Tersiyer birimleri altında kuzeydoğu-güneybatı doğrultusunda uzanan küçük eksen alçalmalarıyla üç ayrı yerde mastra verirler. Kristalin şistlerden ibaret olup, üzerine üst Kretase yaşlı kumtaşı ve marnlar gelir. Gölcük köyü bölgesinde, kuzeyden kalın bir Tersiyer yaşlı fliş zonu ve güneyden de genç Tersiyer yaşlı Şarköy Zonu ile sınırlanan "Doluca Zonu" adı altında incelenmiştir.

Palaosen-Eosen Yaşlı Birimler:

Eosen yaşlı birimler genellikle havzanın kenarlarında mastra verirler. Altta ipresiyen yaşlı fosiller bulunduran marn ve kumtaşları, üstte de tütseyen yaşlı kireçtaşlarından oluşurlar.

Oligosen Yaşlı Birimler:

Trakya Ergene havzası boyunca görülür Bu fliş, kumtaşı, marn, tuf, kanflomeradan oluşur, Birimin tabanında üst oligasen yaşını veren, Cinnamomum scheuchzeri Neer, Daphne Pratagea Etting, Leguminosites sp Fosilleri bulunmuştur. Birimin en üstünde yer alan kırmızı kireçtaşlarından Akitaniyen yaşlı Helix sp.cf.phrygomysica Oppenheim, Helixasculum Thomae fosilleri bulunmuştur.

Kömürlü Denizel Oligosen Birimleri:

Tekirdağ İlinin güneyinden uzanan denizel oligosen yaşlı birimin alt kısmında marn ve şeyller, üst kesiminde ise Linyitli kumtaşları görülür, Linyitli kumtaşlarında Sannorsiyen-Akitaniyen yaşlı fosiller bulunmuştur. Polinolojik çalışmalar sonucu 50 kadar yeni polen cinsi bulunarak Tekirdağ civarındaki denizel oligosen yaşlı birimlerin sannoisiyen katına ait olduğu belirtilmiştir.

Pliosen Yaşlı Birimler:

Saray civarındaki birimler alttan üste doğru üç seviyeye ayırılmıştır. Alt Congeria'lı tabakalar, konglomera, kumtaşı, kireçtaşı, pizolitik mangan, kumlu kireçtaşı, Sarmasiyen yaşlıdır. Balıklı tabakalar, kil, kumtaşı, marn, mangan. Üst Congeria'lı tabakalar, kil, kum, kumtaşı, Pensiyen yaşlı fosiller bulunmuştur.

Denizel Miyosen :

Tekirdağ'dan Silivri'ye kadar olan bölgede küçük mastralar halinde görülürler. Mürefte-Şarköy civarında denizel miyosen birimleri, İlia Dağının güney doğusundan, Mürefte'nin kuzey batısında derin vadilerde izlenir. Birimin yaşı üst miyosen'dir.

Ayrılmamış Karasal Miyosen:

Ergene Havzasında yaygın olan ayrılmamış karasal miyosen çökelleri, bazı yerlerde denizel ve kömürlü oligasen, diğer yerlerde de denizel miyosen birimleri üzerine diskordom olarak gelirler. Bu çökeller üst miyosen yaşındadır.

Karasal Pliyosen:

Trakya Ergene Havzasında karasal pliyosen tepelerde, yamaçlarda 100 m.'den fazla kalınlıkta çakıl, kum ve marnlardan oluşurlar. Marnlar içinde, Sivatherium giganteum fosili bulunmuştur.

A.5.2. Tektonik ve Paleocoğrafya

Tektonik:

Tekirdağ İl sınırları içerisinde depreme neden olabilecek faylar, Saroz-Gaziköy fayı ile Marmara Denizinde bulunan çukurların kenarlarında yer alan fay(Segment) parçalarıdır. 1200 km. uzunluğunda olan Kuzey Anadolu Fayının batı uzantısı Marmara Denizi boyunca Saroz Körfezine ulaşmaktadır.Saroz-Gaziköy Fayı, yaklaşık 50 km. boyunda, sağ yönlü doğrultu atımlı fay olup, Kavak, Yeniköy, Gölcük, Yayaköy, Güzelköy ve Gaziköy gibi yerleşim yerlerinden geçmektedir. Tarihi devirlerde pek çok depreme neden olan fay son olarakta 09.08.1992 tarihinde 7.3 büyüklüğünde (Magnitüd) depreme neden olmuştur. Herhangi bir bölgenin depremselliği irdelenirken, depreme neden olabilecek olan fayın özellikleri (kaya, cinsi, niteliği, doğrultusu) fayın neden olduğu deprem periyotları, depremselliği araştırılan bölgenin faya uzaklığı ve söz konusu bölgenin zemin özellikleri birlikte değerlendirilmektedir.

Bir depremde yırtılan fay(segment) uzunluğu ile depremin büyüklüğü arasında doğru orantı vardır. Bu kuram Kuzey Anadolu Fayı gibi doğrultu atımlı faylar için geçerlidir. Bu bağlamda Saroz-Gaziköy fayı 7.0-7.5 büyüklüğündeki (Magnitüd) depremlere neden olabilir. Alüvyial gibi tutturulmuş veya gevşek tutturulmuş birimlerin kalınlığı (20 m. veya daha kalın) Liteolojik yapısı, yeraltı suyunun yüzeye yakınlığı gibi özellikler gösteren zayıf zeminler büyük depremlerde şiddet arttırıcı rol oynarlar. Çalışma alanında yukarıda adları geçen

köylerin yanında, Şarköy İlçesi, Mürefte Beldesi ile Tekirdağ kentinin bir bölümü ve Marmara Ereğlisi zayıf zemin özelliği sunan birimler üzerinde kurulmuştur.

Paleo Tektonik Dönem:

Havza önemli doğu batı yönlü faylar boyunca kuzey kesimden güneye doğru basamaklar şeklinde alçalmaktadır. Ayrıca burada birçok kuzey güney doğrultulu faylarda gelişmiştir. Bütün bu arızalar havza tabanını ve Tersiyeri Oligosen serilerine kadar kesmekte fakat Miyosen serilerine dokunmamaktadır. Yani hareketler Miyosenden önce durmuştur.

Boyuna faylarla sınırlanmış olan bir sırt Havsa civarından Silivri ile Tekirdağ arasında Marmara Denizine kadar uzanmaktadır. Sırtın her iki tarafında önemli tektonik depresyonlar meydana gelmiştir. Havzanın güneybatı bölümünde önemli bir KB-GD yönlü fay şeridi yaklaşık Tekirdağ-Uzunköprü hattı boyunca uzanmaktadır. Bu hattın güneyinde bulunan kesimde havzanın oldukça sık olduğu tahmin edilmektedir.

Trakya Havzasında saptanmış olan ve beklenebilen yapılar orojenik kökenli yapılardan ziyade, kısmen ters eğimli faylarla çevrilmiş fay bloklarından ve gömülü (morfolojik) taban yükselimlerinden meydana gelmiş olmalıdır.

Neotektonik Dönem:

Türkiye neotektoniğinin başlangıcı olarak genellikle Kuzey Anadolu Fayı (KAF)'ın oluşumu olarak kabul edilmektedir. Kuzey Anadolu Fayının oluşum yaşı ise çoğunlukla Orta Miyosen (portlandiyen) olarak kabul edilmektedir. Sismik veriler Ergene Havzasında temelin kuzey güneyde oluşan normal faylarla havza ortasına doğru alçalmış olduğunu göstermektedir. Tektonik kökenli olan Marmara Denizi çukurluğu, Kuzey Anadolu Fayı ile bağlantılıdır.

Kuzey Anadolu Fayının batı uzantılarından olan Saroz-Gaziköy fayı, Marmara Denizi çukurluğu ile çöküntü çukurluğu olan Saroz Körfezinin ilişkisini sağlamaktadır. Tekirdağ'ın güney güneybatısında Işıklar Dağının güneyi Saroz- Gaziköy fayı ile sınırlı olup, burada yer alan jeolojik birimler kuzeye eğimlidir. Faya yakın birimlerde eğimler 30°-40° olmalarına karşın faydan uzaklaştıkça eğimlerde azalmaktadır.

Paleocoğrafya :

Tetis Denizinin, Anadolu'da ana mesiflere ayrılmış Pontid ve Torit olmak üzere iki kolu vardır. Pontid çukurunun batı uzantısı aşağı Sakarya doğusunda iki kola ayrılarak, biri Boğaziçi ve Istranca masiflerinin kuzeyinden ön balkan bölgesine doğru devam eder. Diğeri ise İznik ile Bilecik arasında devam ederek jeantiklinaller ile ayrılan birçok kollara bölünür. Tektonik bölümünde anlatılan çağın dip kıvrımlarının çekirdeği eski temeli meydana getirirler. Temeli oluşturan kayaçlar çoğunlukla bantlı gnayslardı.

Kata ve mesozon gnaysları kendi egizonal örtü şistlerinden diskordeusla ayrılmışlardır. Bunların kaledoniyen ve bazılarının da kaledaniyen öncesi kıvrıldıkları sanılmaktadır.

Bölgedeki mevcut gnays çekirdeklerinin, eş yaşlı kabul edildiğinde, rekrisdolizasyon ve tektonik deformasyonlarının en geç Alt Orda Biyende yani erken Kaledoniyen oraöenezi ile meydana gelmiş olmaları gerekir. Üst Paleozoik yaşlı batı-kuzeybatı yönlü bir seriklinaryumun Türkiye'den Ukrayna, Balkanlar, Anadolu'da geçtiği saptanmıştır. Paleozoyik veya daha yaşlı birimler Trias devrinde aralıklı olarak transgresyona uğramış ve deniz giderek Litanal ve Lagüner ortamlı bir deniz haline dönüşmüştür.

Bu deniz Orta ve Üst Triyasta da sığ deniz karakterini devam ettirmiştir. Juna başlarında, Istranca'larda öjensinklinal, Kocaeli ve Marmara'nın güney ve doğusunda sığ deniz fasiyesinde, Trakya'da karasal fasiyes halindedir. Üst Juna-Alt Krataze devri Menderes Masifi kuzeyinden Marmara denizine kadar karbonat fasiyesindedir. Üst kretase denizi önce kıyı fasiyesi ve sonra da derin deniz fasiyesi özellikleri gösterir. Ofiyolitlerle ilgili bazik ve ultrabazik kayalar radyolaritler, çamurtaşları, pelajik kireçtaşları çeşitli boyutlarda bloklar halinde üst kretase yaşlı melanji oluştururlar. Paleasende, Silivri-Edirne hattı ile Çanakkale Boğazı civarında sığ karakterde bir deniz kaplar.

Orta Eosen'de Marmara denizi güneyi kıyı dağları ve Edremit kuzeyi bölgelerinde çökme ve transgresyon olmuştur. Trakya'da Eosen denizi İstanbul'un batısından itibaren Çatalca ve Istranca masiflerini, Gelibolu yarımadası boyunca uzanan masifleri transgresif olarak örtmekte ve gittikçe derinleşen denizin izleri görülmektedir. Oligosende Çatalca yarımadasının doğu kısmı, ayrıca Çanakkale Boğazı, kara konumundaydı. Bu iki karanın arası, Trakya da denizel fasiyesler, Istrancalarda ise gel-git arası gölsel fasiyes özelliğindedir. Alt miyosen denizinin Trakya'da yapılan sondajlar ile K.Çekmece, Çorlu, Tekirdağ kuzeyinde yayıldığı saptanmıştır. Pliyasen devrinde Ergene Havzası ve Gelibolu yarımadasında göl ve akarsu rejimi hakim olmuştur. Pliyasen devrinin sonunda başlayan yeni tektonik hareketler ile Pliyosen yaşlı çökeller, Vallakiyen hareketleri ile kıvrılmış, nehirler de gençleşmiştir. Bu zamanda, Trakya'da belirli yerlerde omurgalıların yaşamına uygun şartlar oluşmuştur.

B.DOĞAL KAYNAKLAR

B.1 ENERJİ KAYNAKLARI

B.1.1. Su Gücü

Tekirdağ ilinde mevcut bulunan akarsulardan enerji üretimi yapılmamakla birlikte, bu akarsuların belli bir kısmından tarımsal sulama amaçlı faydalanılmaktadır. Tekirdağ ilinde bulunan akarsuların debisi Tablo 3'de verilmiştir.

ADI	Uzunluğu (km.)	I Sınırları içindeki Uzunluğu (km.)	Toplam Uzunluğu % Oranı	Debisi (m ³ /sn)
Ergene Nehri	264	86.6	32.8	28.73
Besiktepe Deresi	98.2	32.7	85.6	1.5
Hayrabolu Deresi	96.3	96.3	100	4.88
Çorlu Deresi	86.2	71.9	83.4	2.65
Murathı Deresi	40.7	6	14.74	1.25

Tablo-b-1.Tekirdağ ilindeki Akarsuların debileri

B.1.2. Kömür

Tekirdağ, linyit yataklarının oluşumu açısından çok zengin yeraltı doğal kaynaklarına sahiptir. Özellikle Marmara ve Saray ilçeleri sınırları içerisinde bulunan zengin linyit yataklarının toplam rezervi yaklaşık 104 milyon ton'dur. Malkara ilçesindeki linyit yatakları gremarn serisi içerisinde 13 damar halindedir. Damarların yayılma alanı 12 km²'dir. Halihazırda da damarlardan 3 bölümü işletilmektedir. Saray ilçesi linyit yatakları ise, miyosen yaşlı olup, halihazırda tek damar halinde işletilmektedirler. Bölge dahilinde çıkarılan linyit kömürleri havada kuru numunede 4000-6000 Kcal/kg. ısı değerine sahip olup, Tekirdağ ve çevre ilerinde ısınma amacıyla kullanılmaktadır. Bölge içerisinde zengin linyit kömür yatakları mevcut olup, bu yataklar ilin kuzey bölgesindeki Saray ilçesi ile ilin batısında bulunan Malkara ilçesinde bulunmaktadır.

SARAY KÖMÜR HAVZASI:

Tekirdağ-Saray kömür havzası, Trakya'nın doğusunda ve İstanbul'un 130 km. batısında yer alır. Bölgede Edirköy, Safaalan ve Küçükyoncalı sektörleri olmak üzere 3 ayrı kömür sahası mevcuttur. Havza Karadeniz kıyısından 35 km. içeride olup, doğuda Sinekli, batıda ise Vize sahaları ile kömür açısından devamlılık gösterir.

Jeolojik Bilgi:

Saray kömür havzasının temelini Paleozoik yaşlı metamorfik sistler ve magmatik kayalar oluşturur. Granit kökenli magmatiklerin ise sokulum yaşı Üst Kretase'dir. Temel üzerine Eosen yaşlı taban kırıntıları ile Congeria'lı kireçtaşları ve marn'lar yer alır.

Bunların üzerine değişik kalınlıkta kömür içeren Oligosen yaşlı seriler oturur ve kumtaşı ile başlayıp kil-kum-silt ardışı ile devam ederler. Tabaka eğilimleri 5°-10° civarındadır. Kömürlü birimer üzerine kumtaşı, çakıtaşı ve yeşil killerle temsil edilen Orta ve Üst Miyosen yaşlı birimler mevcuttur. Bunlar karasal fasiyes özelliğindedirler. Pliosen ve Pleistosen birimleri kum ve çakıllardan oluşur ve sahanın tamamını kaplar. içerisinde blok boyutunda kireçtaşları ve kil mercekleri bulunur. Tabakalar genelde NW-SE doğrultulu ve SE eğilimlidir.

Hukuki Durum:

Saha halen TKİ Kurumu uhdesinde olup, 36.127 ha. büyüklüğündedir. İşletme ruhsatı 15.10.1987 tarihinde alınmıştır ve 25 yıl sürelidir.

Mevcut Kömür Arama Sondajları:

Havzada 1974 tarihinde başlanılarak MTA tarafından toplam 376 adet ve 33494,68 m. (1989 dahil) sondaj yapılmıştır. Ayrıca DSİ tarafından da 1980 yılında toplam 131 adet kömürlü sahanın tahkiki amacıyla sondaj yapılmıştır.

Sahanın Bugünkü Durumu:

Saha halen TKİ Kurumuna bağlı Trakya Linyitleri işletmesinde çalıştırılmakta ve üretilen kömür civarda teshin ve sanayi amaçlı kullanılmaktadır. Sahada tek açık olan Edirköy sektöründen yılda 90.000 ton civarında üretim yapılmaktadır. Havzada Safaalan sahasında 1960'lı yıllarda yeraltı işletmesi olarak deneme çalışması yapılmıştır. Tavan sulu ve akıcı kum niteliğinde olduğundan desandre açılması aşamasında zorlukla karşılaşmış ve güvenlik nedeniyle ocak kapatılmıştır.

Rezerv Miktarı:

Saray kömür havzasındaki üç ayrı sektörde toplam 1995 başı itibariyle 38.386.000 ton üretilebilir açık ocak rezervi mevcuttur. Bunun dağılımı şöyledir; Edirköy 9.120.000 ton, Safaalan 15.266.000 ton, Küçükyoncalı 14.000.000 ton olmak üzere toplam 38.386.000 ton'dur. Yeraltı işletmesine uygun rezerv miktarları ise 88.000.000 ton olup, sektörler göre dağılımı şöyledir; Edirköy 5.800.000 ton, Safaalan 35.000.000 ton, Küçükyoncalı 47.200.000 ton'dur.

Mevcut Rezervin Değerlendirilmesi:

Saray linyit havzasında mevcut 126.386.000 ton rezervin 88.000.000 tonu yeraltı işletmesine elverişlidir. Kömür kalitesi yeterli düzeyde olmadığından ve tavan genellikle gevsek kayalardan meydana geldiğinden bu rezervin yeraltı işletmesi ile çalışılması mümkün koşullarda uygun görülmemektedir. 38.386.000 ton olarak açık işletme rezervinin çalışma oranı ortalama 12.3 m³/ton olup, her üç sektörde de üretilmeye elverişli durumda bulunmaktadır.

Halen 100.000 ton/yıl civarında olan üretim miktarının, mevcut rezerv miktarına göre asgari 10 katı artırılması gerekmektedir. Saray kömürleri, fazla su içerdiğinden açık havada depolanmaya müsait olmayıp, kısa sürede tozlanmaktadır. Kükürt içeriği fazla olmamakla beraber, stoklama güçlüğü nedeniyle teshinde yaygın olarak kullanılmamaktadır.

Kömürün briketlenmesi katkı maddesine gereksinim gösterdiğinden ve yıkanarak zenginleştirilmesi ekonomik görülmediğinden, üretim miktarı mevcut rezerve uygun düzeye çıkarılmaktadır. Saray kömürlerinin en uygun tüketim seklinin termik santralde değerlendirilmesi olduğu bilinmektedir. Termik santral kazanlarının akışkan yataklı olması ve gerekirse desülfürizasyon tesisi ile beraber korunması durumunda çevresel bir sorun meydana gelmeyeceği açıktır. Havzada mevcut akarsuların santral için yeterli olması durumunda santralin sadece 35 km. mesafede bulunan deniz kenarına kurulması olasıdır.

MALKARA KÖMÜR HAVZASI:

Tekirdağ-Malkara kömür havzası, Trakya'nın batısında yer alır. Bölgede Ahmetpaşa, Evrenbey, Karamurat, Hasköy ve İbrice sektörleri olmak üzere 5 ayrı kömür sahası mevcuttur.

Ahmetpasa Sahası:

Toplam 14 adet 2500 m. rezerv arama sondajı yapılmıştır. 7 adet linyit damarı kesilmiş ise de, ortalama kalınlıkları 1.55 m., 1 m. ve 0.80 m. olan üç damar yeraltı olarak çalışılmaktadır. Toplam rezerv miktarı 10.500.000 ton (görünür+muhtemel) toplam kükürt miktarı %0.50-1.63 ve alt ısıl değeri Kcal/kg. civarındadır.

Evrenbey ve Karamurat Sahası:

Toplam 14 adet 2150 m. rezerv arama sondajı yapılmıştır. 7 adet linyit damarları kesilmiştir. Ortalama 0.9 m. kalınlığında olan yalnız bir damar çalışılmaktadır. Üst örtü kalınlığı ortalama 81 m. olup, toplam 14.000.000 ton civarında rezervin tamamı yeraltı işletmesine elverişli durumdadır. Toplam kükürt miktarı %1.4, Alt Isıl değeri ise 2360 Kcal/kg. civarındadır.

Hasköy ve İbrice Sahası:

Toplam 15 adet 6743 m. rezerv arama sondajı yapılmıştır. 7 adet linyit damarından, ortalama kalınlıkları 1.30 m., 0.70 m. ve 0.87 m. olan üç damar açık ve yeraltı işletmesi olarak çalışılmaktadır. Toplam rezerv miktarı 35.000.000 ton, ortalama kükürt %1.5 ve Alt Isıl değeri 2500 Kcal/kg. civarındadır.

Kömür damarı ince, dağınık ve derinde bulunduğu için ekonomik nedenlerle kurulacak bir termik santral besleyecek özellikle görülmemektedir. Kaynak: Maden Mühendisleri Odası 1995. Hava Kirliliği ve Kömür Gerçeği. MTA Genel Müdürlüğüne, Tekirdağ ili sınırları içinde kömür amaçlı çok miktarda etüd ve sondaj çalışmaları yapılmıştır. Bu çalışmalar sonucunda belirlenen sahalar aşağıda sunulmuştur:

TEKİRDAĞ–Saray/K.Yoncalı Sahası :

1) Genel Jeoloji :

Sahada, Oligosen, Pliyosen ve Kuvaterner'e ait çökeller bulunmaktadır. Oligosen'in (kömürlü seri) tabanında kumtaşları ve Congerialı kireçtaşları vardır. Bunların üzerinde uyumlu olarak Karton marnlar, daha üstte ise linyitli seri gelmektedir. Linyit, burada ince kumlu tuf ve marnlar veya kumtaşları arasında yer almaktadır. Pliyosen, bölgede ince kum, kil, marn, tüfitli bir seviye ile temsil edilir. Oligosen serisi üzerine uyumsuz olarak gelir. Tabakalanma göstermez. Kısa mesafelerde yanal geçişli, yer yer fazlaca çimentolanmış olarak gri, yeşilimsi sarı renklerde görülür. Pleistosen, Pliyosen birimleri üzerine uyumsuz olarak gelir. Genellikle kırmızımsı renkli kil, çapraz tabakalı kum ve silis çakıllarından oluşur.

2) Kömürün Özellikleri :

Kömür Kalınlıkları:

Minimum Kalınlık : 0.30 m.

Maksimum Kalınlık : 4.00 m.

Kömür Derinlikleri:

Minimum Derinlik : 17 m.

Maksimum Derinlik : 200 m.

Ortalama Kalınlık : 2.50 m.
Kömürün Yayılma alanı : 26.9 km²

Ortalama Derinlik : 90 m.

Orjinal Kömürde Kimyasal Özellikler :

Açık işletme:

Su % 39.88
Kül % 25.09
Kükürt % 1.88
A_D Kcal/kg 1947

Kapalı işletme:

% 42.40
% 16.56
% 1.70
2194

Kömürün Yoğunluğu: 1.39 ton/m³

Rezerv:

41.857.000 ton Görünür Rezerv (Açık İşletme)
31.722.000 ton Görünür Rezerv (Kapalı İşletme)
73.579.000 ton Toplam Rezerv

İşletme Yöntemi: Açık ve Kapalı yöntemle işletme yapılmaktadır.

TEKİRDAĞ–Saray/Safaalan Sahası :

1) Genel Jeoloji :

Sahada, Eosen, Oligosen, Pliyosen ve Kuvaterner'e ait çökeller bulunmaktadır. Eosen, kireçtaşları ve silisli kumlar ile temsil edilir. Fosil bakımından zengin gözüken kireçtaşları içinde özellikle Nummulitler, Echinide ve Ostrealar bol miktarda bulunur. Oligosen'in (kömürlü seri) tabanında kumtaşları ve Congerialı kireçtaşları vardır. Bunların üzerinde uyumlu olarak Karton marnlar, daha üstte ise linyitli seri gelir. Linyit, burada ince kumlu tüf, marnlar ve kumtaşları arasında yer alır. Pliyosen , bölgede ince kum, kil, marn ve tüfitli bir seviye ile temsil edilir. Oligosen serisi üzerine uyumsuz olarak gelir. Tabakalanma göstermez. Kısa mesafelerde yanal geçişli, yer yer fazlaca çimentolanmış alacalı gri, yeşilimsi sarı renklere görülür. Kuvaterner, Pleistosen ve Pliyosen yaşlı birimler üzerine uyumsuz olarak gelir. Genellikle kırmızımsı renkli, çapraz tabakalı kum ve silis çakıllarından oluşur.

2) Kömürün Özellikleri:

Kömür Kalınlıkları:

Minumum Kalınlık : 0.20 m.
Maksimum Kalınlık : 4.08 m.
Ortalama Kalınlık : 2.00 m.
Kömürün Yayılma Alanı : 24.2 km²

Kömür Derinlikler:

Minumum Derinlik : 6 m.
Maksimum Derinlik : 170 m.
Ortalama Derinlik : 60 m.

Orjinal Kömürde Kimyasal Özellikler :

Açık işletme	Kapalı işletme
Su % 43.12	% 42.06
Kül % 25.41	% 20.30
Kükürt % 1.86	% 1.22
AID Kcal/kg 1677	1699

Rezerv:

23.820.000 ton Görünür Rezerv (Açık İşletme)
23.227.000 ton Görünür Rezerv (Kapalı İşletme)
47.047.000 ton Toplam Rezerv

İşletme Yöntemi: Açık ve Kapalı işletme

TEKİRDAĞ–Saray/Edirköy Sahası:

1) Genel Jeoloji :

Havzanın temelini Paleozoyik yaşlı (Gnays sist, kuvarsit, fillit ve granit) kayalar oluşturur. Tersiyer oluşumlarının en alt seviyesini Eosen kalkerleri temsil eder. Oligosen'in (kömürlü seri) tabanında kumtaşları ve Congerialı kireçtaşları bulunur. Üzerine Karton marnlar gelir. Karton marnlar üzerinde kömürlü serinin kumtaşları marnkil ve kumlar yer alır. Linyit damarlarının tavan ve tabanı kil, kumlu killer ve siltli kumtaşlarından oluşur. Linyit, ekonomik ve kalınlık gösteren iki damar halindedir ve limnik özellik tasır.

2) Kömürün Özellikleri :

Kömür Kalınlıkları:

Minimum Kalınlık : 0.30 m.
Maksimum Kalınlık : 4.00 m.
Ortalama Kalınlık : 2.60 m.
Kömürün Yayılım Alanı : 6.9 km

Kömür Derinlikleri:

Minimum Derinlik : 5 m.
Maksimum Derinlik : 120 m.
Ortalama Derinlik : 60 m.

Orjinal Kömürde Kimyasal Özellikler :

Açık işletme	Kapalı işletme
Su % 42.77	% 41.06
Kül % 24.07	% 19.11
Kükürt % 2.44	% 2.07
AID Kcal/kg 1716	2120

Kömürün Yoğunluğu: 1.39 ton/m³

Rezerv:

15.684.000 ton Görünür Rezerv (Açık işletme)
4.865.000 ton Görünür Rezerv (Kapalı İşletme)
20.549.000 ton Toplam Rezerv

İşletme Yöntemi: Açık İşletme

TEKİRDAĞ–Malkara/Ahmetpasa Sahası:

1) Genel Jeoloji :

Sahada sadece Oligosen ve Kuvaterner yaşlı çökeller bulunur. Oligosen'in (Kömürlü seri) tabanından kumtaşları ve Congerialı kireçtaşları vardır. Bunların üzerinde uyumlu olarak Karton marnlar, daha üstte ise linyitli seri gelmektedir. Linyit, burada ince kumlu tuf ve marnlar veya kumtaşları arasında yer alır.

2) Kömürün Özellikleri:

Orjinal Kömürde Kimyasal Özellikler :

Su : % 22.13
Kül : % 37.38
Kükürt : % 1.56
AID Kcal/kg : 2266
Kömürün Yoğunluğu : 1.3 ton/m³

Rezerv:

3.108.170 ton muhtemel rezerv
6.908.980 ton Toplam rezerv

İşletme Yöntemi: Kapalı yöntem

TEKİRDAĞ–Malkara/Evrenbey/Karamurat Sahası:

1) Genel Jeoloji:

Sahada Oligosen, Pliyosen ve Kuvaterner yaşlı çökeller bulunur. Oligosen'in (kömürlü seri) tabanında kumtaşları ve Congerialı kireçtaşları bulunur. Bunların üzerinde uyumlu olarak Karton marnlar, daha üstte de linyitli seri gelir. Linyit, burada ince kum, tuf, marn veya kumtaşları arasında yer alır. Pliyosen, bölgede ince kum, kil, marn ve tüfitli bir seviye ile temsil edilir. Tabakalanma göstermez. Kısa mesafelerde yanall geçişli yer yer fazlaca çimentolanmış olarak gri, yeşilimsi sarı renklerde görülür.

2) Kömürün Özellikleri:

Kömür Kalınlıkları:

Minumum Kalınlık : 0.10 m.
Maksimum Kalınlık : 1.48 m.
Ortalama Kalınlık : 0.90 m.
Kömürün Yayılım Alanı : 10.5 km²

Kömür Derinlikleri:

Minumum Derinlik : 43.60 m.
Maksimum Derinlik : 167.07 m.
Ortalama Derinlik : 80.90 m.

Orjinal Kömürde Kimyasal Özellikler :

Su : % 33.28
Kül : % 27.33
Kükürt : % 1.41
AID Kcal/kg : 2359
Kömür Yoğunluğu : 1.3 ton/m³

İşletme Yöntemi: Kapalı

TEKİRDAĞ–Malkara/Hasköy/ İbrice Sahası :

1) Genel Jeoloji :

Sahada Oligosen, Pliyosen ve Kuvaterner'e ait çökeller bulunur. Oligosen, Hıdırçesme serisi ile baslar, üzerine tüfler, kireçtaşları, kumtaşları ve kömürün tabanını oluşturan marnlar gelir. Kömürlü seride de marn bulunur, ancak bu marnlar daha az kum kapsarlar. Kömür kapsayan kumtaşı, kil, marn seviyesi içinde düşey ve yatay fasiyes değişimleri görülür. Ekonomik olabilecek linyit paralik özellik taşır. Pliyosen, Oligosen serilerinin üzerine uyumsuz olarak gelir.

2) Kömürün Özellikleri:

Orjinal Kömürde Kimyasal Özellikler :

Su : % 28.28
Kül : % 31.14
Kükürt : % 1.57
AID Kcal/kg : 2277
Kömürün Yoğunluğu : 1.667 ton/m³

Rezerv:

8.487.187 ton muhtemel rezerv
25.383.280 ton kaynak mevcut

İşletme Yöntemi:

Açık ve Kapalı işletme yapılıyor. MTA Genel Müdürlüğü Elemanlarınca yapılan çalışmalar neticesinde Tekirdag ili sınırları içerisinde toplam 173.467.260 ton toplam kömür rezervi mevcuttur.

B.1.3. Doğalgaz

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Genel Müdürlüğüne bağlı Tekirdag ili sınırları içinde kalan faaliyet alanlarında muhtelif sahalarda üretilip boru hatları vasıtasıyla civarındaki sanayi kuruluşlarına arz edilen doğalgaz sahalarının isimleri, mevkileri ve üretim miktarları Tablo 4'te verilmiştir.

SAHA ADI	MEVKİ	ÇIKAN DOĞALGAZ MİKTARI (m ³ /gün)
VAKIFLAR	Vakıflar Köyü Cıvarı	5.000
SEVİNDİK	Y.Sevindikli Köyü Cıvarı	30.000
KARAÇALI	Velimese-Önerler Köyü Cıvarı	40.000
G.KARAÇALI	Velimese-Önerler Köyü Cıvarı	220.000
YULAFLI	Yulafli Köyü Cıvarı	120.000
GÖÇERLER	Beyazköy Cıvarı	400.000

Tablo-b-2. Tekirdağ ilindeki Doğalgaz Çıkarılan Sahalar

Amerikan şirketi THRACE Basın Natural Gas tarafından Tekirdag ili Hayrabolu ilçesinde doğalgaz çıkarılmakta olup, tesis kapasitesi 300.000 m³/gün, rezerv alanı 100 km², miktarı 200.000 m³/gündür. Doğalgazın nakledilmesi boru hatlarıyla yapılmaktadır. Sıvılaştırılmış Doğalgaz Tesisleri olarak, Marmara Ereğlisi İlçesi BOTAS LNG Terminal İşletme Müdürlüğü mevcut olup; doğalgaz arz kaynaklarının çeşitlendirilmesi ve doğalgaz arz güvenliğinin sağlanması için BOTAS tarafından LNG alım çalışmalarına 1984 yılında başlanılmış olup, yapılan ön fizibilite çalışmalarının uygun çıktığı görülmüş, yer seçimi ve tesisin projesinin hazırlanması amacıyla M.W.KELLOG firması ile 27.09.1985 tarihinde sözleşme imzalanmıştır.

14.04.1988 tarihinde BOTASSonatrach(Cezayir) arasında 2 milyar Nm³/yıl doğalgaz esdeger LNG alım anlaşması imzalanmıştır. Daha sonra bu miktar 4 milyar Nm³/yıl'a çıkarılmıştır. Yine 1995 yılında yapılan bir anlaşma ile Nigeria LNG Limited şirketinden 1.4 milyar Nm³/yıl doğalgaza esdeger LNG alım anlaşması imzalanmıştır. Ağustos 1994 yılında ilk LNG tankerinin boşaltılması gerçekleştirilmiştir. Terminal yılda 6 milyar Nm³/yıl doğalgaza esit LNG gazlaştırıp gönderecek şekilde dizayn edilmiştir. 2002 yılında yaklaşık 4.5 milyar Nm³/yıl doğalgaza esit LNG ithal edilerek gazlaştırarak gönderimi yapılmıştır. BOTAS Tesisinin ana birimleri şunlardır; - 300 m. uzunluğundaki ve 40.000 – 125.000 m³ LNG taşıyabilecek LNG tankerinin yanasabileceği iskele, - iskele üzerinde 3 adet 16 inç çapında ve gemiden LNG alımı sağlayacak dolmuş kolları ve boşaltılan LNG'nin yerini gazla doldurmak için 1 adet gemiye gaz verme kolu vardır.

- 3 adet her biri 85.000 m³ hacminde 168°C'deki LNG depolanacağı tank. Tankların her biri iç tankı %9 nikelli paslanmaz çelik ve dış tankı karbon çeligi olan ve her iki tank arası ve altı izolasyonlu çift cidarlı tanklardır. Her LNG tankının çevresinde ayrıca beton koruma duvarı vardır.

- Tanklardaki LNG'nin gazlaştırılması amacıyla;

a) 3 adet deniz suyu kullanılan esanjör,

b) 4 adet doğalgazla çalışan ve su ısıtma sistemli esanjör.

- Proseste kullanılan deniz suyunun ve yangın suyunun alınması için su alma ağızı,
- Proses sırasında kullanılan muhtelif pompa ve kompresörler,
- Gaz yakma kulesi (flare),
- Gazlaştırılan LNG'nin ölçüm ve kukulandırılması birimleri,
- Ölçülen ve kukulandırılan gazın Türkiye Doğalgaz Boru Hattına sevkini sağlayan 24 inç çapında ve 23 km. uzunluğundaki boru hattı ve pig istasyonu,
- Prosesin emniyetli çalışabilmesi için kullanılan sıvı nitrojen tankı ve muhtelif pompaları,
- Laboratuvar, atölye, yangın istasyonu, idari bina, gümrük binası, elektrik binası, kontrol binası ve telekomünikasyon sistemi,
- BOTAS LNG Terminali görev evler, evsel atıksularını temizleyen 60 m³/gün kapasiteli atık giderme tesisi mevcuttur.

B.1.4. Rüzgar

Bölgede genel olarak Türkiye'nin kuzeybatısının karakteristik akımı olan kuzey rüzgarları hakimdir. Dolayısıyla zamanın hemen hemen % 50'sinde rüzgarlar NW ile NE arasındaki sektörlerden esmektedir. Kuzeyden gelen hava akımı, özellikle diğer sektörlerden esen rüzgarların tüm ölçümler içinde % 20'den daha az bir yer tuttuğu kış aylarında güçlüdür. Yaz aylarında ise SSE sektöründen gelen ek bir akım bileşeni gözlenebilir.

Deniz yönünden gelen bu akım bölgede göreceli olarak temiz deniz havası tasır. Bölge alanı içerisinde rüzgar enerjisine dönük herhangi bir işletme bulunmamaktadır. Tekirdağ ili Meteoroloji istasyonunca 2011 yılına ait yapılan rüzgar ölçümleri Tablo B.4'de verilmistir.

Çesitli araştırmacıların hesaplarına göre Türkiye'nin teknik olarak kullanılabilir potansiyeli 120 milyar kw/h olup, bugünkü teknik ve ekonomik şartlara göre hesaplanan güvenilir ve kullanılabilir potansiyeli 12.4 milyar kw/h/yıl düzeyindedir. Potansiyel belirleme çalışmaları ve gelişen teknoloji neticesinde bu potansiyelin artması mümkündür.

B.1.5. Biyokütle

İl dahilinde Biyokütle enerji kullanılmamakta olup, kömür ihtiyacı ise İlimiz Malkara İlçesi ve diğer illerden gelen yüksek kalorili, düşük kükürtlü linyitlerle karşılanmaktadır. Yakıt olarak kullanılan kömürün bir kısmı İstanbul İli kömür ocaklarından getirilmektedir. İl sahasının % 17'sini kaplayan alanlarda % 61'i mese baltalığı, % 39'u çam, kayın, koru ormanlarıdır. Mevcut ormanlardan elde edilen 156.000 ster odun yakacak olarak

kullanılmaktadır. Yakacak olarak kullanılan odun kesimleri, ilin güneybatı bölümündeki Merkez, Sarköy ve Malkara yöreleri ile, ilin kuzeydogu bölümünde yer alan Saray ve Çerkezköy bölgelerinden temin edilmektedir.

B.1.6. Petrol

İl rezervleri içinde petrol rezervi ve rafinesi yoktur.

B.1.7. Jeotermal Sahalar

İl dahilinde jeotermal saha bulunmamaktadır.

B.2. BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

B.2.1. Ormanlar

Konu F.1.1. bölümünde konu açıklanmıştır.

B.2.1.1. Odun Üretimine Ayrılan Tarım Alanları

Konuyla ilgili bilgi bulunamamıştır.

B.2.2. Çayır ve Mera

F.4.1.12 Bölümünde konu açıklanmıştır.

B.2.3. Sulak Alanlar:

F.1.3. Bölümünde yer almaktadır.

B.2.4. Flora:

Tekirdağ İli doğal bitki örtüsü açısından zengin bir potansiyele sahiptir.

Bu zenginlik bölgenin konumundan, yani Mediterran (Akdeniz), Euro-Sibirian (Avrupa Sibiryası) ve İrona Turanien (İran-Turan) Floristik bölgelerin karşılaştığı alanda bulunmasından kaynaklanmaktadır. Bunun sonucu olarak bölge oldukça geniş bir flor koleksiyonuna sahiptir. Langos ormanlarından makilere, hatta gariglere dek her çeşit bitki örneğine rastlanabilmektedir.

Bölgenin Marmara Denizi çevresinde ve dar bir şerit halinde Karadeniz kıyısı boyunca genel olarak Akdeniz tipi bitki topluluğu (maki) hakimdir. Makilerin dış görünüşleri ve toprak üstü kısımları su kaybını azaltacak tarzdadır. Yaprak dökmeyen türlerin yanısıra yaprak döken türleri de kapsamaktadır. Garigler ise kıraç tepeleri, kültüre elverişli olmayan alanları, taşlık ve kayalık yerleri örten ikinci bir formasyon şeklindedir. Bu formasyonda bitkiler genel olarak yaprak döken alçak çalılar olup, çoğunlukla dikenli veya sık tüylüdür yada uçucu yağ

taşlılar. Bu üç karakter bitkilere kurak ortamlara uyabilme olanağı sağlayan özelliklerdir. Ganos Dağı eteklerinde, iç kesimlerde gariglere rastlanmaktadır.

Kuraklık, meyil, tuzlu rüzgarlar gibi ekstrem, yada normal koşullarda sürdürülecek Peyzaj Planlama çalışmalarında, bölgenin doğal bitki örtüsündeki uygun örneklerin kullanılması, başta fonksiyonel olmak üzere ekonomik ve estetik yararlar sağlamaktadır. Tekirdağ İli Peyzaj Planlama çalışmalarında bitkisel materyal seçimini etkileyen en önemli faktörler; iklimsel koşulları, toprak, jeoloji, topografya ve bunların etkisiyle oluşan doğal bitki örtüsüdür.

Bölgeyi doğrudan yada dolaylı olarak etkileyen üç ayrı iklim tipinde (Marmara, İç Geçit, Güneydoğu) yaz aylarında sıcaklık giderek yükselmekte, buna karşın yağış miktarı düşmektedir. Buna bağlı olarak, bitkisel gelişme yönünden oldukça etkili ve yağışlarla doğrudan ilgili bulunan hava nispi nemi de azaltmaktadır. Bu durum, sulamanın büyük sorun olduğu Trakya Bölgesi İl ve İlçelerinde, peyzaj çalışmaları için özellikle yaz aylarında sıcağa, kurağa ve düşük neme dayanıklı bitkilerin seçimini gerektirmektedir. Diğer taraftan, bölgede hakim rüzgar yönü her ay değişiklik göstermekle birlikte, özellikle Tekirdağ ve çevresinde denizden esen kuvvetli ve tuzlu rüzgarlar dirençli bitki seçimini gerektirmektedir. Erozyon, kış aylarında yağışlarla birlikte topraklarda azot noksanlığına neden olan önemli bir faktördür. Erozyon sorunu olan ortamlarda etkin rol oynayabilecek bitkisel materyalin kullanımıyla bu sorun da halledilebilir.

B.2.5. Fauna

F.2.2, F.3, F.3.2 Bölümlerinde gerekli bilgiler verilmiştir.

B.2.6. Milli Parklar, Tabiat Parkları, Tabiat Anıtı, Tabiatı Koruma Alanları ve Diğer Hassas Yörelere

F.4.1.1 Bölümünde konu açıklanmıştır.

B.3. GENEL TOPRAK YAPISI

Tekirdağ'da çoğunlukla kireçli çökeller üzerinde yer alan miosen denizel (marin) ve özellikle sahil kesiminde deniz şekilleri üzerinde inceptisol ordosundan xerept alt ordosu yaklaşık 216.000 ha. alanda, tipik kambik B horizonları ile yer almıştır. Kireç içermeyen veya az kireç içerip dekalsifikasyona uğrayan pliosen ve özellikle kireçsiz miosen karasal çökeller üzerinde argilic horizonlarını içeren xeralf alt ordosuna giren topraklar yaklaşık 180.000 ha. alanda yayılım göstermektedir.

Yüksek oranda smektit killerince zengin killi tekstür sınıfında kireçli veya kireçsiz özellikle miosen denizel veya karasal çökellerin üzerlerinde oluşan ve çoğu kez oldukça derin A horizonlarından kurulu vertisol ordosundan, xerert alt ordosuna giren topraklar yaklaşık 120.000 ha. alanda bulunmaktadır. Bu toprakları çoğu kez sığ profil gelişmesi gösteren ve B horizonlarını içermeyen; orthent alt ordosundaki araziler yaklaşık 76.000 ha. ile izlenmektedir.

Ayrıca entisol ordosunda nehir yataklarında, eski nehir şekillerinde ve yan dere ağızlarında yer alan fluvent alt ordosundaki topraklar ile mollisol ordosuna giren xeroll alt ordosundaki topraklar sırasıyla yaklaşık 10.000 ha. ve 14.000 ha. arazide yer almaktadır. Bu toprakları 250 ha. altında izleyen aquent alt ordosundaki topraklar izlemektedir.

Tuzluluk ve Alkalilik (Çoraklık); Çoraklık sorunu, işlenen tarım arazilerinde kayıtlara geçmemiştir. Ancak tuzlu ve tuzlu-alkali topraklar V-VI ve VII.sınıf topraklarda toplam 368 ha. alan kapsamaktadır. Türkiye jeoloji haritasına göre, Tekirdağ'ın doğusunda ve batısında Oligosen denizel ve kuzeyinde de Miosen'e ait marin (denizel) formasyonlar; gre, kumtaşı, marn ve killi tabakaları içerirler. Bu tabakalarda bulunan veya bu tabakalardan geçen yer altı suları tuzluluk özelliği taşıyabilirler. Özellikle sulama, yer altı suyu ile yapıldığında; toprakların tuzlulaşmasını önlemek amacıyla mutlaka su analizlerinin yapılması ve buna göre bilinçli sulama uygulanması gereklidir.

Tekirdağ'da yer alan Topraklar, Büyük Topraklar guruplarına göre ;

- 1 – Grumusol (Vertisol)
- 2 – Kahverengi Orman (Inceptisol)
- 3 – Kireçsiz Kahverengi (Alfisol ve Inceptisol)
- 4 – Alüviyal (Entisol)
- 5 – Hidromorfik Alüviyal topraklardır.

1 – Grumusol Büyük Toprak Gurubu (Vertisol)

Trakya çiftçisi fiziksel şartlarının iyi olmaması nedeniyle bu topraklara “ Kepir “ veya “ Kara Kepir 1” ismini kullanmaktadır.Bu topraklar, % 30 veya daha fazla kil içermesi nedeniyle çok ağır yapıya sahiptir.İçerdiği fazla orandaki smektit tipi kil nedeniyle, suyu ve katyonları(Bitki besin elementlerini) yüksek düzeyde tutar. Çoğu zaman, bütün profilde fazla kireç görülür. Bu konumda kireç zarlari veya kireç konkresyonları (toprak içinde düzenli veya düzensiz şekillerde birikmiş, kireç toprakları) bulunur. Toprak pH (reaksiyonu) ‘ sı nötr veya hafif alkalidir.

Organik madde kapsamaları, % 1 ile % 3,5 arasında değişmektedir.Yazın bir veya beş parmak genişliğinde ve yaklaşık 70 cm. derinliğe kadar ulaşan, derin çatlaklar oluşur. Bu olay sonucuna bitkilerin, özellikle ince kökleri kopar ve ürün de zarar görür.Bu topraklarda ayçiçeği tarımı hakimdir ve buğday ile nöbetleşmeye girer. Bunların tava gelip, işlenme periyodu oldukça kısadır.İç Drenajlar sorundur.Ayrıca Grumusol’ ler zemin Mühendisliği yönünden elverişsiz özelliğe sahiptir. Özellikle bu topraklar üzerinde inşa edilen karayolu ve bina tesisinde özen göstermek ister. Topraklar orta-fazla derecede plastik inorganik kile sahiptir.

2 – Kahverengi Orman Büyük Toprak Gurubu (Inceptisol)

Zayıf gelişmiş bir profile sahip olup genellikle orman örtüsü altında bulunur. Kireçli ana materyeller üzerinde oluşmuşlardır. Yer yer taşlılık sorunu ana materyelin karakterine bağlı kalarak ortaya çıkar. Bazılarına kalsifikasyon (Profilin) üstü katlarında bulunan kirecin

yıkanarak, profilden uzaklaşması ve alt katlarda birikme olayı aktif olarak görülebilir. Organik madde içerikleri % 1 - 2 civarındadır. Toprak pH (reaksiyonu) ‘ sı hafif asidik ile hafif alkali arasında değişir. Bu toprakların drenajları iyidir. Ağır bünyeli topraklar ayçiçeği-buğday nöbetleşmesine uygundur. Hafif bünyeli topraklarda ise tahıl tarımı yapılmalıdır. Bu topraklar bazen kireçsiz ana materyeller üzerinde oluşması bazen de yeterli yağış ile kirecin alt katmanlara yıkanması nedeniyle profillerinde kireç içermezler.

3 – Kireçsiz Kahverengi Büyük Toprak Gurubu(Alfisol ve Inceptisol)

Çeşitli jeolojik formasyonlar üzerinde oluşabilir. Ana materyele kadar kirece rastlanmaz veya alt katmanlarda az düzeylerde bulunabilir. Derin bir profil gelişimi gösterebilir. Toprak pH ‘ sı nötr civarıdır. Aşağı horizonlarda ve özellikle “ B “ horizonunda kil miktarında artış olabilir. Organik Madde miktarları % 1 – 2 arasındadır. Genellikle tahıl tarımı yapılmaktadır.

4 – Alüviyal Büyük Toprak Gurubu (Entisol)

Alüviyal çökeltiler üzerine oluşmuş topraklardır. Genç toprak olup, taşkınlarla zarara uğramaz ise oldukça verimlidir. Alüviyal materyelin karakterine göre, üzerinde oluşan alüviyal toprakların profil gelişmesi çok değişkendir. Bu topraklar özellikle sebzeçiliğe elverişlidir.

5 – Hidromorfik Alüviyal Büyük Toprak Grubu

Yukarıda izah edilen alüviyal toprakların drenaj sorununa sahip olanlarıdır. Yüksek taban suyu nedeniyle çoğu kez tarımsal değeri olmayan topraklardır.

Yeni toprak sınıflama sistemine göre de Tekirdağ’ da Entisol, Inceptisol, Versitol, Mollisol ve Alfisol ordolarına ait topraklar bulunmaktadır.

B.4. SU KAYNAKLARI

B.4.1. İçme Suyu Kaynakları ve Barajlar

Tekirdağ İl yerleşim alanı içerisinde içme suyu temini genel olarak yeraltı suyundan karşılanmakta olup, doğal yapıda göl olmamakla beraber, mevcut doğal akarsu kaynakları da sanayi bölgelerinden kaynaklanan kirlilik nedeniyle içme suyu olarak kullanımı mümkün kılmamaktadır. Bu durum itibari ile İl Merkezi ve İlçelerine içme suyu temini bölge dahilinde açılmış bulunan sondaj kuyularından temin edilmektedir.

B.4.2 Yeraltı Su Kaynakları

İl sınırları içerisinde yer altı suyu işletmesinde elverişli kesim, Çorlu-Muratlı-Hayrabolu ilçeleri güzergahı boyunca NW-SE uzanımlı yaklaşık 30 km enindeki bir zon içerisindeki Ergene formasyonudur. Bu alan dışında kalan kuzey ve güneydeki sahalarda yer altı suyu zengin olmayıp düşük debili kuyulardan temin edilmektedir.

Su kaynakları potansiyeli açısından değerlendirildiğinde yerüstü suyu 713 hm³/yıl, yeraltı suyu 170m³/yıl, toplam su potansiyeli 883 hm³/yıl ve yeraltı suyu fiili tahsis miktarı 167,80 hm³/yıldır Yer altı suyu bakımından zengin olduğunu belirten Ergene formasyonu gevşek tutturulmuş kuşlarda oluşturmakta olup, yer altı beslenmesi yağışlardan süzülme ve Yıldız Dağlarından yüzey yanak akışlardan beslenmektedir. Formasyon ahilerinde yeraltı suyu boşalımı izlenmektedir. Bazı derelerde küçük kaynaklar şeklinde izlenen boşalimler gözardı edilebilecek durumdadır.

Yerleşim birimlerinde, sanayi ve endüstri sulama amacıyla suni olarak açılan çok sayıda kuyu mevcuttur. Son yıllarda özellikle sanayileşmenin bölgedeki gelişim etkisi ile artan su ihtiyacının karşılanması için kontrolsüz olarak kuyu açılımları gözlenmektedir. Ancak bu durumun önlenmesi için DSİ Bölge Müdürlüğü kuyu açılımlarını kısıtlama yoluna gitmiştir. 1970'li yıllarda 10-30mt olan yer altı suyu tablası seviyesi günümüzde 80-200 metre seviyesine inmiştir.

Bölge genelinde yer altı suları, içme, kullanma ve tarım sulama amacı ile yararlanılmakta olup, su kalitesi açısından WILCOX değerlendirmesine göre çok iyi, iyi, Fransız Sertlik derecesine göre toplam sertlik 10 ila 40 aralığındadır.

B.4.3. Akarsular

Tekirdağ İl sınırları içerisinde yer alan akarsular, içme ve kullanma suyu açısından olumsuz bir yapıya sahiptir. Bunun ön önemli nedeni yörede bulunan sanayi kuruluşları atık su deşarjları sonucu akarsuları doğal yapısının bozulmasıdır. Bunlara ek olarak, akarsu havzalarında bulunan yerleşim birimlerinin evsel nitelikli atık sularının da hiçbir işleme tabi tutulmaksızın, direkt olarak bu akarsulara deşarj edilmesi ikinci bir etkidir.

Bu nedenlere yöre içerisinde yer alan akarsuların, gerek tarım açısından kullanılmasında ve gerekse de toplumun rekreasyonel amaçlı olarak akarsu çevresinden istifade edebilmesi mümkün olmamaktadır. Tekirdağ Valiliği ve İl Çevre ve şehirlik Müdürlüğüne Ergene Havzasında bulunan Ergene nehri ve kollarına atıksu deşarj eden sanayi kuruluşların etkin şekilde denetimleri yapılmaktadır.

Ancak Ergene Nehri debisinin yaklaşık 3-4 katı debide atıksu deşarjı yapılması sebebiyle mevcut mevzuatlar çerçevesinde yapılan etkin denetimler sonucunda kirlilik değerlerinde azalmalar olmasına rağmen IV. sınıf su kalitesinin üzerine çıkılamamıştır.

R-21.Ergene Nehri (eski hali)

Akarsuyun Adı	Toplam Uzunluğu (km)	İl Sınırları İçindeki Uzunluğu (km)	Toplam Uzunluğu Oranı (%)	Debisi (m ³ /sn)	İl Sınırları İçinde Başlangıç ve Bitiş Noktaları	Kolu Olduğu Akarsu	Özellikleri
Ergene Nehri	264.0	86.6	32.8	28.73	Çanakpınartepe-Saray-Kartaltepe-Muratlı	Ergene Nehri	-
Çorlu Deresi	86.2	71.9	83.4	2.65	Demiraltı Mevkii ÇerkezköyErgene Nehri	Ergene Nehri	-
Hayrabolu Deresi	96.3	96.3	100	4.88	Yılanlı-Malkara-Ergene Nehri	Ergene Nehri	-
Beşiktepe Deresi	38.2	32.7	85.6	1.5	Güveşli-İncelik-K.Karakarlı-Hayrabolu	Ergene Nehri	-
Muzalı Deresi	40.7	6.0	14.74	1.25	Demircili-Malkara-Karasatı-Keşan	Meriç Nehri	-

Tablo-b-3. Tekirdağ İli Başlıca Akarsuları

B.4.4 Göller, Göletler ve Rezervuarlar

Tekirdağ İli topoğrafik yapısı içerisinde tabii göllerden yoksun bir konumdadır. Bölge arazisinin düz ve engebeli olması, mevcut akarsu ve yağmur sularının dere yatakları ile direkt olarak akışa geçmeleri nedeni ile doğal arazi üzerinde su birikiminin oluşması ancak gölet ve baraj yapımıyla mümkün olmaktadır.

Bu itibarla bölge genelinde içme ve kullanma suyu temin etmek amacıyla baraj ve gölet yapımının önemi büyük ölçüde artmaktadır. İhmal edilmiş bulunan baraj ve göletler genel olarak tarım arazisini sulama amacıyla yapılmış olup, yer yer çevre köy gruplarının da içme suyu ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik amaçları da taşımaktadır. İçme suyu ihtiyacını karşılayan baraj ve göletler yeraltı su seviyesinin düşük olduğu batı bölge içerisinde bulunan bazı köyleri kapsamaktadır.

R-22 Karaiğdemir Barajı

R-23 Karağdemir Barajı-Günbatımı

Göletin Adı	Yükseklği (m)	Brüt Su Hacmindeki (Yüzey Alanı)	Brüt Hacmi (m ³)
Hayrabolu-Dambaslar	6.95	57.160	123.588
Hayrabolu-Büyükkarakali	11.49	240.000	732.000
Hayrabolu-Susuzmüsellim	11.50	498.000	472.000
Hayrabolu-Merkez	14.90	190.000	1.139.578
Çorlu-Merkez	8.68	47.000	135.273
Hayrabolu-Soylu	10.20	50.325	184.882
Malkara-Doluköy	11.68	64.000	223.741
Hayrabolu-Örey	13.50	79.000	326.399
Malkara-Karacagür	7.55	61.250	100.025
Merkez-Kaşıkcı	9.45	30.875	73.703
Malkara- Yenidibek	20.66	142.000	1.178.750
Hayrabolu- Çerkezmüsellim	14.20	777.000	2.821.045
Tekirdağ-Merkez- Karacakılavuz	18.00	340.000	2.050.000
Hayrabolu-Karakavak	15.00	125.000	600.000
Muratlı- Çerkezmüsellim	14.10	116.000	418.000
Malkara –Yaylıgöne	14.41	323.000	1.764.642
Hayrabolu- Parmaksız	16.50	278.000	1.400.000
Tekirdağ-Merkez-Osmanlı Çitmedere	13.20	448.000	1.745.000
Malkara-Müstecep-Deliller	20.40	605.250	3.584.000
Muratlı- Kırkkepenekli	13.60	380.000	1.679.494
Muratlı-Hanoğlu	13.50	840.000	4.630.000

Tekirdağ-Merkez- Yazır-Naip	23.00	717.000	6.131.686
Tekirdağ- Merkez-Nusratlı	15.90	100.000	474.986
Hayrabolu-Karababa	13.30	141.000	500.000
Hayrabolu- Hedeyle	16.30	109.000	468.780
Hayrabolu- Övenler	13.10	390.000	1.133.000
Malkara- Küçükhdır	13.20	685.000	2.548.000
Malkara-Ortaca	13.50	76.000	378.195
Malkara- Sırtbey	15.30	99.000	486.106
Malkara- Çınaraltı	12.40	172.000	749.280
Hayrabolu-Karayahşı	11.40	250.000	575.000

Tablo-b-4 Tekirdağ İli Sulama Göletleri

Bölge arazisinin sulanması amacıyla yapılan baraj ve göletlerin sulama kanalları klasik ve kanalet tip olarak yapımları ile 1996 yılı itibarıyla toplam 565,4 km uzunluğundadır. Bu kanalların 155 km'lik bölümü ayaklı kanalet tipinde inşaa edilmiştir. İl genelinde mevcut bulunan baraj ve göletlerde balık üretiminin yapılması da büyük ölçüde hızlandırılmış durumdadır.

Yaklaşık 48 adet gölette aynalı sazan balık üretimi önemli ölçüde geliştirilmiş durumdadır. Balık üretimine yönelik çalışmalar, mevcut durum itibarıyla çevre avlanmasına dönük olarak faaliyet göstermekle beraber, iç Pazar ekonomisine de gelir sağlamaktadır.

B.5. MİNERAL KAYNAKLAR

Tekirdağ İlinde yer alan Maden Kanununa tabi doğal kaynakların başında kömür gelmektedir. Bunun dışında Taş Ocakları Nizamnamesine tabi olan kum, çakıl ve taş ocakları, kuvars, bentonit ve kiremit kili gibi endüstriyel madenler ve alüminyum gibi metalik madenlere ait ruhsatlı sahalar bulunmaktadır.

B.5.1. Sanayi Madenleri

Tekirdağ'da 3 adet bentonit, 3 adet tras, 2 adet kiremit kili olmak üzere 8 adet ruhsatlı sanayi madeni bulunmaktadır. Kiremit kilinin toplam rezervinin 5.960.045 ton olduğu tahmin edilmektedir. Tekirdağ İli, Saray İlçesi civarında kuvars ve kiremit-tuğla toprağı hammaddeleri bulunmaktadır. Ayrıca merkez İlçede 18.000 tonluk rezervi ile manganez bulunmaktadır. Yine Tekirdağ İli, Çorlu ve Malkara İlçeleri civarında bentonit sahaları, Tekirdağ il merkezinde tras ve kiremit kili sahaları bulunmaktadır. Ayrıca Tekirdağ İli, Saray İlçesi Safaalan Sahasında kuvars kumu yer almaktadır. Bu saha ile ilgili geniş bilgi I. MADENCİLİK başlığı altında verilmiştir.

B.5.1.1. Kuvars Kumu

TEKİRDAĞ-Saray-Safaalan Sahası

Yatak Özellikleri ve Cevher Yüzeylemeleri : Safaalan Köyü kuzeyinde, Gürgenkışlak mevkiinde gözlenen kumlar, doğuda Küçükdedi dere, batıda ise Yılanlı dere arasında yer alır.

Sahadaki kuvars kumu yatağı D-B yönünde, 1.2 km. masiften güneye doğru yaklaşık 200 m. uzanım sunduğu ve 30-50 m.'ye kadar yaklaşan kalınlıkta olduğu ortaya çıkarılmıştır.

SiO₂ : % 87.02
Al₂O₃ : % 6.6

Rezerv :

Sahada 6.383.733 ton görünür muhtemel rezerv hesaplanmıştır. Tekirdağ İli, Saray İlçesi civarında kuvars ve kiremit-tuğla toprağı hammaddeleri bulunmaktadır. Ayrıca merkez İlçede 18.000 tonluk rezervi ile manganez bulunmaktadır. Yine Tekirdağ İli, Çorlu ve Malkara İlçeleri civarında bentonit sahaları, Tekirdağ il merkezinde tras ve kiremit kili sahaları bulunmaktadır.

B.5.2. Metalik Madenler

Tekirdağ İli, Saray İlçesi civarlarında da İşletme Ruhsatlı 1 adet alüminyum sahası bulunmaktadır.

B.5.3. Enerji Madenleri

Tekirdağ İlinde bulunan önemli enerji madenleri arasında linyit başta gelmektedir. Tekirdağ linyit yataklarının oluşumu açısından çok zengin yeraltı doğal kaynaklara sahiptir. Özellikle Malkara ve Saray İlçe sınırları içerisinde zengin linyit yataklarının toplam rezervi yaklaşık 104.000.000 tondur. Malkara İlçesindeki linyit yatakları gremanın serisinde 13 damar halindedir.

Damarların yayılma alanı 12 km² 'dir. Damarlardan 3 bölümü işletilmektedir. Saray İlçesi Linyit yatakları ise miyosen yaşta olup, hali hazırda tek damar halinde işletilmektedir. Bölge dahilinde çıkarılan linyit kömürleri havada kuru numunede 4000-6000 Kcal/kg. ısı değerine sahiptir. Tekirdağ'daki kömür konusunda geniş bilgi I. MADENCİLİK başlığında verilmiştir.

B.5.4. Maden Kanununa Tabi Olan Doğal Malzemeler :

Tekirdağ ilinde bulunan kum, çakıl ve taş ocakları;

Kum Ocakları :

Muratlı İlçesi Çorlu Deresi, A.Sevindikli Köyü, Y. Sevindikli Köyü, İnanlı Köyü Mevkilerinde; Saray İlçesi B.Yoncalı Deresi, Çiftligöl Çatağı, Çeşme Çatağı, Dumanca Mevkilerinde; Çerkezköy İlçesi Gazhane ve Demirhan Deresi Mevkilerinde; Çorlu İlçesi Ergene Deresi, Başkovaklar, Önerler Köyü, Çorlu Deresi, Esetçe ve Yulafli Köyü Mevkilerinde kum ocakları ;

Çakıl Ocakları : Marmara Ereğlisi İlçesi Poyraz Çatağı Mevkiinde çakıl ocağı;

Kum-Çakıl Ocakları : Marmara Ereğlisi İlçesi Çeşme Yolu Mevkiinde kum-çakıl ocağı;

Taş-Çakıl Ocakları : Muratlı İlçesi Kayalık Mevkiinde taş-çakıl ocağı;

Taş Ocakları :

Tekirdağ ili Kocakoru Mevkiinde; Çorlu İlçesi Karatepe Mevkiinde; Muratlı İlçesi Karakaya Mevkiinde; Şarköy İlçesi Tekketepe, Sarıkayalar, Harmankaya Mevkilerinde Taş ocakları bulunmaktadır.

İŞLETME ADI	İŞLETME ADRESİ
TC TARIM VE KÖY İŞLERİ BAKANLIĞI TEKİRDAĞ	HACI KÖY MEVKİİ SİVRİTEPE/BIYIKALI
YOLAŞ MADENCİLİK İNŞ. TAAH. İŞL. SAN. VE TİC. A.Ş	HACIKÖY TAŞOCAKLARI
ÇELİKLER TAAH. İNŞ. VE SAN. A.Ş	BIYIKALI KÖYÜ/MERKEZ
AKÇANSA ÇİMENTO SAN. TİC. A.Ş	KAVACIK KÖYÜ MEVKİİ/ SARAY
ERHAN ALAN	KIZILCATERZİ KÖYÜ/ŞARKÖY
GÜNEŞ İNŞ. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	BIYIKALI KÖYÜ/MERKEZ
FAHRETTİN YILMAZ	BIYIKALI KÖYÜ/MERKEZ
ÇALIŞKANLAR MAD. NAK. SAN. TİC. A.Ş	KARATEPE MEVKİİ/ÇORLU
RAÇE MAD. NAK. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	KARATEPE MEVKİİ/ÇORLU
MAK-YOL İNŞ.TUR VE TİC. A.Ş	KARATEPE MEVKİİ/ÇORLU
KUMYOL YAPI PLASTİK SAN. TİC. A.Ş	KARATEPE MEVKİİ/ÇORLU

Tablo-b-5. Tekirdağ İli Taş Ocakları Listesi

SIRA NO	FİRMA ADI	KÖYÜ
1	Erdoğanlar İnş.Tur.San.ve Tic.Ltd. Şti.	Pirinççeşme köyü
2	Erdoğanlar İnş.Tur.San.ve Tic.Ltd. Şti.	Pirinççeşme köyü
3	Uysal Mad.Nak.San.ve.Tic.Ltd.Şti	Pirinççeşme köyü
4	Ahmet Özcan	Doğanköy
5	Ser End. Min.Müh.Müş.İnş.Taah.Çed Pro. Mad.İth.İhr.San.Tic.Ltd.	Doğanköy
6	Malkara Lin.İşlt.Kol.Şti. Hüseyin Atasoy ve Ortakları	Doğanköy ve Dolu köyü
7	Volkar Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Kürtüllü köyü
8	Seyfettin Yılmaz	Kürtüllü köyü

9	Yıldızler Mad. Pet. Üre. Nak. Hafr. San. ve Tic. Ltd.Şti	Yaylagöne
10	Yıldızlar Mad. Hafr.Yol İnş. San. ve Tic. Ltd.Şti	Yaylagöne
11	Ercan mad. İşl. Ltd.Şti	Davuteli köyü
12	Karnabatlıoğlu Maden Kömür İşl. Ltd.Şti	Davuteli köyü
13	İbrice Maden Köm. İşlt. Akar. Oto.Tur.Hafr.Ulus.Nak.İşl. Ltd Şti	Davuteli köyü
14	Çağdaş Mad.Nak.ve San. Tic.Ltd.Şti.	Davuteli köyü
15	Cahit Sağlam	Davuteli köyü-Bayramtepe köyü
16	Ünal Peynircilik İth. İhr. Tic. Ltd.Şti	Bağpınar köyü
17	Trakmaden Kömür İşl.San.ve Tic.Ltd.Şti	Evrenbey köyü
18	Paşaköy Mad.San.Tic.Ltd.Şti	Ahmetpaşa köyü
19	Pullukçu Kömür Üretim Paz.San.Tic. Ltd.Şti.	Hasköy
20	Karma Mad.İnş. San.Tic.Ltd.Şti	Hasköy
21	Erkdemir Mad. Ltd.Şti	Şahin köyü
22	Atlas Enerji ve Mad. San.Tic.Ltd.Şti	Şahin köyü
23	Ünal Pey. İth.İhr.Tic.Ltd.Şti	Kozyörük köyü
24	Yelten Mad.ve Tic. A.Ş.	Sarnıç köyü
25	Danyal Üstünel	Yaylagöne
26	Sarıyar Madencilik San.Tic. ve A.Ş.	Sarıyar köyü
27	Sarıyar Madencilik San.Tic. ve A.Ş	Sarıyar köyü
28	Kar-deniz Mad.Ltd.Şti	Malkara
29	Ramazan İldemir	Taşumurca köyü
30	Kemal Kale	Tekkeköy
31	Ramazan İldemir	Şahin köyü
32	Mümin Erat Kömür İşletmeleri (devir İrfan Pullukçu)	Karamurat köyü
33	Engin Dölen	Mestanlar köyü
34	Hale Madencilik Tic.Ltd.Şti	Doğanköy
35	Ekaytim Ekşioğlu Aydın Taş.İnş. Mad. Ltd.Şti	Yaylaköy

Tablo-b-6-Kömür Ocakları

ASYAPORT LİMAN İŞLETMELERİ	II. Grup kumtaşı	BARBAROS
SEVCAN İNŞ. LTD.ŞTİ.	I-B Kıl	BIYIKALİ
BARBAROS BELEİYE BAŞKANLIĞI	II. Grup Kumtaşı	NAİP
AYDIN ERDOĞAN	II. GRUP (DOĞALTAŞ)	KARANSILLI
BOZTEPE MAD. LTD.ŞTİ	IV.GRUP (KÖMÜR)	MERKEZ
RAMAZAN İLDEMİR	IV.GRUP (KÖMÜR)	TAŞUMURCA
FAHRETTİN YILMAZ	1-B KİL	BIYIKALİ
FERHAT TOPRAK SAN. TİC.A.Ş.	1-B KİL	NAİP
GÜNEŞ İNŞAAT LTD ŞTİ	II.GRUP BAZALT	BIYIKALİ
GÜNEŞ İNŞAAT LTD ŞTİ	II GRUP BAZALT	BIYIKALİ
SET ÇİMENTO SAN VE TİC AŞ	II GRUP TAŞ OCAĞI	SEYMENLİ
DERYA TOPRAK SAN VE TİC AŞ	1-B KİL	NAİP
NURŞAH MİM.MÜH.LTD ŞTİ	II GRUP BAZALT	OSMANLI
CENGİZ ÇEBİ	II GRUP BAZALT	HACIKÖY

Tablo-b-7-Tekirdağ Merkez Kum-Taş Ocakları Listesi

KARKUM MAD. LTD ŞTİ	IV GRUP KUM	ÖNERLER
KUMSAY MAD. LTD ŞTİ	IV GRUP KUM	ÖNERLER
KARTEN MAD. LTD ŞTİ	IV GRUP KUM	ÖNERLER
ÇALISKANLAR YAPI SAN TİC AŞ	II GRUP BAZALT	KARATEPE
KUMYOL YAPI SAN VE TİC AŞ	II GRUP BAZALT	KARATEPE
FARES İNŞ. LTD ŞTİ	IV GRUP KUM	YULAFLI

Tablo-b-8-Çorlu Kum-Taş Ocakları Listesi

KULYEN MAD. LTD ŞTİ	IV GRUP (LİNYİT)	KABAHÖYÜK
TONYA MAD LTD ŞTİ	IV GRUP (LİNYİT)	UMURCA
ŞELELE MAD LTD ŞTİ	IV GRUP (LİNYİT)	SUBAŞI

Tablo-b-9-Hayrabolu Kum-Taş Ocakları Listesi

RASİM ÇALIŞKAN	II GRUP(BAZALT)	SIRTKÖY
MEHMET KILIÇ	IV GRUP (KUM)	BALLI HOCA
ARTİM MADENCİLİKLTD ŞTİ	II GRUP (BAZALT)	BALABANLI

Tablo-b-10-Murath Kum-Taş Ocakları Listesi

CAMIŞ MAD. SAN TİC A.Ş.	IV GRUP KUM	SAFAALAN
GÜÇ MAD. SAN TİC AŞ	II GRUP (TAŞ OCAGI)	SAFAALAN
AKÇANSA ÇİMENTO A.Ş.	II GRUP (KALKER)	KAVACIK
KARAYOLLARI 1. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	II GRUP (BAZALT)	SAFAALAN
KURT KİMYA MAD. LTD. ŞTİ	II GRUP (BAZALT)	SAFAALAN
TKİ SARAY KONTROL MÜDÜRLÜĞÜ	IV. GRUP (LİNYİT)	EDİRKÖY
KARAYOLLARI 1. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	II GRUP (KALKER)	KIZILCATERZİ
DSİ 11. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	1-B KİL	SOFUKÖY

Tablo-b-11- Saray Kum-Taş Ocakları Listesi

S. NO	RUHSAT SAHİBİNİN ADI SOYADI	İLÇESİ	KÖYÜ	OCAĞIN NEV'İ	MEVKİİ
1	GÜMÜŞKALE MD.LTD.ŞTİ.	SARAY	BÜYÜKYONCALI	KUM	CERENLER BAYIRI
2	RECEP ÇELİK	ÇERKEZKÖY	BAHÇEAĞIL	KUM	SÖGÜTALTI
3	B.YONCALI BEL.BAŞK.	SARAY	BÜYÜKYONCALI	KUM	MANİKA DERESİ
4	AKGÜN YAPI LTD.ŞTİ	ÇORLU	HIDIRAĞA	KUM	SÜREK ÇAYIRI
5	HÜSNÜ ÇELEBİ	ÇERKEZKÖY	KARLI	KUM	KELTEPE
6	İMPAZ A.Ş.	ÇORLU	HIDIRAĞA	KUM-ÇAKIL	TOKATALTI
7	VİZELER -1- MD.LTD.ŞTİ.	ÇORLU	A.MEŞE-ESETÇE	KUM-STABLİ.	KANLIDERE
8	VİZELER -2- MD.LTD.ŞTİ.	ÇORLU	ESETÇE	KUM	ÇİFTLİKALTI
9	ERZURUM İNŞ.-2- A.Ş.	MERKEZ	BIYIKALI	KUM	AĞILÇATAĞI
10	TEKNOÇİM LTD.ŞTİ	MERKEZ	BIYIKALI	KUM-STABLİ.	KARATEPE
11	FARES İNŞ.YAPI MLZ.SAN.TİC.LTD.ŞTİ.	ÇORLU	SARILAR	KUM	KONCUKDERE
12	SEDAŞ İNŞ. A.Ş.	ÇORLU	YENİCE BELDESİ	STABLİZE DOLGU MALZ.	ÇENĞELLİ ÇİFTLİĞİ
13	M-V TURİZM İNŞ.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ	MARMARA EREĞLİSİ	ÇEŞMELİ KÖYÜ	STABLİZE DOLGU MALZ.	KAYALIDERE
14	KUMYOL YAPI PLAS.SAN.TİC.A.Ş.	ÇORLU	YENİCE KÖYÜ	KUM-ÇAKIL	ÇEŞMELİ ÇİFTLİĞİ
15	ÇEBİLER YAPI SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.	MARMARA EREĞLİSİ	ÇEŞMELİ	STABLİZE YOL DOLGU MALZ.	-
16	AKGÜN YAPI SAN. VE TİC.LTD.ŞTİ.	ÇORLU	YULAFI	KUM	HIDIRAĞA

Tablo-b-12- 3213 Sayılı Maden Kanunu'nun 16.Maddesi Gereğince Verilen 1(A) Grubu Maden (Kum-Çakıl) Ruhsatları

1	TARIK KARAEVLİ	ÇORLU	YENİCE BELDESİ	KUM-ÇAKIL	KAYGANYARLAR
---	----------------	-------	----------------	-----------	--------------

Tablo-b-13- Enerji Ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Tarafından Verilen I(A)Grubu Ruhsatlar

C.HAVA (ATMOSFER ve İKLİM)

C.1. İKLİM VE HAVA

Tekirdağ İli nemlilik indekslerine göre bulunan hidrografik bölgelerden yarı nemli iklim tipine girmektedir. Yağış rejimi bakımından Akdeniz yağış rejimi kategorisinde bulunmaktadır. Akdeniz ikliminin etkileri görülen Tekirdağ sahil şeridinde yazlar sıcak kışlar ılıktır. Ergene havzasını içine alan kıyı şeridinde daha ziyade karasal iklim görülür.

Tekirdağ'da toprağa düşen yağış genellikle yağmurdur. İklimin ılıman oluşu tarımı kolaylaştırır. Şarköy'ün Gelibolu hududundan Marmara Ereğlisi'ne kadar uzanan sahil şeridinde yetişen bağ ve zeytin gibi bitkiler, iklimin burada daha ılıman olduğunu gösterir. Bu özelliği, kuzeyinin kıyıya paralel uzanan Tekir Dağlarıyla kaplı olmasındandır. Kışın kuzey rüzgarlarına açık olan Tekirdağ-Marmara Ereğlisi-Sultanköy arasında daha soğuk olmaktadır. İçeriler ise kara iklimin özelliğini gösterir. Kışın Kuzey Avrupa ülkelerinin iklimine benzer. Bu bakımdan kendisine ait özel bir iklim tipi yoktur. Yazlar genellikle kurak ve sıcak geçer. Yaz süresince görülen kuraklık arasına gök gürültüsü ile yağın yağmurlarla ortadan kalkar. Sibirya antisiklonu Balkanlar üzerinden buralara geldiğinden kışın kuru ve dondurucu soğuklar olur. Buralar Marmara'nın yumuşatıcı etkisinden yoksundur.

2011 yılının en sıcak ayları Temmuz-Ağustos, en soğuk ayları Ocak-Şubat aylarıdır. Akarsular az ve yetersizdir. Başlıca akarsular Hayrabolu Deresi ve Ergene Nehri'dir. Bölgede hakim nemli iklim tipi; sahil şeridinde ılıman, iç kısımlarda karasal iklime yaklaşarak hüküm sürer. İlin toprak yapısı ve yağış rejimi kültürel tarım için oldukça elverişlidir. Tekirdağ İlinin denizden yüksekliği 10 m. ve denize olan uzaklığı merkezden 250 m.'dir. Tekirdağ İlinde, Merkez, Çorlu, Çerkezköy ve Malkara İlçelerinde olmak üzere 4 istasyon bulunmaktadır. Bu istasyonlardan; sinoptik ve klima Merkez, meydan istasyon Çorlu, klima Malkara ve Çerkezköy'de ise insansız otomatik meteoroloji istasyonları bulunmakta olup, radiosonde yoktur.

C.1.1. Doğal Değişkenler

C.1.1.1. Basınç :

Tekirdağ İlinde ortalama basınç sonbahar ve kış mevsiminde yükselmekte, ilkbahar ve yaz mevsiminde alçalmaktadır. Son 30 yıllık basınç verilerin ortalaması 1016.1 hpa'dır.

C.1.1.2. Sıcaklık :

Tekirdağ için sıcaklık normalleri; Sıcaklık Şubat ayından Temmuz ayına kadar düzenli olarak artmakta ve Ağustos ayından Aralık ayına kadar azalmaktadır. En soğuk aylar Aralık, Ocak, Şubat, aylarıdır. Temmuz ve Ağustos 27.8°C'ye varan max. sıcaklık ortalamalarıyla en sıcak aylardır.

C.1.1.3. Rüzgar :

Tekirdağ ilinde ortalama rüzgar hızı 2.7 m/s'dir. (1975-2009 Tekirdağ Meteoroloji Verileri) En düşük rüzgar hızı Mayıs ve Haziran aylarında görülür ve ortalama rüzgar hızı 2.2 m/s, en yüksek rüzgar hızı Aralık, Ocak ve Şubat'ta görülür. Bu aylarda meydana gelen rüzgarın ortalama hızı 3.1 m/s'dir. Tekirdağ'da 2011 yılı itibariye ölçülen en yüksek rüzgar hızı 31.3m/s'dir. Hakim rüzgar yönü batı-kuzey batı, kuzey-kuzey doğu, kuzey-kuzey batı olmak üzere kuzeyli rüzgar yönleridir. Muratlı-Çorlu-Çerkezköy bölgelerinde hakim rüzgar yönüne açık bölgelerdir.

C.1.1.4. Yağışlar

C.1.1.4.1. Yağmur :

Hydrografik bölgelerden de yarı nemli iklim tipine girmektedir. İlin kıyı kesimlerinde Akdeniz iklimi hakim olmakla beraber iç kesimlerde karasal iklim görülür. Toprağa düşen yağış türü genellikle yağmur olup kar yağışı daha azdır. Tekirdağ Meteoroloji İstasyonundan alınan 1970-2011 yılları arası yıllık yağış ortalaması 567,7 mm'dir. Tekirdağ İlinin, 2011 yılı toplam yağış miktarı 803,9 mm., 2011 yılı toplam yağış miktarı 816,2 mm.'dir. 2011 yılında en yüksek yağış değerleri Şubat, Ekim, ve Aralık aylarında gözlenirken, en düşük yağış değeri Ağustos ayında gözlenmiştir. Yıllık yağışlı gün sayısı 95 gündür. Günlük olarak en çok yağış alan ay Ekim ayı olup, en az yağış alan ayı Ağustos ayıdır.

C.1.1.4.2. Kar, Dolu, Sis ve Kırağı :

Tekirdağ Merkez meteorolojik verilerine göre 1975-2011 yılları arasında yıllık ortalama kar yağışlı gün sayısı 12,2, yıllık toplam karla örtülü gün sayısı 7.7, yıllık ortalama dolu yağışlı gün sayısı 0.6, yıllık toplam sisli gün sayısı 7.0 ve yıllık toplam kırıgılı gün sayısı 18.5 gündür. 2011 yılında 13 gün kar yağışlı , 27 gün donlu (sıcaklığın -0.1 ve aşağısı) gün olmuştur.

C.1.1.5. Seller :

Tekirdağ İlinde 2011 yılı içerisinde Tekirdağ-Merkez'e bağlı Kumbağ beldesinde yağışlara bağlı sel felaketi yaşanmıştır.

C.1.1.6. Kuraklık :

Tekirdağ, coğrafi konumu itibariyle deniz ve kara iklimlerinin bir ara hüküm sürdüğü iklim kuşağındadır. İl'in Marmara Denizi kıyısı uzantısında bulunan bölgeleri genel olarak ılıman bir iklime sahip olmasına karşın, kuzeye doğru uzanan iç kesimlerde ise kara iklimine dönük iklim kuşağı görülmektedir. Bu itibarla, meteorolojik veriler içerisinde kuraklığa hassas bölgeler kara ikliminin yaşandığı kuzey kesimlerde az da olsa yıllara bağlı olarak değişkenlik göstermektedir.

Bölge içerisinde tabii göl ve yer üstü akarsuların olmaması, meteorolojik değişkenlikler içerisindeki yağışsız zamanlarda, büyük potansiyel taşıyan tarım arazilerinin olumsuz etkilenmesinde etkili olmaktadır. Bu olumsuz etkenler, meteorolojik verilere bağlı olarak Temmuz-Ağustos ayları içerisinde yağışların en az, sıcaklığın da en fazla olduğu zamanlarda görülmektedir. Bölgenin yer üstü doğal su kaynaklarının yok denecek kadar az oluşu, tarıma dayalı büyük potansiyele sahip arazilerin sulanmasında önemli hassasiyet göstermektedir. Bu amaçla, tarım arazilerinin sulanmasına dönük baraj ve göletlerin yapımları az da olsa son yıllar itibariyle ihtiyaca cevap verecek şekilde yapılaşma göstermektedir.

C.1.1.7. Mikroklima :

Bir bölgedeki hava kirliliği potansiyeli, kirleticilerin birikmesine yol açabilecek meteorolojik parametrelere bağlıdır. Hava kirliliğini etkileyen başlıca meteorolojik parametreler hafif rüzgarların süresi, atmosferik kararlılık ve karışma yüksekliğidir. Bir bölgenin kirlenme eğilimi bu parametrelerin kombinasyonu ile belirlenebilir. En yüksek hava kirlilik oranları Kasım-Aralık ve Ocak aylarında metdana gelmiştir. Yüksek rüzgar hızlarının görülme sıklığı ve yağışlar da önemli değişkenlerdir. Bunlardan ilki, atmosfere karışacak toprak kaynaklı toz yükünü, ikinciyse kirleticilerin çökmesini belirler. Rüzgarların hafif olduğu koşullarda kirleticilerin yatay düzlemde taşınım ve yayılımı sınırlıdır.

Dolayısıyla belirli bir bölgede hafif rüzgarların (hızı 2.5m/sn'den az olan rüzgarlar) ve durgun koşulların (rüzgar hızının 1.0m/sn'nin altında olduğu koşullar) sık olması, yüksek bir kirlenme eğilimine işaret eder. Bölgede durgun koşullar zamana bağlı bir dağılım göstermemektedir ve gözlenme sıklıkları her ay için hemen hemen aynıdır. Bununla birlikte, hafif rüzgarların sıklığı mevsimlere göre değişir; en sık yaz aylarında, özellikle de Mayıs ve Eylül ayları arasında gözlenirler. Hafif rüzgarlar ve durgun koşulların yanı sıra, atmosferik kararlılık ve karışma yüksekliği gibi meteorolojik parametrelerin de bir bölgenin kirlenme eğiliminde belirleyici faktörler olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Atmosferin kararlılığı, hava kütlelerinin karışma ve yer değiştirmesine gösterdiği direnç olarak tanımlanır. Kararsız, nötr ve kararlı olmak üzere üç atmosferik kararlılık durumu ayırt edilebilir. Genel olarak, hava sıcaklığının atmosferde yükseldikçe azalmasının adiyabatik sıcaklık değişiminden fazla olduğu kararsız atmosfer koşullarında kirleticilerin düşey yayılımı en kolaydır. Durumun bunun tersi olduğu kararlı atmosfer koşullarında ise düşey yayılım en az seviyede gerçekleştirilir. Kararlı atmosfer koşulları genellikle yatay yayılımı azaltan ve hava kirlenmesi eğilimini daha da arttıran hafif rüzgarlarla birlikte görülür. Hava sıcaklığının yükseklikle artması (inversiyon) durumunda ise tepede nötr ve kararlı bir hava tabakası oluşur ve bu tabaka, yayılımı engelleyen bir kapak vazifesi görür. Sıcaklık artışının yüksek olduğu ve kirletici kütlelerinin bu kapağın altında kaldığı durumlarda kirleticiler bu tabaka dahilinde birikebilirler.

Yer yüzeyine yakın inversiyon oluşumu sabah saatlerinde ve açık gecelerde toprağın yer radyasyonu yoluyla soğumasını takiben sık sık gözlenir. Yüksek rüzgar hızları rüzgar erozyonuna bağlı kaçak toz oluşumuna yol açabilir. Genel olarak, rüzgar erozyonuna neden olabilecek rüzgar hızlarının alt sınırı 20 km/saat (5.6/sn) olarak belirlenmiştir.

Dolayısıyla kaçak toz oluşumu ihtimalinin belirlenmesi açısından yüksek rüzgar hızı sıklıklarının bilinmesi gerekir. Öte yandan, yüksek rüzgar hızları kirleticilerin yayılmasına yardımcı olur.

C.1.2. Yapay Etmenler

C.1.2.1. Plansız Kentleşme :

Tekirdağ İli, gerek yurt içi ve gerekse de yurt dışı göç olması nedeniyle nüfus yoğunluğu gün geçtikçe artan bir yerleşim kent görünümündedir. İlin göç almasının başlıca nedeni, İl topraklarının tarıma uygunluğu ile, İlin İstanbul'a yakınlığı nedeniyle sanayi kuruluşlarının yöre içerisinde faaliyet göstermeleridir. Bunlara ek olarak, kentin kıyı şeridinde bulunan yazlık yerleşim alanlarının oluşumu sonucu mevsimlik nüfus artışının etkili bir şekilde yoğunlaşmasıdır. Yöredeki bu hızlı nüfus artışı nedeniyle, çevrenin olumsuz yönde etkilenmesindeki ana sorunları da beraberinde getirmektedir. İnsan ihtiyaçlarının karşılanmasında mal ve hizmet üretiminin yoğunlaşması sonucunda, çevre içerisinde hava, su, toprak doğal dengesini etkileyerek bozmaktadır.

Doğal dengenin bozulması ile çevre kirliliği kavramı kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Genel olarak, doğanın temizleme kapasitesinde fazla olan yüklerin çevrede oluşturduğu birikimler ve değişiklikler, doğa tarafından kendiliğinden veya insan unsuru tarafından yok edilemiyorsa, çevre kirliliğinin önlenmesi planlarının yapılması kaçınılmaz olacaktır.

Bu itibarla, yöredeki sanayi potansiyelinin yüksek oluşu ile Tekirdağ ve çevre İllerin doğal dengesi olumsuz yönde gelişme içerisinde. Bu olumsuzlukların başında, tarım alanlarının kaybolması ilk sırayı oluşturmakta olup, sanayi fabrikalarının sulu ve kirletici atıkları ile bölge flora ve faunasını olumsuz etkilemekle birlikte, Ergene Nehri havzasındaki evsel ve endüstriyel atıkların yarattığı çevre kirliliği artmaktadır.

Tekirdağ İlinin kıyı şeridinde yer alması nedeniyle Marmara Denizi sahilinin doğal dengesi, plansız yerleşim sonucu olarak olumsuz yönde etkilemektedir. Bu olumsuz etkenlerin başında kıyı şeridinin doğal güzelliğinin bozulmasıyla, çarpık yapılaşma görüntüsünün mevcut bulunmasıdır. Sahil şeridi boyunca tarım ve yapay orman sahaları yok edilmiştir. Hızlı nüfus artışına bağlı olarak plansız yapılaşma sonucunda evsel atıklar kıyı şeridinin kirlenmesine açık bulunmaktadır.

C.1.2.2. Yeşil Alanların Azalması :

İl sınırları içerisinde, Tekirdağ Belediyesince hazırlanan toplam 120.000 m² yeşil alan mevcut olup, bu alanda kent koşullarına uyum sağlamış bitki türlerinden; (iğneli türler)batı ladini, çam, sedir, selvi, (yaprak döken türler)çınar, akasya, ıhlamur, dışbudak, (dış mekan süs bitkileri)ateş dikeni, zakkum ve bazı çalı türleri bulunmaktadır.

C.1.2.3. Isınmada Kullanılan Yakıtlar :

Tekirdağ İl alanı içerisinde bulunan konut, tesis ve işyeri bunlarda genel olarak ısınma aracı olarak kalorifer ve soba kullanılmakta olup, kullanılan bu ısınma araçlarında linyit kömürü ve odun yakılmaktadır.

İl merkezi ve merkeze yakın yerleşim alanlarının doğalgaz enerjisi ihtiyacı GAZDAŞ tarafından sağlanmaktadır.

Konutların bir kısmı, yörede çıkarılan linyit kömürü ile ısınmakta olup, diğer kısmı ise doğalgaz enerjisi kullanılmaktadır. Tekirdağ İl Merkezi, kullanılan kömür nedeni ile kış aylarında yoğun bir hava kirliliğine maruz kalmaktadır.

C.1.2.4. Endüstriyel Emisyonlar :

Türkiye’de, endüstri ve sanayi amaçlı üretim tesislerinin gelişmesi yanı sıra bu tür faaliyetlerin olumlu yanlarına paralel olarak olumsuz etkileri de beraberinde getirmiş bulunmaktadır. Bu olumsuz etkilerin oluşumunu etkileyen en büyük faktör, bu işletmelerin kuruluş yerlerinin isabetli seçilmeyişi nedeniyle, üretimden kaynaklanan olumsuz unsurlarla ekolojik dengenin bozularak insan ve çevrenin sağlıksız yaşam ortamına dönüştürülmesidir.

Bu dönüşüm içerisinde sağlıksız yaşam ortamını doğuran etkenlerden biri olan hava emisyonları en önemli faktörlerden birini teşkil etmekte olup, endüstriyel kuruluşların sağlıklı yer seçimi yapılmayışı yanı sıra, üretime dönük kullanılan yakıtların da çağımız teknolojisine uygun standartlarda işletilmemesi hava, su ve toprağın kirlenmesinde en büyük etken teşkil etmektedir. Bu bağlamda, Tekirdağ yerleşim alanı içerisinde yapılaşmış bulunan Tuğla, deri ve diğer sanayi kuruluşlarının yanlış yer seçimi nedeniyle yapılaşmaları ve bu yapılaşma içerisinde üretime dönük yakıttan kaynaklanan baca gazları içerisindeki, karbondioksitler, azotoksitler ve kükürtoksitler doğal hava, su ve toprakta kirlenmelere neden olmaktadır.

Tekirdağ İli sınırları içerisinde merkez ve İlçeler ile sanayi bölgelerinin yoğun olduğu alanlarda linyit kömürü ve petrol ürünleri kullanılmaktadır. Buna bağlı olarak yerli kömürlerin özellikle Çorlu merkez, Tekirdağ merkez ve İlçelerine yoğun olarak kullanıldığı, kömürlerin özelliklerine bağlı olarak kirlilik unsuru oluşturduğu özellikle toplu konut ve sitelerin kış dönemi boyunca yoğun kömür ihtiyacı hava kirliliğine sebebiyet vermektedir. Hava kirliliğinin sonucu olarak 2011 yılı TUİK verilerine göre İlimiz en kirli iller konumunda bulunmaktadır.

İlimiz Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından rutin denetimler yapılmakta ve uygunsuz kömürlerin kullanımında yasal işlemler yapılmakta olup, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Referans Laboratuvarında gerekli kömür analizleri yapılmaktadır.

Ayrıca sanayi bölgelerimizde çeşitli petrol ürünleri yanması sonucu SO₂ ve CO zehirli gazları açığa çıkmakta ayrıca CO₂ gazı ile atmosferdeki miktarının artışı ile sera etkisi adı verilen dünya sıcaklığının artmasına yol açıcı rol oynamaktadır. Ayrıca SO₂ gazının havadaki nem ile birleşmesi sonucu oluşan SO₃ (kükürttrioksit) gazı da kuvvetli bir asit olan sülfürik asit buharına dönüşmekte ve asit yağmurlarına sebep olmaktadır.

İlimiz İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü tarafından periyodik olarak baca gazı kontrolleri yapılmakta ve sonuçları değerlendirilerek gerekli yasal işlemler uygulanmaktadır. İlimizde doğalgaz yataklarının olduğu bilimsel olarak kanıtlanmış ancak doğalgaz kullanımı ülkemiz şartlarında yetersiz kalmakta ve henüz alt yapı yatırımları yapılmadığından kullanılamamaktadır.

NO_x olarak bilinen NO ve NO₂ gazlarının karışımından oluşan azot oksitleri özellikle motorlu taşıtların neden olduğu diğer bir kirlilik kaynağıdır. İlimiz İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü tarafından egzoz muayeneleri kontrolleri düzenli olarak yapılmakta, emisyon pulları düzenlenmektedir.

C.2. HAVAYI KİRLLETİCİ GAZLAR VE KAYNAKLAR

C.2.1 Kükürtdioksit Konsantrasyonu ve Duman :

İnsan sağlığını tehdit eden zararlı gazlardan olan havadaki kükürtdioksitler (SO_x) ve bunların en önemlisi olan (SO₂) kükürtdioksit gazı, yanmayan renksiz bir maddedir, ağızda değişik bir tat bırakmaktadır. Oksitlendiğinde kükürttrioksit (SO₃) ve sülfatlara dönüşür. SO₃ ise yağmur ve sis damlacıkları ile birleşerek sülfürik asidin oluşmasına neden olur.

C.2.2. Karbonmonoksit Emisyonları :

Renksiz, kokusuz ve havanın ortalama mol ağırlığında bir gaz karbonmonoksit, yerleşim civarlarında ve içlerinde en çok rastlanan kirletici gazdır. Oldukça stabil olup, atmosferde kalma süresi 2-4 aydır. Bu gaz, içten yanmalı motorların egzoz gazları ile tam yanmayan yakıtlardan bol miktarda üretilmektedir. Normal egzoz gazında %3-4, iyi yakılmayan yakıt gazında %7 düzeyinde bulunmaktadır.

Yakıtlardan havaya karışan karbonmonoksit miktarı yılda 2.6x10² ton olarak hesaplanmıştır. Bu miktarın büyük bir kısmı, oksidasyon ile karbondioksite dönüşüp bitkiler tarafından asimilasyonda kullanılmaktadır. Karbonmonoksitin insanlara toksit etkisi, kandaki hemoglobin ile oksijene göre 200 kat daha fazla birleşme kabiliyetinin olmasıdır.

C.2.3. Azot Oksit Emisyonları :

Atmosferde bulunan NO ve NO₂ gazlarının çoğunluğu fosil yakıtlardan kaynaklanan yanma ile, anaerobik toprak ortamlarından ve az bir kısmı ile yanma süreci esnasında atmosferik azottan kaynaklanmaktadır. Atmosferdeki nitrojen oksitler kararlı ve kararsız olmak üzere iki yapıda bulunmaktadır.

Bu bileşikler atmosferdeki oksitleyici maddeler ile reaksiyonlara girerek fotokimyasal reaksiyonlar sonucu fotokimyasal sisi oluştururlar. Bunun yanı sıra atmosferdeki su buharı ile reaksiyona girerek asit yağmurlarına sebebiyet verirler.

Bu oksitlerden NO₂ ve NO en önemli kirletici gazlardandır. Her iki gazda yüksek konsantrasyonlarda (>50 ppm) toksit ve öldürücü etki gösterirler, ancak atmosferdeki konsantrasyonları bu seviyenin çok altında olduğundan esas olarak akciğer ve solunum sistemi üzerinde olumsuz etkiler söz konusudur.

C.2.4. Hidrokarbon ve Kurşun Emisyonları :

Atmosferde bulunan hidrokarbon ve kurşun emisyonlarının bazı sanayi tesisleri ve motorlu taşıtlardan kaynaklanmaktadır. Özellikle ulaşım sektöründe yoğunluğa bağlı olarak giderek artış gösteren çevredeki ağır metal kontaminasyonu son yıllarda üzerinde durulan önemli bir konu olmuştur. Ağır metallerle bitkilerin bir yandan büyüme durumlarında gerileme söz konusu olurken, diğer taraftan bitkisel kalite unsurları da olumsuz yönde etkilenmektedir.

Motorlu taşıt trafiğinin yoğun olduğu oto yolları yakınlarında otlatılan hayvanlarda Pb ve Cd'den ileri gelen kronik zehirlenmelerin olabileceği bildirilmektedir. Bu metallerle karşı sığır ve koyunların hassas olduğu, Pb ve Cd'un daha çok böbrek ve karaciğerde biriktiği tesbit edilmiştir. Başta kurşun olmak üzere ağır metaller insanlarda uyku bozukluklarına, yorgunluk, baş ağrısı, baş dönmesi, iştahsızlık, hafıza yetersizliği gibi belirtilere yol açan merkezi sinir sisteminde düzensizliklere neden olmaktadır. Aynı şekilde kalp ve damar hastalıklarının ortaya çıkmasında ve kan dolaşım sistemlerinin bozulmasında da ağır metallerin etkili olabileceği bildirilmiştir.

C.3 ATMOSFERİK KİRLİLİK

C.3.1. Ozon Tabakasının İncelmesinin Etkileri :

Atmosferde en önemli oksitleyici madde ozondur. Ozon kirletici kaynakların güneş mor ötesi güneşin mor ötesi ışınlarıyla reaksiyona girmesiyle oluşan bir üründür. Ozon tabakası ve çevre sağlığını tehdit eden N₂O ve diğer ozot gazlarının oluşumuna yol açan üç temel olay;

a) Atmosferde cereyan eden N₂ transformasyon olayları, son yıllarda CFCs gazlarının dışında bazı gazlarında ozon tabakasının parçaladığı kanıtlanmış durumdadır.

Bu gazların en önemlileri azotoksit gazlarıdır. Bu gazlar sırasıyla NO, NO₂ ve N₂O'dir. Söz konusu gazların bir kısmı endüstriyel işlemlerden ve anaerobik koşullardaki tarım alanlarından bir kısmı da (NO) süpersonik uçakların stratosferdeki uçuşlardan ortaya çıkmaktadır. Çoğunlukla soğutucu ve spreylerde kullanılan kloro-floro hidrokarbonlar, ozon moleküllerinin azalmasına yol açarlar.

b) Doğal azot döngüsü; Atmosferde salınan N₂O düzeyinin artması ile birlikte atmosferik ozon tabakasının netredüksiyonunda arttığı tespit edilmiştir.

c) Toprağa ilave edilen organik ve inorganik azotlu gübrelerin maruz kaldıkları reaksiyonlar, azot gazlarının normal seviyelerde tutulması açısından doğal olaylara müdahale

etmek pek mümkün değildir. Ancak özellikle gübre uygulamalarında dikkat etmemiz gereken bazı hususlar bulunmaktadır. Örneğin havalanması zayıf olan ve PH'sı yüksek olan topraklara yüksek düzeyde uygulanacak olan azotlu ve özellikle NO₃ ve NH₄ formundaki gübreler, N₂O oluşumu ve NH₃ şeklindeki buharlaşmayı arttıracaktır.

Dolayısıyla alınacak olan en önemli tedbir, gübre uygulamasında tarımsal verim artışı ve çevrenin korunması açısından en uygun gübre çeşidi, gübre dozu, uygulama zamanı gibi kriterlere dikkat edilmesi ve ortam koşullarının dikkate alınmasıdır.

d) Endüstriyel faaliyetler; Fabrika bacalarından atmosfere uçan azot gazlarının da belirli seviyelerde tutulması alınacak en önemli tedbirdir. Ozon tabakası ve çevre sağlığını tehdit eden faaliyetlerden en fazla görülenler, tarımsal faaliyetlerde bilinçsiz gübre kullanımı ve sanayiinin kontrolsüz gelişmesini ilde görmek mümkündür.

C.3.2. Asit Yağmurlarının Etkileri :

Gerek endüstriyel ve gerekse diğer kaynaklardan atmosfere salınan kükürt, azot, oksitler, hidrokarbonlar gibi kirleticiler, atmosferde çeşitli kompleks kimyasal ve fiziksel reaksiyonlara uğramak suretiyle yeni ürünlere dönüşerek kirletici emisyonların fazlalığı asit yağmurlarına neden olmaktadır.

Söz konusu asit karakterli yeni ürünlerin yeryüzüne geri dönmeleri çoğunlukla yağmur ve kar içinde çözülmüş halde taşınmak suretiyle gerçekleşmektedir. Çünkü atmosferde bulunan CO₂ gazı su ile tepkimeye girerek zayıf bir asit olan karbonik asidi vermektedir. Asit yağmurları etkisinde kalmış yerlerdeki yağmur suyunun pH derecesi genelde 4 ile 5 civarında seyretmektedir. Fosil yakıtlarda bulunan azot ve kükürt yanma sonucunda karbondioksit, kükürt ve azot oksit haline dönüşmekte ve daha sonra da oksidasyon ve su molekülünün hidroliz etkisi altında asit oluşturmaktadır.

Karbondioksit ve Kükürtdioksit gazlarının her ikisi alev esnasında meydana gelmekte ve baca gazlarına karışmaktadır. Bunlardan kükürtdioksit daha sonra kademeli olarak yeniden oksitlenerek SO₃ haline dönüşmektedir. Sonuçta oluşan sülfürik asit, yağmur suyu ortamında iyi çözünen bir asit olduğundan, yağmur suyuyla yeryüzüne ulaşmaktadır.

C.4. HAVA KİRLETİCİLERİNİN ÇEVREYE OLAN ETKİLERİ

C.4.1. Doğal Çevreye Etkisi

C.4.1.1. Su Üzerine Etkisi :

Ergene Nehri Tekirdağ İlinin Saray İlçesinin kuzeyini kaplayan Yıldız Dağlarındaki Karatepe'den doğmakta olup, 47 m³/sn su taşımaktadır. Kışın artan su seviyesi yazın düşmektedir. Ergene nehrinin kirlilik düzeyi yazın daha da artmaktadır. Bölgede 288.440 hektar alanda fiili olarak sulama yapılmaktadır.

Asit yağmurları sonucunda başta sanayileşmenin yoğun olduğu İlçelerde bulunan (Çorlu, Çerkezköy, Muratlı gibi) göller ve yer altı suyunda pH sürekli olarak düşmektedir. Bu durum özellikle su ortamında yaşayan canlıların yaşamlarını olumsuz olarak etkilemekte veya tamamen imkansız kılmaktadır. Ancak, bazı göl ve taban sularının asit yağmuru etkisine karşı koymaları su ortamının tampon kapasitesine bağlıdır. Doğal su ortamlarında asit etkiye karşı en önemli tampon etki ise daha çok bikarbonat (CaCO_3) iyonu ile ilgilidir. Kireç açısından zengin toprak özelliklerine sahip olan göllerdeki asit etki zamanla daha zayıf bir şekilde seyretmektedir.

C.4.1.2. Toprak Üzerine Etkileri :

Hava kirletici parametrelerden azotlu ve sülfürlü bileşikler yağmur sayesinde asit yağmurları toprağa karışmaktadır. Bölgede yoğun bir sanayileşme söz konusu olduğu ve tarımsal amaçlı arazilerin bu sanayi bölgelerine yakınlığı, bu etkinin bölgede görüldüğünü göstermektedir. Ancak bu konuda yapılmış bir araştırmaya rastlanmadığı için kirlilik boyutu hakkında bilgi edinilmemiştir. Atmosfer kirliliğinin bir sonucu olan asit yağmurlarının etkisiyle topraklar asitleşmekte ve bitki örtüsü tahrip olmaktadır.

Ayrıca, emisyonlar içerisinde yer alan partikül maddeler içerisinde bulunan Cu, Zn, Fe, Cd gibi ağır metaller toprak ve bitki üzerinde yığılmaktadır. Asit yağmurların etkisiyle de toprak PH değerinin önemli ölçüde değişmesine yol açmaktadır. Sanayinin yoğun olduğu yerlerde ve hakim rüzgar yönündeki tarlalarda, asit yağışlar sonucu, toprak suyunun asitleşmesi bakterilerin faaliyetlerini yavaşlatmakta veya onları yok etmektedir. Böylece ayrışma yavaşlamakta asit ürünler ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla besin maddeleri toprağa ulaşmamaktadır.

Ayrıca toprak gözeneklerinin tıkanmasına, geçirgenliğin azalmasına neden olmaktadır. Termik santrallerin bacalarından çıkan tozda yüksek orada ağır metal ve radyoaktif madde yayılır. Bunlar üst toprakta ve humusta tutulurlar. Böylece toprak organizmaları üzerindeki toksit etkileri nedeniyle bunların ölümüne neden olurlar ve dolayısıyla toprak strüktürü bozulur. Toprakların ağır metal ve radyoaktif iyonlarla kirlenmesi ile özellikle tarım topraklarında yetiştirilen bitkilerde ve bu bitkilerin yenmesi ile insanlarda ağır metal birikimi olabilmektedir. Bu saptamalara göre, geniş tarım alanlarındaki kireçsiz toprakların ne kadar büyük bir tehlike altında olduğu anlaşılmaktadır.

C.4.1.3. Flora ve Fauna Üzerinde Etkisi :

Hızlı sanayileşme ve nüfus artışı beraberinde çevre sorunlarını da getirmektedir. Özellikle hava kirliliği sonucu tek tek veya toplu bitki, hatta insan ölümleri ile karşılaşmaktadır. Tekirdağ/Saray-Sefaalan'a kurulacak bir termik santral ile yenileri eklenebilecektir. Bilindiği gibi termik santraller ve sanayide gerekli önlem alınmadığı zaman, bacalarından çıkan SO_2 , NO_x , CO_2 ve toz benzeri atık maddelerle hava kirliliğine sebep olan en önemli tesislerdir.

Desülfürizasyon ünitesi olmadan kurulacak bir termik santral da özellikle orman ve meyve ağaçlarının, tarım bitkilerinin ölümüne, toprakların asitleşerek verimsizleşmesine yol

açabilecektir. Tekirdağ'daki önemli kara ekosistemleri olarak tarım alanları, meyvelikler, bağlar, otlaklar, ormanlar, ağaçlandırma alanları ve kauçuklar sayılabilir. Bunlardan en önemlisi tarım alanlarıdır. Tarım alanı olarak buğday, arpa, mısır, ayçiçeği, fiğ, şekerpancarı, soğan, kavun, karpuz gibi çok çeşitli ürünler yetiştirilmektedir.

Rüzgarın etkisiyle Çorlu ve Tekirdağ'a kadar ulaşabilmektedir. Ancak hakim rüzgarların yöreye bağlı kalarak zaman zaman doğudan esmesi ve güney rüzgarlarının da azımsanmayacak derecede fazla olması nedeniyle SO₂ (kükürtdioksit), düz bir yapıya sahip olan yörede gündüz sıcaklık farklarını artırmakta ve bunun sonucunda çiğli gün sayısı artmaktadır. SO₂ (kükürtdioksit) bitkiler üzerinde öldürücü etkiye sahiptir. Havadan CO₂ alıp, klorofilleri ile şeker sentezi yapan bitkiler havadan CO₂'in yerine SO₂'ı alırsa H⁺-HSO₃ ve giderek H⁺-HSO₄ sentezi yaparlar Böylece klorofil şeker sentezi yapamamakta ve bunun sonucunda bitkiler ölmektedir.

Hava kirliliği tarım bitkileri kadar orman ağaçları içinde öldürücü etkiler yapmakta ve odun kalitesini olumsuz yönde değiştirebilmektedir. Özellikle ibreli türlerde özümlemenin yavaşlaması sonucu yıllık halkalar daralmakta ve odun üretimi azalmaktadır. Hava kirliliğinin flora ve fauna üzerine yaptığı bir diğer olumsuz kaynakta tozların genellikle yaprak yüzeylerinde birikirler ve güneş ışınlarını yansıttıkları için fotosentez olayını geriletirler.

Bitkilerde yaprak yüzeyindeki solunum gözeneklerinin (stoma) kapakçıklarının çevresine yerleşerek çalışmalarını önlerler. Hava kurduğunda (öğle vakti) kapanamayan kapakçıklardan terleme devam eder ve aşırı su kaybından (kuraklık etkisi) zarar görür ve kurur. Nemli ve ıslak durumda (sis-çiğ-kırağı ile) yaprak yüzeyine biriken tozlar kimyasal özellikleri ile de (asit etkisi gibi) yaprak yüzeyine zarar verirler. Sis, çiğ ve kırağı buharlaştıklarında içerdikleri asit yaprak yüzeyinde kalır ve sarı noktalar şeklinde asit yanıklarına sebep olur. Asit yağmurlardan yüksek rakımda bulunan ormanlık alanların, daha alçakta bulunanlara oranla çok daha fazla zarar gördüğünü belirlemiştir. Bu durum, bu rakımlarda sis olgusunun çok daha fazla olmasına bağlanmaktadır. Bilindiği gibi sis, tam anlamı ile su molekülünün gaz hali değil, daha çok küçük damlacık topluluğudur.

Asit yağmurların etkisini oluşturan nitrik ve sülfirik asit ise su ortamında çok çözüldüğünden, bu seviyelerde daha fazla asit yağmuru düşmektedir. Asit yağmurlarının çam ağaçları üzerindeki etkisi, diğer orman florasına göre daha da olumsuzdur. Bu olumsuzluk asiditeyi oluşturan asitlerden biri olan nitrik asitten ileri gelmektedir. Çünkü düşük derişimlerde bile nitrik asit besin etkisi görerek üst sürgünlerin gelişmesini sağlamakta ve absiyonu geciktirmek yoluyla ağacın kış koşullarına uyumunu azaltmaktadır. Sebzelede, gerek SO₂ ve gerekse NO₂'den en fazla zarar gören kültür bitkileridir.

Atmosfer kirliliği oluşturan SO₂ gazının çevredeki doğal flora üzerinde olumsuz etkiler yarattığını ve toprağın asitleşmesine yol açarak toprakta bulunan mikroorganizma aktivitesini düşürdüğünü belirtmektedirler. Bunun dışında bütün bitkiler asit ve gaz haldeki hava kirliliği parametreleri ile parçacık halindeki kirlilik unsurları stomatları kapatarak özümlemeyi azaltmaktadır. Bu durum başta narenciye bitkileri olmak üzere bir çok meyve bitkisinde ürünü

düşürmektedir. Parçacık halindeki atıklar tanecik, duman, islilik, toz ve uçucu kül özelliklerine göre de farklılaşmaktadırlar.

C.4.1.4. İnsan Sağlığı Üzerindeki Etkisi

Havada kirletici maddelerden karbonmonoksit renksiz, kokusuz ve zehirli bir gazdır. Sülfürlü ve azotlu hava kirleticileri de insan sağlığını olumsuz yönde etkilemekte, farenjit, astım, bronşit gibi solunum yolları enfeksiyonlarına yol açabilmekte, maruz kalma süresine göre de insandaki etkileri artmaktadır.

C.4.2. Yapay Çevreye Görüntü Kirliliği Üzerine Etkisi

Bölgede hava kirletici kaynaklardan önemli bir görüntü kirliliği oluşmamakla birlikte, yerleşim bölgelerinde ısınma amaçlı kullanılan yakıtlardan, taşıtların egzoz gazlarından ve sanayi kuruluşların baca gazlarından çıkan emisyonlar kış sezonunda yoğunluk kazanması nedeniyle görüş alanını zaman zaman etkilemektedir. Yaz döneminde kirletici gaz emisyonu yoğunluğunun azalmasıyla bu etki azalmaktadır.

D.SU

D.1. SU KAYNAKLARININ KULLANIMI

Tekirdağ İlinin yıllık yağış ortalaması 611 mm. dolayındadır. Bu değer hacimsel olarak 3.82 km³ suya denktir. Düşen yağışın, çok büyük bir bölümü toprak-bitki-su yüzey sistemlerinden buharlaşarak atmosfere geri dönmekte, diğer bir önemli kısmı da yeraltı su depolarını beslemektedir. Sadece 0.713 km³'ü (%17.9) ise akarsular-dereler aracılığıyla deniz ve kapalı havzalara boşalım için yüzey akışa geçmektedir. Yani Tekirdağ İlinde sulama amaçlı olarak kullanılabilir yerüstü su miktarı 0.713 km³/yıl'dır. (713 hm³) Türkiye genelindeki 26 büyük havzadan birisi olan Ergene Havzası içinde kalan Tekirdağ İlinin güvenli şekilde çekip kullanabileceği yıllık yer altı su miktarı da 0.170 km³'tür.

Tekirdağ İlinde her yıl kullanılabilir toplam su potansiyeli 0.883 km³'tür. (883hm³) Yapılan çalışmalar sonucunda İl tarım arazisinin topoğrafik yapısı ve toprak özellikleri bakımından yarım fazlasının sulamaya müsait olduğu belirlenmiştir. Ancak sahip olunan su potansiyeli ile sulamaya uygun arazinin bir arada bulunması gerekliliği sulanabilecek arazi miktarını sınırlandırmaktadır.

İlimizde 2011 yılı itibariyle toplam sulanan alan 48 586 ha.'dır. Bu alanın (16.600 ha) İl Özel İdaresi Köy Hizmetleri Müdürlüğü, (27.986 ha) Devlet Su İşleri ve (4 000 ha) halk sulamasına ait alanlar oluşturmaktadır. Sürdürülebilir tarımsal üretim yapılabilmesi düzenli sulama yapmakla mümkündür.

SULAMA YAPISI	TEKİRDAĞ ha
İl Özel İdaresi Köy Hizmetleri Müdürlüğü	16.600
D.S.İ. Sulaması	27.986
Halk Sulaması	4.000
Toplam Sul.Alan	48.586
Top.Tarım Alanı	309 057
Sul.Alanı/Tarım Alanı	-

Tablo.d-1. Türkiye’de ve Tekirdağ İlinde Sulanan Arazi Varlığı ve Sulama Yapısı

GÖLETİN ADI	Yüksekliği	Bürüt Su Hacmindeki (Yüzey Alanı)	Brüt Hacmi (m ³)
Hayrabolu-Dambaslar	6.95	57.160	123.588
Hayrabolu-Büyükkarakali	11.49	240.000	732.000
Hayrabolu-Susuzmüsellim	11.50	498.000	472.000
Hayrabolu-Merkez	14.90	190.000	1.139.578
Çorlu-Merkez	8.68	47.000	135.273
Hayrabolu-Soylu	10.20	50.325	184.882
Malkara-Doluköy	11.68	64.000	223.741
Hayrabolu-Örey	13.50	79.000	326.399
Malkara-Karacagür	7.55	61.250	100.025
Merkez-Kaşıkcı	9.45	30.875	73.703
Malkara- Yenidibek	20.66	142.000	1.178.750
Hayrabolu- Çerkezmüsellim	14.20	777.000	2.821.045
Tekirdağ-Merkez- Karacakılavuz	18.00	340.000	2.050.000
Hayrabolu-Karakavak	15.00	125.000	600.000
Muratlı- Çerkezmüsellim	14.10	116.000	418.000
Malkara –Yaylıgöne	14.41	323.000	1.764.642
Hayrabolu- Parmaksız	16.50	278.000	1.400.000
Tekirdağ-Merkez-Osmanlı- Çitmedere	13.20	448.000	1.745.000
Malkara-Müstecep-Deliller	20.40	605.250	3.584.000
Muratlı- Kırkkepenekli	13.60	380.000	1.679.494
Muratlı-Hanoğlu	13.50	840.000	4.630.000
Tekirdağ-Merkez- Yazır-Naip	23.00	717.000	6.131.686
Tekirdağ- Merkez-Nusratlı	15.90	100.000	474.986
Hayrabolu-Karababa	13.30	141.000	500.000
Hayrabolu- Hedeyleli	16.30	109.000	468.780
Hayrabolu- Övenler	13.10	390.000	1.133.000
Malkara- Küçükıdır	13.20	685.000	2.548.000
Malkara-Ortaca	13.50	76.000	378.195
Malkara- Sirtbey	15.30	99.000	486.106
Malkara- Çınaraltı	12.40	172.000	749.280
Hayrabolu-Karayahşi	11.40	250.000	575.000

Tablo.d-2. Tekirdağ İli Sulama Göletleri

Bölge arazisinin sulanması amacıyla yapılan baraj ve göletlerin sulama kanalları klasik ve kanalet tip olarak yapımları ile toplam 565,4 km. uzunluğundadır. Bu kanalların 155 km'lik bölümü ayaklı kanalet tipinde inşa edilmiştir.DSİ tarafından inşa edilen kanal ve Kanalet yapımları 2011 yılı itibariyle 268,4km. olup, İl Özel İdaresi Köy Hizmetleri Müdürlüğü tarafından ise 297 km.lik bir kanal inşa edilmiştir. İl genelinde mevcut bulunan baraj ve göletlerde balık üretiminin yapılması da büyük ölçüde hızlandırılmış durumdadır.

Yaklaşık 48 adet gölette aynalı sazan balık üretimi önemli ölçüde geliştirilmiş durumdadır. Balık üretimine yönelik çalışmalar, mevcut durum itibariyle çevre avlanmasına dönük olarak faaliyet göstermekle beraber, iç pazar ekonomisine de gelir sağlamaktadır. 2011 yılı sonu itibariyle İlimizde sulama yapabilecek durumda olan sulama şebekesi varlığı ve kurumlara göre dağılımı aşağıdaki gibidir.

Sulama Kaynağı Türü	2011 Yılı (ha)
30 Sulama Göleti	16.600
Yer Üstü Suları	8.914
Yer Altı Suları	4.436
Toplam	29.950

Tablo.d-3. Köy Hizmetleri Sulama Alanlarına Ait Bilgiler 2011

İlçe Adı	Kaynak Cinsi	Su debisi (m3/sn)	Kaynak Alanı (km2)	Sulanan Alan (ha)	Sulama Yeterli Değilse Gerekçeleri	Sulanab. Halde Sulanm. Alan (ha)	Sulanmayan Alanların Sulanamama Gerekçeleri
MALKARA Karaidemir Barajı	Poğaç Deresi	8,7	403	7720	Yeterli	4333	Sulu tarıma geçilememesi
HAYRABOLU Temrezli Göleti	Suluca deresi	0,264	5,47	117	Yeterli	69	Sulu tarıma geçilememesi
HAYRABOLU Bayramşah Göleti	Sinekli deresi	0,28	18,125	123	Yeterli	82	Sulu tarıma geçilememesi
ŞARKÖY Şarköy Göleti	Karadeğ irmen deresi	0,176	15,35	-	-	-	İçme Kullanma Suyu
MERKEZ Bıyıklı Göleti	Değirmenler deresi	0,470	28	255	Yeterli	113	Sulu tarıma geçilememesi
ÇORLU Ulaş Göleti	Aytepe deresi	0,290	3,66	19,8	-	-	Hayvan Sulama Göleti

MURATLI İnanlı Göleti	-	0,133	5,81	47	-	-	-
M.EREĞLİSİ Türkmenli Göleti	Kumder e	4,250	93,1	345	Yeterli	67	Sulu tarıma geçilememesi
SARAY Güneşkaya Regülatörü	Ergene	-	177	-	-	177	-
MALKARA Karacahalil Göleti	Ezberli dere	0,696	7,40	130	Yeterli	43	Sulu tarıma geçilememesi
ÇORLU							
SARAY							
MURATLI							
HAYRABOLU							
TOPLAM				8639,8		4676	

Tablo.d-4.Devlet Su İşleri Sulama Alanlarına Ait Bilgiler

Tablo d.4'te kaynak bazında sulanmama gerekçeleri kısaca belirtilmekle beraber, asıl nedenlerin başında ürün planlaması, örgütlenme ve pazarlama organizasyonu olmamasıdır.

D.1.1. Yeraltı Suları

Tekirdağ İlının yeraltı su potansiyeli fiili tahsis toplamı 170,0 hm³/yıl olup, bu su potansiyelinin 12,30 hm³'ü sulamaya, 155.50 hm³'ü içme, kullanma ve sanayiye tahsis edilmiştir. Kalan yeraltı suyu rezervi 2.20 hm³ olup, toplam yer altı su potansiyeli de 170 hm³/yıl'dır.

Sıra No	Adı	Kuyu (Adet)	Fayda (ha)	İşletmeye Açılış Tarihi
1	Çorlu-İğneler Köyü	3	180 ha (brüt)	1974
2	Çorlu-Pınarbaşı Köyü	7	300 ha (brüt)	1989
3	Çorlu-Velimeşe Beldesi	5	150 ha (brüt)	1996
4	Saray-Sofular Köyü	5	200 ha (brüt)	1980
5	Hayrabolu-Şalgamlı Köyü	9	360 ha (brüt)	1974
6	Muratlı-İnanlı Köyü	5	220 ha (brüt)	1989

Tablo.d-5. İşletmede Olan Yeraltı Su Kaynakları (YAS) Kooperatifleri

Sıra No	Adı	Kuyu (Ad)	Fayda (ha)
1	Muratlı- Arzulu	4	150 ha (brüt)
2	Saray-Osmanlı	2	120 ha (brüt)
3	Saray-Kadıköy	6	250 ha (brüt)
4	Malkara-Kozyörük	1	30 ha (brüt)
TOPLAM			13 550 ha (brüt)

Tablo d.6 İnşaat Halinde Olan Yeraltı Su Kaynakları (YAS) Kooperatifleri

Genel Bilgiler

Yıllık Ortalama Yağış : **611 mm.**
Ortalama Akış Verimi : **3.68 lt/km²s**
Ortalama Akış/Yağış Oranı : **0.19**

DSİ Tarafından Gerçekleştirilen Çalışmaların Sonucu

Etüd Edilen Arazi : **55.797 ha**
Sulamaya Elverişli Arazi : **47.747 ha**
Ekonomik Olarak Sulanan Arazi : **33.981 ha**
DSİ Sulamaları : **11.410 ha**

DSİ Sulamaları (Açıklama)

Sulama Alanları Cazibe : 10.003 ha
Pompaj : 1410 ha
Toplam: : 11.410

İlimizin Su Kaynakları Potansiyeli

Yerüstü Suyu : **713 hm³/yıl**
Yeraltı Suyu : **170m³/yıl**
Toplam Su Potansiyeli : **883 hm³/yıl**
Yeraltı Suyu Fiili Tahsis Miktarı : **167,80 hm³/yıl**

Sulama

Planlama Programında Olan : **191 ha**
Küçük Su Projeleri : **141 ha**
Malkara-Karacahalil Göleti ve Sulaması : **130 ha**
Saray-Ayvacık Göleti ve Sulaması : **50 ha**
Tekirdağ İli İçme Suyu Projesi Naip Barajı : **21 hm³**
Tekirdağ-Saray Yoncalı Barajı Ç.O.S.B. Su Temin : **40 hm³**

Planlaması Tamamlanan : 3181 ha

Büyük Su Projeleri : **3181 ha**
Dedecik Barajı ve Sulaması : **2131 ha**
İnecik Barajı ve Sulaması : **1050 ha**

İnşaat Halinde Olan : 680 ha

Büyük Su Projeleri : -

Küçük Su Projeleri : **680 ha**
Kooperatif (YAS) : **550 ha**
Muratlı-Arzulu Köyü : **150 ha 4 kuyu**
Saray-Osmanlı Köyü : **120 ha 2 kuyu**
Saray-Kadıköy Köyü : **250 ha 6 kuyu**
Malkara-Kozyörük Köyü : **30 ha 1 kuyu**

İçme ve Kullanma Suyu Projeleri

İşletmede olan : : **2.05 hm³/yıl**
Şarköy Göleti : **0.75 hm³/yıl**
Türkmenli Göleti : **1.30 hm³/yıl**
Ön İncelemesi Tamamlanan : **5 hm³/yıl**
Saray-Ayvacık Göleti (Çerkezköy İçme Suyu) : **5 hm³/yıl**
Naipköy Göleti : **21 hm³/yıl**

İlimiz hudutları içerisinde sulama, taşkın koruma ve arazi ıslahı konularında meydana getirilen tesisler şöyle özetlenebilir.

a) 1970 yılından itibaren muhtelif yıllarda işletmeye açılmış olan Saray- Güneçkaya Regülatörü ve Sulaması, Hayrabolu-Karaidemir Barajı ve Sulaması, Muratlı-İnanlı Göleti ve Sulaması, Çorlu-Ulaş Göleti ve Sulaması, Hayrabolu- Bayramşah Göleti ve Sulaması, Merkez-Bıyıklı Göleti ve Sulaması, Hayrabolu- Temrezli Göleti ve Sulaması sadece sulama amaçlıdır. Saray-Ayvacık Göleti, Şarköy Merkez Göleti ve Marmara Ereğlisi-Türkmenli Göleti Tesisleri ile İlçenin kısmi olarak içme suyu ihtiyacı temin edilmektedir. Malkara Balabancık Beldesi'nde His göleti bulunmaktadır.

b) Yeraltı sularının zengin olduğu Çorlu ve Saray İlçeleri sınırları içinde yapılan derinkuyu sondajları ile yeraltı suyu Toprak ve Su Kooperatifleri vasıtası ile (6 adet) hizmete sokulmuş ve 34 adet kuyu ile toplam 1410 ha arazi sulu ziraat olanağına kavuşturulmuştur.

c) Toprak aşınma ve taşınmaları ile kısmi feyezanların önüne geçilmesi amacıyla meskün arazilerde toplu ve münferit olarak 70 adet taşkın koruma tesisi ile toplam 13.729 ha arazi taşkınları korunmuştur.

d) Baraj ve göletlerin balıklandırılması tamamlanmış olup, faydalanılmak üzere mevcut yasalar çerçevesinde kiraya verilmektedir.

D.1.2. Akarsular

Tekirdağ İlinin yerüstü su potansiyeli 713.00 hm³/yıl'dır. Akarsular, içme ve kullanma açısından olumsuz bir yapıya sahiptir. Bunun en önemli nedeni yörede bulunan sanayi kuruluşları deşarjlarının kirliliği sonucu, akarsuların doğal yapısının bozulmasıdır.

Bunlara ek olarak, akarsu havzalarında bulunan yerleşim birimlerinin evsel atık sularının da direkt deşarj edilmesi ikinci bir etkidir. Bu nedenle, yöre içerisinde yer alan

akarsuların, gerek tarım açısından kullanılmasında ve gerekse de toplumun piknik yeri olarak akarsu çevresinden istifade edebilmesi mümkün olmamaktadır. Konunun önem cihetiyle, Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü ve Valiliklerince (gerekli tedbirlerin alınması konulu) toplantılar sık sık yapılmakta olup, olumlu sonuçların alınması için çalışmalar sürdürülmektedir.

İlimiz sınırları içerisinde bulunan yüzeysel suların kirlilik durumlarının tespit edilebilmesi, bölgemizde bulunan sanayi kuruluşlarının yüzeysel suların kalitesine olan etkilerinin boyutlarının belirlenebilmesi ve bu konuda alınacak önlemlerin uygulanabilmesi amacıyla, kirlenme riski yüksek bölgelerdeki akarsularımızın kirlilik portresi çıkartılmıştır.

İlimiz sınırları içerisinde sanayi kuruluşlarının atık sularını deşarj ettikleri derelerden alınan numunelerin incelenmesi sonucunda; Çorlu İlçesi, Seymen Köyü Mevkiinden Sultanköy Beldesine gelerek Marmara Denizine dökülen Kınıklı Deresinin iki noktasından alınan numunenin sonuçları derenin en iç kesiminde (fabrika atık sularının henüz dereye karışmadığı noktada) kirlilik yükünün sınır değerlere oldukça yakın değerlerde olduğu, aşağılara doğru inildikçe Değirmenköy Mevkiindeki fabrikaların ve Tekirdağ İl sınırları içerisinde kalan sanayi tesislerinin atık suları bu dereye karışmakta ve suda gözle görülür derecede renk değişimi ve fiziksel kirlilik gözlenmektedir.

Ayrıca bugüne kadar alınan numuneler arasında yapılan karşılaştırma sonucu KOI, TAKM ve Kurşun parametrelerinin iki katına ulaştığı gözlenmiş, diğer ağır metal ihtivalarının da eski analizlerde belirlenen değerlere yakın değerlerde bulunduğu görülmüş olup, bu dereye deşarj edilen atık su miktarı derenin kendi debisine oranla oldukça fazla olması nedeniyle alınan numunelerin analiz sonuçları sınıf değerlerin oldukça üstünde olduğu tespit edilmiştir.

İlimiz Çerkezköy İlçesinden başlayıp; Kızılpınar, Yulaflı üzerinden Çorlu'ya ulaşan Çorlu Deresi ve kollarından alınan numuneler sonucunda; Veliköy, Velimeşe, Yulaflı Mevkiinde kurulmuş olan tekstil ağırlıklı bir çok fabrikanın atık sularının bu dereye karışması nedeniyle dere suyunun özelliğinin bozularak sınır değerlerin çok üzerinde olduğu gözlenmiştir. Numune sonuçları itibarı ile KOI ve toplam fosfor değerlerinin dere suyunda çok yüksek değerlere ulaştığı tespit edilmiştir.

Çerkezköy bölgesinde bulunan iki adet sanayi bölgesinin atık suları da merkezi ve münferit arıtma tesislerinde arıtıldıktan sonra bu dereye deşarj edilmektedir. Ayrıca Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi Merkezi Arıtma Tesisinde de her ne kadar arıtılmışta olsa kirlilik yükünü olumsuz yönde etkileyecek ve hedef değerlerin üzerinde kirlilik yükünü taşıyan yaklaşık 80.000 m³/gün debili bir atık su bu dereye karışmaktadır. Bunun yanında dereye sürekli atık su deşarjı olması nedeniyle ağır metal ihtivası göstermekte olup, dere suyunun kimyasal içeriğini olumsuz yönde etkilemekte ve boyutları giderek artmaktadır.

Çorlu İlçesi Sağlık Mahallesi'nden, Çorlu'ya oradan da Balabanlı, Kepenekli Köyleri yakınından Muratlı İlçesine ulaşan Çorlu Deresi ve kollarından alınan numuneler sonucu; bölgedeki deri sanayicilerinin atık sularının dereye karıştığı noktalarda kirlilik yükünün, (toplam fosfor, TAKM) bazı değerlerinin sınır değerlerinin üzerinde olduğu, (yağ, gres, KOI) bazı değerlerinin de sınır değerlere oldukça yaklaştığı, ayrıca Su Kirliliği Kontrol

Yönetmeliğinde giderilmesi istenmeyen renk parametresinin bu derelerde son derece kötü bir görüntü kirliliğine sebebiyet verdiği sonucuna varılmıştır. Bunun yanında mevsim koşulları itibarıyla havanın ısınması, son derece kötü kokuların oluşarak çevrede olumsuz etki yarattığı görülmektedir.

İlimiz Çorlu İlçesi, Ulaş, Vakıflar, Kırkgöz ve Sevindikli Köyleri civarından geçerek Muratlı'nın Ballıhoca Mevkiinde Çorlu Deresi ile birleşen Ergene Nehri ve kollarından alınan numuneler sonucunda; dere suyunun içeriği sınır değerlerin altında kalmaktadır. Çeşme Deresi adı ile anılan Ballıhoca Mevkiindeki dereden alınan numunede, BOI₅, KOI, TAKM, Toplam Fosfor ve pH değerlerinin yüksek olması, kirlilik yükünün sınır değerlerinin ne kadar üzerinde olduğunu göstermektedir.

Muratlı İlçesi Ballıhoca Köyü Mevkiinde kirlilik taşıyan bir diğer unsur da, bölgedeki yerleşim merkezlerinin evsel nitelikteki atık suları ile Kırklareli İl sınırı içerisinde kalan çeşitli sektörlerdeki fabrikaların atık sularıdır. İlimiz Çorlu İlçesi, Saray İlçesi Beyazköy civarından Çorlu Deresi ile birleşen ana dereden iki ayrı noktadan alınan numuneler sonucu; dere suyunun içeriği sınır değerlerin altında kaldığı tespit edilmiştir. Bu bölgede fabrika sayısının az olması çıkan sonuçların sınır değerlerin altında çıkmasının en büyük etmenidir.

D.1.3. Göller, Göletler ve Rezervuarlar

Tekirdağ İli, topoğrafik yapısı içerisinde tabii göllerden yoksun bir konumdadır. Bölge arazisinin düz ve engebeli olması, mevcut akarsu ve yağmur sularının dere yatakları ile direkt olarak akışa geçmeleri nedeniyle doğal arazi üzerinde su birikiminin oluşması ancak, gölet ve baraj yapısıyla mümkün olmaktadır. Bu itibarla, bölge genelinde içme ve kullanma suyu amacıyla baraj ve gölet yapımının önemi büyük ölçüde artmaktadır.

İhmal edilmiş bulunan baraj ve göletler, genel olarak tarım arazisini sulama amacıyla yapılmış olup, yer yer çevre köy gruplarının da içme suyu ihtiyaçlarının karşılanmasına dönük amaçları da taşımaktadır. İçme suyu ihtiyacını karşılayan baraj ve göletler, yeraltı su seviyesinin düşük olduğu batı bölgesi içerisinde bulunan köyleri kapsamaktadır. Bölge arazisinin sulanması amacıyla yapılan baraj ve göletlerin kanalları klasik ve kanalet tip olarak yapımlarıyla 1996 yılı itibarıyla toplam 565,4 km. uzunluğundadır. Bu kanalların 100 km'lik bölümü ayaklı kanalet tipinde inşaa edilmiştir. İl genelinde mevcut baraj ve göletlerde balık üretiminin yapılması da büyük ölçüde hızlandırılmış durumdadır.

Kadıköy ve Karaidemir barajlarına ek olarak 48 adet gölette de aynalı sazan üretimi önemli ölçüde geliştirilmiş durumdadır. Balık üretimine dönük çalışmalar, mevcut durum itibarıyla çevre avlanmasına dönük olarak faaliyet göstermekle beraber, iç pazar ekonomisinde vasat bir gelir sağlamaktadır.

DSİ 113. Şube Müdürlüğünün Faaliyet Alanındaki Baraj, Gölet ve Yeraltı Sulamaları;

YERİ	TİPİ	YÜKSEKLİK (m.)	DEPOLAMA HACMİ (m ³)	GÖL ALANI (ha.)	SULAMA SAHASI (ha.net)
KARAİDEMİR	Homojen Toprak Dolgu	29.80	111.600.000	1500	7720

Tablo.d-7. İşletmeye Açılan Baraj

YERİ	TİPİ	YÜKSEKLİK (m.)	DEPOLAMA HACMİ (m ³)	SULAMA SAHASI (ha.net)
ÇORLU-ULAŞ	Homojen Toprak Dolgu	10.60	290.000	19.00
HAYRABOLU- BAYRAMŞAH	Homojen Toprak Dolgu	10.50	1.911.000	124
MURATLI- İNANLI	Homojen Toprak Dolgu	16.00	612.000	47
ŞARKÖY- MERKEZ	Homojen Toprak Dolgu	19.20	1206.000	-
TEKİRDAĞ- BIYIKALI	Homojen Toprak Dolgu	21.70	3.589.000	255
SARAY- GÜNEŞKAYA REGÜLATÖRÜ	Regulatör	-	-	177
HAYRABOLU- TEMREZLİ	Zonlu Toprak Dolgu	17.00	1.036.000	117
M.EREĞLİSİ- TÜRKMENLİ	Toprak Dolgu	24.60	15.290.000	345
MALKARA- BALABANCIK	Homojen Toprak Dolgu	9,21	100.000	
MALKARA- KARACAHALİL	Zonlu Toprak Dolgu	24,60	740.000	130

Tablo.d-8. İşletmeye Açılan Göletler ve Regülatör Sulaması

R.23.Türkmenli Göleti

D.1.4. Denizler

Tekirdağ İli, Karadeniz ile Akdeniz arasında bir iç deniz konumundaki Marmara Denizinin kuzey kıyısında doğuda Sultanköy Beldesi, batıda Şarköy İlçesi uç noktaları arasında, 135 km. kıyı şeridine sahip konumu ile bir deniz kentidir. Bu sebeple Marmara Denizinin bütün etkenleri ile içice bulunmaktadır. Bu itibarla Marmara Denizinin İl üzerindeki her türlü olumlu ve olumsuz etkilerinin ifade edilmesi yerinde olacaktır.

Tekirdağ İli iki ayrı denize kıyısı bulunan ve kıyı uzunluğu en fazla olan nadir İllerimizden biridir. Bu özelliğinin yanında İstanbul gibi metropol ile olan komşuluğu nedeni ile turizm potansiyeli yüksek olan, ekonomik girdi sağlayabilecek kapasitesi olan bir ildir.

Bu nedenle denizlerinin temiz tutulmasını hiçbir şeye feda edemez bir İl olmak zorundadır. Bu gerçekler ortada iken sahillerdeki plansız yapılaşmalara (ruhsatsız olarak) izin verilerek tercihini turizmden yana değil İstanbul'un sayfiye merkezi olarak kullanılmıştır. Plansız ve alt yapısız yapılaşmaya müsaade edilerek fiili durum oluşmasına göz yumulmuştur. Bu fiili durum sonrası oluşan yoğunluk belediye ihtiyacını doğurmuş ve sonunda fiili durum nedeni ile plan ve alt yapı yapamaz durumda belediyeler oluşmuştur. Benzeri yanlışlıklar oluşan belediyelerde de devam etmiştir.

İl genelinde M.Ereğlisi, Barbaros, Yenice, Yeniçiftlik Belediyelerinde atıksu arıtma tesisi, Şarköy Belediyesi'nde ise Derin deniz deşarjı kolektörü bulunmakta olup, Kumbağ beldesinde de yapımı tamamlanmış olan atıksu arıtma tesisi ile Barbaros Belediyesi'nde de ikinci arıtma tesisi inşaatı devam etmektedir. Tekirdağ merkez içinde Atıksu arıtma tesisi proje aşamasındadır. Ayrıca 10.12.2004 tarih ve 12470 sayılı (2004/12) Mülga Çevre ve şehircilik Bakanlığı Genelgesi gereği İlde bulunan tüm belde ve belediyelere yönelik evsel atıksu arıtma tesislerinin yapılmasına yönelik gerekli çalışmalar başlatılmıştır. Ancak köylerde kurulan kanalizasyon şebekelerine arıtma yapılmaması ise bir başka önden kirlilik etmeni olmuştur. İl geneli 800.000 nüfusun bütün evsel atıkları direk deşarj ya da dereler yolu ile

yıllardır denize akıtılmış ancak bu durumun önlenmesi çalışmaları son yıllarda yoğun çabalar ile hız kazanmıştır.

Tekirdağ İl Sağlık Müdürlüğü tarafından yürütülmekte olan mavi bayrak projesi kapsamında, Marmara Denizi kıyısında plaj özelliğinde 41 nokta seçilmiş ve bu noktalardan deniz suyu numuneleri alınarak analizleri yapılmaktadır. Sonuçlara bakıldığında mavi bayrak dikilebilmesi açısından Şarköy İlçesi'nde çalışmalar devam etmektedir.

Ayrıca bu projenin ilin Marmara Denizine kıyısı olan diğer ilçeleri için de ilgili Belediyeler ile çalışmalar yürütülmektedir. Bu konuda halkın duyarsız olması, kıyılarına sahip çıkmaması aşılması gereken en önemli problem olarak önümüzde durmaktadır. Deniz kirliliği ilin kıyısı olan bazı yerleşim yerlerinde deniz canlılarının azalmasına yol açmaktadır. Bunun sonucunda deniz ürünleri işletmeleri kurulmamış, balıkçılık istenilen düzeyde gelişmemiştir. Marmara Denizinin bir diğer kirlenme nedeni transit geçiş yapan ya da liman ticareti nedeni ile kıyılarda seyreden gemilerin kaçak olarak boşalttıkları sintine sularıdır. Kimyasal kirlilik Marmara Denizinin ekolojik dengesini bozmaktadır.

Deniz Suyunun Kalitesi :

Marmara Denizinin en önemli özelliklerinden biri, 20-25 m. derinlikte kesin ve sürekli bir tuzluluk tabakası (Haloklin) olmasıdır. Bunun sonucunda, Akdeniz kaynaklı tuzlu (% 38.5) dip sularının üzerinde yer alan az tuzlu (%18-20) Karadeniz suları belirgin bir yoğunluk tabakalaşmasına yol açmaktadır. Üst tabakadaki en düşük sıcaklık (Şubat-Mart aylarında) 7°C, en yüksek sıcaklık (Ağustos ayında) 26.1°C civarında seyretmektedir. Marmara Denizinin üniform su sıcaklığı genelde 14.5 °C'dir.

Denizin İklim Etkisi :

Tekirdağ İli, yerleşim alanı itibarıyla, kuzey bölgeleri karasal iklim etkisinde bulunmasına karşın, Güney bölgeleri Akdeniz iklimi etkisindedir.

Bölgenin Marmara kıyı bandı içerisindeki mahallerinde bağcılık ve zeytin ekim alanlarının oluşumunda, Marmara Denizi'nin güney rüzgarlarının büyük etkisi görülmektedir. Bunlara ek olarak sahil bandı yerleşim alanlarında yaz aylarının ılık ve rutubetli geçtiği, kış aylarında aşırı soğukların olmadığı gözlenmektedir.

Balıkçılık :

Marmara Denizi, dip ve göçmen balıkları açısından Karadeniz'den daha zengin bulunmaktadır. Türkiye genelinde, toplam deniz ürünlerinin %11.7'sini Marmara Denizi'nin karşılaması nedeniyle, Tekirdağ İli balıkçılık açısından önemli bir potansiyele sahip bulunmaktadır. İlimiz tarımsal gayri safi üretim değeri içinde %0,6 payı olan su ürünleri üretimi ağırlıklı olarak Merkez, M.Ereğlisi, ve Şarköy kıyı şeridinde yapılmaktadır.

Deniz Balıklarının yanı sıra iç sularımızda Tarım İl Müdürlüğü tarafından yürütülen balıklandırma çalışmalarıyla "Aynalı Sazan" üretimi yapılmaktadır. Yapılan balıklandırma çalışmaları sonucunda ilde balıklı gölet sayısı 48'e ulaşmıştır. Yapılan istatistiksel çalışmalara

göre 200 civarında balık çeşidinin olduğu görülmesine karşın, Marmara Denizinin kirlenmesi sonucunda bu çeşit sayısı gittikçe düşmektedir. Sonuç olarak, Tekirdağ İlinin Marmara Denizi kıyısında yer alması ile balıkçılık açısından düzenli ve planlı olmasa bile olumlu avantaja sahiptir.

Deniz Ulaşımı :

Tekirdağ AKPORT limanı Çorlu ve Çerkezköyde hızla gelişen sanayinin ihtiyaç duyduğu hammaddelerin temini ve bölgede üretilen ürünlerin dış pazarlara taşındığı önemli limanlardan birisidir. Liman büyük gemilerin yanaşmasına uygun olup, haftanın her günü 24 saat süreyle yükleme ve boşaltma işlemleri modern vinç ve diğer ekipmanlarla yapılmaktadır. MARTAŞ Liman Tesisleri AŞ. Marmara Ereğlisi'ne 1 km uzaklıkta olup 1995 yılında kurulmuştur. Sermayesinin %20'si Marmara Ereğlisi Belediyesine ait olup Kaptan Demir Çelik Şirketler grubuna aittir. Limanın genişletme çalışmaları halen sürmekte birlikte halen 45.000 m² açık, 1150 m² kapalı depoya sahiptir.

Botaş LNG terminali 1989 yılında inşa edilmeye başlanmış ve 1994 yılında tamamlanmıştır. Bu işletmenin ihtiyaç duyduğu LNG'nin %85'i Cezayir ve %15'i Nijeryadan ithal edilmektedir. Bu ülkelerden yapılan sıvılaştırılmış LNG Botaş terminalinin sahip olduğu iskeleye 125.000 m³ LNG taşıyan gemiler yanaşabilmektedir. Tekirdağ İli, deniz kıyısında kentleşmesine rağmen deniz yolu ile yolcu ulaşımı arzu edilen düzeyde bulunmamaktadır. Bunun en önemli etkenleri ilin İstanbul'a yakın oluşu ile birlikte standartlara uygun limanın bulunmamasıdır.

Merkez kıyı şeridinde bulunan küçük liman ve iskelelerde daha ziyade yük taşımacılığı yapılmakta olup, yaz aylarında Marmara adalarına yapılan feribot seferlerinde yolcu taşımacılığı yapılmaktadır. Tekirdağ-İstanbul kara ve demiryolunun yapılmasına ek olarak, Tekirdağ sahilinde yapılacak mükemmel bir liman, ülke ekonomisi açısından İstanbul liman yükünü büyük ölçüde hafifleterek deniz yolu yük ve yolcu taşımacılığında büyük faydalar sağlayabileceği düşünülmektedir. (Kaynak:J.SEZEN Yük.Lisans Tezi 2008)

D.2. DOĞAL DRENAJ SİSTEMLERİ

Yeraltı suları için drenaj alanı 1415 km²'dir.

D.3. SU KAYNAKLARININ KİRLİLİĞİ VE ÇEVREYE ETKİLERİ

D.3.1. Yeraltı Suları ve Kirlilik

Tekirdağ İli genelinde bugün 1180 adet sanayi kuruluşu mevcuttur. Havza boyunca yer altı suyu tüketimine dayalı tekstil, deri, kağıt ve kimya sektörlerine ait tesislerin artması ile birlikte yüzeysel sularımızda kalite bozulmaya başlamıştır. Çevre kirliliğinin önlenmesine yönelik 11.08.1993 tarih ve 18132 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Çevre Kanunu ile kirliliğin durdurulmasına yönelik tedbirler getirilmiş, 31 Aralık 2004 tarih ve 25687 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği

ile de su kirliliğinin önlenmesine yönelik yapılacak arıtma tesislerinden deşarj edilecek arıtılmış suların özellikleri sektör bazında belirlenmiştir.

21 Ağustos 1991 tarih ve 20967 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 443 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan Çevre Bakanlığı'nın Merkez ve İllerde teşkilatlaşmaya başlaması ile birlikte çevre kanunu ve bu kanuna bağlı yönetmeliklerin İlimizde de uygulanmasında Müdürlüğümüz aktif rol almıştır.

Akarsu havzalarında bulunan yerleşim birimlerinin özellikle Çorlu, Çerkezköy, Muratlı ve Saray İlçesinin bir kısmı evsel nitelikli atıksuların tehdidi altındadır.

Her ne kadar ilimiz sınırları içerisinde faaliyet gösteren ve atıksuyu olan bir çok işletmenin arıtma tesisi mevcut ve faaliyette olsa bile Ergene Havzasında ki kirlilik devam etmektedir. Katı, sıvı ve gaz atıklar alıcı ortama verildikten sonra, iklim durumuna, toprağın yapısına, topoğrafya yapısına, atığın cinsine ve zamana bağlı olarak yer altı sularına taşınmaktadır.

Ziraai mücadele ilaçlarının da ilimizde tarımsal alandaki faaliyetlerde aşırı ve yoğun bir şekilde kullanılması, yine kanalizasyon sistemi olmayan yerleşim birimlerinde fosseptik kullanılması ve deterjan tüketiminin bilinçsizce kanalizasyona ve arıtma işlemi olmaksızın alıcı ortama deşarj edilmesi yer altı sularının kirlenmesinde başrolü oynamaktadır. Son yıllarda hızla devam eden katı atık bertaraf ünitelerinin kurulması ve Belediyelerce çöp sorunun önlenmesi çalışmalarının artmasına karşılık yıllarca ilimizde çöp tabir edilen katı atıkların açık alanlarda depolanması ve gelişigüzel seyrine bırakılması sonucu yağmur suları ve çeşitli nedenlerle toprağa ve içme sularına karışması yer altı sularında kirlilik yaratmaktadır.

Havza üzerindeki ilçe ve belde belediyelerinde nihai arıtma ile sonuçlanan kanalizasyon sisteminin bulunmaması evsel atık suların da direkt olarak Ergene Nehri kollarına deşarj edilmesi su kalitesinin bozulmasını hızlandırmaktadır.(Kaynak:J.SEZEN Yük.Lisans Tezi /2008)

D.3.2. Akarsularda Kirlilik

Ergene Havzası Koruma Eylem Planı bakanlık tarafından onaylanmış olup, konu ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.

Şerefli Deresi :

Tekirdağ İline 20 km. uzaklıktadır. Dere havzası boyunca uzanan sazlıkların kuzeyindeki söğütlük alanlar, dere havzasında yaşayan yerli ve göçmen kuşların önemli yaşam ortamlarıdır. Sürüngenlerden su yılanlarının ve zehirsiz kara yılanların bu çevrede yaşadığı, ayrıca kertenkele ve Trakya tosbağası gibi hayvanların da mevcut olduğu bilinmektedir. Muhtemelen domuzlar henüz mevcut sazlıkların kuytu yerlerinde barınmaktadırlar. Kurt, tilki, çakal vb. hayvanların artık yok olduğu, ancak kır tavşanının zaman zaman görüldüğü köylülerce ifade edilmektedir. Şerefli deresi sulak alanı, korunması ve ekolojik dengesinin

yeniden sağlanması gereken önemli bir ekosistemler grubunu kapsamaktadır. Çok yönlü koruma, çok yönlü yararlar sağlayacak ve faydalı kullanımları mümkün kılacaktır.

Ergene Nehri :

Özellikle yerüstü su kaynakları açısından Ergene nehri ve kolları önemli bir yere sahiptir. Ergene nehrinin debisi $28,73 \text{ m}^3/\text{sn}$ olup toplam uzunluğu 264 km.dir. Ergene nehri ve kolları sanayi işletmelerinin atık sularını deşarj ettikleri atıksu kanalı haline gelmiştir. Bu nedenle yoğun bir kirlilik yükü taşımaktadır. Nehir fiziksel, kimyasal ve biyolojik özellikleri bakımından canlı yaşamı için uygun bir ortam olmaktan çıkmıştır.

Trakya'da 11.325 km^2 'lik bir drenaj alanına sahip olan Ergene Havzasının sularını, doğudan-batıya doğru akan Ergene Nehri drene etmektedir. Özellikle yer altı suyu kullanımının arttığı, dolayısıyla YAS seviyesinin düştüğü yaz aylarında nehirdeki kirlilik çok üst seviyelere çıkmaktadır. (Kaynak:J.SEZEN Yük.Lisans Tezi/2008 Sulama suyu olarak Mart-Nisan aylarında I-II. sınıf olan su kalitesi, Temmuz-Ağustos aylarında IV-V.sınıf su kalitesine çıkmaktadır. Bu kirlenmenin başlıca nedeni tuzluluktur. Bu da kimyasal analizlerde RSC, %Na ve SAR değerlerinin kullanılabilir limitlerin çok üzerinde olmasıyla görülmektedir.

Tuz kirliliğinin önemli iki kaynağı vardır;

- 1- Endüstriyel : Çeşitli endüstriyel prosesler sonucu nehir suyuna bırakılan atıklar, suyun tuz yoğunluğunu arttırmaktadır.
- 2- Kimyasal : Tarımsal faaliyetler, yağışlar neticesinde yükselen yer altı suyunun buharlaşması sonucu toprakta tuz birikimlerine neden olmaktadır.

Sulama suları yeraltına süzülerek bu tuzları çözüp tekrar nehir suyuna katılması (Hidrolojik çevrim) sonucu tuzluluk artmaktadır. Ergene nehrinde 6 ayrı istasyonda yılda iki kez (6 aylık) alınan su örneklerinde yapılan kimyasal analizler sonucu tuzlanma ve diğer kirlilikle ilgili parametreler sürekli izlenmektedir. Mevsim sonu analizlerde yağışın da az olması sonucu, Çorlu suyu Çerkezköy girişinde I-II.sınıf sulama suyu niteliğindeki nehir suyu, sürekli kirletilerek Uzunköprü'de tuzluluğun 14-15 kat artarak V.sınıf (kullanılamaz) sulama suyu niteliğine ulaşmaktadır.

D.3.3. Göller, Göletler ve Rezervuarlarda Kirlilik

Tekirdağ İlinde bulunan göletlerde kirlilik tespiti ile ilgili bir çalışma bulunmamaktadır.

D.3.4. Denizlerde Kirlilik

AYLAR	ALINAN NUMUNE SAYISI	UYGUN OLAN	KLAVUZ DEĞERİ GEÇEN	ZORUNLU DEĞERİ GEÇEN
OCAK	-	-	-	-
ŞUBAT	-	-	-	-
MART	-	-	-	-
NİSAN	-	-	-	-
MAYIS	14	4	10	-
HAZİRAN	46	9	35	2
TEMMUZ	34	5	27	2
AĞUSTOS	27	2	22	3
EYLÜL	16	-	15	1
EKİM	-	-	-	-
KASIM	-	-	-	-
ARALIK	-	-	-	-

Tablo.d-9. İl Sağlık Müdürlüğünce Alınan Deniz Suyu Numune Sonuçları

D.4. SU VE KIYI YÖNETİMİ, STRATEJİ VE POLİTİKALARI

İl genelinde ikincil konutların hızlı artışı nedeniyle alt yapı çalışmaları yeterli olmamakta, evsel atık sular fosseptik çukurlarında toplanarak vidanjörlerle çektilererek en yakın arıtma tesisine yönlendirilmektedir. Şehir merkezinde kanalizasyon çalışmaları hızlı bir şekilde sürmektedir. Arıtma tesisi projesi Belediye tarafından İller Bankasına hazırlanmış, yer belirleme aşamasındadır.

İl genelinde M.Ereğlisi, Yeniçiftlik, Barbaros ve Yenice Belediyelerinde atıksu arıtma tesisi, Şarköy Belediyesi'nde ise Derin deniz deşarjı kollektörü bulunmaktadır. İlçelerin bir çoğunda yine kanalizasyon çalışmaları devam etmektedir. Müdürlüğümüzce sanayi kuruluşu denetimleri 24 saat devam etmekte olup, yeni kurulacak olan sanayi kuruluşlarının ÇED müracaatları sağlanmaktadır.

Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile deşarj ve emisyon izinleri verilerek çevreye olabilecek etkileri kontrol altında tutulmaya çalışılmaktadır. Ergene Nehrinden alınan su örneklerinde, kıta içi su kaynakları sınıflarına göre inorganik kirlenme parametreleri açısından Fe(demir), Mn(manganez), Cu(bakır), Ni(nikel) içeriği yönünden III.sınıf bir kaliteye sahiptir. Ergene Nehrinin IV.sınıf kirli nehir olması Tekirdağ ve Kırklareli İllerinde oluşan kirlilikten kaynaklanmaktadır.

Yaz aylarında nehrin debisi azalmakta, dolayısıyla kirlilik oranı artmakta ve bu kirliliğin önlenmesi için Altınyazı ve Kayalı Barajlarından Ergene Nehrine temiz su verilerek, nehirdeki kirlilik konsantrasyonu azaltılmakta ve çeltik üretiminde kullanılmaktadır. Ergen Nehrinin en kirli noktası olarak belirlenen Muratlı İlçesi çıkışından sağlanan suyun sulama amaçlı kullanılması, zaten tuzluluk ve alkalilik sınırlarında olan entisol toprağının tuz, klor, çözünebilir ve değişebilir sodyum derişimlerinin ve ESP değerlerinin yükselmesine neden olmaktadır.

Kirli su ile sulama sonucunda denemenin birinci yılında henüz aşırı tuz, sodyum ve klor birikimi olmadığından, ayçiçeği bitkisinin vejetatif gelişmesi etkilenmektedir. Ancak, denemenin ikinci ve üçüncü yıllarında, düşük kaliteli sulama suları tatbik edilen bitkilerin çimlenmesi daha geç, boyları daha kısa, yaprak sayısı daha az, gövde ve tabla çapı değerleri daha düşük olmaktadır.

PARAMETRE	BİRİM	ÖLÇÜLEN DEĞER	S.K.K.Y. IV. Sınıf Su Kalite Sınır Değerleri
pH		8,93	6 -9 dışında
Sıcaklık	°C	28,5	>30
Elektriksel İletkenlik	(µs/cm)	5205	
Tuzluluk	%o	2,8	
TDS	(mg/L)	3450	
Çözülmüş oksijen	(mg/L)	0,00	<3
Doymuş oksijen	%	0,00	<40
Bulanıklık	(NTU)	356,9	
Kimyasal Oksijen İhtiyacı	(mg/L)	294	>70
Biyokimyasal Oksijen İhtiyacı	(mg/L)	130	>20
Askıda Katı Madde (AKM)	(mg/L)	1086	
Amonyum Azotu (NH ₄ -N)	(mg/L)	0,14	>2
Nitrit Azotu (NO ₂ -N)	(mg/L)	0,13	>0.05
Nitrat Azotu (NO ₃ -N)	(mg/L)	2,7	>20
Toplam Fosfor	(mg/L)	3,5	>0.65
PO ₄ -P	(mg/L)	2,87	
Klorür (Cl ⁻)	(mg/L)	1150	>400
Serbest Klor (Cl ₂)	(mg/L)	0,80	>50
Fenol	(mg/L)	2,38	>0.1
Sülfür (S ⁻²)	(mg/L)	0,26	>10
Sülfid (SO ₃ ⁻²)	(mg/L)	5,6	
Sülfat (SO ₄ ⁻²)	(mg/L)	470	>400
PARAMETRE	BİRİM	ÖLÇÜLEN DEĞER	S.K.K.Y. IV. Sınıf Su Kalite Sınır Değerleri
Yüzey Aktif Madde (MBAS)	(mg/L)	3,93	>1.5
Yağ ve gres	(mg/L)	20,33	>0.5
Toplam kjeldahl-azotu	(mg/L)	12,4544	>5

Toplam Koliform	(EMS/100 mL)	>50000	>100000
Fekal Koliform	(EMS/100 mL)	>5000	>2000
Al	(mg/L)	8,770	>1
As	(mg/L)	0,009	>100
B	(mg/L)	0,142	>1000
Cd	(mg/L)	0,001	>10
Co	(mg/L)	0,015	>200
Cu	(mg/L)	0,049	>200
Cr	(mg/L)	0,110	>200
Fe	(mg/L)	14,50	>5000
Hg	(mg/L)	<0,001	>2
Na	(mg/L)	188,6	>250
Ni	(mg/L)	0,057	>200
Pb	(mg/L)	0,021	>50
Zn	(mg/L)	0,197	>2000
Mg	(mg/L)	13,32	>3000

Tablo.d-10. Ergene Nehri Su Analiz Sonuçları

D.5. SU KAYNAKLARINDA KİRLİLİK ETKENLERİ

Ergene Nehri ve kollarının su kalitesini, evsel ve endüstriyel atıklarla kirlenmesinin düzeyini belirlemek amacıyla yapılan araştırmada, nehrin en kirli noktası olarak Muratlı İlçesi çıkışının belirlendiği, kirlilik parametrelerinin başında, tuz, klor, sodyum karbonat, sodyum absorpsiyon, kimyasal oksijen ihtiyacı gibi parametreler tespit edilmiş olup, ağır metaller (Pb, Zn, Cu, Cd) Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliğince belirlenen sınır değerleri içinde kaldığı, mangan'ın yıl boyunca sınır değerlerinin üstüne çıktığı tespit edilmiştir.

D.5.1. Tuzluluk

Tuzluluk; tüm karbonatlar oksitlerine çevrildiğinde, tüm bromür ve iyodürler klorürlerle yer değiştirildiğinde ve tüm organik madde oksitlendiğinde sudaki toplam katı madde miktarı olarak tanımlanmaktadır. Tuzluluk, gram/ kilogram yada binde olarak ifade edilir.

Tuzlulukla ilişkili olarak kullanılan terimler klorinite ve klorosite'dir. Klorinite, klorür bromür ve iyodürlerin klorür olarak ifade edilmesi olup; klorosite ise klorinite x yoğunluk (20 0C) olarak tanımlanmaktadır. (Dokuz Eylül Üniversitesi Müh. Mimarlık Fakültesi Çevre Müh. Bölümü/ Su ve Atık su Analizleri Laboratuvar Notları)

D.5.2. Zehirli Gazlar

Global ölçekte karbondioksit artışının yol açtığı sera etkisi, ozon tabakasının delinmesi gibi etkilerin atmosfer ve dolayısıyla yeryüzünde önemli ölçüde klimatolojik değişmelere yol açacağı yapılan modelleme çalışmaları ile ortaya konmuştur. Bölgesel ölçekte, asit yağmurları

göllerin asitlenmesi ve tatlı su balıkları olmak üzere su canlılarına, mahalli ölçekte ise SO₂, partikül madde, CO, Ozon, Nox gibi gazlar; insan sağlığı, bitkiler, yapı ve malzemeler üzerinde fazlasıyla olumsuz etkiler meydana getirmektedir. **Kaynaklar: Ç.B. Türkiye Çevre Atlası-96 H.Hayri TOK Çevre Kirliliği**

D.5.3. Azot ve Fosforun Yol Açtığı Kirlilik

Azot ve fosfor elementlerinin kara sularında neden olduğu kirlilik türü ötrafikasyon olarak bilinen bir süreç olup, bu süreç boyunca durgun dere, göl veya gölet ile barajlarda oksijen doygunluğu azalarak akuatik faunanın yaşaması ve ayrıca içme suyu olarak kullanılabilmesi tamamen olanaksız hale gelmektedir. Azot miktarı balıklar üzerinde toksit etki yapması nedeniyle suda aşırı oranda bulunduğu kirletici etmen olmaktadır.

Fosfor genel anlamda mikroorganizmaların büyümesi için temel elementlerden olup, ancak fosforun büyümesi kısıtlayıcı nutrient olması nedeniyle ham veya arıtılmış atıksuların deşarjı, bazı endüstriyel atıksuların su ortamlarına deşarjı makro ve mikro organizmaların istenmeyen miktarlarda gelişmesine yol açar. **Kaynaklar; H.Hayri TOK Çevre Kirliliği Uslu ve Türkman,1987**

D.5.4. Ağır Metaller ve İz Elementler

Çeşitli endüstriyel faaliyetlerden kaynaklanan atıksuların içerisinde bazen eser, bazen de yüksek konsantrasyon da ağır metaller bulunabilir. Özellikle Cd, Ag, Hg ve Cr gibi ağır metaller besin zinciri yoluyla girdikleri canlı bünyelerden doğal, fizyolojik mekanizmalardan atılmadıkları için birikime uğrayarak belirli sınırların aşılması halinde toksik etkisi yaparlar ve sonuç olarak sularda yaşayan balıkların ve diğer canlıların ölüm sebebi olabilirler. Anaerobik biyokimyasal reaksiyonlar sonucunda amonyak, metan ve H₂S gibi gazlar ortaya çıkmaktadır. Anaerobik ortamda balık ve diğer canlıların yaşaması mümkün değildir.

D.5.5. Zehirli Organik Bileşikler

D.5.5.1. Siyanürler

Konuyla ilgili bilgi temin edilememiştir.

D.5.5.2. Petrol ve Türevleri

Çağımızın en gözde enerji kaynağı durumunda olan petrol, arama, taşıma, rafinasyon ve kullanma kademelerinde çevreyi kirletmektedir. Yeryüzünün birçok bölgesindeki zengin petrol yatakları, açık deniz alanlarının altında bulunmaktadır.

Bu alanlarda bulunan petrolün sondajla alınabilmesi için, öncelikle sondaj çalışması yapılan alanda sabit ve genellikle betonarme ve çelikten oluşan bir çakılı istasyonun bulunması gerekmektedir. Ancak bugüne kadar süregelen deniz sondajları göstermiştir ki petrol arama çalışmalarında en sıklıkla kazalar bu istasyonlarda meydana gelmektedir. Ve luşan kazalar sonucunda çevreye yayılan petrol, uzunca bir süre deniz yüzeyini kirletmektedir.

Deniz yüzeyine yayılan petrol ve türevlerinin su yüzeyinde mineralize olabilme olasılığı çok düşüktür. Petrol kirlenmesi, birçok balık ve akuatik faunayı zehirleyerek uzun bir süre söz konusu alanlarda canlı yaşamın yeniden oluşumu aksatmaktadır. Denizde oluşan petrol atıkları nedeniyle özellikle Marmara denizi ve Karadenizde yoğun bir kirlilik gözlenmektedir.(**H.H.TOK Çevre Kirliliği**)

D.5.5.3. Polikloro Naftalinler ve Bifeniller

Konuyla ilgili bilgi temin edilememiştir.

D.5.5.4. Pestisitler ve Su Kirliliği

Pestisit, tarımda makro ve mikro zararlıları ortadan kaldırmak amacı ile kullanılan kimyasal bileşiklerdir.Tarımsal savaşta pestisit kullanımı en kolay ve en ucuz yöntem olarak tercih edilmektedir. Pestisitlerin su ekosistemine ulaşmaları değişik yollarla olmaktadır. Pestisit kullanılmış alanlardaki ilaçların, yağmur suları ile toprak alt sularını veya ırmaklara karışması yoluyla da çeşitli pestisitler akuatik bitki ve böceklere ulaşmaktadır. Ayrıca havadaki ilaç zerrecilerinin rüzgarla sulara taşınması veya pestisit üretimi yapan fabrika artıklarının durgun veya akarsulara boşaltılması sonunda, denizler pestisitlerle kirlenmektedir. Uygulama aletlerinin ve boş ambalaj kaplarının yıkanıp temizlenmesi sırasında da ilaç artıkları sulara karışmaktadır. Herbisit kalıntıları ile kirlenen suların, sulama suyu olarak kullanıldığı tarlalardaki bazı bitkilere fitotoksik olduğu, Acrolein (herbisit), rotenon (bitkisel insektisid) ve endosulfan (klorlu hidrokarbon) ın balıklara çok toksik etki yaptığı bilinmektedir.

Sulara çeşitli yollarla karışan birçok pestisit kalıntısından balıkların olumsuz şekilde etkilendikleri ve davranışlarında farklılıklar meydana geldiği anlaşılmıştır. Durgun sularda minimal düzeydeki bir pestisit kalıntısının bile, sudaki oksijeni hızla azalttığı ve balıkların beslenme ortamını bozduğu saptanmıştır. (**Ç.B.Türkiye Çevre Atlası-96**)

D.5.5.5. Gübreler ve Su Kirliliği

Tarımsal alanlarda süregiden erozyonla azalan humustan gelen besin elementlerinin dengelenmesi, tarımsal verimlilik unsurunun (hem kalite ve hem de kantite olarak) arttırılması ve buna bağlı olarak da ekonomik verimliliğin sağlanması amacıyla kullanılan maddelerdir. Yapay gübre kullanımı ile çevreye yukarıda da belirtildiği gibi azot ve fosfor elementleri kara sularında kirliliğe yol açmaktadır. Toprak analizi yapılmadan uygulanan kimyasal gübreler yetersiz veya fazla uygulanmakta ve üreticiler her iki durumda da gelir kaybına uğramaktadırlar. (Jale SEZEN Yük.Lisans Tezi/ 2008)

Ayrıca aşırı kimyasal gübre kullanımı toprak ve su kirliliğine de neden olmaktadır. Gereğinden fazla gübre kullanılması ile akarsulara, göllere ve rezervuarlara boşalan erozyon materyali, balıkların yaşamı ve yaban hayatı için uygun koşulları bozmaktadır. Su içinde asılı duran sedimentler çözülmüş oksijen dengesini bozmakta ve su bitkilerinin ihtiyacı olan ışığı azaltmaktadır. Her iki durumda balık yaşamı için çok tehlikelidir. Daha ağır sedimentler balık yuvalarını, yumurtalarını ve diğer besin kaynaklarını örtmek suretiyle zararlı olmaktadır.

a) Yüksek düzeyde azotlu gübre kullanılması sonucu topraktan yıkamalarla, içme suları ve akarsularda nitrat miktarı artabilmektedir.

b) Fosforlu gübrelerin yüzey akışlarla taşınması sonucu, içme sularında ve diğer akarsularda bulunan fosfat miktarı yükselebilmektedir. (H.H.TOK Çevre Kirliliği /Ç.B.Türkiye Çevre Atlası-96)

D.5.5.6. Deterjanlar ve Su Kirliliği

Sabun alkali bir bileşikle bitkisel ya da hayvansal yağların etkileşiminden oluşan doğal bir temizleyicidir. Sabun esasen uzun sürede de olsa biyolojik olarak parçalanabilir özelliktedir. Ancak yapısında azot ve fosfor yoktur. Deterjan ise genellikle petrol kökenli olarak sentezlenen yapay bir üründür. Tarımsal alanlardan erozyon nedeniyle taşınan fosfor ile beraber sentetik deterjan fosforu arıtma işlemlerinde kolaylıkla alınmadığından durgun veya doğal akarsu ortamlarına ulaşmakta ve ötrofikasyona neden olmaktadır. (H.H.TOK Çevre Kirliliği)

D.5.6. Çözünmüş Organik Maddeler

Organik maddeler karbonun öncelikle hidrojen ve oksijen, ikinci derecede de azot, fosfor, kükürt ve buna benzer elementlerle oluşturduğu bileşiklerdir.

Yüzeysel sularda çözünmüş durumda bulunan organik maddeler, bir yandan hayvansal veya bitkisel olmak üzere doğal kökenli, öte yandan da arıtılmamış kentsel ve endüstriyel atıksularla birlikte doğal olmayan bileşiklerden oluşur. Su ortamındaki organik maddeler mikroorganizmaların metabolik faaliyetleri sırasında parçalanırlar. Bunun sonunda da sularda önemli değişiklikler ortaya çıkar.

Su ortamlarına dışarıdan biyolojik olarak ayrışabilecek nitelikteki organik maddelerin veya azot ve fosfor bileşenlerinin çeşitli türdeki atıklarla verilmesi bu hassas dengeyi önemli ölçüde değiştirmektedir. Bu değişim sonucunda ortamda belirli miktarda taşınmış oksijen kalırsa yeni bir denge oluşabilir. Oksijen tüketimini oksijen kazanımından daha fazla olduğu durumlarda ise, su ortamındaki biyolojik süreçler tamamen nitelik değiştirir. (Uslu ve Türkman, 1987)

D.5.7. Patojenler

Konuyla ilgili bilgi temin edilememiştir.

D.5.8. Askıda Katı Maddeler

Atıksuların içerdiği askıdaki katı maddeler, bu suların deşarj edildiği alıcı ortamlarda birikintilere ve dip çamuru oluşumuna sebep olur. Dip çamuru oluşumu su ortamlarının tabanında gelişen (bentik) canlıların yaşamını engeller. Askıdaki katı maddelerin organik

bileşenleri oluşan dip çamurunda zamanla anaerobik ayrışmaya uğrar ve yukarıda çözülmüş organik madde için belirtilen tüm sakıncalı durumlar, bu kez tabanda oluşur. Aşırı miktarda askıda katı madde içeren atıksuların alıcı ortamlara verildiği kanalizasyon çıkış ağzlarının çevresinde su yüzeyine kadar yükselen ve estetik olmayan görünüm oluşturur. Askıdaki katı maddeler sulardaki bulanıklığı arttırmaları ve ışık geçirgenliği azaltırlar. Bunun sonucunda sağlıklı bir ekosistem için gerekli olan fotosentezsolunum dengeleri bozulur.

Alıcı su ortamlarına evsel ve endüstriyel atık suların getirdiği askıda katı maddelerin yanısıra, ormanların ve mer'aların tahribi, yamaç alanlarında tarım yapılmak için orman ve mer'a alanlarının açılması, yanlış hayvan otlatılması, sanayi ve yerleşim için yanlış yer seçimi gibi etkiler sonucunda, doğal toprak üst katmanları su ortamlarına taşınarak, bu ortamlarda yukarıda anlatılmaya çalışılan tüm olumsuz etkilerle birlikte askıda katı madde yükü olarak ortaya çıkmaktadır.

Ayrıca bu şekilde oluşan erozyon ürünleri, taşınıp geldikleri baraj ve göllerinin dolmasına ve yapay ve doğal su kaynaklarının zamanla yok olmasına neden olmaktadır.

Müdürlüğümüz atıksu analiz laboratuvarında da ilimizdeki mevcut işletmelerden alınan atıksu numunelerine ilişkin Askıda Katı Madde parametresinin ölçümü yapılmaktadır. **(Türkiye Çevre Vakfı Yayını 99 /Türkiye'nin Çevre Sorunları)**

D.5.9. Radyoaktif Kirleticiler ve Su Kirliliği

Radyasyon yaşayan organizmalarda hücrelerin biyokimyasal mekanizmalarını etkiler. Bunun sonucunda, hücrelerin ve dolayısıyla tüm organizmanın yaşamını kaybetmesi söz konusu olabilir. Sulama suyunda radyoaktivite bulunması durumunda, radyasyona karşı daha dayanıklı olduklarından bitkiler üzerinde zararlı bir etki görülmez. Ancak radyonüklidler bitki hücrelerinde birikerek, bu bitkileri yiyen hayvan ve insanlar için tehlike oluşturabilirler.

Doğal sularında bulunan en önemli radyoaktif maddeler uranyum, toryum, radyum, radon, stronsiyum, potasyum karbon ve hidrojenidir. Türkiye'de çok miktarda kaplıca bulunmakta ve bu sular genellikle radyoaktif maddeler içermektedir. Kaplıca ve maden sularındaki radyoaktivite, formasyonların doğal radyoaktivitesinden gelebileceği gibi alfa partiküllerinin çözülmüş maddeler üzerine bombardımanı sonucu da meydana gelebilir.

(Türkiye Çevre Vakfı Yayını 99 /Türkiye'nin Çevre Sorunları)

E.TOPRAK VE ARAZİ KULLANIMI

E.1. GENEL TOPRAK YAPISI

Tekirdağ'da çoğunlukla kireçli çökeller üzerinde yer alan miosen denizel (marin) ve özellikle sahil kesiminde deniz şekilleri üzerinde inceptisol ordosundan xerept alt ordosu yaklaşık 216.000 ha. alanda, tipik kambik B horizonları ile yer almıştır. Kireç içermeyen veya az kireç içerip dekalsifikasyona uğrayan pliosen ve özellikle kireçsiz miosen karasal çökeller

üzerinde argilic horizonlarını içeren xeralf alt ordosuna giren topraklar yaklaşık 180.000 ha. alanda yayılım göstermektedir.

Yüksek oranda smektit killerince zengin killi tekstür sınıfında kireçli veya kireçsiz özellikle miosen denizel veya karasal çökellerin üzerlerinde oluşan ve çoğu kez oldukça derin A horizonlarından kurulu vertisol ordosundan, xerert alt ordosuna giren topraklar yaklaşık 120.000 ha. alanda bulunmaktadır. Bu toprakları çoğu kez sığ profil gelişmesi gösteren ve B horizonlarını içermeyen; orthent alt ordosundaki araziler yaklaşık 76.000 ha. ile izlemektedir. Ayrıca entisol ordosunda nehir yataklarında, eski nehir şekillerinde ve yan dere ağızlarında yer alan fluvent alt ordosundaki topraklar ile mollisol ordosuna giren xeroll alt ordosundaki topraklar sırasıyla yaklaşık 10.000 ha. ve 14.000 ha. arazide yer almaktadır.

Bu toprakları 250 ha. altında izleyen aquent alt ordosundaki topraklar izlemektedir. Tuzluluk ve Alkalilik (Çoraklık); Çoraklık sorunu, işlenen tarım arazilerinde kayıtlara geçmemiştir. Ancak tuzlu ve tuzlu-alkali topraklar V-VI ve VII.sınıf topraklarda toplam 368 ha. alan kapsamaktadır.

Türkiye jeoloji haritasına göre, Tekirdağ'ın doğusunda ve batısında Oligosen denizel ve kuzeyinde de Miosen'e ait marin (denizel) formasyonlar; gre, kumtaşı, marn ve killi tabakaları içerirler. Bu tabakalarda bulunan veya bu tabakalardan geçen yer altı suları tuzluluk özelliği taşıyabilirler. Özellikle sulama, yer altı suyu ile yapıldığında; toprakların tuzlaşmasını önlemek amacıyla mutlaka su analizlerinin yapılması ve buna göre bilinçli sulama uygulanması gereklidir.

E.2. TOPRAK KİRLİLİĞİ

E.2.1. Kimyasal Kirlenme

Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.

E.2.1.1. Atmosferik Kirlenme

Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.

E.2.1.2. Atıklardan Kirlenme

Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.

E.2.2. Mikrobiyal Kirlenme

İlimiz sınırları dahilindeki sanayi bölgelerinin yoğun olduğu Muratlı, Çorlu ve Çerkezköy ilçelerinde oluşan prosen atık suları sebebiyle Ergene ve Çorlu Deresi civarındaki opraklarda bakteri, virüs ve bazı protezoa türleri oluşarak arazi kullanımında olumsuz etkiler yaratmaktadır.

E.3. ARAZİ

E.3.1. Arazi Varlığı

E.3.1.1. Arazi Sınıfları

Tekirdağ İlindeki arazi varlığını, arazi kullanım yetenek sınıfları açısından değerlendirecek; toplam 621.788 ha. arazinin 507.820 ha. amacı doğrultusunda kullanılan bölümü oluştururken, 113.968 ha. arazi, yanlış ve amaç dışı kullanılan arazileri oluşturmaktadır. İl arazisinin yaklaşık %18'i tarım arazilerinde ve tarım dışı arazilerde, sektörler arasında yanlış ve amaç dışında kullanılmaktadır.

İyi nitelikli ve yörenin en mahsuldar topraklarını I., II. ve III.arazi kullanım yetenek sınıfına giren araziler oluşturmaktadır. Bu arazilerin dikkatle ve özenle korunması gerekmektedir. Ancak I.arazi kullanım yetenek grubundaki arazilerin %2.6'sı, II.arazi kullanım yetenek grubundaki arazilerin %14.3 ve III.arazi kullanım yetenek grubundaki arazilerin %20'si yanlış değerlendirilmektedir. IV.arazi kullanım yetenek grubundaki araziler, arazi kullanım planlama çalışmaları sonunda tarım arazisi veya mera arazisi veya özel plantasyon sınıfında da %46.1 oranında yanlış kullanım mevcuttur. Bu değerlendirmelerin yanında VI. ve VII. Arazi kullanım yetenek sınıfına giren arazilerde işlemeli tarım yapılmaması gerekmektedir.

Buna karşın yaklaşık 5.193.000 ha. arazi, VI.arazi kullanım yetenek sınıfında ve 5.058.000 ha. arazide, VII.arazi kullanım yetenek sınıfına giren arazilerde yanlış değerlendirilmekte, üzerlerinde tarım yapılmaktadır.

Topraklar, teknik sınıflandırmaya göre; ayrıcalıklı alanların farklı sorunlarına ve şartlarına bağlı kalarak, toprakların değişik amaçlı kullanımlarına göre gruplandırılır. Bunların önemlileri:

- 1-Arazi kullanma yetenek grupları,
- 2-Sulanabilme grupları, 3-Drenaj grupları, 4-Farklı ürünlere uygunluk grupları ve
- 5-Erozyondan zarar görme ve korunum gruplarıdır.

Bu gruplandırmalardan en önemlilerinden biri, tarımsal kullanmaya uygunluk derecelerine ve mahsuldarlığının devamı için gerekli toprak idaresine göre yapılan Arazi Kullanma Yetenek sınıflamasıdır.

Arazi Kullanma Yetenek Sınıflaması, üç esas bölüm içinde yapılır.

Bunlar;

- 1- Yetenek Sınıfı, 2- Yetenek alt sınıfı, 3- Yetenek ünitesi'dir. Sekiz tane yetenek sınıfı vardır. Bu sınıflardan ilk dördü, tarım arazileri olarak işlemeye elverişlidir.

Özellikle I., II. ve III. yetenek sınıflarına giren araziler işlemeli tarım dışında, çok zorunlu olmadıkça diğer amaçlarla kesinlikle kullanılmamalıdır.

I.sınıf araziler, toprak kullanımlarını engelleyen ve sınırlayan etken yoktur. Bu araziler normal tarım yöntemleriyle yüksek düzeyde ürün alınabilen, iyi nitelikli topraklardan kuruludur. Araziler güvenli olarak çok yoğun toprak işleme ile kültür bitkileri, çayır-mera, orman veya yaban hayatı için kullanılabilir. Topraklar derin, orta bünyeli ve iyi drenajlıdır. Eğimleri düz veya düze yakındır.

II.sınıf araziler, bitki seçimini daraltan veya orta derecede koruma uygulamalarını gerekli kılan bazı sınırlandırmalara sahiptir. Bu sınırlanmalar eğim, erozyon, yaşlığa (drenaj) bağlıdır. Gerekli tedbirler alınarak kültür bitkileri, çayır-mera, orman veya yaban için kullanılabilir.

III.sınıf araziler, bitki seçimini daraltan veya eğim, erozyon, drenaj gibi toprak özellikleri nedeniyle özel koruma uygulamalarını gerektiren veya iyi ürün almak ve toprağı özellikle erozyondan korumak için yoğun önlemlerin alınması gerekli olan topraklardan kuruludur. Yaşlılık sorun olarak ortaya çıkarsa, drenaj gerekebilir.

IV.sınıf araziler, bitki seçimini çok daraltan ve ancak çok yoğun koruyucu önlemler altında işlemeli tarımda kullanılabilen topraklardan dik eğim, şiddetli erozyon, sığ profil gelişimi, tuzluluk, alkalilik, düşük su tutma kapasitesi gibi sorunlardan birine veya birkaçına sahiptir. Bu araziler birkaç sene otlığa bırakılmadıktan sonra bir iki yıl için tahıllar ile ekim nöbetine alınabilir. Genellikle bu topraklar mer'a arazisi olmaya uygundur ve uzun zaman işlenmemelidir; bazı özel durumlarda işlendiği zaman çok dikkatli olunması gerekir. Bu sınıfın bazı toprakları meyva ağaçları, çalı, ağaç veya süs bitkileri yetiştirmeye elverişli olabilir. Bu durum bile, bu arazilerin yetenek sınıflarının değişmesine neden olamaz.

V.sınıf araziler, eğimsiz yerlerde ve dolaylı olarak erozyon sorununa sahip olmayan; buna karşın drenaj sorununun yoğun olduğu, sık sık sel baskınına uğrayabilen, taşlı veya kayalık nedeniyle işlemeli tarıma uygun olmayan topraklardan kuruludur. Nehir yataklarında görülen bu topraklar daha ziyade çayır arazisi olarak değerlendirilir. Bazı özel durumlarda ağaç yetişebilir.

VI.sınıf araziler, işlemeli tarımda kullanılmayan ve dik eğim, şiddetli erozyon, sığlık, drenaj, taşlılık veya çoraklık gibi faktörlerin etkilediği toprakları içerir. Çayır, orman ve av hayvanlarının barındığı araziler olarak kullanılabilir. Orman yetiştiriciliği, arazinin şartlarına ve iklimine bağlıdır.

VII.sınıf araziler, çok şiddetli sınırlandırmalar nedeniyle toprak işlemeye uygun değildir ve büyük ölçüde otlama, orman ve yaban hayatı için kullanılabilir. Çok dik ve sarp eğim, çok şiddetli, erozyon, sığ profil gelişimi, taşlılık, yaşlık, çoraklık, elverişsiz iklim gibi faktörler bu toprakların sınıflandırılmasına etkindir. Bu sınıftaki bazı topraklarda koruma tedbiri almak için ağaç dikimi veya çayır otları ekimi yapılabilir.

VIII.sınıf araziler, kültür bitkilerinin yetişmesi ve ağaçlar için elverişli değildir. Yaban hayatı ve eğlence alanı olarak değerlendirilir. Bu araziler şiddetli erozyona uğramı alanlar, çıplak kayalar, kumullar, kazılarak maden çıkarılan yerler, tuzla kaplı alanlar ve bataklık alanlarıdır.

ARAZİ SINIFLARI	İLÇELER								
	MERKEZ	ÇERKEZ KÖY	ÇORLU	HAYRA BOLU	MALKARA	MURATLI	SARAY	ŞARKÖY	TOPLAM
1.SINIF	10.260	1123	10.774	17.281	7653	3124	3696	1625	55.687
2.SINIF	35.939	21.319	74.885	49.692	35.111	20.102	40.034	2648	279.579
3.SINIF	42.973	5163	19.380	26.935	39.470	8899	13.011	14.117	169.948
4.SINIF	8940	505	6569	6459	14.364	3479	3076	9983	53.375
5.SINIF	-	-	218	-	-	-	-	-	218
6.SINIF	5307	40	351	-	8027	1788	3523	10.589	29.625
7.SINIF	4205	-	-	-	12.810	-	377	11.664	29.056
8.SINIF	153	303	250	113	100	170	149	294	1540
Su Yüzeyi	-	-	-	88	2648	24	-	-	2760
TOPLAM	107.777	28.453	112.435	100.568	120.183	37.586	63.866	50.920	621.788

Tablo e-1. İlçelere Göre Arazi Sınıflarının Dağılımı (hektar)

Arazi Kullanma Yetenek Sınıfları	Sulu Tarım (ha.)	Yetersiz Sulu Tarım (ha.)
I.Sınıf	14.921	8.722
II.Sınıf	7.479	2.064
III.Sınıf	1.483	3
IV.Sınıf	228	
V.Sınıf		
VI.Sınıf		
VII.Sınıf		

Tablo.e-2. Arazi Kullanım Yetenek Sınıflarına Göre Sulanan Tarım Arazileri ile Yetersiz Sulu Tarım Arazilerinin Dağılımı

Tekirdağ'da Yer Alan Topraklara Göre;

- 1- Grumusol (Vertisol)
- 2- Kahverengi Orman (Inceptisol)
- 3- Kireçsiz Kahverengi (Alfisol ve Inceptisol)
- 4- Alüvyal (Entisol)

5- Hidromorfik Alüviyal topraklardır (Entisol).

Bu büyük toprak gruplarına ait özet bilgiler aşağıda verilmiştir.

1 – Grumusol Büyük Toprak Grubu (Vertisol)

Trakya çiftçisi fiziksel şartlarının iyi olmaması nedeniyle bu topraklara “ Kepir “ veya “ Kara Kepir 1” ismini kullanmaktadır.Bu topraklar, % 30 veya daha fazla kil içermesi nedeniyle çok ağır yapıya sahiptir.İçerdiği fazla orandaki smektit tipi kil nedeniyle, suyu ve kanyonları(Bitki besin elementlerini) yüksek düzeyde tutar. Çoğu zaman, bütün profilde fazla kireç görülür. Bu konumda kireç zarlari veya kireç konkresyonlari (toprak içinde düzenli veya düzensiz şekillerde birikmiş, kireç topraklari) bulunur.

Toprak pH (reaksiyonu) ‘ sı nötr veya hafif alkalidir. Organik madde kapsamlari, % 1 ile % 3,5 arasında değişmektedir.Yazın bir veya beş parmak genişliğinde ve yaklaşık 70 cm. derinliğe kadar ulaşan, derin çatlaklar oluşur. Bu olay sonucuna bitkilerin, özellikle ince kökleri kopar ve ürün de zarar görür.Bu topraklarda ayçiçeği tarımı hakimdir ve buğday ile nöbetleşmeye girer. Bunların tava gelip, işlenme periyodu oldukça kısadır.

İç Drenajlar sorundur.Ayrıca Grumusol’ ler zemin Mühendisliği yönünden elverişsiz özelliğe sahiptir. Özellikle bu topraklar üzerinde inşa edilen karayolu ve bina tesisinde özen göstermek ister. Topraklar orta-fazla derecede plastik inorganik kile sahiptir.

Kahverengi Orman Büyük Toprak Grubu (Inceptisol)

Zayıf gelişmiş bir profile sahip olup genellikle orman örtüsü altında bulunur. Kireçli ana materyeller üzerinde oluşmuşlardır.

Yer yer taşlılık sorunu ana materyelin karakterine bağlı kalarak ortaya çıkar. Bazılarına kalsifikasyon (Profilin) üstü katlarında bulunan kirecin yıkanarak, profilden uzaklaşması ve alt katlarda birikme olayı aktif olarak görülebilir. Organik madde içerikleri % 1 – 2 civarındadır.Toprak pH (reaksiyonu)’sı hafif asidik ile hafif alkali arasında değişir. Bu toprakların drenajlari iyidir. Ağır bünyeli topraklar ayçiçeği-buğday nöbetleşmesine uygundur. Hafif bünyeli topraklarda ise tahıl tarımı yapılmalıdır. Bu topraklar bazen kireçsiz ana materyeller üzerinde oluşması bazen de yeterli yağış ile kirecin alt katmanlara yıkanması nedeniyle profillerinde kireç içermezler.

Kireçsiz Kahverengi Büyük Toprak Grubu(Alfisol ve Inceptisol)

Çeşitli jeolojik formasyonlar üzerinde oluşabilir. Ana materyele kadar kirece rastlanmaz veya alt katmanlarda az düzeylerde bulunabilir. Derin bir profil gelişimi gösterebilir. Toprak pH ‘ sı nötr civarındadır.Aşağı horizonlarda ve özellikle “ B “ horizonunda kil miktarında artış olabilir. Organik Madde miktarlari % 1 – 2 arasındadır. Genellikle tahıl tarımı yapılmaktadır.

Alüviyal Büyük Toprak Grubu (Entisol)

Alüviyal çökeltiler üzerine oluşmuş topraklardır. Genç toprak olup, taşkınlarla zarara uğramaz ise oldukça verimlidir. Alüviyal materyelin karakterine göre, üzerinde oluşan alüviyal toprakların profil gelişmesi çok değişkendir. Bu topraklar özellikle sebzeçiliğe elverişlidir.

Hidromorfik Alüviyal Büyük Toprak Grubu

Yukarıda izah edilen alüviyal toprakların drenaj sorununa sahip olanlarıdır. Yüksek taban suyu nedeniyle çoğu kez tarımsal değeri olmayan topraklardır. Yeni toprak sınıflama sistemine göre de Tekirdağ’ da Entisol, Inceptisol, Versitol, Mollisol ve Alfisol ordolarına ait topraklar bulunmaktadır.

E.3.1.2. Kullanım Durumu

Ülkemiz topraklarına genel olarak bakacak olursak, 78 milyon hektar yüzölçümünün 28 milyon hektarında (%35,6) tarım yapıldığı, yüzölçümü 621.788 hektar olan İlimizin ise 458.614 hektarında(%74) nadassız kuru tarım, sulu tarım, yetersiz sulu tarım, bağ ve bahçe tarımı yapılmaktadır. Ülkemizde kalkınmaya paralel tarım toprakları, gittikçe artan şekilde konut, sanayi ve kamu sektörü yatırımları gibi amaçlarla kullanılmaya başlanmıştır.

Bu nedenle Trakya ve İlimizde verimli tarım alanları yok olmuştur. Bunun yanında ekonomik sebepler öne sürülerek karayollarının verimli alanlardan geçmesi ve buna bağlı yatırımların çevreye yapılması tarım alanlarına zarar vermektedir. Üreticilerimizin sadece %18’i (ülke genelinde) şehirleşme ve sanayi alanı genişlemesini tehdit unsuru olarak görmektedir. Bunun dışında yapılan görüşmelerde çiftçilerimiz tarımsal gelirlerinin günden güne düştüğünü belirterek, arazilerinin şehirleşme ve sanayi alanı olarak değer kazanması ile elde edecekleri parayı, tarım dışındaki alanlara yatırarak geleceklerini güvence altına almak istemektedirler.

Fakat tarım dışında mesleki deneyimi olmayan üreticilerimizin bunu başaramadıkları ve büyük bunalımlar yaşadıkları görülmektedir. Bu nedenle tarım alanlarının korunması, amacına uygun olarak kullanılması ve hangi şartlarda amacı dışında kullanılacağı belirlenmesine yönelik 10 Ağustos 2001 tarih ve 24489 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan “Tarım Arazilerinin Korunması ve Kullanılmasına dair Yönetmelik” uyarınca tarım alanlarının tarım dışı amaçla kullanılması konusunda izin verme yetkisi Köy Hizmetleri Bölge Müdürlüğünden alınıp Tarım ve Köyişleri Bakanlığı bünyesine verilmiştir.

Tarım İl Müdürlüğünce hazırlanan “Tarımsal Etüd Raporu” Köy Hizmetlerinin “Toprak Etüd Raporu” ile beraber Tarım ve Köyişleri Bakanlığına ulaştırılır ve Tarım Arazilerini Geliştirme Dairesi Başkanlığı tarafından değerlendirilir. Tarım İl Müdürlüğünce yapılan arazi ve büro çalışmalarına hazırlanan “Tarımsal Etüd Raporu”nda arazinin, yeri, alanı, konumu, özellikleri, kullanım şekli, etüdün kim veya kimler tarafından ne amaçla yaptırıldığı ve sonuç olarak ilave değerlendirme konuları ve kriterleri ele alınmakta ve incelenmektedir.

Tarım Dışı Arazi Kullanım	Müracaat Sayısı	Yer Tetkiki	Etüdü Yapılanlar	Bakanlığa Gönderilen
Sanayi Tesisi	54	51	3	51
Konut Alanı	44	43	1	43
İlave İmar Planı	12	11	1	11
Toplam	110	105	5	105

Tablo e.3. Tarım İl Müdürlüğüne Yapılan Amaç Dışı Arazi Kullanımı Müracaatları

Sonuç olarak Ülkemizde ve İlimizde amacı doğrultusunda kullanılmayan tarım topraklarımız son 15 sene içerisinde hızla azalmıştır. Bu durumun önüne geçilmediği takdirde “kendi insanını besleyemez ve sanayinin ihtiyaç duyduğu hammaddeleri sağlayamaz” durumuna düşülecektir. Son yıllarda da artan tarım ürünleri dış alımları, kendine yeterliliğimizin ortadan kalkmakta olduğunu göstermektedir. Toprak sanayinin tarımsal kaynaklı olan etkileri; toz ve dumanın kültür bitkilerine olumsuz etkisi, hammadde alımı sırasında, derin çukurların açılmasıyla çevresindeki tarım topraklarının doğal drenaj sisteminin ve kapilarite yardımıyla hareket eden doğal taban suyu düzeyinin bozulması ve kaybolmasıyla, çevresindeki tarım arazilerinin de doğal su düzeyinin bozulması, iyi nitelikli ve verimli tarım arazilerinin çıkmasıdır.

E.3.2. Arazi Problemleri

Arazi Sorunu ve Kullanımı	Hektar	%
Erozyon Sorunu yok	1.540	0.2
Hafif erozyon	330.962	53.5
Orta erozyon	228.034	36.8
Şiddetli erozyon	57.306	9.3
Çok şiddetli erozyon	1.186	0.2
Toplam alan (su yüzeyi hariç)	619029	100
Sığ+Çok Sığ Profil	67.100	10.8
Taşlılık	28.041	4.5
Çoraklık	384	0.1
Yaşlık	4.468	0.7
Sorunlu Tarım Alanları	414.762	88.5
Sorunsuz Tarım Alanları	54.103	11.5
TOPLAM TARIM ALANLARI	468865	100
A	429.819	
B	505.214	
C (B-A)	75.395	
D	458.614	
E	558.589	
F(E-D)	99.975	
G	10.251	

Tablo.e-4. Tekirdağ İlinin Arazi Sorunları

- A- Günümüzde I. II. ve III. AKK sınıflarında işlenen tarım alanları
- B- I. II. ve III. AKK sınıfında mutlak tarım yapılması gereken tarım toprakları
- C- I. II. ve III. AKK sınıflarına göre plansızlık nedeniyle tarım yapılamayan alan
- D- Günümüzde I.– IV. AKK sınıfları arasında işlenen tarım alanları
- E- I.-IV. AKK sınıfları arasındaki toplam potansiyel tarım toprakları
- F- I.-IV. AKK sınıfları arasına göre plansızlık nedeniyle tarım yapılamayan alan
- G- V. VI. ve VII. AKK sınıflarında yanlış işlenen tarım alanları

Arazi kullanma yeteneği alt sınıfları, toprak ve iklim karakterleri sonucu ortaya çıkan ve tarımsal amaçla arazi kullanılmasını engelleyen faktörlerin bir araya gelmesinden oluşan, asıl sınıfların içindeki yetenek birimlerinin oluşturduğu gruplardır. Alt sınıfta dört tip engelleyici faktör kabul edilir.

Bunlar ;

- 1- Erozyon (e)
- 2- Yaşlılık, drenaj veya sel baskını (w)
- 3- Sıhlık, taşlılık, düşük su tutma kapasitesi, çoraklık gibi kök bölgesi içindeki toprak sınırlandırmaları (s)
- 4- Rutubet ve sıcaklık noksanlığına bağlı olan iklimsel sınırlandırma (c)'dir.

Yetenek üniteleri, bir çiftlik veya otlatma bölgesindeki tarlaların işlenme ve idaresinde gerekli önlemleri almak için alt sınıflara göre daha geniş ve özel bilgi verir. Bir yetenek ünitesi, bitki gelişmesine benzer toprakların idaresine hemen hemen aynı düzede cevap arayan toprakların birlikte gruplandırılmalarıdır. Bir yetenek ünitesi içine giren topraklardan elde edilen (veya tahmin edilen) verim, benzer idare sistemi altındaki topraklardan % 25'den farklı olmamalıdır. Yukarıda özetlenen bilgilerin ışığı altında, tarımsal açıdan Arazi Kullanım Planlaması; Toprakların arazide ve laboratuvarda sistemli bir şekilde incelenmeleri sonucunda, toprakların önemli karakterleri bulunarak sınıflandırılmaları ve arazilerin sosyal ünitelerine ayrılması ile belirlenen her bir toprak sınıflama ünitesinin, doğal nitelik ve yeteneklerine uygun kullanılması için yapılan düzenleme çalışmalarının tümüdür. Bir başka ifade ile bu geniş kapsamlı planın temel elementi; konut, ticari, sanayi, rekreasyon (şehir ve kırsal alanlarda dinlenme, eğlence ve spor vb. gibi alanların düzenlenmesi) ve tarım gibi arazilerin özel ve resmi kullanımlarındaki önerilen bölgeleri ve gelişme yoğunluklarını açıklar.

Örneğin bir şehrin çevresindeki yerleşim ve yeşil alanların seçimi, sanayinin hangi topraklar üzerinde inşa edilmesi gerektiği, turizm yatırım alanlarının tespiti ve düzenlenmesi, toprak sanayi için ham maddenin temin edileceği alanların seçimi, tarım topraklarının hangi ürünlere ayrılması gerektiği ve işleme, sulama, gübreleme, ekim nöbeti gibi toprak idaresi tekniklerinin uygulanması, Arazi Kullanım Planlamasının önemli konuları arasındadır.

Anayasamızın 44, 45 ve 166 maddeleri de, tarıma gerekli önemi vermektedir ve yukarıda açıklanan planlamaya yönelmemiz gerektiğini vurgulamaktadır.

Toprakların mahsuldarlık kapasitelerini, çeşitli oranlarda azaltan faktörler;

- 1- Yetersiz toprak derinliği
- 2- Eğim
- 3- Erozyon
- 4- Taşlılık
- 5- Drenaj
- 6- Tuzluluk ve alkalilik
- 7- Ağır toprak bünyesi'dir.

1.Toprak Derinliği

Tarım dışı araziler değerlendirmeye tabi tutulmadan, çayırmera ve ormanlık arazilerde çok sığ ve orta derin topraklar, toplam alanın %29.73'ünü oluşturmaktadır. Derin topraklar, toplam tarım, çayır-mera ve orman alanlarının %70.27'siydi. Tekirdağ'da jeolojik formasyonların daha ziyade yumuşak tortul depositlerden kurulu olması, toprak derinliğinin fazla olmasına da neden olmaktadır.

2.Eğim

Eğim sınıfları özellikle toprak işleme ve erozyon açısından önemlidir. Düz ve hafif eğimli arazilerin toplamı 331.395 ha. olup, tarım, çayır-mera ve ormanlık arazilerine göre oranı %54.07'dir. %6'nın üzerindeki eğim sınıflarına sahip arazilerin toplamı 281.513 ha. olup, toplam araziye göre oranı %45.93'dür. (Tablo E.2). %15.5'i ovalık ve % 75.5'i dalgalı arazilerden kuruludur. Bu duruma göre İl yüzeyinin $\frac{3}{4}$ 'ü dalgalı ve yaklaşık 1/10'u dağlık arazidir. %0-2 eğime sahip düz arazilerin, tarım, çayır-mera ve orman arazisine göre oranı %14.30'dur.

Eğimli arazilerin İl'de oldukça fazla olması erozyon sorununun oluşması için önemli bir nedendir. Fakat ilerde de açıklanacağı üzere, bilinçli toprak işleme metodları ve alınacak tedbirler, bu sorunu ortadan kaldıracaktır veya asgari düzeye indirecektir.

Profil derinliği (cm)	Alan (ha)	Dağılımı (%)	Açıklama
Çok sığ (0-20)	1.734	0.28	Dağılım oranları; Tarım, çayır-mera ve ormanlık arazilere göre hesap edilmiştir.
Sığ(20-50)	60.599	9.89	
Orta der.(50-90)	119.897	19.56	
Derin (90+)	430.678	70.27	
TOPLAM	61298	100	
Diğer arazi çeşitleri	310		Irmak yatağı, sahil kumulu, çıplak kaya ve moloz gibi tarım dışı araziler
Yerleşim yerleri	8.570		
GENEL TOPLAM	621788		

Tablo.e-5. Tekirdağ İlinde, Toprak Derinliğine Göre Arazi Dağılımı

3.Erozyon:

Tekirdağ'da hafif-orta derecede, şiddetli ederecede ve çok şiddetli derecede su erozyonuna uğramış topraklar yer alır. Hiç veya hafif derecede erozyona uğramış topraklarda, üst horizon (A horizonu)'un en fazla %25'i aşmıştır. Orta derecede erozyona uğrayan topraklarda, üst horizonun %25 ile %75'i arası aşmıştır. Şiddetli derecede erozyona uğrayan topraklarda, üst horizonun %75'den fazlası ile alt toprağın (B horizonu) %25'ile %75'i arası aşmıştır ve arazide yarıntılar ortaya çıkmıştır. Tekirdağ-Muratlı ve Tekirdağ- Malkara arasında orta derecede erozyona uğramış alanlar;

Muratlı-Hayrabolu hattı boyunca ve Tekirdağ Marmara Ereğlisi arasında hafif derecede erozyona uğramış alanlar; Barbaros-Şarköy hattı boyunca şiddetli ve çok şiddetli erozyona uğramış alanlar ağırlıklı olarak yer alır.

Eğim sınıfları	Alan (ha)	Dağılımı (%)
Düz (% 0-2)	87.638	14.30
Hafif (% 2-6)	243.757	39.77
Orta (% 6-12)	175.406	28.62
Dik (% 12-0)	74.418	12.14
Çok dik (%20-30)	31.689	5.17
TOPLAM	621788	100

Tablo.e-6.Tekirdağ İlinde, Eğim Gruplarına Göre Arazi Dağılımı

Erozyon derecesi	İşlemeli tarıma uygun arazi (ha)	Dağılım (%)	İşlemeli tarıma elverişsiz arazi
Orta derecede	225.558	47.80	3.484
Şiddetli derecede	1.768	0.37	50.898
Çok şiddetli der.	-	-	1.125

Tablo.e-7.Tekirdağ İlinde Su Erozyonu Dağılımı

- 1) II, III ve IV. Arazi kullanma yetenek sınıfındaki araziler
- 2) Değerlendirme, Tekirdağ'daki tüm tarım arazileri (471.909 ha.)'ne göre yapılmıştır.
- 3) V, VI ve VII arazi kullanma yetenek sınıfındaki araziler Toprak erozyonu özellikle eğimli yerlerde tekniğe uygun olmayan ekim dikim yapılması; arazi yeteneğine göre kullanılmaması; toprağın yanlış ve uygun olmayan aletlerle işlenmesi, anızın ve bitki artıklarının yakılarak yok edilmesi ile daha da hızlanır.

Tekirdağ'da orta dik ve çok dik eğimli arazilerin oranı, tarım dışı araziler hariç tutulursa, toplam alana göre % 45.93'dür. II, III ve IV. Arazi yetenek sınıfına sahip, işlemeli tarıma uygun arazilerde görülen hafif-orta ve şiddetli derecede erozyon alanlarının oranı, tüm tarım arazilerine göre % 48.17'ir. Bu oran, işlemeli tarım yapılan arazilerin yaklaşık yarısı kadardır ve oldukça yüksektir. Bu durum erozyonun, eğimle ve üzerinde uygulanan tarım teknikleri ile yakından ilişkili olduğunu göstermektedir.

Tekirdağ'da erozyonun bu derece yüksek olmasındaki iki temel ilke;

- 1- Her birim toprağın kendi yetenek sınıfının üstünde kullanmak,
- 2- Kullanma şeklinin gerektirdiği koruyucu ve verim artırıcı kültürel ve fiziksel tedbirleri almamaktır.

Özellikle meyilli arazilerde, tesviye eğrilerine paralel veya eğime dik sürüm yapılmamakta ve bu arazilerde anız artıkları yakılmaktadır. Ayrıca teras yapılması gerekli olan arazilerde, teraslama yapılmamaktadır.

Teraslar yapım şekillerine göre;

- 1- Kanal (önleyici ve saptırıcı)
- 2- Sırt (Sağrı-emdirici)
- 3- Seki (taş ve toprak seki) teras olmak üzere üçe ayrılır.

Bu teraslar toprak özellikleri ve uygulanan tarım teknikleri göz önünde tutularak, kanal teraslar %1-15 sırt teraslar %1-10 ve seki teraslar %20-60 eğimli yerlerde inşa edilirler. Yapılan araştırmalar kanal terasların %10 ile %25 arasında ve sırt teraslarda %20 ile %60 arasında, verim artışı sağladığını göstermektedir.

4.Taşlılık

Taşların toprak yüzeyinde veya profil içerisinde dağılım göstererek, sürümü veya bitki gelişimini engellemesidir. Tekirdağ'da kayalılık sınıfları, tarım arazilerinde görülmemektedir.

İşlemeli tarıma uygun arazi (ha)1)	Dağılım (%)2)	İşlemeli tarıma uygun olmayan arazi (ha)3)	Toplam alan (ha)
158	0.03	27.967	28.125

Tablo.e-8. Tekirdağ İlinde Taşlı Arazilerin Dağılımı

- 1) II, III ve IV. Arazi kullanma yetenek sınıfındaki araziler
- 2) Değerlendirme, Tekirdağ'daki tüm tarım arazileri (471.909 ha.)'ne göre yapılmıştır.
- 3) V, VI ve VII. Arazi kullanma yetenek sınıfındaki araziler.

İşlemeli tarıma uygun, II, III ve IV. Arazi kullanma yetenek sınıfındaki arazilerde taşlılık oranı 158 ha'dır ve tüm tarım arazilerindeki oranı %0.03 kadardır. Taşlılık sorunu yayılım gösterdiği alan olarak, il sınırları içinde büyük bir sorun yaratmamaktadır.

5.Drenaj

Bir arazide drenaj koşulları pratikte, yağıştan veya sulandıktan sonraki toprağın suyu tutma özelliği; yüzeyde suyun birikmesi; taban suyu yüksekliği; taban suyunun mevsimsel değişikliği ve toprak katları içinde görünen kırmızımsı, sarımsı, mavi-gri veya pas rengi gibi farklı renk beneklerine bakılarak belirlenebilir.

Drenaj Sınıfı	İşlemeli tarıma uygun arazi (ha) 1)	Dağılım (%) 2)
Yetersiz	4.620	0.98

Tablo.e-9.Tekirdağ İlinde, Yaşlık (drenaj) Sorunu Dağılımı

1) II, III ve IV. Arazi kullanma yetenek sınıfındaki araziler
2) Değerlendirme, Tekirdağ'daki tüm tarım arazileri (471.909ha) göre yapılmıştır.
Tekirdağ'da yaşlılık sorunu yer yer lokal bölgelerin dışında; Dambaslar'ın batısı ile güney batısında bulunan arazilerde ince uzun bir şerit halinde, topluca yer almaktadır. Drenajın yetersiz olduğu topraklar, işlemeli tarıma uygun arazilerde 4620 ha kaplamaktadır. Bu alan, tüm tarım arazilerinin % 0.98'idir.

6.Tuzluluk ve Alkalilik (Çoraklık)

Çoraklık sorunu, işlenen tarım arazilerinde kayıtlara geçmemiştir. Ancak tuzlu ve tuzlu-alkali topraklar V-VI ve VII.sınıf topraklarda toplam 368 ha. alan kapsamaktadır. Türkiye jeoloji haritasına göre, Tekirdağ'ın doğusunda ve batısında Oligosen denizel ve kuzeyinde de Miosen'e ait marin (denizel) formasyonlar; gre, kumtaşı, marn ve killi tabakaları içerirler. Bu tabakalarda bulunan veya bu tabakalardan geçen yer altı suları tuzluluk özelliği taşıyabilirler. Özellikle sulama, yer altı suyu ile yapıldığında; toprakların tuzlulaşmasını önlemek amacıyla mutlaka su analizlerinin yapılması ve buna göre bilinçli sulama uygulanması gereklidir.

7.Tekirdağ Topraklarının Arazi Kullanma Yetenek Sınıfları

İşlemeli tarıma uygun arazilerden I, II ve III.sınıf araziler, toplam olarak 502.609 ha. Alanda yayılım göstererek, İl yüzölçümüne göre % 80.84'ünü kapsamaktadır .Bu oran Türkiye'nin bir çok havzasına veya iline oranla yüksek bir değerdir. Bu arazilerin, tarım dışı kullanılmamasına özen göstermemiz lazımdır.

Özellikle son yıllarda Tekirdağ'da sanayi, toprak sanayi ve turizm (yazlık ev veya ikinci konut) işletmeleri plansız ve kontrolsüz olarak tarım topraklarında yayılım göstermektedir. Sanayi ve toprak sanayi için organize sanayi bölgelerinin ve turizm fiziksel planları ve imar planlarının yapımı sırasında da turizm işletmelerinin yayılımı, tarıma elverişsiz veya az elverişli araziler üzerinde tercih edilmelidir.

	İşlemeli Tarıma Uygun Arazi (ha)			İşlemeye Kısıtlı Uygun Arazi (ha)
	I	II	III	IV
	59.497	270.210	172.302	54.424
Dağılım %	9.57	43.46	27.81	8.75
	İşlemeli Tarıma Uygun Olmayan Arazi (ha)			
	V	VI	VII	VIII
	218	27.386	28.271	8.880
Dağılım %	0.03	4.40	4.45	1.43

Tablo.e-10. Arazi Kullanma Yetenek Sınıfları

1) Değerlendirme, Tekirdağ İlinin yüzölçümü (621.788 ha)'ne göre yapılmıştır.

Trakya'da yerleşim yerlerinin ve ana karayollarının çevresinde yer alan iyi nitelikli ve verimli tarım topraklarının son beş yıl içinde, amaç dışı kullanımı veya yok olma hızı sırasıyla: Kamu yatırımlarında % 133; toprak sanayiinde % 213; kentleşmede % 236; turizm veya ikinci konut amaçlı inşaat sektöründe % 419 ve sanayi sektöründe % 755 oranlarındadır. Yörede ortalama % 336 artış oranında tarım toprakları, amacının dışında kullanılmıştır.

Ayrıca bu yörelerde özellikle sanayi kuruluşları ile önlem alınmadığı için doğal olarak ortaya çıkan çevre kirliliği de konunun bir başka boyutunu oluşturmaktadır.

Kullanmayı sınırlandıran ve herhangi bir özürü olmayan, yüksek ürün alabildiğimiz I.sınıf tarım topraklarının dağılımı 59.497 ha'dır ve il yüzölçümünün % 9.57'sini oluşturur. Ayrıca yoğun koruyucu önlemler altında işlemeli tarımda kullanılan IV.sınıf tarım toprakları 54.424 ha alan kaplamaktadır.

8. Ağır-Killi Toprakların Varlığı: Tekirdağ'da kili yüksek oranlarda içeren Grumusol (Vertisol) toprakları, İl alanının yaklaşık % 20'sini oluşturmaktadır. Ayrıca yüksek kil içerdiği bazı Kahverengi Orman ve Kireçsiz Kahverengi (Inceptisol) topraklarında da mevcuttur. Bu topraklar arzu edilmeyen fiziksel koşulları oluşturmaktadır ve toprak idaresine karşı güçlükler çıkarmaktadır. Bu ağır topraklar, tav durumuna geç gelmektedir ve iyi tohum yatağı koşullarını çabuk kaybetmektedir. Bunun içinde tavi kaybetmeden, çok kısa bir dönem içinde toprak işleme işlemlerinin bitmesi gerekmektedir.

Yazın kurak dönemlerde derin çatlaklar oluşturan bu topraklar, profil derinliklerinin çabuk kurummasına ve bu derinliklerdeki ürün köklerinin koparılmasına neden olmaktadır. Geçirgen olmayan horizonlara sahip olduklarından sulama sorun yaratabilmektedir. Bu topraklara kapalı drenaj sistemi kesinlikle uygulanmaz.

Ancak açık drenaj sistemleri inşa edilmelidir. Eğimli bölgelerde ise kendi kendine oluşan malç nedeniyle erozyona duyarlılıkları fazladır. Bu toprakların organik madde kapsamalarının düşük olması, tav sorununu da büyük oranda gündeme getirmektedir.

İyi fiziksel koşulları oluşturmak amacıyla işletme gübresi, ahır gübresi ve yeşil gübreleme uygulamaları yapılmalıdır. Kireçsiz Vertisol'lere verilen az orandaki kireç uygulaması da zaman içinde olumlu sonuç verir. Yukarıda konu olarak işlenen ve toprakların mahsuldarlık kapasitelerini çeşitli oranlarda azaltan; yetersiz toprak derinliği, eğim, erozyon, taşlılık, drenaj (yaşlılık), çoraklık ve fazla kil içeriği gibi faktörlerin etkilemesiyle ortaya çıkan sorunlu arazilerin dağılımı Tablo E.11'de gösterilmiştir.

Sorunsuz Arazi (ha)	Sorunlu Arazi (ha)	Toplam Arazi (ha)
58.653	413.256	471.909
12.43	87.57	-

Tablo.e-11. Tekirdağ İlinde İşlenen Tarım Arazilerinde Sorunsuz ve Sorunlu Arazi Dağılımı

Arazi Kullanım Planlaması çalışmaları bir ekip çalışması niteliğindedir ve uzun zaman alabilir; ancak bölge ve havza düzeyinde yapılan bu tip bir çalışmada, yoğun tarım yapılan araziler, öncelikli olarak ele alınmalıdır. Böylece sorunlu veya sorunsuz arazilerin tanımlanması daha sağlıklı yapılacağı gibi; toprakların idaresi ve mahsuldarlıkları için uygulamalar modern tarım tekniklerine yönelik olacaktır.

İl’de görülen toprakla ilgili sorunların önemlileri ve amenajman pratiklerine ait bazı bilgiler özetlenerek aşağıda verilmiştir. Tekirdağ’da erozyon sorunu büyük boyutlardadır. Tesviye eğrilerine paralel sürüm veya eğime dik sürüm alınacak en pratik önlemdir. Ayrıca arazinin konumuna göre teraslama çalışmalarına özen gösterilmelidir. Anızın yakılması erozyonu artırıcı bir neden olmakla birlikte; toprak içine bırakılan anızın ve bunun sağladığı organik maddenin ayrışmasıyla toprağa sağlanacak azot kaynakları yok olmaktadır. Ayrıca anızın ayrışmasıyla toprağa sağlanacak azot kaynakları yok olmaktadır.

Ayrıca anızın ayrışmasıyla oluşan humusun toprakların fiziksel koşullarını iyileştirildiği unutulmamalıdır. Toprakların verimliliklerinin sürdürülebilirliği monokültür sisteminden vazgeçilerek de sağlanmaktadır. Tekirdağ’da hakim olarak buğday-ayçiçeği ekim nöbeti uygulanmaktadır. Son yıllarda bu durum sadece buğday ekimi lehinedir. Şimdiki ekim nöbeti sistemi değiştirilerek; özellikle baklagiller, yem bitkileri ve çeşitli sanayi bitkileri gibi ürünlerin de ekim nöbetine girdiği polikültür sistemlerine geçilmelidir. Organik gübre (ahır gübresi), gübreliklerde veya pratik usuller ile ihtimar ettirilmemekte ve bu gübreler tarlaya hemen serilerek, en kısa zamanda toprak altına karıştırılmadığı için organik gübreden istenen sonuç elde edilmemektedir.

Özellikle kireçli topraklara organik gübre verilecek olursa dikkatli olunmalı, bir defada fazla oranlarda verilmemelidir. Ticari gübrelerden özellikle azotlu gübreler 2 veya 3 eşit parçaya bölünerek verilmeli; fosforlu gübreler ise ekimle birlikte ve tohum altına verilmelidir.

Yüksek kireç içeren Vertisol, Kahverengi Orman(Inceptisol) ve Aluviyal(Entisol) topraklara üre ve amonyumlu gübrelerin uygulanmamasına dikkat edilmelidir. Tarlalardan usulüne uygun toprak örnekleri alındıktan sonra, laboratuvar analizleri yapılmalıdır. Bir tarlaya verilmesi gerekenden fazla azot veya fosforlu gübre tatbik edilmemelidir. Aksi takdirde gübreleme ile verilen fazla bitki besin maddeleri, başka besin maddelerinin alımını engelleyici veya düzensiz alımını arttıracak için bitkilerde sorun yaratacaktır.

Örneğin fazla azot uygulaması özellikle ıspanak, marul gibi geniş yapraklı bitkilerde nitrat-azotu olarak birikmekte; bu da çocuklarda methemoglobin veya siyanoz hastalığına neden olmakta ve hatta hayvanlardaki yon etkiler methemoglobin, vitamin A noksanlığı, süt üretiminde azalma, üreme güzlüğü veya düşüklüğü şeklinde görülmektedir. İl topraklarında yapılan analiz sonuçlarına göre yaklaşık % 56’sında yeterli yüzeyde yararışlı (faydalanılabilir) fosfor ve yaklaşık % 44’ünde düşük düzeylerde yararışlı fosfor kapsamı belirlenmiştir.

Yapılan başka bir çalışmada ise, toprakta yüksek oranda fosfor saptanmış ve bu durumun Trakya çiftçisinin gereğinden fazla fosforlu gübre kullanmasından kaynaklandığı belirtilmiştir. Bu nedenle, uygun gübre çeşidi ve dozlarının belirlenmesi amacıyla, uygulamadan önce mutlaka toprak analizleri yapılmalıdır. Tekirdağ'da maliyet açısından daha ucuza tesis edilebilecek yer altı sulama sistemlerine önem verilmemiştir.

İl sınırları içinde işlemeli tarıma uygun olan I-IV yetenek sınıfları arası toprakların eğim sınıfları ve yetenek grupları dikkate alındığında yaklaşık % 50'si sulamaya uygundur. Bu durumda sulamaya kademeli olarak geçebilecek toplam arazi varlığı 300.000 ha.'dır. Bu arazi varlığının öncelikli oluşturulacak developman planları ile yaklaşık 60.000 ha'ını, kısa bir dönem içinde sulamak olanaklıdır.

Halihazırda sulu tarım alanları, İlin tarım alanlarının % 5'ini oluşturmaktadır. Sulama sistemleri doğal ürün paternini değiştirecek, polikültür tarım sistemini oluşturacak ve daha fazla gelir getiren meyve, sebze ve sanayi ürünlerinin dikim ve ekim alanları arzu edilen düzeye gelecektir. Toprak amenajmanının en önemli konularından biri de topraklara uygun sürüm tekniklerinin oluşturulmasıdır. Üretici, toprağına uygun mekanizasyon sistemlerini uygulamamaktadır. Örneğin yörede yer alan kumludan ağır killi gibi geniş sınırlarda değişen farklı tekstür sınıftaki toprakların çoğunda aynı ve tek tip aletleri kullanılmaktadır.

Toprağın yapısına uyan ve toprağın fiziksel koşullarını iyileştiren sürüm tekniklerine önem verilmelidir. Önemli bir diğer konu da, yörede makinalı tarımın yaygınlaşması ile ağır tarım alet ve makinalarının, özellikle toprağın çok nemli koşullarında aynı derinliklerinde sürekli işlenmesiyle, sürüm derinliğinde veya altında; 3-5 yıl içinde ortaya çıkan sıkışmış, geçirimsiz bir katın oluşmasıdır. Üreticinin "kist" adını verdiği , "Pulluk tabanı" katmanı : Toprak porozitesinin azalmasına neden olarak su, hava ve bitki köklerinin geçirimsizliğini azaltarak; havasız koşulların oluşumunu sağlar.

Bu arazileri, ön etütten sonra 3-5 yılda bir; toprağın en kuru olduğu zamanda; sıkışma katının altından ve oluşum derinliğinin yaklaşık iki kat genişliği mesafesinden ; çizel, dipkazan (subsoiler) ve ripper ile " Dip patlatma "denilen işlem ile sürerek ve pulluk katmanını kırarak, mahsüldar yapmak gereklidir. Sulama amacıyla kullanılan özellikle gölet ve yer altı sularının laboratuvar analizleri düzenli olarak mutlaka yapılmalı ve toprakların zamanla çoraklaşmasına neden olunmalıdır. Saray ve civarında kuvarsit kumu ve çakıllarınca zengin materyaller üzerinde çokça yer alan kumlu tekstüre sahip Kireçsiz Kahverengi Büyük toprak Grubu (Alfisol ve Inceptisol) topraklarının çoğu asidik karakter göstermektedir.

Bu topraklara, laboratuvarda yapılan kireç ihtiyacı testleri sonucunda belirlenen oranlarda kireç uygulaması yapılmalıdır. Tekirdağ'daki çayır-me'ralarda amenajman çalışmaları yapılmalı ve çayırmeraların da gübrelenmesi gerektiği unutulmamalıdır.

	Tekirdağ	Malkara	Çerkezköy	Çorlu	Şarköy
Orman içi Ağaçlandırma (ha)	1561	7196	174	120	11413
Toplam Ağaçlandırma (ha)	1561	7196	174	120	11413

Tablo.e-12. Tekirdağ İlindeki Ağaçlandırma Alanlarının Dağılımı.

F. FLORA FAUNA VE HASSAS YÖRELER

F.1.EKOSİSTEM TİPLERİ

F.1.1.Ormanlar

F.1.1.1. Ormanların Ekolojik Yapısı

Tekirdağ İli dahilindeki arazi genellikle Fojen Devrine ait Eosen filişlerinden oluşmaktadır. Üst Eosen, alt Oligosen filişlerinden başka Gre, Puding ve Marnlar mevcuttur. Ayrıca, Olivenbanalt, serpantin ve anfibolit bulunmaktadır. Arazinin önemli jeolojik temeli filişlerdir. Bu formasyonda kalsiyum karbonatı itibariyle şistli kum taşları hakimdir. Bunların kolayca ayrışmasından meydana gelen derin topraklar bilhassa dikkati çekmektedir. Bu da müsait su ekonomisi şartlarıyla besin maddelerince de zenginliği sağlamaktadır.

Marmara İklimi etkisi altında olan Tekirdağ İlinde nispeten hafif yaz sıcaklığı, oldukça soğuk kışlar, normal bir kar yağışı, daha sık donlu günler görülmektedir.

Tekirdağ İlinin iklim özellikleri ve toprak yapısının orman alanlarının azalması ve çoğalması yönündeki etkileri konusunda herhangi bir çalışma elde edilememiştir. Ancak, toprağın derin ve verimli oluşu il dahilindeki ormanların oranının da ülke genelinin altında bulunması insan müdahaleleriyle tarımsal alan kazanma çalışmalarının olduğu tahmin edilmektedir.

Karaçam, kızılçam, kayın, meşe, gürgen, dişbudak, akçaağaç, kocayemiş, erika gibi ağaç ve ağaççıkların yaygın olarak bulunduğu ormanlarda yabancı bitki ve hayvan çeşitliliklerinde de zenginlik söz konusudur.

F.1.1.2. Bölgenin Orman Envanteri

Ormanın Özelliği	Kapladığı alan	Oran (%)
Koru Ormanı	40.293	38,46
Baltalık	64.469	61,54
Toplam Orman Alanı	104.762	16,85
Açık alan (Orman Dışı)	517.026	83,15
Toplam	621.788	100.0

Tablo.f-1. Tekirdağ İlinin Orman Varlığı

Ormanlık alanlar Tekirdağ'daki toplam alanın %16,85'ini oluşturmaktadır. Bu oran, %20 olan Türkiye ortalamasının altındadır.

Tekirdağ'daki orman alanları güneybatı bölümündeki Merkez, Şarköy ve Malkara ile Kuzeydoğu bölümünde yer alan Saray, Çerkezköy bölgesinde yer almaktadır. Yöre ormanlarının %61'i meşe baltalığı olup, %39'u çam, kayın, kuru ormanları ve ağaçlandırma sahalarıdır.

Tekirdağ İli ormanlarında 10 yılda bir yenilenen amenajman plânlarına uygun olarak yıllık ortalama, kuru ormanlarında 17.984 m³ tomruk, direk, sanayi odunu, baltalıklarda ise 176.412 ster yakacak odun ürünü alınarak işletilmektedir.

İl'de yenilenen orman amenajman plânlarına göre 37.782 ha. ağaçlandırma alanı bulunmaktadır. Şimdiye dek 20.338 ha. alan ağaçlandırılmıştır. Bunun dışında Tekirdağ Valiliğinin önderliğinde Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü ile birlikte köy koruları ve köy ağaçlandırmalarına da başlanılmış ve yılda ortalama 80 bin fidan devlet vatandaş işbirliğiyle dikilmiştir. Ağaçlandırmalarda yanan orman alanlarına halkın piknik yeri ihtiyacını karşılayacak alanlara öncelik verilmektedir.

Tekirdağ İl ve İlçelerindeki tüm ormancılık faaliyetlerini Tekirdağ Orman İşletme Müdürlüğü yürütmektedir. Tekirdağ Orman İşletme Müdürlüğüne bağlı Bahçeköy, Malkara, Çerkezköy ve Saray Şefliklerinde 4 adet orman satış deposu, bulunmaktadır. İşletme Müdürlüğü dahilinde 21.000 ha. olan ibrelî ağaçlandırma alanları olup 1.derecede yangına hassas bölgedir. Orman yangınları ile mücadele amacıyla Şarköy Helvatepe, Malkara Karacahalil ve Tekirdağ Merkez'de 1'er yangın ilk müdahale ekip binası ve Şarköy şefliğinde 3, Malkara'da 2 adet yangın gözetleme kulesi kurulmuştur.

Tekirdağ İli'nde Orman Genel Müdürlüğü tarafından işletilmekte olan devlet ormanlarından üretilip kullanıma sunulan belli başlı orman ürünleri; tomruk, maden direği, sanayi odunu, yakacak odun, kağıtlık odun,ıhlamurdur.

F.1.1.3. Orman Varlığının Yararları

İnsanoğlu var olduğu günden bu yana çevresini kuşatan ormanlardan faydalanma yollarını aramıştır. Önceleri bu faydalanma yalnızca barınmak, avlanmak, yapacak ve yakacak odun temin etmek biçiminde olmuş, daha sonraları ormanların diğer kolektif faydalarını öğrenmiş ve ormanlardan gittikçe çeşitlenen biçimde faydalanmaya başlamıştır. Bu faydaları şöyle özetleyebiliriz:

Ormanlar yaşantımızın her safhasında ihtiyaç duyduğumuz yapacak ve yakacak hammadde kaynağıdır. Bunun yanı sıra bitkisel nitelikli tohum, çiçek, kozalak vb. mineral nitelikli çakıl, kum vb. hammadde kaynaklarının bir kısmı da ormanlardan elde edilmektedir. Ormanlar, bitkiler ve hayvanlar için doğal bir su şebekesi gibidirler. Kar ve yağmur biçimindeki yağışı yaprakları, dalları, gövdesi ve kökleri ile tutarak, sellerin ve taşkınların oluşmasını önler. Ayrıca yer altı sularının oluşmasına yardım eder. Ormanlar erozyonu önler, rüzgarın hızını azaltır, toprağı kökleri ile tutarak yağışların ve akarsuların toprağı taşımalarını önler. Ülkemiz topraklarının 4/5'inde var olan erozyonun düşmanı ormanlardır. Ormanlar,

yaban hayatı ve av kaynaklarını korur. Nesli tükenmekte olan hayvanların üretimi, korunması ve barınmasında koruma alanları oluşturur.

Bu sahalar milyonlarca canlının yuvasıdır. Ormanlar, bitki örtüsü ve toprak içerisinde büyük miktarda karbon depoladıklarından, iklim üzerinde olumlu etkiler yaparlar. Aşırı sıcakları düzenler, sıcaklığı soğulu dengeler. Radyasyonun etkisini azaltır. Ormanlar eğlenme, dinlenme ve boş zamanlarını değerlendirme imkanı sağlar. Havası, suyu, doğal görünüşleri ve sakin ortamı ile özellikle şehirlerde yaşayan insanları kendisine çekerek rekreasyon imkanı sunar.

Yerleşim alanları çevresindeki hava kirliliğini ve gürültüyü önlemesi insan sağlığı bakımından büyük önem taşır. Ormanlar, orman içinde ve dışında yaşayan insanlara çeşitli iş alanları sağlar, işsizliği önlemede etkin bir rol oynar. Ormanlar, ulusal savunma ve güvenlik bakımından da çok önemlidir. Askeri birliklerin savaş tesisleri ile araç ve gereçlerinin gizlenmesinde, savaş ekonomisi bakımından değer taşıyan reçine, katran ve taneli maddelerin elde edilmesinde yarar sağlar. Ormanlar ayrıca barajların ekonomik ömrünü uzatır. Doğal afetleri önler, ülke turizmüne katkıda bulunur. Ormanlar, doğal güzellikleri ve sayılamayacak kadar çok faydalarıyla, iyi baktığımız takdirde tükenmez doğal bir kaynaktır.

F.1.1.4. Orman Kadastro ve Mülkiyet Konuları

Son durum itibariyle; yıl içerisinde orman kadastro çalışmalarıyla ilgili programa 1 adet köy alınmış olup; gerçekleştirme miktarı 3500 Ha'dır.

- İlde kadastro tamamlanmış orman alanı miktarı 89642 Ha'dır.
- Yıl içerisinde 2/B ile orman sınırı dışına çıkarılan alan bulunmamaktadır.
- Şimdiye kadar 2/B ile orman sınırı dışına çıkarılan alan 2085,145 Ha'dır.
- Tescilli yapılmış ve tahsise alınan orman alanı miktarı 18673 Ha'dır.
- Yıl içerisinde yapılan tapulu kesim miktarı 17 Ha alanda gerçekleştirilmiştir.
- Tekirdağ İli'nde 5,5 Ha alanında özel orman mevcut olup; buralarda %6'luk yapılaşma bulunmamaktadır.

6831 sayılı Orman Kanunu'nun 16, 17 ve 18. maddelerine göre toplam 125 adet, 809,004 Ha orman alanına izin verilmiştir.

F.1.2. Çayır ve Meralar

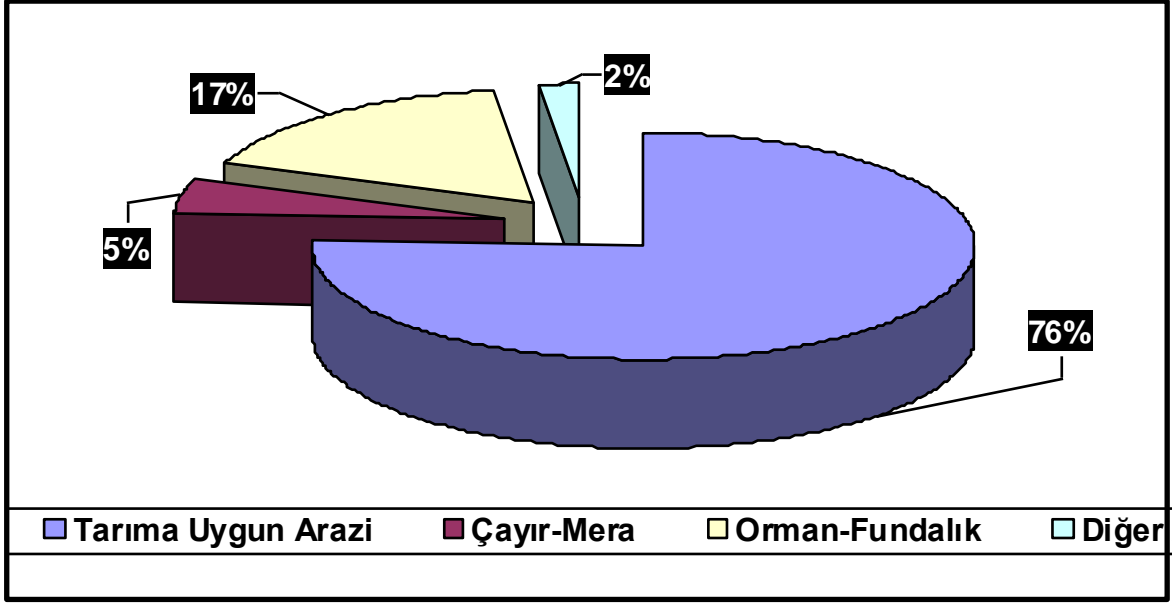
İlimizin çayır ve meraların asıl amacının otlak olarak kullanılmasıdır. Bunun haricinde dere yataklarında zamanla orman dışına çıkarılan bölgelerde, yada hidromorfik, alüvyol, bataklık tuzlu ve sodili arazilerde arazilerle, taşlı, toprak derinliği az yada taşlı olan arazilerde zorunlu olarak (kültür arazileri olarak kullanılması olanaksız olduğu için) çayır ve mera varlığı olarak bırakılan arazi oranı azdır.

İlimiz Toprak Kaynakları Potansiyeli:

- Toplam yüzölçümü

: 621.788 ha.

- Tarıma uygun arazi : 468.865 ha % 76
- Çayır-Mera : 31.711 ha % 5
- Orman-Fundalık : 105.606 ha % 17
- Diğer araziler : 12.846 ha % 2
- Toplam su yüzeyi : 2774 ha

G.F-1 İlimiz Toprak Kaynakları Potansiyeli

Tekirdağ İl sınırları içerisindeki çayır ve meraların 7189 ha. meyil, 3340 ha. toprak derinliği, 1185 ha. yaşlılık ve kuraklık, 2973 ha. su erozyonu ve 454 ha. taşlılık sorunu vardır.

Sorunların Cinsi	Çayır ve Mera Varlığı (ha)
Arazi kullanım kabiliyet sınıfları yönünden (V-VI-VII-VIII sınıflar)	3420
Meyil Yönünden (Dik ve çok dik sarp)	7189
Toprak Derinliği-meyil yönünden (sığ ve çok sığ)	3340
Toprak Derinliği-meyil yönünden (sığ, çok sığ, dik ve sarp)	7189
Yaşlılık ve çoraklık v.s. sorunlar yönünden	1185
Su erozyonu maruz çayır meralar (3 ve 4 sınıf erozyon)	2973
Taşlılık sorunu olan çayır ve mera varlığı (3 taşlılık)	454

Tablo.f-2. Tekirdağ İl Sınırları İçerisindeki Çayır ve Meraların Sorunları

Meraların bitki örtüsü, yöreden yöreye, toprak ve topoğrafik özelliklere, iklim koşullarına, meranın kullanım durumuna bağlı olarak, cins, nitelik ve nicelik yönünden değişmektedir.

Örnek Karadeniz havzasındaki meraların bitki örtüsü ile Meriç-Ergene havzasındaki meraların bitki örtüsü ve Marmara Havzasındaki meraların bitki örtüsü farklıdır. Yöre meraların otlatma durumları, toprak yapıları, meraların bitki örtülerini etkilemektedir.

Ancak genelde, köpek dişi, koyun yumağı, kır kekliği, çayır sazı ve çok yıllık geniş yapraklı çoğalcı bitkilerin hakimiyeti vardır. Bunun yanında adi otlak ayrığı, tarla ayrığı, brom, az miktarda gazal boynuzu, uçgül vs. gibi çoğalcı bitkiler vardır.

Kullanım Amaçları ve Yararları

Tüm meralarda birinci öncelik otlatma amacını taşımaktadır. Bazı meyil, taşlılık, toprak verimliliği gibi çeşitli sorunlar nedeniyle zorunlu olarak mera olarak bırakılan kısımlarda zaman zaman otlatma yapılmaktadır. Bu tür meralar daha çok Ganos Dağları yamaçları ile İstiranca Dağları yamaç ve eteklerinde yer almaktadır.

Toprak korum amacıyla özel olarak tahsis edilen mera hemen hemen yoktur. Civarda mera ıslah projesi uygulanmış olan çok azdır. Sadece Mülga Topraksu Teşkilatınca Tekirdağ-Merkez Kaşıkçı Köyü merasının ıslah edildiği, yine Şarköy başta olmak üzere bazı bölgelerde meralık arazilerde toprak koruma çalışmaları yaptığı belirlenebilmiştir. Bunun yanında asıl amaç otlatma da olsa meraların erozyona karşı koruyucu etkileri, zeminin stabilitesini sağlaması yüksek intensiteli yağışlarda pik debilerini geciktirmesi, yüzey akışların hızlarını keserek taşkınları azaltma ve toprağın daha çok emmesine olanak sağlaması gibi doğal faydaları vardır.

Tekirdağ'daki meraların büyük çoğunluğu (28.291ha.) I. II. ve III.sınıf araziler üzerinde bulunmaktadır. Özellikle Meriç Ergene havzasındaki meralar bu özelliktedir. Bölge kültür ırkı sığırcılığa geçmiştir. Meralarda otlatma oranı düşmüştür.

Buna karşılık sözü edilen mera vasıflı arazilerin kültür arazilerine (ekili-dikili arazilerine) çevrilmesi amacı ile meralara yapılan zararlar artmıştır. Meraların korunması yönünden de bir çaba gösterilmemektedir.

Toprak işlemeye müsait araziler, yeni ekim ve dikim yapılmaya elverişli araziler I., II., III. ve IV.sınıf arazilerdir. Diğer sınıflarda toprak verimliliği elverdiği taktirde toprak koruma önlemleri alınarak (örneğin çeşitli tip şekilleme v.s.) ve özel ürün yetiştirmek üzere (fındık, zeytin, bazı meyve cinsleri v.s.) ekim ve dikim yapılabilir.

Tekirdağ bölgesinde zarara uğratılan meraların miktarı bilinmediği için tablolarda belirtilen mera miktarı tapu kayıtlarında devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan ve tapuda tescil harici bırakılan arazilerden ormanlık sahalarla su yüzeyi ve dere yatakları çıkarılarak tespit edilen miktardır. Halihazırda arazi kullanım durumuna göre meralık vasfını koruyan arazi miktarı 31.711 ha. daha azdır.

F.2. FLORA

Tekirdağ İli doğal bitki örtüsü açısından zengin bir potansiyele sahiptir. Bu zenginlik bölgenin konumundan, yani Mediterran (Akdeniz), Euro-Sibirian (Avrupa Sibiryası) ve Irona Turanien (İran-Turan) Floristik bölgelerin karşılaştığı alanda bulunmasından kaynaklanmaktadır.

Bunun sonucu olarak bölge oldukça geniş bir flor koleksiyonuna sahiptir. Langos ormanlarından makilere, hatta gariglere dek her çeşit bitki örneğine rastlanabilmektedir.

Bölgenin Marmara Denizi çevresinde ve dar bir şerit halinde Karadeniz kıyısı boyunca genel olarak Akdeniz tipi bitki topluluğu (maki) hakimdir. Makilerin dış görünüşleri ve toprak üstü kısımları su kaybını azaltacak tarzdadır. Yaprak dökmeyen türlerin yanısıra yaprak döken türleri de kapsamaktadır. Garigler ise kıraç tepeleri, kültüre elverişli olmayan alanları, taşlık ve kayalık yerleri örten ikinci bir formasyon şeklindedir. Bu formasyonda bitkiler genel olarak yaprak döken alçak çalılar olup, çoğunlukla dikenli veya sık tüylüdür yada uçucu yağ taşırlar. Bu üç karakter bitkilere kurak ortamlara uyabilme olanağı sağlayan özelliklerdir. Ganos Dağı eteklerinde, iç kesimlerde gariglere rastlanmaktadır.

Kuraklık, meyil, tuzlu rüzgarlar gibi ekstrem, yada normal koşullarda sürdürülecek Peyzaj Planlama çalışmalarında, bölgenin doğal bitki örtüsündeki uygun örneklerin kullanılması, başta fonksiyonel olmak üzere ekonomik ve estetik yararlar sağlamaktadır. Tekirdağ İli Peyzaj Planlama çalışmalarında bitkisel materyal seçimini etkileyen en önemli faktörler; iklimsel koşulları, toprak, jeoloji, topografya ve bunların etkisiyle oluşan doğal bitki örtüsüdür.

Bölgeyi doğrudan yada dolaylı olarak etkileyen üç ayrı iklim tipinde (Marmara, İç Geçit, Güneydoğu) yaz aylarında sıcaklık giderek yükselmekte, buna karşın yağış miktarı düşmektedir. Buna bağlı olarak, bitkisel gelişme yönünden oldukça etkili ve yağışlarla doğrudan ilgili bulunan hava nispi nemi de azaltmaktadır. Bu durum, sulamanın büyük sorun olduğu Trakya Bölgesi İl ve İlçelerinde, peyzaj çalışmaları için özellikle yaz aylarında sıcağa, kurağa ve düşük neme dayanıklı bitkilerin seçimini gerektirmektedir.

Diğer taraftan, bölgede hakim rüzgar yönü her ay değişiklik göstermekle birlikte, özellikle Tekirdağ ve çevresinde denizden esen kuvvetli ve tuzlu rüzgarlar dirençli bitki seçimini gerektirmektedir. Erozyon, kış aylarında yağışlarla birlikte topraklarda azot noksanlığına neden olan önemli bir faktördür. Erozyon sorunu olan ortamlarda etkin rol oynayabilecek bitkisel materyalin kullanımıyla bu sorun da halledilebilir. O halde, başta Tekirdağ olmak üzere İl ve İlçelerinde bu gibi sorunlara karşı bilinçli olarak yapılacak peyzaj planlamalarına ihtiyaç vardır.

F.2.1.Sulak Alanlar

Düşük yağış miktarı, toprak özellikleri vb. doğal koşullar nedeniyle Tekirdağ'da pek büyük akarsu yoktur. İldeki küçük akarsuların yatakları mevsimlere göre değişir. Yazın suları az olan, hatta tümüyle kuruyan bu akarsular kışın kabarır, taşar. İlde, Ergene Nehri ve kollarından başka önemli akarsu yoktur. İl sınırları içindeki dereler, yağmur ve kar sularını

taşımaktadır. Ergene Nehri ve kolları Çorlu Deresi, Hayrabolu Deresi ildeki en önemli akarsulardır.

Ergene Havzası (İnanlı-Muratlı)

Tekirdağ İlinin Kuzey ve Kuzeydoğu kesimleri Ergene Havzasına girer.Ergene Havzası dolgu alanıdır. Dolgunun kalınlığı 500 metre dolayındadır. Havza dolduktan sonra aşınmaya uğrayarak bir yarı ova görünümü almıştır. Havzanın başlıca akarsuları, Ergene Nehri ile bu ırmağın kolları olan Çorlu Deresi ve Hayrabolu Deresidir.

Ergene Nehri

Ergene Nehri, Işıranca Dağlarının doğusundan, Karatepe'den doğar. Kuzeydoğu-güneybatı yönünde akarak önce Saray, sonra Çorlu İlçe topraklarını sular. Ergene Nehrinin özellikle şekerpancarı ve çeltik tarlalarının sulanması açısından önemi büyüktür. Çorlu yöresinde yıl boyunca sulamadan yararlanılır. Ergene deresini alarak güney-kuzey doğrultusunda akmaya başlar. Kırklareli topraklarına girer. Ergene Nehri daha sonra Hancağız yöresinde Meriç'e dökülür.

Çorlu Deresi

Çerkezköy'ün doğusunda Işıranca Dağlarından doğar. Kuzeydoğu-güneybatı yönünde akan Çorlu Deresi, Çorlu İlçe Merkezinin 5 km. kuzeyinden geçtikten sonra Marmaracık ve Kütüklü Derelerini alır. Bir süre güney-kuzey yönünde aktıktan sonra Muratlı İlçe merkezinin hemen kuzeyinde Ergene Nehrine karışır. Çorlu Deresinin suyu kışın yağışlar nedeniyle artar. Yaz aylarında ise iyice azalır.

Hayrabolu Deresi

Hayrabolu Deresi, Ergene Nehrinin önemli kollarından birisidir. Güney-Kuzey yönünde akan Hayrabolu İlçe Merkezinden geçer ve kuzeyde Ergene Nehrine karışır.

Hayrabolu Deresi, kış aylarında bol yağış nedeniyle taşarak İbrice Ovasında geçici bir göl oluşturur.

Marmara Havzası

Tekirdağ'ın Marmara Kıyılarına yakın kesimleri Marmara Havzasına girer. Havzanın sularına çok sayıda küçük akarsuyla boşalmaktadır. Havzadaki akarsuların taşıdıkları su miktarları yaz ve kış mevsimlerinde çok farklıdır. Havzadaki akarsuların yukarı çığrıları sarp, eğimli, sığ topraklı ve genellikle doğal bitki örtüsünden yoksundur. Bu akarsuların başlıcaları Işıklar, Bağlar, Kocan, Ova ve Gölcük Dereleridir.

Işıklar Deresi (Naip Köyü)

Bir kolu Işıklar Köyü, öteki kolu ise Muratlı İlçesi yakınlarından doğan Işıklar Deresinin birinci kolu güney-kuzey, ikinci kolu kuzey-güney yönünde akar. Bu iki kol Naip Köyü yakınlarında birleşir. Akarsu birkaç km sonra Kumbağ'ın kuzeyinde Marmara Denizi'ne dökülür. Olukbaşı Deresi Araplı tepelerinden doğar, güney-batı yönünde akar. Burada küçük bir kolla birleştikten sonra, dik ve derin yataklar açarak kıyı düzlüğüne ulaşır. Olukbaşı Deresi, Şarköy İlçe Merkezinden geçtikten sonra Marmara Denizini dökülür.

Gölcük Deresi

Işıklar Dağından doğan Gölcük Deresi, Kuzeydoğu-güneybatı yönünde akar. Gölcük Köyünden geçerek batıya yönelir. Tekirdağ İl topraklarından çıktıktan sonra Kavak Deresi adını alan akarsu Saroz Körfezine dökülür.

Yağışlı aylarda kabarrır ve çevresindeki görece alçak kesimleri sular altında bırakarak bataklıklar yaratır. Gölcük Deresi çok sayıda küçük koluyla yöreyi bir ağ gibi sarar. Böylece tüm yörede yaygın drenaj sorunları yaratır.

F.2.2. Diğer Alanlar (Stepler vb.)

Konu ile ilgili yeterli bilgi bulunamamıştır.

F.2.3. Flora

F.2.3.1. Habitat ve Toplulukları

Konu ile ilgili sağlıklı bilgiler bulunamamıştır.

F.2.3.2. Türler ve Populasyonları

1. Tachybaptus ruficollis	Küçük Batağan
2. Podiceps cristatus	Bahri
3. Podiceps grisegena	Kızılboyunlu Batağan
4. Podiceps nigricollis	Karaboyunlu Batağan
5. Phalacrocorax carbo	Karabatak
6. Phalacrocorax pygmaeus	Küçük Karabatak
7. Pelecanus onocrotalus	Ak Kutan
8. Pelecanus crispus	Tepeli Kutan
9. Botaurus stellaris	Balaban
10. Ixobrychus exilis	Küçük Balaban
11. Nycticorax nycticorax	Gece Balıkçıl
12. Ardeola ralloides	Alaca Balıkçıl
13. Egretta garzetta	Küçük Ak Balıkçıl
14. Egretta alba	Büyük Ak Balıkçıl
15. Ardea cinerea	Boz Balıkçıl
16. Ardea purpurca	Erguvani Balıkçıl

17.Ciconia nigra	Kara Leylek
18.Ciconia ciconia	Leylek
19.Plegadis falcinellus	Çeltikçi
20.Platalea leucorodia	Kaşıkçı
21.Phoenicopterus ruber	Flamingo
22.Cygnus olor	Kuğu
23.Cygnus cygnus	Ötücü Kuğu
24.Anser albifrons	Sakarca Kaz
25.Anser erythropus	Küçük Sakarca Kaz
26.Anser anser	Boz Kaz
27.Branta ruficollis	Kızılboyunlu Kaz
28.Tadorna ferruginea	Angıt
29.Tadorna tadorna	Suna
30.Anas penelope	Fiyu
31.Anas strepera	Boz Ördek
32.Anas erecca	Çamurcun
33.Anas platyrhynchos	Yeşilbaş
34.Anas acuta	Kılkuyruk
35.Anas querquedula	Çıkrıkçın
36.Anas clypeata	Kepeçel
37.Netta rufina	Macar Ördeği
38.Aythya ferina	Elmabaş
39.Aythya nyroca	Pasbaş
40.Aythya fuligula	Tepeli Patka
41.Aythya marila	Karabaş Patka
42.Mergus albellus	Sütlabi
43.Mergus serrator	Tarakdiş
44.Pernis apivorus	Arı Şahini
45.Milvus migrans	Kara Çaylak
46.Milvus milvus	Kızıl Çaylak
47.Circus aeruginosus	Saz Delicesi
48.Circus eyaneus	Gök Delicesi
49.Circus macrourus	Bozkır Delicesi
50.Circus pygargus	Çayır delicesi
51.Accipiter gentilis	Büyük Atmaca
52.Accipiter nisus	Atmaca
53.Buteo buteo	Şahin
54.Buteo rufinus	Kızıl Şahin
55.Aquila pomarina	Orman Kartalı
56.Aquila heliaca	Şah Kartalı

57.Pandion haliaetus	Balık Kartalı
58.Falco tinnunculus	Kerkenez
59.Falco columbarius	Boz Doğan
60.Falco subbuteo	Delice Doğan
61.Rallus aquaticus	Yelve
62.Gallinula chloropus	Saz Tavuğu
63.Fulica atra	Sakarmeke
64.Haematopus ostralegus	Poyraz Kuşu
65.Himantopus himantopus	Uzunbacak
66.Recurvirostra avosetta	Kılıçgaga
67.Burhinus oedienemus	Kocagöz
68.Glaerola pratincola	Batakkırlangıcı
69.Charadrius dubius	Küçük Halkalı Cılıbit
70.Charadrius alexandrinus	Küçük Cılıbit
71.Vanellus vanellus	Kızkuşu
72.Calidris minuta	Küçük Kumkuşu
73.Calidris alpina	Kumkuşu
74.Gallinago gallinago	Su Çulluğu
75.Limosa limosa	Batak Çulluğu
76.Numenius rguata	Kervan Çulluğu
77.Tringa totanus	Kızılbecak
78.Tringa stagnatilis	Batak Düdükçünü
79.Tringa nebularia	Yeşilbecak
80.Tringa ochropus	Yeşil Düdükçün
81.Larus melanocephalus	Akdeniz Martısı
82.Larus minutus	Küçük Martı
83.Larus ridibundus	Karabaş Martı
84.Larus argentatus	Gümüşi Martı
85.Sterna sandvichensis	Karagagalı Sumru
86.Sterna hirunda	Sumru
87.Chlidonias hybridus	Bıyıklı Sumru
88.Chlidonias niger	Kara Sumru
89.Chlidonias leucopterus	Akkanatlı Sumru
90.Streptopelia decaocto	Gülen Kumru
91.Streptopelia turtur	Üveyik
92.Cuculus canorus	Guguk
93.Athena noctua	Kukumav
94.Apus apus	Ebabil
95.Apus melba	Akkanatlı Ebabil
96.Alcedo atthis	Yalı çapkını

97.Merops apiaster	Arıkuşu
98.Coracias garrulus	Gökkarga
99.Upupa epops	İbibik
100.Dendrocopos syriacus	Alaca Ağaçkakan
101.Galerida cristata	Tepeli Toygar
102.Alauda arvensis	Toygar
103.Hirundo rustica	Kırlangıç
104.Hirundo daurica	Kızıl Kırlangıç
105.Delichon urbica	Ev Kırlangıcı
106.Anthus pratensis	Çayır İncirkuşu
107.Motacilla flava	Küçük Kuyruksallayan
108.Motacilla alba	Ak Kuyruksallayn
109.Troglodytes troglodytes	Çıtkuşu
110.Erithacus rubecula	Nar Bülbülü
111.Luscinia megarhynchos	Bülbül
112.Phoenicurus phoenicurus	Kızılkuyruk
113.Saxicola torquata	Taşkuşu
114.Oenanthe isabellina	Bozca Kuyrukkakan
115.Oenanthe oenanthe	Kuyrukkakan
116.Oenanthe hispanica	Karakulak Kuyrukkakan
117.Turdus merula	Karatavuk
118.Acrocephalus seirpaceus	Kamışçın
119.Acrocephalus arundinaceus	Büyük Kamışçın
120.Sylvia melanocephala	Kızılgöz Ötleğen
121.Sylvia curruca	Küçük Akgerdan
122.Sylvia communis	Akgerdan
123.Phylloscopus collybita	Söğüt Bülbülü
124.Muscicapa striata	Benekli Sinekkapan
125.Parus caeruleus	Gök Baştankara
126.Parus major	Baştankara
127.Oriolus oriolus	Sarıasma
128.Lanius collurio	Örümcekkuşu
129.Lanius minor	Boz Örümcekkuşu
130.Garrulus glandarius	Alakarga
131.Pica pica	Saksağan
132.Corvus monedula	Küçük Karga
133.Corvus frugilegus	Ekin Kargası
134.Corvus corone cornix	Leş Kargası
135.Corvus corax	Kuzgun
136.Sturnus vulgaris	Sığırcık

137.Passer domesticus	Serçe
138.Passer hispaniolensis	Söğüt Serçesi
139.Fringilla coelebs	İspinoz
140.Carduelis chloris	Flurya
141.Carduelis carduelis	Saka
142.Carduelis cannabina	Ketenkuşu
143.Emberiza cirrus	Boğmaklı Çinte

Tablo.f-3. Tekirdağ'da Görülen Kuş Türleri

F.3. FAUNA

Bölge dahilindeki fauna türlerinin incelenmesi, yerli halkın gözlemleri içerisindeki deneyimleri ifadesine ve literatür bilgilere dayanılarak hazırlanmış olup, bu bilgiler ışığında karada ve denizde yaşayan hayvan türleri olarak kuşlar, memeliler, sürüngenler ve balıklar olmak üzere 4 bölüm içerisinde ele alınmıştır. Yapılan inceleme ve araştırmalarda, bölgenin aşırı doğa tahribi ve tarımsal faaliyetlerin yoğunluğu içerisinde doğal biyotopların azalmakta olduğu nedenle, populasyon düzeyinde sayısal bilgiler vermek mümkün olmamakla beraber, çoğu hayvan türleri münferit olarak görülmektedir.

Marmara Ereğlisi sahil kesiminde deniz tabanı flora (bitkisel hayat) ve faunası (Hayvansal hayat) ile su ortamındaki pelajik durum incelenmiştir. Tespit edilen türlere yenilerinin ilave edilmesi gözlemler sonucu mümkündür. Bilimsel çalışmaların üniversitelerimizce yürütülmesi bizleri çok daha iyi aydınlatacaktır. Doğal zenginliklerimize katılacak her yeni bulgu bizler için değişik konularda yeni imkanlar demektir.

F.3.1. Habitat ve Toplulukları

Sulak alanlar, ormanlar ve fauna bölümlerinde konuyla ilgili bilgi verilmiş olup; daha detaylı bilgiye ulaşılamamıştır.

F.3.2. Türler ve Populasyonları

Yaban yaşama türleri, endemik hayvan türleri ve yılın çeşitli zamanlarında geleneksel olarak kullandıkları yaşam ortamlarındaki populasyonları ile ilgili envanter çalışması yapılmamıştır. Tekirdağ İli ülkemizden geçen 2 ana göç yolundan birinin üzerinde bulunması nedeniyle önem arz etmektedir.

Merkez Av Komisyonu Kararlarına göre ilimizin de içinde bulunduğu Marmara Bölgesi'nde; bıldırcın, kaya güvercini, tahtalı, üveyik, sakarmeke, sakaca kazı, yeşilbaş, boz ördek, fiyu, kirik (çamurcun), macar ördeği, tepeli patka, kılkuş ördek, karabaş patka, elmabaş patka, kara ördek, çıkırıkçın, altıngöz, karatavuk, çulluk, küçük su çulluğu, su çulluğu (bekasin), alakarga, küçük karga, ekin kargası, kara leş kargası, leş kargası, saksagan, yaban tavşanı, ada tavşanı, tilki, kaya sansarı, ağaç sansarı, kuyruksüren, yaban domuzu ve çakal av hayvanlarının avlandırılmasına izin verilmektedir.

F.3.3. Hayvan Yaşama Hakları

F.3.3.1. Evcil Hayvanlar

F.3.3.1.1. Sahipli Hayvanlar

5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu gereği İl Hayvanları Koruma Kurulu oluşturulmuş olup; konu takip edilmektedir. Ancak; halihazırda yeterli envanter bilgi temin edilememiştir.

F.3.3.1.2. Sahipsiz Hayvanlar

İl, İlçe ve Belde Belediyeler ile gerekli yazışmalar yapılarak, sahipsiz hayvan barınakları yapılması teşvik edilmiş olup, barınağı olan belediyelere de Bakanlığımızca belirlenmiş olan barınak kriterlerinin sağlanması konusunda gerekli uyarılar yapılmıştır. İlimizde Tekirdağ Merkez, Çorlu, Çerkezköy, Şarköy, M. Ereğlisi, Saray İlçelerinde Belediyelere ait sahipsiz hayvan geçici bakımevi bulunmaktadır. Belediyelerce Sokak hayvanlarının kısırlaştırma ve aşılama işlemleri yapılmaktadır. Yine 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu gereği oluşturulmuş olan Hayvanları Koruma Kurulu kararları doğrultusunda çalışmalar sürdürülmektedir.

F.3.3.2. Nesli Tehlike Altında Olan ve Olması Muhtemel Evcil ve Yaban Hayvanlar

İl düzeyinde keklik türlerinin tamamının nesli tehlike altındadır. Bu nedenle de Merkez Av Komisyonu Kararlarında keklik avının yasaklanması yönünde kararlar alınmaktadır. Nesli tehlike altında olan evcil hayvan il genelinde tespit edilmemiştir. Yaban hayvanları için İl Müdürlüğü ekiplerince koruma kontrol çalışmaları yapılmakta olup; usulsüz avlanmaların önüne geçilmeye çalışılmaktadır.

Ayrıca; il bünyesindeki Halk Eğitim Merkezi Müdürlükleri ile; doğanın korunması, av hayvanlarının tanınması, güvenlik önlemleri, sağlık bilgileri gibi konularda avcılarının daha bilinçli olmalarını sağlamak amacıyla kurslar düzenlenmektedir.

F.3.3.3. Hayvan Hakları İhlalleri

Konu ile ilgili olarak 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu ve buna bağlı Hayvanların Korunmasına Dair Uygulama Yönetmeliği çerçevesinde gerekli önlemler alınmaya çalışılmakta olup, şikayetlere dair başvurular değerlendirilmektedir.

F.3.3.4. Valilikler, Belediyeler ve Gönüllü Kuruluşlarla İşbirliği

Konu ile ilgili çalışmalar Tekirdağ Orman Şube Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.

F.4. HASSAS YÖRELER

F.4.1. Ülkemiz Mevzuatı Uyarınca Korunması Gerekli Alanlar

F.4.1.1. 2873 Sayılı Milli Parklar Kanunu'nun 2. Maddesinde Tanımlanan ve Bu Kanunun 3. Maddesi Uyarınca Belirlenen “Milli Parklar”, “Tabiat Parkları”, “Tabiat Anıtları”ve “Tabiat Koruma Alanları”

Milli Parklar: Yöremizde Milli Park Alanı olarak ilan edilmiş saha bulunmamaktadır.

Tabiat Parkları:

İlimizde tabiat parkı yoktur. Ancak; Tekirdağ Merkezine bağlı Kumbağ Beldesi ile Uçmaktdere Köyü arasında kalan arazinin denize bakan bölümünün tabiat parkı olması için ilgili gruplarca talepler yapılmaktadır.

Tabiat Anıtları:

İlçesi	Beldesi	Mevkii	Cinsi	Yaşı	Boy (m.)	Çapı (cm.)	Pafta No
Merkez		Gündoğdu Mah. Hacıilbey İlkokulu Bahçesi	Çınar	450	22	135	Bandırma G.19.al
Merkez	Kumbağ	Sütlüce	Çınar	550	25	150	Bandırma G.18.b3

Tablo.f-4.Tabiat Anıtı

Tabiatı Koruma Alanı:

Yöremizde Tabiatı Koruma Alanı olarak ilan edilmiş saha bulunmamaktadır.

F.4.1.2. 4915 Sayılı Kara Avcılığı Kanunu Uyarınca Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca Belirlenen “Yaban Hayatı Koruma Sahaları ve Yaban Hayvanı Yerleştirme Alanları”

Tekirdağ İli dahilinde 4915 Sayılı Kara Avcılığı Kanunu çerçevesine belirlenen Yaban Hayatı Koruma Sahası bulunmamaktadır.

Ancak; Edirne İli Keşan İlçesi hudutlarında kalan Korudağı Yaban Hayatı Koruma Sahası, Tekirdağ İli Malkara İlçesi Yenidibek (Pişman) Köyü civarı ile sınır oluşturmaktadır ve koruma sahasının korunacak türü olan karacanın yoğun olarak bulunduğu bilinen habitatlardan sayılan bu yerlerin de koruma alanı kriterlerine sahip olduğu bilinmektedir.

Tekirdağ İli, Çerkezköy İlçesi, Çerkezköy Barajı Mevkii, Çorlu İlçesi, Esetçe Mevkii, Merkez İlçe, Oğuzlu Mevkiilerine sırasıyla 2001 ve 2002 yıllarında doğaya hayvan salma programı çerçevesinde sülün salınmıştır.

F.4.1.3. 2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 2. Maddesinin "a – Tanımlar" Bendinin 1.,2.,3. ve 5. Alt Bentlerinde "Kültür Varlıkları", "Tabiat Varlıkları", "Sit" ve "Koruma Alanı" Olarak Tanımlanan ve Aynı Kanun İle 3386 Sayılı Kanunun (2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddelerin Eklenmesi Hakkında Kanun) İlgili Maddeleri Uyarınca Tespiti ve Tescili Yapılan Alanlar Kültür ve Tabiat Varlıklarının Bulunduğu Koruma Alanları

(Konu ile ilgili bilgiler bulunamamıştır.)

Sit Alanları

Tekirdağ İl Merkezi, Kültür Bakanlığı Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Kararı ile kentsel sit ilan edilmiş, İl Merkezi ve gelişme alanlarında arkeolojik sit kararı alınmış alanlar bulunmaktadır. Sit alanları dört bölümde incelenebilir. Bunlar şehir merkezinin tarihi çekirdeğini oluşturan Ertuğrul ve Turgut Mahalleleri, parçacıl olarak Hürriyet ve Değirmenaltı Mahallelerinde dağılmış arkeolojik siteler, İl alanının doğusunda II.konut alanlarının içindeki arkeolojik sit alanları ve tümülüslerdir.

Kentsel Sit

Tekirdağ İl Merkezinde, kentsel sit alanı içindeki sit alanı 15 ha. sit koruma alanı 25.9 ha. olarak belirlenmiştir. Kentsel sit ilan edilmiş olan merkezde, önceden yapılmış olan Koruma Amaçlı İmar Planı genel hükümlerine uyulmuştur. Kentsel sit içindeki alanlarda tescilli binalara göre uygulama yapılmaya karar verilmiş, hmax değerleri sit binalarına göre verilmiştir. Tescilli binaların resmi kurum ve ilköğretim tesisi gibi kamu kuruluşlarına verilmesi öngörülmüştür.

Diğer arkeolojik sit alanları park ve ekili alan olarak oluşturulması sağlanmıştır. Plan dahilinde yapılacak uygulamalar Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu kararları doğrultusunda yapılmaktadır. Sit alanlarında her türlü harfiyat ve kazı işleri Tekirdağ Müze Müdürlüğü denetiminde yapılması kararı alınmıştır.

Sit alanında koruma altına alınan sivil mimarlık örnekleri geleneksel konut mimarisinin günümüze kadar uzanan kalıntıları büyük ölçüde Osmanlı Türk Kültürünün uzantısıdır. Ancak Batı Trakya ile olan etkileşimi izlerine de rastlanmaktadır. Ahşap Karkas konutlar iki yada üç katlıdır. Burada ahşap yapı düzeni Batı Karadeniz ile Kuzey Marmara'da yaygın olan taşıyıcı duvarların ahşap tahtalarla yatay olarak toplanması şeklindedir.

Ahşap yapılarda çatı katları oldukça yaygındır. Evler genellikle iç sofalı plandadır. Geleneksel Türk evinin giriş katı çoğunlukla taşlık, depo yada ahır olarak kullanılırken, Tekirdağ evlerinde yaşama birimi olarak düzenlenmiştir. Mimari eserlerden bugün ayakta kalabilmiş olanlar sit kapsamına alınarak korunmaları sağlanmaktadır.

Ertuğrul Mahallesi, kısmen Turgut Mahallesi, Hürriyet Mahallesi, Gündoğdu Mahallesi, Aydoğdu Mahallesi, Yavuz Mahallesi, Zafer Mahallesi ve Ortacami Mahallesi de içinde olmakta olup, toplam 300 adet konut ve cami ile birlikte resmi binaları içine almaktadır.

Tarihi Sit

Dini Yapılar :

Eski Camii:

1831 yılında Zahir Nazırı Ahmet Ağa tarafından yaptırılmıştır. Minaresi kesme taştan ve tek şerefelidir. Camiinin son cemaat yeri iki katlı olup yirmi penceresi mevcuttur.

Orta Camii:

1855 yılında Kürkçü Sinan Bey'in yaptırdığı camii yıkılınca hayırsever vatandaşlar tarafından yeniden inşaat edilmiş olup Eski Camii ile Rüstempaşa Camii arasında olduğu için de bu ismi almıştır.

Rüstempaşa Camii:

1554 yılında Sadrazam Damat Rüstempaşa tarafından yaptırılmıştır. Mimar Sinan'ın eseridir. Kesme küfesi taşından yapılmıştır. Giriş kapısı ceviz ağacı üzerine fildişi kakmadır. Bahçesinde bulunan yuvarlak beş sütunlu mermer şadırvan Abdülmecit zamanında yapılmıştır. Doğusundaki kütüphane, hamam medrese yıkık olup batısında bulunan 8 kubbeli bedesten sağlamdır.

Sohteoğlu Camii:

1777 tarihinde küçük avlusunda gömülü olan Sohte Zade Ahmet tarafından yaptırılmıştır.

Hasan Efendi Camii:

1627 tarihinde camiinin bahçesinde gömülü olan Hasan Efendi tarafından yaptırılmıştır.

İlçelerdeki camiilerimizden en önemlisi de Çorlu'daki Süleymaniye Camii olup Kanuni Sultan Süleyman tarafından Mimar Sinan'a yaptırılmıştır.

Gazi Ömer Bey Türbesi:

Malkara İlçesinde, Turhanoğlu Ömer Bey Camii bahçesindedir. Fatih zamanında yaşamıştır ve sayısız kahramanlıklar göstermiş bir komutan olarak 1485'te Osmanlı-Mısır savaşlarına katılmıştır.

Ahmet-i Sarhan Türbesi:

Kanuni Sultan Süleyman zamanında yaşamıştır. Çağının ünlü şairlerindedir.

Namık Kemal Evi:

1840 yılında Tekirdağ'da doğan Namık Kemal'in doğduğu ev aslına uygun olarak Tekirdağ Namık Kemal derneği tarafından yaptırılmış ve 1994 yılında hizmete girmiştir.

Kaleler:

Tekirdağ merkez ve İlçelerden Çorlu, Malkara, Marmara Ereğlisi kalelerinin sınırları ve büyüklükleri belli olmamakla beraber kalıntıları görülmektedir. Ayrıca Semetli-Dağyenicesi ile Çimendere Gözsüz Köyleri yakınlarında da kale kalıntıları görülmektedir.

Çeşmeler:

İldeki başlıca çeşmeler şunlardır; Tavanlı çeşme, Şabanoglu çeşmesi, Rakoczy çeşmesi, Soğukkuyu çeşmesi, İskele şadırvanı, Eski camii şadırvanı, Kuru şadırvan, Postane çeşmesi, Çiftlikönü meydan çeşmesi ve Kabançı çeşmesidir.

Anıtlar :

Hürriyet Abidesi:

1908 yılında Tekirdağ Mutasarrıfı Adanalı Ömer Ali Bey tarafından 2.Meşrutiyetin ilanı sebebiyle bugünkü Halk Eğitim Merkezi ile Belediye binalarının arasında inşa edilmiştir.

Şehitler Anıt Çeşmesi:

1949 yılında belediye tarafından İlin fethi sırasında şehit düşen Türk askerleri anısına yaptırılmıştır.

Namık Kemal Anıtı:

Kalbi, yaşadığı sürece Hürriyet ve Vatan aşkı ile yanan büyük vatan şairimizin doğduğu ev yıkıldığı için yerine Meşrutiyet devrinde halkımızın minnettarlık duygularının simgesi olarak dikilen dört köşeli uzun mermer sütundur. Eski Belediye binasının yanındaki bu anıtın bir cephesinde alt alta Hürriyet, Adalet, Müseva, uhuvvet sözleri yazılıdır.

Atatürk Anıtı:

1936 yılında Muratlı İlçemizdeki göçmen evlerini görmek üzere gelen Atatürk'ün anısına o evin bahçesinde bir anıt yapılmıştır.

Atatürk Heykeli:

Heykeltıraş Kenan Ali tarafından yapılan mermer heykeldir. Hükümet Konağının önünde bulunan heykel Atatürk'ün başı açık redingotlu ve normal duruşlu göstermektedir.

Namık Kemal Heykeli:

Hükümet Konağı karşısındaki Namık Kemal parkı içinde yer alan heykel Belediye Başkanı Şevket Cicioğlu tarafından heykeltıraş Nusret Suman'a yaptırılmıştır.

Atatürk Bulvarındaki Anıt:

26 Ekim 1973 yılında Cumhuriyetin 50.yılıni kutlama programı çerçevesinde Başöğretmen Atatürk'ün harf devrimi ve Tekirdağ'a bu amaçla gelişini sembolize etmektedir.

Arkeolojik Sit

SIRA NO	ADI	TANIMI	MEVKİİ	DERECESİ
1	Dereağzı	Arkeolojik sit alanı	Dereağzı	III.
2	Değirmenaltı	Arkeolojik sit alanı	Değirmenaltı	III.
3	Menekşe Çatağı	Arkeolojik sit alanı		I.
4	Karaevli Altı	Arkeolojik sit alanı	Karaevli	I.
5	Karaevli Altı Sarı Meşe Mevkii	Arkeolojik sit alanı	Karaevli	II.
6	Karaevli Tümülüsü	Tümülüs	Karaevli	I.
7	Karaevli Tümülüsü	Tümülüs	Karaevli	II.
8	Karaevli Tümülüsü	Tümülüs	Karaevli	III.
9	Karaevli Tümülüsü	Tümülüs	Karaevli	IV.
10	Harekat Tepe Tümülüsü	Tümülüs		
11	Naip Tümülüsü	Tümülüs	Naip Köyü	
12	Yarapsanlı Tümülüsü	Tümülüs	Yarapsanlı	
13	Kaşıkcı Tümülüsü	Tümülüs	Kaşıkcı Köyü	
14	Kaletepe Tümülüsü	Tümülüs	Semetli Köyü	
15	Vakifiğdemir Tümülüsü	Tümülüs	Malkara	I.
16	Kermeyan Tümülüsü 1	Tümülüs	Malkara	I.
17	Kermeyan Tümülüsü 2	Tümülüs	Malkara	II.
18	Kırıkali Tümülüsü	Tümülüs	Malkara	I.
19	Apri Ören yeri	Ören Yeri	Malkara	II.

20	Yeridibek Kalesi	Kale	Malkara	I.
21	Tekke Köyü	Höyük-Kale	Malkara	
22	Topağaç-Barbaros Madenler Mevkii	Arkeolojik Sit	Topağaç-Barbaros	III.
23	Roma Villi Kalıntıları	Arkeolojik Sit	Marmara Ereğlisi	
24	Antik Perinthos M.Ereğlisi	Arkeolojik Sit	M.Ereğlisi	I.
25	Antik Perinthos M.Ereğlisi	Arkeolojik Sit	M.Ereğlisi	III.
26	Kalemis Tepe	Arkeolojik Sit	M.Ereğlisi	
27	Kunkunar Tepe	Arkeolojik Sit	M.Ereğlisi	
28	Nil Tepe Tümülüsü	Tümülüs	M.Ereğlisi	
29	Bekçi Tepe Tümülüsü	Tümülüs	M.Ereğlisi	
30	Yılma Tepe Tümülüsü	Tümülüs	M.Ereğlisi	
31	B.Metris Tümülüsü	Tümülüs	M.Ereğlisi	
32	K.Metris Tümülüsü	Tümülüs	M.Ereğlisi	
33	Çiçeklitepe Tümülüsü	Tümülüs	M.Ereğlisi	
34	Şerefli Tümülüsü	Tümülüs	Çorlu Yolu	I.
35	Aytepe Tümülüsü	Tümülüs		
36	Büyükyoncalı Tümülüsü-1	Tümülüs	Saray	I.
37	Büyükyoncalı Tümülüsü-2	Tümülüs	Saray	I.
38	Perinthos Antik Su Kaynakları		Çerzekköy	
39	Güneşkaya Mağarası 1	Arkeolojik Sit	Saray	II.
40	Güneşkaya Mağarası 2	Arkeolojik Sit	Saray	II.
41	Güneşkaya Mağarası 3	Arkeolojik Sit	Saray	II.
42	Güneşkaya Mağarası 4	Arkeolojik Sit	Saray	II.
43	Güngörmez Mağarası	Doğal Sit	Saray	I.
44	Su Kemer-Ayvacık-		Saray	
45	Çorlu Kalesi	Kale	Çorlu	I.
46	Bezirci Deresi Ören Yeri		Şenköy-Şarköy	
47	Çınarçeşme Ören Yeri Burunören Çiftliği		Kızılcaterzi Şarköy	II.
48	Fener Karadutlar Ören Yeri		Kızılcaterzi Şarköy	
49	İğdebağları	Arkeolojik Sit	Araplı Köyü doğusu	II.
50	Gaziköy (Ganos) yerleşme alanı	Arkeolojik Sit	Şarköy/Gaziköy	III.
51	Paleor Antik Kenti		Hoşköy	II.

52	Şarap fabrikası yanındaki çınarlık alan	Doğal Sit	Uçmakedere-Şarköy	
53	Sütlüca Manastırı-Dut Limanı-	Doğal ve Arkeolojik Sit	Kumbağ	
54	Hacılı Köyü Tümülüsü 1 ve 2	Tümülüs	Hayrabolu	
55	İnanlı Tümülüsü	Tümülüs	Muratlı	
56	Uçmakedere Köyünde kale	Kale	Şarköy/Uçmakdere	
57	Beyoğlu Kalesi	Kale	Beyoğlu Köyü	
58	Seymen Tümülüsü	Tümülüs	M.Ereğlisi	
59	Ortaca Tümülüsü Hayrabolu	Tümülüs		
60	Tatarlı Tümülüsü	Tümülüs	Tatarlı Köyü	
61	Sarılar Köyü Tümülüsü 2 adet	Tümülüs	Çorlu	
62	Maksutlu Köyü Tümülüsü 2 adet	Tümülüs	Çorlu	
63	Çeşmeli Köyü Tümülüsü	Tümülüs	Çorlu	
64	Türkmenli Köyü Tümülüsü 1 adet	Tümülüs	Çorlu	
65	Bayramşah Tümülüsü	Tümülüs	Hayrabolu	
66	Dambazlar Köyü Tümülüsü 4 adet	Tümülüs	Hayrabolu	
67	Kabahöyük Köyü Tümülüsü 6 adet	Tümülüs	Hayrabolu	
68	Kabahöyük Höyüğü 1 adet		Hayrabolu	
69	Pirinççeşme Köyü Tümülüsü 2 adet	Tümülüs	Malkara	
70	Kavakçeşme Köyü Tümülüsü	Tümülüs	Malkara	
71	Sırt Köyü Tümülüsü	Tümülüs	Muratlı	
72	Merkezde 1 Tümülüs	Tümülüs	Muratlı	
73	Kartalkaya	Arkeolojik Sit	Şarköy	I.
74	Çukuryurt Tümülüsü	Tümülüs	Saray	
75	Seymenli-Hacıköy arasında merkezinde	Tümülüs	Seymenli-Hacıköy	
76	Uçmakedere-Işıklar köyü arasında tümülüs	Tümülüs	Şarköy	
77	Nekropol Alanı-Sultanköy		Sultanköy	

78	Beylik çayır mevkii	Arkeolojik Alan	İncik Merkez	
79	Kocahöyük Tümülüsü	Arkeolojik Sit	Şarköy-Beyoğlu	I.
80	Fener Ören Yeri	Arkeolojik Sit	Şarköy-Hoşköy	I.
81	Bakacaktepe Kartal Kaya Kalesi	Arkeolojik Sit	Şarköy-Uçmakdere	I.
82	Taş Köprü	Saray-Karabürçak köyü-Edirköy		Kültür Varlığı
83	Kocatepe Tümülüsü (1 pafta, 13 parsel)	Arkeolojik Sit	Saray-Karabürçek köyü	I.
84	Kocatepe Tümülüsü	Arkeolojik Sit	Malkara Kocatepe Mev.	I.
85	Kanlıhöyül Tümülüsü	Arkeolojik Sit	Çorlu-Sarılar Köyü	I.
86	Muhtarhöyük Tümülüsü(15 pafta,2166 parsel)	Arkeolojik Sit	Çorlu-Sarılar	I.
87	Kabahöyük Tümülüsü (3 pafta, 96 parsel)	Arkeolojik Sit	Çorlu deregündüzlü Köyü	I.
88	Kocahöyük Tümülüsü (6370 parsel)	Anıt Eser	Malkara-Kocahöyük köyü	
89	Yertarla (105 ada, 5 parsel)	Arkeolojik Sit	Şarköy-Sofuköy	I.
90	Veliköy Değirmendere Antik Su Kaynakları	Doğal ve Arkeolojik Sit	Çerzekköy-Veliköy	
91	Tek Höyük (Yalnız Tepe)	Anıt Eser	Hayrabolu Hacılı Köyü	
92	Generli Tümülüsü	Anıt Eser	Merkez-Generli Köyü	
93	Yahudi Mezarlığı (65 pafta,1497 ada,4 parsel)	Mezarlık alanı olarak tecillendi Hürriyet Mah.		
94	Perçemtepe Tümülüsü (1628 parsel'de)	Anıt Eser	Malkara-Kültürlü köyü	
95	Alibey Tümülüsü	Anıt Eser	Saray-Osmanlı Köyü	
96	Dut Arpalığı Tümülüsü (3 pafta, 107 parsel)	Anıt Eser	Saray-Edirköy	
97	İkiztepe Tümülüsü	Anıt Eser	Çerzekköy-Domuzdere Mev.	
98	Yalnıztepe Tümülüsü	Anıt Eser	Merkez Karaevli Taşköprü Mev.	

99	M.Ereğlisi Körfezi Su altı araştırması	Arkeolojik Sit	M.Ereğlisi	I.
100	İsmail Yazıcı Mesire Yeri	Doğal Sit Alanı	Merkez, Çiftlikönü	
101	Kızılcaterzi Kocaali	Doğal Sit Alanı	Şarköy-Sofuköy	I.
102	Kaynarca Tümülüsü	Anıt Eser	Malkara Kaynarcalar	
103	Tümülüs (Vakıfğdere) 114-115 parselde	Anıt Eser	Malkara- Vakıfğdere Köyü	

Tablo.f-5. Tekirdağ Merkez ve İlçelerinde Bulunan Arkeolojik, Doğal ve Kentsel Sit Alanlarının Listesi

No	Adı	Bulunduğu Mevkii	Sit Derecesi
1	Çınar Ağacı	Merkez,Orta Cami Mah.Namık Kemal Cad.31 Pafta, 98 Ada, 8 parselde çeşmenin önünde(1 adet)	Anıt Eser
2	Çınar Ağacı	Merkez,Gündoğdu Mah.Hacıilbey İlkoku Bahçesi(1 adet)	Anıt Eser
3	Çınar Ağacı	Merkez,Naip Köyü(17 adet)	Anıt Eser
4	Çınar Ağacı	Şarköy-Güzelköy köy kahvesi önünde (1 adet)	Anıt Eser
5	Çınar Ağacı	Şarköy,Uçmaktdere, köy girişinde (1 adet)	Anıt Eser
6	Çınar Ağacı	Şarköy,Uçmaktdere Şarap Fab.Yanı	Anıt Eser
7	Çınar Ağacı	Kumbağ,Sütlüce Manastırı önünde (1 adet)	Anıt Eser
8	Çınar Ağacı	Şarköy,Mürefte,Hamam ve Sağlık Ocağı önünde (2 adet) Sahil kesiminde ana cadde de bulunan diğer çınar ağaçları	Anıt Eser
9	Çınar Ağacı	Şarköy,Güzelköy,köy camii önünde (2 adet)	Anıt Eser
10	Çınar Ağacı	Şarköy, Merkez	Anıt Eser

Tablo.f-6. Tekirdağ İli, Anıt Ağaçlar ve Doğal Arkeolojik Sit Alanlarını Gösteren Liste

Sıra No	Ören Yerinin Adı	Bulunduğu Mevkii	Sit Derecesi
1	Güneşkaya Mağaraları(1-2-3 nolu)	Saray-Güneşkaya	II.derece doğal ve arkeo.sit al.
2	Güngörmez Mağaraları (4 Nolu)	Saray-Güngörmez Köy	II.derece doğal ve arkeo.sit.al.
3	Sütlüce Manastırı	Kumbağ	I.derece doğal ve arkeo.sit al
4	Dut Limanı	Kumbağ	I.derece doğal ve arkeo.sit al.
5	İsmail Yazıcı Mesire Yeri	Merkez Gündoğdu Mahallesi	I.derece doğal sit alanı
6	Kızılcaterzi,Kocaali	Şarköy,Şenköy	I.derece doğal sit alanı
7	Çınarlık alan	Şarköy,Uçmaktdere Şarap	I.derece doğal sit

		Fabrikası Yanı	alanı
--	--	----------------	-------

Tablo.f-7. Doğal Sit

F.4.1.4. 31/12/2004 Tarihli ve 25687 Sayılı Resmi Gazete’de Yayımlanarak Yürürlüğe Giren Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği’nin 17 nci ve 1/7/1999 Tarihli ve 23742 Sayılı Resmi Gazete’de Yayımlanan Yönetmelikle Değişik 18.,19. ve 20. Maddelerinde Tanımlanan Alanlar

Şarköy; Şarköy Göleti (145.6 da): İçme ve kullanma suyu
Hayrabolu; Temrezli Göleti (189 da): Sulama suyu
Hayrabolu; Bayramşah Göleti (340 da): Sulama suyu
Merkez; Bıyıklı Göleti (626.9 da): Sulama ve Hayvan Sulama suyu
Malkara; Balabancık Göleti (45 da): Hayvan sulama suyu
Malkara; Karaidemir Barajı (12500 da)
Muratlı; İnanlı Gölet (124 da)
Çorlu; Ulaş Göleti (8.7 da): sulama ve hayvan sulama suyu
Marmara Ereğlisi; Türkmenli Göleti (1940 da): Yeniçiftlik Beldesi içme ve kullanma suyu

F.4.1.5. 2/11/1986 Tarihli ve 19269 Sayılı Resmi Gazetede Yayımlanan Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliği’nin 49. Maddesinde Tanımlanan “Hassas Kirlenme Bölgeleri”

Yöredeki mevcut hassas kirlenme bölgelerine dair herhangi bir çalışma tespit edilememiştir.

F.4.1.6. 2872 Sayılı Çevre Kanunu’nun 9. Maddesi Uyarınca Bakanlar Kurulu Tarafından “Özel Çevre Koruma Bölgeleri” Olarak Tespit ve İlan Edilen Alanlar

İlimiz sınırları dahilinde ilan edilmiş özel çevre koruma bölgesi bulunmamaktadır.

F.4.1.7. 2960 Sayılı Boğaziçi Kanunu’na Göre Koruma Altına Alınan Alanlar

F.4.1.8. 6831 Sayılı Orman Kanunu Gereğince Orman Alanı Sayılan Yerler

F.1.2. Bölümünde açıklanmıştır.

F.4.1.9. 3621 Sayılı Kıyı Kanunu Gereğince Yapı Yasağı Getirilen Alanlar

Konuyla ilgili bilgi bulunamamıştır.

F.4.1.10. 3573 Sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabancılarının Aşılattırılması Hakkında Kanunda Belirtilen Alanlar

Konuyla ilgili bilgi tespit edilememiştir.

F.4.1.11. 4342 Sayılı Mera Kanununda Belirtilen Alanlar

Kadastro çalışmaları daha önceden tamamlanmış olan ilimizde Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca Ülke Genelinde 4342 aylı yasa çerçevesinde yürütülen mera tespit, tahdit, tahsis ve ıslah çalışmalarının ilk aşamasında köy köy mera varlıkları tespit edilmiştir. Çalışmanın başlangıcından bu yana İl’de bulunan 291 yerleşim ünitesinin tümünde duyuru ve tespit çalışması tamamlanmış bulunmaktadır.

Tespiti yapılan yerleşim ünitelerinde ise; toplam olarak 31.629 hektar mera varlığı belirlenmiştir.

Tespiti yapılan 31.629 ha. Mera alanlarının tümünde aplikasyon ihalesi yapılmıştır. Yapılan dört ihale tamamlanmış olup, tamamlanan sahaların ise tahsis çalışmaları devam etmektedir.

Tapu kayıtlarında mera varlığı olan Malkara İlçesi İbrice Köyü haricindeki meraların aplikasyonu yapılmıştır. Çorlu İlçesi Karamehmet Köyü’ndeki meraların aplikasyon işleri, köyde arazi toplulaştırma çalışması yapıldığından, Edirne Tarım Reformu Bölge Müdürlüğü tarafından yapılmıştır.

Mera ıslah ve amenajman çalışmalarında 2001 yılından beri proje uygulanan Hayrabolu Buzağcı ve Çerkezmüsellim köylerinde 2004 sonu itibariyle çalışmalar bitmiştir. 2004 yılında başlayıp 2011 yılında bitecek olan Tekirdağ Merkez Kaşıkçı Köyünde 3.835 dekar ve Malkara Karamurat Köyü’nde 1.940 dekar alanda mera ıslah ve amenajman projeleri yürütülmektedir.

İlçeler	İlan Yapılan		Tespiti Yapılan		Aplikasyonu İhale Edilen		Aplikasyonu Tamamlanan		Tahsisi Yapılan		
	Köy Sayısı	Mera Varlığı (Ha)	Köy Sayısı	Mera Varlığı (Ha)	Köy Sayısı	Mera Varlığı (Ha)	Köy Sayısı	Mera Varlığı (Ha)	Köy Sayısı	Mera Varlığı (Ha)	
										Tapu Alanı	Koordinat Alanı
Merkez	60	4.537	60	4.537	56	4.537	56	4.603	17	2.595	2.486
Çerkezköy	10	1.288	10	1.288	9	1.288	9	1.342	-	-	-
Çorlu	23	3.189	23	3.189	20	3.189	19	3.098	8	1.683	1.400
Hayrabolu	49	9.548	49	9.548	46	9.548	46	9.795	16	3.790	3.941
Malkara	74	7.739	73	7.739	61	7.739	60	7.897	14	2.798	2.651
M.Ereğlisi	6	365	6	365	5	365	5	390	-	-	-
Muratlı	17	1.811	17	1.811	14	1.811	14	1.811	-	-	-
Saray	23	2.933	23	2.933	20	2.933	20	3.173	-	-	-
Şarköy	29	219	29	219	15	219	15	223	-	-	-
Toplam	291	31.629	291	31.629	246	31.629	244	32.397	55	10.866	10.478

Tablo.f-8.Mera Kanunu Çalışmaları Genel Durumu

F.4.1.12. 30.01.2002 Tarih ve 24656 Sayılı Resmî Gazetede Yayımlanarak Yürürlüğe Giren “Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği”nde Belirtilen Alanlar

F.1.3. Bölümünde İlimizde mevcut belli başlı sulak alanlar verilmiş olup, konuyla ilgili sağlıklı bir envanter çalışması yapılmamıştır. Ancak; Ergene Havzası Çevre Düzeni Planı çerçevesinde gerekli çalışmalar yapılmaktadır.

F.4.2. Ülkemizin Taraf Olduğu Uluslararası Sözleşmeler Uyarınca Korunması Gerekli Alanlar

F.4.2.1. 20/2/1984 Tarih ve 18318 Sayılı Resmi Gazetede Yayımlanarak Yürürlüğe Giren “Avrupa’nın Yaban Hayatı ve Yaşama Ortamlarını Koruma Sözleşmesi” (BERN Sözleşmesi) Uyarınca Koruma Altına Alınmış Alanlardan “Önemli Deniz Kaplumbağası Üreme Alanları”nda Belirtilen I. Ve II. Koruma Bölgeleri, “Akdeniz Foku Yaşama ve Üreme Alanları”

Söz konusu alanlar İlimiz için geçerli değildir.

F.4.2.2. 12/6/1981 Tarih ve 17368 Sayılı Resmi Gazete’de Yayımlanarak Yürürlüğe Giren “Akdeniz’in Kirlenmeye Karşı Korunması Sözleşmesi” (Barcelona Sözleşmesi) Uyarınca Korumaya Alınan Alanlar

Söz konusu alanlar İlimiz için geçerli değildir.

F.4.2.2.1. 23/10/1988 Tarihli ve 19968 Sayılı Resmi Gazetede Yayımlanan “Akdeniz’de Özel Koruma Alanlarının Korunmasına Ait Protokol” Gereği Ülkemizde “Özel Koruma Alanı” Olarak Belirlenmiş Alanlar

İlimiz sınırları dahilinde özel koruma alanı bulunmamaktadır.

F.4.2.2.2. 19/9/1985 Tarihli Cenova Bildirgesi Gereği Seçilmiş Birleşmiş Milletler Çevre Programı Tarafından Yayımlanmış Olan “Akdeniz’de Ortak Öneme Sahip 100 Kıyasal Tarihi Sit” Listesinde Yer Alan Alanlar

Söz konusu alanlar İlimiz için geçerli değildir.

F.4.2.2.3. Cenova Deklerasyonu’nun 17. Maddesinde Yer Alan “Akdeniz’e Has Nesli Tehlikede Olan Deniz Türlerinin” Yaşama ve Beslenme Ortamı Olan Kıyasal Alanlar

Söz konusu alanlar İlimiz sınırları dahilinde yer almamaktadır.

F.4.2.3. 14/2/1983 Tarih ve 17959 Sayılı Resmi Gazete’de Yayımlanarak Yürürlüğe Giren “Dünya Kültür ve Tabiat Mirasının Korunması Sözleşmesi”nin 1. ve 2. Maddeleri Gereğince Kültür ve Turizm Bakanlığı Tarafından Koruma Altına Alınan “Kültürel Miras” ve “Doğal Miras” Statüsü Verilen Kültürel, Tarihi ve Doğal Alanlar

Konu ile ilgili bilgiler bulunamamıştır.

F.4.2.4. 17/5/1994 Tarih ve 21937 Sayılı Resmi Gazete’de Yayımlanarak Yürürlüğe Giren “Özellikle Su Kuşları Yaşama Ortamı Olarak Uluslar arası Öneme Sahip Sulak Alanların Korunması Sözleşmesi” (RAMSAR Sözleşmesi) Uyarınca Koruma Altına Alınmış Alanlar

İlimiz sınırları dahilinde söz konusu alanlar bulunmamaktadır.

F.4.3. Korunması Gereken Alanlar

F.4.3.1. Onaylı Çevre Düzeni Planlarında, Mevcut Özellikleri Korunacak Alan Olarak Tesbit Edilen ve Yapılaşma Yasağı Getirilen Alanlar (Tabii Karakteri Korunacak Alan, Biogenetik Rezerv Alanları, Jeotermal Alanlar vb.)

Biyogenetik Rezerv Alanları

Yasal bir statü ile muhafazası teminat altına alınmış bir veya birden fazla tipik emsalsiz, nadir veya tehlike altında bulunan habitat, biyosenez ve ekosistem ile karakterize olunan alanlarımız bulunmamaktadır.

Biyosfer Rezerv Alanları

Trakya, Marmara bölgesi içinde coğrafi konumu bakımından stratejik önemi bulunan ve büyük bir kısmı denizlerle kuşatılmış olan Tekirdağ yöremizdir. Tekirdağ yer yüzü şekilleri bakımından, kuzey ve güneyde dağlık kesimler, ortada geniş ovaları içine alır. Dağlık alanlar, kuzey ve kuzey doğudaki İstıranca Dağları, güney ve güney batıdaki Ganos ve Kuru Dağlarıdır. Bu dağ toplulukları arasında geniş Ergene Ovası yer alır. Tabii bitki örtüsü, kuzey ve güneyde orman alanları, ortada step alanı yer alır.

Tekirdağ’da turizme yönelik yukarıda belirtilen ekolojik kaynakları (doğal değerler), yoğun ve bilinçsizce kullanıldığı bazı yerleşimlerin incelenmesi bölgeye yönelik alınacak planlama kararlarına ışık tutacaktır. Zira bu kaynakların turizm ve çevre koruma politikaları kapsamında, bütüncül bir planlama yaklaşımı ile değerlendirilip korunması, kullanılması ve geleceğe aktarılması bir gereklilik sayılmalıdır.

Jeolojik ve Jeomorfolojik Oluşumların Bulunduğu Alanlar

Tekirdağ İlinde jeolojik yapı oldukça gençtir. I.zamanda İl alanı denizlerle kaplıydı. Bu zamanda aşınmalar nedeniyle denizlerin dibinde karasal kökenli tortular oluşarak, II.zamanda yükselme-alçalma hareketleri başladığından İl alanı su altında kalmış, III.zamanın ilk yarısında Alp kıvrımlaşmasının etkisiyle, Kuzey Anadolu Dağları ile birlikte Tekir Dağları oluşmuştur. Tekirdağ İli, günümüzdeki görüntüsünü IV.zamanda almıştır. Anadolu ve Trakya yükselirken Ege, Marmara ve Karadeniz havzaları alçalmıştır. Tekirdağ İlinde bu zamanda ortaya çıkan Marmara Çukuru ve Ganos Körfezi arasında, Muratlı ve Çorlu’dan başlayarak

güneybatıya uzanan üç kırık çizgi oluşmuştur. Bu nedenle Tekirdağ Türkiye'nin depreme duyarlı bölgelerindedir.

F.4.3.2. Tarım Alanları: Tarımsal

Kalkınma Alanları, Sulanan, Sulanması Mümkün ve Arazi Kullanma Kabiliyet Sınıfları I, II, III ve IV Olan Alanlar, Yağışa Bağlı Tarımda Kullanılan I. Ve II. Sınıf İle, Özel Mahsul Plantasyon Alanlarının Tamamı Tarım ile ilgili bölümde açıklanmıştır.

F.4.3.3. Sulak Alanlar

Doğal veya Yapay, Devamlı veya Geçici, Suların Durgun veya Akıntılı, Tatlı, Acı veya Tuzlu, Denizlerin Gel-Git Hareketinin Çekilme Devresinde 6 Metreyi Geçmeyen Derinlikleri Kapsayan, Başta Su Kuşları Olmak Üzere Canlıların Yaşama Ortamı Olarak Önem Taşıyan Bütün Sular, Bataklık Sazlık ve Turbiyeler İle Bu Alanların Kıyı Kenar Çizgisinden İtibaren Kara Tarafına Doğru Ekolojik Açından Sulak Alan Kalan Yerler Konuyla ilgili yeterli bir envanter çalışması bulunmamıştır.

F.4.3.4. Göller, Akarsular, Yeraltısuyu İşletme Sahaları

F.4.3.5. Bilimsel Araştırmalar İçin Önem Arzeden ve/veya Nesli Tehlikeye Düşmüş veya Düşebilir Türler ve Ülkemiz İçin Endemik Olan Türlerin Yaşama Ortamı Olan Alanlar, Biyosfer Rezervi, Biyotoplar, Biyogenetik Rezerv Alanları, Benzersiz Özelliklerdeki Jeolojik ve Jeomorfolojik Oluşumların Bulunduğu Alanlar

Detaylı bir çalışma bulunamamıştır.

F.4.3.6. Mesire Yerleri; 6831 Sayılı Orman Kanununa Tabi Alanlarda Halkın Rekrasyonel Kullanımını Düzenleyip, Kullanımının Doğal Yapının Tahribine Neden Olmadan Yönlendirilmesini Sağlamak Üzere Ayrılan Alanlar

İlçesi	Mevkii	Adı	Alanı	Bitki Örtüsü	Kullanım Durumu	Konumu
Merkez	Kumbağ	Kumbağ	64,52 ha.	Kızılçam	Günöbirlik	Marmara Denizi Kıyısında
Merkez	Değirmenaltı	Atatürk Ormanı	28.40 ha.	Kızılçam	Günöbirlik	Tekirdağ İstanbul Karayolu Üzerinde
Saray	Kastro	Çamlıkoy	25.0 ha.	Meşe Gürgen	Günöbirlik+Çadırli Kamp	KaradenizKıyısında

Tablo.f-9.Orman İçi Dinlenme Yerleri

G. TURİZM

G.1. YÖRENİN TURİSTİK DEĞERLERİ

Tekirdağ İli, konumu itibariyle coğrafi ve turistik değerlere sahip bir İl görünümündedir. Coğrafi yapısı nedeniyle Marmara Denizi kıyısındaki sahil bandında bulunan kumsalları ile deniz turizmi açısından büyük avantaja sahiptir. Yaz aylarında İstanbul yanında çevre İl ve İlçelerden önemli oranda Tekirdağ kıyılarına doğru bir nüfus hareketi yaşanmaktadır. Tekirdağ İli, Saray İlçesinde Kastro yolu yakınında bulunan Güngörmez Mağarası, Şarköy İlçesine bağlı Uçmaktdere Köyü ile sahil kesimindeki Çınarlık ve Merkez İlçeye bağlı Kumbağ Beldesindeki Sütlüce Manastırının bulunduğu Dut Limanı önemli koruma alanlarıdır.

Tekirdağ İli genel olarak tarım ve sanayi şehri olmasına karşın, coğrafi konumu itibariyle gerek Marmara Denizi kıyısında oluşu ve gerekse de İstanbul İline yakın oluşu ile, TEM ve D-100 karayollarının İlden geçmesiyle Avrupa ve Asya arasında geçiş bölgesi olma durumuyla da yabancı turistlerin konaklama ve mola merkezi avantajına sahip bulunmaktadır.

Bu özellik, bölge içerisindeki turizm faaliyetlerinin niteliğini, deniz turizmi ile gezi ve seyahat içerikli turizme bağlı olarak oluşturmaktadır.

G.1.1. Yörenin Doğal Değerleri

Bölge dahilinde yer alan doğal turistik değerler içerisinde;

Tabiatı Koruma Alanları :

Saray İlçe merkezine 32 km. uzaklıkta bulunan Kastro (Çamlıkoy) Trakya'nın tek kara çam örtüsüne sahip orman alanıdır. Nesli tükenmekte olan Akdeniz fokunun yaşamasına uygun bir habitat oluşturan yörede plaj, kamping ve orman içi dinlenme yeri bulunmaktadır.

Doğal Sit Alanları :

Bölge içerisinde üç adet doğal sit alanı bulunmaktadır. Bunlar Saray İlçesi Kastro yolu yakınında bulunan, Güngörmez Mağarası, Şarköy İlçesine bağlı Uçmaktdere Köyü, sahil kesimindeki çınarlık, merkez ilçeye bağlı Kumbağ Sütlüce Manastırının bulunduğu Dut Limanıdır.

Mesire Alanları :

Tekirdağ İli içerisinde yer alan mesire yerleri, orman ve denizin iç içe bulunduğu mahallerde bulunması nedeniyle ayrı bir güzelliğe sahiptir. Bu güzel mahaller, sırasıyla Kumbağ, Barbaros, Değirmenaltı, Atatürk Korusu, Marmara Ereğlisi, Çamlıköy, Şarköy

kıyılarında yer almakta olup, iç kesimlerde de Ulaş Çamlığı, Malkara Pişman, Saray Bozoba, Muratlı İnanlı Korusu gibi mesire alanları bulunmaktadır.

Mağaralar :

Tekirdağ yerleşim alanının coğrafik yapısı itibariyle ova ve plato yapısı içinde dağlık alana sahip olmaması nedeniyle mağara yapısına rastlamak mümkün değildir. Ancak, Saray İlçesinin kuzeydoğusunda bulunan Güngörmez köyü civarındaki Güngörmez Mağarası ile İlçenin 2 km. batısında yer alan Güneşkaya Mağaraları arkeolojik sit olarak tescil edilmiştir.

Şifalı Sular :

Yöre içerisinde ciddi bir şifalı su tesisi olmamakla beraber Merkez İlçe, Barbaros Beldesinde Avşar İçmesi diye adlandırılan doğal bir su kaynağı bulunmakta olup, 0.5 lt/sn debiye sahip olarak 22.5 C sıcaklıkta kaynak halindedir.

Buna ek olarak İl merkezine 7 km. mesafede sazlık bir alan içerisinde Yarapsan Çamur yeri diye adlandırılan mahalde 24 C sıcaklıkta tabii olarak bulunan balçık alan yer almakta olup, romatizma tedavisinde yöre halkının rağbet ettiği bir yerdir.

Plajlar :

Tekirdağ İli yerleşim alanının, Marmara Denizine kıyısı oluşu nedeniyle sahil bandındaki kumsalların plaj sahası kullanım avantajını doğurmaktadır. Bu nedenle yöre içerisinde Kumbağ, Dereağzı, Değirmenaltı, Topağaç, Yeniçiftlik, Uçmaktdere, Karaevli, Alkaya, Şarköy, Mürefte, Eriklice, Hoşköy, Gaziköy, M.Ereğlisi ve Kastro plaj sahaları yaz turizminde önemli potansiyele sahip bulunmaktadır.

Topağaç Kamping:

Tekirdağ-Kumbağ karayolu üzerinde, İl merkezine 5 km. uzaklıkta olup, 40 çadır yeri kapasitelidir.

Gülay Kamping:

Tekirdağ-İstanbul karayolu üzerinde olup Yeniçiftlik Beldesi sahilindedir. İl merkezine 25 km. uzaklıkta olup, 25 çadır yeri kapasitelidir.

Kastro Kamping :

Saray İlçesine 32km. uzaklıkta, Karadeniz sahilinde Çamlı Köy mevkiinde olup 120 çadır yeri kapasitelidir.

Uçmaktdere Kamping :

İlimiz Şarköy İlçesi Hoşköy Beldesi Uçmaktdere Köyünde olup, 40 çadır yeri kapasitelidir.

Alkaya Plajı :

Tekirdağ-İstanbul karayolu üzerinde olup, İl merkezine 4 km. uzaklıktadır. Dereağzı mevkiinde, restaurant , büfe, wc, 50 çadır yeri ve 50 araçlık otoparka sahiptir.

Dereağzı Plajı :

Tekirdağ-İstanbul karayolu üzerinde, şehir merkezine 3 km. uzaklıktadır. Giriş ücretli olup kabin, büfe, restaurant ve wc bulunmaktadır.

Değirmenaltı Plajı :

Tekirdağ-İstanbul karayolu üzerinde olup şehir merkezine 6 km. uzaklıktadır.

Çorlu Belediye Plajı:

Tekirdağ-İstanbul karayolu üzerinde olup, merkeze 20 km. uzaklıktadır.

Şarköy Belediye Plajı:

Şarköy İlçesinde olup, plaj yanında çok sayıda çay bahçesi, pansiyon ve motel bulunmaktadır.

Av Alanları : Bölge içerisinde kara avcılık sahaları mücavir alan sınırları içinde yer alan orman, koru ve sazlık mahallerde bulunmakla beraber genellikle sonbahar ve kış aylarında amatör avcılık açısından kullanılmaktadır. Büyük öneme haiz kara avcılık sahasına dönük av alanı bulunmamakla beraber deniz avcılık sahası Marmara Denizi kuzey bölgesinde önemli bir yer tutmaktadır. Yılın her mevsiminde kıyı bandı içerisinde yer alan deniz sahasında deniz ürünleri avcılık sahası önemli yer tutmaktadır.

G.1.1.1. Konum

Marmara Denizi'nin kuzey batısında az engebeli, zengin alüvyonlarla kaplı kıyı şeridinde, İstanbul ve Çanakkale gibi iki önemli İlimizin ortasında yer alan "Marmara'nın İnci Gerdanlığındaki Elmas"ı Tekirdağ, bir sahil şehri olup, Merkez İlçenin yüzölçümü 296 km²'dir. 40°36' ve 40°31' enlemleri ile 26°43' ve 28°08' doğu boylamları arasında Trakya'nın güneyinde, çok verimli toprakların kapladığı, yeşille mavinin bütünleştiği modern bir tarım kentidir. Marmara Denizi kıyılarında genel olarak Akdeniz iklimi egemendir. Ancak Akdeniz bölgesi kıyılarından farklı olarak, sahil kesiminde kışın kar yağışı görülmektedir.

Zaman zaman esen kuzey rüzgarları ısının düşmesine neden olur. İlin iç kesimlerinde ise yazların sıcak, kışların soğuk geçtiği karasal iklim egemendir. Bağları, bahçeleri, uzun

kumsalları ve birçok tabiat güzelliğine sahip Kumbağ, Barbaros, Dereağzı, Değirmenaltı, Topağaç gibi mesire yeri ve plajlarının yanında, (M.Ö.500-3000) Kalkolitik Çağdan günümüze uzanan tarih çizgisi içinde yerleşmiş Trak, Pers, Roma, Bizans ve Osmanlı dönemlerinin tarihi eser ve kalıntılara sahip bir beldedir.

Gelişmiş bir ulaşım ağı içinde yer alan, üç önemli karayoluyla ayrıca önemli bir dış ticaret limanı işlevi gören Tekirdağ, limanı ve İstanbul-Avrupa demiryoluyla, İstanbul metropolüne ve dışa bağlanmış bir güzergah üzerindedir.

G.1.1.2. Fiziki Özellikleri

Bölge içerisinde yer alan doğal turistik değerlerin fiziki özelliklerinin ifade edilmesine esas olacak büyük öneme haiz doğal değerler bulunmamakla beraber, kıyı bandı doğal yapısının 135 km. uzunluğu içerisinde Marmara Ereğlisi İlçesinden başlayarak, Yeniçiftlik, Dereağzı, Değirmenaltı, Barbaros, Kumbağ, Uçmakedere, Şarköy ve Kastro merkezlerinde yer alan tabii kumsallar ve doğa güzelliklerinin konumları itibariyle belli standartlar içerisinde araştırma ve ölçümlerine dönük bir bilgi ve belge tanzim edilmemiştir.

G.1.2. Kültürel Değerler

Avrupa ile Anadolu arasındaki konumuyla Tekirdağ, tarih boyunca çeşitli uygarlıkların geçiş yeri olmuştur. Ama bunların çoğu yöre kültüründe iz bırakmamıştır. İlin tarih öncesi dönemlerine ilişkin bilgiler azdır. Ancak Trakya Bölgesiyle değerlendirildiğinde, Paleolitik dönemden bu yana yerleşme yeri olduğu söylenebilir.

Tekirdağ'ın bilinen halkı Traklar, siyasal bir güç oluşturamamış, ancak uzun süre bağımsız yaşamışlardır. İ.Ö.750'lerde başlayan kolonileşme ile birlikte, Kuzey Marmara kıyılarında kurulan kentlerle Trak-Helen etkileşimi başlamıştır. Daha sonra yöre, Pers egemenliğine girmiştir. Makedon, Avar, Peçenek, Bulgar ve Latin'lerin akın ve işgalleri yörenin toplumsal ve kültürel gelişimini olumsuz yönde etkilemiştir. XIV.yy ortalarında Osmanlı'nın Trakya'yı ele geçişi, Yörüklerin bölgeye yerleştirilişi ile Türk-İslam kültürü yayılmaya başlamıştır.

Osmanlı Devletinin önemli bölgelerinden biri olan Tekirdağ, XIX.yy sonları ile XX.yy başlarındaki savaş ve işgaller yüzünden gelişmemiştir. Cumhuriyetten sonra karşılıklı değişimle gelen Rumelili göçmenler yörenin toplumsal kültürel yapısının oluşumunda etkili olmuşlardır. Tekirdağ'ın tarih öncesi, Trakya Bölgesiyle ele alındığında bir ölçüde aydınlanmaktadır. Tekirdağ linyit ocaklarından, Maymun Deresinde çıkarılan linyit parçaları içindeki insan çenesine benzer kalıntıların, primat fosili olduğu sanılmaktadır. Bölgede yapılan çalışmalarda 150'nin üzerinde tarih öncesi yerleşim bulunmuştur. Bu yerleşimler bölgenin kültür tarihini Paleolitik dönemden başlayarak aydınlatmaktadır.

Marmara Ereğlisinin 5 km. batısında Toptepe'de, İlk Tunç Çağ (Troya I) kemikleri bulunmuştur. Şerefli Çiftlik (Çorlu), Merkez İlçe'nin doğusunda Menekşe Çatağı, Hayrabolu-Malkara arasındaki iki yerleşme de İlk Tunç Çağ'a tarihlenmiştir. Şarköy'de bulunmuş iki taş baltanın ve Marmara Ereğlisi-Umurca Çiftliğinde bulunan orağın, Troya II döneminden

olduğu sanılmaktadır. Perinthos (Marmara Ereğlisi)'da Tekirdağ Korusu diye bilinen genç erkek heykeli bulunmuştur. En erken heykeltıraşlık örneği olması açısından önemlidir.

Arkaik dönem (İ.Ö.550) tarihlenmektedir. İ.Ö.750'lerde Helen yayılmasıyla Kuzey Marmara kıyılarında da kentler oluşmaya başladı. Bu kentler ticaret ve Balıkçılık merkezleri olarak gelişti. Perinthos (Marmara Ereğlisi) ve Bisanthe (Tekirdağ) bu dönemin en önemli kentleriydi. Perinthos Nekropolü'nde 1980-1981'de yapılan araştırmalarda Roma döneminden lahitler, yazılı gömüt sunakları, Bizans gömüt yazıtları ve Kaya gömütleri saptanmıştır.

Yörede bulunan çok sayıda "Trakya Süvarisi" kabartmalı adak gömüt taşları Trak-Roma etkileşiminin belirgin örnekleridir. Yöre, Roma dönemindeki ticari ve askeri önemini Osmanlılar döneminde de korumuştur. Ancak Osmanlılardan günümüze gelen yapılar sayıca azdır. Merkez İlçedeki Rüstem Paşa Camii ve Bedesteni, dönemin en önemli yapısıdır. Bundan başka, Çorlu İlçesindeki Sultan Süleyman Camisi, Saray İlçesindeki Ayaz Paşa Camisi sayılabilir.

Merkez İlçe Tarihi Yapılar

Külliyeler;

Rüstem Paşa Külliyesi:

Rüstem Paşa külliyesinin camii, hamamı, bedesteni, medresesi ve kitaplığı halen ayakta. Daha önce kervansaray ve imareti de olduğu çeşitli kaynaklarda yer almaktadır. Bugün külliyenin camii, bedesteni ve kitaplığı kullanılır durumdadır.

Rüstem Paşa Camii:

Ertuğrul Mahallesinde bulunan camii, 1553 yılında Kanuni Sultan Süleyman'ın damadı Rüstem Paşa tarafından denize hakim bir tepe üzerinde yaptırılmıştır. Cami Mimar Sinan tarafından yapılmıştır. Kesme küfeki taşından yapılmıştır. Tek şerefeli minaresi camiinin sağındadır. Giriş kapısı ceviz ağacı fildişi kakmadır. Kapı ve pencere kanatları geometrik motiflerle bezenmiştir. Bahçedeki yuvarlak 5 sütunlu mermer Şadırvan Abdülmecit zamanında yapılmıştır.

Medrese:

Rüstem Paşa Camisi'nin 30 m. doğusundadır. 1880'de harap olmuş, üzerine ahşap bir okul kurulmuştur. Rüştüye ve idadi olarak kullanılan bu yapı daha sonra Cumhuriyet İlkokulu olarak da hizmet vermiştir.

Kitaplık:

Cami ile medrese arasında, kar planlı ve kubbeli bir yapıdır. Binaya sonradan ocak ve baca eklenerek aşhane olarak kullanılmıştır. Söz konusu kitaplık onarılarak kullanıma elverişli hale getirilmiştir.

Hamam:

Medresenin yanında yer almaktadır. Orijinalinde, kadınlar ve erkekler kısmıyla bir çifte hamam şeklinde, üstü kubbeye örtülü olarak yapılmıştır. Bugünse sadece beden duvarları mevcuttur.

Bedesten:

Camiinin batısında olup, altı kubbeli, dikdörtgen planlı bir yapıdır. Taş ve tuğladan inşa edilmiştir. Kubbelere sekizgen kasnaklara oturtulur. Dört tarafa da birer kapısı olan bedestenin kapı kemerleri dıştan yuvarlak içten sivri kemerlidir. 1965 yılında Vakıflar Genel Müdürlüğü'nce restore edilmiştir. Ayrıca, Tekirdağ Valiliği, İl Özel İdaresi tarafından 1988 yılında Külliye içinde, dönemin mimarisine uygun 49 dükkanlık bir çarşı yaptırılmıştır.

Camiler;

Orta Camii:

Kapısındaki kitabede eski caminin yerine yaptırıldığı yazmaktadır. 1854-1855 yıllarında Kürkcü Sinan Ağa tarafından yeniden yaptırılmıştır. Hükümet Caddesindedir. Moloz taştan yapılmış dikdörtgen planlı ana bölüm, ilave edilmiş kare planlı bölüm ve son cemaat yerinden oluşan cami, ahşap çatı ile örtülüdür. Bahçesinde bir de şadırvanı bulunmaktadır.

Eski Camii:

1830'da Tekirdağlı Zahir Nazırı Ahmet Ağa tarafından yaptırılmıştır. Ertuğrul mahallesindedir. Uzun dikdörtgen planlı, iki katlıdır. Minaresi kesme taşları ve tek şerefelidir. Caminin batı tarafındaki bahçede sekizgen şadırvan vardır.

İncik İmaret Camisi:

İncik Köyünde XV. Yüzyılda Antalya Mirliyası Hüseyin Bey (Paşa) tarafından yaptırılan cami, Tekirdağ'daki en eski camilerden biridir. Beş kubbeli son cemaat yeri ve büyük bir kubbenin örttüğü mekandan oluşur. Ters T planlıdır. Caminin batısında Antalya Mirliyası Hüseyin Bey'in türbesi bulunur. Vakıflar tarafından restorasyonu yapılmıştır. Bu camilerden başka, Hasan Efendi Camisi 1627 tarihinde inşa edilmiştir. Hasan Efendinin mezarı caminin bahçesindedir. Ayrıca, ilk yapısı ahşap olan Yusuf Ağa Camisinin de yeniden onarılarak ibadete açılmıştır. Yukarıda belirtilenlerle beraber Tekirdağ Merkezde İl tescilli cami ile 1 adet sinagog bulunmaktadır.

Türbeler;

Hamami Mehmet Paşa Türbesi:

1640 yılında Yeniçeri Ağası, bir yıl sonra Erzurum Beylerbeyi olan Hamami Mehmet Paşa emekli olunca Tekirdağ'a yerleşti. 1675 yılında ölen Hamami Mehmet Paşa'nın türbesi Soğuk Kuyu Caddesindedir.

Kırklar ve Saçlı Baba Türbesi:

Rumeli'ye salla geçen kırk kişiden biri olan bu zat, Süleyman Paşa ile beraber gelerek burada şehit olmuştur. Mezarı Özgürler Cami'nin bulunduğu yerde idi. Ayrıca Sarı Kız ve Muslu Baba yatırları da Tekirdağ'ın manevi büyükleri arasındadır.

Hamamlar;

Yalı Hamamı:

Yaptıranı ve yapım tarihi bilinmeyen hamam, Çiftlikönü mahallesindedir. 1944 yılında Tekirdağ Belediyesince satın alınarak tamir ettirilmiş ve hizmete açılmıştır. İl merkezinde kullanılan tek tarihi hamamdır. Kadın ve erkek kısımları bulunmaktadır. İki büyük kubbelidir.

İncik (Erenler) Hamamı:

Tekirdağ-Malkara yolu üzerindeki İncik Köyü'ndedir. Tarihi hakkında kesin bilgi yoktur. Köy tüzel kişiliğince çalıştırılan hamam, yapılan onarımlarla bir çok tarihi özelliğini kaybetmekle birlikte halen kullanılır durumdadır.

Kaleler;

Şehir merkezinde mevcut Barbaros ve Ferhadanlı kalelerinin sadece sur kalıntlarına, genellikle yer altında, bazı yerlerde de yer üstünde rastlanmaktadır. Ferhadanlı Kalesi'nin bulunduğu Beşiktepe Mevkii bugün askeri alan içinde yer aldığından ziyareti mümkün değildir.

Çeşmeler;

Tekirdağ içinde tarihi çeşmeler oldukça fazladır. 26 adet tescilli çeşme bulunmaktadır. Bunlardan en önemlileri Tavanlı, Şabanoğlu, Rakoczy, Soğukkuyu, Postahane, Çiftlikönü,

Meydan ve Kabakçı Çeşmeleri ile İskele, Eski Cami, Rüstem Paşa, Orta Cami ve Kuru Şadırvanları olarak gösterilebilir.

Müzeler;

Tekirdağ Müzesi:

Müze binası 1928 yılında Vali Konağı olarak inşa edilmiştir. 1976 yılında müze olarak kullanılmak üzere Kültür Bakanlığı'na tahsis edilmiştir. Bina, Neo-Klasik Osmanlı sivil mimarlık örneği olarak kagir bir yapıdır. Müzede Trak, Yunan, Roma, Bizans, Osmanlılar ve Cumhuriyet döneminden eserler teşhir edilmektedir. Bunlar arkeolojik, etnografik eser, ve sikkelerden oluşmaktadır. 28 Aralık 1992'de ziyarete açılmış olan müzenin 3 salonu ve ayrıca açık teşhir olanağı vardır.

a) Taş Eserler Salonu:

Bu salonda Perinthos (M.Ereğlisi) Heraion (Karaevlialtı), Byzante (Madenler Tepesi ve Barbaros), Apri (Kermeyan) ve diğer ören yerlerinde bulunmuş olan steller, adak stelleri, heykeller ve taş eserler ile, Naip Tümülsü Odası aynı boyutlarda hazırlanan cam bir oda içinde tüm buluntuları ile sergilenmektedir.

b) Arkeolojik Küçük Eserler Salonu:

Tarih öncesi çağlardan Bizans dönemine kadar olan süre içinde yapılmış olan eserlerden pişmiş toprak Ana Tanrıça Kabı, günlük kullanım kapları, krater ve amphoralar, madeni heykelcikler, mızrak ve ok uçları, fibulalar, cam ve taş takılar, koku çizeleri, süs eşyaları ve madeni paralar sergilenmektedir.

Etnografya Salonu:

Osmanlı ve yakın dönemlerde kullanılan pişmiş toprak sırlı kaplar, ateşler ve kesici silahlar, gümüş takılar, geleneksel giysiler, hamam takıları ve el işlemleri sergilenmektedir. Ayrıca müze bahçe lahitler, mezar taşları vb. arkeolojik eserler sergilenmektedir. Halka açık bir çay bahçesi bulunmaktadır.

Rakoczi Müzesi:

Macar Prensi II.Ferenc Rakoczi'nin yaşadığı 17.yy ait bir Türk evidir. 1938 yılında Macaristan Hükümetinin mülkiyetine aldığı bu evi, mimari özelliklerine uygun olarak restore ettirerek müze haline getirmiştir. Müzede Macaristan ve Türkiye ilişkilerini, halk sanatlarındaki beraberliklerini vurgulayan eserler ile Rakoczi'nin kişisel ve ailesine ait eşyalar yer almaktadır.

Namık Kemal Evi:

Tekirdağ doğusunda Namık Kemal'in yaşadığı ev yıkılmış bunun yerine Tekirdağ Namık Kemal Derneği tarafından yaptırılan ev 1994 yılında müze olarak düzenlenmiştir. Namık Kemal evinde Tekirdağ mutfağı, baş odası ve yatak odasını süsleyen etnoğrafik eşyalar ile Namık Kemal ve onun hakkında yazılmış eserler sergilenmektedir.

Arkeolojik Değerler;

Çorlu Kalesi:

Bizanslılar döneminden, Orta Çağ'dan kalma bir kaledir. Çorlu'nun kuzeyinde yer alan bu kaleden bazı sur kalıntıları ayaktadır. İlçe'de ayrıca Misinli Kalesi ile 4 adet Tümüls tescil edilmiştir. Sarılar ve Maksutlu köylerinde ikişer Tümüls bulunmaktadır.

Hayrabolu İlçesi Tarihi Yapılar

Paşa Camisi (Çelebi Sultan Mehmet Camisi):

1409 yılında Çelebi Sultan Mehmet tarafından yaptırılmıştır. 1875 yılında da onarım görmüştür.

Ulu Cami (Güzelce Hasan Bey Camisi):

1499 yılında II.Beyazıt'ın damadı Güzelce Hasan Bey tarafından yapılmıştır.

Ömer Efendi Camisi:

1504-1505 yıllarında yarı kagir olarak yaptırılmıştır. 1872'de ise ahşap olarak onarım görmüştür.

Çarşı Camisi (Hasip Bey Camisi):

1686-1687 yıllarında Kethüdazade Çorumlu Mustafa Bey yaptırmaya başlamış, Mehmet Hasip Bey tarafından yarı kagir olarak tamamlanmıştır.

Sarban-ı Ahmet Dergahı:

Kanuni Sultan Süleyman'ın deve kolları komutanı ve çağının en büyük şairlerinden, Melami pirlereinden Ahmed'i Sarban'ın türbesidir.

Hacılar Köprüsü:

Ataullah Bey'in Tekirdağ-Hayrabolu yolundaki Hayrabolu Deresi üzerine yaptırdığı bir köprüdür.

Arkeolojik Değerler;

Hayrabolu'nun Karahöyük, Delibedir ve Kadriye köylerinde höyükler (1 adet) ve Tümülüsler (13 adet) bulunmaktadır. Bunlar; Bayramşah, Dambaslar (4 adet), Kabahöyük (6 adet), Hacılı Köyü (2 adet) ve Kabahöyük Höyüğüdür.

Malkara İlçesi Tarihi Yapılar

Turhanoğlu Ömer Bey Camisi:

1494'te Osmanlılar'ca yaptırılmıştır. Cami kesme taştan dört köşeli olarak inşa edilmiştir. Sağlam durumdadır. 6 m. enindeki son cemaat yerini üç kubbe örtmektedir. Minarenin şerefeden yukarısı sonradan yapılmıştır. Kubbenin içi nakışlı, mermer minberin cephesi oymalıdır.

Turhanoğlu Gazi Ömer Bey Türbesi:

Cami-ı Ait Mahallesinde yer alır. Gazi Ömer Bey, Fatih Sultan Mehmet'in komutanlarından. Türbesi caminin yanındadır. Kesme taştan yapılmıştır. Sekiz köşelidir. Yüksek kubbesinde dilim dilim inen kurşunlar mevcuttur.

Arkeolojik Değerler;

Malkara'nın çevresinde, Kermeyan'da Pirinç Çeşme Köyü'nde, Kavak Çeşme'de ve Şahin bucağında toplam 6 adet tümülüs bulunmaktadır. Bunlar Vakıfıdemir Tümülüsü, Kermeyan Tümülüsü-I, Kermeyan Tümülüsü-II, Kırıkali Tümülüsü, Pirinççeşme Köyü Tümülüsü, Kavakçeşme Köyü Tümülüsü'dür. Ayrıca İlçede Apri Ören yeri, Tekke Köyü Höyük ve Kalesi, Yenidibek ve Elmalı Kaleleri tescilli arkeolojik değerlerdir. Bunlar dışında tescilli 4 adet çeşme ile büyük kilise bulunmaktadır.

Marmara Ereğlisi İlçesi Tarihi Yapılar

Kentte, Osmanlı çağına ait tek eser olarak Sadrazam Semiz Ali Paşa Camisi bulunmaktadır. Cami bugüne kadar çeşitli onarım ve değişiklikler geçirdiğinden kimliğini büyük ölçüde kaybetmiştir.

Marmara Ereğlisi İlçesinde Kiremitlik mevkiinde Roma Villi kalıntıları, Kakmış Tepe, Kakunar Tepe ve Sultanköy Nekropol alanı dışında İlçenin kuzeyindeki düzlük ve sırtların üzerinde 7 Tümülüs bulunur. Bunlar Miltepe, Bekçi Tepe, Yılma Tepe, B.Metris, Çiçeklitepe ve Seymen Tümülüsleridir. Ayrıca Çeşmeli ve Türkmenli köylerinde birer Tümülüs vardır.

Çorlu yolu üzerindeki Omurca Çiftliğinde Rumlardan kalma büyük bir şaraphane, kilise ve sarnıç yer almaktadır. Aşağı şehir sularının üstünde "Konstantin Evi" olarak adlandırılan bir Rum Evi bulunmaktadır.

Arkeolojik Değerler;

Perinthos Arkeolojik Sitleri:

Trakya'nın Roma çağında en önemli kenti olan Marmara Ereğlisi, o dönemde Perinthos daha sonraki dönemlerde ise Heraklia olarak adlandırılmaktaydı. Akropol'ün kuzeyi ile batısını ve aşağı şehri çevreleyen surlar, Perinthos'un en belirgin kalıntısıdır.

Akropol'ün güneyinde Bizans Kaya mezarları yer almaktadır. Akropol'ün üzerindeki antik yapılar doğudan batıya doğru, Mola Burnu'nun kuzey yamacında tonoz geçitli bir tuğla yapı kalıntısı, Akropol'ün güney yamacında bir tiyatro yeri, ortalarında bir yapının çift tonozlu terası, batı ucunda büyük bir Bizans Kilisesi'nin kalıntısı, güneybatı yamacında ise Bizans yapı kalıntısı olarak sayılabilir.

Şehri, yarım ay şeklinde bir Nekropol çevirmektedir. Nekropol'de arkaik çağdan Bizans Çağı ortalarına kadar uzanan süreçte çeşitli tipte mezar stelleri, lahitler, mezar sunakları ve mezar anıtları kullanılmıştır. Bunlardan ortaya çıkarılanlar Tekirdağ Müze Müdürlüğü'nde ve Marmara Ereğlisi içindeki açık hava müzesi olarak ayrılan alanda korum altına alınmışlardır. Şehrin kuzeybatısındaki düzlükte antik su yolu kalıntısı ve Osmanlı su terazisi ile şehrin İstanbul girişindeki yolda, toprağın yüzeyinde izlenebilen antik duvar kalıntıları da yer almaktadır. Akropol'ün altında, yaklaşık 220m. Uzunlukta stadion yer almaktadır. Akropol Tepesinin kuzey yamacında St.George Kilisesi kalıntıları bulunmaktadır.

Muratlı İlçesi Tarihi Yapılar

İlçe'nin kuzeyinde bulunan İnanlı Çeşmesi, kentin tarihi varlıklarındandır. Çeşmenin kitabesinde 1330 yılında yaptırıldığı ve mesire olarak kullanıldığı yazılmaktadır. 1934 yılında çeşme onarım görmüştür. Muratlı'nın bir diğer tarihi varlığı da Atatürk'ün 1936'da göçmen evlerini görmek için geldiğinde konuk olduğu göçmen evinin bahçesinde yaptırılan anıttır.

Arkeolojik Değerler

Muratlı'da arkeolojik değer olarak 3 adet Tümülüs vardır. Bunlar Sırt Köyü, Muratlı Merkez ve İnanlı Tümülüsleridir.

Saray İlçesi Tarihi Yapılar

Ayas Paşa Camisi:

1536'da Sadrazam Ayas Paşa tarafından yaptırılmıştır. Kesme taştan yapılmış olan caminin tek şerefeli ve silindirik gövdeli bir minaresi vardır. Kubbeli son cemaat yeri ile ana mekandan oluşan küçük bir yapıdır. Ana mekan da kubbelidir.

Ayas Paşa Hamamı:

Sadrazam Ayas Paşa'nın yaptırdığı külliyenin hamamıdır. Hamam, caminin yanında yer almaktadır. Cami ve Hamam, İlçede bulunan tek Osmanlı dönemi mimari eseridir.

Kırım Giray Mezarlığı:

Cengiz Han'ın soyundan gelen Kırım Hanları 18.yy'da bu bölgede özellikle de Saray ve dolaylarında sürgün hayatı yaşamışlardır. Bu civarda oturan Kırım Han ve Sultanlarından 6'sı Ayas Paşa Camisi avlusunda gömülüdürler. Ayrıca Saray'da tescilli bir ilkokul binası vardır.

Arkeolojik Değerler;

Güneşli (Güneşkaya) Mağarası:

Saray İlçesi'nin 2 km. batısındadır. Eski bir yerleşme merkezi olan bu alanda mağaralar ve tarihi kalıntılar bulunmaktadır.

İdari Yapılar;

Hükümet Konağı ve Belediye Binası.

Tekirdağ İli Önemli Arkeolojik Sahaları

Karaevli Köyü (Tekirdağ İl Merkezi):

Eski bir Trak Şehri olan Karaevli Köyü, bugünkü Karaevli Plajının karşısındaki yamaçta bulunmaktadır. Tekirdağ-İstanbul karayolunun 17.km'sindedir.

İncik (Tekirdağ İl Merkezi):

İncik'in eski bir trak şehri olduğu arkeolojik buluntulardan anlaşılmaktadır. Şehir, Roma ve Bizans devirlerinde önem kazanmıştır. Tekirdağ-Malkara karayolunun 24.km.'sinde yer almaktadır. Osmanlı İmparatorluğu'ndan kalma bir cami, bir hamam ve bir köprü vardır.

Beşiktepe (Tekirdağ İl Merkezi):

Merkeze bağlı Ahmedikli ve Hacıköy arasında beşiğe benzer bir tepe üzerinde bulunmaktadır. Bu yerleşim alanında kale kalıntıları bulunmuştur.

Barbaros Köyü (Tekirdağ İl Merkezi):

M.Ö.VI.yy'da Yunanlılar tarafından kurulmuş bir kıyı şehridir. Bizanslılar zamanında yoğun bir yerleşmeye sahip olan şehir Byzante olarak adlandırılmıştır. Eski şehrin sadece surları günümüze kadar gelebilmiştir.

Misinli Köyü (Çorlu):

Çorlu İlçesine bağlı bir köydür. Kale kalıntıları ve burçlarından eski bir yerleşme alanı olduğu anlaşılmaktadır.

Antik Perinthos Kendi (Marmara Ereğlisi):

Marmara Ereğlisi İlçesi eskiden “Perinthos” olarak bilinirdi. M.Ö.601 yılına kadar İlçe sırasıyla Somosluların, Yunanlıların, Romalıların ve Bizanslıların himayesi altında kalmıştır. Osmanlı İmparatorluğu’nun bölgedeki egemenliği ise 15. Yüzyılda başlamıştır.

Yapılan kazılarda bulunan kalıntılar genellikle Roma ve Bizans kültürlerine aittir. Kentin akropolü, doğu-batı doğrultusunda uzanan büyük ve yüksek bir yarımada. Akropolün üçte biri askeri saha içerisinde kalmıştır. Bu bölüme Mola Burnu da denilmektedir. Mola Burnunun Ereğli koyuna bakan kuzey kıyısı boyunca Akropolün deniz surları uzanır. Antik Perinthos kenti, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından 1.sınıf Arkeolojik Sit alanı olarak belirlenmiştir.

Büyük Metris Tepesi (Marmara Ereğlisi):

Büyük Metris Tümülüsü Seymen Köyü yolu üzerinde, Marmara Ereğlisi’nin yaklaşık 5 km. kuzeyinde yer almaktadır. Bu anıt mezarın, kentin yöneticilerine ait olduğu tahmin edilmektedir.

Yaklaşık 33 m. toprak dolgusu bulunan tümülüsün 200 m. kadar çapı bulunmaktadır. Tümülüsün üzerinde yer yer kaçak kazı çukurları bulunmaktadır. Toprak dolgu olduğu için görünmemektedir.

Küçük Metris Tepesi (Marmara Ereğlisi):

Küçük Metris Tepesi, Marmara Ereğlisi-Çorlu yolunun batısında, Büyük Metris Tepesi’nin kuzeyinde yer alır. Yaklaşık 30 m. toprak dolgusu bulunan tümülüsün 150 m. çapı vardır. Perinthos’un çevresinde yer alan ve büyük bir olasılıkla kentin yöneticilerine ait olduğu tahmin edilen anıt mezarların en büyüklerindedir. Üzerinde yer yer küçük kaçak kazı çukurları bulunmaktadır. Yığılma tepe olması dolayısıyla yüzey buluntusu yoktur.

Miltepe (Marmara Ereğlisi):

Eski Marmara Ereğlisi-Çorlu yolunun batısında mil çatağı mevkiinde yer alır. Bu anıt mezar, kentin yöneticilerine ait olduğu tahmin edilen en büyük mezarlardan biridir. Yaklaşık 20 m. toprak dolgusu bulunmakta olup, 120 m. kadar çapı vardır. Yüzey buluntusu gözlenmemektedir. Defineciler tarafından açılmış küçük kazı çukurları vardır.

Yılma Tepe (Marmara Ereğlisi):

Eski Marmara Ereğlisi-Çorlu yolunun batı kenarında, Mil Tepe’nin kuzeyinde doğal bir sırt üzerinde yer alır. Perinthos çevresindeki önemli tümülüslerden biri olan Yılma Tepe antik kentin yöneticilerinden birinin mezarı olmalıdır. Yaklaşık yüksekliği 25 m., çapı ise 90

m. kadardır. Tümüls üzerinde yer yer kaçak kazı izleri vardır. Yüzey buluntusu mevcut değildir.

Kalemis Tepe (Marmara Ereğlisi):

Marmara Ereğlisi-Tekirdağ karayolunun 200 m. kuzeyinde doğal bir sırt üzerinde yer alır.Marmara Ereğlisine 3 km. uzaklıktadır ve diğerlerinden farklı olarak Perinthos'dan görülmemektedir. Yüksekliği yaklaşık 8 m. olan tümülsün, 50 m. kadar çapı bulunmaktadır.

Yüzey buluntusu yoktur. Sürülmeden dolayı üzerinde oldukça fazla tahribat vardır. Yamaçları tamamen yok edilmek üzeredir.

Çiçekli Tepe (Marmara Ereğlisi):

Eski Marmara Ereğlisi-Çorlu karayolunun doğu kenarında Yılma Tepe'nin 2.5 km. kuzeyinde yer alan Çiçekli Tepe bir doğal yükseltinin üzerinde yerleşmiştir. Bu tümüls Perinthos'un yöneticilerinden birinin mezarı olmalıdır. Yaklaşık 16 m. toprak dolgusu bulunan tümülsün, 90 m. kadar çapı vardır. Anıt mezar üzerinde yer yer kaçak kazılar bulunmaktadır. Yüzey buluntusu yoktur.

Kakunar Tepe (Marmara Ereğlisi):

Marmara Ereğlisi-Yeniçiftlik köy yolunun 5 km.'sinde yolun güneyinde Kalemis Tepesi'nin kuzeyinde yer alır. Perinthos çevresinde yer alan ve büyük bir olasılıkla kentin yöneticilerine ait olduğu tahmin edilen anıt mezar, her yönden görülebilmesi itibariyle oldukça önemlidir. Tümüls 25 m. toprak dolgusuna sahiptir ve yaklaşık 150 m. kadar çapı vardır. Yüzey buluntusu mevcut değildir. Kakunar Tepe'nin yamaçları sürülerek tahrip edilmiştir.

Bekçi Tepesi (Marmara Ereğlisi):

Marmara Ereğlisi'nin kuzeyinde, Ereğli-Çorlu karayolunun batısında yer alan anıt mezar doğal bir tepenin üzerine yerleşmiştir. Marmara Ereğlisi çevresinde bulunan tümülslerin en büyüklerindedir. Anıt mezarın kentin yöneticilerine ait olduğu tahmin edilmektedir. Yaklaşık 30 m. toprak dolgusu bulunan tümülsün 175 m. kadar yarı çapı bulunmaktadır. Yığma tepe olması dolayısıyla yüzey buluntusu yoktur. Üzerine yer yer kaçak kazı çukurları bulunmaktadır.

Giyim-Kuşam :

Yörenin tülbent, yazma, tartma, kıvrak, şami, çember, krep gibi başörtüleri yaygındır. Kare biçimindeki bu örtülerin çevresi oyalıdır. İçliğin üstüne giyilen mintan-gömlek türü giysilere "fistan" denir. Önü düğmelidir, basma, divitin vb. dikilir. Üstüne saten ya da ipekten yelek, cepken, hırka gibi önü açık giysiler giyilir. "Bürümcek don" da yöreye özgü giysilerdendir. Paçalar ve ağ dardır. Uçkurlu ve düğmeli türlerine rastlanır.

İş yaparken bele "hota" ya da "fita" denen önlük bağlanır. Kimi kesimde de "fasinye", "gabardin" denen kuşaklar da kullanılmaktadır. Bindallı, peşli, kırmalı yörede rastlanan entari

türleridir. Bele dek uzanan, kolları dar, yakasız ve önü düğmesiz “şalta” denen giysiye kadınlarda da erkeklerde de rastlanır. Çorap ve ayakkabı türlerinde de kimi ortaklıklar görülür. Yün yada yapağıdan ve “çetik” denen terlik biçimi ayakkabı, genellikle ev içinde kullanılır. Yine yünden örülen “şaşon” çorap, diz altına dek uzanmaktadır. Çarık, urgani, nalın, vidala da denen galoş kundura, yörede rastlanan ayakkabı çeşitleridir.

Geleneksel Erkek Giyim :

Balkan etkisi erkek başlıklarında somut olarak görülür. “Tata” denen el örgüsü şapkalar, keçe külah yörenin yaygın başlıkları arasındadır. Külahın üstüne genellikle, uçları püsküllü sarık dolanır. Bu başlık türü XIX.yy sonlarında yerini fese, Cumhuriyet sonrasında da kasket ve fötr şapkaya bırakmıştır. “Tata” kırsal kesimde yer yer kullanılmaktadır.

“Diril” denen, çizgili kumaştan dikilen gömlek, yakasız ve uzun kolludur. Bunun üzerine “camadan” (Kruvaze yelek) ve cepken giyilir. Cepkenin kolları, sırtı kaytan işleme ve simle süslüdür. Etek içindeki ceplere para, köstekli saat, tütün konur. Bele yün ya da kürk türü kuşaklar sarılır. Potur, dar ağılı, cep ağızlarından parçalara dek kaytan işlemelidir. Oldukça darlaşan paçaların çevresi de kaytan işlidir. Poturla cepkenin aynı renk olmasına rağmen ya da uyum sağlamasına özen gösterilir. Diz kapağına dek uzanan yün çorapların yanı sıra tozluk da kullanılır. Çarık, katır gibi ayakkabılar kırsal kesimde, potin, vidala denen kunduralar kentte yaygındır.

Beslenme Biçimleri :

Ürün çeşitliliği, değişik kültürel kökenden insanların bir arada bulunması, İl mutfağına belli bir zenginlik kazandırmıştır. Keşkek, kesme makarna, kuskus, tarhana gibi Anadolu’ya özgü yemekler yanında Trakya’nın tatlı türleri, sebze yemekleri ve meyveler beslemeyi çeşitlendirmektedir. Mısır unu da beslenmede önemli bir yer tutar. Kaçamak, mısır unu ve lahanayla yapılan “Mısır unu dolması”, pırasayla yapılan “pireşe”, ıspanakla yapılan “zennik” yörenin özgün yemekleri arasındadır.

Beslenmede üzümünden de yaygın olarak yararlanır. Yemeklerde şıra ve bulama biçiminde kullanılır. Üzümünden yapılan bulama tatlı olarak da kullanılır. “Şıra mekiği” de yörenin özgün tatlılarından. Şıra ile yapılan ve kışa saklanan yiyeceklerden biri şıra tarhanasıdır. Özgün yemeklerden kalle, genellikle lahana ile yapılır. Ayva kallesi ve kurutulmuş erikten yapılan erik aşısı da aynı tür yemeklerdendir. Meyve çeşitlerinden ve kabaktan reçel yapımı da İl beslenmesinde önemli yer tutar. Hemen her yemekte bir tatlı türü bulunur. Zerde, nişasta helvası, ırmik dolması, hoşmerim, hakuk, cizleme, baba tatlısı başlıca tatlı türlerindedir. Gülbarak böreği, burgulu börek, yufka böreği, katmer de börek çeşitlerindedir. Bilinen salatalar yanında, yabancı bitkilerden de salata yapılır.

Bunların dışında geleneksel yemekler arasında çeneçarpan çorbası, cizleme, elbasan tava, kodrul mangır, papaz mancasi (Köpoğlu salatası), şarşura, yoğurtlu borani sayılabilir.

Her yıl “Turizm Haftası”nda geleneksel yemekleri yaşatmak amacıyla İl Turizm Tanıtma Derneği’nce yemek yarışması düzenlenmektedir.

Geleneksel El Sanatları :

Dokumacılık, sepet, çorap örücülüğüyle saraçlık ve çarık yapımı geçmişte İldeki en yaygın el sanatlarıydı. Halı ve kilim başlıca dokuma türleriydi. Evliya Çelebi Seyahatnamesinde İldeki kilim dokumacılığının XIV.yy’da gelen Yörüklerle başladığından söz eder.

Günümüzde eski yaygınlığını yitirmiş olan kilim dokumacılığı halen Karacakılavuz, Ferhadanlı ve Sağlamtaş’ta sürdürülmektedir. Bunların yaklaşık 20 adet dokuma tezgahı bulunmaktadır.

Bu kilim dokumalar Tekirdağ Valiliği ve İl Kültür ve Turizm Müdürlüğüne desteklenmektedir. Dokuma bez ve cicim türünde karşımıza çıkan bu el sanatları daha çok çuval, minder yüzü, yastık yüzü, seccade, heybe ve kilim olarak yapılmaktadır. Kullanılan renkler; Turuncu, siyah, kırmızı, lacivert, sarı, yeşil, mavi ve mor’ur. Desenler oldukça zengin olup koç boynuzu, köpek ayağı, göz motifi, çeşitli çiçek ve yaprak motifleri bulunmaktadır. Geçmişte İl’de ulaşım aracı olarak at arabası kullanılır ve bunların kasalarıyla koşum takımları özenle süslenirdi. Bu işle uğraşan zanaatkarlar Saraçlarbaşı Caddesinde toplanmıştı. Motorlu araç kullanımının yaygınlaşmasıyla saraçlık da giderek yok olmuştur. İl’de öteden beri sürdürülen sepet ve çorap örücülüğü de, hazır mal kullanımının yaygınlaşmasıyla günümüzde önemini yitirmeye yüz tutmuştur.

Geleneksel Mimarlık Örnekleri :

Tekirdağ yerleşmesi, Asya ve Avrupa yolu üzerinde, Marmara Bölgesi’nin batısında Trakya alt bölgesindedir. Yüzyıllardan beri çeşitli uygarlıkların ve tarihsel dalgalanmaların izleri, ilin kültürünü etkileyen öğelerin başında gelir. Buna bağlı olarak geleneksel mimarinin günümüzdeki kalıntıları, büyük ölçüde Osmanlı Türk kültürünün uzantısıdır, ancak Batı Trakya ile olan etkileşim bölgeye özgü özelliklerin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Yapı gereçlerine göre geleneksel mimari ahşap ve taş yapılardan oluşmaktadır.

Ahşap yapılar, başta konut olmak üzere, küçük mescit, dükkan, kahvehane vb. dört katlı örneklerle de rastlanabilmektedir. Yöredeki ahşap yapı düzeni, Batı Karadeniz ve Marmara’nın kuzey kesiminde yaygın olan taşıyıcı duvarların, ahşap tahtalarla yatay olarak kaplanması biçimindedir. Kapı ve pencere silmelerinde, kapı göbeklerinde profil verilmiş çitalar kullanılmıştır. Özellikle pencere silmelerinin üstü ve altı birbirinden farklı biçimlendirilmiştir. Balkon korkuluklarında, yerkatı pencere parmaklıklarında ve çıkmaların yapandalarında döküm ya da dövme demir kullanılmıştır. Kiremit örtülü çatılar, iki, üç ya da dört eğimlidir. Tekirdağ’a çatı katları oldukça yaygındır.

Orta kattaki cumbanın üstü, çatı katında balkon biçimindedir. Kimi örneklerde balkonun çatıyı tutan ahşap direklerinde de işlemler görülür. Konutlar genellikle iç sofalı plandadır. Geleneksel Türk evinin giriş katı çoğunlukla taşlık, depo ya da ahır olarak kullanılırken, burada yaşama birimi olarak düzenlenmiştir.

Türk evinin özelliklerinden biri olan iç mekanların çıkmalarla dış yüzeye yansımına da rastlanmaktadır, ancak bunlar cumba benzeri daha küçük çıkmalar biçimindedir. Kent merkezindeki konutların en önemlisi günümüzde “Rakoczi Müzesi” olan gerek iç, gerekse de dış mekan biçimlenişi ile XVII. Yy özellikleri gösteren yapıdır. Müzenin bulunduğu Rakoczi Caddesi’nde Macar aile yaşadığı için “Macar Evi” diye anılan bahçeli iki ev daha vardır. İkisi de özgün Türk evidir. Cami, medrese, bedesten, han, çeşme vb. yapılar taştandır. Bunların kimileri kubbeli, kimileri ise dört eğimli kiremit çatıdır.

Tekirdağ, konumundan gelen özellikleri ve mimari kültür verileri ile Marmara Bölgesi’nin korunmaya değer önemli merkezlerinden biridir. Bu nedenle Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu’nca Ertuğrul Mahallesi, Hürriyet Mahallesi ve Aydoğdu Mahallesi’nden oluşan üç bölge kentsel sit kapsamına alınarak, eski yapıtların yıkımı önlenmiştir.

Halk Müziği ve Geleneksel Oyunları :

Hora ve karşılama bölgesinde yer alan Tekirdağ’da Garip, kerem, Kalenderi ayağında ezgiler yaygındır.

Halk Müziği :

Tekirdağ halk müziği Trakya Bölgesi özellikleri taşır. Karşılama havaları, gelin alma, kına havaları, ağıtlar, maniler, harman-hasat havaları, pastal (tütün yaprağı dizisi) türküleri, horalar, gelin çıkarma, kına vurma, gelin dolaştırma ezgileri, güreş havaları Balkanlar’la ortak özellikler taşır. Yörede en ağırından en hızlısına kadar ezgi söylenir. Garip, Kerem, Kalenderi ayağında ezgilerle koşma ve maniler çoktur. Küçük notalarla süslü ezgiler inici düzendedir. Yörede ağıt yakma geleneği, kırsal kesimde canlılığın korumaktadır. Yörede bağlama ailesinden bulgari kavlı curası ve yelteme denilen sazlar çalınırdı.

Çeşitli nedenler ve etkilerle bunlar unutulmuştur. Son yıllarda radyo-tv’nin etkisiyle, bağlama ailesinden divan sazı, bağlama, tanbura, cura vb. çalınmaya başlanmıştır. Üflemelilerde kaba zurna, değişik boylarda dilli, dilsiz kavallar, tulum, zurna, klarnet, yaylılardan keman, vurmalılarından başta davul olmak üzere tef, darbuka, kaşık zil kullanılmaktadır.

Geleneksel Oyunlar :

Tekirdağ’daki geleneksel oyunlar da Trakya’nın diğer İllerinde olduğu gibi Balkan özellikleri taşır. Bu ilde oyuna “kerin” denir.

Geleneksel Halk Oyunları :

Tekirdağ karşılması, Kampana, Sirto, Lenka (Güzel Kız) Hasancık, Gayda, Kara Yusuf, Ali Paşa, Börülce, Rayle, Galamata, Afyon Horon, Çoban, Kaçamak, Subaşı Horonu, çam, Duman da Bastı Dağlara, Fasulye, karaçalı, kasap, Yeşillim, Alabağcık, Reyhan, keklik,

Tekirdağ Oyunu, İstemem Babacığım İstemem, Lamba da Şişesiz Yanmaz mı, Zekiyem Horonu, Bulgur Gaydası yörede en çok oynanan oyunlardandır.

Seyirlik Oyunları :

Seyirlik oyunların çoğu kadınların kendi aralarında oynadıkları oyunlardır. Genellikle nişanlarda, düğünlerde ve diğer yöresel toplantılarda şu oyunlar oynanır.

Ahret Ana, Oyna Patış, Osman'ın Naciyesi, İlk Kocam, Ahmedim, Raşit Ruşit, Mercimek Satma, Topuz, Niyet Çekme, Yüzük Saklamaca, Kirpi, Aklın Fikrin Var mı, Ana Beni Eversene, Cumbur (Cümbüş) ve Sedenka.

Çocuk Oyunları :

Tekirdağ'da öbür yörelerde de görülen çocuk oyunlarından başka şu oyunlar oynanır. Alaydan Bulaydan, Annem Beni Kaptırmaz, Bak Bak Ben Kimim?, Can Almaca, Çapar, Çıkıdık, Çorap Saklamaca, Diyojen, Kamacık, Kurdeleci Güzeli, Karadeniz Güzeli, Malmuç Kalkuç, Pitle, Zalika, Çangul, Kakure, Bükünce, tatarca, Evincik, Gözbağı, Kadifeci Dükkanı, Espes.

Geleneksel Şenlikler-Belirli Günler :

Kurtuluş ve anma günleri dışında çeşitli zamanlarda düzenlenen bayram, festival ve panayırılar İl yaşamına belirgin bir canlılık kazandırmaktadır. Bunların en önemlileri Tekirdağ Kiraz Festivali ve Şarköy Kiraz Festivalidir.

Tekirdağ Kiraz Festivali:

Kiraz üreticiliği başlıca kaynaklarından biridir. Kirazların olgunlaşması her yıl bağ ve bahçelerde düzenlenen eğlencelerle kutlanır. Daha çok geleneksel özellikteki bu eğlenceler, 1966 yılından bu yana Kiraz Bayramı adıyla düzenli bir biçimde yapılmaktadır. Çevre illerden pek çok kişinin katıldığı bayramda ilk gün en iyi kiraz yetiştiricileri seçilip ödüllendirilir. Sonraki günlerde halk oyunları, müzik ve tiyatro gösterileri gibi çeşitli etkinlikler yer alır.

Şarköy Şarap Festivali :

1973 yılından bu yana düzenlenen Şarköy Şarap Festivali, İlçe üzümlerinden yapılan şarabın tanıtımını amaçlamaktadır. 3 gün süren festivalde çeşitli gösterilerle ilin turistik yerlerine geziler düzenlenmektedir. Tekirdağ'daki geleneksel şenlikler ve belirli günler, yapıldıkları yerler ve tarihlerine göre aşağıda gösterilmiştir.

ADI	YAPILDIĞI YER	TARİHİ
Hıdrellez ve Kültür Bahar Bayramı	Tekirdağ	7-8 Mayıs
Kiraz Festivali	Tekirdağ	9-10-11 Haziran
Hıdrellez Şenliği	Muratlı	Mayıs ayı içerisinde
Ağustos Şenlikleri	Hayrabolu	4-7 Ağustos

İlçe Kutlama Şenlikleri	M.Ereğlisi	4-5 Ağustos
Harf Devrimi Kutlamaları	Tekirdağ	22-23 Ağustos
Süt ve Süt Ürünleri Festivali	Malkara	
Bağbozumu Şenlikleri	Şarköy	11-13 Eylül
Vatan Şairi Namık Kemal'in Doğum ve Ölüm Yıldönümü Kutlamaları	Tekirdağ	2-21 Aralık

Tablo.g-1. Festivaller ve Şenlikler

ADI	YAPILDIĞI YER	TARİHİ
Harf İnkılabı Kutlamaları	Tekirdağ	23 Ağustos
Çerkezköy'ün Kurtuluşu	Çerkezköy	29 Ekim
M.Ereğlisi'nin Kurtuluşu	M.Ereğlisi	30 Ekim
Çorlu'nun Kurtuluşu	Çorlu	1 Kasım
Saray'ın Kurtuluşu	Saray	1 Kasım
Muratlı'nın Kurtuluşu	Muratlı	2 Kasım
Tekirdağ'ın Kurtuluşu	Tekirdağ	13 Kasım
Malkara'nın Kurtuluşu	Malkara	14 Kasım
Hayrabolu'nun Kurtuluşu	Hayrabolu	14 Kasım
Şarköy'ün Kurtuluşu	Şarköy	17 Kasım
Mürefte'nin Kurtuluşu	Şarköy	17 Kasım

Tablo.g-2. Anma ve Kutlama Günleri

İlimizin Yetiştirdiği Ünlü Kişiler

Kaptan-I Derya Cezayirli Gazi Hasan Paşa :

Kaptan-ı Derya Cezayirli Gazi Hasan Paşa'nın çocukluğu ve ilk gençlik yılları Tekirdağ'da geçmiştir. Hasan Paşa cesaret ve kuvvetiyle ün yapmış bir denizcidir. 1770 yılında Kaptan-ı Deryalığa yükselen Gazi Hasan Paşa XVIII. Yüzyılın en seçkin Türk Amiralidir. 1798 yılında Vezir-i Azamlık makamına getirilmiş büyük bir devlet adamıdır.

Namık Kemal :

21 Aralık 1940 tarihinde ilimizde doğan, yazdığı eserler ve yaşadığı hayat mücadelesiyle Vatan Şairi unvanını alan nadide kişilerden biridir. O, vatan ve hürriyet için gönül vermiş büyük bir idealist, aynı zamanda gerçek bir kahramandır. Namık Kemal'in siyasal, sosyal, kültürel alandaki etkisi pek derin, geniş ve sürekli olmuştur. Vatan şiirleri her Türk münevvinin dilinden düşmeyen ölmez eserleridir. Yazılarında ve şiirlerinde daima Vatan sevgisini, hürriyet aşkını, mertliği, feragati, haksızlığa karşı koymayı gür bir ses, coşkun bir heyecan ile hayatının sonuna kadar haykırmıştır.

Baş Pehlivan Hüseyin Alkaya :

Tekirdağlı Hüseyin Pehlivan olarak tanınan ünlü güreşçimiz, Kırkpınar Başpehlivanlığını 13 yıl muhafaza etmiştir. Altın kemer sahibi bir yağlı güreşçimizdir.

Atatürk ve Tekirdağ :

Yeryüzünde her ülkede, yetiştirdikleri ünlü kişilerin adlarıyla anılan çok sayıda köy ve kent mevcuttur. Toplumlar, ülkelerine ve uluslarına tarihsel, sosyal ve kültürel yönden hizmet etmiş kişileri bir kadirşinaslık (değerbilirlik) örneği olarak, oturdukları kenti o kişinin adıyla anmak, onların aralarını köy ve kentlerine ad olarak vermek suretiyle onları ölümsüzleştirmişlerdir.

Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu Atatürk'ün adını taşımak hatta onunla özdeş olmak, ülkemizde çok kente nasip olmamıştır. Ne var ki bir çok kent tarih içinde Atatürk'le olan ilişkilerini çeşitli vesilelerle anmış, kurumlarını onun adıyla yüceltmiş, çeşitli kutlamalarla Atatürk'le olan ilişkiler konusunda kentlerini şereflendirmek istemiştir. İşte İlimiz Tekirdağ Atatürk'le yaşamak, Atatürk'le beraber olmak bakımından bu şerefi taşıyan İllerin başında yer almaktadır.

Üç Kemaller Diyarı Tekirdağ :

Tekirdağ ve topraklarını “Üç Kemaller Diyarı” olarak nitelemek yanlış olmaz. Atatürk'ün Hürriyet aşkının ilk kıvılcımlarını aldığı vatan ve özgürlük şairi Namık Kemal Tekirdağlıdır. İkinci Kemal, Mustafa Kemal Atatürk'tür. Topraklarını önemli tarihsel olaylarla ilgili olarak beş kez şereflendirdiği Tekirdağ'da; 23 Ağustos 1928 tarihinde harf devrimi ile ilgili olarak Tekirdağ ve Tekirdağlılardan memnunluğunu şu içten sözlerle ifade ediyordu. “.. Az zaman sonra ve Türk harfleriyle, göz kamaştırıcı Türk manevi inkişafının vasıl olabileceği kudret ve itibarın beynelminel seviyesini gözlerimi kapayarak şimdiden o kadar parlak görüyorum ki, bu manzara beni gayşediyor (Kendimden geçiriyor). Ben yalnız bugün bütün Türk milleti bu meselede benim gördüğümü, benim hissettiğimi aynen görmekte ve hissetmektedir....”

“ Üç Kemaller Diyarı Tekirdağ” derken, üçüncü Kemal, gene Balkanlar'da (Üsküp) doğmuş büyük şair Yahya Kemal Beyatlı'dır. Kendisi, Atatürk döneminde 1 Mart 1935'te V. Dönem ve 3 Nisan 1939 'da VI. Dönem Tekirdağ Milletvekilliğini yapmış, Tekirdağ'a olan bağlılığı ve ilgisini şiirinde “Fetihler ufku Tekirdağ” sözleriyle ifade etmiştir. İşte bu nedenle; Tekirdağ'dan “Üç Kemaller Diyarı Tekirdağ “ diye söz etmek yanlış ve anlamsız sayılmamalıdır. Cumhuriyet öncesi ve Cumhuriyet tarihi dönemlerinde askeri, sosyal ve kültürel konularla ilgili olarak Atatürk'ün (1912-1937 yılları arasında) beş kez Tekirdağ'a ve Tekirdağ topraklarını onurlandırdığını görmekteyiz. Atatürk ilk kez, 1912 ikinci Balkan Savaşında Bulgar işgaline karşı, Binbaşı rütbesiyle Şarköy-Bolayır cephesindeydi. Askeri görevle Tekirdağ topraklarındaydı. Görevi Akdeniz Boğazı Kuva-i Mürettebesi Komutanlığı Harekat Şubesi Müdürlüğü idi. (25. Kasım.1912)

Bundan sonra Atatürk'ü çok önemli bir görevle Tekirdağ'da görmekteyiz. Birinci Dünya Savaşı öncesi ve başlangıcında Sofya'da askeri atışesiydi. Kendisio pasif sayılabilecek görevde kalamazdı. Görev istedi, kendisine henüz kuruluş plan ve programı bile pek belli olmayan Tekirdağ'daki 19.Fırka (Tümen)'in teşekkülü görevi verildi. Atatürk 2 Şubat 1915 günü Tekirdağ'a geldi. Çok özverili bir çalışma ile 24 gün içinde 19.Fırka'nın kuruluşu tamamlanmıştı. 25 Şubat 1915'te 19.Fırka Gelibolu Yarım adasına intikal etti. Böylece şanlı

Çanakkale savaşları tarihinde Atatürk ve Tekirdağ şerefli yerlerini almıştı. (Atatürk'ün 19.Fırka'nın kuruluş günlerinde çalıştığı yer, bugünkü Göğüs Hastanesi binasıdır. Akşamları kaldığı ahşap ev ne yazık ki bugün yıkılmış yerine beton binalar yapılmıştır).

Atatürk'ün Tekirdağ'a üçüncü gelişi 23 Ağustos 1928 tarihindedir. Bu tarih, Cumhuriyet Tarihi ve Türk Devrimi Tarihi içinde en şerefli günlerden biridir.

En büyük devrim yazı devrimi için Atatürk ve arkadaşları 23 Ağustos 1928 günü Ertuğrul Yatı ile Tekirdağ'a gelmiş, yazı devrimiyle ilk kez halkının arasına katılmış ve Tekirdağ'da, Tekirdağlılardan aldığı şevk, inanç ve güçle yazı devrimi konusunda kesin kararını vermiş, daha sonra bu devrimle ilgili Anadolu'da bir çok kent ve kasabayı dolaşmıştır. (Tekirdağ, Atatürk Devrimleri içinde en önemlisi olan harf devrimi ile ilgili bir ülke olması nedeni ile Türk Devrim Tarihi içinde kendisini onurlandırmıştır.)

Atatürk her alanda olduğu gibi, sosyal alanda da ulusunun her noksanı ile ilgilenmiş, her girişimini başarıyla sonuçlandırmıştır. Balkanlar'dan gelen Türk asıllı hemşehrilerinin konut sorunları ile ilgilenmiş, Trakya'da büyük bir konut seferberliği başlamıştır. Bu konuda; Atatürk'ün emirleri ile o günün koşullarında, Türkiye'nin en modern köyü olarak, bugünkü Muratlı İlçesinin inşası tamamlanmış ve 3 Haziran 1936 tarihinde trenle gelmiş, kurulmakta olan köydeki yapım çalışmalarını bizzat kontrol etmiş ve halkın sorunlarıyla iç içe olmuştur.

Atatürk'ün Tekirdağ topraklarını son kez şereflendirmesi 1937 yılında olmuştur. İkinci Dünya Savaşı'nın olabileceği belirtilerini ufukta sezen Atatürk, 16-22 Ağustos 1937 tarihleri arasında yapılan Büyük Trakya Manevralarını izlemek üzere 16 Ağustos 1937 günü trenle Çerkezköy'e gelmiştir. Hemen hemen tamamı Tekirdağ topraklarında (Saray İlçesi) cereyan eden büyük askeri manevraları Atatürk'ün baştan sona kadar izlemesi de Tekirdağ'ın Atatürk ile ilgili şeref sayfalarından biridir.

G.2. TURİZM ÇEŞİTLERİ

Tekirdağ, genel olarak tarım ve sanayi şehri olmasının karşın, coğrafi konumu itibariyle gerek Marmara Denizi kıyısında oluşu ve gerekse İstanbul'a yakın oluşu nedeniyle, TEM ve D-100 karayollarının İlden geçmesiyle Avrupa ile Asya arasında geçiş bölgesi olma durumuyla da yabancı turistlerin konaklama ve mola merkezi avantajına sahip bulunmaktadır. Bu itibarla, bölge içerisindeki turizm faaliyetlerinin niteliği, deniz turizmi ile, gezi ve seyahatler içerikli turizme bağlı olarak görülmektedir. Deniz turizmine bağlı faaliyetler genel anlamda, yaz aylarındaki deniz sahillerinde görülen dinlenme ve tatil amaçlı turistik faaliyetlerdir.

Gezi ve seyahatler içerikli turizm faaliyetleri ise daha çok, yabancı turistlerin gerek bölgeyi gezme ve görme, gerekse de Avrupa ve Asya ülkelerine geçiş yapan yabancıların bölge içerisindeki kısa süreli mola ve konaklamaları ile oluşan turizm faaliyetleridir. Bunlara ek olarak Marmara Denizinde bulunan Marmara Adası, Avşa Adası ve Erdek yörelerine düzenlenen gezilerin deniz yolu ulaşımının Tekirdağ bağlantılı yapılması İl üzerindeki turizm faaliyetini önemli ölçüde hareketlendirmektedir.

Turistik Yerleşim Yerlerimiz

Şarköy:

Tekirdağ İline bağlı 481 km² yüzölçümlü bir İlçedir. İlçe topraklarının doğu ve güneydoğusunu Marmara Denizi sınırlar. Sahil kesimindeki yükseltiler 100 m.'yi geçmez. Daha içerilere girildikçe yükseklik artar. Akdeniz iklimi hüküm sürer.

Önemli bir akarsuyu yoktur. Hora, Ganos, Mürefte gibi bazı küçük derelerde yazın kurur. Şarköy toprakları, bitki örtüsü bakımından fakirdir. İlçenin ekonomisi şarapçılık, bağcılık, tahıl ve ayçiçeği tarımı ile zeytinciliğe dayanır. İlçe merkezi, Şarköy Ovasının denizle birleştiği yerde sahilde kurulmuştur. Şarap ve zeytinyağı imalathaneleri İlçenin ekonomisinde önemli bir yer tutar. Marmara Adası vapurlarının uğradığı birde iskelesi bulunmaktadır.

Mürefte:

Şarköy'e 13 km. uzaklıktadır. Pırl pırl tertemiz kıyılara sahip olan bu kıyı kasabası denizi, şarabı, üzümü, balık ve Rumlardan kalma eski kalıntıları ile ünlüdür. Çok eski bir tarihi geçmişi vardır. Tekel'e ait bir şarap fabrikası bulunmaktadır. Tepeköydeki Doluca tepede Apollon Teichos'a ait tapınak yer almaktadır.

Eriklice:

Şarköy'e 6 km. uzaklıktadır. Denizi, üzümü, şarabı, balığı ve zeytini ile ünlü bir kıyı köyüdür.

Hoşköy:

Şarköy'e 20 km. uzaklıktadır. Denizi, üzümü, balığı, karidesi ve şarabı ile ünlü olan bu kasabanın çok eski bir tarihi vardır. Bölgede görülmeye değer tarihi Hora Fenerinin Akdeniz Ülkelerinin sayılı fenerlerinden olduğu söylenmektedir. Antik çağlarda şarap üretimi yapan bölgede Amphora üretimi şarap ihracatı açısından önemli bir yer aldığından çevrede bol miktarda Amphora fırınları bulunmaktadır. Bu amphoralar batık gemilerde ele geçmektedir. Ganos amphorası adıyla anılan bu amphoralar Karadeniz ve Ege kıyılarında bulunmaktadır. Bundan şarap ihracatının bu bölgelere kadar yayıldığını göstermektedir.

Gaziköy:

İl merkezine 110 km., Şarköy'e 25 km. uzaklıktadır. Denizi, üzümü, balığı ile ünlü bu kıyı köyünün tarihi 2700 yıl evveline dayanır. Antik Ganos olan Gaziköy Bizans İmparatorluğu döneminde Piskoposluk merkezi olmuştur. Doğal konumu nedeniyle ileride önemli bir toros gübresi olma özelliği taşımaktadır.

Uçmaktdere:

Şarköy'e 36 km. uzaklıktadır. Eriklice, Mürefte, Hoşköy, Gaziköy'den gidilir. Eşsiz doğal güzelliklerine sahiptir. Deniz, üzüm, şarap, balık ve avlanma sahası açısından önemli bir yerleşim ünitesidir.

G.3. TURİSTİK ALTYAPI

Yatak Kapasitesi :

İl genelinde 2011 yılı itibariyle yapılan araştırmalar sonucunda 14 adet turizm işletme belgeli tesis mevcuttur. Turizm işletme belgeli tesislerde 1360 yatak bulunmaktadır.

Mevcut otellerin 3 adedi İl Merkezinde, 5 adedi Çerkezköy İlçesinde, 4 adedi Çorlu ilçesinde ve 1 adedi de Şarköy İlçesinde bulunmaktadır.

İLÇE	Tesis Türü	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı
Merkez	İki- Üç Yıldızlı Otel	3	240
Çorlu	İki-Üç Yıldızlı Otel	4	320
Çerkezköy	İki-Üç-Dört Yıldızlı Otel	5	638
Şarköy	İki Yıldızlı Otel	2	163
TOPLAM		14	1361

Tablo.g-3. Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesisleri

İLÇE	Tesis Türü	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı
Çorlu	Üç-Beş Yıldızlı Otel	2	350
Çerkezköy	Dört Yıldızlı Otel	2	339
Hayrabolu	Üç Yıldızlı Otel	1	45
Toplam		5	734

Tablo.g-4. Turizm Yatırım Belgeli Konaklama Tesisleri (Oteller)

İLÇE	SINIF	ADET
------	-------	------

Merkez	1.-2. sınıf Lokanta	4
Çorlu	1.sınıf Lokanta	3
Saray	1. sınıf Lokanta	1
Toplam		8

Tablo.g-5. Turizm İşletme Belgeli Restaurantlar

Eğlence Yerleri :

Bölge içerisinde turistik belgeli bir adet eğlence yeri olmakla birlikte, merkez Kumbağ Beldesinde hizmet veren Miltur ve Bilge tesislerinde yerli ve yabancı turizme cevap verecek eğlence yerleri bulunmamaktadır. Bunlara ek olarak, yöre içerisinde Belediye bölgesi yöre turizmine dönük Disco, Bar ve Bahçe eğlence yerleri hizmet vermektedir.

Yapılaşma:

Yöre içerisinde Marmara sahil bandında yer alan ikinci konut niteliğindeki yazlık binalar, konumları itibariyle plansız yapılaşmaları sonucunda turizmi olduğu kadar çevreyi de olumsuz yönden etkilemiş durumdadır. Coğrafi konum itibariyle İstanbul'dan Gelibolu yarımadasına kadar uzanan Marmara Denizinin kıyı gerdanlığı, Doğal yapısıyla mükemmel bir güzelliğe sahip olmasına karşın, sistemsiz ve plansız yapılaşmalar sonunda, doğal güzelliğini yitirerek karmaşık görünüme gömülmüş bulunmaktadır.

Eğer ki, başlangıçtaki kıyı bandının bakir durumunda sistemli ve planlı bir yapılaşma uygulanabilseydi, bu gün Tekirdağ ve çevresi ülkemizin en önemli turizm bölgesi olma durumun sergilerdi. Ama ne var ki, toplumumuzun doğaya karşı sevgi ve saygı kavramındaki duyarsızlığı sonucunda Tekirdağ'da olduğu kadar ülkemiz genelinde de çok güzelliklerin silinip kaybolmasına neden olmaktadır.

Sektörde Karşılaşılan Sorunlar :

Bölge içerisinde yerli ve yabancı turizme hizmet verecek bina, tesis ve sahaların amaca uygun olarak yapılanması ülkemiz genelinde olduğu gibi, Tekirdağ ilinde de belli bir plan ve prensipler içerisinde yapılaşmaktadır. Genel ifade ile, turizme dönük yapılaşmada kişisel ticari menfaatler ön planda tutulması nedeniyle ülkemiz milli menfaatleri gereği şekilde ele alınamamaktadır.

Bu konu kapsamında olarak, turizme hizmet verecek tesislerin, gerek yer seçim planlamasında ve gerekse de hizmete dönük işletme planının evrensel nitelikte istenilen amaç doğrultusunda uygulamaya sokulamaması doğayı olduğu kadar toplumumuzu da olumsuz yönden etkilemektedir. Bu itibarla, bölge içerisinde yer alan turizm amaçlı yapı ve tesisler, olması gereken konumlardan çok uzak bulunmaktadırlar. Konuyla ilgili söylenecek tek söz, doğaya ve insana çok gaddar davranıldığıdır.

G.4 ULAŞIM

Tekirdağ İli ve İlçelerine ulaşım bağlantısı genelde karayolu ile yapılmakta olup, yalnız yaz mevsimine dönük olarak özel deniz taşıtları ile İstanbul-Tekirdağ ve Tekirdağ-Şarköy, Tekirdağ-Marmara Adalarına haftanın belirli günlerinde turizm amaçlı ulaşım hatları çalışmaktadır. Deniz yolu ulaşım hatları, Tekirdağ sahilinde bulunan liman iskelesinden yapılmakla beraber, yaz aylarına dönük RO-RO seferleri, Tekirdağ limanı yanında bulunan yük ve malzeme iskelesinden gerçekleştirilmektedir. Bunlara ek olarak Tekirdağ kıyı bandı üzerinde;

- 1- Tekirdağ iskelesi (Eski)
- 2- Tekirdağ İskelesi (Yeni)
- 3- Tekirdağ Şaraphane İskelesi
- 4- Tekirdağ TMO İskelesi
- 5- Marmara Ereğlisi İskelesi
- 6- Botaş İskelesi
- 7- Marmara Ereğlisi Balıkçı Barınağı
- 8- Tekirdağ Balıkçı Barınağı
- 9- Kumbağ Balıkçı Barınağı
- 10- Hoşköy Balıkçı Barınağı
- 11-Şarköy Balıkçı Barınağı,
yer almakta olup, sahil bandı içerisinde Marina yeri bulunmamaktadır.

Yörenin turizm amaçlı karayolu ulaşımı, E-80 (TEM), D-100, E-84 karayollarından yapılmakla birlikte, İl kuzeyinden geçen İstanbul-Sirkeci-Edirne hattı Devlet Demiryollarından da istifade edilmektedir. Tekirdağ İlinin İstanbul'a yakın oluşu nedeniyle, bölge içerisinde hava yolu ulaşımı İstanbul Yeşilköy hava limanından karşılanmakta olup, yolcu rezervasyonu işlemleri İl içerisindeki hava yolları acentesinden temin edilmektedir.

Tesisin Adı	Türü ve Sınıfı	Kapasitesi		Adresi
		Oda	Yatak	
KARAEVLİ OTELİ	2 Yıldızlı Otel	20	40	Hükümet Cad. No:116 Tekirdağ
GOLDEN YAT OTEL	3 Yıldızlı Otel	53	92	Ertuğrul Mah. Yalı Sok. No:21 Tekirdağ
SEFA OTELİ	3 Yıldızlı Otel	66	135	İstanbul Asfaltı, Yenibağlar Çorlu/Tekirdağ
SEFA 2 OTELİ	3 Yıldızlı Otel	33	51	Kazimiye Mah. Omurtak Cad. No:44 Çorlu-Tekirdağ
BURÇ-BEST OTEL	2 Yıldızlı Otel	35	70	Kazimiye Mah. Karabayır Cad. Çorlu/Tekirdağ
GRAND EREN OTEL	2 Yıldızlı Otel	32	64	Sağlık Mah. 9. Sk. No:1 Çorlu/Tekirdağ

GABRALI OTEL	3 Yıldızlı Otel	51	102	G.O.P. Mah. Atatürk Cad. No:45 Ç. Köy/Tekirdağ
GÜNEŞLER OTEL	2 Yıldızlı Otel	65	138	Atatürk Cad. No:51 Çerkezköy/Tekirdağ
YAYOBA OTELİ	3 Yıldızlı Otel	41	108	Tekirdağ-Malkara Karayolu Üzeri 4.Km Tekirdağ
CITY OTEL	3 Yıldızlı Otel	62	124	G.O.P. Mah. Atatürk Cad. Çerkezköy/Tekirdağ
ÇERKEZKÖY BUSINESS OTEL	4 Yıldızlı Otel	76	152	İsmetpaşa Mah. Bülent Ecevit Cad. 39.Sok. No:3 Kapaklı- Çerkezköy/TEKİRDAĞ
COŞKUN OTEL	2 Yıldızlı Otel	51	82	İstiklal Mah. Doğan Sok: No:27 Şarköy/Tekirdağ
BEYAZ BALİNA OTEL	2 Yıldızlı Otel	36	80	Cumhuriyet Mah. 17 Kasım Cad. Şarköy-Tekirdağ
TOPLAM KAPASİTE		682	1360	

Tablo.g-6.Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesisleri

Tesisin Adı	Türü ve Sınıfı	Kapasitesi		Adresi
		Oda	Yatak	
ÇETİNLER OTEL	3 Yıldızlı Otel	30	45	Malkara Yolu 0.635 km Hayrabolu-Tekirdağ
TRAKYA HANEDAN OTEL	4 Yıldızlı Otel	76	162	Namık Kemal Mah. Çorlu Yolu Üzeri İncirlik Mevkii Çerkezköy-Tekirdağ
KARDEŞLER OTEL	3 Yıldızlı Otel	55	110	İstasyon Karşısı Velimeşe Çorlu-Tekirdağ
MY TUANNA OTEL	5 Yıldızlı Otel	116	240	Namık Kemal Mah. Çorlu Yolu Üzeri İncirlik Mevkii Veliköy Sapağı Çerkezköy-Tekirdağ
GRAND ALTINSARAY OTEL	4 Yıldızlı Otel	89	177	G.O.P. Mah. Atatürk Cad. Çerkezköy-Tekirdağ

Tablo.g-7. Turizm Yatırım Belgeli Konaklama Tesisleri

İçme ve Kullanma Suyu :

Tekirdağ İli, topografik yapısı itibariyle dağlık bir yapıya sahip olmaması nedeniyle yer üstü suları açısından zengin bir görünüm sergilemektedir.

Bu nedenle bölgenin batısında yer alan Ganos Dağları ile kuzey doğusunda yer alan Istranca Dağlarına yakın yerleşim alanlarında yer üstü memba sularından istifade edilmesine karşın, istenilen debilerde su kaynakları bulunmamaktadır. Bu yöreler dışında yer alan yerleşim merkezlerinde genel olarak yer altı sondaj kuyularından istifade edilmektedir.

Bu itibarla, Tekirdağ merkez yerleşim alanı da, Çorlu İlçesinde açılmış bulunan sondaj kuyularından çıkarılan yer altı suları 29 km. isale hattı ile şehir merkezi ana su deposuna bağlanarak İl içme suyu şebekesine dağıtılmaktadır. Şehrin içme ve kullanma su ihtiyacı bu sistemle karşılanmaktadır. İçme ve kullanma suyu amaçlı açılan Çorlu İlçesindeki sondaj kuyuları, ihtiyacı tam olarak karşılamadığından, Tekirdağ'a 30 km. uzaklıktaki Muratlı İlçesinin Aşağı Sevindikli Köyünde 12 adet daha sondaj kuyusu açılmıştır.

G.5. TURİZM EKONOMİSİ

Bölge içerisinde turizm faaliyetlerinin etken olduğu unsurların genel ifadesi olarak, konaklama tesisleri ile yaşamın idame etmesini sağlayan gıda alınmasına dönük hizmet veren lokanta vb. tesislerdir. Bu itibarla, yöreye intikal eden turistlerin bölge içerisinde dövize dönük harcamaların temelinde konaklama ve yemek ihtiyacını karşılamak üzere yaptıkları harcamaların esasını teşkil edecek istatistiksel bir araştırmanın bugüne dek yapılmamasına karşın, İl Turizm Müdürlüğü verilerine dönük olarak yapılan tahmini hesaplar neticesinde bir yıl içerisinde yöreyi ziyaret eden turist sayısının 15.000 kişi dolayında olduğu görülmekte olup, tahmini düşünce hesaplarıyla yıllık döviz girdisinin 100.000 dolar civarında olduğu tahmin edilmektedir.

Bu turizm ekonomisi içerisinde, konaklama tesislerindeki hizmet alanlarına dönük işçi çalıştırılmasındaki hareketliliğin yanı sıra, yöre içerisindeki sebze ve meyve tüketimi sahasına dönük iş yerlerinde de önemli ölçüde iş hareketin görülmesi, yöre ekonomisine büyük ölçüde hareket sağlaması yanı sıra bu sektörlerle ilgili iş sahalarında da etkili olduğu görülmektedir.

G.6. TURİZM VE ÇEVRE İLİŞKİSİ

Turizmin direkt olarak çevre ile bağlantısı vardır. Her türlü doğal kaynağın kullanımındaki temel ilke koruma kullanma dengesinin sağlanmasıdır. Doğal kaynakların aşırı ve dengesiz kullanımı sonucu yaratılan çevre sorunlarının ve tahribatının insanda dahil dünyadaki her türlü canlının yaşamını tehdit eden boyutlara ulaştığı, bugün artık herkes tarafından bilinmekte ve bilimsel çalışmalarla ortaya konulmaktadır.

Turizm sektörü ile ilgili varlıkların sergilendiği güzellikler, dinlenme, sağlık, spor, bilim ve eğlence faaliyetlerine uygun ortamlardır. Turizm tarihi ve kültürel varlıklar içinde gelişir ve uygulanır.

H.TARIM VE HAYVANCILIK

H.1. GENEL TARIMSAL YAPI

İlimizdeki en önemli tarla bitkisi buğdaydır. 2011 yılı buğday üretimimiz 430 kg/da. verim ile 822601 ton civarında olmuştur. Türkiye'nin buğday verim ortalaması 200 kg/da.'dır. İlimizde uygulanan gelişmiş üretim teknikleri, çiftçinin bilinçli olması, bölge koşullarına adaptasyonu yüksek çeşitler kullanılması buğday üretimindeki başarıyı olumlu yönde etkileyen etmenler olmuştur. İlimizde üretimi yapılan çeşitlerin tamamı yabancı menşeli olup ekmeçlik çeşitlerdir, makarnalık buğday üretimi çok azdır.

Tarla alanlarının yaklaşık %37,98'inde ayçiçeği üretimi yapılan İlimiz, Türkiye ayçiçeği üretiminin yaklaşık olarak %25'ini karşılamaktadır. İlin ayçiçeği üretimindeki bu başarısında hibrit kullanılması ürünün destekleme alımları politikası kapsamında olması, bölgede yağ sanayiinin gelişmiş olması pazar garantisinin olması ile yetiştirici alışkanlıkları sayılabilir.

İlin bitkisel üretim konularından biride bağcılık olup daha ziyade Şarköy, Malkara ve Merkez ilçelerinde yaygındır. Meyveciliğin çoğu bu bağların içinde yapılmaktadır. Üretimi en fazla olan meyveler de erik, elma, armut, ayva, kiraz ve cevizdir. Meyvelerin tamamı iç tüketimde kullanılmakta olup, az bir kısmı pazarlarda değerlendirilmektedir. Zeytin üretimi ise sadece Şarköy ilçemizde yapılmaktadır. 2011 yılı itibariyle Şarköy İlçesinde 7287,70 ton zeytin elde edilmiştir. İldeki çiftçi ailelerinin tarla ziraatı ile geçimlerine yetecek miktarda gelir elde etmelerinden dolayı sebze tarımı sınırlı kalmıştır. İlde en fazla üretilen sebzeler: karpuz, domates, pırasa, biber, kavun, hıyar, lahanadır.

H.2. TARIMSAL ÜRETİM

H.2.1. Bitkisel Üretim

Ürün Grupları	Ekim Alanı (da)	Oranı (%)
Tahıllar	2.108.735	56,7
Yağlı Tohumlar	1.488.755	40,0
Yumru Bitkileri	23.190	0,6
Yem Bitkileri	85.996	2,3
Endüstri Bitkileri	5.850	0,2
Baklagiller	5.720	0,2
Toplam	3.718.246	100,0

Tablo .h-1. 2011 Yılı Tarla Bitkileri Üretimleri (ton)

H.2.1.1. Tarla Bitkileri

İlde bitkisel ürün denilince ilk akla gelenler buğday ve ayçiçeğidir. Söz konusu bu ürünler tarla alanlarının takriben %88,16'sında ikili münavebe şeklinde üretilmektedir.

Diğer önemli bitkisel ürünler arasında arpa , kuru soğan ve şeker pancarı sayılabilir. Ayrıca mısır, fiğ ve yonca gibi yem bitkileri de üretilmektedir.

H.2.1.1.1. Buğdaygiller

İşlenen tarım alanları beş grupta incelenmiştir. Bunlar; tarla arazisi, bağ arazisi, sebze arazisi, meyvelik ve zeytinlik arazidir. Grupların toplamdan aldıkları paylar aşağıda görülmektedir.

İlçeler	Tarım Alanı (da)	Çayır-Mera (da)	Orman-Funda ve Diğer Araziler (ha)
Merkez	756.939,0	45.343,0	165.100
Çerkezköy	132.896,0	13.422,0	
Çorlu	633.987,0	32.295,9	101.440
M.Ereğlisi	138.480,0	3.905,6	
Hayrabolu	650.067,0	98.015,8	21.810
Malkara	745.815,0	80.108,7	222.370
Murathı	324.428,0	18.718,8	3.880
Saray	318.640,0	31.730,8	268.720
Şarköy	153.284,0	2.244,0	257.540
Tekirdağ	3.854.536	325.784,6	1.040.860

Tablo.h-2. İşlenen Tarım Alanlarının Dağılımı

Genel olarak tarım arazisinin % 96,34'ünde tarla bitkileri üretimi yapılmakta olup; bağ, sebzeçilik, meyvelik ve zeytinlik arazi yeterli büyüklüğe ve öneme sahip değildir.

H.2.1.1.2 Baklagiller

İlimizde önemli bir baklagil üretimi yoktur

H.2.1.1.3. Yem Bitkileri

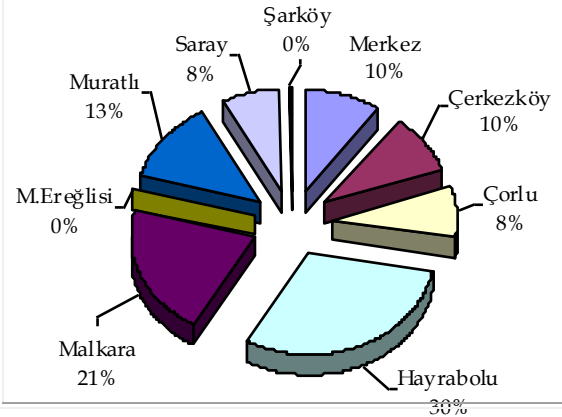
Tarım İl Müdürlüğünden alınan bilgilere göre; yem bitkileri üretimini arttırmak ve hayvancılığın geliştirilmesi amacıyla, 1995 yılında başlayıp 2011 yılında sona eren Çayır Mera Yem Bitkileri ve Hayvancılığı Geliştirme Projesi'nin gerekliliği düşünülerek 2011-2011 yılları arasında uygulanmak üzere 5 yıl süre ile uzatılmış, adı Çayır Mera ve Yem Bitkileri Üretimini Geliştirme Projesi olarak düzeltilmiştir. Proje Hayrabolu ve Malkara İlçelerinde 5 köyde yürütülmüştür.

Proje kapsamında gerekli eğitim çalışmaları yapılarak ;2011-2011 üretim sezonunda öncelikle Macar Fiği üretiminde sorun olan ve çiftçilerin ihtiyacı olan Macar Fiği tohumluğunun çiftçilerin kendilerinin üretmesi amacıyla 10000 Kg Macar fiği tohumu alınarak,sözleşmeyle seçilen 75 çiftçiye dağıtılmıştır.

Kadastro çalışmaları daha önceden tamamlanmış olan İlimizde Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca ülke genelinde 4342 sayılı yasa çerçevesinde yürütülen mera tespit tahdit, tahsis ve ıslah çalışmalarının başlangıcında köy mera varlıkları tespit edilmiştir. Kadastro Müdürlüklerinden alınan belgelere göre İlin mera varlığı 31.630,05 hektardır. Çalışmanın başlangıcından bu yana ilde mevcut (İlçe merkezleri dahil) 291 yerleşim ünitesinde ve tespit çalışması tamamlanmış bulunmaktadır.

Tespit yapılan yerleşim ünitelerinde ise 31.630,05 hektar mera varlığı belirlenmiştir. Bu sahanın tamamında aplikasyon ihalesi yapılmıştır. Yapılan 4 ihale tamamlanmış olup, tamamlanan sahalarda tahsis çalışmaları devam etmektedir.

İLÇELER	KÖY ve BELDE SAYISI	MERA VARLIĞI (ha.)
Merkez	60	4.534,35
Çerkezköy	10	1.342,15
Çorlu	23	3.229,59
Hayrabolu	49	9.801,58
Malkara	74	8.010,97
M.Ereğlisi	6	390,56
Murathı	17	1.871,88
Saray	23	3.168,09
Şarköy	29	224,89

TOPLAM **291** **32.574,06**

Tablo.h-3. İlçelere Göre Mera Varlığı

Grafik; H-1. İlçelere Göre Mera Dağılımı

Mevcut sulanabilir alanların tam değerlendirilmesi, üretimin artırılması, hayvancılıkta öngörülen kaliteli kaba yem açığının giderilmesi, yetiştirme tekniklerinin yanında rotasyon tekniklerinin benimsenmesi, sulama suyu kullanım randımanının yükseltilmesi ve kırsal alanda geliri arttırmak amacıyla 1995 yılında İlimizde uygulanmaya başlanılan projeye 2001-2004 yıllarında da devam edilmiştir. 2004 yılında 3250 dekar silajlık mısır, 9234 dekar macar fiği, 1736 dekar yonca, ekimi gerçekleştirilmiştir.

BİTKİ ADI	2001	2004	2011
Silajlık Mısır	4.100	32.021	57.800
Macar Fiği	942	9234	19.516

Tablo.h-4. Yem Bitkileri Üretim Alanları (da)

Destekleme kapsamında yer alan ve İlimizde ekiliş oranı yüksek olan yem bitkilerinin son yıllardaki ekiliş miktarlarına genel olarak bakılacak olursa destekleme çalışmaları başladıktan sonra ekim alanlarında bir artış olduğu gözlenmektedir.

İlde 2011 yılı içinde hazırlanan ve 3.159.243,419 dekarlık bir alanı kapsayan D.G.D çalışmalarında 31.083.901,00 YTL'yi bulan hak ediş belgesi düzenlenmiştir. Yem bitkileri üretiminin desteklenmesi çalışmaları kapsamında 6171 çiftçiye toplam 4.609.657,206 YTL destekleme yapılmıştır.

H.2.1.2. Bahçe Bitkileri

H.2.1.2.1. Meyve Üretimi

Bitkisel üretimde önemli faaliyet kollarından birisi de bağcılıktır. İlin toplam bağ alanı 2011 yılı verilerine göre 62.699 dekar (meyve veren ve vermeyen) olup, bağlardan 63.142 ton yaş üzüm elde edilmiştir. Bağcılık daha çok Şarköy ve Merkez İlçesinde yaygındır. Diğer İlçelerde ise daha ziyade aile ihtiyacına yönelik olacak şekildedir.

İlimizde üretimi yapılan 63.142 ton üzümün yaklaşık % 96,10'u (60.677,5 ton) şaraplık olup kalan kısmı ise sofralık olarak değerlendirilmektedir.Eski plantasyon bağ alanlarımızda ağırlıklı olarak görülen altı adet sofralık (Cardinal,Çavuş,Hamburg misketi,İtalya,Alfoslavallo,Hafızali) yedi adet de şaraplık üzüm çeşidi bulunmaktadır. Yapıncak çeşidi üzüm ise sofralık ve şaraplık olarak da kullanılabilir.

İlimizde ticari amaçlı meyvecilik fazla gelişmemiştir. Kapama meyve bahçesi yok denecek kadar az olup dağınık şekilde çoğunlukla da bağ içerisinde yer almaktadır. Üretimi en fazla olan meyveler erik, elma, armut, ayva, kiraz ve cevizdir. 2002 yılında projesi hazırlanan

kiraz üretimini geliştirme projesi geliştirme çalışmaları çerçevesinde 480 dekar ve 2003 yıllarında 250 dekar yeni kiraz bahçesi kurulmuştur. Projeye 2004 yılında da devam edilmiş ve 427 dekar kiraz bahçesi kurulması çalışmaları sürdürülmüştür. 2011 yılında ise 481 dekar, 2011 yılında da Özel İdare, belediye başkanlığı kaynağı ile toplam 2080 dekar alanda kapama kiraz bahçesi tesisi gerçekleştirilmiştir. Meyvelerin tümü iç tüketimde kullanılmakta olup döküm zamanında üretimi daha fazla olanlar pazarlarda değerlendirilmektedir.

Zeytin üretimi ise sadece Şarköy İlçesinde yapılmakta iken son yıllarda Merkez ilçede de kapama zeytin bahçeleri tesis edilmektedir. 2011 yılı itibarıyla Şarköy İlçesinde 17.247,5 dekarlık alandaki kapama zeytinlik ile günlük durumdaki toplam meyve veren 452.672 adet zeytin ağacından 5.322,7 tonu sofralık, 1.955,6 tonu da yağlık olmak üzere toplam 7.278,3 ton zeytin elde edilmiştir.

* Türkiye alkol ve alkollü içkiler endüstrisi için önemli meyvelerden üzüm, ağırlıklı olarak Tekirdağ İli Merkez ve Şarköy İlçesinde üretilmektedir.

Sofralık Üzüm çeşitleri;

Cardinal : Erken olgunlaşan bir üzüm türüdür. Temmuz ayı sonlarına doğru yetişmektedir.

Yapıncak : Halk dilinde “Kıvalı Yapıncak” olarak anılır. Yerli ve sofralık bir üzüm türüdür. Hasat dönemi Eylül ve Ekim aylarıdır.

Alphonse : Halk dilinde “Alfonos” olarak isimlendirilen siyah renkli bu üzüm türünün hasat dönemi Ağustos ayının 2. yarısı ve Eylül ayıdır.

Kürt Üzümü : Yerli çeşit bir sofralık üzüm türüdür.

Çavuş Üzümü : Beyaz renkli olan bu üzüm türünün hasat dönemi Ağustos ayının birinci yarısıdır.

Muscat : Beyaz renkli olan bu üzüm türünün hasat dönemi de Ağustos ayının ilk yarısıdır.

Şaraplık Üzüm Çeşitleri;

Gamay : Fransız menşeyli olan siyah renkli bu üzüm türü yüksek kalitede şarap elde edilmesinde değerlendirilir. Hasat dönemi Eylül ayı başıdır.

Semillon : Halk dilinde “Simyon” olarak geçen beyaz renkli olan bu üzüm türünün hasat dönemi Eylül ayının ilk yarısıdır.

Cinsaut : Halk dilinde “Şensu” olarak adlandırılan Fransız menşeyli olan bu siyah renkli üzümün hasat dönemi Eylül ve Ekim ayıdır.

Karalahna : Siyah renkli olan bu yerli üzüm türünün hasat dönemi Ekim ayıdır.

H.2.1.2.2. Sebze Üretimi

İlin Tarımsal Gayri Safi Üretim değeri içerisinde %5,44'lük paya sahip sebzelerin değer bakımından en önde geleni %38,37 ile karpuzdur. Bu ürünü sırasıyla ,domates , kavun ve hıyar takip etmektedir. Tekirdağ'da bu ürünlerin dışında pazar için üretim yapılmamaktadır.Yetiştirilen sebzeler aile içi ve dahili pazara dönüktür.

Pazarlama güçlüklerinin olması, fiyat ve pazar garantisinin olmayışı, sebze gurubu ürünlerin üretiminin fazla işgücü istemi,

sulama tesislerinin yeter düzeyde olmayışı yanında ilde üretilen diğer ürünlerden görece yüksek randıman alınmasına ilave olarak sebze işleme sanayiinin olmayışı da sebzeçiliğin gelişmesini engellemektedir.Kavun-karpuz üretimi Çorlu ,Marmara Ereğlisi,Malkara,Şarköy ve Merkez ilçede yoğunluk kazanmaktadır.

H.2.1.2.3. Süs Bitkileri

Bölgede üretimi yapılan süs bitkisi bulunmamaktadır.

H.2.2. Hayvansal Üretim

Tarımsal gayri safi üretim değerimizin % 25,74 ünü oluşturan hayvancılık alt sektörü ilimiz için önem taşıyan diğer bir tarımsal faaliyet koludur. Son yıllarda hayvancılığımız,özellikle de süt hayvancılığımız ekonomik konjüktürden olumsuz etkilenerek beklenen gelişmeyi gösterememiştir.2011 yılı tarımsal gayri safi üretim değerleri dikkate alındığında hayvansal üretimin, tarımsal üretim içindeki %0,93'lük artma olmuştur.2011 yılına göre son yılda büyükbaş hayvan sayısında %2,76'lık artış ile 131.367 sayısına ulaşılmıştır.

Meraya dayalı hayvancılık kolu olan küçükbaş hayvancılıkta ise uzun yıllardır görülen azalma bu yıl yerini yükselişe bırakmıştır.2011 yılında 161.467 olan küçükbaş hayvan varlığı 2011 yılında %6,58 artarak 172.085 baş olarak tespit edilmiştir.

Bilindiği gibi hayvansal ürünlere gün geçtikçe artan talebin karşılanmasında hayvan sayısını artırmak ve birim başına verimi yükseltmek gibi iki seçenek mevcuttur. Hayvan sayısının sürekli olarak artırılması mümkün ve ekonomik olmadığından hayvan başına verimin yükseltilmesi gerekmektedir. Bu da ancak ırk ıslahı ve çevre şartlarının iyileştirilmesi ile mümkündür.

İrk ıslahı amacıyla İlimizde suni tohumlama çalışmaları yoğun bir şekilde sürdürülmektedir. Yerli ırkların ıslahı ve mevcut popülasyonun üstün verim özelliklerinin muhafazası amacıyla 2011 yılında serbest çalışan kuruluşlar ve veteriner hekimler tarafından tohumlanan toplam hayvan sayısı bir önceki yıla göre %17,97 oranında artarak 61.604'e ulaşmış bulunmaktadır.

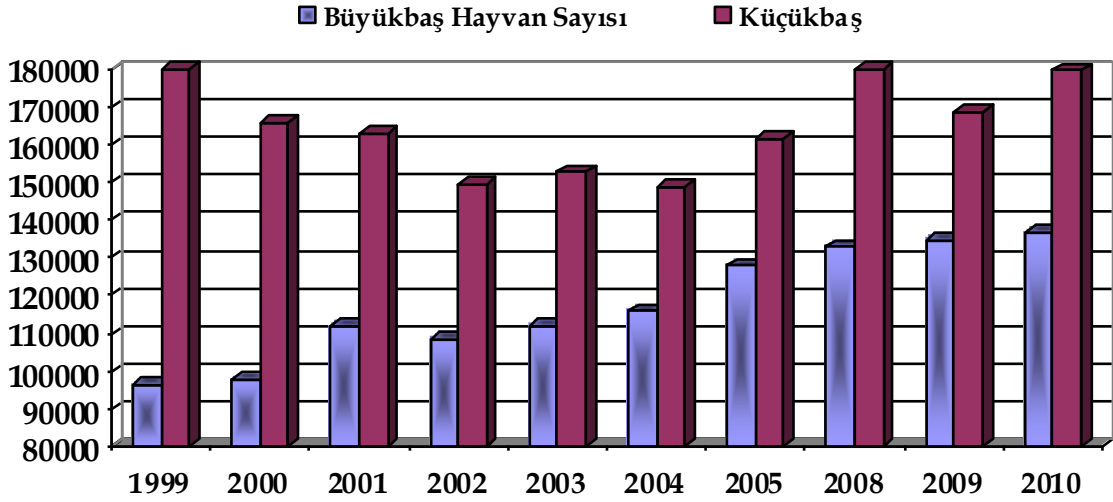
Konu	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2009	2011	2009'e Göre Değişim (%)
Tarımsal Gayri Safi Üretim Değ. Payı (%)	30	24,91	17,3	27,,57	28,7	26,89	27,82	25,74	24,2	21,5	24,65	14,7
Büyükbaş Hayvan Sayısı	139.353	97.804	111.995	108.398	111.944	115.756	127.834	131.367	132.375	132.856	134.707	1,4
Kültür Irkı	51.180	56.818	65.800	68.752	71.655	76.403	69.510	79.586	104.228	104.420	105.321	0,9
Kültür Irkı Melezi	85.279	40.194	45.300	38.675	39.320	38.242	57.330	50.947	27.313	27.442	27.615	0,6
Yerli	2.185	550	520	478	535	682	738	641	590	702	1.350	92,3
Manda	709	242	375	493	434	429	256	193	245	292	421	44,2
Suni Tohumlama (Büyükbaş)	15.142	15.972	17.100	18.419	23.062	35.339	52.220	61.604	66.234	63.366	67.921	7,2
Küçükbaş Hayvan Sayısı	205.360	165.555	162.800	149.355	152.520	148.512	161.467	172.085	169.340	181.090	168.410	-7,0
Koyun (toplama)	164.110	129.693	124.550	108.740	111.228	148.512	117.215	123.964	127.520	136.049	124.877	-8,2
Merinos	10.793	14.265	13.500	11.839	11.130	9.905	9.612	2.816	2.657	2.900	4.586	58,1
Yerli (Kıvırcık-diger)	153.317	115.428	111.050	96.901	100.098	95.573	107.603	121.148	124.863	133.149	120.291	-9,7
Kıl Keçisi	41.250	35.862	38.250	40.615	41.292	43.034	44.252	48.121	41.820	45.041	43.533	-3,3
Süt Üretimi (B.B + K.B) (Ton)	235.000	210.000	225.000	300.000	305.000	324.398	354.373	310.197	301.000	302.318	300.868	-0,5
Kırmızı Et Üretimi B.B ve K.B (Ton)	10.000	8.450	6.690	7.758	7.489	8.398	8.391	8.673	8.851	9.257	9.057	-2,2
Domuz	777	589	643	495	1.270	561	-	-	-	-	-	-
Kümes Hayvanları ve Yumurta Sayısı												
Broiler (Etlik Piliç)	202.085	732.379	933.679	830.800	29.350	132.000	104.500	19.280	105.000	90.000	5.500	-93,9
Yumurtacı Tavuk	600.850	378.450	371.350	369.050	265.140	191.200	349.518	368.996	347.789	433.620	392.929	-9,4
Yumurta Üretimi (bin adet)	97.967	64.115	62.859	63.033	42.802	42.603	84.529	57.506	62.209	66.218	56.013	-15,4
Hindi	75.695	69.558	24.329	21.510	10.005	9.640	24.397	5.852	86.066	4025	3.592	-10,8

Ördek	28.862	23.890	21.338	20.520	12.220	12.360	29.219	30.190	24.709	22.177	17.548	-20,9
Kaz	27.543	18.407	17.157	17.460	9.467	9.130	8.245	8.061	7.341	6.021	5.231	-13,1

Arıcılık ve Ürünleri												
Bal Üretimi (Ton)	574	404	320	355	413	456	626	627	330	343	359	4,7
Balmumu Üretimi (Ton)	12	22	14	13	17	38	49	39	4	3,2	3,6	12,5
Eski Usul Kovan Sayısı	12.316	10.728	9.867	8.721	9.887	7.255	7.707	7087	3.650	2.215	1.520	-31,4
Yeni Usul Kovan Sayısı	25.553	25.004	22.845	23.783	24.724	26.826	37.282	37.536	33.100	32.169	35.150	9,3
Arıcılık Yapan Köy Sayısı	263	239	237	233	242	243	251	257	260	226	239	5,8

Tablo.h-5. İlimiz Hayvancılığının 1995-2011 Yıllarına Göre Karşılaştırılması

Grafik H-2. Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvan Sayısı 1999-2011

H.2.2.1. Büyükbaş Hayvancılık

İlçeler	Sığır Varlığı			Manda	TOPLAM	%
	Kültür	Kültür Melezi	Yerli			
Merkez	15.154	2.674	149	4	17.981	13,35
Çerkezköy	5.130	835	40	-	6.005	4,46
Çorlu	7.700	2.300	-	-	10.000	7,42
Hayrabolu	15.325	4.720	-	-	20.045	14,88

Malkara	42.160	10.450	68	27	52.705	39,13
M.Ereğlisi	1.983	351	19	-	2.353	1,75
Murathlı	5.089	1.666	18	-	6.773	5,03
Saray	9.006	2.999	205	390	12.600	9,35
Şarköy	3.774	1.620	851	-	6.245	4,64
Toplam	105.321	27.615	1.350	421	134.707	

Tablo .h-6 Büyükbaş Hayvan Varlığı 2011.

İl sığır varlığının %41 'i Malkara İlçesinde bulunurken bunu Hayrabolu ve Merkez ilçeleri izlemektedir.İlimizde hemen hemen yerli sığır bulunmamaktadır.

H.2.2.2. Küçükbaş Hayvancılık

İlçeler	Koyun		Keçi	Genel Toplam
	(Yerli-ve diğer)	Merinos	Kıl Keçisi	
Merkez	20.761	1.000	7.739	29.500
Çerkezköy	8.336	261	400	8.997
Çorlu	17.430	245	500	18.175
Hayrabolu	17.051	949	2.525	20.525
Malkara	27.663	899	14.411	42.973
M. Ereğlisi	2.863	37	101	3.001
Murathlı	10.379	59	557	10.995
Saray	8.170	250	650	9.070
Şarköy	7.638	886	16.650	25.174
TOPLAM	120.291	4.586	43.533	168.410

Tablo .h-7. Küçükbaş Hayvan Varlığı 2011

H.2.2.3. Kümes Hayvancılığı (Kanath Üretimi)

İlçeler	Tavuk		Hindi	Ördek	Kaz
	Broiler	Yumurtacı			
Merkez	-	34.429	326	2.733	917
Çerkezköy	-	11.000	350	490	250
Çorlu	2.000	170.000	450	1.450	900
Hayrabolu	-	49.000	1.500	8.200	1.600
Malkara	-	55.000	471	270	647
M.Ereğlisi	-	2.500	45	200	125
Murathlı	-	35.000	140	1.040	222
Saray	3.500	27.000	270	2.715	480
Şarköy	-	9.000	40	450	90
Toplam	5.500	392.929	3.592	17.548	5.231

Tablo.h-8. Kanath Hayvan Varlığı 2011

H.2.2.4. Su Ürünleri

İlimiz tarımsal gayri safi üretim değeri içinde %1,07 payı olan su ürünleri üretimi ağırlıklı olarak Merkez, M.Ereğlisi ve Şarköy kıyı şeridinde yapılmaktadır. Deniz balıklarının yanı sıra iç sularımızda Tarım İl Müdürlüğünce yürütülen balıklandırma çalışmalarıyla “Aynalı Sazan” üretimi yapılmaktadır. Yapılan balıklandırma çalışmaları sonucunda balıklı gölet sayımız 74’e ulaşmıştır. Balıklandırılan gölet sayısının fazlalığına rağmen kiralanmak suretiyle avlanmaya açılan gölet sayısı ise 1’dir. Karaiğdemir Baraj Gölü 02.07.1998 tarihinden itibaren 5 yıllığına (ilk yıl kira bedeli 400.000.000TL) kiraya verilmiştir.

İlimizde su ürünleri konusunda faaliyet gösteren 5 adet fabrika mevcut olup bunlardan dördü Avrupa Birliği ülkeleri ile AB dışı ülkelere su ürünlerini işleyerek ihracat yapmaktadır.Başta Yunanistan olmak üzere İtalya, İspanya, Bulgaristan ve Hollanda’ya ihracat gerçekleştirilmiştir.

SU ÜRÜNLERİ	AVLANAN MİKTAR(KG)	SATIŞ DEĞERLERİ (TL.)
AVCI	5.400	54.000
BAKALORYA-BERLÂM	1.567	12.536
DİL	98	1.470
FENER BALIĞI	385	3.790
HAMSI	39.120	128.700
İSPARUZ	120	960
İSTAVRİT(KRACA)	118.034	516.753
İSTAVRİT(KARAGÖZ)	26.760	177.364
İZMARİT	180	540
KALKAN	10	300
KARAGÖZ	2	30
KIRLANGIÇ (MAZAK)	258	5.710
KOLYOZ	20.036	107.128
KÖPEK	2.356	16.492
LAHOZ	85	2.550
LEVREK	695	17.375
LÜFER	72.168	1.091.155
MEZGİT	10.870	78.957
ÖKSÜZ	22	88
PALAMUT-TORİK	8.751	87.510
PİSİ	54	926
SARDALYA	7.282	37.951
TEKİR	1.862	53.420
TİRSİ	270	8.100

VATOZ	2.459	2.459
PEMBE KARİDES	17.336	163.160
SAZAN	21.710	30.186
TOPLAM	357.890	2.599.610

Tablo .h-9. Deniz Ürünleri Gayri Safi Üretim Değerleri 2011

H.2.2.5. Kürk Hayvancılığı

Konu ile ilgili bilgilere ulaşılamamıştır.

H.2.2.6. Arıcılık ve İpekböcekçiliği

Konu ile ilgili bilgilere ulaşılamamıştır.

H.3. ORGANİK TARIM

Tekirdağ İlinde tarımsal faaliyetler içerisinde organik tarım yapılmamaktadır.

H.4. TARIMSAL İŞLETMELER

2001 yılı Genel Tarım Sayımı sonuçlarına göre İlde 37.228 çiftçi ailesinin % 8,8'i 5 dekar ve daha küçük toprağa sahip bulunmaktadır. 6-49 dekar arazisi olan küçük işletmelerin oranı ise % 31,78 olup; toplam işlenen arazi varlığındaki payı sadece % 8,10'dur. 50-199 dekar arazisi olan orta ölçekli tarımsal işletmelerin oranı da % 55 olup, toplam arazi varlığında da % 53,54 dolaylarındadır.

Büyük işletmeler olarak nitelendirilebilecek 500 dekar ve fazlası araziye sahip işletmelerin İl geneline oranı sadece %1,18'dir. Bu işletmelerin sahip olduğu arazi varlığı ise 248.536 dekar olup, İl içindeki oranı % 8,48'dir. 1997 yılında gerçekleştirilen Köy genel bilgi envanterine ilişkin veriler ilçe merkezlerini kapsamadığı sadece köylerdeki işletmeleri ele aldığı için tarımsal işletmeler konusundaki gelişmeleri izleyebilmek amacıyla burada kullanılmamıştır.

Sınıf Aralığı(da)	İşletme Adedi	(%)	Arazi Varlığı (da)	(%)
5	248	0,88	956	0,04
5-9	845	3	5787	0,2
10-19	2264	8,06	31761	1,08
20-49	5815	20,71	199858	8,71
50-99	8445	30,07	607282	26,48
100-199	6889	24,53	961313	41,93
200-499	3189	11,35	874102	38,12

500-999	270	0,96	178521	7,78
1000 +	61	0,22	70015	3,05
Toplam	28.077	100,00	2.292.595	100,00

Tablo.h-10.Arazi Büyüklükleri Göre İşletme Sayısı ve Arazi Varlığı

H.4.1. Kamu İşletmeleri

Bağcılık Araştırma Enstitüsü:

Eski Tekirdağ-Malkara yolu üzerinde Solak Çeşme Mevkiinde 1930 yılında kurulmuştur. Amerikan Asma Fidanlık Müdürlüğü altında kurulan müessesinin yıllar içerisinde zaman zaman ismi de değişikliğe uğramıştır.

1958 yılında “Deneme İstasyonu”, 1965 yılında “Bağcılık İstasyonu”, 1971 yılında “Zirai Araştırma İstasyonu”, 1974 yılında “ Bağcılık Araştırma Enstitüsü” adını almıştır.

Enstitü 1900’lü yılların başından itibaren Floksera zararlısının bölge bağlarını süratle tahribi sonucu yeni bağcılığa geçiş için Cumhuriyetin ilk yıllarında Amerikan Asma Fidanı üretip yetiştiricilere dağıtmak amacı ile kurulmuştur. 1979 yılında yürürlüğe giren “Bağcılık Araştırmaları Ülkesel Projesi” ile de Bağcılığın Yetiştirme Tekniği, ıslahı ve fizyoloji, üzüm muhafaza, şarap kalitesi ve fidan üretimi konularında araştırma ve çalışmaları yapmak ve yapılan diğer çalışmaları koordine etmekle de görevlendirilmiştir.

Tekirdağ İlinin en eski kuruluşlarından olan Bağcılık Araştırma Enstitüsünün kuruluşunda bugüne arazi varlığı 90 dekardan 978.8 dekara çıkarılmıştır. Tekirdağ Bağcılık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünün arazi kullanımı, araştırma ve damızlık bağları 130 dekar, amerikan asma anaçlıkları 150 dekar, damızlık ve uygulama meyve bahçeleri 57 dekar, fidan üretim alanı 487.8 dekar(4’lü münavabaye göre), Yerleşim sahası ve parklar 80 dekar, yollar ve drenaj kanalları 74 dekar olmak üzere toplam 978.8 dekadır.

Enstitüde halen 15 ziraat mühendisi, 8 ziraat teknisyeni, 5 idari ve yardımcı personel, 16 daimi işçi ve 20 mevsimlik işçi görev yapmaktadır. Müessese, hizmetin gerektirdiği bina ve tesislerin birçoğuna sahip olup, bunlar; İdare binası, toprak-teknoloji ve fizyoloji laboratuvarlarını kapsayan 3 laboratuvar, kütüphane, toplam 1720 m²’lik alanı kapsayan 4 sera, 500 m³’lük hava deposu, asılı asma fidanı çimlendirme tesisi, çelik kesimi ve fidan tasnif hangarı, sosyal tesis ve misafirhane, atölye ve garaj binasıdır.

Bağcılık Araştırma Enstitüsü, 1998 yılı sonuna kadar 42 araştırma projesi sonuçlandırmıştır. Ülkemizde yetişen 1000 adet yerli üzüm çeşidinin “Milli Koleksiyon Bağı” adı altında koleksiyonu yapılmış ve genetik stok olarak muhafazaya alınmıştır. Islah çalışmaları ile “1’i çekirdekli, 4’ü çekirdeksiz” 5 yeni sofralık üzüm çeşidini ülke bağcılığına kazandırılmıştır.

Enstitüde kuruluşundan bu yana 37 milyon asma fidanı, 400 bin adet muhtelif meyve fidanı üretilerek dağıtımı gerçekleştirilmiştir. Bununla 150.000 dekar yeni bağ sahasının meydana getirildiği hesaplanmıştır. Tüm Trakya ve Marmara Bölgesindeki bağların yanında diğer bölgelerinde asma fidanı ihtiyacı karşılanmaktadır.

Bağcılık Araştırma Enstitüsünde, yılda 150.000 adet aşılı, 300.000 adet köklü Amerikan asma fidanı üretiminin yanında, 130 ton yaş üzüm üretimi, 100 ton buğday, 50 ton ayçiçeği ve 30 ton muhtelif meyve üretimi gerçekleştirilmektedir.

Enstitü bugüne kadar 154 adet seminer, araştırma notu ve sonuç raporu ile pratik bağcılık adlı kitabı ve Türkiye standart üzüm çeşitlerini içeren renkli bir çeşit kataloğu yayınlamıştır. Bölgede yetiştirilen ve ekonomik değer taşıyan 14 sofralık ve şaraplık üzüm çeşidinde ve anaçlarda uzun yıllarda yapılan Klon Seleksiyonu çalışmaları ile ismine doğru ve sağlıklı elit materyalin üretimine kaynaklık edecek damızlıklar oluşturmuştur

İnanlı Tarım İşletmesi Müdürlüğü:

Padişah II.Selim'in vakıflarından olan arazi üzerinde "İnanlı Çiftliği" adı altında kurulmuştur. Çiftlik sonraları Yeniçeri ağalarından Çelebi Ağa'ya intikal etmiştir. Çelebi Ağa'nın ölümünden sonra oğlu Abdi Bey aşar vergisini zamanında ödeyemediği için satılığa çıkartılmıştır.

1887'de Sultan Abdülhamit'in ikinci mabeyincisi Rağıp Paşa tarafından alınan çiftlik, Rağıp Paşanın ölümü üzerine varislerinden Şakir Bey tarafından İktisat Vekaletine satılmıştır. 1930 yılında İktisat Vekaletine bağlı "İnanlı Aygır Deposu ve İnekhane" adıyla yeni bir müessese kurulmuştur.

Bölge çiftçisini eğitmek ve ülke hayvancılığını ıslah etmek maksadıyla yapılan kuruluş çalışmaları devam ederken, II.Dünya Savaşı nedeniyle 1940 yılında Trakya'nın tahliyesi ile birlikte 4 yıl çalışmalara ara verilmiştir.Bölge hayvancılığının ıslah edilmesi ve yetiştiriciye damızlık hayvan tedariki faaliyetlerine "İnanlı Aygır Deposu, İnanlı İnekhane, İnanlı Veteriner Zootekni Araştırma Enstitüsü" adları altında Genel Bütçe ve Döner Sermaye olarak 1984 yılına kadar devam etmiştir.

08.06.1984 tarihinde çıkarılan 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile İktisadi Devlet Teşekkülü statüsüne kavuşturularak "İnanlı Tarım İşletmesi" olarak faaliyetlerine devam etmiş olup ;özelleştirme kapsamında özel sektöre satılmıştır.

İşletmenin Arazi Varlığı :

Tarla arazisi 5175 dekar, mera-orman, yollar, dereler 4407 dekar, bahçe 300 dekar, gölet alanı 616 dekar, olmak üzere toplam 10.498 dekardır. İşletme bünyesinde 616 dekar alanı kapsayan bir gölet ve bunun çevresinde 500 dekar kadar ormanlık ve piknik alanı mevcuttur. Tabii olarak muhafaza edilmiştir. Gelecekte doğal park olarak düzenlenmesi mümkündür.

H.4.2. Özel İşletmeler

Tarımsal üretimle uğraşan çiftçilere doğrudan gelir desteği yapılması ve kayıt sisteminin oluşturulması amacıyla uygulamanın başlatılmasına ilişkin 12.12.2000 tarih ve 2000/2172 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 5.maddesi gereğince 99/13759 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile oluşturulan “Tarımda Yeniden Yapılandırma ve Destekleme Kurulu”nun önerileri sonucu tespit edilen yönetime göre, tarımda mevcut destekleme politikalarının değiştirilerek, çiftçi kayıt sisteminin oluşturulması ve tarımsal üretimle işigal eden çiftçilere doğrudan gelir desteği (DGD) yapılması kararlaştırılmış bulunmaktadır.

İlimizde 1990 yılı tarım sayımına göre 37.228 adet tarımsal işletme bulunmaktadır. Bu sayının doğrudan gelir desteği çalışmaları ile 38.738 olduğu tespit edilmiştir.

İlki 1927 yılında yapılan Genel Tarım Sayımı çalışmalarının yedincisi Tekirdağ İli kapsamında tamamlanmıştır.

Devlet İstatistik Enstitüsü (D.İ.E.) ile Tarım İl ve İlçe Müdürlükleri elemanlarının birlikteliğinde yürütülen çalışmalar başarılı bir şekilde tamamlanmıştır. Genel Tarım Sayımı, İlimizde 28.05.2001 tarihinde başlatılmış ve belirlenen takvim izlenerek 05.07.2001 tarihinde de tamamlanmıştır.

Gerçekleştirilen Genel Tarım Sayımı ile, tarımsal işletmelerin büyüklükleri, tipleri, arazi tasarruf şekli, arazi parça sayısı, kimyasal gübre ve zirai mücadele ilacı kullanımı, hanehalkı kompozisyonu gibi bilgilerin derlenmesi yanında; ara yıllarda yapılacak çalışmalara temel oluşturması amaçlanmış, ayrıca Avrupa Birliği’ne uyum çalışmaları kapsamında ihtiyaç duyulan tarımsal istatistikler de derlenmiştir.

Yapılan çalışma ile cari istatistikler yenilenmiş, ekiliş, üretim ve verim değerlerinde yeni bilgilere ulaşılmıştır. Ayrıca çiftçilerin sahip oldukları alet-makine varlıkları da tespit edilmiştir. Yapılan çalışmanın en kısa sürede yayın haline getirilmesi beklenmektedir.

H.5. TARIMSAL FAALİYETLER

İlimizde ağırlıklı olarak tarımı yapılmakta olan buğdayın tohumluk ihtiyacının önemli bir kısmı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Ziraat Odaları gibi ilgili kuruluşlarca karşılanmıştır.

İlimizde toplam tarla ürünleri üretim alanları yıllara göre değişmekle birlikte % 60’ında tahıl ekilmektedir. Tekirdağ buğday ekiliş sahasında yıllara göre fazlaca bir değişiklik olmamasına karşın verimden kaynaklanan üretim farklılıkları gözlenmektedir.

Ülkemiz buğday verim ortalamasınının 200 kg/da civarında olduğu dikkate alınırsa İlimizde uygulanmakta olan üretim tekniğinin gelişmişlik derecesi daha da belirginleşmektedir. Zira İlimizde güzlük olarak ekimi yapılmakta olan buğday için kullanılan tohumluklar çiftçilerimiz tarafından sık aralıklarla değiştirilmekte ve bölge koşullarına adaptasyon derecesi yüksek , bol verimli tohumluluk arayışı devam etmektedir.

Dağıtımı yapılan buğday tohumlukları içerisinde en yüksek payı alan çeşitler, 1996’da Fatıma-2, 1997’de Pehlivan, 1998’te Golia, 1999’da Pehlivan ve 2000-2001-2002-2003-2004-

2011-2011 yılında Flamura-85'tir. Dağıtılan tohumluk çeşitlerinde her sene büyük farklılıklar oluşmakta ve piyasaya yeni çeşitler girmektedir. Ayrıca üretimi yapılan çeşitlerin tamamı yabancı menşeli olup ekmeçlik çeşitlerdir. İlde makarnalık buğday üretimi yok denecek kadar azdır.

İlimizde buğday üretiminin ülkemiz toplam buğday üretimi içindeki payının fazlalığı yukarıda da ifade edildiği gibi Türkiye ortalama veriminin üstünde bir verime sahip olunmasından kaynaklanmaktadır. Bunu sağlayan hususların başında ise uygun girdi kullanımı yanında modern üretim teknolojisini kullanmak ve ekolojik koşulların uygunluğu gelmektedir.

Tarla alanlarının %37,78'ünde tarımı yapılan ayçiçeği üretimin de İlimiz, ülke üretiminde önemli bir paya sahip bulunmaktadır. Türkiye ayçiçeği üretiminin yaklaşık olarak 1/3 ü Tekirdağ'da üretilmektedir. İlimizde ayçiçeği üretiminin yoğunlaşma nedenleri arasında, başta üretimde tamamen hibrit tohum kullanılması, ürünün destekleme alımları politikası kapsamında olması yanında bölgede yağ sanayiinin gelişmesi, pazar garantisinin varlığı ve yetiştirici alışkanlıkları sayılabilir.

İlimiz tarımında buğdaydan sonra en önemli yeri teşkil eden ayçiçeğinde ise yıllık tohumluk ihtiyacı 600 ton civarındadır. Bunun %100 e yakını hibrit geriye kalan çok küçük bir bölümü ise yerli çeşitlerden karşılanmaktadır.

H.5.1.Pestisit Kullanımı

Tekirdağ, ilimiz tarımsal potansiyeli açısından önemli bir yere sahiptir. Yörede en çok buğday ve ayçiçeği ekim alanları olarak, en yaygın ve yoğun olduğu alanlar sırası ile Çorlu (97.598 ha), Tekirdağ Merkez (92.954 ha), Hayrabolu (86.043 ha) ve Malkara (82.754 ha) çevresidir. İlde daha çok herbisit niteliğindeki pestisitler kullanılmaktadır. Tarımsal faaliyetlerde kullanılan ilaç miktarının bilançosu net bir şekilde ortada değildir. Ancak tarımsal savaş ilacı satıcılarının sattığı ilaç miktarının tümünün kullanıldığı varsayılırsa ve süne savaşında kullanılan insektisit miktarı buna eklenirse bölgede kullanılan ilaç miktarı konusunda bir yaklaşım da bulunmak mümkündür.

İlde en fazla kullanılan preparat grubu herbisitlerdir. Herbisitleri, insektisitler ve diğer bileşik grupları izlemektedir. Tekirdağ İlinde ayçiçeği ve buğday tarımında kullanılan herbisitler fenoksy bileşikler, karbamatlar vethiokarbamatlar, triazin grubu bileşikler, dinitroanilinler, chlorsulfron bileşikler ile üre türevleridir. 1987, 1988, 1993, 1994 ve 1995 yıllarında uçakla süne mücadelesinde kullanılan insektisitler bulunmaktadır.

Bölgede insektisit olarak kullanılan bileşikler daha çok sentetik pyrethroid cinsi deltametrin, eypermetrin, organoklorlu endosülfan'dır. Bölgede sebze ve meyve bahçelerindeki zararlılara karşı malathion ve methy parathion da kullanılmaktadır. Sadece 1994 yılı içerisinde Tekirdağ İl sınırları içerisinde kullanılan malathion ve methy parathion da kullanılmaktadır. Sadece 1994 yılı içerisinde Tekirdağ İl sınırları içerisinde kullanılan malathion ve methy parathion miktarı sırası ile 40.660 ile 2760 kg.'dır.

Toprakta çok çeşitli mikroorganizmalar yaşamaktadır ve bunlar toprağın fiziksel ve kimyasal yapısını düzeltirler. Toprak mikroorganizmaları birbiriyle ilişkili olarak yaşarlar.

Pestisitler gerek bitkilerin topraküstü organlarında yapılan ilaçlamalarda yere damlayarak doğrudan gerekse toprak ilaçlamaları nedeniyle mikroorganizmaları hem doğrudan hem de aralarındaki ilişkinin bozulmasına neden olarak dolaylı yoldan olumsuz yönde etkilerler. İlaçlamaların usulüne uygun olarak yapılması ve bu konuda ilk alınacak önlemlerdir.

1961 yılında, Tütün Mildiyösü Tekirdağ'da görülüp, 1962 yılında Marmara ve Ege Bölgesini sarmaya başlamasından itibaren konu üzerinde önemli durulmuş, mildiyöye karşı denenen ve iyi biyolojik etkinlik gösteren ilaçların tütünlerde kalıntı miktarları analizlerle tesbit edilmiştir.

Tarımda verimliliğin artırılması ve elde olunan ürünlerin muhafazasında bitki hastalık ve zararlıları ile mücadele etme zorunluluğu bulunmaktadır. Bitki hastalık ve zararlıları nedeniyle hasat öncesi ürün kaybının genel olarak %30-%50, hasat sonrası kaybının ise %5-%15 seviyelerinde olduğunu gösteren araştırmalar bulunmaktadır. Bu kadar önemli boyutlara ulaşan bir kaybın önlenmesi için zirai mücadelenin mutlaka yapılması gerekmektedir.

Hastalık ve zararlılarla savaşta bir çok yöntem uygulanmakta ise de, kimyasal yolla yapılan savaş yaygın olanıdır. Zirai mücadele ilaçları; insektisitler, fungusitler, akarisitler, herbisitler, rodentisitler, fumigantlar, yazlık ve kışlık yağlar olarak gruplandırılmaktadır.

Tekirdağ İl genelinde sayıları yıl içerisinde değişmekle birlikte 2001 yılı sonu itibariyle 113 adet tarımsal ilaç bayii bulunmaktadır.

Bunların 65 'i kamu kurum ve kuruluşlarına ait olup geriye kalan 46'sı ise özel şahıslara ait bulunmaktadır. Söz konusu ilaç bayilerinden faal olanların, İlçeler üzerinden dağılımı ise aşağıdaki gibidir.

İlçeler	Toplam
Merkez	19
Çerkezköy	2
Çorlu	12
Hayrabolu	14
Malkara	13
M.Ereğlisi	3
Muratlı	6
Saray	4
Şarköy	4
Toplam	77

Tablo.h-11. Zirai Mücadele İlaç Bayilerine Ait Bilgiler

2001 yılı Tekirdağ İlinde zirai mücadele konusu 9 ana başlık altında programlanan, 43 bitki hastalık ve zararlı iş takvimine uygun olarak takibe alınarak sürvey ve mücadelesi

yapılmıştır. Program dışı fidan satış, ilaç ve alet satış bayileri kontrolü ile günlük başvuruya bağlı olarak karantina hizmetleri verilmektedir. Bu konulara ait özet bilgiler aşağıya çıkarılmıştır.

Süne mücadelesi programa 1,500.000 da olarak alınmış olup, yer aleti ile 637.533 dekar hububat alanı ilaçlanmış ve bu ilaçlamada 5.658 litre Alphacypermethrin 100 EC ilacı kullanılmıştır. Mücadele maliyeti: 826.555 TL olmuş, 65.245.127,22 TL ürün kurtarılmış, net kazanç ise 64.418.572,22 TL olmuştur. Danelerde emgi oranı ortalama% 1,56 olmuştur.

2011 YILI TEKİRDAĞ İLİ İLAÇ SATIŞLARI (lt/kg)										
	MERKEZ	ÇERKEZKÖY	ÇORLU	HAYRABOLU	MEREĞLİSİ	MALKARA	MURATLI	SARAY	ŞARKÖY	TOPLAM
AKARİSİT	20		114			4			1	139
DİĞER	812		5722	698	3633	15	266	4	83	11233
FUMİGANT			849,47				58			907,47
FUNGUSİT	48143	1019	41642	3655	4065	16299,15	12777	363	12724	140687,15
HERBİSİT	74792,10	3425	125157,40	7025	10156,25	45246,51	12382,25	6559	3626	288369,51
İNSEKTİSİT	21568,75		25344	1063	1113	4900	1231	940	10777	66936,75
RODENTİSİT- MOLLUSİSİT	61		474	18			17		28	598
KIŞLIK VE YAZLIK YAĞLAR	99		3087						11	3197
TOPLAM	145495,85	4444	202389,87	12459	18967,25	66464,66	26731,25	7866	27250	512067,88

Tablo.h-12. 2011 Yılında İlimizde Kullanılan Zirai İlaç Çeşitleri ve Miktarı

Yukarıda verilen değerler, devlet mücadelesi ve yönetimli çiftçi mücadelesinde kullanılan ilaçlardır.

H.5.2. Gübre Kullanımı

Bilindiği üzere bitkisel üretimde verimliliği en çok ve direkt olarak etkileyen girdilerin başta gelenlerinden birisi de gübredir. Genel olarak kullanılan gübre miktar ve çeşidine bir yandan kendi fiyatı ve kullanıldığı ürün fiyatları etkili olurken bir yandan da iklim ve toprak özellikleri ile buna bağlı olarak oluşan üretim deseni etkili olmaktadır. Tüketilen gübrelerin ürün grupları itibariyle dağılımına bakıldığında ise yaklaşık %60'ının tahıl üretiminde tüketildiği görülür.

Tekirdağ İli, birim alana en çok gübre kullanılan illerdendir. Özellikle son yıllarda, bölgede yer yer bilinçsizce ve fazla miktarda gübre kullanıldığı dikkati çekmektedir.

Şu anda pek önemli gibi gözükmemekle beraber, aşırı gübre kullanımının uzun vadede bazı sorunları da beraberinde getirmesi doğaldır. Özellikle azot kullanımı, yeraltı sularının kirlenmesine ve nitrat birikimi sebebiyle canlılarda çeşitli sorunların ortaya çıkmasına yol açar. Toprakta aşırı fosfor birikiminde, bitki büyümesini engellediği bilinen bir husustur.

Gübre kullanımındaki en objektif ölçü birim, alana uygulanan gübre miktarıdır. Görüldüğü gibi yörede yoğun bir gübre kullanımı söz konusudur. Bu kullanım yıldan yıla da artış eğilimi göstermektedir.

Yıllardır uygulanan buğday-ayçiçeği münavebesi toprağı sürekli olarak sömürmektedir. Öte yandan yüksek düzeyde ürün elde etmek amacıyla, toprak her yıl normalin üstünde gübrelenmekte ve toprak zorlanmaktadır. Zira bir dekadardan 500-600 kg. buğday alınmaktadır. Ancak topraklarımız buna daha ne kadar dayanacaktır. Anızın yakılması zaten ağır olan bu sorunları daha da ağırlaştırmakta ve düşük olan organik madde düzeyini daha da azalmaktadır.

Aslında bu sorunların çözümü, bilinçli bir gübreleme programından geçmektedir. Bilinçli bir gübreleme programı içinde, toprak analizi yapılması ve analiz sonuçlarına göre önerilen miktarlara uyulması gerekir. Buğday-ayçiçeği münavebesinden vazgeçilmeli ve yem bitkilerine yer verilmelidir.

H.5.3 Toprak Kullanımı

H.5.3.1 Arazi Varlığı

İlin Toplam arazi varlığı 621.788 hektardır. Busahanın %63,17 si işlenen tarım arazisi (3.940.603,6 da) ve % 36.63 üde (2.277.276,4 da) çayır , mera , orman ve tarım dışı arazilerden oluşmaktadır.

İlçeler	Tarım Alanı (da)	Çayır-Mera (da)	Orman-Funda ve Diğer Araziler (ha)
Merkez	756.939,0	45.343,0	165.100
Çerkezköy	132.896,0	13.422,0	
Çorlu	633.987,0	32.295,9	
M.Ereğlisi	138.480,0	3.905,6	101.440
Hayrabolu	650.067,0	98.015,8	21.810
Malkara	745.815,0	80.108,7	222.370
Murath	324.428,0	18.718,8	3.880
Saray	318.640,0	31.730,8	268.720

Şarköy	153.284,0	2.244,0	257.540
Tekirdağ	3.854.536	325.784,6	1.040.860

Tablo:h-13. İşlenen Tarım Alanlarının Dağılımı 2011

Not :Raporda yer alan liste ,grafik ve bilgiler Tekirdağ Tarım İl Müdürlüğü 2011 ve eski yıllar Tarım Raporlarından ve Ziraat Odası verilerinden düzenlenmiştir.

I.MADENCİLİK

Tekirdağ'da madencilik sanayinin temel ürünü kömürdür. Kömür Malkara ve Saray ilçesi ve köylerinde açılan ocaklardan (açık ve yer altı) elde edilmektedir.

Kömür ocaklarının yanında Tekirdağ'da taş ocağı sektörü de bulunmaktadır. Taşocakları daha çok Çorlu ve Saray'da faaliyet göstermektedir.

İşletme Tipi	İşletme Sayısı		Çalışan Sayısı	
	Türkiye	Tekirdağ	Türkiye	Tekirdağ
Devlet	540	7	61598	148
Özel	1073	40	20187	400
Toplam	1613	47	81785	548

Tablo .ı-1. Türkiye ve Tekirdağ'daki Maden ve Taşocağı Sektörü Bilgileri

Tablo I-1.'den de anlaşılacağı gibi maden ve taşocağı sektöründe özel sektör Türkiye'de olduğu gibi Tekirdağ'da ağırlıklı bir konumdadır.

I.1. MADEN KANUNU'NA TABİ OLAN MADENLER VE TAŞ OCAKLARI NİZAMNAMESİNE TABİ OLAN DOĞAL MALZEMELER

İLİ	İLÇESİ	RUHSAT SAFHASI	CİNSİ	ADEDİ
Tekirdağ	Çorlu	İşletme	Bentonit	1
Tekirdağ	Malkara	İşletme	Bentonit	2
Tekirdağ	Merkez	İşletme	Tras	3
Tekirdağ	Merkez	İşletme	Tuğla kiremit kili	2
Tekirdağ	Merkez	İşletme	Maden kömürü	3
Tekirdağ	Malkara	İşletme	Maden kömürü	47
Tekirdağ	Hayrabolu	İşletme	Maden kömürü	1
Tekirdağ	Saray	İşletme	Maden kömürü	1
Tekirdağ	Çorlu	İşletme	Maden kömürü	1
Tekirdağ	Merkez	İşletme	Mermer	4
Tekirdağ	Çorlu	İşletme	Mermer	3
Tekirdağ	Saray	İşletme	Mermer	2
Tekirdağ	Saray	İşletme	Alüminyum	1
TOPLAM İŞLETME RUHSATLI SAHALAR				77

Tekirdağ		Ön işletme	Mermer	7
Tekirdağ		Ön işletme	Maden	14
Tekirdağ		Arama	II.Grup	8
Tekirdağ		Arama	IV.Grup	25
Tekirdağ		Arama	Mermer	8
Tekirdağ		Arama	Maden	74
TOPLAM				136

Tablo .1-2. Tekirdağ İlindeki Ruhsatlı Sahalar

I.1.1. Sanayi Madenleri

Tekirdağ'da 3 adet bentonit, 3 adet tras, 2 adet kiremit kili olmak üzere 8 adet ruhsatlı sanayi madeni bulunmaktadır. Kiremit kilinin toplam rezervinin 5.960.045 ton olduğu tahmin edilmektedir.

Ayrıca Tekirdağ İli, Saray İlçesi Safaalan Sahasında kuvars kumu yer almaktadır. Bu saha ile ilgili bilgiler aşağıda verilmiştir.

I.1.1.1. Kuvars Kumu

TEKİRDAĞ–Saray–Safaalan Sahası :

1) Genel Jeolojisi :

Sahada en eski birim, Paleozoyik yaşlı temel karmaşığdır. Bunlar çeşitli irilikte, köşeli, kötü boylanmalı gnays, kuvarsit çakıllarından ibarettir. Üzerinde ince taneli kuvars kumları gelir. Arada yer yer iri taneli kum ve kil ihtiva eden bu seviye yaklaşık 50 m kalınlık sunar. Daha üstte ise yeşilimsi gri renkli , yer yer kumlu çakıllı kil-silt seviyesi görülür. Bu seviye içerisinde Eosen kireçtaşları da mostra vermektedir.

2) Cevher Mineral ve Parajenez :

Kuvars kumu 1/16–2 mm. arasında tane boyutuna sahip silis taneciklerinden ibarettir. Doğada asitçe zengin kayaların çeşitli nedenlerle alterasyonu sonucu oluşurlar. Sentetik olarak da kuvarsitin öğütülmesi ve karışım halindeki pegmatit ile kaolinin flatsasyonu ile elde edilebilir. Sahadaki kuvars kumlarının kökenini temeli oluşturan metamorfitle, granitik ve bazik kayalar ile kuvarsitler oluşturmaktadırlar. Çok az miktarda olmakla birlikte Fe₂O₃, Al₂O₃ ve K₂O bulunur. Cevherin ortalama yoğunluğu 1.6 gr/cm³ olup, beyaz-sarımsı renkli taneli dokuludur.

3) Yatak Özellikleri ve Cevher Yüzeylemeleri :

Safaalan Köyü kuzeyinde, Gürgenkışlak mevkiinde gözlenen kumlar, doğuda Küçükdedi dere, batıda ise Yılanlı dere arasında yer alır. Sahadaki kuvars kumu yatağı D-B yönünde, 1.2 km. masiften güneye doğru yaklaşık 200 m. uzanım sunduğu ve 30-50 m.'ye kadar yaklaşan kalınlıkta olduğu ortaya çıkarılmıştır.

SiO₂ : % 87.02

Al₂O₃ : % 6.6

Rezerv : Sahada 6.383.733 ton görünür+muhtemel rezerv hesaplanmıştır.

Tekirdağ İli, Saray İlçesi civarında kuvars ve kiremit-tuğla toprağı hammaddeleri bulunmaktadır. Ayrıca merkez İlçede 18.000 tonluk rezervi ile manganez bulunmaktadır. Yine Tekirdağ İli, Çorlu ve Malkara İlçeleri civarında bentonit sahaları, Tekirdağ il merkezinde tras ve kiremit kili sahaları bulunmaktadır.

I.1.2. Metalik Madenler

Tekirdağ İli, Saray İlçesi civarlarında da İşletme Ruhsatlı 1 adet alüminyum sahası bulunmaktadır.

I.1.3. Enerji Madenleri

Tekirdağ İlinde bulunan önemli enerji madenleri arasında linyit başta gelmektedir. Tekirdağ linyit yataklarının oluşumu açısından çok zengin yeraltı doğal kaynaklara sahiptir. Özellikle Malkara ve Saray İlçe sınırları içerisinde zengin linyit yataklarının toplam rezervi yaklaşık 104.000.000 tondur. Malkara İlçesindeki linyit yatakları gremarn serisi içerisinde 13 damar halindedir. Damarların yayılma alanı 12 km² 'dir. Damarlardan 3 bölümü işletilmektedir. Saray İlçesi Linyit yatakları ise miyosen yaşta olup, hali hazırda tek damar halinde işletilmektedir. bölge dahilinde çıkarılan linyit kömürleri havada kuru numunede 4000-6000 Kcal/kg. ısı değerine sahiptir.

I.1.3.1. Kömür

Tekirdağ, linyit yataklarının oluşumu açısından çok zengin yeraltı doğal kaynaklarına sahiptir. Özellikle Marmara ve Saray İlçeleri sınırları içerisinde bulunan zengin linyit yataklarının toplam rezervi yaklaşık 104 milyon ton'dur. Malkara İlçesindeki linyit yatakları gremarn serisi içerisinde 13 damar halindedir. Damarların yayılma alanı 12 km²'dir. Halihazırda da damarlardan 3 bölümü işletilmektedir. Saray İlçesi linyit yatakları ise, miyosen yaşlı olup, halihazırda tek damar halinde işletilmektedirler. Bölge dahilinde çıkarılan linyit kömürleri havada kuru numunede 4000-6000 Kcal/kg. ısı değerine sahip olup, Tekirdağ ve çevre İllerinde ısınma amacıyla kullanılmaktadır.

Bölge içerisinde zengin linyit kömür yatakları mevcut olup, bu yataklar İlin kuzey bölgesindeki Saray İlçesi ile İlin batısında bulunan Malkara İlçesinde bulunmaktadır.

SARAY KÖMÜR HAVZASI:

Tekirdağ-Saray kömür havzası, Trakya'nın doğusunda ve İstanbul'un 130 km. batısında yer alır. Bölgede Edirköy, Safaalan ve Küçükyoncalı sektörleri olmak üzere 3 ayrı kömür sahası mevcuttur. Havza Karadeniz kıyısından 35 km. içeride olup, doğuda Sinekli, batıda ise Vize sahaları ile kömür açısından devamlılık gösterir.

Jeolojik Bilgi:

Saray kömür havzasının temelini Paleozoik yaşlı metamorfik şistler ve mağmatik kayalar oluşturur. Granit kökenli mağmatiklerin ise sokulum yaşı Üst Kretase'dir. Temel üzerine Eosen yaşlı taban kırıntıları ile Congeria'lı kireçtaşları ve marn'lar yer alır. Bunların üzerine değişik kalınlıkta kömür içeren Oligosen yaşlı seriler oturur ve kumtaşı ile başlayıp kil-kum-silt ardışığı ile devam ederler. Tabaka eğilimleri 5°-10° civarındadır.

Kömürlü birimler üzerine kumtaşı, çakıltaşı ve yeşil killerle temsil edilen Orta ve Üst Miyosen yaşlı birimler mevcuttur. Bunlar karasal fasiyes özelliğindedirler. Pliosen ve Pleistosen birimleri kum ve çakıllardan oluşur ve sahanın tamamını kaplar. İçerisinde blok boyutunda kireçtaşları ve kil mercekleri bulunur. Tabakalar genelde NW-SE doğrultulu ve SE eğilimlidir.

Hukuki Durum:

Saha halen TKİ Kurumu uhdesinde olup, 36.127 ha. büyüklüğündedir. İşletme ruhsatı 15.10.1987 tarihinde alınmıştır ve 25 yıl sürelidir.

Mevcut Kömür Arama Sondajları:

Havzada 1974 tarihinde başlanılarak MTA tarafından toplam 376 adet ve 33494,68 m. (1989 dahil) sondaj yapılmıştır. Ayrıca DSİ tarafından da 1980 yılında toplam 131 adet kömürlü sahanın tahkiki amacıyla sondaj yapılmıştır.

Sahanın Bugünkü Durumu:

Saha halen TKİ Kurumuna bağlı Trakya Linyitleri İşletmesinde çalıştırılmakta ve üretilen kömür civarda teshin ve sanayi amaçlı kullanılmaktadır. Sahada tek açık olan Edirköy sektöründen yılda 90.000 ton civarında üretim yapılmaktadır. Havzada Safaalan sahasında 1960'lı yıllarda yeraltı işletmesi olarak deneme çalışması yapılmıştır. Tavan sulu ve akıcı kum niteliğinde olduğundan desandre açılması aşamasında zorlukla karşılaşmış ve güvenlik nedeniyle ocak kapatılmıştır.

Rezerv Miktarı:

Saray kömür havzasındaki üç ayrı sektörde toplam 1995 başı itibariyle 38.386.000 ton üretilen açık ocak rezervi mevcuttur. Bunun dağılımı şöyledir; Edirköy 9.120.000 ton, Safaalan 15.266.000 ton, Küçükyoncalı 14.000.000 ton olmak üzere toplam 38.386.000 ton'dur. Yeraltı işletmesine uygun rezerv miktarları ise 88.000.000 ton olup, sektörlere göre dağılımı şöyledir; Edirköy 5.800.000 ton, Safaalan 35.000.000 ton, Küçükyoncalı 47.200.000 ton'dur.

Mevcut Rezervin Değerlendirilmesi:

Saray linyit havzasında mevcut 126.386.000 ton rezervin 88.000.000 tonu yeraltı işletmesine elverişlidir. Kömür kalitesi yeterli düzeyde olmadığından ve tavan genellikle gevşek kayaçlardan meydana geldiğinden bu rezervin yeraltı işletmesi ile çalışılması mümkün koşullarda uygun görülmemektedir. 38.386.000 ton olarak açık işletme rezervinin çalışma oranı ortalama 12.3 m³/ton olup, her üç sektörde de üretilmeye elverişli durumda bulunmaktadır. Halen 100.000 ton/yıl civarında olan üretim miktarının, mevcut rezerv miktarına göre asgari 10 katı artırılması gerekmektedir.

Saray kömürleri, fazla su içerdiğinden açık havada depolanmaya müsait olmayıp, kısa sürede tozlanmaktadır. Kükürt içeriği fazla olmamakla beraber, stoklama gücü nedeniyle teshinde yaygın olarak kullanılmamaktadır. Kömürün briketlenmesi katkı maddesine gereksinim gösterdiğinden ve yıkanarak zenginleştirilmesi ekonomik görülmediğinden, üretim miktarı mevcut rezerve uygun düzeye çıkarılmaktadır. Saray kömürlerinin en uygun tüketim şeklinin termik santralde değerlendirilmesi olduğu bilinmektedir.

Termik santral kazanlarının akışkan yataklı olması ve gerekirse desülfürizasyon tesisi ile beraber korunması durumunda çevresel bir sorun meydana gelmeyeceği açıktır. Havzada mevcut akarsuların santral için yeterli olması durumunda santralin sadece 35 km. mesafede bulunan deniz kenarına kurulması olasıdır.

MALKARA KÖMÜR HAVZASI:

Tekirdağ-Malkara kömür havzası, Trakya'nın batısında yer alır. Bölgede Ahmetpaşa, Evrenbey, Karamurat, Hasköy ve İbrice sektörleri olmak üzere 5 ayrı kömür sahası mevcuttur.

Ahmetpaşa Sahası:

Toplam 14 adet 2500 m. rezerv arama sondajı yapılmıştır. 7 adet linyit damarı kesilmiş ise de, ortalama kalınlıkları 1.55 m., 1 m. ve 0.80 m. olan üç damar yeraltı olarak çalışılmaktadır. Toplam rezerv miktarı 10.500.000 ton (görünür+muhtemel) toplam kükürt miktarı %0.50-1.63 ve alt ısıl değeri Kcal/kg. civarındadır.

Evrenbey ve Karamurat Sahası:

Toplam 14 adet 2150 m. rezerv arama sondajı yapılmıştır. 7 adet linyit damarları kesilmiştir. Ortalama 0.9 m. kalınlığında olan yalnız bir damar çalışılmaktadır.

Üst örtü kalınlığı ortalama 81 m. olup, toplam 14.000.000 ton civarında rezervin tamamı yeraltı işletmesine elverişli durumdadır. Toplam kükürt miktarı %1.4, Alt Isıl değeri ise 2360 Kcal/kg. civarındadır.

Hasköy ve İbrice Sahası:

Toplam 15 adet 6743 m. rezerv arama sondajı yapılmıştır. 7 adet linyit damarından, ortalama kalınlıkları 1.30 m., 0.70 m. ve 0.87 m. olan üç damar açık ve yeraltı işletmesi olarak çalışılmaktadır.

Toplam rezerv miktarı 35.000.000 ton, ortalama kükürt %1.5 ve Alt Isıl değeri 2500 Kcal/kg. civarındadır. Kömür damarı ince, dağınık ve derinde bulunduğundan ekonomik nedenlerle kurulacak bir termik santral besleyecek özellikle görülmemektedir.

Kaynak: Maden Mühendisleri Odası 1995. Hava Kirliliği ve Kömür Gerçeği.

TEKİRDAĞ–Saray/K.Yoncalı Sahası :

1) Genel Jeoloji :

Sahada, Oligosen, Pliyosen ve Kuvaterner'e ait çökeller bulunmaktadır. Oligosen'in (kömürlü seri) tabanında kumtaşları ve Congerialı kireçtaşları vardır. Bunların üzerinde uyumlu olarak Karton marnlar, daha üstte ise linyitli seri gelmektedir. Linyit, burada ince kumlu tüf ve marnlar veya kumtaşları arasında yer almaktadır. Pliyosen, bölgede ince kum, kil, marn, tüfitli bir seviye ile temsil edilir. Oligosen serisi üzerine uyumsuz olarak gelir.

Tabakalanma göstermez. Kısa mesafelerde yanal geçişli, yer yer fazlaca çimentolanmış olarak gri, yeşilimsi sarı renklerde görülür. Pleistosen, Pliyosen birimleri üzerine uyumsuz olarak gelir. Genellikle kırmızımsı renkli kil, çapraz tabakalı kum ve silis çakıllarından oluşur.

Kömür Kalınlıkları:	Kömür Derinlikleri:	Orjinal Kömürde Kimyasal Özellikler		
			Açık İşletme	Kapalı İşletme
Minumum Kalınlık : 0.30 m.	Minumum Derinlik :. 17 m.			
Maksimum Kalınlık : 4.00 m	Maksimum Derinlik : 200 m	Su	% 39.88	% 42.40
Ortalama Kalınlık 2.50 m	Ortalama Derinlik : 90 m.	Kül	% 25.09	% 16.56
Kömürün Yayılma alanı : 26.9 km ²		Kükürt	% 1.88	% 1.70
Kömürün Yoğunluğu 1.39 ton/m ³		AID Kcal/kg	1947	2194
Görünür Rezerv		41.857.000 ton		31.722.000 ton
Toplam Rezerv		73.579.000 ton		

İşletme Yöntemi : Açık ve Kapalı yöntemle işletme yapılmaktadır.

TEKİRDAĞ–Saray/Safaalan Sahası :

1) Genel Jeoloji :

Sahada, Eosen, Oligosen, Pliyosen ve Kuvaterner'e ait çökeller bulunmaktadır. Eosen, kireçtaşları ve silisli kumlar ile temsil edilir. Fosil bakımından zengin gözüken kireçtaşları içinde özellikle Nummulitler, Echinide ve Ostrealar bol miktarda bulunur. Oligosen'in (kömürlü seri) tabanında kum/taşları ve Congerialı kireçtaşları vardır. Bunların üzerinde uyumlu olarak Karton marnlar, daha üstte ise linyitli seri gelir. Linyit, burada ince kumlu tüf, marnlar ve kumtaşları arasında yer alır. Pliyosen , bölgede ince kum, kil, marn ve tüfitli bir seviye ile temsil edilir. Oligosen serisi üzerine uyumsuz olarak gelir. Tabakalanma göstermez.

Kısa mesafelerde yanal geçişli, yer yer fazlaca çimentolanmış alacalı gri, yeşilimsi sarı renklerde görülür. Kuvaterner, Pleistosen ve Pliyosen yaşlı birimler üzerine uyumsuz olarak gelir. Genellikle kırmızımsı renkli, çapraz tabakalı kum ve silis çakıllarından oluşur.

Kömür Kalınlıkları:	Kömür Derinlikleri:	Orjinal Kömürde Kimyasal Özellikler		
			Açık İşletme	Kapalı İşletme
Minumum Kalınlık : 0.20 m	Minumum Derinlik : : 6 m.			
Maksimum Kalınlık : 4.08 m	Maksimum Derinlik : 170 m	Su	% 43.12	% 42.06
Ortalama Kalınlık : 2.00 m	Ortalama Derinlik : 60 m.	Kül	% 25.41	% 20.30
Kömürün Yayılma alanı : 24.2 km ²		Kükürt	% 1.86	% 1.22
		AID Kcal/kg	1677	1699
Görünür Rezerv		23.820.000 ton		23.227.000 ton
Toplam Rezerv		47.047.000 ton		

İşletme Yöntemi : Açık ve Kapalı işletme yöntemleriyle kömür üretilmektedir.

TEKİRDAĞ–Saray/Edirköy Sahası:

1) Genel Jeoloji :

Havzanın temelini Paleozoyik yaşlı (Gnays şist, kuvarsit, fillit ve granit) kayaçlar oluşturur. Tersiyer oluşumlarının en alt seviyesini Eosen kalkerleri temsil eder. Oligosen'in (kömürlü seri) tabanında kumtaşları ve Congerialı kireçtaşları bulunur. Üzerine Karton marnlar gelir. Karton marnlar üzerinde kömürlü serinin kumtaşları marn-kil ve kumlar yer alır. Linyit damarlarının tavan ve tabanı kil, kumlu killer ve siltli kumtaşlarından oluşur. Linyit, ekonomik ve kalınlık gösteren iki damar halindedir ve limnik özellik taşır.

Kömür Kalınlıkları:	Kömür Derinlikleri:	Orjinal Kömürde Kimyasal Özellikler		
			Açık İşletme	Kapalı İşletme
Minumum Kalınlık : 0.30 m	Minumum Derinlik : : 5 m			
Maksimum Kalınlık 4.00 m	Maksimum Derinlik : 120 m.	Su	% 42.77	% 41.06

Ortalama Kalınlık : 2.60 m	Ortalama Derinlik : 60 m	Kül	% 24.07	% 19.11
Kömürün Yayılma alanı : 6.9 km ²		Kükürt	% 2.44	% 2.07
Kömürün Yoğunluğu: 1.39 ton/m ³		AID Kcal/kg	1716	2120
Görünür Rezerv		15.684.000 ton		4.865.000 ton
Toplam Rezerv		20.549.000 ton		

İşletme Yöntemi : Açık İşletme

TEKİRDAĞ–Malkara/Ahmetpaşa Sahası:

1) Genel Jeoloji :

Sahada sadece Oligosen ve Kuvaterner yaşlı çökeller bulunur. Oligosen'in (Kömürlü seri) tabanından kumtaşları ve Congerialı kireçtaşları vardır. Bunların üzerinde uyumlu olarak Karton marnlar, daha üstte ise linyitli seri gelmektedir. Linyit, burada ince kumlu tuf ve marnlar veya kumtaşları arasında yer alır.

Orjinal Kömürde Kimyasal Özellikler			
Su	% 22.13	muhtemel rezerv	3.108.170 ton
Kül	% 37.38	Toplam rezerv	6.908.980 ton
Kükürt	% 1.56	İşletme Yöntemi	Kapalı yöntem
AID Kcal/kg	2266	Kömürün yoğunluğu	1.3 ton/m ³

TEKİRDAĞ–Malkara/Evrenbey/Karamurat Sahası:

1) Genel Jeoloji:

Sahada Oligosen, Pliyosen ve Kuvaterner yaşlı çökeller bulunur. Oligosen'in (kömürlü seri) tabanında kumtaşları ve Congerialı kireçtaşları bulunur. Bunların üzerinde uyumlu olarak Karton marnlar, daha üstte de linyitli seri gelir. Linyit, burada ince kum, tuf, marn veya kumtaşları arasında yer alır. Pliyosen, bölgede ince kum, kil, marn ve tüfitli bir seviye ile temsil edilir. Tabakalanma göstermez. Kısa mesafelerde yanal geçişli yer yer fazlaca çimentolanmış olarak gri, yeşilimsi sarı renklerde görülür.

Kömür Kalınlıkları:	Kömür Derinlikleri:	Orjinal Kömürde Kimyasal Özellikler		
Minimum Kalınlık : 0.10 m	Minimum Derinlik : 43.60 m.		Açık İşletme	Kapalı İşletme
Maksimum Kalınlık :	Maksimum Derinlik :	Su	%	% 33.28

1.48 m	167.07 m.			
Ortalama Kalınlık : 0.90 m.	Ortalama Derinlik : 80.90 m	Kül	%	% 27.33
Kömürün Yayılma alanı : 10.5 km ²		Kükürt	%	% 1.41
Kömür Yoğunluğu : 1.3 ton/m ³		AID Kcal/kg		2359
Görünür Rezerv				
Toplam Rezerv				

İşletme Yöntemi : Kapalı İşletme

TEKİRDAĞ–Malkara/Hasköy/İbrice Sahası :

1) Genel Jeoloji :

Sahada Oligosen, Pliyosen ve Kuvaterner'e ait çökeller bulunur. Oligosen, Hıdırcişme serisi ile başlar, üzerine tüfler, kireçtaşları, kumtaşları ve kömürün tabanını oluşturan marnlar gelir. Kömürlü seride de marn bulunur, ancak bu marnlar daha az kum kapsarlar. Kömür kapsayan kumtaşı, kil, marn seviyesi içinde düşey ve yatay fasiyes değişimleri görülür. Ekonomik olabilecek linyit paralik özellik taşır. Pliyosen, Oligosen serilerinin üzerine uyumsuz olarak gelir.

2) Kömürün Özellikleri:

Su	% 28.28	Kömürün Yoğunluğu	1.667 ton/m ³
Kül	% 31.14	muhtemel rezerv	8.487.187 ton
Kükürt	% 1.57	kaynak mevcut	25.383.280 ton
AID Kcal/kg	2277	İşletme Yöntemi	Açık ve Kapalı işletme yapıyor

MTA Genel Müdürlüğü Elemanlarınca yapılan çalışmalar neticesinde Tekirdağ İli sınırları içerisinde toplam 173.467.260 ton toplam kömür rezervi mevcuttur.

MTA Genel Müdürlüğünce, Tekirdağ İli sınırları içinde kömür amaçlı çok miktarda etüd ve sondaj çalışmaları yapılmıştır. Bu çalışmalar sonucunda belirlenen sahalara aşağıda sunulmuştur:

MTA tarafından Trakya kömürleri üzerinde 30 kadar sahayı kapsayan ilk istatistikî yıkama çalışması Tuncalı vd., tarafından yapılmıştır. Havza ile ilgili kapsamlı ve sistematik ilk çalışma ise "Türkiye Tersiyer Kömürlerinin Teknolojik ve Kimyasal Özellikleri" proje araştırması ile gerçekleştirilmiş olup, yıkama çalışması -60+5 mm için yapılmıştır. Trakya'daki linyit sahalara birbirine oldukça yakın olup, çalışma alanları Uzunköprü-Keşan

(Edirne) ve Malkara (Tekirdağ) yerleşim üçgenini kapsamaktadır. Adı geçen ilçeler dolayında faaliyette bulunan 24 ocaktan alınan yeni örneklerin ilçe bazındaki kompozit örneklerine ait değerlendirme çalışması ayrı bir bildiri* konusu olmuştur. İlçeler bazında hazırlanan kompozitlerin birleştirilmesi elde edilen yeni kompozitin (karma örnek) -60+25 mm ve -25+0,5 mm boyutları üzerinde yapılan yıkama çalışmaları ve değerlendirilmesi ise bu çalışmanın amacını oluşturur. Aynı sahalarda daha önce yaptığımız çalışma sonuçları da göz önüne alınarak yapılan çalışmada seçilen her iki boyut için elde edilen sonuçlara göre yörede yıkama tesislerinin kurulabilirliği incelenmiştir.

Trakya Kömürleri ile ilgili yapılan yıkama denemesi çalışmalarda külde -60+25 mm ve -25+0,5 mm boyutlarında % 44,72, toplam kükürtte % 13,36' ya varan azalma ve yıkamaya bağlı olarak kaloride % 25,73'lük bir artış olduğunu göstermiştir.

Çalışmanın amacı, Uzunköprü'deki 10, Keşan'daki 7, Malkara'daki 7 işletmeden derlenen örneklerin eşit ağırlıkta karıştırılarak elde edilecek kompozit örnek üzerinde, laboratuvar şartlarımıza uygun olarak, -60+25 mm ve -25+0,5 mm boyutlarında ZnCl₂ sıvısında yıkama yapılarak sonuçların değerlendirilmesidir. Analiz sonucu elde edilen % kül ve % toplam S değerlerine göre grafikler hazırlanmış ve kompozitin jig ile zor yıkanabileceği ve yıkama yoğunluğunun 1,6 gr/cm³ olduğu bulunmuştur. Her iki boyut için girişe göre külde % 33,01-% 44,72'lik ve toplam kükürtte ise % 11,44 - 13,36' lık azalma belirlenmiştir. Girişe göre yıkanan kısmın ağırlık miktarı her iki boyut için % 82 olmuştur. Kompozit içindeki -0,5 mm'lik kısım oldukça az olduğundan (% 3 kadar), işlem dışı bırakılmıştır.

MTA tarafından Tekirdağ yöresinde 9 ayrı sahadan alınan numuneler üzerinde yapılan yıkama çalışmalarından Malkara-Batkın, Malkara-Davuteli, Malkara-Kırıkali, Malkara-Kürtüllü, Malkara-Ortadere, Saray-Edirköy ve Topçular mevkielelerinde bulunan kömürlerin kolay yıkanabilir olduğu; Malkara-Bağlarıçi kömürünün ise zor yıkanabilir olduğu tespit edilmiştir. Yine aynı çalışmalar sonucunda Malkara-Hasköy, Malkara-Pirinçeşme ve Malkara-Sarıyar kömürlerinin ise yıkanamaz olduğu tespit edilmiştir.

Tersiyer kömürler termik santrallerde, sanayide ve ısınma amaçlı kullanılmaktadır. Tekirdağ İli Saray İlçesinde 2015 yılına kadar 210 MW kurulu gücünde 1 700 000 ton/yıl tüketim kapasiteli bir termik santralının kurulması planlanmaktadır.

Kaynak: MTA Genel Müdürlüğü- Türkiye Tersiyer Kömürlerinin Kimyasal ve Teknolojik Özellikleri-2002 Ankara

Ağır ortam veya jig'in kullanıldığı bir tesisin, adı geçen ilçelerin uygun bir yerine kurulmasıyla; üreticiler arasında birlik sağlanabilecek ve termik santral, ısınma ve diğer amaçlara yönelik temiz kömür elde edilerek, yoğun olarak işletmelerin olduğu bu yerleşim üçgenindeki kömür potansiyelinden en verimli şekilde yararlanılabilecektir.

I.1.4. Taş Ocakları Nizamnamesine Tabi Olan Doğal Malzemeler

İLÇESİ	OCAĞIN CİNSİ	MEVKİİ
--------	--------------	--------

Muratlı	Kum	Çorlu Deresi
Saray	“	B.Yoncalı Deresi
Çerkezköy	“	Gazhane Deresi
Çerkezköy	“	
Çerkezköy	“	Demirhan Deresi
Çorlu	“	Ergene Deresi
Çorlu	“	Başkovaklar Mevkii
Çorlu	“	Önerler Köyü
Muratlı	“	A.Sevindikli Köyü
Muratlı	“	Y.Sevindikli Köyü
Muratlı	“	İnanlı Köyü
Saray	“	Çiftligöl Çatağı
Saray	“	Çeşme Yatağı
Saray	“	Dumanca
Çorlu	“	Çorlu Deresi
Çorlu	“	Esatça
Çorlu	“	Yulafli Köyü
M.Ereğlisi	Çakıl	Poyraz Çatağı
M.Ereğlisi	Kum-Çakıl	Çeşme Yolu

Tablo .1-3. Tekirdağ İli Kum-Çakıl Ocakları Listesi

İLÇESİ	OCAĞIN CİNSİ	MEVKİİ
Muratlı	Taş-Çakıl	Kayalık
Tekirdağ/Merkez	Taş	Kocakoru
Çorlu	“	Karatepe
Hacıköy	“	Karakaya
Malkara	“	Karatepe
Muratlı	“	Karakaya
Şarköy	“	Teketepe
Şarköy	“	Sarıkayalar
Şarköy	“	Harmankaya

Tablo .1-4. Tekirdağ İli Taş Ocakları Listesi

I.2. MADENCİLİK FAALİYETLERİNİN YAPILDIĞI YERLERİ ÖZELLİKLERİ

Tekirdağ İlinde işletilen ruhsatlı sahalar Malkara, Saray ve Çorlu civarlarındadır. Malkara sahasında oligosen, pliyosen ve kuvaternere ait çökeller bulunur. Oligosen, Hıdırçeşme serisi ile başlar, daha sonra tüfler kireçtaşları, kumtaşları ve kömürün tabanını oluşturan marnlar gelir. Kömürlü seride marn bulunur, ancak bu marnlar daha az kum kapsarlar. Kömür kapsayan kumtaşı, kil, marn seviyesi içinde düşey ve yatay fasiyes değişimleri görülür. Ekonomik olarak linyit paralık özellik taşır.

Tekirdağ ilinde jeolojik yapı oldukça gençtir. 1. zamanda İl alanı denizlerle kaplıydı. Bu zamanda aşınmalar nedeniyle denizlerin dibinde karasal kökenli tortular oluşarak, 2.

zamanda yükselme-alçalma ile İl alanı su altında kalmış, 3. zamanda İl alanı yeniden alçalmış ve düzleşmiştir. Bu dönemde gre ve marnlar birikmiştir.

En kısa jeolojik dönem olmasına rağmen İlin yapısını belirleyen dönem 4. dönemdir.

Saray kuzeydoğusundaki formasyon bölgenin temelini oluşturur. Bu formasyon biotitli şist, granatlı şist, kalk şist mercekleri, kuvars şist, amfibolit, biotitli gnays, alkali granit ile bu kayaları kesen aplit ve pegmatitten oluşmaktadır. Saray'ın doğusunda ise çakıltaşı ve kumtaşı ile başlayan birim üste doğru kireç taşına dönüşmektedir.

I.3. CEVHER ZENGİNLEŞTİRME

Tekirdağ İlinde şu ana kadar mevcut olmayan zenginleştirme tesisi, hava kirliliği açısından 1. derece kirli iller arasında yer alması nedeniyle kömür kalitesini arttırmak, kükürt ve kül oranlarını azaltıp hava kirliliğini önlemek amacıyla “Kömür Yıkama ve Zenginleştirme Tesislerinin” kurulması için çalışmalara başlanmıştır.

Bu çalışmalardan İbrice Maden İşletmeleri tarafından kırma ünitesinin kapasitesi 50 ton/saat, iri ve ince devre yıkama ünitelerinin kapasiteleri 50 ton/saat, iri devre kurutma kapasitesi 12 ton/saat, ince devre kurutma ünitesinin kapasitesi 50 ton/saat, iri devre torbalama ünitesi kapasitesi 90 ton/saat, ince devre torbalama kapasitesi 22.5 ton/saat olan “ Kömür Yıkama ve Zenginleştirme Tesisi” kurulmuş ve kükürt ve kül oranları azaltılmış, kalorisi yüksek kaliteli ve temiz kömür üretimi yapılmaktadır.

I.4. MADENCİLİK FAALİYETLERİNİN ÇEVRE ÜZERİNE ETKİLERİ

Madencilik faaliyetleri sonucu hafriyat, katı atıklar, sıvı atıklar, toz ve gürültü gibi çevresel etkiler oluşmaktadır. Oluşacak olası çevresel etkilere karşı 2872 sayılı Çevre Kanunu ve ilgili yönetmeliklere uyularak tedbirler alınmaktadır. Madencilik faaliyetleri sonucunda açık ocak işletmeciliği sırasında ortaya çıkan ve arazide depolanan üst tabaka bitkisel topraklar arazinin tarım alanı olarak kullanılabilmesi için işletme sahasına serilmektedir.

Tekirdağ'ın Malkara ve Saray İlçelerinde bulunan kömürlerin “Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği” esaslarına ve aynı Yönetmeliğin 31 . Maddesine dayanarak İlimiz Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile hava kalitesinin iyileştirilmesine yönelik kömürlerden alınan numunelerden analizleri uygun çıkanlara “Kömür Uygunluk Belgeleri” verilmiş olup İlimizde sadece bu kömürlerin satışına izin verilerek hava kalitesinin istenen düzeyde kalması için çalışılmaktadır.

I.5. MADENCİLİK FAALİYETLERİ SONUCUNDA ARAZİ KAZANIM AMACIYLA YAPILAN REHABİLİTASYON ÇALIŞMALARI

Yapılan madencilik faaliyetleri sonucunda açık ocak işletmeciliği sırasında ortaya çıkan ve arazide depolanan üst tabaka bitkisel topraklar arazinin tarım alanı olarak kullanılabilmesi için işletme sahasına serilmekte, çalışılan alan orman alanı ise yeniden ağaçlandırılması için gerekli önlemler alınmaktadır.

Yer altı işletmeciliğinin açık ocak işletmeciliğinde olduğu gibi çevreye olumsuz etkileri yoktur.

J.ENERJİ

J.1. BİRİNCİL ENERJİ KAYNAKLARI

J.1.1. Taş Kömürü

İl sınırlarımızda taşkömürü rezervi bulunmamaktadır.

J.1.2. Linyit

Bölge içerisinde zengin linyit kömür yatakları mevcut olup, bu yataklar İlin kuzey ölgesindeki Saray İlçesi ile İlin batısında bulunan Malkara İlçesinde bulunmaktadır.

SARAY KÖMÜR HAVZASI

Tekirdağ-Saray kömür havzası, Trakya'nın doğusunda ve İstanbul'un 130 km. batısında yer alır. Bölgede Edirköy, Safaalan ve Küçükyoncalı sektörleri olmak üzere 3 ayrı kömür sahası mevcuttur. Havza Karadeniz kıyısından 35 km. içeride olup, doğuda Sinekli, batıda ise Vize sahaları ile kömür açısından devamlılık gösterir.

Kısa Jeolojik Bilgi:

Saray kömür havzasının temelini Paleozoik yaşlı metamorfik şistler ve magmatik kayalar oluşturur. Granit kökenli magmatiklerin ise sokulum yaşı Üst Kretase'dir. Temel üzerine Eosen yaşlı taban kırıntıları ile Congeria'lı kireçtaşları ve marn'lar yer alır. Bunların üzerine değişik kalınlıkta kömür içeren Oligosen yaşlı seriler oturur ve kumtaşı ile başlayıp kil-kum-silt ardışığı ile devam ederler. Tabaka eğilimleri 5°-10° civarındadır. Kömürlü birimler üzerine kumtaşı, çakıltaşı ve yeşil killerle temsil edilen Orta ve Üst Miyosen yaşlı birimler mevcuttur. Bunlar karasal fasiyes özelliğindedirler. Pliosen ve Pleistosen birimleri kum ve çakıllardan oluşur ve sahanın tamamını kaplar. İçerisinde blok boyutunda kireçtaşları ve kil mercekleri bulunur. Tabakalar genelde NW-SE doğrultulu ve SE eğilimlidir.

Hukuki Durum:

Saha halen TKİ Kurumu uhdesinde olup, 36.127 ha. büyüklüğündedir. İşletme ruhsatı 15.10.1987 tarihinde alınmıştır ve 25 yıl sürelidir.

Mevcut Kömür Arama Sondajları:

Havzada 1974 tarihinde başlanılarak MTA tarafından toplam 376 adet ve 33494,68 m. (1989 dahil) sondaj yapılmıştır. Ayrıca DSİ tarafından da 1980 yılında toplam 131 adet kömürlü sahanın tahkiki amacıyla sondaj yapılmıştır.

Sahanın Bugünkü Durumu:

Saha halen TKİ Kurumuna bağlı Trakya Linyitleri İşletmesinde çalıştırılmakta ve üretilen kömür civarda teshin ve sanayi amaçlı kullanılmaktadır. Sahada tek açık olan Edirköy sektöründen yılda 90.000 ton civarında üretim yapılmaktadır. Havzada Safaalan sahasında 1960'lı yıllarda yeraltı işletmesi olarak deneme çalışması yapılmıştır. Tavan sulu ve akıcı kum niteliğinde olduğundan desandre açılması aşamasında zorlukla karşılaşılmış ve güvenlik nedeniyle ocak kapatılmıştır.

Rezerv Miktarı :

Saray kömür havzasındaki üç ayrı sektörde toplam 1995 başı itibariyle 38.386.000 ton üretilbilir açık ocak rezervi mevcuttur. Bunun dağılımı şöyledir; Edirköy 9.120.000 ton, Safaalan 15.266.000 ton, Küçükyoncalı 14.000.000 ton olmak üzere toplam 38.386.000 ton'dur. Yeraltı işletmesine uygun rezerv miktarları ise 88.000.000 ton olup, sektörler göre dağılımı şöyledir; Edirköy 5.800.000 ton, Safaalan 35.000.000 ton, Küçükyoncalı 47.200.000 ton'dur.

Mevcut Rezervin Değerlendirilmesi:

Saray linyit havzasında mevcut 126.386.000 ton rezervin 88.000.000 tonu yeraltı işletmesine elverişlidir.

Kömür kalitesi yeterli düzeyde olmadığından ve tavan genellikle gevşek kayalardan meydana geldiğinden bu rezervin yeraltı işletmesi ile çalışılması mümkün koşullarda uygun görülmemektedir. 38.386.000 ton olarak açık işletme rezervinin çalışma oranı ortalama 12.3 m³/ton olup, her üç sektörde de üretilmeye elverişli durumda bulunmaktadır. Halen 100.000 ton/yıl civarında olan üretim miktarının, mevcut rezerv miktarına göre asgari 10 katı artırılması gerekmektedir.

Saray kömürleri, fazla su içerdiğinden açık havada depolanmaya müsait olmayıp, kısa sürede tozlanmaktadır. Kükürt içeriği fazla olmamakla beraber, stoklama güçlüğü nedeniyle teshinde yaygın olarak kullanılmamaktadır. Kömürün briketlenmesi katkı maddesine gereksinim gösterdiğinden ve yıkanarak zenginleştirilmesi ekonomik görülmediğinden, üretim miktarı mevcut rezerve uygun düzeye çıkarılmaktadır. Saray kömürlerinin en uygun tüketim şeklinin termik santralde değerlendirilmesi olduğu bilinmektedir. Termik santral kazanlarının akışkan yataklı olması ve gerekirse desülfürizasyon tesisi ile beraber korunması durumunda çevresel bir sorun meydana gelmeyeceği açıktır. Havzada mevcut akarsuların santral için

yeterli olması durumunda santralin sadece 35 km. mesafede bulunan deniz kenarına kurulması olasıdır.

MALKARA KÖMÜR HAVZASI

Tekirdağ-Malkara kömür havzası, Trakya'nın batısında yer alır. Bölgede Ahmetpaşa, Evrenbey, Karamurat, Hasköy ve İbrice sektörleri olmak üzere 5 ayrı kömür sahası mevcuttur.

Ahmetpaşa Sahası:

Toplam 14 adet 2500 m. rezerv arama sondajı yapılmıştır. 7 adet linyit damarı kesilmiş ise de, ortalama kalınlıkları 1.55 m., 1 m. ve 0.80 m. olan üç damar yeraltı olarak çalışılmaktadır. Toplam rezerv miktarı 10.500.000 ton (görünür+muhtemel) toplam kükürt miktarı %0.50-1.63 ve alt ısıl değeri Kcal/kg. civarındadır.

Evrenbey ve Karamurat Sahası:

Toplam 14 adet 2150 m. rezerv arama sondajı yapılmıştır. 7 adet linyit damarları kesilmiştir. Ortalama 0.9 m. kalınlığında olan yalnız bir damar çalışılmaktadır. Üst örtü kalınlığı ortalama 81 m. olup, toplam 14.000.000 ton civarında rezervin tamamı yeraltı işletmesine elverişli durumdadır. Toplam kükürt miktarı %1.4, Alt Isıl değeri ise 2360 Kcal/kg. civarındadır.

Hasköy ve İbrice Sahası:

Toplam 15 adet 6743 m. rezerv arama sondajı yapılmıştır. 7 adet linyit damarından, ortalama kalınlıkları 1.30 m., 0.70 m. ve 0.87 m. olan üç damar açık ve yeraltı işletmesi olarak çalışılmaktadır. Toplam rezerv miktarı 35.000.000 ton, ortalama kükürt %1.5 ve Alt Isıl değeri 2500 Kcal/kg. civarındadır. Kömür damarı ince, dağınık ve derinde bulunduğu için ekonomik nedenlerle kurulacak bir termik santralı besleyecek özellikle görülmemektedir.

TEKİRDAĞ–Saray/K.Yoncalı Sahası :

1) Genel Jeoloji:

Sahada, Oligosen, Pliyosen ve Kuvaterner'e ait çökeller bulunmaktadır. Oligosen'in (kömürlü seri) tabanında kumtaşları ve Congerialı kireçtaşları vardır. Bunların üzerinde uyumlu olarak Karton marnlar, daha üstte ise linyitli seri gelmektedir. Linyit, burada ince kumlu tüf ve marnlar veya kumtaşları arasında yer almaktadır. Pliyosen, bölgede ince kum, kil, marn, tüfitli bir seviye ile temsil edilir. Oligosen serisi üzerine uyumsuz olarak gelir. Tabakalanma göstermez. Kısa mesafelerde yanal geçişli, yer yer fazlaca çimentolanmış olarak gri, yeşilimsi sarı renklerde görülür. Pleistosen, Pliyosen birimleri üzerine uyumsuz olarak gelir. Genellikle kırmızımsı renkli kil, çapraz tabakalı kum ve silis çakıllarından oluşur.

2) Kömürün Özellikleri :

Kömür Kalınlıkları:	Kömür Derinlikleri:	Orjinal Kömürde Kimyasal Özellikler		
			Açık işletme	Kapalı işletme
Minumum Kalınlık : 0.30 m.	Minumum Derinlik: 17.00 m			
Maksimum Kalınlık 4.00 m	Maksimum Derinlik:200.000 m.	Su	% 39.88	% 42.40
Ortalama Kalınlık 2.50 m	Ortalama Derinlik : 90.00 m.	Kül	% 25.09	% 16.56
Kömürün Yayılma alanı : 26.9 km ²		Kükürt	% 1.88	% 1.70
Kömürün Yoğunluğu 1.39 ton/m ³		AID Kcal/kg	1947	2194
Görünür Rezerv		41.857.000 ton		31.722.000 ton
Toplam Rezerv		73.579.000 ton		

İşletme Yöntemi: Açık ve Kapalı yöntemle işletme yapılmaktadır.

TEKİRDAĞ–Saray/Safaalan Sahası :

1) Genel Jeoloji :

Sahada, Eosen, Oligosen, Pliyosen ve Kuvaterner'e ait çökeller bulunmaktadır. Eosen, kireçtaşları ve silisli kumlar ile temsil edilir. Fosil bakımından zengin gözüken kireçtaşları içinde özellikle Nummulitler, Echinide ve Ostrealar bol miktarda bulunur. Oligosen'in (kömürlü seri) tabanında kumtaşları ve Congerialı kireçtaşları vardır. Bunların üzerinde uyumlu olarak Karton marınlar, daha üstte ise linyitli seri gelir. Linyit, burada ince kumlu tüf, marınlar ve kumtaşları arasında yer alır. Pliyosen, bölgede ince kum, kil, marın ve tüfitli bir seviye ile temsil edilir. Oligosen serisi üzerine uyumsuz olarak gelir. Tabakalanma göstermez.

Kısa mesafelerde yanal geçişli, yer yer fazlaca çimentolanmış alacalı gri, yeşilimsi sarı renklerde görülür. Kuvaterner, Pleistosen ve Pliyosen yaşlı birimler üzerine uyumsuz olarak gelir. Genellikle kırmızımsı renkli, çapraz tabakalı kum ve silis çakıllarından oluşur.

2) Kömürün Özellikleri :

Kömür Kalınlıkları:	Kömür Derinlikleri:	Orjinal Kömürde Kimyasal Özellikler		
			Açık işletme	Kapalı işletme
Minumum Kalınlık : 0.20 m	Minumum Derinlik : : 6 m.			
Maksimum Kalınlık : 4.08 m	Maksimum Derinlik : 170 m	Su	% 43.12	% 42.06
Ortalama Kalınlık : 2.00 m	Ortalama Derinlik : 60 m.	Kül	% 25.41	% 20.30
Kömürün Yayılma alanı : 24.2 km ²		Kükürt	% 1.86	% 1.22

	AID Kcal/kg	1677	1699
Görünür Rezerv	23.820.000 ton		23.227.000 ton
Toplam Rezerv	47.047.000 ton		

İşletme Yöntemi: Açık ve Kapalı işletme

TEKİRDAĞ–Saray/Edirköy Sahası :

1) Genel Jeoloji :

Havzanın temelini Paleozoyik yaşlı (Gnays şist, kuvarsit, fillit ve granit) kayalar oluşturur. Tersiyer oluşumlarının en alt seviyesini Eosen kalkerleri temsil eder.

Oligosen'in (kömürlü seri) tabanında kumtaşları ve Congerialı kireçtaşları bulunur. Üzerine Karton marnlar gelir. Karton marnlar üzerinde kömürlü serinin kumtaşları marn-kil ve kumlar yer alır. Linyit damarlarının tavan ve tabanı kil, kumlu killer ve siltli kumtaşlarından oluşur. Linyit, ekonomik ve kalınlık gösteren iki damar halindedir ve limnik özellik taşır.

2) Kömürün Özellikleri :

Kömür Kalınlıkları:	Kömür Derinlikleri:	Orjinal Kömürde Kimyasal Özellikler		
			Açık işletme	Kapalı işletme
Minumum Kalınlık : : 0.30 m	Minumum Derinlik:5.00 m.:		% 42.77	% 41.06
Maksimum Kalınlık : 4.00 m	Maksimum Derinlik : 120.00 m.	Su	% 24.07	% 19.11
Ortalama Kalınlık : 2.60 m	Ortalama Derinlik :. 60.00 m.	Kül	% 2.44	% 2.07
Kömürün Yayılma alanı : 6.9 km ²		Kükürt	% 2.44	% 2.07
Kömürün Yoğunluğu : 1.39 ton/m ³		AID Kcal/kg	1716	2120
Görünür Rezerv	15.684.000 ton		4.865.000 ton	
Toplam Rezerv	20.549.000 ton			

İşletme Yöntemi: Açık İşletme

TEKİRDAĞ–Malkara/Ahmetpaşa Sahası :

1) Genel Jeoloji :

Sahada sadece Oligosen ve Kuvaterner yaşlı çökeller bulunur. Oligosen'in (Kömürlü seri) tabanından kumtaşları ve Congerialı kireçtaşları vardır. Bunların üzerinde uyumlu olarak Karton marnlar, daha üstte ise linyitli seri gelmektedir. Linyit, burada ince kumlu tuf ve marnlar veya kumtaşları arasında yer alır.

2) Kömürün Özellikleri :

Orjinal Kömürde Kimyasal Özellikler			
Su	% 22.13	Kömürün Yoğunluğu	1.3 ton/m ²
Kül	% 37.38	Muhtemel rezerv	3.108.170 ton
Kükürt	% 1.56	Toplam rezerv	6.908.980 ton
AID Kcal/kg	2266		

İşletme Yöntemi: Kapalı yöntem

TEKİRDAĞ–Malkara/Evrenbey/Karamurat Sahası :

1) Genel Jeoloji :

Sahada Oligosen, Pliyosen ve Kuvaterner yaşlı çökeller bulunur. Oligosen'in (kömürlü seri) tabanında kumtaşları ve Congerialı kireçtaşları bulunur. Bunların üzerinde uyumlu olarak Karton marnlar, daha üstte de linyitli seri gelir.Linyit, burada ince kum, tuf, marn veya kumtaşları arasında yer alır.

Pliyosen, bölgede ince kum, kil, marn ve tüfitli bir seviye ile temsil edilir. Tabakalanma göstermez. Kısa mesafelerde yanal geçişli yer yer fazlaca çimentolanmış olarak gri, yeşilimsi sarı renklerde görülür.

2) Kömürün Özellikleri :

Kömür Kalınlıkları:	Kömür Derinlikleri:	Orjinal Kömürde Kimyasal Özellikler		
			Açık İşletme	Kapalı İşletme
Minumum Kalınlık : 0.10 m	Minumum Derinlik : : 43.60 m.			
Maksimum Kalınlık : 1.48 m	Maksimum Derinlik : 167.07 m	Su	%	% 33.28
Ortalama Kalınlık : 0.90 m	Ortalama Derinlik : 80.90 m.	Kül	%	% 27.33
Kömürün Yayılma alanı : 10.5 km ²		Kükürt	%	% 1.41
Kömür Yoğunluğu : 1.3 ton/m ³		AID Kcal/kg		2359
Görünür Rezerv				
Toplam Rezerv				

İşletme Yöntemi: Kapalı

TEKİRDAĞ–Malkara/Hasköy/İbrice Sahası :

1) Genel Jeoloji :

Sahada Oligosen, Pliyosen ve Kuvaterner’e ait çökeller bulunur. Oligosen, Hıdırcişme serisi ile başlar, üzerine tüfler, kireçtaşları, kumtaşları ve kömürün tabanını oluşturan marnlar gelir. Kömürlü seride de marn bulunur, ancak bu marnlar daha az kum kapsarlar. Kömür kapsayan kumtaşı, kil, marn seviyesi içinde düşey ve yatay fasiyes değişimleri görülür. Ekonomik olabilecek linyit paralik özellik taşır. Pliyosen, Oligosen serilerinin üzerine uyumsuz olarak gelir.

Kömürün Özellikleri :

Su	% 28.28	AID Kcal/kg	2277
Kül	% 31.14	Kömürün Yoğunluğu	1.667 ton/m ³
Kükürt	% 1.57	muhtemel rezerv	8.487.187 ton
İşletme Yöntemi	Açık ve Kapalı işletme yapıyor	kaynak mevcut	25.383.280 ton

“MTA Genel Müdürlüğü Elemanlarınca yapılan çalışmalar neticesinde Tekirdağ İli sınırları içerisinde toplam 173.467.260 ton toplam kömür rezervi mevcuttur.

J.1.3. Asfaltit

İlimiz sınırlarında asfaltit rezervi bulunmamaktadır.

J.1.4 Bitümlü Şist

İlimiz sınırlarında bitümlü şist rezervi bulunmamaktadır.

J.1.5. Hampetrol

İlimiz sınırlarında hampetrol rezervi bulunmamaktadır.

J.1.6. Doğalgaz

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Genel Müdürlüğüne bağlı Tekirdağ İli sınırları içinde kalan faaliyet alanlarında muhtelif sahalarda üretilip boru hatları vasıtasıyla civarındaki sanayi kuruluşlarına arz edilen doğalgaz sahalarının isimleri, mevkileri ve üretim miktarları Tablo J.3’te verilmiştir.

SAHA ADI	MEVKİİ	ÇIKAN DOĞALGAZ MİKTARI (m ³ /gün)
VAKIFLAR	Vakıflar Köyü Civarı	5.000
SEVİNDİK	Y.Sevindikli Köyü Civarı	30.000
KARAÇALI	Velimeşe-Önerler Köyü Civarı	40.000
G.KARAÇALI	Velimeşe-Önerler Köyü Civarı	220.000

YULAFLI	Yulaflı Köyü Civarı	120.000
GÖÇERLER	Beyazköy Civarı	400.000

Tablo.j-1. Tekirdağ İli Sınırlarında Doğalgaz Çıkan Sahalar

Amerikan şirketi THRACE Basın Natural Gas tarafından, Tekirdağ İli Hayrabolu İlçesinde doğalgaz çıkarılmakta olup, tesis kapasitesi 300.000 m³/gün, rezerv alanı 100 km², miktarı 200.000 m³/gündür. Doğalgazın nakledilmesi boru hatlarıyla yapılmaktadır.

Avustralya Şirketi Amity Oil International Pty. Ltd. (Göçerler Doğalgaz Üretim Sahası) tarafından, Tekirdağ İli, Saray İlçesi, Beyazköy Kasabası, Göçerler Köyü sınırları içerisinde, Köye 2 km. Bahçedere Köyüne de 1.5 km. mesafede doğalgaz çıkarılmakta olup, kesin olmamakla birlikte sahanın rezerv miktarı 1.7 milyar m³ olarak hesaplanmıştır. Doğalgazın satış miktarına ve kalitesine bağlı olarak doğalgaz üretiminin en az 10 yıl sürmesi beklenmektedir. Sahanın (ispatlanmış+muhtemel) rezervi 5.3 hm², (ispatlanmış+muhtemel+mümkün) rezervi 7.3 hm²'dir. Deneme üretiminde ~45 milyon m³/yıl (ortalama ~123.000 m³/gün) gaz çıkartılmıştır.

En yüksek doğalgaz üretim kapasitesi 341.500 m³/gün'dür. Sıvılaştırılmış Doğalgaz Tesisleri olarak, Marmara Ereğlisi İlçesi BOTAŞ LNG Terminal İşletme Müdürlüğü mevcut olup; doğalgaz arz kaynaklarının çeşitlendirilmesi ve doğalgaz arz güvenliğinin sağlanması için BOTAŞ tarafından LNG alım çalışmalarına 1984 yılında başlanılmış olup, yapılan ön fizibilite çalışmalarının uygun çıktığı görülmüş, yer seçimi ve tesisin projesinin hazırlanması amacıyla M.W.KELLOG firması ile 27.09.1985 tarihinde sözleşme imzalanmıştır.

14.04.1988 tarihinde BOTAŞ-Sonatrach(Cezayir) arasında 2 milyar Nm³/yıl doğalgaz eşdeğer LNG alım anlaşması imzalanmıştır. Daha sonra bu miktar 4 milyar Nm³/yıl'a çıkarılmıştır. Yine 1995 yılında yapılan bir anlaşma ile Nigeria LNG Limited şirketinden 1.4 milyar Nm³/yıl doğalgaza eşdeğer LNG alım anlaşması imzalanmıştır. Ağustos 1994 yılında ilk LNG tankerinin boşaltılması gerçekleştirilmiştir.

Terminal yılda 6 milyar Nm³/yıl doğalgaza eşit LNG gazlaştırıp gönderecek şekilde dizayn edilmiştir. 2002 yılında yaklaşık 4.5 milyar Nm³/yıl doğalgaza eşit LNG ithal edilerek gazlaştırarak gönderimi yapılmıştır.

BOTAŞ Tesisinin ana birimleri şunlardır;

- 300 m. uzunluğundaki ve 40.000 – 125.000 m³ LNG taşıyabilecek LNG tankerinin yanaşabileceği iskele,
- İskele üzerinde 3 adet 16 inç çapında ve gemiden LNG alımı sağlayacak dolun kolları ve boşaltılan LNG'nin yerini gazla doldurmak için 1 adet gemiye gaz verme kolu vardır.
- 3 adet her biri 85.000 m³ hacminde 168°C'deki LNG depolanacağı tank. Tankların her biri iç tankı %9 nikelli paslanmaz çelik ve dış tankı karbon çeliği olan ve her iki tank arası ve altı izolasyonlu çift cidarlı tanklardır. Her LNG tankının çevresinde ayrıca beton koruma duvarı vardır.

- Tanklardaki LNG'nin gazlaştırılması amacıyla;

- a) 3 adet deniz suyu kullanılan eşanjör,
- b) 4 adet doğalgazla çalışan ve su ısıtma sistemli eşanjör.

- Proseste kullanılan deniz suyunun ve yangın suyunun alınması için su alma ağızı,
- Proses sırasında kullanılan muhtelif pompa ve kompresörler,
- Gaz yakma kulesi (flare),
- Gazlaştırılan LNG'nin ölçüm ve kukulandırılması birimleri,
- Ölçülen ve kukulandırılan gazın Türkiye Doğalgaz Boru Hattına sevkini sağlayan 24 inç çapında ve 23 km. uzunluğundaki boru hattı ve pig istasyonu,
- Prosesin emniyetli çalışabilmesi için kullanılan sıvı nitrojen tankı ve muhtelif pompaları,
- Laboratuvar, atölye, yangın istasyonu, idari bina, gümrük binası, elektrik binası, kontrol binası ve telekomünikasyon sistemi, BOTAŞ LNG Terminali görev evler, evsel atıksularını temizleyen 60 m³/gün kapasiteli atık giderme tesisi mevcuttur.

J.1.7. Nükleer Kaynaklar (Uranyum ve Toryum)

İlimiz sınırlarında uranyum ve toryum rezervi bulunmamaktadır.

J.1.8. Orman

Tekirdağ İli topoğrafik yapısı içerisinde tarım alanına dönük coğrafik platolar bulunmasına karşın, bölgenin batı ve kuzeydoğu bölgelerinde ormanlık alanlar yer almıştır.

Bölge içerisinde odundan elde edilen enerji ısınma amaçlı olarak tüketilmekte olup, yıllık odun tüketimi 25.000 ton olarak görülmektedir.

J.1.9. Hidrolik

Bölgedeki akarsular üzerine kurulmuş 14 adet baraj bulunmakla birlikte, bunların hiçbirinden enerji üretimi yapılmamaktadır. Gelişmiş ve özellikle kuzey ülkelerinde açık deniz sahillerinde ve gel-git olayının olduğu denizlerde dalga (su) enerjisinden yararlanılmaktadır. Tekirdağ İlinde bu konuda çalışma yoktur. Tekirdağ İlinin Marmara Denizine sahili olmasına rağmen su enerjisinden yararlanma olanağı pek yoktur. Bu nedenle su enerjisi konusunda araştırma yapılmamıştır.

J.1.10. Jeotermal

Jeotermal enerji, yer kabuğunun erişilebilir derinliklerine olağan dışı olarak birikmiş ısının oluşturduğu bir enerji türüdür. Bu ısı yeryüzüne doğal olarak sıcak su kaynakları ve buhar şeklinde veya sondajlarla çıkarılan sıcaksu-buhar, buharsıcaksu şeklinde ulaşmaktadır.

Tekirdağ bölgesi içerisinde yer altı su kaynağı olarak 22.5°C ve 24°C sıcaklıkları arasında kaynaklar olduğundan jeotermal enerjiye yönelik çalışmalar yapılmamaktadır.

J.1.11. Güneş Enerjisi

Bölgede güneş enerjisi ile ilgili tesis bulunmamaktadır. İlimizde 2004 yılına ait aylara göre ortalama kalori miktarı ve güneşlenme potansiyeli Tablo J.1.1’te verilmiştir.

J.1.12. Rüzgar Enerjisi

Bölge alanı içerisinde rüzgar enerjisine dönük herhangi bir işletme bulunmamaktadır. Tekirdağ İli Meteoroloji İstasyonunca 2003 yılına ait yapılan rüzgar ölçümleri Tablo J.2’de verilmiştir. Çeşitli araştırmacıların hesaplarına göre Türkiye’nin teknik olarak kullanılabilir potansiyeli 120 milyar kw/h olup, bugünkü teknik ve ekonomik şartlara göre hesaplanan güvenilir ve kullanılabilir potansiyeli 12.4 milyar kw/h/yıl düzeyindedir. Potansiyel belirleme çalışmaları ve gelişen teknoloji neticesinde bu potansiyelin artması mümkündür.

J.1.13. Biyokütle

İlimiz sınırlarında biyokütle enerjisi üretimi ve tüketimine yönelik çalışma yapılmamıştır.

J.2. İKİNCİL ENERJİ KAYNAKLARI

Doğada potansiyel halde bulunan birincil enerji kaynaklarının çeşitli teknolojik donanımlarla bir çevrim sonucu enerji üretiminin elde edildiği sistemlerdir. Bu sektörlerden; Trakya Elektrik Üretim ve Tic. A.Ş. Elektrik Santrali uluslararası finansman kullanılarak, yapı-şlet-devret modeli ile gerçekleştirilen ilk termik santraldir.

İstanbul’un 100 km. batısında Marmara Ereğlisi İlçesinde kurulmuş olup, Tekirdağ İl sınırları içindedir. Santralin tipi, Kombine Çevrim Gaz Santrali, toplam gücü 478 MW’dir.

Ana yakıt olarak kullanılan gaz BOTAŞ’tan temin edilmektedir. İstenildiği zaman, sıvı yakıtla (diesel oil) en az 10 gün çalışabilecek şekilde dizayn edilmiştir.

Üretim kapasitesi yıllık 3.6 milyar kWh’dir. Yatırımın tamamı özel sermaye kaynaklarınca karşılanmıştır. Yapımı, ÇEÇ Olumlu belgesi alındıktan sonra 30 ay içinde tamamlanarak, Haziran 1999 tarihinde ticari işletmeye açılmıştır. Tesis 20 yıl işletildikten sonra Türkiye Cumhuriyeti’ne devredilecektir. Santral baca emisyon değerleri ve atıksular ilgili standartları sağlamaktadır. Unı-Mar Enerji Yatırımları A.Ş. uluslararası finansman kullanılarak, yapı-şlet- devret modeli ile gerçekleştirilen bir termik santraldir.

İstanbul’un 100 km. batısında Marmara Ereğlisi İlçesinde kurulmuş olup, Tekirdağ İl sınırları içindedir. Santralin tipi, Kombine Çevrim Gaz Santrali, toplam gücü 480 MW’dir. Ana yakıt olarak kullanılan doğalgaz BOTAŞ’tan temin edilmektedir. 693.000.000 m³/yıl

istenildiğinde sıvı yakıtla (diesel oil) en az 10 gün çalışabilecek şekilde dizayn edilmiştir. Üretim kapasitesi yıllık 3.6 milyar kwh'dir. Haziran 1999 tarihinde ticari işletmeye açılmıştır.

Tesis 20 yıl işletildikten sonra Türkiye Cumhuriyeti'ne devredilecektir. Ak Enerji Çerkezköy Santrali, 2 gaz türbini, 1 buhar türbini ve 2 atıksu kazanı ile 98 MW kurulu güçte ve 133,5 T/h buhar üretimi kapasiteli kojenerasyon teknolojisi ile üretim yapan doğa dostu bir santraldir. Ana yakıt doğalgazdır. İşletmede yılda yaklaşık 730.000.000 kwh elektrik ve 1.250.000 ton buhar üretilmektedir. Gaz Türbini 1, LM.2500 tip 21,5 MW güçte 13.08.1993 tarihinde, Gaz Türbini 2, frame 6 tip 43 MW güçte 15.04.1995'te buhar türbini 33 MW güçte olup 31.12.1996'da devreye alınmıştır. Atık ısı kazanı 1 Alamsaj-Alarko yapımı 30/70 ton/4 (destekleme brülörlü) 60 bar kapasitelidir. Atık kazanı 2, desa imali 63,5 ton/h 60 bar kapasitelidir. Ayrıca 10 ton/h-10 bar üretimi de vardır. Ayrıca sistemde 800 ton/gün kapasiteli delyonize su ve 3000 ton/gün kapasiteli dealkalize ünitesi, 60,22,10 cm 4 bar buhar kollektörleri, basınçlı hava istasyonları 31,5 KV ve 04 KV dağıtım merkezleri, doğalgaz RMS istasyonu gibi yardımcı üniteler mevcuttur.

Çerkezköy Organize Sanayi Kuruluşları Çerkezköy Santrali 31,5 borasından direkt beslenmektedir. Santral işletme personeli sayısı 36 kişidir.

Santral çeşitli arıza ve bakım durumlarında Çerkezköy ve çevresinin elektrik ihtiyacını karşılayacak yöreye fayda sağlamaktadır. Şahinler Enerji Santrali, Şahinler Holdingin enerji ihtiyacını karşılamak üzere 1993 yılının İkinci yarısında Çorlu'da bir kojenerasyon tesisi kurulmuştur. 1994 sonunda üretime geçen Şahinler Enerjinin kojenerasyon tesisi iki adet birleşik elektrik- ısı santralinden oluşmaktadır. Şahinler Enerji Üretim ve Dağıtım A.Ş., öncelikle Şahinler Mensucat A.Ş. ve Bilkont Dış Ticaret ve Tekstil San. A.Ş. Çorlu tesislerinin elektrik ve buhar enerjisini temin etmektedir.

Toplam 12 MW elektrik ve 28 ton/saat buhar üreten iki üniteden oluşan tesis, çevre kuruluşlarının da elektrik ihtiyacına cevap verebilecek bir kapasiteye sahiptir. Yılda 100.000.000 kwh elektrik enerjisi ve 200 bin ton buhar üreten Şahinler Enerji, önemli kuruluşlarımızdandır.

J.2.1. Termik Enerji

Bölgede termik enerji santrali bulunmamaktadır. Bazı özel firmalar doğalgaz çevrim santralleri ile doğalgazdan elektrik ve buhar elde ederek fazlasını çevre fabrikalara ücret karşılığı vermektedir.

J.2.2. Hidrolik Enerji

Bölgedeki akarsular üzerine kurulmuş 14 adet baraj bulunmakla birlikte, bunların hiçbirinden enerji üretimi yapılmamaktadır.

Tekirdağ bölgesinde kullanılmakta olan elektrik enerjisi, Hamitabat ve Ambarlı doğal gaz çevrim santrallerinden elde edilmekle birlikte, Çerkezköy ve Çorlu İlçelerinde bulunan özel sektör kaynaklı enerji santrallerinden de istifade edilmektedir. Yörenin elektrik enerji sistemi Keban Enterkonnekte sistemine bağlı olup, büyük arızaların meydana geldiği anlarda

bu sistem devreye girmektedir. Bölge içerisinde 2001 yılı sonu itibariyle 305.556 abone sayısı karşılığında 2.456.613.349 kw/h elektrik enerjisi kullanıldığı tespit edilmiş olup, abone sayısı Tablo J.4'te, abone tiplerine göre enerji kullanımı Tablo J.5_1 ve J.5_2'de verilmiştir.

J.2.3. Nükleer Enerji

Tekirdağ İli genelinde bulunan sanayi, kamu kurumu KİT, Ticarethane ve konutlarda tüketilen enerji kaynağı, elektrik, kömür ve oduna dayalı olarak kullanılmakta olup, bu enerji kaynakları dışında başka bir enerji kaynağı bulunmamaktadır. Bölgemizde nükleer santral bulunmadığından enerji üretimi yapılmamaktadır. Ayrıca radyoaktif kaynak rezervleri de bölgemizde bulunmamaktadır. Elektrik elde edilmesinde nükleer enerji bir üretim hammaddesi olduğu için buradan kaynaklanan çevre sorunlarının incelenmesi, sadece üretim safhası için yapılabilir. Komşu ülkelerdeki nükleer santrallerde meydana gelen arızalar, ülkemizde de çevre sorunlarına sebep olmaktadır.

J.2.4. Yenilenebilir Elektrik Enerjisi Üretimi

Rüzgar, jeotermal, güneş ve biyokütle enerji üretimleri hakkında bilgi J.1.10, J.1.11, J.1.12 ve J.1.13 bölümlerinde verilmiştir.

J.3. Enerji Tüketiminin Sektörlere Dağılımı

Konu ile ilgili sağlıklı bilgiler bulunamamıştır.

J.4. ENERJİ TASARRUFU İLE İLGİLİ YAPILAN ÇALIŞMALAR

Tekirdağ İlinde elektrik enerjisi, diğer enerji kaynaklarına göre önemli bir yere sahiptir. Zira Tekirdağ İli hem elektrik üreticisi hem de tüketicisi konumundadır. Diğer yandan elektrik enerjisi, toplam enerji kullanımı içerisinde son derece önemli bir konuma sahiptir.

ABONE GRUBU	TEKİRDAĞ	ÇORLU	ÇERKEZKÖY	TOPLAM
Resmi Daireler	768	148	77	993
Belediyeler	358	104	73	535
KİT'ler	167	39	33	239
İştirakler	154	1.434	132	1720
Bağlı Ortaklık	20.788	12.012	6.283	39083
Sanayi	170.377	76.368	52.666	299411
Ticarethane	2.550	1.729	743	5022
Meskenler	736	235	129	1100

Şantiyeler	303	67	22	392
Hayır Kurumları	-	-	-	-0
Muhtelif İş ve Hiz	-	-	-	-0
Tarımsal Sulama	676	273	178	1127
TOPLAM	196.877	92.409	60.336	349.622

Tablo .j-2. Sektörlere Göre Abone Sayıları 2011

Kaynak: Trakya Elektrik Dağıtım A.Ş. Gen.Müd. APK Müdürlüğü (TREDAŞ)

ABONE GRUBU	AKTİF	REAKTİF	GÜÇ	TOPLAM TÜKETİMDEKİ PAYI %
Resmi Daireler	35.271.526	2.066.460	0,0	2,2
Belediyeler	70.238.905	3.489.730	29760,0	4,4
KİT'ler	69.765.224	332.544	0,0	4,3
Sanayi	802.428.536	8.267.567	478986,0	49,9
Ticarethane- Yazıhane	135.173.061	4.419.356	0,0	8,4
Meskenler	368.149.466	0	0,0	22,9
Şantiyeler	84.820.894	8.208.430	0,0	5,3
Hayır Kurumları	2.458.297	290.873	0,0	0,2
Tarımsal Sulama	3.363.591	217.394	0,0	0,2
Kaçak	6.991.474	0	0,0	0,4
İbadethane	968.350	0	0,0	0,1
Genel Aydınlatma	28.784.235	0	0,0	0,1
GENEL TOPLAM	1.608.413.559	27.292.354	508.746	100

Tablo.j-3. Sektörlere Göre Elektrik Enerjisi Tüketimi 2011 (kw/h)

Kaynak: Trakya Elektrik Dağıtım A.Ş. Gen.Müd. APK Müdürlüğü (TREDAŞ)

K. SANAYİ VE TEKNOLOJİ

K.1. İL SANAYİNİN GELİŞİMİ, YER SEÇİMİ SÜREÇLERİ VE BUNU ETKİLEYEN ETKENLER

Tekirdağ, konumu itibariyle tarıma dayalı toprak yapısına sahip olmasına rağmen, bölgede gelişmekte olan tekstil sanayinin etkisi ile İl yerleşim alanının kuzeyinde yer alan Muratlı, Çorlu, Çerkezköy İlçelerine ait tarım alanları, sanayi alanı olarak kullanıma açılmıştır. Bu bölgedeki sanayi oluşumundaki en büyük etken, çevrenin İstanbul'a yakınlığı ile, İstanbul topraklarından taşan (desantrilize edilen) sanayi kuruluşlarının bölgede faaliyete geçmesi yanı sıra, ithalat ve ihracatta büyük avantaj sağlayan E-80, E-90 Avrupa Karayolunun

bölge içerisinde geçmesi ve sektörel anlamda bölgede yer seçen sanayiye önemli bir girdi sağlayan yer altı suyunun bolluğudur.

İl çevresinde kurulmuş ve kurulmakta olan sanayi tesislerinin işgal ettikleri arazilerin, gerek tarım arazisi olması nedeniyleülke tarım ekonomisini olumsuz etkilemesi ve gerekse de sanayi tesislerinin üretimi sonucu oluşan her türlü kirliliğin etkisiyle ekolojik yapının her geçen gün bozulmasına neden olması açısından yer seçiminin isabetli olmayışıdır. Ancak Bakanlığımızca onanmış olan Çevre Düzeni Planları ile birlikte gerek toprağın, gerek suyun, dolayısıyla tüm doğal kaynakların kullanımına limitler getirilmiş, sürdürülebilir bir kalkınmanın ilk adımı atılmıştır. Bölge içerisinde bulunan sanayi kuruluşları, ülke ekonomisine olduğu kadar, yöre ekonomisine de büyük avantaj sağlamakta olup, sanayi tesislerinin kuruluş alanlarının ülkemizin geleceği açısından planlı bir şekilde yerleştirilmesi sonucunda daha büyük faydaların sağlanacağı açıkça ortadadır.

K.2. GENEL ANLAMDA SANAYİNİN GRUPLANDIRILMASI

Tekirdağ İlinin İstanbul'a yakın oluşu ile ithalat ve ihracat kolaylığı sağlayan Avrupa karayolunun bölgenin kuzey kesiminden geçmesi sonucunda İl'e bağlı İlçeler bazında Çerkezköy ve Çorlu İlçelerinde sanayi kuruluşlarının yoğun olduğu görülmektedir. Her iki ilçede de öncelikle oluşan sanayi bölgesi içerisinde tekstil, deri ve gıda sanayi sektörleri büyük yoğunluk göstermekte olup her yıl sayıları artmaktadır.

Tekirdağ Cumhuriyet öncesinde ve 1930'lu yıllara kadar toprağa oldukça verimli bir tarım vilayeti idi. Bugünde topraklarının verimliliği ve zengin tarım alanlarıyla adını duyurmaktadır. Bu nedenle bölgedeki sanayinin ilk adımlarını yine tarıma bağlı şarap ve içki fabrikasıyla un ve yağ fabrikalarıyla sanayi sektöründeki ilk adımların atıldığı görüldü.

Türkiye'nin ilk demir yolları yapılırken Avrupa ile bağlantısı İlimiz Çorlu ve Muratlı ilçeleri üzerinde olmuştur. İlimizde ilk sanayi sektörü Tekirdağ şehrinin güney batısında 100 ha. saha kurulmuş bulunan Tekele ait şarap ve içki fabrikası 1931 yılında işletmeye açılmıştır. Kuruluşunda 2.5 Milyon litre kapasite ile hizmete giren fabrika üzüm rekoltesinin artışına bağlı olarak tevzi edilmiş 1973'lerdeki 7.5 Milyon üzüme tekamül eden 5 milyon litrelik şarap imal kapasitesi 1997 yılında 15.5 milyon tona çıkarılmıştır. Türkiye Tekel Şarap üretiminin 1/3'ü bu fabrikada imal edilmektedir. İmal ettiği 6.5 Milyon litre şarabın 1.5 milyon litresini kanyak sumasını 2 milyon litresi İsveç, Almanya, İsviçre olmak üzere ihraçlığa geri kalan kısımda rakı ve şarap üretiminde değerlendirilmektedir.

Son yıllarda gittikçe artan yaş üzüm rekoltesine cevap verilmek amacıyla İlimizde mevcut Bağcılık Araştırma Enstitüsünce yörede üzüm ıslahı ile ilgili çalışmalar sürdürülmekte, mahsulün yerinde değerlendirilmesi amacıyla konuya bağlı Tekel İşletmesince Şarköy İlçesinde 7 milyon litre, Uçmaktara köyünde 800-1000 litre kapasite ile 2 adet imalathane mevcuttur. Yine Şarköy İlçemizde 1933 yılında özel sektöre başlatılan şarap yatırımı yıllar itibarıyla artmaya başlamıştır. İlçede 39 adet şarap imalathanesi bulunmaktadır. Bunlardan devamlı üretim yapan Doluca ve Topkapı İşletmeleri ile sezonluk olarak faaliyet gösteren 10 tane küçük kapasiteli işletmeler mevcuttur. Yörede üretilen şaraplar yarışmalara katılarak her seferinde altın ve gümüş madalyalar kazanmak suretiyle Türk şarapları itibarını

korumuştur. Doluca kırmızı ve beyaz, Villa Doluca, Moskoda etiketleri adı altında satış yapılmaktadır.

İlimizdeki tarım ve gıdaya dayalı özel sektöre ait ilk 10 fabrikası yine aynı tarihler içerisinde 1930'larda un değirmenleridir. İstanbul'a yakınlığı ile önemli derecede avantajlara sahip olan ilimiz 1960'lara kadar kendi içerisinde bir tüketim toplumu olarak faaliyetini sürdürmüş, 1960'lı yıllardan sonra başlayan sahil bağlantı yolunun kurulmasıyla öncelikle tarıma dayalı sanayi yani un, yağ vs. ve diğer sanayilerdeki yatırımların fazlaştığı göze çarpmaktadır. 1970'li yıllarda tarıma bağlı olarak yapılan hayvancılıkla ilgili olarak Çorlu yöremizde deri sektöründe ufak işletmelerin açıldığı görülmekte, 1973 yılında Çerkezköy İlçesinde 4500 dönümlük arazide kurulan Organize Sanayi Bölgesi ile Tekirdağ İlinde esas sanayi yoğunlaşması başlamıştır. Üretim ve kalitedeki yüksek kapasite gücüne dayalı büyük sanayi işletmelerinin mevcut olduğu Organize Sanayi Bölgesi 143 sanayi parselin ayrılmış alt yapısı tamamlanarak 188 firmaya satılmıştır.

1960'lardan 1980'lere kadar deri fabrikaları, Gabralı Gıda, Trakya İplik Sanayi, Narin Tekstil, Akip Tekstil, Gümüşsuyu Halı Sanayi, Dinarsu İmalat A.Ş., Hema Hidrolik Makine Sanayi, Ak-Kimya Sanayi, PEG Profilo Elektrikli Gereçler, Aksu İplik Fabrikaları, Yünsa A.Ş. gibi farklı alanlarda faaliyet gösteren sanayi kuruluşları üretimleriyle öne çıkmıştır. Çerkezköy'de faaliyet gösteren PEG Elektrikli Gereçler Sanayi Ticaret A.Ş. üretimdeki yıllar itibarıyla kapasite artışını sürdürmüş 1997 yılında Bosch firması ile birleşerek Avrupa'ya önemli ihraç yapan sanayi kuruluşu haline gelmiştir.

Firma soğutucu da ülke üretiminin % 40'ını çamaşır makinasında üretiminin %20'sini, fırında ülke üretimine % 20'sini, bulaşık makinasında ülke üretiminin %15'ini karşılamaktadır.

Çerkezköy'de 1973 yılında Organize Sanayi Bölgesi içerisinde yer alan Hema San. ve Tic. A.Ş. kuruluşunda otomotiv parçası üretimi olarak planlanmış zaman içerisinde kalitedeki üstünlüğünü ispatlayarak gelişimini sürdürerek maden direği üretimi, otomotiv hidrolik üniteleri, direksiyon ve otomotiv yedek parçasındaki, hidrolik parçasındaki, hidrolik kaldırıcı valf, hidrolik pompa, krank, fren ve savunma sanayi gereçleri üretim grupları dikkate alındığında ithal edilenler haricinde yerli üretimde Türkiye'nin %100'ü firma tarafından üretilmektedir. İlimizde en büyük teknolojik gelişim 1980 sonrası İstanbul'un metropol kenti ilan edilerek sanayiden arındırılması projesi ile başlamıştır.

Trakya ve buna bağlı olarak İlimizin E-25 ve E-5 güzergahları üzerinde olması, denizli demir yolu ulaşımının bulunması ve yörede geniş istihdam ve eğitim potansiyelinin bulunması, yörenin teşvike açık olması nedeniyle ayrıca İstanbul'a yakınlığı nedeniyle müteşebbisçilerce aranır hale gelmiştir. Bu çerçevede öncelikli Çorlu ve Çerkezköy ağırlıklı olmak üzere ilimizin her yanına bir akın başlamıştır. 1980 sonrası Türkiye'nin ihracatının hızlı gelişmesi ve dünyaya açılması nedeniyle öncelikle tekstil grubunda büyük yatırımlar başlamıştır. 1998 yılında yatırımların takip ve kontrollerinin İlimiz Sanayi ve Ticaret Müdürlüğü'ne verilmesiyle yöredeki mevcut sayısının izlenmesi daha net şekilde sağlanmış ve bu yılda Devlet Planlama Teşkilatınca İlimizdeki 163 adet teşvikli yatırımın olduğu tespit edilmiştir. Bu teşvikler daha ziyade Çorlu ve Çerkezköy'de yatırım yapacak, %90 tekstil grubu, %5 makine imalat grubu, %2 elektronik, %3 gıda sektörlerine verilmiştir.

Ayrıca; İstanbul'daki sanayinin taşınması amacıyla alternatif seçim alanı olarak Çorlu ve Çerkezköy'de yoğunlaşmanın arttığı görülmektedir.

Yatırımların yoğunluğu Çorlu E-5 yolunun her iki yanındaki 25 km.'lik bir alanı kapsayarak Kırklareli hududuna kadar devam etmekte, Çerkezköy İlçemizde Organize Sanayi Bölgesi içerisinde yoğunlaşmakta bunların dağılımına; Mevcut sanayinin dağılımı 1994 yılı itibariyle Tekirdağ-Çorlu hattı 9, Marmara Ereğli'sinde 2, Çorlu-Türkgücü Köyü 9, Çorlu-Muratlı-Karıştıran hattında 63, Muratlı-Karıştıran hattında da 7 tanedir. İlimizde 1950 yılı itibarıyla 2, 1965'te 7, 1980 yılında 53 sanayi tesisi mevcut olmasına karşın 1994 yılında 284, 1994'te 338, 1997'de 446 ve 1998 sonu itibariyle 544 adet muhtelif iş kollarına ait sanayi kuruluşu mevcuttur. Bölgemizdeki iş kolları kalifiye eleman gerektirmesi nedeniyle eğitim durumunun %98'lerde olması nedeniyle gelişen dönem içerisinde hızla eleman gelişimi sağlanmış ve istihdamdaki artış 1987'deki Bulgaristan'dan Türkiye'ye göç eden ve kısa sürede yöreye ve çalışma ortamına uyum sağlayan soydaşlarımız ile yöredeki işçi sayısındaki ihtiyaç giderilmiştir.

Buna rağmen mevcut sanayideki artışın hızla sürmesi ve her geçen gün kapasite artırımındaki ihtiyaç büyümesi nedeniyle mevcut firmalar birbirinden işçi temin etmekte veya daha uzak yerleşim yerlerinden taşıma yapmaktadırlar. İlimizdeki işçi sayısı 1997'de 41979, 1998'de 41173 olup tekstilde yaşanan kriz tekstilin 1998 yılında krizi ve Rusya'nın ekonomik yönden büyük krize girmesi ilimizdeki tekstil ve deri firmalarını önemli ölçülerde etkilemiştir.

Zira bölgemizde üretimi yapılan deri ve tekstil sektörlerinin %90'nı ham ve yarı mamül şekilde olup konfeksiyon üretimi daha ziyade İstanbul ilinde olmaktadır.

1992 yılında tekstil sanayinde 12 adet, ilaç sanayinde 1 adet, deri sektöründe 1 adet, elektrik sanayinde 1 adet, ayakkabı sanayinde 1 adet, ambalaj sanayinde 1 adet, toprak sanayinde 1 adet, gıda sanayinde 1 adet, yem sanayinde 1 adet, elektronik sanayinde 1 adet; 1993 yılında tekstil sanayinde 13 adet, deri sanayinde 5 adet, metal sanayinde 3 adet, 1994 yılında tekstil sanayinde 12 adet, kimya sanayinde 2 adet, deri sanayinde 10 adet olmak üzere 82 adet sanayi kuruluşu yeni faaliyete geçmiştir.

İl genelinde 1994 yılı itibariyle bu sayı toplam 284'tür. 1995 yılında 338, 1996 yılında 396, 1997 yılında 446, 1998 yılı itibariyle gıda da 93, tekstilde 167, deride 113, metal ve otomobilde 40, toprakta 20, ambalaj kağıtta 14, kimya 57, ağaç 7, elektrik-elektronik 7 ve diğer sektörlerde 17 adet sanayi kuruluşu olmak üzere İl genelinde toplam sayı 544'e sanayi kuruluşu faaliyetini sürdürmekte olup halen yapımı sürmekte olan değişik sektörlerde ait sanayi kuruluşlarında faaliyete geçmesiyle birlikte Aralık 1998 ayı itibariyle Tekirdağ İlindeki bu sayı 650 civarındadır.

Tekirdağ İlimizdeki mevcut sanayinin yeni teknoloji ve yüksek kapasiteleri nedeniyle yeni üründe kaliteye önem verilmiş ve ihracatlarda önemli ölçüde kalite artırımı yapılmıştır. Bu çevrede her gün artan seviyede ISO 9000 kalite belgeli firmaların sayısı hızla artmaktadır. Bunun yanında mevcut sanayide yüksek sanayide çevre bilinci gelişerek arıtmaları tamamlanmıştır.

Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi:

İstanbul metropolitan planı Çerkezköy'ün bir alternatif olarak benimsenmesi ve Çerkezköy'ün coğrafik, jeolojik, hidrografik, iklim, toprak, bitki örtüsü, ziraat, ticari, ekonomik durumları etüt edildikten sonra Bakanlar Kurulunun 23.03.1973 tarih ve 7-6177 sayılı kararname ile Çerkezköy'de Organize Sanayi Bölgesi kurulması kabul edilmiştir.

Organize Sanayi Bölgesi 4500 dönümlük arsa üzerine kurulmuş olup, 143 sanayi parseli üretilmiş ve alt yapısı tamamlanarak 118 firmaya satılmıştır. Halen bölgede 159 fabrika üretim yapmaktadır. Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi'nin bölgede yatırım yapmak isteyen yatırımların taleplerini karşılamaması üzerine bölge dışında sanayi tesisleri kurulmaya başlamıştır.

Bunun üzerine Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi Tevsii alanı olarak adlandırılan yaklaşık 800 ha. alan Devlet Planlama Müsteşarlığı'nın 15.10.1990 tarih ve 90-5781 sayılı yazı ile Organize Sanayi Bölgesi Tevsii alanları tescil edilmiştir. Bu bölgede halen 34 sanayi tesisi üretimde olup, bu tesislerde 12000 işçi çalışmaktadır. Organize Sanayi Bölgesi Tevsii alanında küçükü büyüklü 275 adet sanayi parseli mevcuttur. Birinci Organize Sanayi Bölgesinin merkezi arıtması kurulmuş olup toplam debisinin % 93'ü endüstriye, % 7'si evsel nitelikli atık suları arıtmaktadır. Bu arıtmanın 31.05.1996 tarihinde kesin kabulü yapılmıştır.

Malkara Organize Sanayi Bölgesi:

Malkara Organize Sanayi Bölgesi 22.04.1994 tarihinde kurulmuş olup 100 ha. oluşmaktadır. Organize Sanayi Bölgesinin imar planları hazırlanmış olup, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na gönderilmiş planlar Bakanlıktan geldikten sonra alt yapı çalışmaları yapılacaktır.

Hayrabolu Organize Sanayi Bölgesi:

22.04.1994 tarihinde kurulmuş olup 100 hektardır bunun 610 dekar sanayi arsasını oluşmaktadır. Toplam 100 sanayii parselin 47'sinin yer tahsisi yapıldı, faal olan 4 işletme mevcut. Alt yapı uygulama planları müteşebbis heyetten geçmiş, arıtma dışında tamamlanmış olup, arıtma tesisinin de 2011 yılında ihalesi yapılacaktır.

Çorlu Deri Organize Sanayi Bölgesi:

15.07.1996 tarihinde kurulmuş 132 ha. oluşmaktadır. Deri Organize Sanayi Bölgesinde 150 parsel mevcuttur. Bu parseller üzerinde halen 102 fabrika faaliyet göstermektedir. Deri Organize Sanayi Bölgesinde 3 tane arıtma mevcuttur.

Tekirdağ Sanayi Sitesi:

1973 tarihinde Sanayi Sitesi Kooperatifi kurulmuştur. 1980 yılında arsası alınmış ve 1990 yılında inşaatına başlanmıştır. 70.000 m² arsa üzerine kurulmuştur. 146 işyeri bulunmakta olup, doluluk sayısı 125 e ulaşmıştır.

Çorlu Koordine Küçük Sanayi Sitesi:

1972 yılında kurulmuştur. Yaklaşık 1000 ha. üzerinde kurulmuş olup 486 adet iş yeri, 72 adet acente blokları, 22 adet çarşı blokları, 1 adet çıraklık okulu, 1 adet camii, 1 adet lokanta, toplantı salonu, PTT, karakol, ilk yardım, 1'er adet olup, Tekirdağ'ın güzide sitelerinden biridir. Sitemiz amacına uygun olarak faaliyetlerine devam etmektedir. II. Etap işyeri inşaatları devam etmektedir.

S.S. Saray Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifi:

11.02.1982 yılında kurulmuş 1989 tarihinde faaliyete geçmiştir. 4100 m² alana kurulmuş olan kooperatif, 147 iş yerine sahiptir.

S.S.100. Yıl Tekirdağ 2.Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifi:

1982 tarihinde kurulmuş, 1985 yılında inşaatına başlanmıştır. 1989 tarihinde inşaatı bitmiştir. 230.000 m² alana kurulmuş olan iş yerinin %80-90 oranında çalışmaktadır. Alt yapısı T.E.K. tarafından yapılmış ve düzenli olarak çalışmaktadır. Kooperatifin su ihtiyacı Belediye tarafından sağlanmakta, kanalizasyon durumu düzenli olarak çalışmaktadır.

S.S.Muratlı Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifi:

1973 yılında kurulmuş olan kooperatif 1980 yılında arsası alınmıştır. 70.000 m²'ye inşa edilen kooperatif 130 adet iş yerine sahiptir. 90adet işyeri şu anda faal durumdadır.

S.S.Hayrabolu Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifi:

20.08.1968 yılında kurulmuş olan Hayrabolu Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifi 1981 yılında faaliyete geçmiştir. 232 işyeri mevcut olup, doluluk 219 işyerine ulaşmıştır. Bunların dışında, "Şarköy", "Malkara Madeni", "Çerkezköy " ve "Çorlu Birleşik Sanat Dalları" küçük sanayi siteleri yapı kooperatifleri arsa alım safhasındadır.

Tekirdağ İli Sanayi Kuruluşu Yerleşim Alanları

Organize Sanayi Bölgesi Yerleşim Alanı;

TEKİRDAĞ - ÇORLU 120 ha

TEKİRDAĞ - ÇERKEZKÖY I. ve II. Kısım 1330 ha
TEKİRDAĞ - HAYRABOLU 100 ha
TEKİRDAĞ - MALKARA 100 ha

Sanayi Bölgesi Yerleşim Alanı;

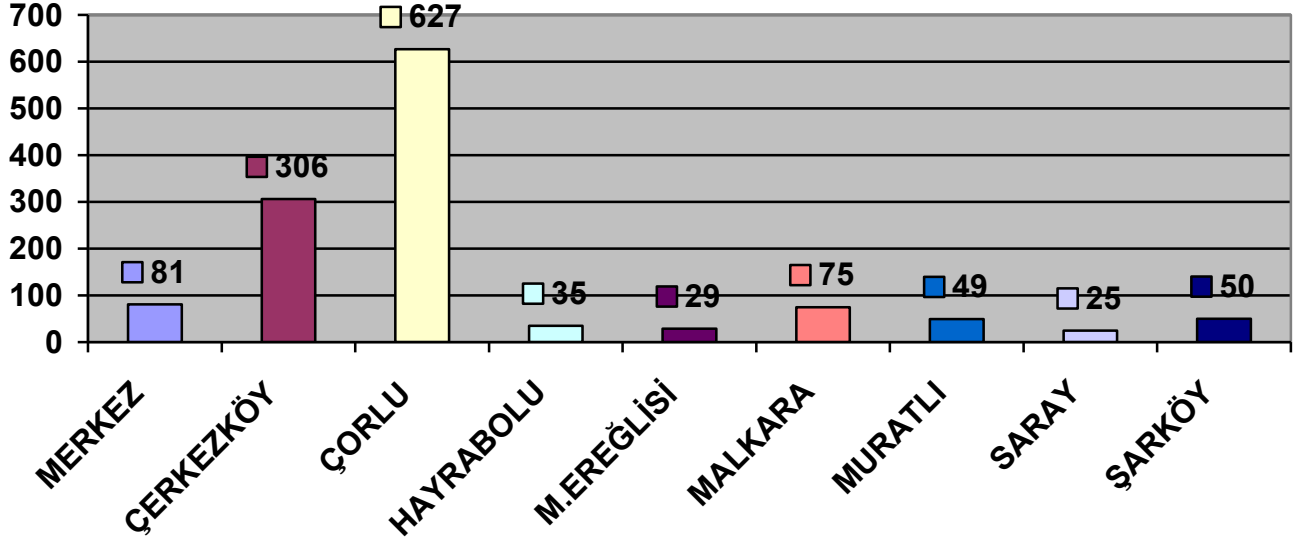
TEKİRDAĞ - ÇORLU/Bölge 110 ha
TEKİRDAĞ - ÇORLU/Karamehmet 264 ha
TEKİRDAĞ - ÇORLU/Velimeşe 500 ha
TEKİRDAĞ - ÇORLU/Serbest Bölge 200 ha
TEKİRDAĞ - MURATLI/Bölge 1000 ha
TEKİRDAĞ - ÇERKEZKÖY/Veliköy 190 ha

K.3. SANAYİNİN İLÇELERE GÖRE DAĞILIMI

Tekirdağ İlinin İstanbul'a yakın oluşu ile, ithalat ve ihracat kolaylığı sağlayan Avrupa karayolunun bölgenin kuzey kesiminden geçmesi sonucunda İl'de mevcut sanayi sektörünün bu bölge dahilinde yerleşmesi nedeniyle, İle bağlı İlçeler bazında Çorlu ve Çerkezköy İlçelerinde sanayi kuruluşlarının yoğun olduğu görülmektedir. Her iki İlçede de öncelikle oluşan sanayi bölgesi içerisinde tekstil, deri ve gıda sanayi sektörleri büyük yoğunluk göstermekte olup her yıl sayıları artmaktadır.

K.4. SANAYİ GRUPLARINA GÖRE İŞ YERİ SAYILARI VE İSTİHDAM DURUMU

Bölge dahilinde yer alan sanayi gruplarının İl ve İlçelere göre dağılımı ve istihdam durumlarına ilişkin, Sanayi ve Ticaret Müdürlüğü'nden alınan veriler doğrultusunda Tablo K.I oluşturulmuş ve grafiksel olarak da altta ifade edilmiştir. Buradan gidilecek hesaplamada il genelinde toplam olarak 1313 sanayi kuruluşunun olduğu görülmektedir.

Grafik K.1. Sanayi Tesislerinin İlçelere Göre Dağılımı

YIL-AY	Yağ,un ve Yem	Tekstil ve Hazır Giyim	Deri ve Konfeksiyon	Ürünleri ve Kimya, Boya ve Cam	Enerji	Tehizat, Otomotiv Yan	Tarım Makinaları	Eşya, Elektrik, Elektronik	Sağlık, ilaç	Kağıt ve Ambalaj	İçki ve İçecek	Ürünleri ve hayvansal	Taş Maden	Diğer	TOPLAM	
MERKEZ	11	10	-	5	7	-	9	1	-	-	2	3	9	33	11	101

TEKİRDAĞ İL ÇEVRE
DURUM RAPORU
2011

Ç.KÖY	4	116	3	14	93	4	28	1	7	5	13	1	3	13	33	338
ÇORLU	17	227	106	3	89	11	66	1	7	1	20	2	6	34	52	642
H.BOLU	12	3	-	-	1	-	1	9	-	-	-	-	4	1	2	33
MLKARA	12	6	-	-	2	-	1	4	1	-	-	-	12	21	3	62
M.EREĞLİ Sİ	1	5	2	-	4	3	-	-	-	-	-	1	1	3	7	27
MURATLI	10	11	-	-	9	-	2	-	3	-	3	-	-	8	5	51
SARAY	3	13	-	-	1	-	-	-	-	-	-	5	1	7	1	31
ŞARKÖY	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	19	2	1		28
TOPLAM	71	391	111	22	206	18	107	17	18	6	39	31	38	121	117	1313

Tablo:k-1 İlimizdeki Mevcut Sanayi Kuruluşlarının Sektörel Dağılımı (2011 Yılı Sonu)

Tablo:k-2 Sanayi Kuruluşlarının İlçelere göre Sektörel Dağılımı. 2011

	FİRMA	İLÇE	YATIRIM KONUSU	SEKTÖR
1	3T BOYA SAN VE TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	BOYAMA	DOKUMA
2	AB SCHOMBURG YAPI KİM SAN. A.Ş.	ÇORLU	HARÇ	TAŞ-TOPRAK
3	ABANT APRE BOYA SAN TİC LTD	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
4	ABC SCHOMOURG YAPI KİMYA SAN AŞ	ÇORLU	YAPI KİMYASAL	KİMYA
5	ADESAN DERİ SAN TİC LTD. ŞTİ	ÇORLU	VİDELA DERİ	DOKUMA
6	ADVANTA TOHUM SAN	ÇORLU	TOHUM PAKETL	DİĞER
7	AHMET NİHAT ÖZSAN İNŞ SAN A.Ş.	ÇORLU	BETON	TAŞ-TOPRAK
8	AHSEN TEKSTİL	ÇORLU	TEKSTİL	DOKUMA
9	AKALIN UN GIDA SAN VE TİC LTD. ŞTİ.	ÇORLU	UN	GIDA
10	AK ENERJİ ELEKTÜR SAN.	ÇORLU	ELEKTRİK	DİĞER
11	AKATEKS TEKSTİL SAN A.Ş.	ÇORLU	TEKSTİL	DOKUMA
12	AKBEN TEKSTİL SAN VE TİC. A.Ş.	ÇORLU	KUMAŞ	DOKUMA
13	AKBOYA TEKSTİL KİMYA SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	İPLİK	DOKUMA
14	AKÇANSA ÇİMENTO S. A.Ş. ÇRL ŞB	ÇORLU	HAZIR BETON	TAŞ-TOPRAK

15	AKDER DERİCİLİK SAN LTD.	ÇORLU	DERİ	DERİ
16	AKDERİ SAN VE TİC. LTD. ŞTİ.	ÇORLU	KÜRK-SÜET	DOKUMA
17	AKERLER TEKSTİL TİC VE SAN LTD ŞTİ.	ÇORLU	BOYAMA	DOKUMA
18	AKFEL PAZL İTH. İHR. A.Ş.	ÇORLU	KLİMA	METAL EŞYA
19	AK ENERJİ ELEKTRİK ÜR. SAN. A.Ş.	ÇORLU	ELEKTRİK	DİĞER
20	AK-GÖL DERİ SAN LTD .ŞTİ	ÇORLU	VİDALA DERİ	DOKUMA
21	AKGÜN YAPI SAN VE TİC LTD. LŞTİ	ÇORLU	KUM	TAŞ TOPRAK
22	AKKARTON KAĞIT SAN A.Ş.	ÇORLU	KUTU MUK	KAĞIT
23	AKINLAR TEKSTİL SAN	ÇORLU	TEKSTİL	DOKUMA
24	AKMAN TEKSTİL SAN TİC A.Ş. ÇRL ŞB	ÇORLU	DOKUMA TÜL	DOKUMA
25	AKMEN TEKSTİL SAN	ÇORLU	TEKSTİL	DOKUMA
26	AKREN İPLİK SAN VE TİC A.Ş.	ÇORLU	İPLİK BOYAMA	DOKUMA
27	AKTİN TEKSTİL İTH. İHR. SAN A.Ş.	ÇORLU	BOYAMA	DOKUMA
28	AKTON YAPIL MALZ İNŞ A.Ş.	ÇORLU	PARKE TAŞI	TAŞ-TOPRAK
29	AKTUNA AHŞAP SAN. TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	MOBİLYA	ORMAN ÜR.
30	ALCAN ALÜMİNYUM TİC. A.Ş ÇRL ŞB	ÇORLU	ALÜMİNYUM	METAL

31	AL-DA DAĞITIM VE TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	ŞOKLAMA	GIDA
32	ALDER KÜRK VE DERİ SAN	ÇORLU	KÜRK SÜET	DERİ
33	ALKEMİ KİMYA TEKSTİL SAN.	ÇORLU	DETERJAN	KİMYA
34	ALOHA TEKSTİL SAN A.Ş.	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
35	ALPER TEKSTİL SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	İPLİK BOYAMA	DOKUMA
36	ALTOTEKS TEKSTİL GİYİM SAN A.Ş	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
37	ANTİK DANTEL SAN. TİC. AŞ.	ÇORLU	DANTEL	DOKUMA
38	ARBUL BOYA VE TEKSTİL SAN.	ÇORLU	ÖRME KUMAŞ	DOKUMA
39	ARDO ALÜMİNYUM SAN VE TİC A.Ş.	ÇORLU	AL. PROFİL	METAL
40	ARITEKS BOYACILIK TİC S.A.Ş ÇRL ŞB	ÇORLU	BOYAMA	DOKUMA
41	ARMADA TEKSTİL SAN	ÇORLU	TEKSTİL	DOKUMA
42	ARPEL DERİ GİYİM SAN LTD. ŞTİ ÇRL ŞB	ÇORLU	DERİ	DERİ
43	ARSUN ENERJİ SİST SAN LTD. ŞTİ	ÇORLU	MAKİNA İMALATI	MAKİNA
44	AR-YILDIZ MAD. EŞYA SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	ÇELİK EV EŞYASI	METAL EŞYA
45	AS BETON VE ELS AN. LTD ŞTİ	ÇORLU	PARKE	TAŞ-TOPRAK
46	AS DERİ SAN TİC. KOL. ŞTİ	ÇORLU	KES HAZIR DERİ	DERİ

47	ASDERSAN DERİ SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	KÜRK SÜET	DERİ
48	ASLAN DERİ SAN LTD ŞTİ	ÇORLU	KÜRK	DOKUMA
49	ASOS MEKATRONİK OTOMASYON SAN. TİC. LTD. ŞTİ	ÇORLU	MAKİNA	METAL
50	ASSAN KARDEŞLER LTD ŞTİ	ÇORLU	KÜRK	DOKUMA
51	ASTAŞ ALÜNYUM SAN A.Ş ÇRL ŞB	ÇORLU	AL. PRİFİL	METAL
52	ASTEL DEMİR ÇELİK SAN A.Ş.	ÇORLU	BALYA TELİ	METAL EŞYA
53	ASTİM TEKSTİL SAN VE TİC A.Ş.	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
54	ATALAY MADENİ EŞYA SAN A.Ş.	ÇORLU	ÇELİK EŞYA	METAL-EŞYA
55	ATILIM ÖRME SAN A. ÇRL ŞB	ÇORLU	KUMAŞ ÖRME	DOKUMA
56	ATATEKS TEKSTİL SAN A.Ş.	ÇORLU	KONFEKSİYON	DOKUMA
57	ATLAS HALICILIK İŞL SAN A.Ş.	ÇORLU	MAKİNE HALISI	DOKUMA
58	ATLAS TEKSTİL SAN A.Ş. ÇRL ŞB	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
59	A.Y.D. DERİ SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	DERİ	DERİ
60	AYCAN TEKSTİL SAN A.Ş.	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
61	AYDIN PLASTİK AMB SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	POLİETİLEN	KİMYA

62	AYKA TEKSTİL SAN TİZ A.Ş. ÇRL ŞB	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
63	AYKAN METAL MAK KALIP SAN LTD	ÇORLU	ÇELİK İMALATI	METAL
64	AYMAR YAĞ VE GIDA SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	SIVI YAĞ	GIDA
65	AY-PAR METAL SAN LTD ÇRL ŞB	ÇORLU	AVİZE PARÇ	KİMYA
66	AYPET AMBALAJ PLAST MAK SAN.	ÇORLU	PLASTİK ŞİŞE	KİMYA
67	AZCA SONDAJ VE METAL SAN LTD	ÇORLU	SONDAJ BORUSU	METAL EŞYA
68	BADESA DERİ SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	DERİ	DERİ
69	BAHAR ARITMA SİST SAN LTD ŞTİ	ÇORLU	ARITMA SİST	METAL EŞYA
70	BAHARIYE MENS. SAN.TİC.A.Ş.-ÇRL ŞB	ÇORLU	DOKUMA MAK.HALISI	DOKUMA
71	BAK-AY TEKSTİL SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	TÜL PERDE	DOKUMA
72	BALTAŞ İÇ VE DIŞ TİC A.Ş.	ÇORLU	İPLİK	DOKUMA
73	BARLA TEKS.KUMAŞ KONF.LTD.ŞTİ.	ÇORLU	ÖRGÜ-KUMAŞ	TEKSTİL
74	BARIŞ TİCARET ŞEFİKA KURT	ÇORLU	İPLİK	DOKUMA
75	BARŞAN BETON İNŞ SAN ÇRL ŞB	ÇORLU	HAZIR BETON	TAŞ-TOPRAK
76	BAŞAK GIDA SAN. TİC A.Ş.	ÇORLU	UN	GIDA

77	BAY-ER KİMYA SAN A.Ş.	ÇORLU	DERİ KİMYASALI	DERİ
78	BAYKALLAR TEKSTİL DERİ S A.Ş.	ÇORLU	KÜRK DERİ	DERİ
79	BAYKALLAR DERİ KONF SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	KONFEKSİYON	DOKUMA
80	BAYRAM KONF.SAN TİC LTD. ŞTİ	ÇORLU	TEKSTİL	DOKUMA
81	BAYRAMLAR DOKUMA SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
82	BEB DERİ KİMYA SAN LTD ŞTİ	ÇORLU	DERİ	DERİ
83	BEK-İL TEKSTİL KONF SAN LTD ŞTİ	ÇORLU	TEKSTİL	DOKUMA
84	BEL KAPER GIDA SAN A.Ş.	ÇORLU	PEYNİR	GIDA
85	BEMTAT GIDA VE YAT END. A.Ş.	ÇORLU	UN	GIDA
86	BEONDİ DERİ SAN LTD ÇRL ŞB	ÇORLU	KÜRK SÜET	DERİ
87	BEONİ VE KUYUMCULUK SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	KÜRK SÜET	DERİ
88	BERK DERİ SAN TİC LTD. ŞTİ	ÇORLU	VİDELA DERİ	DERİ
89	BERZEG TEKSTİL SAN TİC A.Ş. ÇRL ŞB	ÇORLU	ÖRME KASAR	DOKUMA
90	BEŞEL BASIM SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	AL ÜZ. BASKI	METAL
91	BETA DERİ ÜRÜNL. SAN TİC LTD. ŞTİ	ÇORLU	VİDELA DERİ	DERİ

92	BEYBO BOYA SAN VE TİC A.Ş. ÇRL ŞB	ÇORLU	BOYAMA	DOKUMA
93	BEYDER DERİ SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	KÜRK SÜET	DERİ
94	BEYENERJİ ELEKT ÜRT. GRUB A.Ş.	ÇORLU	ELEKTRİK	DİĞER
95	BEYSA DERİ SAN LTD ŞTİ	ÇORLU	KÜRK DERİ	DERİ
96	BEYSAN TRİKO SAN LTD ŞTİ	ÇORLU	TRİKO	DOKUMA
97	BEYTEKS TEKSTİL TİCX A.Ş.	ÇORLU	PENYE	DOKUMA
98	BİLKONT DIŞ TİC VE TEKSTİL SAN A.Ş.	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
99	BİNAY ÇİK. GIDA SAN LTD ŞTİ	ÇORLU	ÇİKOLATA	GIDA
100	BİRCAN AMBALAJ SAN A.Ş.	ÇORLU	CAM PAKETL	KAĞIT
101	BİRDALLAR DERİ SAN LTD ŞTİ	ÇORLU	VİDELA DERİ	DERİ
102	BİRLİK KAPİTONE SAN	ÇORLU	TEKSTİL	DOKUMA
103	BİRSİNLER DERİ SAN	ÇORLU	HAM DERİ	DERİ
104	BOĞAZIÇI ET VE GIDA SAN AŞ ÇRL ŞB	ÇORLU	ET ÜRÜNLERİ	GIDA

105	BOSTAN TEKSTİL SAN VE TİC A.Ş.	ÇORLU	İPLİK	DOKUMA
106	BOYNER SAN MENS. FAB A.Ş.	ÇORLU	İPLİK	DOKUMA
107	BOYTEKS BOYA TEKSTİL S ÇRL ŞB	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
108	BOZ DERİ TEKSTİL S. LTD ÇRL ŞB	ÇORLU	KÜRK SÜET DERİ	DOKUMA
109	BMC YETK.SERVİSİ- ZEKİ DOBRUCALI	ÇORLU	KAPORTA-BOYA	METAL
110	BUHARİ OTOMOTİV MAM. PAZL A.Ş.	ÇORLU	KAPORTA	MAKİNA
111	BÜRO TEKNİK SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	TALAŞLI İMALAT	KİMYA
112	C.G.B. DERİ SAN TİC LTD .ŞTİ	ÇORLU	SİĞİR DERİSİ	DERİ
113	C.F. MAİER POLİMER LTD ŞTİ	ÇORLU	YEDEK PARÇA	METAL EŞYA
114	CAAN TEKSTİL TURZM SAN A.Ş.	ÇORLU	BOYA BASKI	DOKUMA
115	CAN ENERJİ ENT ELEKT ÜRT A.Ş.	ÇORLU	ELEKT-BUHAR	DİĞER
116	CAN TEKSTİL ENTEĞRE TES. A.Ş.	ÇORLU	DOKUMA KUMAŞ	DOKUMA
117	CANLAR MAKİNA SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	BOYAMA MAK	METAL EŞYA
118	CANLAR TEKSTİL SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	BOYAMA	DOKUMA

119	CANOĞLU TEKSTİL SAN	ÇORLU	TEKSTİL	DOKUMA
120	CAVİT ÇİÇEK TEKSTİL SAN LTD ÇRL ŞB	ÇORLU	MENSUCAT	DOKUMA
121	CEM MATBAA MALZ SAN. LTD ÇRL ŞB	ÇORLU	MATBA BASKI İŞL	DiĞER
122	CEMBOY TEKSTİL BOYA SAN TİC LTD	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
123	CEMER MAKİNA KALIP SAN LTD ŞTİ	ÇORLU	MAKİNA PARÇ	METAL EŞYA
124	CEYLANLAR DERİ MAM SAN. LTD ŞTİ	ÇORLU	GIYSİLİK DERİ	DERİ
125	CGB DIŞ TİC VE DERİ TEKSTİL SAN	ÇORLU	ZİG DERİ	DERİ
126	COCA COLA İÇECEK A.Ş. ÇORLU ŞB	ÇORLU	GAZLI İÇECEK	GIDA
127	CONSTAP MIDDLE İST POL SAN	ÇORLU	POLİMER KİMYA	KİMYA
128	COŞKUN OTOMAT SAN AQ.Ş. ÇRL ŞB	ÇORLU	AMORTİSÖR	METAL
129	ÇAĞDAŞ TEKSTİL SAN LTD. ŞTİ	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
130	ÇAĞDA PLASTİK KİMYA SAN TİC LTD	ÇORLU	PLASTİK BİDON	KİMYA
131	ÇAĞTEKS TEKSTİL BOYA SAN LTD	ÇORLU	ÇORAP BOYAMA	DOKUMA
132	ÇALIŞKAN MAD. NAKL. TİC. LTD ŞTİ	ÇORLU	TAŞ TOZU	TAŞ-TOPRAK

133	ÇALIŞKAN OTOMOTİV İNŞ SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	OTO YED PARÇ	METAL EŞYA
134	ÇALIŞKAN TEKSTİL SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
135	ÇAP İNŞAAT SAN A.Ş.	ÇORLU	PREF BETON ELM	TAŞ-TOPRAK
136	ÇAPKINOĞLU TEKSTİL SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	TÜL	DOKUMA
137	ÇEİLER YAPI SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	PARKE TAŞI	TAŞ-TOPRAK
138	ÇELEBİOĞLU CAM SAN. LTD ŞTİ	ÇORLU	PVC	METAL
139	ÇELİKOĞLU DERİCİLİK LTD ÇRL ŞB	ÇORLU	KÜRK DERİ	DERİ
140	ÇORLU HAVA MEYDAN KOMUTANLIĞI	ÇORLU	DEMİR DOĞRAMA	METAL
141	ÇORLU BAŞARAN GRANİT MERMER	ÇORLU	GRANİT MERMER	TAŞ-TOPRAK
142	ÇORLU K. TEPE HAZIR BETON	ÇORLU	HAZIR BETON	TAŞ TOPRAK
143	ÇORLU MERMER SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	MERMER	TAŞ-TOPRAK
144	ÇORLU OTOMOTİV SAN	ÇORLU	ÇRLİK PARÇA	METAL EŞYA
145	ÇORLU PLASTİK KALIP SAN LTD	ÇORLU	EV EŞYALARI	METAL EŞYA
146	ÇORLU DERİ SAN	ÇORLU	NAPA DERİ	DERİ
147	ÇUHA DÖKÜM METAL SAN	ÇORLU	DÖKÜM	KİMYA

148	ÇUHADAROĞLU İNŞAAT SAN	ÇORLU	MICİR	TAŞ TOPRAK
149	DAMLACAN DERİ SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	NAPA DERİ	DERİ
150	DATA BOYA APRE SAN A.Ş.	ÇORLU	BOYALI KUMAŞ	DOKUMA
151	DELNORTH-MAT DIŞ TİC SAN LTD ŞTİ	ÇORLU	ÇELİK	METAL
152	DENGE KİMYA TEKSTİL SAN TİC LTD	ÇORLU	YAĞ SÖKÜCÜ	DİĞER
153	DENTAŞ AMB KAĞIT SAN A.Ş ÇRL ŞB	ÇORLU	OLUKLU KUTU	KAĞIT
154	DERBO KİMYA SAN LTD. ŞTİ	ÇORLU	DERİ KİMYASALI	KİMYA
155	DERİMER DERİ SAN TİC LTD. ŞTİ	ÇORLU	DERİ	DERİ
156	DERİMLAND DERİ SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	DERİ	DERİ
157	DERSA DERİ SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	DERİ	DERİ
158	DERİMOD DERİ SAN VE TİC LTD ŞTİ.	ÇORLU	DERİ	DERİ
159	DESA DERİ SAN TİC LTD ŞTİ ÇRL YENİ TABAKHANELER ŞUBESİ	ÇORLU	VİDELA DERİ	DERİ
160	D.S. SMİTH TRAKYA OLK. MUK SS. T. A.Ş.	ÇORLU	OLK. MUK KUTU	KAĞIT

161	DEVRİM PETROL VE AMB SAN LTD ŞTİ	ÇORLU	ÇAY AMB KAĞ	KAĞIT
162	DİKTAŞ YAĞ SABUN SAN A.Ş.	ÇORLU	BİTKİSEL YAĞ	GIDA
163	DİNATEKS DİNAMİK TEKSTİL SAN A.Ş.	ÇORLU	TEKSTİL	DOKUMA
164	DİSA OTO ÜR SAN TİC LTD. ŞTİ	ÇORLU	OTOM Y. PARÇ	METAL EŞYA
165	DİZAYN TEKNİK SAN	ÇORLU	PLASTİK BORU	KİMYA
166	DMS DİLMENLER MAK SAN A.Ş. ÇRL Ş	ÇORLU	TEKSTİL MAK	METAL EŞYA
167	DOĞUŞ TEKSTİL İŞLT SAN A.Ş.	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
168	DOKU DENİZCİLİK PET ÜR SAN ÇRL ŞB	ÇORLU	MADENİ YAĞ	KİMYA
169	DOKUTEKS DOKUMA SAN TİC LTD	ÇORLU	KUMAŞ	DOKUMA
170	DOST TEKSTİL MAK SAN LTD ŞTİ	ÇORLU	BANT	METAL EŞYA
171	DÖKTAŞ DÖK MAK. KALIP SAN TİC AŞ	ÇORLU	PİK DÖKÜM	KİMYA
172	DÖKÜM METAL SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	PİK DÖKÜM	KİMYA
173	DURSUNLAR METAL PLAST. LTD ÇRL Ş	ÇORLU	KAPI PENC AKS	METAL
174	DYSTAR KİMYA SAN. TİC LTD. ŞTİ	ÇORLU	YUMUŞATICILA R	KİMYA

175	EASİM ÇALIŞKAN TAŞ NAKL İŞL	ÇORLU	HAM TAŞ	TAŞ-TOPRAK
176	ECESoy TEKSTİL SAN TİC LTD ŞTİ.	ÇORLU	KOYA KASAR	DOKUMA
177	ECOPOL KİMYA SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	DETERJAN	KİMYA
178	EFOR DERİ SAN	ÇORLU	HAM DERİ	DERİ
179	EĞEBOYA TEKSTİL VE DİŞ TİC LTD	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
180	EBİÇ TEKSTİL SAN TİC LTD. ŞTİ	ÇORLU	DOKUMA KUMAŞ	DOKUAM
181	EĞO ELEKT ALETL SAN A.Ş.	ÇORLU	ELEKT ALETL	METAL EŞYA
182	EKER DERİ VE MAK. SAN. MUSTAFA EKER	ÇORLU	DERİ	DERİ
183	EKOL DERİ VE TEKSTİL SAN LTD ŞTİ	ÇORLU	KÜRK SÜET	DERİ
184	EKOLOR BOYA VE KİMYA SAN	ÇORLU	TEKSTİL B. MAD	DOKUMA
185	ELKOTEKS ELASTİK İPLİK SAN A.Ş.	ÇORLU	GİGE İPLİK	DOKUMA
186	ELSE TESKTİL SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	İPLİK BOYAMA	DOKUMA
187	EMBOSSAN EMP BOYA SAN A.Ş.	ÇORLU	BOYA BASKI	DOKUMA

188	EME DERİ SAN TİC LTD ŞTİ.	ÇORLU	HAM DERİ	DERİ
189	EMEKÇİOĞLU GIDA TUZ KİMYA SAN A.Ş.	ÇORLU	SANAYİ TUZU	KİMYA
190	EMELDA DERİ VE TEKSTİL SAN LTD.	ÇORLU	KÜRK SÜET	DERİ
191	EMİN TEKSTİL SAN VE TİC A.Ş.	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
192	EMİRPAK AMBALAJ SAN VE TİC LTD	ÇORLU	BASKILI ALÜMİNY	METAL
193	ENKA PLASTİK VE KALIP SAN ÇRL ŞB	ÇORLU	MUH PLAST P.	KİMYA
194	ENSARİ DERİ KÜRK SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	KÜRK NAPA	DERİ
195	ERÇİV TEKNİK ÇİİVİ SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	ÇİVİ	METAL EŞYA
196	ER-DEMSAN TURİZM TİC A.Ş.	ÇORLU	TEKSTİL	DOKUMA
197	EREN TEKSTİL TİC VE SAN A.Ş.	ÇORLU	İPLİK BOYAMA	DOKUMA
198	ERENKO TEKSTİL İHR SAN A.Ş.	ÇORLU	TEKSTİL	DOKUMA
199	ERLÜKS DERİ SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	GIYSİLİK DERİ	DERİ
200	ERMİŞ DANIŞMANLIK VE KAĞIT SAN.DIŞ TİC. LTD.ŞTİ	ÇORLU	KARTON KESİMİ	KAĞIT
201	EROĞLU GİYİM SAN LTD	ÇORLU	TEKSTİL	DOKUMA

202	ERSÖZLER YAĞ SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	YAĞ	GIDA
203	ERTAN TEKSTİL ÖRME SAN LTD ŞTİ	ÇORLU	BOBİN KASAR	DOKUMA
204	ERTAN UN VE GIDA SAN A.Ş.	ÇORLU	UN KEPEK	GIDA
205	ERZİNCAN DERİ SAN VE TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	VİDELA DERİ	DERİ
206	ESKAR TEKSTİL SAN TİC. LTD ŞTİ	ÇORLU	TÜL	DOKUMA
207	ESMER TEKNİK İNŞAAT V EYAPI SAN	ÇORLU	KUMLAMA	TAŞ-TOPRAK
208	ESTON BETON	ÇORLU	BETON	TAŞ TOPRAK
209	EUROTEC MÜHEND. SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	AKRİL	DİĞER
210	EVREKA TEKNE KALIP SAN ÇRL ŞB	ÇORLU	TEKNE	METAL EŞYA
211	FARUK DİRİK DİRİK TORNA	ÇORLU	YEDEK PARÇA	METAL EŞYA
212	FATEKS GİYİM SAN. TİC .Ş.	ÇORLU	KOT	DOKUMA
213	FERMAN DERİ SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	HAM DERİ	DERİ
214	FERMAŞ FERMUAR TEKSTİL SAN A.Ş	ÇORLU	FERMUAR	DOKUMA
215	FİBERFLON TEKNİK SAN A.Ş.	ÇORLU	TEFLONLAMA	DİĞER
216	FİLMER İPLİK	ÇORLU	İPLİK	DOKUMA

	TEKSTİL SAN			
217	FİMAKS PLAST A.Ş. ÇRL ŞB	ÇORLU	PET LEVHA	DİĞER
218	FİNAL BRODE TEKSTİL SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	BRODE İŞLEME	DOKUMA
219	FLÜMEN DOKUTEKS A.Ş.	ÇORLU	TEKSTİL	DOKUMA
220	FOKS AMATBAACILIK SAN	ÇORLU	KAĞIT	KAĞIT
221	FOMPAK AMBVE POLİÜR. SAN A.Ş.	ÇORLU	BLOK SÜNGER	KİMYA
222	FON BOYA TEKSTİL SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	ÖRME BOYAMA	DOKUMA
223	FRESH TEKS TEKSTİL SAN A.Ş.	ÇORLU	İPLİK	DOKUMA
224	FRUKO MEŞRUBAT SAN.	ÇORLU	GAZLI İÇECEK	GIDA
225	FURNOVA KÜRK SAN VE TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	KÜRK SÜET	DOKUMA
226	GARANTİ İPLİK SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	İPLİK	DOKUMA
227	GARANTİ PLASTİK SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	PVC LEVHA	KİMYA
228	GARANTİ TİFDUK AMB SAN A.Ş.	ÇORLU	KAĞIT	KAĞIT
229	GAYA İNT HAKI SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	İPLİK	DOKUMA

230	GAYE DERİ SAN TİC LTD ŞTİ.	ÇORLU	DERİ	DERİ
231	GAZ TEKNİK ISI SAN	ÇORLU	MAKİNA	METAL EŞYA
232	GENEL TEKSTİL SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	TÜL	DOKUMA
233	GİZA DIŞ TİC. SAN KOL ŞTİ	ÇORLU	ETİL	KİMYA
234	GLOBAL ENERJİ ELEKT ÜR A.Ş.	ÇORLU	ELEKTRİK	DiĞER
235	GÖKAY DERİ SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	KÜRK	DERİ
236	GÖKHAN PEKTAŞ NADİR DERİ SAN	ÇORLU	SİĞİR DERİSİ	DERİ
237	GÖNERŞAH EKMEKÇ GIDA SAN LTD	ÇORLU	EKMEK	GIDA
238	GÖREN OTOM. İNŞ NAKL TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	MEKANİK TAM	DiĞER
239	GÖRENLER TEKSTİL ÜR SAN LTD ŞTİ	ÇORLU	TÜL PERDE	DOKUMA
240	GRAPOL YAPI TEKNOLOJİLERİ A.Ş	ÇORLU	GRANÜL	TAŞ-TOPRAK
241	GRUP SUNİ DERİ TEKSTİL SAN A.Ş.	ÇORLU	SUNİ DERİ	DERİ
242	GRUP TEKSTİL SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	BOYA APRE	DOKUMA
243	GÜDE TEKSTİL BOY SAN LTD	ÇORLU	İPLİK BOYAMA	DOKUMA
244	GÜLLE ENTEGRE TEKST SAN ULAŞ ŞB	ÇORLU	İPLİK-KUMAŞ	DOKUMA

245	GÜN-DER DERİ VE DERİ MAM SAN	ÇORLU	DERİ	DERİ
246	GÜNDOĞDU TEKSTİL SAN	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
247	GÜNDÜZ KÜRK SANAYİ VE TİC A.Ş.	ÇORLU	KÜRK DERİ	DERİ
248	GÜNERCA KİMYA SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	BASKI YIKAMA	DOKUMA
249	GÜNEY KAPİTONE KONF SAN A.Ş.	ÇORLU	VATKA KUMAŞ	DOKUMA
250	GÜNEY KONFEKSİYON TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	MENSUCAT	DOKUMA
251	GÜNÖZ TEKSTİL VE KİMYA SAN LTD	ÇORLU	BOYAMA	DOKUMA
252	GÜNPA DOKUMA BRODE SAN A.Ş.	ÇORLU	PERDE KUMAŞ	DOKUMA
253	GÜPÜR TEKSTİL SAN VE TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	KUMAŞ	DOKUMA
254	GÜR MİMARLIK İNŞAAT SAN A.Ş.	ÇORLU	HAZIR BETON	TAŞ TOPRAK
255	GÜRCAN DERİ TEKSTİL VE İNŞ M. LTD	ÇORLU	KÜRK DERİ	DERİ
256	GÜRLE SUNİ DERİ TEKSTİL SAN A.Ş.	ÇORLU	DERİ	DERİ
257	GÜVEN MAKİNA SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	MAK PARÇ	METAL EŞYA
258	HACIOĞLU GALVANO METAL SAN	ÇORLU	GALVANİZ KAPL	METAL EŞYA

259	HAK-TİM TEKSTİL SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	ÖRME KUMAŞ	DOKUMA
260	HALE MAK SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	MAKİNA	METAL EŞYA
261	HALİS TEKSTİL BOYA APRE SN	ÇORLU	KUMAŞ KASAR	DOKUMA
262	HAMBOYA BOYACILIK TEKST S. ÇRL Ş	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
263	HAMLE TEKSTİL SAN.	ÇORLU	BOYAMA BASKI	DOKUMA
264	HAMZAOĞLU DERİ SAN	ÇORLU	KÜRK DERİ	DERİ
265	HAS ÖRME SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	ÖRME KUMAŞ	DOKUMA
266	HGD YAĞ VE GIDA SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	YAĞ	GIDA
267	HİT TEKSTİL SN TİC A.Ş.	ÇORLU	TÜL PERDE	DOKUMA
268	HİTİT TEKSTİL SAN	ÇORLU	BOYAMA	DOKUMA
269	HMS TEKSTİL SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	TÜL	DOKUMA
270	HOBİM BİLGİ İŞLEM HİZM A.Ş. ÇRL ŞB	ÇORLU	OFSET BASIM	KAĞIT
271	HS TEKSTİL SAN	ÇORLU	TEKSTİL	DOKUMA
272	IRMAK MAK İML. SAN	ÇORLU	KAUÇUK KALIBI	KİMYA
273	İŞİL TEKSTİL SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA

274	İDOL YATAK BAZA MOB SAN LTD ŞTİ	ÇORLU	ORMAN ÜRÜNL	DİĞER
275	İLERİ DERİ SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	BÜYÜKBAŞ	DERİ
276	İLKA TEKSTİL KONF SAN	ÇORLU	KONFEKSİYON	DOKUMA
277	İLMEN İPLİK VE BOYA SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	İPLİK BOYAMA	DOKUMA
278	İMKA İPLİK TEKSTİL SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	PAMUK İPLİĞİ	DOKUMA
279	İMPAZ İNŞ MLAZ SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	YIKANMIŞ KUM	TAŞ-TOPRAK
280	İNAN SAĞLIK VE TURİZM LTD ŞTİ	ÇORLU	KAPORTA BOYA	METAL EŞYA
281	İNDİGO DERİ KONF MAK SAN LTD	ÇORLU	DERİ FİNİSAJI	DERİ
282	İNDORAMA İPLİK SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	TÜL	DOKUMA
283	İPEK DERSAN DERİ SAN	ÇORLU	NAPA DERİ	DERİ
284	İPEK HURDA PLAST İM SAN LTD .ŞTİ	ÇORLU	HURDA NAYLON	KİMYA
285	İSKO DOKUMA SAN LTD	ÇORLU	PAMUKLU KUMAŞ	DOKUMA
286	İSTAMPA TEKSTİL SAN	ÇORLU	BOYA BASKI	DOKUMA
287	KAFKAS METAL MADEN SAN AŞ. ÇRL Ş	ÇORLU	PİRİNÇ KABUK	METAL
288	KAHRAMAN HURDA METAL SAN LTD	ÇORLU	GRANÜL	KİMYA

289	KALKAN TEKSTİL SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	TÜL PERDE	DOKUMA
290	KAPTAN DEMİR ÇELİK END A.Ş. ÇRL ŞB	ÇORLU	İNŞAAT DEMİRİ	METAL
291	KARADENİZ UN SAN TİC LTD	ÇORLU	UN	GIDA
292	KARAEVLİ DERİ İTH. LTD ŞTİ	ÇORLU	KÜRK SÜET	DERİ
293	KARİN GIDA SAN VE TİC AŞ. ÇRL ŞB	ÇORLU	ŞEKERLEME	GIDA
294	KART DERİ GIDA VE İNŞ SAN LTD.ŞTİ	ÇORLU	KÜRK SÜET	DERİ
295	KARTEKS KİMYEVİ MAD. SAN LTD	ÇORLU	LEKE SÖKÜCÜLER	KİMYA
296	KARTEN MAD. İNŞ. SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	ELENMİŞ KUM	TAŞ-TOPRAK
297	KASAR VE DUAL TESKTİL SAN A.Ş.- ÇRL ŞUBESİ	ÇORLU	KASARL-BYMA	DOKUMA
298	KAYA TEKSTİL SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	TRİKO İPLİK	DOKUMA
299	KAYALAR BAKIR ALAŞIMLARI SAN.TİC A.Ş.-ÇRL ŞUBESİ	ÇORLU	BAKIR PİRİNÇ	METAL
300	KENT DAY TÜK MAL. SAN TİC LTD	ÇORLU	EV ALETLR	METAL EŞYA
301	KEY TEKSTİL SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	BOYALI KUMAŞ	DOKUMA

302	KILIÇ DERİ H. GÜRHAN KILIÇ	ÇORLU	KOY. KUZU DERİ	DERİ
303	KILINÇ SERAMİK SAN.	ÇORLU	SERAMİK	TAŞ TOPRAK
304	KIRIMMAN DERİ SAN.	ÇORLU	KÜRK	DERİ
305	KISMET TEKSTİL ÜR. LTD ŞTİ	ÇORLU	TÜL-JAKAR	DOKUMA
306	KİBELE BOYA KİMYA SAN	ÇORLU	TEKTİL KİMYASAL	KİMYA
307	KOÇ PLASTİK AMB SAN	ÇORLU	AMBALAJ	KAĞIT
308	KOÇAKLAR TEKSTİL ÜR A.Ş. ÇRL ŞB	ÇORLU	MUHTELİF KUMAŞ	DOKUMA
309	KOÇKAYA MOT ARAÇL	ÇORLU	MAKİNE AKSAMI	METAL EŞYA
310	KOLORMETAL METAL TEKST SAN LTD	ÇORLU	SAC BOYAMA	METAL
311	KOLOT TEKSTİL SAN A.Ş.	ÇORLU	TÜL	DOKUMA
312	KONTİNETAL DERİ SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	KÜÇÜKBAŞ KÜRK	DERİ
313	KORUMA TARIM SAN	ÇORLU	ASİT BAZ	KİMYA
314	KOVEKA TEKSTİL SAN A.Ş.	ÇORLU	KUMAŞ	DOKUMA
315	KOZA KÜRK DERİ SAN VE TİC LTD	ÇORLU	İŞL KUZU DERİSİ	DERİ

316	KÖSEOĞLU TEKSTİL SAN LTD	ÇORLU	PERDELİK KUMAŞ	DOKUMA
317	KRİSTAL UN VE GIDA SAN LTD	ÇORLU	EKMEK	GIDA
318	KUMAŞ DIŞ TİC A.Ş.	ÇORLU	BOYANMIŞ İPLİK	DOKUMA
319	KUMYOL YAPI VE BETON SAN LTD ŞT	ÇORLU	MICIR TAŞ	TAŞ-TOPRAK
320	KURFALILAR AS UN SAN LTD ŞTİ	ÇORLU	UN KEPEK	GIDA
321	KUROĞLU TEKSTİL BOYA APRE SANA.Ş.	ÇORLU	İPLİK BOYAMA	DOKUMA
322	KURTOĞLU BAKIR KURŞUN SAN A.Ş.	ÇORLU	AL. PROFİL	METAL
323	KUTES MADENCİLİK VE TİC A.Ş.	ÇORLU	PİKTEN YAN SAN	KİMYA
324	LAFARGE BETON SAN A.Ş.	ÇORLU	HAZIR BETON	TAŞ TOPRAK
325	LAFARGE BETON A.Ş.	ÇORLU	HAZIR BETON	TAŞ-TOPRAK
326	LAFERTÜRK MAKİNA	ÇORLU	MAKİNA TEKSTİL	METAL EŞYA
327	LEVENT OFSET BASIM SAN	ÇORLU	DEFTER BASKI	KAĞIT
328	LEVİ STRAUSS İST KONF SAN A.Ş.	ÇORLU	KOT PANTOLON	DOKUMA
329	LEYME DERİ ÜRETİM TİC LTD	ÇORLU	DERİ	DERİ
330	M.R. DERİ VE TEKSTİL SAN LTD	ÇORLU	DERİ	DERİ
331	M.T. MEKANİK TEKNL SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	DEMİR ÇELİK MLZ	METAL

332	MA-BA TEKSTİL SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	KUMAŞ	DOKUMA
333	MAES MADENİ VE AĞAÇ SAN A.Ş.	ÇORLU	TEL RAF	METAL EŞYA
334	MAK-YOL İNŞ SAN TUR TİC A.Ş. ÇRL Ş	ÇORLU	MICIR	TAŞ-TOPRAK
335	MAN-DER DERİ SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	KÜRK SÜET	DERİ
336	MARMARA CAM SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	CAM AMBALAJI	KİMYA
337	MARMARA DERİ SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	ZİG DERİ	DERİ
338	MARMARA ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş.	ÇORLU	ELEKT-BUHAR	DİĞER
339	MARMARA PAMUKLU MENS S. A.Ş.	ÇORLU	TEMİZLİK KAĞ	KAĞIT
340	MARMARA UN SAN A.Ş. ÇORLU ŞB	ÇORLU	UN	GIDA
341	MAYA İPLİK SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	İPLİK	DOKUMA
342	MEG KİMYA VE TEKST ÜR. SAN LTD	ÇORLU	KİMYASAL	KİMYA
343	MEGA DERİ SAN VE TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	KÜRK NDERİ	DERİ
344	MEGA MATBAA MAK SAN. TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	MATBAA MAK	METAL EŞYA
345	MEKA CAM VE İŞL SAN	ÇORLU	KUTU MUKAVVA	KAĞIT
346	MENGERLER TİC A.Ş. TRKY ŞB	ÇORLU	MEKANİK	METAL
347	MERBOY MERS BOYA SAN A.Ş.	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA

348	MERİDYEN DERİ SAN LTD.	ÇORLU	DERİ	DERİ
349	MERTLER END MALZ SAN LTD ŞTİ	ÇORLU	YAĞ SÖKÜCÜLER	KİMYA
350	MERTLER TEKSTİL SAN LTD ULAŞ ŞB	ÇORLU	MUHTELİF ELYAF	DOKUMA
351	MERTÜL TEKSTİL S. A.Ş. 2. ŞB	ÇORLU	TÜL PERDE	DOKUMA
352	MERTÜL TEKSTİL SAN A.Ş. ÇRL ŞB	ÇORLU	TÜL PERDE	DOKUMA
353	METEM OTOMOTİV SAN LTD ŞTİ	ÇORLU	MAFSEL MİL	KİMYA
354	METEMTEKS TEKSTİL A.Ş.	ÇORLU	İPLİK	DOKUMA
355	METROPOL TÜL TEKSTİL SAN LTYD	ÇORLU	TÜL PERDE	DOKUMA
356	METSA MAK VE METAL SAN LTD ŞTİ	ÇORLU	PASLANMZ BACA	METAL
357	MİGİBOY TEKSTİL SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	ÖRME KUMAŞ	DOKUMA
358	MİNA DERİ KONF SAN LTD	ÇORLU	KÜRK SÜET	DERİ
359	MİS DERİ SAN VE TİC LTD ÇRL ŞB	ÇORLU	DERİ MAMUL İŞL	DERİ
360	MİTO TEKSTİL SAN VE TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	MASA ÖRTÜSÜ	KİMYA
361	MNM MÜSLÜM YILDIZ ORT SAN	ÇORLU	KONFEKSİYON	DOKUMA
362	MOBİL SİSTEM MAK LTD ŞTİ	ÇORLU	SIHHİ TES MALZ	METAL EŞYA

363	MODAVİZYON TEKSTİL SAN A.Ş.	ÇORLU	KPNFEKSİYON	DOKUMA
364	MODERN ENERJİ ELEK ÜR. A.Ş.	ÇORLU	ELEKT-BUHAR	DİĞER
365	MODERN KARTON SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	KARTON	KAĞIT
366	MODERN TEKSTİL VE ÖRME SAN A.Ş.	ÇORLU	TÜL KUMAŞ	DOKUMA
367	MÖDKAR AMBALAJ SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	MUKAVVA	KAĞIT
368	MT MEKANİK TEKNİK SAN	ÇORLU	DEMİR BAKIR	METAL EŞYA
369	MTURAL MAKİNA SAN	ÇORLU	MAKİNA PARÇ İM	METAL EŞYA
370	MULTİTEKS TEKSTİL SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	DOKUMA TÜL	DOKUMA
371	NADİR DERİ SAN LTD ŞTİ	ÇORLU	DERİ	DERİ
372	NARİN ÖRME BOYA TEKSTİL SAN LTD	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
373	NATÜREL ORMAN ÜRÜNLERİ SAN.TİC.LTD.ŞTİ.Ç ORLU ŞB.	ÇORLU	MDF KAPLAMA	ORMAN ÜRÜNLERİ
374	NAZAR İNŞAAT TURİZM SAN LTD ŞTİ	ÇORLU	KUM	TAŞ TOPRAK
375	NETÜL TEKSTİL SAN.	ÇORLU	BOYAMA	DOKUMA
376	NİL ÖRME SAN VE TİC A.Ş.	ÇORLU	İPLİK BOYAMA	DOKUMA

377	NİL2 ÖRME SAN VE TİC A.Ş.	ÇORLU	İPLİK	DOKUMA
378	NİPAR TEKSTİL PLASTİK SAN LTD.	ÇORLU	DELİKLİ MASURA	DOKUMA
379	NOZBART MAK VE MAK KALIP SAN LTD	ÇORLU	REKOR KELEPÇE	METAL EŞYA
380	NUPA DERİ SAN LTD ŞTİ	ÇORLU	KÜRK SÜET	DERİ
381	NUR ALÜMİNYUM TİC VE PAZL A.Ş.	ÇORLU	ALÜM PROFİL	METAL EŞYA
382	NUR YILDIZ TEKSTİL SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	BOYAMA	DOKUMA
383	NURSAN OTO SİST. A.Ş.	ÇORLU	OTOM KABLO	DİĞER
384	NURTEK ÖRME TEKSTİL SAN	ÇORLU	ÖRME KUMAŞ	DOKUMA
385	NURTEKS HALI SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	HALI	DOKUMA
386	ODE YALITIM SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	İZOLASYON MLZ	KİMYA
387	ODE-K-FLEX YALITIM SAN	ÇORLU	KAUÇUK LEVHA	KİMYA
388	OLCAY DERİ SAN LTD ŞTİ	ÇORLU	KUZU POSTU	DERİ
389	OLKUSAN OLUKLU KUTU SAN A.Ş.	ÇORLU	OLUKLU MUK	KAĞIT
390	OMO TEKSTİL CENTER	ÇORLU	FATNAZİ TÛL	DOKUMA
391	ONUR ENTEGRE TEKSTİL A.Ş.	ÇORLU	PAMUK İPLİĞİ	DOKUMA

392	ONUR KÜRK MURAT KÖFTERCİ	ÇORLU	ZİG DERİ	DERİ
393	ORJİNAL DERİ KİMYA SAN LTD ÇRL ŞB	ÇORLU	VİDELA DERİ	DERİ
394	ORSAN TİCARİ ARAÇ SİST LTD	ÇORLU	FREN DİĞER PARÇ	METAL
395	ORTAŞ GRUP İZOLASYON SAN A.Ş.	ÇORLU	EPS LEVHA	KİMYA
396	ÖĞRETMEN ÇORAP FAB. A.Ş.	ÇORLU	MUHTELİF ÇORAP	DOKUMA
397	ÖR-AK TEKSTİL SAN	ÇORLU	KUMAŞ ÖRME	DOKUMA
398	ÖRKUM TEKSTİL SAN TİC A.Ş. ÇRL ŞB	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
399	ÖRMAK TEKSTİL SAN A.Ş.	ÇORLU	BRODE	DOKUMA
400	ÖRMETEK TEKSTİL SAN LTD ŞTİ	ÇORLU	KUMAŞ	DOKUMA
401	ÖRSAN BRODE TEKSTİL SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	TÜL PERDE	DOKUMA
402	ÖZ-AKTEKS TEKSTİL SAN LTD ÇRL ŞB	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
403	ÖZ-EL LASTİK KAYTAN SAN A.Ş.	ÇORLU	KURDELA	DOKUMA
404	ÖZEN MAKİNA AĞAÇ İŞL MAK SAN LTD	ÇORLU	AHŞAP PROFİL	METAL
405	ÖZEN SÜT VE SÜT ÜRNL SAN LTD	ÇORLU	SÜT MAMULLERİ	GIDA
406	ÖZER TEKSTİL SAN VE TİC A.Ş.	ÇORLU	KUMAŞ	DOKUMA

407	ÖZGÜL YAPI MALZ SAN LTD ŞTİ	ÇORLU	PARKE TAŞI	TAŞ-TOPRAK
408	ÖZGÜR CAM KOLL ŞTİ	ÇORLU	ISICAM	KİMYA
409	ÖZKAYMAK TEKSTİL SAN TİC LTD	ÇORLU	TEKSTİL	DOKUMA
410	ÖZNALBANT TEKSTİL SAN LTD	ÇORLU	FASON BOYA	DOKUMA
411	ÖZ-SAÇ METAL SAN TİC LTD .ŞTİ	ÇORLU	SAÇ LEVHA	METAL
412	ÖZŞAH ÖRME SAN SAN AŞ. ÇRL ŞB	ÇORLU	ÖRMER KUMAŞ	DOKUMA
413	ÖZŞEN DERİ SAN VE TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	VİDELA DERİ	DOKUMA
414	ÖZŞİFA SÜT ÜR MST KAYA VE ORT	ÇORLU	SÜT ÜRÜNLERİ	GIDA
415	ÖZTEK TEKSTİL TERBİYE SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	TEKSTİL	DOKUMA
416	ÖZYURT TEKSTİL SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	KUMAŞ	DOKUMA
417	PAMTEKS PAMUKKALE TEKSTİL S. A.Ş.	ÇORLU	PAMUK İPLİK	DOKUMA
418	PARK BRODE TEKSTİL SAN A.Ş.	ÇORLU	BRODE TERGAL	DOKUMA
419	PAŞA TEKSTİL SANAYİ TİCARET A.Ş.	ÇORLU	BRODE PERDE	DOKUMA
420	PEKTAŞ TEKSTİL SAN A.Ş.	ÇORLU	KUMAŞ	DOKUMA
421	PERA DERİCİLİK SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	SİĞİR DERİSİ	DERİ
422	PERK DERİ DİŞ TİC LTD .ŞTİ	ÇORLU	KÜRK SÜET	DERİ

423	PERMAK MAK SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	KURU TEM	METAL EŞYA
424	PETEK KAĞIT VE MAM SAN. A.Ş.	ÇORLU	TUVALET KAĞD.	KAĞIT
425	PİL- LARSE SAN A.Ş.	ÇORLU	KONFEKSİYON	DOKUMA
426	PİNTOS DERİ SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	ÇRL-THANELER	DERİ
427	POLYPLEX POLY FİLM SAN A.Ş.	ÇORLU	POLYS FİLM	KİMYA
428	PROCHİMİCA TEKSTİL KİMY. SAN A.Ş.	ÇORLU	TEKTİL YARD KİM	KİMYA
429	PROMAR TARIM VE TEKSTİL ÜR. S. A.Ş.	ÇORLU	ÖRME-GÖMLEK	DOKUMA
430	PRO-PAC PLASTİK AMB SAN.	ÇORLU	AMB KAĞIDI	KİMYA
431	R. ÇALIŞKAN İNŞAAT İŞLERİ	ÇORLU	MICIR	TAŞ TOPRAK
432	RAN TEKSTİL SAN	ÇORLU	BOYAMA	DOKUMA
433	RAYON TEKSTİL SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	BOYAMA	DOKUMA
434	REDSAM TEKSTİL BOYA APRE S LTD	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
435	REİSLER DERİ SAN VE TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	KUZU SÜET	DERİ
436	REN GIDA SAN VE TİC A.Ş.	ÇORLU	BİSKÜVİ	GIDA
437	RENK DERİ SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	KÜRK SÜET	DERİ
438	RENK DERİ SAN TİC LTD ŞTİ.ÇORLU ŞB.	ÇORLU	VİDELA DERİ	DERİ

439	RG DERİ İMALATI KONDF SAN LTD	ÇORLU	NAPA DERİ	DERİ
440	RİT EV TEKSTİL ÜRNL PAZL SAN A.Ş.	ÇORLU	İĞLİK	DOKUMA
441	ROTA DERİ VE TEKSTİL SAN İTH LTD	ÇORLU	K.BAŞ SEPİLEME	DERİ
442	ROTTA KİMYA SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	TEKSTİL KİMYO	KİMYA
443	ROYAL SERVİS EKİPM. SAN TİC LTD.	ÇORLU	SERVİS EKİPMN	METAL EŞYA
444	ROZA TEKSTİL FERMUAR SAN A.Ş.	ÇORLU	FERMUAR	DOKUMA
445	SABAH YATAK SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	YATAK	METAL EŞYA
446	SADA TEKSTİL SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	KUMAŞ	DOKUMA
447	SAFİR ÖRME TEKSTİL SAN	ÇORLU	KONFEKSİYON	DOKUMA
448	SAKARYA SÜT VE GIDA SAN	ÇORLU	YOĞURT	GIDA
449	SALVIN TEKSTİL SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	FİLTRE	KİMYA
450	SAMA TEKSTİL SAN A.Ş.	ÇORLU	KONFEKSİYON	DOKUMA
451	SANCAK BOYA EMP SAN A.Ş. ÇRL ŞB	ÇORLU	YUV ÖRGÜ KUMAŞ	DOKUMA
452	SANİMED SÜNGER SAN A.Ş.	ÇORLU	SÜNGER	KİMYA

453	SANKO TEKSTİL İŞL. A.Ş. ÇRL ŞB	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
454	SANTEKS İPLİK VE BRODE SAN A.Ş.	ÇORLU	BRODE	DOKUMA
455	SAN-TURTURİZM A.Ş.ÇRL ŞB	ÇORLU	T-SHİRT	DOKUMA
456	SARTEKS İPLİK SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	AKRİLİK-İPLİK	DOKUMA
457	SARTEN AMBALAJ SAN A.Ş. ÇRL ŞB	ÇORLU	TENEKE KUTU	METAL
458	SARUHAN KİMYA VE TEM ÜRN. A.Ş.	ÇORLU	ASİT-SİLİKAT	KİMYA
459	SARUHAN MAK VE EL EV ALT SAN LTD	ÇORLU	ELEKT EŞYALAR	DİĞER
460	SAS TEKSTİL SAN A.Ş.	ÇORLU	BRODE PERDE	DOKUMA
461	SEB DERİ KONFEKSİYON SAN	ÇORLU	KÜRK SÜET	DERİ
462	SEHER BOYA GIDA SAN	ÇORLU	BOYAMA	DOKUMA
463	SEHERBOY TEKSTİL BOYM SAN LTD	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
464	SEMRAM TEKSTİL OTOM. LTD ÇRL ŞB	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
465	SEPA MENSUCAT SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	HİDR PAMUK	KİMYA
466	SEP DERİ TEKSTİL VE KONF SAN LTD	ÇORLU	KÜRK SÜET	DERİ

467	SERENAY AMBALAJ SAN LTD ŞTİ ASB ŞB.	ÇORLU	POİSTREN KAP	DiĞER
468	SERENAY AMBALAJ SAN LTD ŞTİ.	ÇORLU	POİSTREN KAP	PLASTİK
469	SERHAS TEKSTİL TURİZM SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	KUMAŞ ÖRME	DOKUMA
470	SERPİCİOĞLU DERİ İMALAT SAN LTD	ÇORLU	K.S. DERİ MAMUL	DERİ
471	SET BETON MADENC SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	HAZIR BETON	TAŞ-TOPRAK
472	SEV-CAN CAM MOZAİK İNŞ SAN LTD	ÇORLU	CAM MOZAİK	TAŞ TOPRAK
473	SEVGİ SAĞLIK EĞİTİM SAN LTD ŞTİ	ÇORLU	PROTEZ İMALATI	KİMYA
474	SİO OTOM. TAŞ YED PARÇ A.Ş ÇRL ŞB	ÇORLU	OT. YED .PARÇ	METAL EŞYA
475	SİDER TEKSTİL SAN	ÇORLU	KONFEKSİYON	DOKUMA
476	SİMA TEKSTİL BOYA SAN LTD SAN	ÇORLU	İPLİK	DOKUMA
477	SOYDAN DERİ SAN VE TİC A.Ş.	ÇORLU	NAPA DERİ	DERİ
478	SULTAN ENTEGRE TEKSTİL SAN	ÇORLU	KONFEKSİYON	DOKUMA
479	SUN TEKSTİL BOYA SAN LTD	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA

480	SÜMER TEKSTİL BOYA SAN LTD.	ÇORLU	ÇORAP BOYAMA	DOKUMA
481	SÜPER HOME TEKSTİL SAN	ÇORLU	BOYA KASAR	DOKUMA
482	SÜPER TEKSTİL SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	TÜL	DOKUMA
483	SÜRPAK BOYA VE HAQZIR SIVA LTD	ÇORLU	SIVA-BOYA	TAŞ-TOPRAK
484	ŞAH METAL ENJ SAN	ÇORLU	AL DÖKÜM	KİMYA
485	ŞAHBAZ ÇAPKIN	ÇORLU	DERİ KONF	DERİ
486	ŞAHİNLER ENERJİ ÜRT GRUBU A.Ş.	ÇORLU	ELEKT- BUHAR	DİĞER
487	ŞAHİNLER MENSUCAT SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	KONFEKSİYON	DOKUMA
488	ŞAHÖZ TEKS.TAŞ.İNŞ.SA N.TİC.LTD. ŞTİ.	ÇORLU	TEKSTİL	KOT ZIMPARL.
489	ŞAHSOY METAL ENJK KALIP SAN A.Ş.	ÇORLU	ALÜMİNY DÖKÜM P	KİMYA
490	ŞALTEKS TEKSTİL SAN A.Ş.	ÇORLU	EMPİRME BASKI	DOKUMA
491	ŞANLI YAPI MALZ SAN TİC A.Ş. ÇRL ŞB	ÇORLU	PLASTİK PVC	KİMYA
492	ŞAMPIİYON YEM SAN A.Ş.	ÇORLU	H.YEMİ	GIDA
493	ŞEN DERİ VE KONF SAN TİC	ÇORLU	KONFEKSİYON	DOKUMA

	A.Ş.			
494	ŞENHAMZAOĞLU DERİ TEKSTİL SAN LTD	ÇORLU	HAM DERİ	DERİ
495	ŞIK MAKAS GİYİM SAN	ÇORLU	KONFEKSİYON	DOKUMA
496	TAÇ MAKİNA SAN A.Ş.	ÇORLU	MAKİNA	METAL EŞYA
497	TADIMSAN YEMEK ÜR SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	HAZIR YEMEK	GIDA
498	TAMSE MODERN TAMBUR SAN LTD	ÇORLU	KUMAŞ İÇİN TAMBUR	DİĞER
499	TAMTEKS TEKSTİL KONF SAN A.Ş.	ÇORLU	KONFEKSİYON	DOKUMA
500	TANATAR KONF SAN A.Ş.	ÇORLU	KÜRK	DERİ
501	TANER TRİKO SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	PAMUKLU İPL BYA	DOKUMA
502	TANIP FANTAZİ İPLİK SAN.	ÇORLU	İPLİK	DOKUMA
503	TANRIVERDİ KUMAŞÇILIK SAN	ÇORLU	TÜL DOKUMA	DOKUAM
504	TANRIVERDİ MENSUCAT SAN A.Ş.	ÇORLU	DOKUMA	DOKUMA

505	TANSOY YED PARÇA SAN. ÇRL ŞB	ÇORLU	YEDEK PARÇA	METAL EŞYA
506	TAYFURLAR TEKSTİL SAN LTD	ÇORLU	DOKUMA	DOKUMA
507	TEDÖKSAN DÖKÜM SAN LTD ŞTİ	ÇORLU	DÖKÜM	KİMYA
508	TEK MENS. VE TİC A.Ş.	ÇORLU	SENTETİK ÇUVAL	KİMYA
509	TEKBAU YAPIL MALZ MAD SAN A.Ş.	ÇORLU	BETON ALÇI	TAŞ-TOPRAK
510	TEKDERSAN DERİ SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	VİDELA	DERİ
511	TEKNİK ALÜMİNYUM SAN.A.Ş.-ÇRL FABRİKASI	ÇORLU	ALÜM.DÖK.	METAL
512	TEKNOTAN BASKI MERKZ LTD ÇRL ŞB	ÇORLU	MAKİNA MONTAJI	DİĞER
513	TEKO ALÜMİNYUM SAN A.Ş.	ÇORLU	FOLYO-KAPAK	KİMYA
514	TEKSMOBİLİ TEKSTİL SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	DÖŞEMELİK KMSŞ	DOKUMA
515	TEKŞEM TEKSTİL SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	BASKI İŞÇİLİĞİ	DOKUMA

516	TEMBO TEKSTİL SAN LTD	ÇORLU	İPLİK	DOKUMA
517	TEMBOYA TESKTİL SAN VE TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
518	TEMER DERİ SAN LTD ŞTİ	ÇORLU	KÜRK GİYİM	DERİ
519	TERMO ISI SİST TİC SAN A.Ş.	ÇORLU	ELEKT EV AL	DİĞER
520	TERMO MARKET SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	THERMO HTERM	DİĞER
521	TERMO TEKNİK TİC SAN A.Ş.	ÇORLU	PANEL RADY.	METAL EŞYA
522	TEZCANLAR SÜT ÜRÜNLERİ SAN A.Ş.	ÇORLU	SÜT ÜRÜNLERİ	GIDA
523	TİRE KUTSAN OLUKLU MUK SAN. A.Ş.	ÇORLU	OLUKLU MUKV	KAĞIT
524	TOPKAPI MENSUCAT SAN A.Ş.	ÇORLU	BOYAMA	DOKUMA
525	TOPRAK KÜRK TEKSTİL SAN LTD ÇRL Ş	ÇORLU	KÜRK SÜET	DERİ
526	TPAO VAKIFLAR ÇORLU TESİSLERİ	ÇORLU	DOĞAL GAZ ÜRT	DİĞER
527	TRAKYA KAĞIT SAN A.Ş.	ÇORLU	GRİ KARTON	KAĞIT
528	TRAKYA TABLDOT GIDA SAN LTD	ÇORLU	HAZIR YEMEK	GIDA
529	TRAKYA YAĞLI TOH. TAR SAT KOOP BRL	ÇORLU	AYÇİÇEK YAĞI	GIDA

530	TSK TEST SİST LTD ŞTİ	ÇORLU	KABLO TEST ÜN.	DİĞER
531	TTM TEKNİK TEKSTİL MAK SAN A.Ş ÇRL	ÇORLU	TEKSTİL MAK	METAL
532	TUFANLAR OTOMOTİV SAN. TİC. LTD.ŞTİ.	ÇORLU	KAPORTA - BOYA	METAL
533	TURAN TEKSTİL İHT SAN LTD	ÇORLU	KONFEKSİYON	DOKUMA
534	TURBO TEKSTİL SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
535	TÜLMEN TUL MENSUCAT SAN A.Ş.	ÇORLU	TÜL İPLİK	DOKUMA
536	TÜLÜMENLER TUL MENS SAN A.Ş.	ÇORLU	TÜL	DOKUMA
537	TÜM PLASTİK VE MAK SAN	ÇORLU	HAVUZ POMP	DİĞER
538	UGS-UĞUR GERİ DÖNŞ TİC LTD	ÇORLU	ELYAF	DOKUMA
539	UĞUR BETON METAL PLAST SAN.	ÇORLU	BETON AĞIRLIK	TAŞ TOPRAK
540	UĞUR TEKSTİL SAN.	ÇORLU	PAMUKLU DOKM	DOKUMA
541	ULAŞ KİMYEVİ MADDE SAN	ÇORLU	BOYA VERNİK	KİMYA
542	ULUSOY UN SAN TİC A.Ş. ÇRL ŞB	ÇORLU	BUĞDAY UNU	GIDA
543	UNDO DERİ VE TEKSTİL SN. TİC A.Ş.	ÇORLU	KÜRK SÜET	DERİ
544	UNİLEVER SAN TİC A.Ş. ÇRL ŞB	ÇORLU	DONDURMA	GIDA

545	USLUER DERİCİLİK SAN TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	KÜRK SÜET	DERİ
546	USTA VİTRİFİYE İNŞ SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	SERAMİK GRÇL	TAŞ-TOPRAK
547	UYGUN TEKSTİL DERİ SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	KÜRK SÜET	DERİ
548	ÜÇT BOYA SANA VE TİC A.Ş.	ÇORLU	İPLİK	DOKUMA
549	ÜÇYILDIZ KAĞIT MASURA SAN.	ÇORLU	KAĞIT	KAĞIT
550	ÜMİT TEKSTİL SAN A.Ş.	ÇORLU	BOYAMA	DOKUMA
551	ÜNİLEVER SAN ÜRK A.Ş.	ÇORLU	KAHVALT. MRG	GIDA
552	ÜNİVERSAL TEKSTİL SAN A.Ş.	ÇORLU	BOYAMA ÖRME	DOKUMA
553	VARDARLI ENTEGRE TEKSTİL SAN	ÇORLU	BOYA BASKI	DOKUMA
554	VARİN ÖRME BOYA SAN.	ÇORLU	ÖRME BOYAMA	DOKUMA
555	VAROL BETON VE YAPI END LTD ÇRL Ş	ÇORLU	HAZIR BETON	TAŞ TOPRAK
556	VATAN KABLO METAL END SAN A.Ş.	ÇORLU	ENERJİ KABLOSU	DİĞER
557	VEFA BOZACI GIDA MAD SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	SİRKE BOZA	GIDA
558	VERDİ DOK TEKSTİL SAN. LTD ŞTİ	ÇORLU	TÜL	DOKUMA

559	VESKİM KİMYEVİ MAD. SAN TİC A.Ş.	ÇORLU	ANTİBAKTR. M.	KİMYA
560	VESKİM KİMYEVİ MADDELER SAN A.Ş.	ÇORLU	ANTİBAKT. M.	KİMYA
561	VESTA TEKSTİL SAN LTD.	ÇORLU	ÖRME KUMAŞ	DOKUMA
562	VİNAKS PLASTİK SAN	ÇORLU	ÇİFT CAM SİST	KİMYA
563	VİRA COLOR SAN VE TİC A.Ş.	ÇORLU	MASTB. BOYA	KİMYA
564	VOLKAN LEADHER DERİ SAN	ÇORLU	KÜRK	DERİ
565	YAKUT MAKİNA VE ZİNCİR SDAN LTD	ÇORLU	KONVEYÖR ZİNC	METAL EŞYA
566	YALÇIN TES MALZ. SAN TİC A.Ş. ÇRL ŞB	ÇORLU	PLAST AMB SAN	KİMYA
567	YAŞAM TEKSTİL SAN VE TİC A.Ş.	ÇORLU	TÜL	DOKUMA
568	YEĞENLER UN GIDA SAN	ÇORLU	UN	GIDA
569	YENİYURT GERİ DÖN.TUR TİC LTD	ÇORLU	GRANÜL	KİMYA
570	YEŞİL KUNDURA SAN A.Ş.	ÇORLU	AYAKKABI	DERİ
571	YEŞİLLER DERİ SAN LTD	ÇORLU	KÜRK SÜET	DERİ
572	YEŞİLLER DERİ SAN TİC LTD ÇRL ŞB	ÇORLU	KÜRK SÜET	DOKUMA

573	YILBAY DERİ SAN VE TİC LTD ŞTİ	ÇORLU	KÜRK SÜET	DERİ
574	YILDIZ KAZAN SAN A.Ş.	ÇORLU	BUHAR KAZANI	DİĞER
575	YILDIZ MAK SAN. TİC A.Ş.	ÇORLU	KŞ.BOYM MAK	METAL EŞYA
576	YILKA İPLİK TEKSTİL SAN A.Ş.	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
577	YILTEKS YIKAMA SAN A.Ş. ÇRL ŞB	ÇORLU	PARÇA YIKAMA	DOKUMA
578	YİĞİTLER DERİ SAN A.Ş.	ÇORLU	VİDELA DERİ	DERİ
579	YUSUF ÇANTA VE DERİ SAN	ÇORLU	HAM DERİ	DERİ
580	YÜKSEL HİDROLİK MAK SAN TİC	ÇORLU	MAKİNE PARÇ	METAL EŞYA
581	YÜKSELLER DERİ SAN VE TİC A.Ş.	ÇORLU	DERİ	DERİ
582	YÜPAK BOYAMA SAN A.Ş.	ÇORLU	PAMUKLU B.	DOKUMA
583	ZEYNEL YELOĞLU ÖZ SAÇ MET S LTD	ÇORLU	SAÇ METAL İŞL	METAL EŞYA
584	ZEYNEP GİYİM SAN TİC A.Ş. ÇRL ŞB	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
585	AKINLAR TEKSTİL SAN LTD.ÇOR.ŞB.	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	TEKSTİL
586	FERSAN TEKSTİL SAN.LTD.ÇRL.ŞB.	ÇORLU	ÖRME KUMAŞ	TEKSTİL
587	KUTAY ÖRME KUMAŞ TEK.A.Ş. ÇRL.ŞB	ÇORLU	ÖRME KUMAŞ	TEKSTİL

588	ATLAS HALICILIK İŞLT.A.AŞ-ENERJİ	ÇORLU	ELEKTRİK	DiĞER
589	GÜLLE ENTG.VE TEKS.İŞLT.SAN.Tİ C.A.Ş.ENERJİ	ÇORLU	ELEKTRİK	DiĞER
590	GÜNÖZ TEKSTİL VE KİMYA SAN LTD-ENERJİ	ÇORLU	ELEKTRİK	DiĞER
591	AKATEKS TEKSTİL SAN A.Ş.-ENERJİ	ÇORLU	ELEKTRİK	DiĞER
592	TANRIVERDİ DOK.APRE VE BOYA SAN.TİC.A.Ş.- ENERJİ	ÇORLU	ELEKTRİK	DiĞER
593	ZEYNEP GİYİM SAN TİC A.Ş. ÇRL ŞB-ENERJİ	ÇORLU	ELEKTRİK	DiĞER
594	ERAK GİYİM SAN.TİC.A.Ş.- ENERJİ	ÇORLU	ELEKTRİK	DiĞER
596	AKMAN TEKSTİL SAN TİC A.Ş. ÇRL ŞB-ENERJİ	ÇORLU	ELEKTRİK	DiĞER
597	EROĞLU GİYİM SAN LTD-ENERJİ	ÇORLU	ELEKTRİK	DiĞER
598	NUR YILDIZ TEKSTİL SAN TİC A.Ş.-ENERJİ	ÇORLU	ELEKTRİK	DiĞER
599	ELSE TESKTİL SAN TİC A.Ş.- ENERJİ	ÇORLU	ELEKTRİK	DiĞER
600	ŞIK MAKAS GİYİM SAN-ENERJİ	ÇORLU	ELEKTRİK	DiĞER
601	NURPAK BOYA APRE SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.- ÇORLU ŞB	ÇORLU	YIKAMA- BOYAMA	TEKSTİL

602	UYGUN TUHAFİYE TEKS.TİC.SAN.LTD .ŞTİ-ÇRL ŞB	ÇORLU	SATEN KURDALE	TEKSTİL
603	SK-ST BETON İNŞ.TAAH.LTD.ŞTİ.	ÇORLU	PARKE TAŞI	TAŞ TOPRAK
604	META-FOR MAK.VE KAL.SAN.TİC.LTD. ŞTİ.	ÇORLU	DÖKÜM METAL	METAL
605	YÜKSEL OTO. YEDEK PRÇ.LTD.ŞTİ.- ÇORLU FAB.	ÇORLU	TRAKTÖR YDK.PARÇA	METAL
606	LAVA TEKS.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.	ÇORLU	KOT ZIMPARALAMA	TEKSTİL
607	GLOBAL ENERJİ ELEK.ÜRT.YULAFL I ŞUBESİ	ÇORLU	ELEKTRİK	DİĞER
608	FORM MODEL DÖKÜM PLS.MAK.SAN.TİC. LTD.ŞTİ.	ÇORLU	ALÜM. DÖKÜM	METAL
609	KAZANCI ALÜ.KABLO SAN.TİC.LTD.ŞTİ.	ÇORLU	ALÜ.TEL	METAL
610	PET-MAK PET ŞİŞ MAK.İMALAT VE OTOMASYON SAN.TİC.LTD.ŞTİ.	ÇORLU	PET ŞİŞİRME MAK.	METAL
611	ERKAN OTOMO.SAN.TİC.L TD.ŞTİ.	ÇORLU	OTO SERVİS	METAL
612	BİLDER DERİ SAN.TİC.LTD.ŞTİ- ÇRL ŞB	ÇORLU	KÜRK SÜET	DERİ
613	TEKNİK FLAMENT TEKS.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.- ÇRLŞB	ÇORLU	LİKRALI İPLİK	TEKSTİL
614	GÜVEN BRODE SAN.VE TİC. A.Ş.	ÇORLU	BRODE APKLEME	TEKSTİL

615	BARKIN PLASTİK SAN.TİC.LTD.ŞTİ.- ÇRL ŞB	ÇORLU	GRANÜL	PLASTİK
616	NAZ ÖRME KUMAŞ TEKS. A.Ş.-ÇRL ŞB	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	TEKSTİL
617	ALFA GRUP TEKST.GIDA.KUY.İ NŞ.SAN.TİC.LTD.Ş Tİ.-ÇRL ŞB	ÇORLU	TÜL	TEKSTİL
618	TPAO VAKIFLAR 03 ÇORLU ÜRETİM SAHASI	ÇORLU	HAM PETROL VE DOĞALGAZ	KİMYA
619	DAMA ÇAMAŞIRLARI TEKS.VE GIDA ÜTR.PAZ.İNŞ.SAN. TİC.LTD.ŞTİ.	ÇORLU	HAZIR YEMEK	GIDA
620	ÖĞRETMEN ÇORAP FAB. A.Ş.DEPO VE LOJİSTİK MRK	ÇORLU	BAYAN ÇORAP	TEKSTİL
621	YD KÜRK DERİ SAN.TİC.LTD.ŞTİ.	ÇORLU	KÜRK SÜET	DERİ
622	VOLDER DERİ SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.	ÇORLU	KÜRK SÜET	DERİ
623	ÜÇLER TEKSTİL SAN.TİC.A.Ş.-ÇRL ŞB	ÇORLU	KUMAŞ BOYAMA	TEKSTİL
624	EKO MODÜLER YAPI MALZ.İNŞ SAN.VE TİC A.Ş.- ÇRL ŞB	ÇORLU	PARKE TAŞI	TAŞ TOPRAK
625	İSTANBUL TARIM ÜR.VE GIDA SAN.TİC.LTD.ŞTİ.- ÇRL ŞB	ÇORLU	ÇÖĞEN SUYU	GIDA
626	TRAKYA GAZ SAN.TİC.A.Ş.	ÇORLU	SIVI GAZ	KİMYA
627	KARELİ İNŞ.TUR.PET .GIDA SAN.TİC.A.Ş.-	ÇORLU	UN	GIDA

	ÇRL.ŞB.			
628	3M SAN VE TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	TEM MALZ	KİMYA
629	ABK YATIRIM TEKSTİL DIŞ TİC AŞ.	ÇERKEZKÖ Y	PERDE	DOKUMA
630	ACAR AHŞAP VE PALET SAN TİC LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	KERESTE	ORMAN ÜR.
631	AK ENERJİ ELEKT ÜR ÇKZKÖY ŞB	ÇERKEZKÖ Y	BUHAR	DiĞER
632	AK KABLO İMALAT SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	KABLO	DiĞER
633	AKBAŞ OTOMOTİV SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
634	AKFİBER POLYESTER SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	ELYAF	DOKUMA
635	AKHAN TEKSTİL SAN TİC. LTD. ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ	DOKUMA
636	AK-KİM KİMYA SAN VE TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	SODYUM	KİMYA
637	AKKON ÇELİK YAPI SİST SAN ÇKZ ŞB	ÇERKEZKÖ Y	ÇELİK YAPI SİST	METAL
638	AKSU İPLİK DOKUMA FAB TÜRK A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	İPLİK	DOKUMA
639	AKŞAN ETÜD MÜÇAV SAN. A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	ÇELİK YAPI SİST	DiĞER
640	ALKAN MAKİNA SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	MAKİNA	MAKİNA

641	ALMİNA TEKNİK TEKSTİL SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	TELA	DOKUMA
642	ALPER TEKSTİL SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	ÇİLE BOYAMA	DOKUMA
643	ALMODU ALTUNLAR TEKSTİL SAN	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ	DOKUMA
644	ALSA KİMYA ÜR. İNŞ İTH S. LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	OTOM YAĞ	KİMYA
645	ALTIN İPLİK VE ÇORAP SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	NAYLON	DOKUMA
646	ALYILDIZ METAL VE NAKL SAN	ÇERKEZKÖ Y	GRANÜL	KİMYA
647	ANADOLU İPLİK TEKS FAB SAN LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	İPLİK	DOKUMA
648	ANGORA TEKSTİL- KİSOTO	ÇERKEZKÖ Y		TEKSTİL
649	APRE TEKSTİL SAN VE TİC LTD ŞTİ.	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
650	ARÇELİK A.Ş.- Ç.KÖY ŞUBESİ 2	ÇERKEZKÖ Y	ÇAM.KUR.MAK	METAL EŞYA
651	ARDIÇ ELEKTRİK SAN TİC LTD. ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	KABLO TAŞ SİS	MAKİNA
652	ARI TEKSTİL TİC SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
653	ARKOMAT MOD. TEKNİK SAN.	ÇERKEZKÖ Y	OTO YAN SAN	METAL EŞYA
654	ARTA TEKSTİL SAN TİC LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	BOYAMA	DOKUMA
655	AS EMPRİME SAN LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	EŞARP	DOKUMA
656	ASALTEKS TEKSTİL SAN TİZ A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA

657	ATAK FARMA KOZMETİK SAN	ÇERKEZKÖ Y	MİNİ TESTER	KİMYA
658	ATAOĞLU ORMAN ÜRNL. SAN TİC LTD	ÇERKEZKÖ Y	BOYALI MDF	DİĞER
659	ATLAS TEKSTİL SAN A.Ş. ÇRL ŞB	ÇERKEZKÖ Y	RİNG İPLİK	DOKUMA
660	ATASOY GERİ DÖN. MET. PAK S. A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y		DİĞER
661	ATILIM İNŞAAT VE TKSTİL SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	HAZIR BETON	TAŞ-TOPRAK
662	ATOMİK TEKSTİL SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	ÖRME TEKSTİL	DOKUMA
663	ATSAS TEKSTİL TURİZM A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	PENYE	DOKUMA
664	ATT TEKSTİL SAN VE TİC A.Ş. ÇKZ	ÇERKEZKÖ Y	TEKSTİL	DOKUMA
665	AVA PLASTİK SAN VE TİC LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	TERMOS	METAL EŞYA
666	AZAMAT TEKSTİL SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	BOYAMA	DOKUMA
667	BALKAN ÇELİK DÖVME SAN LTD	ÇERKEZKÖ Y	OTOM YED PARÇ	METAL EŞYA
668	BALTAŞ İÇ VE DIŞ TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	DOKUMA KUMAŞ	DOKUMA
669	BAK-AY TEKSTİL SAN	ÇERKEZKÖ Y	TÜL PERDE	DOKUMA
670	BASAŞ AMB VE YAL SAN ÇKZ ŞB	ÇERKEZKÖ Y	POLİSTREN	KİMYA
671	BEKS ÇORAP VE İÇGİYİM SAN	ÇERKEZKÖ Y	ÇORAP	DOKUMA

672	BES REKLAM SAN TİC LTD. ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	FOLYO	KİMYA
673	BEST ORMAN ÜRÜNL SAN LTD ŞTİ.	ÇERKEZKÖ Y	KAPI	ORMAN ÜR.
674	BİLİM İLAÇ SAN TİC A.Ş. ÇKZ ŞB.	ÇERKEZKÖ Y	İLAÇ	KİMYA
675	BİMAK KABLO VE MAK SAN	ÇERKEZKÖ Y	KABLO	DİĞER
676	BİRLİK ÖRME SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
677	BOEN ALÜMİNYUM METAL SAN LTD	ÇERKEZKÖ Y	PROFİL	METAL
678	BONDİ TEKSTİL SAN LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	PERDE	DOKUMA
679	BONY TEKSTİL İŞL SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	ÇORAP	DOKUMA
680	BOR BİLLET AL. SAN. TİC LTD ŞRİ	ÇERKEZKÖ Y	ALÜMİNYUM BİLLET	METAL
681	BORKİM BORU PROFİL S. LTD ŞTİ.	ÇERKEZKÖ Y	KAYNEK TELİ	METAL EŞYA
682	BOTAŞ NEHİR TEKSTİL SAN A.Ş	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
683	BOYTEK REÇİNE BOYA KİMYA SAN.	ÇERKEZKÖ Y	PETROL ÜT	KİMYA
684	BOYTEKS BOYA SAN LTD. ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	ÇORAP BOYAMA	DOKUMA
685	BROSS TEKSTİL SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	ÇORAP	DOKUMA
686	BSH EV ALETLERİ SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	EV ALETLERİ	METAL EŞYA

687	BUYRUK TEKSTİL TİC LTD ŞTİ ÇKZ ŞB	ÇERKEZKÖ Y	HAM KUMAŞ	DOKUMA
688	BUYRUK TESKTİL TİC LTD ÇKZ 2. ŞB	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
689	CAN OTOMOTİV İNŞ SAN LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	JEEP TAMPON	METAL EŞYA
690	CEMPA TEKSTİL SAN TİC LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
691	CONS TEKSTİL SAN TİC LTD. ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	JEANS	DOKUMA
692	CSY TEKSTİL APRE SAN.	ÇERKEZKÖ Y	PAMUK BOYAMA	DOKUMA
693	ÇAĞLAYAN TEKSTİL SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	TEKSTİL	DOKUMA
694	CUMALİ İNAL İNALLAR HURDA TİC	ÇERKEZKÖ Y	HURD. PLAST KRM	DİĞER
695	ÇAĞDAŞ TEKSTİL MAK SAN LTD. ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ	DOKUMA
696	ÇIĞIR KİMYA SAN TİC A.Ş. ÇRL. ŞBN	ÇERKEZKÖ Y	PLST ENJ	KİMYA
697	ÇERKEZKÖY ENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	ELEKTRİK	DİĞER
698	DANIŞMENT MAK SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	BEYAZ EŞYA P	METAL EŞYA
699	DE-ÇESAN OTOMOTİV SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	OTOMOTİV PRÇS	METAL EŞYA
700	DEKOR BOYA SAN TİC LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	BOYA İMALATI	KİMYA
701	DERBY KONVEYÖR BANT	ÇERKEZKÖ Y	KONVEYÖR BANT	DİĞER

	SAN A.Ş.			
702	DESA TEKSTİL VE PLAST SAN LTD	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ	DOKUMA
703	DEPA AKTİF İLAÇ MAM. SAN. VE PAZL A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	İLAÇ	KİMYA
704	DİNEX EGZOZ EM TEKN SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	EGZOS	METAL EŞYA
705	DİZAYN PLASTİK SAN LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	POLİELİTEN	KİMYA
706	DOĞUSAN TEKSTİL	ÇERKEZKÖ Y		TEKSTİL
707	DOKAFLEX KAUÇUK OTOM SAN	ÇERKEZKÖ Y	YAKIT HORTUMU	DİĞER
708	ECZACIBAŞI - ZENTİVAKİMY ÜR SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	İLAÇ	KİMYA
709	EDA TEKSTİL ÖRME SAN LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ ÖRME	DOKUMA
710	EGELİ ZIMPARA SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	ZIMPARA	KİMYA
711	EGESAN AŞINDIRICI TAŞLAR SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	AŞINDIRICI TAŞ	KİMYA
712	EKİP TEKNİK TEKSTİL SAN	ÇERKEZKÖ Y	POLYESTER KUM	DOKUMA
713	EKMEKÇİLER GIDA SAN TİC LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	EKMEK	GIDA

714	EKOL TEKSTİL SAN VE TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	BATTANİYE	DOKUMA
715	ELİT TEKSTİL BOYA APRE SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	BOYAMA	DOKUMA
716	ELTEKS TEKSTİL SAN.	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
717	ELKON ELEVATÖR MAK SAN A.Ş.2	ÇERKEZKÖ Y	MAKİNA	METAL EŞYA
718	ELPA ELASTİKİ İPLİK SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	LASTİK İPLİĞİ	DOKUMA
719	ELVAN TEKSTİL BOYA APRE SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
720	EMEK BAKIR DÖKÜM SAN LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	BAKIR ÇİNKO	METAL
721	EMEK İNŞAAT TAAH VE TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	PREFAB YAPI EL	KİMYA
722	EMRE TEKSTİL KİMYA SAN LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
723	ENERJİ ELEKTRONİK SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	TV	DİĞER
724	ENESLER ÖRME TEKSTİL SAN VE TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	BOYAMA	DOKUMA
725	ENVAR TEKSTİL BOYA KİMYA SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	BOYA	DOKUMA
726	ENKO TEKSTİL SAN TİC DİŞ TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	KONF DİKİMİ	DOKUMA

727	ERYİĞİT EMRİME TEKSTİL SAN	ÇERKEZKÖ Y	TEKSTİL	DOKUMA
728	ERSAN AMBALAJ VE YALITIM SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	AMBALAJ ELEMENL	KİMYA
729	EREN KAĞIT SAN VE TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	KAĞIT	KAĞIT
730	EST PANEL SİST LERİ SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	PANEL	KİMYA
731	ESSELTE LEİTZ BÜRO MALZ SAN A.Ş	ÇERKEZKÖ Y	KIRT MALZ	KAĞIT
732	ETSAŞ TEKSTİL TUR. SAN. TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	HAM İPLİK	DOKUMA
733	FAREL PLASTİK ELEKT SAN.	ÇERKEZKÖ Y	ELEKT HATLAR	DİĞER
734	FİL MAN MADE TEKNİK SAN A.Ş. ÇKZ Ş	ÇERKEZKÖ Y	RİNG İPLİK	DOKUMA
735	FİLPAK PAK. VE DOL TES SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	FİLE ÇUVAL	DOKUMA
736	FİTAŞ KİMYA BOYA PİGMENT SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	REÇİNE	KİMYA
737	FLAMESTEK TEKN MONT SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	MONTAJ İŞL	DİĞER
738	GABRALI TUR GIDA SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	UN KEPEK	GIDA
739	GAMMA PAK STERİL MALZ SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	STERİLİZASYON	DİĞER

740	GAZİOĞLU ALÜMİNYUM SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	UN KEPEK	GIDA
741	GENCO LOJİSTİK VE DIŞ TİC LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	LOJİSTİK	DIĞER
742	GENKA TEKSTİL SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	ASTAR TELA	DOKUMA
743	GİRİŞİM PAZL TÜK. ÜRT. TİZ A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	DETERJAN	KİMYA
744	GÖKÇAĞ KUMAŞÇILIK SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
745	GÖKKUŞAĞI BOYA SAN TİC LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	PAMUKLU	DOKUMA
746	GRAND BETON SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	BETON	TAŞ TOPRAK
747	GRAPOL YAPI TEKNOLOJİLERİ A.Ş	ÇERKEZKÖ Y	GRANÜL	TAŞ-TOPRAK
748	GÜLCAN METAL SAN LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	ALÜMİNYUM	METAL
749	GÜLÇEK TEKSTİL BOYA APREC SAN	ÇERKEZKÖ Y	BOYA APRE	DOKUMA
750	HAKAN Ç.OĞLU PAY PLASTİK	ÇERKEZKÖ Y	HURDA KOVA	KİMYA
751	HAKAN PLASTİK BORU SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	PVC BORU	METAL EŞYA
752	HALLAÇ ÇELİK DÖVME SAN.	ÇERKEZKÖ Y	ROT-BALANS	METAL EŞYA
753	HATEKS ÖRME TEKSTİL SAN İNŞ SAN LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA

754	HEDEF APRE BOYAMA TEKSTİL SAN. LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	TEKSTİL	DOKUMA
755	HATTAT TARIM MAK SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	YEDEK PARÇA	METAL EŞYA
756	HEMA ENDÜSTRİ A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	OTOM YED PARÇ	METAL EŞYA
757	HEMA OTOMOTİV SİST A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	FREN MAFSAL	METAL EŞYA
758	HEMA TRW OTOM DİREKS SİST A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	HİDROLİK MEK	METAL EŞYA
759	HENATEKS BOYA APRE SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	PP BOYA BASKI	DOKUMA
760	HUNCA KOZMETİK SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	DETERJAN	KİMYA
761	HÜPPE İNŞ MALZ SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	DUŞAKABİN	DİĞER
762	HYSOUNG İST TEKSTİL LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	SENTETİK İPLİK	DOKUMA
763	İBRAHİM ETEM KİMYA SAN TÜRK A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	İL AÇ	KİMYA
764	İLHAN ÖNEL ÖNALLAR TEKSTİL S	ÇERKEZKÖ Y	İPLİK	DOKUMA
765	İNTEKS ULUSL AR TEKSTİL SAN.	ÇERKEZKÖ Y	TEKSTİL	DOKUMA
766	İNCİ MERMER GRANİT SAN LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	MERMER TAŞI	TAŞ-TOPRAK
767	İREKS GIDA SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	EKMEK KARIŞIM M	GIDA
768	İSTANBUL MENSUCAT SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA

769	İZMAK İZOLASYON END SAN	ÇERKEZKÖ Y	POLİELİTEN LVHA	KİMYA
770	İZOMAKS YALITIM END A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	PVC	KİMYA
771	JOTUN TOZ BOYA SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	TOZ BOYA	KİMYA
772	JOTUN BOYA SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	DENİZ SANAYİ BOY	KİMYA
773	KARE MUTFAK NAK MOB İNŞ TUR SAN	ÇERKEZKÖ Y	MUTFAK DOLABI	ORMAN ÜR
774	KEMİRA KİMYA SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	SACOCCEL	KİMYA
775	KENT DIŞ TİCARET LTD ÇKZ ŞB	ÇERKEZKÖ Y	MUTFAK SİST	METAL EŞYA
776	KIVANÇ TEKSTİL SAN TİC A.Ş.ÇKZ ŞB	ÇERKEZKÖ Y	PAMUK İPLİĞİ	DOKUMA
777	KİSOTO KİMYEVİ ÜRÜNLR SA. LTD	ÇERKEZKÖ Y	AERESOL DOLUMU	KİMYA
778	KLAS KALIP VE MOBİLYA SAN LTD	ÇERKEZKÖ Y	EV MOBİLYA	ORMAN ÜR
779	KLÜBER LUBRİCATION YAĞL ÜRÜNL A.Ş	ÇERKEZKÖ Y	GRES YAĞI	KİMYA
780	KOÇAK FARMA İLAÇ VE KİMYA SAN	ÇERKEZKÖ Y	İLAÇ	KİMYA
781	KONTAŞ KONTRAPLAK SN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	KONTRAPLAK	ORMAN ÜR
782	KOPAŞ KOZMETİK PAZL SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	KOZMETİK	KİMYA

783	KOR AHŞAP AMB ORMAN ÜR SAN LTD	ÇERKEZKÖ Y	PALET	ORMAN ÜR
784	KORAT TEKSTİL SAN TİC PAZL A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	HAM KUMAŞ	DOKUMA
785	KOZA SİNAİ YAĞLAR TİC LTD	ÇERKEZKÖ Y	YAĞ	KİMYA
786	KULAKLI DOKUMA SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	DOKUMA KUMAŞ	DOKUMA
787	KURT KİMYA İZOLASYON SAN LTD	ÇERKEZKÖ Y	İZOLASYON MALZ	KİMYA
788	LANG-YÜZER OTOM SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	CONTA	METAL EŞYA
789	MABAŞ TEKSTİL GİYİM SAN LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	KONFEKSİYON	DOKUMA
790	MAGNEZYUM VE METAL TOZL A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	MAGNEZYUM	KİMYA
791	MATSAN MATBACILIK SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	DUVAR KAĞIDI	KAĞIT
792	ERAK GİYİM SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ-Ç.KÖY ŞUBESİ	ÇERKEZKÖ Y	PANTOLON	DOKUMA
793	MEGA İÇ GİYİM TEKSTİL SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	İÇ GİYİM	DOKUMA
794	MEGATEK ELEKT SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	TV	DİĞER
795	MERİNOS HALI SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	HALI	DOKUMA
796	MERT KİM KİMYA SAN	ÇERKEZKÖ Y	KİMYEVİ TUZ	KİMYA
797	MESEK METAL SAN VE TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y		METAL EŞYA

798	MET İPLİK SAN VE TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	İPLİK BÜKÜMÜ	DOKUMA
799	MİLKAY TEKSTİL SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	VATKA KEÇE	DOKUMA
800	MODAKON KONF. İHR PAZL SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	BOYAMA	DOKUMA
801	MODERN HALI SAN TİC A.Ş. ÇKZ ŞB	ÇERKEZKÖ Y	BOYAMA	DOKUMA
802	MOMENT TEKSTİL VE KİMYA SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ APRESİ	DOKUMA
803	MUSSAN İPLİK SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	İPLİK YIKAMA	DOKUMA
804	NARİN HOLDİNG A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	DENİM-KADİFE	DOKUMA
805	NEVZAT TRİKO KONF ENT. TES SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
806	NİHAT TURAN TURAN TEKSTİL	ÇERKEZKÖ Y	İPLİK	DOKUMA
807	NİMET FANTAZİ İPLİK SAN TİC LTD	ÇERKEZKÖ Y	DÜZ İPLİK ÜRETİMİ	DOKUMA
808	NUMAN METİN ALTINOKLAR SUNTA KAP LTD	ÇERKEZKÖ Y	KAPLAMALI MDF	DiĞER
809	NURSAN MAK SAN LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	DiŞLİ İMALATI	METAL
810	OLGUN APRE BOYAMA SAN LTD	ÇERKEZKÖ Y	PAMUKLU BOYAMA	DOKUMA
811	ORHAN ÖZKAN (ÖZKARTAY)	ÇERKEZKÖ Y	YANGIN EKİMP	DiĞER

812	ORDU TEKSTİL BOYA SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
813	OSSAN KUMAŞÇILIK TEKSTİL LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	KADİFE	DOKUMA
814	OTOTEK METAL İŞL SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	ARAÇ PARÇ	METAL
815	ÖTTOMAN HALI SAN TİC LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	MAKİNA HALISI	DOKUMA
816	ÖRNEK TEKSTİL SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ	DOKUMA
817	ÖZCANLAR İPLİK TEKSTİL SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	İPLİK	DOKUMA
818	ÖZCANLAR TEKSTİL SAN VE TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ ÜRETİMİ	DOKUMA
819	ÖZEN MENSUCAT BOYA TERB İŞL A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	BOYAMA	DOKUMA
820	ÖZEL ELEKTROLİT BAKIR MAM SAN	ÇERKEZKÖ Y	BAKIR PİRİNÇ	METAL EŞYA
821	ÖZER METAL SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	TEL	METAL EŞYA
822	ÖZİTEKS DERİ TEKSTİL SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	SUNİ DRİ	DERİ
823	PAK BOYA SAN VE TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	BOYA	KİMYA
824	ÖZNUR KABLOSAN TİC. ÇKZ ŞB	ÇERKEZKÖ Y	KABLO	DİĞER

825	PAKSA PLASTİK AMB SAN TİC LTD	ÇERKEZKÖ Y	POLİELİTEN	KİMYA
826	PAKSEL KİMYA SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	ÇOCUK BEZİ	KİMYA
827	PALBEN TUR-MAK TEKS SAN LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
828	PAPİRUS KAĞIT SAN TİC A.Ş. ÇKZ ŞB	ÇERKEZKÖ Y	TEM KAĞIDI	KAĞIT
829	PARK GIDA VE MEŞRUBAT SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	BİRA	GIDA
830	PİLKAPEN PLASTİK KAĞI VE PENC SAN	ÇERKEZKÖ Y	KAPI PENC SİST	KİMYA
831	PEHLİVANOĞLU KAĞIT AMB SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	FLUTİNG KAĞIT	KAĞIT
832	POLİJÜT AMB SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	PP İPLİK	DOKUMA
833	POLİMER KAUÇUK SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	MUHTELİF KAUÇUK	KİMYA
834	POLİNET AMB SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	FILE ÇUVAL	KİMYA
835	POLİYA POLİESTER SAN TİC LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	REÇİNE	KİMYA
836	POŞETSAN AMBALAJ SAN. A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	KAĞIT POŞET	KAĞIT
837	RAHİM YAMANLAR ORMAN ÜR SAN TİC LTD. ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	MDF KAPLAMA	DİĞER
838	REDBOY TEKSTİL SAN TİC LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	İPLİK	DOKUMA

839	RKM RULİK KAĞIT MASURA NAK SAN TİC LTD	ÇERKEZKÖ Y	KAĞIT HAMURU	KİMYA
840	RİBATEK TEKSTİL SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	TEKSTİL	DOKUMA
841	PROMER POLİMER MADDE SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	YAPIŞTIRICI İMALİ	KİMYA
842	PUTZMEİSTER MAK SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	BETON POMPASI	METAL
843	REPKA KAUÇUK SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	YAKIT HORTUMU	KİMYA
844	ROTER TEKSTİL BOYACILIK SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	BOYAMA-BASKI	DOKUMA
845	SA-HA TEKSTİL BOYA APRE SAN LTD	ÇERKEZKÖ Y	ÖRME KUMAŞ	DOKUMA
846	SAHİ TEKSTİL SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	DÖŞMLİK KUMAŞ	DOKUMA
847	SAMET KALIP VE MAD SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	MOB AKS	DİĞER
848	SANİFOAM SÜNGER SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	SÜNGER	KİMYA
849	SANİTEKS SÜNGER SAN	ÇERKEZKÖ Y	SÜNGER	KİMYA
850	SARAY DÖKÜM SAN	ÇERKEZKÖ Y	ALÜMİNYUM PORFİL	METAL
851	SARBAK METAL SAN A.Ş. ÇKZ ŞB	ÇERKEZKÖ Y	PİRİNÇ ÇUBUK	METAL
852	SARIBAŞLAR SERM SAN LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	LAVABO	KİMYA

853	SARICI METAL SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	METAL	METAL EŞYA
854	SAROS TEKSTİL ÖRME SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	ÇORAP	DOKUMA
855	SATEKS TEKSTİL SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
856	SCHNEE METAL PLAST SAN LTD	ÇERKEZKÖ Y	BUL MAK SEPET	KİMYA
857	SCHOTT ORİM CAM SAN TİC A.Ş. ÇKZ Ş	ÇERKEZKÖ Y	CAM İŞLEME	KİMYA
858	SCOTT ORİM CAM SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	SEKURİT CAM	KİMYA
859	SE OTOMOTİV TEKN SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	KABLO	DİĞER
860	SEN-TEK KAUÇUK SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	YAKIT HORTUMU	KİMYA
861	SERFİL İPLİK VE DOKUMA SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ İPL BOYM	DOKUMA
862	SES TEKSTİL SAN	ÇERKEZKÖ Y	DIŞ GİYSİ	DOKUMA
863	SEİKON ENERJİ ELKTRİK SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y		DİĞER
864	SETAŞ KİMYA SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	T.BOYA MADDE	KİMYA
865	SİNAN SİFİL	ÇERKEZKÖ Y	DEMİR ÇELİK	METAL EŞYA
866	SİMGE TEKSTİL SAN LTD ŞTİ- Ç.KÖY ŞUBESİ	ÇERKEZKÖ Y	ÇORAP	DOKUMA

867	SİNTAŞ BOYA VE KİMYA SAN LTD	ÇERKEZKÖ Y	BOYA	KİMYA
868	SİRKECİ TEKSTİL SAN VE TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	ÇEŞİTLİ KUMAŞ	DOKUMA
869	SİTEKS TEKSTİL SAN TİC LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	DÖŞEMELİK KMŞ	DOKUMA
870	SOLE TEKSTİL SAN TİC LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	BOYAM APRE	DOKUMA
871	SSM STERİL SAĞLIK MALZ A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	SAĞLIK MALZ	DiĞER
872	ŞAFAK TÛL SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	HAM TÛL	DOKUMA
873	ŞEVKAT BOYA EMPRİME BASKI SAN	ÇERKEZKÖ Y	BOYA EMPRİME	DOKUMA
874	ŞARK MENSUCAT FAB A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	TEKSTİL BOYA APRE	DOKUMA
875	ŞEVİKLER TEKST. İHR. İTH SAN. LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
876	TANTEKS BOYA APRE SAN LTD ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
877	TANVER TEKSTİL SAN	ÇERKEZKÖ Y	İPLİK BÜKÜM	DOKUMA
878	TEKA TEKNİK MUTFAK AL. SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	ÇELİK EVYE	METAL EŞYA
879	TEKNİK KAUÇUK SAN	ÇERKEZKÖ Y	HORTUM	KİMYA
880	TEMTAŞ TEKSTİL SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	REAKTİF BOYAMA	DOKUMA

881	TEVER MDF LEVHA SAN A.Ş. V.KÖY Ş	ÇERKEZKÖ Y	MDF LEVHA	ORMAN ÜR.
882	TEVERPAN AĞAÇ SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	YONGA LEVHA	ORMAN ÜR.
883	TOPTAL PLASTİK VE KALIP SAN ÇKZ ŞB	ÇERKEZKÖ Y	PLASTİK PARÇ	DİĞER
884	TELESET ELEKTRO MEKANİK SAN.	ÇERKEZKÖ Y	TEKNİK MALZEME	DİĞER
885	TRELLEBORG OTOM SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	OTO YAN SANY	DİĞER
886	TREXTA TR DERİ MAM SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	CEP TEL KILIFI	KİMYA
887	TUNA ALÜMİNYUM METAL SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	ALÜMİNYUM	METAL
888	TURANLAR BOYA TEKSTİL SAN	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
889	TURNALAR TEKSTİL BOYA SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ-İNDİGO	DOKUMA
890	TÜBAŞ TEKSTİL ÜRÜNL. SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	REAKTİF BOYAMA	DOKUMA
891	UĞUR TEKSTİL ÜRÜNL SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
892	UĞURTEKS TEKSTİL ÜRN SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	BOYAMA	DOKUMA
893	ULKAR KİMYA SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	İLAC AKTİF MAD	KİMYA
894	UNİTEKS TEKSTİL VE TİCARET A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	TEKSTİL	DOKUMA
895	UZAY KALIP VE PLASTİK SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	PLASTİK KALIP	KİMYA

896	UNOTEK SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	RULO TEM KAĞIDI	KAĞIT
897	URGANNCILAR TES. MALZ SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	TESİSAT MALZ	METAL EŞYA
898	ÜNİKA ÜNİVERSAL KABLO SAN ÇKZ Ş	ÇERKEZKÖ Y	İZOLASYON KABLO	KİMYA
899	VAROL BETON SAN LTD ŞTİ ÇKZ ŞB.	ÇERKEZKÖ Y	HAZIR BETON	TAŞ TOPRAK
900	VASTAŞ VALF ARMATÜR SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	ÇEK VALFLER	METAL EŞYA
901	VATAN GIDA SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	AYÇİÇEK YAĞI	GIDA
902	VE-TEKS TEKSTİL SAN DIŞ TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
903	YALÇIN TEKS.BOYA APRE SAN.A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	BOYA TERBİYE	DOKUMA
904	VİRA TİCARET VE KİMYA SAN LTD. ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	MASTERBATCH BY	KİMYA
905	YMS YURTTAŞ MAKİNA SAN.TİC LTD ŞTİ.	ÇERKEZKÖ Y	D.D. METAL	METAL
906	YAMANLAR ORMAN ÜRÜNLERİ SAN	ÇERKEZKÖ Y	MDF FOLYO KAP	KİMYA
907	YASİN ARALAR Y.K. TRİKO SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	PLAST MASURA İM	KİMYA
908	YILDIZ ÇORAP SAN VE TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	ÇORAP	DOKUMA
909	YKK METAL PLASTİK SAN A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	FERMUAR	DOKUMA

910	YÜNSA YÜNLÜ SAN TİC A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
911	AYDIN KİMYA SAN.TİC.A.Ş. Ç.KÖY ŞUBESİ	ÇERKEZKÖ Y	TARIM İLAÇLARI	KİMYA
912	MESEK MRTAL SAN TİC.A.Ş. Ç.KÖY ŞB.	ÇERKEZKÖ Y	KÜLÇE ALÜMİNYUM	METAL
913	ZEKİ PLASTİK İMALAT LTD. Ç.KÖY ŞB.	ÇERKEZKÖ Y	PLAST.KAP- ŞİŞE	PLASTİK
914	TÜBAŞ TEKSTİL ÜRÜNL. SAN A.Ş.- ENERJİ	ÇERKEZKÖ Y	ELEKTRİK	DİĞER
915	DOĞUSAN TEKSTİL ÇADIR BRANDA TUR.İNŞ.OTO SAN.TİC.LTD.ŞTİ.	ÇERKEZKÖ Y	TENTE-BRANDA	DOKUMA
916	SAİNT KOBAIN WEBER YAPI KİM.İNŞ.A.Ş. - Ç.KÖY ŞUBESİ	ÇERKEZKÖ Y	YAPI KİMYASALI	KİMYA
917	ALTEK METAL SAN.A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	ALÜMİNYUM LEVHA	METAL
918	SENTEK KAUÇUK SAN.TİC.LTD.ŞTİ.	ÇERKEZKÖ Y	PLASTİK	KİMYA
919	GÜLÇEK TEKSTİL BOYA APRE ÖRME İNŞ.SAN.TİC.LTD.Ş Tİ.-Ç.KÖY ŞUBESİ	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
920	RABİATEK TEKSTİL SAN.VE İHRC.SAN.A.Ş. - Ç.KÖY ŞUBESİ	ÇERKEZKÖ Y	POLY-VİZKON ELYF.MAMUL	DOKUMA

921	ARÇELİK A.Ş.- Ç.KÖY ŞUBESİ 1	ÇERKEZKÖ Y	MOTOR-MAK.- POMPA	MAKİNA
922	ELÇİN AĞAÇ MAM.GAY.MENK.D ANŞ.SAN.TİC.A.Ş.- Ç.KÖY ŞUBESİ	ÇERKEZKÖ Y	PALET	ORMAN ÜR.
923	ENVAR TEK.BOYA KİMYA SAN. A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	BASKI İŞÇİLİĞİ	DOKUMA
924	İNTEKS ULUSLAR ARASI TEKS.SAN.VE İHR.A.Ş.-Ç.KÖY ŞUBESİ	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
925	SALİH KÖSENLİ- EMRE METAL PLST.GERİ DÖN.	ÇERKEZKÖ Y	HURDA İŞLEME	DİĞER
926	ATAÇ ELEK.VE MAK.SAN.TİC.LTD. ŞTİ.-Ç.KÖY ŞUBESİ	ÇERKEZKÖ Y	ELK-PANOSU	METAL
927	EKBER MUTF.GERÇ.SAN. TİC.LTD.ŞTİ.-Ç.KÖY ŞUBESİ	ÇERKEZKÖ Y	ELEK.EV ALETLERİ	METAL
928	ALİM BOYA APR.TEKS.SAN.Tİ C.LTD.ŞTİ	ÇERKEZKÖ Y	KUMAŞ BOYAMA	DOKUMA
929	YAVUZLAR PLAS.TEKS.GIDA TUR.MAT.SAN.VE DIŞ LTD.ŞTİ.	ÇERKEZKÖ Y	PVC DOĞRAMA	PLASTİK
930	ATILIM İNŞ.TEKS.VE TİC.A.Ş.	ÇERKEZKÖ Y	HAZIR BETON	KİMYA
931	ÇERKEZKÖY ALÜMİN.ELOKSAL İNŞ.PAZ.SAN.TİC.L TD.ŞTİ.	ÇERKEZKÖ Y	ALÜ.KAPLAMA	METAL

932	DT METAL GERİ KAZANIM TEK.SAN.VE TİC.A.Ş.-Ç.KÖY ŞUBESİ	ÇERKEZKÖ Y	ALÜM.KÜLÇE	METAL
933	KORAN TEKS.TUR.İNŞ.TA AH.SAN.TİC.LTD.Ş Tİ	ÇERKEZKÖ Y	BATTANIYE	DOKUMA
934	İZMAK İZOLASYON END ÜR.SAN.TİC.LTD.	ÇERKEZKÖ Y	YAPI KİMYASALI	KİMYA
935	ALTAYOĞLU TAR MAK SAN LTD ŞTİ	HAYRABOL U	TARIM MAK.	METAL EŞYA
936	ATLI KARDEŞLER TAR. MAK SAN	HAYRABOL U	TARIM MAK.	METAL EŞYA
937	BÜLENT KARD MAK SAN. LTD ŞTİ.	HAYRABOL U	TARIM MAK.	METAL EŞYA
938	C.P. STANDART GIDA SAN A.Ş.HYB ŞB	HAYRABOL U	ET	GIDA
939	ÇAKMAZ GIDA SAN TİC LTD ŞTİ	HAYRABOL U	SÜT ÜRÜNL	GIDA
940	ÇİFTÇİOĞLU TİCARET	HAYRABOL U	HAM YAĞ	GIDA
941	DEĞİRMENCİOĞLU SÜNE GIDA S. LTD	HAYRABOL U	UN	GIDA
942	DİZTAŞ İNŞ MALZ LTD ŞTİ HYB ŞB	HAYRABOL U	BİODİZEL	DİĞER
943	DORUK UNA DEĞER GIDA SAN A.Ş.	HAYRABOL U	UN	GIDA

944	EREN UN VE GIDA SAN TİC LTD	HAYRABOL U	UN KEPEK	GIDA
945	ESMAK ZİRAAT ALETLERİ SAN	HAYRABOL U	TARIM MAK	METAL EŞYA
946	GÜLAY TİCARET İBRAHİM GÜLAY	HAYRABOL U	TARIM MAK	METAL EŞYA
947	GÜNAY YAĞ SAN LT D ŞTİ	HAYRABOL U	HAM YAĞ	GIDA
948	GÜRSAN YAĞ VE GIDA SAN LTD ŞTİ	HAYRABOL U	AYÇİÇEK YAĞI	GIDA
949	GÜRYAĞ YAĞ VE GIDA SAN LTD ŞTİ	HAYRABOL U	AYÇİÇEK YAĞI	GIDA
950	HUNTAŞ HAYB UN SAN TİC A.Ş.	HAYRABOL U	KEPEKLİ UN	GIDA
951	İL KUTLU TARIM MAK. SAN	HAYRABOL U	TARIM MAK	METAL EŞYA
952	İRTEM TARIM MAK SAN TİC LTD ŞTİ	HAYRABOL U	TARIM MAK	METAL EŞYA
953	İŞGÖRLER GIDA SANAYİ A.Ş.	HAYRABOL U	UN	GIDA
954	KURT MÜHENDİSLİK MAK SAN LTD ŞTİ	HAYRABOL U	TARIM MAK	METAL EŞYA
955	MAHİROĞLU ET GIDA SAN A.Ş.	HAYRABOL U	HAYVAN YEMİ	GIDA
956	ÖZGÜL TARIM MAKİNALARI	HAYRABOL U	TARIM MAK	METAL EŞYA
957	SEÇKİN PEYNİRCİLİK GIDA İTH. MAD LTD	HAYRABOL U	PEYNİR	GIDA

958	SOYYİĞİT YAĞLI TOH. YAĞ SAN LTD	HAYRABOL U	RAFİNE YAĞ	GIDA
959	ŞAH İNSAN TARIM MAK. SAN TİC LTD. ŞTİ	HAYRABOL U	TARIM MAK.	METAL EŞYA
960	ŞALGAMLILAR TARI. MAK. SAN.	HAYRABOL U	TARIM MAK.	METAL EŞYA
961	TARAR UN VE GIDA SAN TİC LTD ŞTİ	HAYRABOL U	UN	GIDA
962	TONYA MADENCİLİK SAN A.Ş.	HAYRABOL U	LİNYİT KÖMÜRÜ	KİMYA
963	YENİ GIDA SAN VE TİC LTD	HAYRABOL U	AYÇİÇEK YAĞI	GIDA
964	YILDIRIM TARIM MAK SAN	HAYRABOL U	TARIM MAK.	METAL EŞYA
965	ZEELANDİA DORUK GIDA SAN AŞ HYB Ş	HAYRABOL U	KATKI MADDESİ	GIDA
966	DUPY TEKS.KONF.İM.SA N.DİŞ TİC.LTD.ŞTİ- H.BOLU ŞUBESİ	HAYRABOL U	KONFEKSİYON	DOKUMA
967	H.BOLU ORTKA TARIM MAK.SAN.TİC.LTD. ŞTİ.	HAYRABOL U	TARIM MAK.	METAL EŞYA
968	SELVİ TARIM MAKİNELERİ	HAYRABOL U	TARIM MAK.	METAL EŞYA
969	TPAO H.BOLU FİDANLIK SAHASI	HAYRABOL U	DOĞAL GAZ ÜRT	KİMYA
970	ADNAN ARGAN	MALKARA	KÖMÜR	KİMYA
971	AHMET ÖZCAN	MALKARA	LİNYİT KÖMÜRÜ	KİMYA
972	AHMET PAŞA MADEN NAK. TİC A.Ş.	MALKARA	LİNYİT KÖMÜRÜ	KİMYA

973	AKIŞIK ZAHİRE İÇ DIŞ TİC LTD ŞTİ	MALKARA	UN	GIDA
974	ALATAŞ GLOBAL TARIM SAN A.Ş.	MALKARA	YOĞURT	GIDA
975	ALBA MAKİNA SAN TİC. LTD .ŞTİ MALKARA ŞUBESİ	MALKARA	MAK PAR.	MAKİNA
976	ALDEMİR MAD. AL. SAT. SAN TİC LTD	MALKARA	MADEN KÖMÜRÜ	KİMYA
977	ALTENLER UN SAN. VE TİC LTD. ŞTİ	MALKARA	UN	GIDA
978	ARDA UFUK	MALKARA	ŞEKERLEME	GIDA
979	ASLIHAN GİYİM SAN VE TİC LTD ŞTİ	MALKARA	TEKSTİL	DOKUMA
980	BATKIN DEĞİRM. GIDA VE UN S LTD	MALKARA	UN	GIDA
981	BAYKAL KOLONYALARI	MALKARA	KOLONYA	KİMYA
982	BAY-TİM MADENCİLİK TEKSTİL SAN LTD	MALKARA	KÖMÜR	KİMYA
983	BEŞERLER TARIM ÜR. SAN TİC LTD ŞTİ	MALKARA	A.ÇİÇEK YAĞI	GIDA
984	BİLGİN MAD. NAK. HAF. PET. SAN LTD	MALKARA	MADEN KÖMÜRÜ	KİMYA
985	COŞKUN ERAT	MALKARA	MADEN KÖMÜRÜ	KİMYA
986	ÇAĞDAŞ MAD. NAK. SAN TİC LTD ŞTİ	MALKARA	MADEN KÖMÜRÜ	KİMYA

987	ÇÖLGEÇEN GIDA SAN A.Ş. MLK ŞB	MALKARA	UN	GIDA
988	DANYAL ÜSTÜNEL	MALKARA	LİNYİT KÖMÜRÜ	KİMYA
989	DAVUTELİ LİNYİTLERİ LTD. ŞTİ	MALKARA	MADEN KÖMÜRÜ	KİMYA
990	DERYA MADEN NAKL. PETR. ÜR. SAN TİC	MALKARA	LİNYİT KÖMÜRÜ	KİMYA
991	ELİF MADENCİLİK NAK SAN LTD.ŞTİ.	MALKARA	KÖMÜR	KİMYA
992	EREN MADENCİLİK SAN TİC LTD ŞTİ	MALKARA	LİNYİT KÖMÜRÜ	KİMYA
993	ERDOĞANLAR İNŞ TUR SAN LTD ŞTİ	MALKARA	LİNYİT KÖMÜRÜ	KİMYA
994	EZZ SAN TAR. MAK TİC LTD ŞTİ	MALKARA	TARIM MAK	METAL-EŞYA
995	GENÇ MADENC. PETR ÜR TİC LTD ŞTİ	MALKARA	KÖMÜR	KİMYA
996	GÖNÜL TEKSTİL (Y.ZARCI)	MALKARA		DOKUMA
997	GÜNAY PANO ELEKT MÜH LTD ŞTİ	MALKARA	ELEKT TRAFO	DİĞER
998	GÜNGÖR TARIM MAK SAN TİC	MALKARA	TARIM MAK	METAL EŞYA

999	GÜNGÖR TARIM SULAMA MAK. A.Ş.	MALKARA	SULAMA MAK	METAL EŞYA
1000	GÜRŞAH RÖMORK SAN	MALKARA	RÖMORK	METAL EŞYA
1001	GÜZEL MADENCİLİK TİC LTD	MALKARA	LİNYİT KÖMÜRÜ	KİMYA
1002	İBRAHİM KAYA EFES KONFEKSİYON	MALKARA	KONFEKSİYON	DOKUMA
1003	İBRİCE MADEN İŞLETİM LTD ŞTİ	MALKARA	KÖMÜR	KİMYA
1004	KAANLAR GIDA SAN TİC A.Ş.	MALKARA	SÜT ÜRÜNLERİ	GIDA
1005	KARASHAHİN KONF SAN TİC LTD ŞTİ	MALKARA	KONFEKSİYON	DOKUMA
1006	KARLA TEKSTİL SAN TİC LTD ŞTİ	MALKARA	T-SHİRT	DOKUMA
1007	KARYEM GIDA SAN TİC LTD. ŞTİ	MALKARA	YEM	GIDA
1008	KESKİN MADENCİLİK	MALKARA	KÖMÜR	KİMYA
1009	KİREMİTÇİLER MAD. NAKL. GIDA ÜR. LTD	MALKARA	LİNYİT KÖMÜRÜ	KİMYA
1010	KMY MUTLU SÜT ÜRÜNLERİ	MALKARA	GIDA	GIDA
1011	KOZYÖRÜK LİNYİTLERİ LTD ŞTİ	MALKARA	MADEN KÖMÜRÜ	KİMYA
1012	KÖKTEN MADENCİLİK SAN TİC LTD ŞTİ.	MALKARA	LİNYİT KÖMÜRÜ	KİMYA
1013	MAHMUT KAYRAK	MALKARA	MADEN KÖMÜRÜ	KİMYA

1014	MALKARA BİRL SÜT MAM A.Ş. MLK ŞB	MALKARA	SÜT ÜRÜNLERİ	GIDA
1015	MARATON BİTKİSEL YAĞ SAN A.Ş.	MALKARA	HAM AYÇ YAĞI	GIDA
1016	MEHMET YAMAN	MALKARA	PEYNİR	GIDA
1017	MLK LİNYİTLERİ KOLL ŞTİ	MALKARA	LİNYİT KÖMÜRÜ	KİMYA
1018	MLK. İLÇ. KÖYL. HİZM BİRL YEM FAB	MALKARA	SÜT YEMİ	GIDA
1019	NALOĞLU MANDIRACILIK SAN LTD	MALKARA	PEYNİR	GIDA
1020	NURDAN GIDA PAZL SAN LTD ŞTİ	MALKARA	KURUYEMİŞ	GIDA
1021	PAŞA MADENCİLİK SAN TİC	MALKARA	KÖMÜR	KİMYA
1022	PAŞAKÖY MADENCİLİK LTD ŞTİ	MALKARA	LİNYİT KÖMÜRÜ	KİMYA
1023	PULLUKÇU KÖMÜR ÜRT PAZL LTD ŞTİ	MALKARA	KÖMÜR	KİMYA
1024	PULLUKÇU HASKÖY MAD. SAN TİC LTD	MALKARA	LİNYİT KÖMÜRÜ	KİMYA
1025	RAFET ÇEVİK	MALKARA	B.PEYNİR	GIDA
1026	RASİM GÜLKAN	MALKARA	PEYNİR	GIDA

1027	SERKAN ÖZZADE ÖZZADE TARIM ÜR.	MALKARA	UN KEPEK	GIDA
1028	SEYFETTİN YILMAZ TEMATEK MAD.	MALKARA	LİNYİT KÖMÜRÜ	KİMYA
1029	SUNA KONFEKSİYON (M.DURGUT)	MALKARA	KONFEKSİYON	DOKUMA
1030	SÜHA KIZILAY	MALKARA	KÖMÜR	KİMYA
1031	ŞENOL TEK DEĞİRMENCİOĞL U UN	MALKARA	BUĞDAY UNU	GIDA
1032	TRAKMADEN KÖMÜR İŞLETM. LTD ŞTİ	MALKARA	LİNYİT KÖMÜRÜ	KİMYA
1033	TRAKYA YAMAN SÜT ÜRÜNL SAN	MALKARA	PEYNİR	GIDA
1034	ÜNAL PEYN.RCİLİK LTD KZYÖRÜK ŞB	MALKARA	PARÇA KÖMÜR	KİMYA
1035	ÜNAL PEYNİRCİLİK LTD. MALKARA ŞB	MALKARA	YAĞ-PEYNİR	GIDA
1036	UYSAL MAD. NAK. SAN TİC LTD	MALKARA	LİNYİT KÖMÜRÜ	KİMYA

1037	VOLKAR ENERJİ SAN TİC A.Ş. MLK ŞB	MALKARA	KÖMÜR ÜRETİMİ	KİMYA
1038	YAĞSAN YAĞ SAN. VE TİC LTD ŞTİ	MALKARA	AYÇİÇEK YAĞI	GIDA
1039	YELTEN MAD. SAN LTD ŞTİ.	MALKARA	LİNYİT KÖMÜRÜ	KİMYA
1040	YILDIZER MADENC. PETRL ÜRT. LTD	MALKARA	LİNYİT KÖMÜRÜ	KİMYA
1041	BALKIRLAR GIDA SAN LTD.	MALKARA	EKMEK	GIDA
1042	BUĞRA SÜT ÜRÜNLERİ SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.	MALKARA	YOĞURT- AYRAN	GIDA
1043	ALİ İHSAN AKALIN- AKALIN CAM	MALKARA	CAM-ALÜM.	KİMYA
1044	İBRAKİM KAYA- EFES KONFEKSİYON	MALKARA	KONFEKSİYON	DOKUMA
1045	ADOÇİM ÇİMENTO BETON SAN SKY ŞB	M.EREĞLİSİ	ÇİMENTO	TAŞ-TOPRAK
1046	ARGAZ LPG DOLUM İNŞ SAN A.Ş.	M.EREĞLİSİ		

1047	ASET MADENCİLİK SAN TİC A.Ş.	M.EREĞLİSİ		
1048	ATAY MADENCİLİK PETROL ÜR SAN LTD	M.EREĞLİSİ	BRİKET	TAŞ-TOPRAK
1049	BATI UN VE YEM SAN LTD ŞTİ	M.EREĞLİSİ	YEM	GIDA
1050	BAYERSAN TEMİL ÜR TİC LTD. ŞTİ	M.EREĞLİSİ	METAL	METAL EŞYA
1051	BOTAŞ PETR TAŞ LNG İŞLT MÜDL	M.EREĞLİSİ	LNG	DiĞER
1052	BÜTANGAZ A.Ş.	M.EREĞLİSİ	GAZ	DiĞER
1053	ÇEBİ ENERJİ ELEKT ÜRETİM A.Ş.	M.EREĞLİSİ	ELEKTRİK	DiĞER
1054	DERİM ER DERİ SAN	M.EREĞLİSİ	ASTARLIK DERİ	DOKUMA
1055	DERKON DERİ SAN VE TİC A.Ş. M ER ŞB	M.EREĞLİSİ	DERİ KONFEKS	DERİ
1056	FIRAT ELYAF SAN TİC A.Ş.	M.EREĞLİSİ	PENYE	DOKUMA
1057	FİBERTEKS TEKSTİL SAN Dİİ TİC A.Ş.	M.EREĞLİSİ	VATKA KUMAŞ	DOKUMA
1058	GÖKSEL TEKSTİL ÜRÜNL SAN TİC LTD	M.EREĞLİSİ	HAM GÜPÜR	DOKUMA
1059	GÜNEŞ GROUP SAN TİC	M.EREĞLİSİ	SANAYİ TUZU	KİMYA
1060	HABAŞ SİNAİ VE TİBBİ GAZLAR A.Ş.	M.EREĞLİSİ		
1061	KALE İPLİK SAN VE DİŞ TİC A.Ş.	M.EREĞLİSİ	İPLİK	DOKUMA
1062	KAPTAN DEMİR ÇELİK END. A.Ş.	M.EREĞLİSİ	PİK DEMİR	METAL EŞYA

1063	ÖZEN ÇİFTLİK UN SAN	M.EREĞLİSİ	UN	GIDA
1064	PAKSAN MAD EŞYA SAN A.Ş.	M.EREĞLİSİ	MUTFAK EŞY	METAL EŞYA
1065	PAMTEKS İPLİK SAN TİC A.Ş.	M.EREĞLİSİ	ÖRME HA SKUMAŞ	DOKUMA
1066	PET-LİNE PETROL ÜRNL. A.Ş.	M.EREĞLİSİ		
1067	TAÇ MUTFAK EŞY AMB SAN LTD MERG	M.EREĞLİSİ	TENCERE TAVA	METAL EŞYA
1068	TPAO TRAKYA BÖLGE MÜDL	M.EREĞLİSİ	HAM PETROL DEP.	DİĞER
1069	TRABZONGAZ LPG SAN A.Ş.	M.EREĞLİSİ		
1070	TRAKYA ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş.	M.EREĞLİSİ	ELEKTRİK	DİĞER
1071	UNI-MAR ENERJİ YATIRIM A.Ş.	M.EREĞLİSİ	ELEKTRİK	DİĞER
1072	OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.-M.EREĞLİSİ ŞUBESİ	M.EREĞLİSİ	PETROL DEPOLAMA	KİMYA
1073	ARIF VE ET ÜR.İMLT.PAZ.GIDA İNŞ.NAK.SAN.TİC.L TD.	M.EREĞLİSİ	ET MAMULLERİ	GIDA
1074	A.C. ELEKTRİK SAN TİC LTD ŞTİ	MURATLI	ELEKT MALZ	METAL EŞYA
1075	ADALI MAKİNA SAN. VE TİC LTD ŞTİ	MURATLI	HELEZON	MAKİNA
1076	AKPA KİMYA AMBALAJ SAN TİC LTD	MURATLI	KİMYASAL MAD	KİMYA
1077	AKUN SAN VE TİC A.Ş.	MURATLI	UN	GIDA
1078	ALACALI İNŞ SAN. VE TİC A.Ş.	MURATLI	BETON ELEMANL	TAŞ-TOPRAK

1079	ALEM TEZYİNAT İNŞ.YAPI MLZ.TAAH.SAN.Tİ C.LTD.ŞTİ.	MURATLI	BARDAK	KİMYA
1080	ANTALYA GIDA SAN TİC A.Ş. MRTL Ş	MURATLI	YAĞ	GIDA
1081	CAM KÜ TEZYİNAT TİC LTD ŞTİ	MURATLI	BARDAK	KİMYA
1082	CAM-TEZ	MURATLI	CAM SÜSLEME	KİMYA
1083	CANLAR MAKİNA SAN TİC LTD ŞTİ	MURATLI	TARIM ALETLERİ	METAL EŞYA
1084	DENİMART TEKSTİL LTD ŞTİ	MURATLI	YIKAM	DOKUMA
1085	DENİZ OTOMOTİV TEKSTİL SAN LTD ŞTİ	MURATLI	PAMUK KIRPINTI	DİĞER
1086	ENGİN TEZY TEKS SAN TİC LTD ŞTİ	MURATLI	CAM SÜSLEME	KİMYA
1087	EKSUN GIDA TARIM SAN A.Ş.	MURATLI	UN	GIDA
1088	FLOKART TEKSTİL SAN	MURATLI	SUNİ DERİ	DERİ
1089	GLAS TEC TEZY. TİC LTD ŞTİ	MURATLI	CAM BARDAK	KİMYA
1090	GÜLSAŞ	MURATLI	PROFİL	METAL AŞYA
1091	İNANÇ OTOM. PET ÜR SAN LTD ŞTİ	MURATLI	NAYLON POŞET	KİMYA
1092	İNCİROĞLU VANT KLİMA SAN MRTL ŞB	MURATLI	VANTİLATÖR	METAL EŞYA
1093	KAHRAMAN AĞAÇ ÜRÜNL	MURATLI		

1094	KALYONCU AMBALAJ SAN TİC LTD	MURATLI	KERESTE	ORMAN ÜR
1095	KARADENİZ TEZYN. SAN LTD	MURATLI	CAM BOYAMA	KİMYA
1096	KUMSAN MADEN İŞLETM. LTD ŞTİ	MURATLI	KUM	TAŞ TOPRAK
1097	MODERN TEKSTİL HAZ GİY SAN A.Ş.	MURATLI	ÖRME	DOKUMA
1098	MURATLI KARTON SAN TİC A.Ş.	MURATLI	KARTON	KAĞIT
1099	MURATLI UN VE GIDA SAN TİC LTD	MURATLI	UN KEPEK	GIDA
1100	OKYANUS TEKNİK KİL ÜR LTD ŞTİ	MURATLI	KEDİ KUMU	KİMYA
1101	ÖZBİL UN SAN VE TİC A.Ş.	MURATLI	BUGDAY UN	GIDA
1102	ÖZDENLER AKARY TAŞ MAK. LTD ŞTİ	MURATLI	YEM	GIDA
1103	PRECAST BETON SAN TİC A.Ş.	MURATLI	PRFAB YAPI EL	TAŞ-TOPRAK
1104	PROMETA YEM END YAĞ SAN A.Ş.	MURATLI	HAM YAĞ	KİMYA
1105	SERTLER ÖRME TİC SAN A.Ş.	MURATLI	KUMAŞ- BOYAMA	DOKUMA
1106	SEVİNÇLER İNŞ. NAKL. SAN TİC A.Ş.	MURATLI	UN KEPEK	GIDA

1107	SEZGİNLER TEKSTİL BOYA SAN A.Ş.	MURATLI	BOYAMA	DOKUMA
1108	TEKNİK İPLİK TEKSTİL SAN MRTL ŞB	MURATLI	İPLİK BOYAMA	DOKUMA
1109	TUNA DENİM VE TEKSTİL SAN A.Ş.	MURATLI	PANTOLON	DOKUMA
1110	TÜRKOĞLU TEKSTİL KONF SAN LTD ŞTİ	MURATLI	ÖRME KUMAŞ	DOKUMA
1111	ULUCAM CAM SAN. TİC A.Ş.	MURATLI	CAM KÜRECİĞİ	KİMYA
1112	ÜÇEL TEZYİNAT YUSUF B.İŞCAN	MURATLI	BARDAK	KİMYA
1113	YETEK BOYA VE ÖREM SAN A.Ş.	MURATLI	BOYAMA	DOKUMA
1114	ZİRVE TEZYİNAT SAN VE TİC LTD	MURATLI	CAM MAMUL	KİMYA
1115	ZÜMRE METALURJİ SAN LTD ŞTİ	MURATLI	CAM EŞYA	KİMYA
1116	MURATLI KARTON KAĞIT SAN TİC A.Ş.-ENERJİ	MURATLI	ELEKTRİK	DİĞER
1117	FATMA EKİCİ- MURATLI YEMEK	MURATLI	YEMEK	GIDA
1118	CSC TEK.DANŞ.İNŞ.SA N.TİC.LTD.ŞTİ.	MURATLI	PANTOLON	DOKUMA
1119	İSKENDER ALÜM.LEVHA SAN.TİC.LTD.ŞTİ.- MURATLI ŞUBESİ	MURATLI	TENCERE TAVA	METAL EŞYA
1120	MERCAN BAL.MLZ.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.	MURATLI	MİSİNA- PLS.MAKARA	KİMYA
1121	SİNANGİL GIDA SAN.TİC.PAZ.A.Ş.-	MURATLI	UN	GIDA

	MURATLI ŞUBESİ 1			
1122	SİNANGİL GIDA SAN.TİC.PAZ.A.Ş. - MURATLI ŞUBESİ 2	MURATLI	GIDA KATKI MAD	GIDA
1123	ARICI TEKSTİL SAN LTD ŞTİ	SARAY	TEKSTİL	DOKUMA
1124	ATAK MADENCİLİK TİC LTD ŞTİ	SARAY	AGREGA	TAŞ-TOPRAK
1125	ATILIM ÖRME SAN DIŞ TİC. A.Ş.	SARAY	KUMAŞ	DOKUMA
1126	BERKOSAN YALITIM MAD SAN A.Ş.	SARAY	POLİELİTEN	KİMYA
1127	BORNEMAN ETİKET SAN	SARAY	ÖRME ETİKET	DOKUMA
1128	ÇAĞLAYAN KAYNAK SULARI A.Ş.	SARAY	SU	GIDA
1129	DANFIELD MEKİK İPL SAN TİC LTD ŞTİ	SARAY	DİKİŞ İPLİĞİ	DOKUMA
1130	HASYAT TEKSTİL SAN A.Ş.	SARAY	YAYLI YATAK	DOKUMA
1131	ISTRANCA DOĞAL KAYNAK SUYU S.	SARAY	SU	GIDA
1132	İNTERSOURCE TEKSTİL SAN A.Ş.	SARAY	KONFEKSİYON	DOKUMA
1133	İSDAŞ İÇME SUYU DAĞ. SAN TİC A.Ş.	SARAY	DAMACANA SU	GIDA
1134	MARMARA SÜT SAN TİC LTD. ŞTİ	SARAY	YOĞURT	GIDA
1135	NUR ZAHİRE VE UN SAN TİC LTD ŞTİ	SARAY	AYÇİÇEK YAĞ	GIDA

1136	PAXAR TESLO TEKSTİL SAN A.Ş.	SARAY	DOKUMA ETİKET	DOKUMA
1137	SANE İÇECEK SAN TİC A.Ş.	SARAY	SU	GIDA
1138	SARAY GIDA SAN VE TİC LTD ŞTİ	SARAY	UN	GIDA
1139	SARAY KAYNAK SULARI SAN	SARAY	İÇME SUYU	GIDA
1140	SAYDA TEKSTİL SAN TİC LTD ŞTİ	SARAY	İÇ ÇAMAŞIR	DOKUMA
1141	TÜRK YTONG SAN. A.Ş. SARAY ŞB	SARAY	DONATISIZ YTONG	TAŞ-TOPRAK
1142	YUMAK İPLİK TEKSTİL SAN A.Ş.	SARAY	VİSKON İPLİK	DOKUMA
1143	AKYA MANTAR TAŞ.GIDA TUR.İNŞ.TAHH.EM L.OTO SAN.TİC.LTD.ŞTİ.	SARAY	MANTAR PAKE.ŞOKLAMA	GIDA
1144	ESAY HAF.MAD.İNŞ.TAA H.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.-B YONCALI ŞUBESİ	SARAY	KUM ÇAKIL	TAŞ-TOPRAK
1145	BELLA KUYUMCULUK LTD.ŞTİ.	SARAY	MÜCEVHERAT	KİMYA
1146	ATILIM İNŞ.TEKS.VE TİC.AŞ.-SARAY ŞUBESİ	SARAY	HAZIR BETON	TAŞ-TOPRAK
1147	SİTEKS ŞİMANLAR TEKS.TİC.A.Ş.- SARAY ŞUBESİ	SARAY	KEÇE	DOKUMA
1148	AHMET ADNAN KUTMAN	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA

1149	AKER ŞARAPÇILIK (MESUT AKER)	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1150	ALİ DEMİRCAN	ŞARKÖY	SIZMA Z-YAĞI	GIDA
1151	ALTARSAN TARIM AL. SAN.	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1152	ARSLAN GIDA PAZARLAMA	ŞARKÖY	BEYAZ-KAŞAR P	GIDA
1153	ARSLAN GIDA PAZARLAMA SAN	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1154	ASKURT ŞARAPÇILIK SAN	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1155	BAĞCI KOLL ŞTİ	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1156	BAHADIR KERESTECİ	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1157	BAŞER A.Ş.	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1158	BEDRİ ŞEKERCİ	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1159	COŞKUN GÜNER (SEVİLEN ŞRPL)	ŞARKÖY		
1160	ÇINARLI TARIM GIDA TURİZM SAN	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1161	DAVUT SATIK	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1162	DEMİRCAN YAĞ VE ZEYTİN SAN	ŞARKÖY	YAĞ-SABUN	GIDA
1163	DOLUCA BAĞCILIK SAN	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1164	EFEK METAL İNŞ SAN.	ŞARKÖY	YAĞ PEKMEZ	GIDA

1165	ENGİN KARACA	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1166	EVİRİM MELİSA KONF SAN.	ŞARKÖY	KONFEKSİYON	DOKUMA
1167	GAME GIDA SAN	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1168	GÜLÖR TARIM ÜRÜNLER MEŞR SAN LTD	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1169	GÜRKAN KOÇER	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1170	HASTÜRK BAĞCILIK ŞARAP SAN.	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1171	HAZAL ŞARAPÇILIK (ALİ ŞEKER)	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1172	HORA GIDA SAN tic ltd şti	ŞARKÖY	ŞOKLAMA	GIDA
1173	HÜSEYİN ÇETİNTAŞ	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1174	İ. ORAL ŞARAPÇILIK SAN.	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1175	KARAF BAĞCILIK VE ŞARAPÇILIK	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1176	MARİNE ŞARAPÇILIK SAN.	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1177	MELEN ŞARAPÇILIK H. ÇETİNTAŞ	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1178	MERİH ŞARAPÇILIK SAN	ŞARKÖY	ŞARAP-ZEYTİN	GIDA
1179	MERT HASTÜRK (HASTÜRK ŞARAPÇILIK)	ŞARKÖY		
1180	MEY ALKOLLÜ İÇKİLER SAN	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1181	MRFT ZEY.TAR SAT KOOP (987 SAYILI)	ŞARKÖY	ZEYTİN	GIDA

1182	NAFİZ HASTÜRK	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1183	NAZİF TUNA	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1184	O.LATİF ARAL BAĞCILIK SAN.	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1185	ORAL ŞARAPÇILIK SAN.	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1186	ORVESA GIDA SAN AŞ	ŞARKÖY	DENİZ ÜR	GIDA
1187	ÖZGÜR TİCARET	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1188	ÖZİŞ ÇAPA BIÇAĞI İMALATI	ŞARKÖY	ÇAPA BIÇAĞI	METAL EŞYA
1189	ÖZKAYNAK MADEN SUYU LTD	ŞARKÖY	MADEN SUYU	GIDA
1190	PERÇİN ŞARAPÇILIK	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1191	SEVİLEN ŞARAP SAN A.Ş.	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1192	SİLİS GIDA VE ŞARAPÇILIK C. KUTMAN	ŞARKÖY	KIRM-BEYAZ ŞRP	GIDA
1193	SUZAN GÜRKAN	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1194	ŞARKÖY ÇİFTLİK GIDA SAN	ŞARKÖY	SÜT ÜRÜNLERİ	GIDA
1195	ŞEKERCİ BAĞCILIK VE ŞARAP SAN	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1196	TEVFİK PERÇİN	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1197	UYGUR ŞARAPÇILIK SAN	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1198	ZİYA KERESTECİ	ŞARKÖY	ŞARAP	GIDA
1199	BERKCEM YAPI SAN.VE BETON TİC.	ŞARKÖY	MICIIR-PARKE TAŞI	TAŞ-TOPRAK
1200	AĞAOĞLU İŞ NAKL TAH. S. LT	TEKİRDAĞ	TUĞLA	TAŞ-TOPRAK
1201	AKCAN ARMATÖRLÜK SAN TİC A.Ş.	TEKİRDAĞ	MOZAİK	TAŞ-TOPRAK

1202	AKTAŞ KAYNAK MAK SAN LTD	TEKİRDAĞ	MAKİNA	METAL EŞYA
1203	AKIŞIK ZAHİRE BETON SAN. LTD ŞTİ	TEKİRDAĞ	BETON	TAŞ-TOPRAK
1204	AKSOY DIŞLI MAK SAN TİC. LTD ŞTİ.	TEKİRDAĞ	YEDEK PARÇA	MAKİNA
1205	ALİ CAN CAN METAL DOĞR SAN	TEKİRDAĞ	METAL DOĞRAMA	METAL
1206	ALLFLEX AVRSYA HAY.KİM Sİ. SAN	TEKİRDAĞ	ET	GIDA
1207	ALPEREN TEKSTİL TAH TUR SAN LTD	TEKİRDAĞ	TRİKO	DOKUMA
1208	BAĞLAR ŞARAPÇILIK HAYRİ TOPUZ	TEKİRDAĞ	ŞARAP	GIDA
1209	BEŞER TUĞLA SAN. TİC A.Ş.	TEKİRDAĞ	TUĞLA	TAŞ-TOPRAK
1210	BEYKA BETON ELM SAN LTD ŞTİ	TEKİRDAĞ	PARKE TAŞI	TAŞ-TOPRAK
1211	BİLGE TOPRAK SAN A.Ş.	TEKİRDAĞ	TUĞLA	TAŞ-TOPRAK
1212	BİLGE TUĞLA SAN VE TİC A.Ş.	TEKİRDAĞ	TUĞLA	TAŞ-TOPRAK
1213	BUHARİ OTOMOTİV PAZL TKD ŞB	TEKİRDAĞ	KAPORTA	MAKİNA
1214	CANBAKIŞ İNŞAAT SAN TİC LTD ŞTİ	TEKİRDAĞ	TUĞLA	TAŞ-TOPRAK

1215	DENİZ TOPRAK SAN TİC A.Ş.	TEKİRDAĞ	TUĞLA	TAŞ-TOPRAK
1216	DERYA TOPRAK SAN A.Ş.	TEKİRDAĞ	TUĞLA	TAŞ-TOPRAK
1217	EGEMEN TUĞLA SAN VE TİC LTD	TEKİRDAĞ	TUĞLA	TAŞ-TOPRAK
1218	ELMAS KÖMÜR İŞL SAN TİC LTD ŞTİ	TEKİRDAĞ	KÖMÜR	KİMYA
1219	EMEK MADENCİLİK İNŞ SAN LTD ŞRT	TEKİRDAĞ	KÖMÜR	KİMYA
1220	ERSAN BOYA İNŞ SAN LTD ŞTİ	TEKİRDAĞ	TİNER	KİMYA
1221	EVAR KESİCİ TAK SAN A.Ş.	TEKİRDAĞ	KESİCİ TAKIMLAR	METAL
1222	FENER BALIKÇILIK	TEKİRDAĞ	PUL BUZ	GIDA
1223	FERHAT TOPRAK SAN TİC A.Ş.	TEKİRDAĞ	TUĞLA	TAŞ-TOPRAK
1224	GENEÇLER OTOMOTİV SAN TİC LTD.	TEKİRDAĞ	OTOM PARÇ	METAL
1225	GÜLSAŞ PROFİL İNŞ SAN LTD	TEKİRDAĞ	PROFİL	METAL
1226	GÜMÜŞ MAKİNA SAN VE TİC LTD ŞTİ	TEKİRDAĞ	DEPO RAFI	METAL
1227	GÜNEŞ İNŞAAT VE TİC LTD ŞTİ	TEKİRDAĞ	MICIR	TAŞ-TOPRAK
1228	GÜZEL MADENCİLİK TİC LTD TKD ŞB	TEKİRDAĞ	KÖMÜR	KİMYA

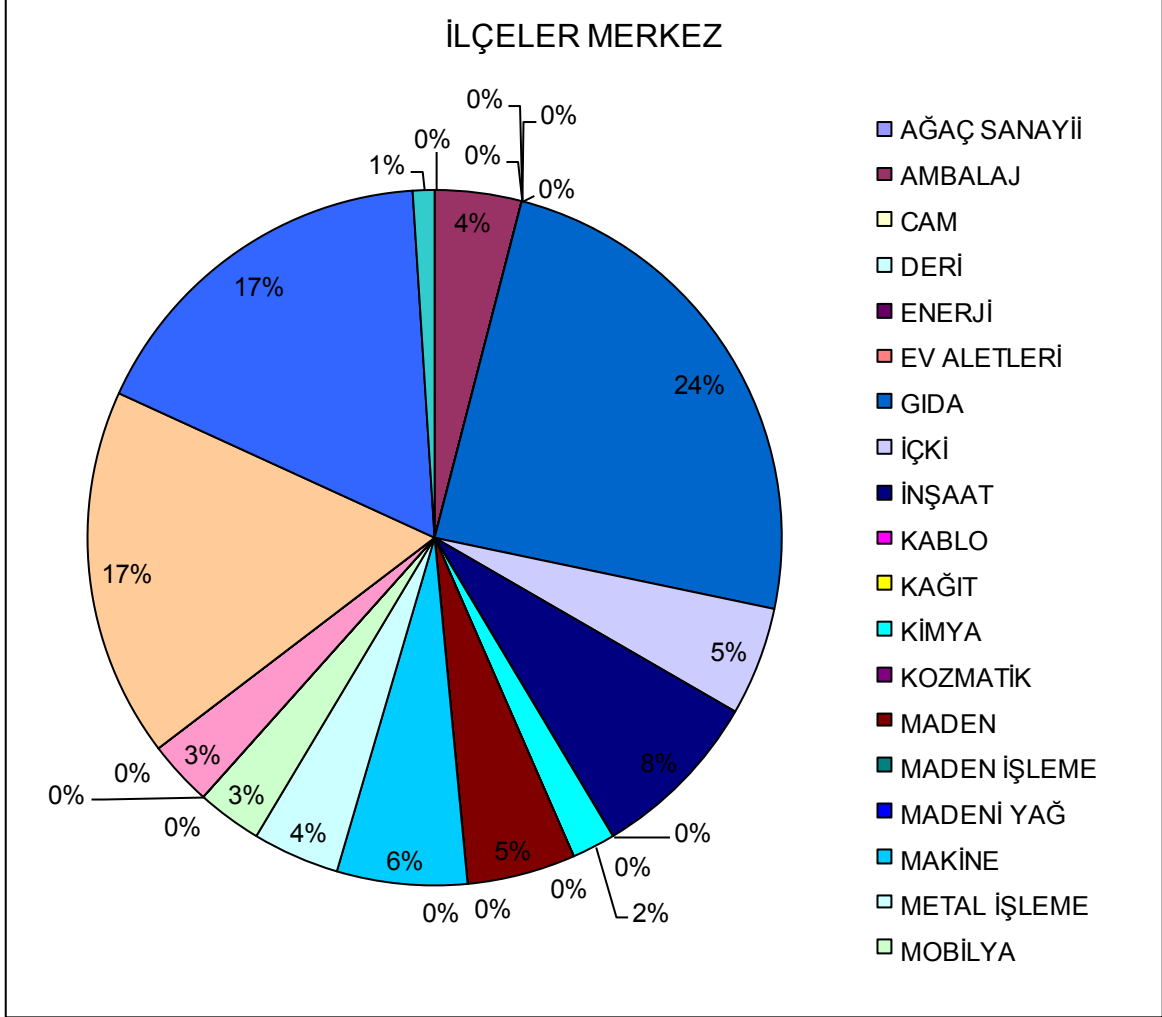
1229	HASMAR GIDA SU ÜR S. LTD ŞTİ	TEKİRDAĞ	BALIK ŞKLM	GIDA
1230	HASTUĞ TOPRAK SAN A.Ş.	TEKİRDAĞ	TUĞLA	TAŞ-TOPRAK
1231	İBRAHİM KARAÇIVI	TEKİRDAĞ	ZEYTİN	GIDA
1232	İLKBA İNŞ MALZ. TURİZ SAN LTD ŞTİ	TEKİRDAĞ	DEMİR TEL	METAL
1233	İŞKON KONF SAN TİC LTD ŞRİ	TEKİRDAĞ	T-SHİRT	DOKUMA
1234	KAYHAN MAKİNA İMALAT SAN LTD	TEKİRDAĞ	EZİCİ VALS	METAL EŞYA
1235	KEMAL BALIKÇILIK İHR LTD TKD ŞB	TEKİRDAĞ	PUL BUZ	GIDA
1236	KILINÇTEKS MOB SAN LTD ŞTİ	TEKİRDAĞ	MUTFAK TAKIMI	ORMAN ÜR
1237	KLAS YAĞ VE GIDA SAN A.Ş.	TEKİRDAĞ	AYÇİÇEK YAĞI	GIDA
1238	KOCAELİ DEĞİRMENCİLİK SAN LTD	TEKİRDAĞ	UN KEPEK	GIDA
1239	KOLEKSİYON TAS. MOB. A.Ş.	TEKİRDAĞ	BÜRO MALZ	ORMAN ÜR
1240	KORHAN PLASTİK S. LTD TKD ŞB	TEKİRDAĞ	GRANÜR	TAŞ-TOPRAK
1241	KOZA TEKSTİL SAN TİC LTD ŞTİ	TEKİRDAĞ	KONFEKSİYON	DOKUMA
1242	KUYUCUK YOĞURDUYILMAZ GIDA	TEKİRDAĞ	YOĞURT	GIDA

1243	LALE UN GIDA SAN TİC LTD ŞTİ	TEKİRDAĞ	UN KEPEK	GIDA
1244	MARMARA UN SAN A.Ş.	TEKİRDAĞ	UN KEPEK	GIDA
1245	MEY ALKOLLÜ İÇKİ FAB	TEKİRDAĞ	RAKI	GIDA
1246	MİRAY AMBALAJ İNŞ SAN LTD.	TEKİRDAĞ	TENEKE KUTU	METAL
1247	MİSDOS İNŞ MALZ SAN	TEKİRDAĞ	İŞ ELDİVENİ	KİMYA
1248	MURAT ÖKTEM	TEKİRDAĞ	KONFEKSİYON	DOKUMA
1249	NEDİMLER TARIM MAK SAN	TEKİRDAĞ	TARIM MAK	METAL EŞYA
1250	ÖZCAN TOPRAK SAN A.Ş.	TEKİRDAĞ	TUĞLA	TAŞ TOPRAK
1251	ÖZCANLAR RESTAURANT H. LTD	TEKİRDAĞ	KÖFTA	GIDA
1252	ÖZGE İNŞAAT VE TİC LTD ŞTİ	TEKİRDAĞ	CAM MOZAIK	KİMYA
1253	ÖZSOY UNLU MAMUL. GIDA S. LTD	TEKİRDAĞ	MANTI	GIDA
1254	PLATİN SAN MAK İNŞ PAZL LTD ŞTİ	TEKİRDAĞ	AĞIR SAN MAK İM	METAL EŞYA
1255	SENER GIDA TURİZM VE İNŞ LTD ŞTİ	TEKİRDAĞ	KONFEKSİYON	DOKUMA
1256	SEVCAN İNŞAAT NAKL HARF. LTD ŞTİ	TEKİRDAĞ	TUĞLA	TAŞ-TOPRAK
1257	SÖNMEZ KARD. ET ÜR LTD TKD Ş	TEKİRDAĞ	KÖFTE ET ÜR	GIDA
1258	SÖNMEZ MAK TUR. PET ÜR S. LTD	TEKİRDAĞ	MAKİNA PARÇ	METAL EŞYA

1259	ŞÜKRÜ ÖZCAN YOĞURDU	TEKİRDAĞ	YOĞURT	GIDA
1260	TAMSÜT GIDA SAN	TEKİRDAĞ	SÜT MAMULLERİ	GIDA
1261	TEK AĞAÇ SAN TİC A.Ş.	TEKİRDAĞ	KERESTE	ORMAN ÜR
1262	TEKİRDAĞ MERMER SAN A.Ş.	TEKİRDAĞ	BLOK MERMER LV	TAŞ-TOPRAK
1263	TEKİRDAĞ UN SAN LTD ŞTİ	TEKİRDAĞ	UN	GIDA
1264	TEKİRDAĞ ET SÜT YEM HAYV. SAN	TEKİRDAĞ	ET ÜRÜNLERİ	GIDA
1265	TEKİRDAĞ YAĞ GIDA SAN A.Ş.	TEKİRDAĞ	HAM YAĞ	GIDA
1266	TEKMETAL OFS. VE AMB S. LTD	TEKİRDAĞ	TENEKE KUTU	METAL
1267	TEPSAN TKD PLASTİK SAN A.Ş.	TEKİRDAĞ	PP TORBA	KİMYA
1268	TOROS İÇ VE DIŞ TİC LTD ŞTİ	TEKİRDAĞ	ASİT YAĞ	GIDA
1269	TRAKLAR ALKOLLÜ İÇECEKL LTD	TEKİRDAĞ	ŞARAP	GIDA
1270	TRAKYA DOĞUŞ MERMER SAN A.Ş.	TEKİRDAĞ	MERMER PLAKA	TAŞ-TOPRAK
1271	ÜNYELİLER EKMEK FAB	TEKİRDAĞ	EKMEK	GIDA
1272	VOLKAN TİCARET DİLEK DEMİRKOL	TEKİRDAĞ	GRANÜL	TAŞ TOPRAK
1273	YOLAŞ MAD. İNŞ TAAH SAN TİC A.Ş.	TEKİRDAĞ	MICIR	TAŞ TOPRAK
1274	YURDANUR OF VE SAN TİC LTD ŞTİ	TEKİRDAĞ	TENEKE KUTU	METAL EŞYA

1275	ZOFUNLAR İNŞAAT MALZ SAN LTD	TEKİRDAĞ	BETON İMALATI	TAŞ TOPRAK
1276	ÇAKIROĞLU GRANİT MERMER İNŞ.TAAH.TİC.LTD. ŞTİ.	TEKİRDAĞ	MERMER PLAKA	TAŞ TOPRAK
1277	DORUK MARMARA UN SAN A.Ş. T.DAĞ ŞUBESİ	TEKİRDAĞ	UN	GIDA
1278	MARİN İNŞAAT TAAH.SAN.VE DIŞ TİC.LTD.ŞTİ-T.DAĞ ŞUBESİ	TEKİRDAĞ	TUĞLA	TAŞ TOPRAK
1279	HALIÇ OTO TİC.SAN.A.Ş.- T.DAĞ ŞUBESİ	TEKİRDAĞ	OTO SERVİS	MAKİNA
1280	AGROTÜRK TARIM ÜRÜNLERİ SAN.TİC.A.Ş.- T.DAĞ ŞUBESİ	TEKİRDAĞ	UN	GIDA

Tablo:k-2 Sanayi Kuruluşlarının İlçelere göre Sektörel Dağılımı. 2011

Grafik K.2. Sanayi Tesislerinin Sektörlere Göre Dağılımı.

**MERKEZ 81,
ÇERKEZKÖY 306,
ÇORLU 627,
HAYRABOLU 35,
M.EREĞLİSİ 29
MALKARA 75,
MURATLI 49,
SARAY 25 ,
ŞARKÖY 50**

K.5. SANAYİ GRUPLARINA GÖRE ÜRETİM TEKNOLOJİSİ VE ENERJİ KULLANIMI

Tekirdağ bölgesi kuzey kesiminde yer alan Çerkezköy ve Çorlu İlçelerinde kurulmuş bulunan sanayi tesislerinden kaynaklanan atık sular Çerkezköy ve Çorlu Derelerinin kirlenmesini büyük ölçüde etkilemesi sonucunda, her iki derenin kavuştuğu Ergene Nehri ve havzası alarm sinyalleri vermeye başlamış durumdadır.

Bu nedenlerle Ergene Havzası kirliliğinin önlenmesi açısından Tekirdağ, Kırklareli ve Edirne Valiliklerince çalışmalar yapılmıştır. İlimiz kapsamında ilk etapta alınan tedbirlerin başında yöre içerisinde kurulması planlanan sanayi tesislerinin yer seçiminin planlı ve olumlu sonuç verebilecek nitelikte yapılmasının sağlanması ana hedef olarak ele alınması ile mevcut durum itibarıyla faaliyette bulunan atıksu deşarjlı sanayi tesislerinin atıksu arıtma tesislerinin denetim ve kontrolleri yönetmelik esasları içerisinde mevcut imkanlar ölçüsünde daha sık takibe alınmıştır.

Diğer taraftan Bakanlığımızca 13.07.2004 tarihinde onanan ve üç ili de kapsayan Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası Çevre Düzeni Planı ile, su kullanımı ve arıtılması çalışmalarını yürütmek üzere bir birlik modelinin oluşturulması benimsenmiş olup, halihazırda valiliklerimiz ve ilgili belediyelerden yetki alarak kurulmuş olan Trakya Kalkınma Birliği bu doğrultuda çalışmalarını sürdürmektedir. Ayrıca Trakya bölgesinde bulunan 3 ili kapsayan ve İstanbul ile koordineli bir plan çalışması yürütülmektedir. Bakanlığımız 3 il Özel İdaresi ve İstanbul İli ile beraber bir alt ölçekli plan yapılması için çalışmalar son safhaya gelmektedir.

K.6. SANAYİDEN KAYNAKLANAN ÇEVRE SORUNLARI VE ALINAN ÖNLEMLER

Ülkemiz genelinde gelişmekte olan sanayi sektöründe, bu gelişmenin yanı sıra bir çok çevre kirliliği sorunları da beraberinde üremektedir. Bu sorunların doğmasındaki en büyük etken, sanayi yapılaşmasında yer seçiminin isabetli yapılmayışı ile, sanayi sektörünce üretilen zararlı atıkların yok edilmesi veya en aza indirilmesine dönük çağdaş teknolojik ünitelerin yeterli düzeyde devreye sokulmamasıdır.

Bu itibarla, gerek yer seçiminin yanlışlığı ve gerekse de üretim sonucunda meydana gelen hava, su, toprak ve gürültü kirliliklerinin oluşmasının karşılığında alınması gereken tedbirlerin, kurulumuzun bugünkü imkanları içerisinde yeterli olmadığını ifade etmek yanlış olmayacaktır. Yöre içerisinde yapılaşmış bulunan ve faaliyetlerini sürdüren sanayi tesislerinin, bölge içerisinde havaya, suya ve toprağa dönük olumsuz etkilerinin yok edilmesi veya en aza indirilmesine ait yapılan çalışmalarımızda yönetmelik ilkeleri uygulanmasına karşın sanayi kuruluşlarının yer seçim planlamasındaki olumsuzlukları nedeniyle arzu edilen amaçlara ulaşılmamakla beraber, sanayi kuruluşlarının denetimine dönük uygulamalarda, eleman araç ve gereç yetersizlikleri ile gerekli çalışmaların yürütülmesi mümkün olmamaktadır.

Ülkemiz genelinde kurulmuş veya kurulacak sanayi kuruluşlarının, milli menfaatler ışığı altında her türlü siyasi ve politik baskılardan uzak olarak, gerek kuruluş aşamalarında ve gerekse de kuruluş sonrası faaliyetlerinin ciddi politikalarla amaca uygun olarak belirli bir plan ve program içerisinde hizmet vermelerinin temennisi ile, bakanlığımız taşra teşkilatlarının hizmet yoğunluğunun fazla olduğu iller kapsamında ihtiyaç duyulan tesis, eleman, araç ve gereçlerinin ihtiyaca cevap verecek ölçüde karşılanması sonucunda sorunların ortadan kalkacağı bir gerçektir.

K.6.1. SANAYİ TESİSLERİNDEN KAYNAKLANAN HAVA KİRLİLİĞİ

Tekirdağ'da mevcut sanayi kuruluşlarının çok az bir bölümü İl merkezinde yer almakta, çoğunluğu ise ilçelere dağılmış olarak bulunmaktadır. Bu nedenle İl merkezi hava kirliliğinden etkilenmemektedir. Sanayi kuruluşları için ayrılmış sanayi bölgesinin yetersizliği çarpık sanayileşmeyi beraberinde getirmiş ve tesis sayısı hızla artmaya başlamıştır.

Bu nedenle hava kirliliği ortaya çıkmıştır. Sanayi kuruluşlarından kaynaklanan hava kirliliğinin denetimi için rutin denetimler yapılmaktadır. İlimizde, yetki verilen 17 adet firma tarafından Egzoz Emisyon Ölçümleri yapılmaktadır.

İLÇELER	EMİSYON İZİNİ ALAN	EMİSYON İZİNİ ALMASINA GEREK OLMAYAN	TOPLAM
MERKEZ	3	2	81
ÇERKEZKÖY	26	3	306
ÇORLU	22	5	464
ÇORLU DERİ OSB	4	2	163
HAYRABOLU	-	1	35
MALKARA	-	-	75
M.EREĞLİSİ	-	-	29
MURATLI	3	1	49
SARAY	3	-	25
ŞARKÖY	-	-	50
TOPLAM	61	15	1277

Tablo .k-3. Tekirdağ İli Sanayi Kuruluşlarının Emisyon İzin Durumları

K.6.2. Sanayi Tesislerinden Kaynaklanan Su Kirliliği

Tekirdağ İlinin kuzey kesiminde yer alan Çerkezköy ve Çorlu İlçelerinde kurulmuş bulunan sanayi tesislerinden kaynaklanan atıksuların, Çerkezköy ve Çorlu Derelerinin

kirlenmesini büyük ölçüde etkilemesi sonucunda, her iki derenin kavuştuğu Ergene Nehri ve havzası alarm vermeye başlamış durumdadır.

Bu nedenlerle Ergene Havzası kirliliğinin önlenmesi açısından Tekirdağ, Kırklareli ve Edirne Valiliklerince çalışmalar başlatılmıştır. İlimiz kapsamında ilk etapta alınan tedbirlerin başında, yöre içerisinde kurulması planlanan sanayi tesislerinin, yer seçiminin planlı ve olumlu sonuç verebilecek nitelikte yapılmasının sağlanması yer almaktadır.

Arıtma tesislerinin denetim ve kontrolleri yönetmelik esasları içerisinde mevcut imkanlar mevcut durum itibarıyla faaliyette bulunan atıksu deşarjlı sanayi tesislerinin atıksu ölçüsünde daha sık takibe alınmıştır. Yapılan çalışmalar sonucunda mevcut imkanlarla alınan önlemlerin yeterli olduğunu söylemek doğru olmamakla beraber, kirliliğin önlenmesinde en etkili çözüm, kapalı şebeke sistemli merkezi arıtma tesislerinin planlı olarak devreye sokulmasının temin edilmesidir.

Tekirdağ İlinde bulunan sanayi işletmeleri artezyen ve kuyulardan çektikleri yeraltı suyunu endüstriyel amaçlarla üretimde kullanmaktadır. Bölgede endüstriyel su kullanan sanayi işletmelerinin yoğunlaştığı bölgeler, Çorlu, Çerkezköy, Saray ve Muratlı İlçeleridir. Ergene Nehri yaşanan yoğun kirlenme nedeniyle, ölü bir akarsu haline gelmiştir. Geçtiği bazı yerleşim yerlerinde kimyasal ve biyolojik kirlenmenin yapabileceği olumsuz etkiler nedeniyle nehrin 50 m. Çevresi koruma alanı olarak ilan edilmiştir. Nehirden yayılan rahatsız edici koku, yaz aylarında 2-3 km. çevreden hissedilmektedir. Ergene Nehrinin rengi, yağışın az olduğu dönemlerde ve yaz aylarında, koyu siyah olmaktadır. Çerkezköy İlçesinde bulunan Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi Merkezi Arıtma Tesisi bölgenin en büyük arıtma tesisi olup, yaklaşık 120 adet sanayi işletmesine hizmet vermektedir. Ayrıca Çorlu Organize Deri Sanayi bölgesinde bulunan 1 adet ortak arıtma tesisi ile 80.000 m³ miktarında 140 adet deri sanayi işletmesinin atıksuları arıtmaktadır.

Ancak bölgede yaşanan çevre sorunlarının en önemli nedeni bu işletmelerin büyük bir bölümünün arıtma tesisi olmasına rağmen bu tesislerin işletilmemesinden kaynaklanmaktadır. Ayrıca evsel kaynaklı atıksuların arıtılması konusunda belediyelere ait yeterli sayıda arıtma tesisi bulunmamaktadır. Sanayileşmeden kaynaklanan yerüstü su kirlenmesi bölgede yapılan sulu tarımı olumsuz etkilemektedir. Buna bağlı olarak kirli sularda sulama yapılan bitkisel ürünlerde verim ve kalite kayıpları görülmektedir. Bu ürünlerde ortaya çıkan sorunlar gün geçtikçe artmakta ve toplumun sağlığını tehdit edecek boyutlara ulaşmaktadır. Çorlu İlçesi, Ulaş Beldesi, Vakıflar, Kırkgöz ve Sevindikli Köyleri civarından geçerek Muratlı İlçesinin Ballıhoca Köyü mevkiinde Çorlu Deresi ile birleşen Ergene Nehri ve kollarından alınan su örnekleri de göstermiştir ki, Ergene Nehri bu yöredeki sanayi bölgelerinden geçerken oldukça önemli boyutta kirlenmektedir.

Ergene Nehri ve Çorlu Derelerine kirlilik yükü taşıyan ve Çeşme Deresi adıyla anılan Ballıhoca Köyü mevkiindeki dereden alınan numunede tespit edilen, kimyasal oksijen ihtiyacı değeri ve ağır metal içeriği, kirlilik yükünün sınır değerlerin üzerinde olduğunu göstermektedir. Tekirdağ İlinde yaşanan su kirliliğinin tarımsal üretim yanında çeşitli sağlık sorunlarına da yol açtığı, üreticiler tarafından belirtilmektedir. Yerüstü su kaynaklarının neredeyse tamamı endüstriyel ve evsel atıksularla kirlenmiş ve tarımsal üretimde dahi kullanılamaz hale gelmiştir.

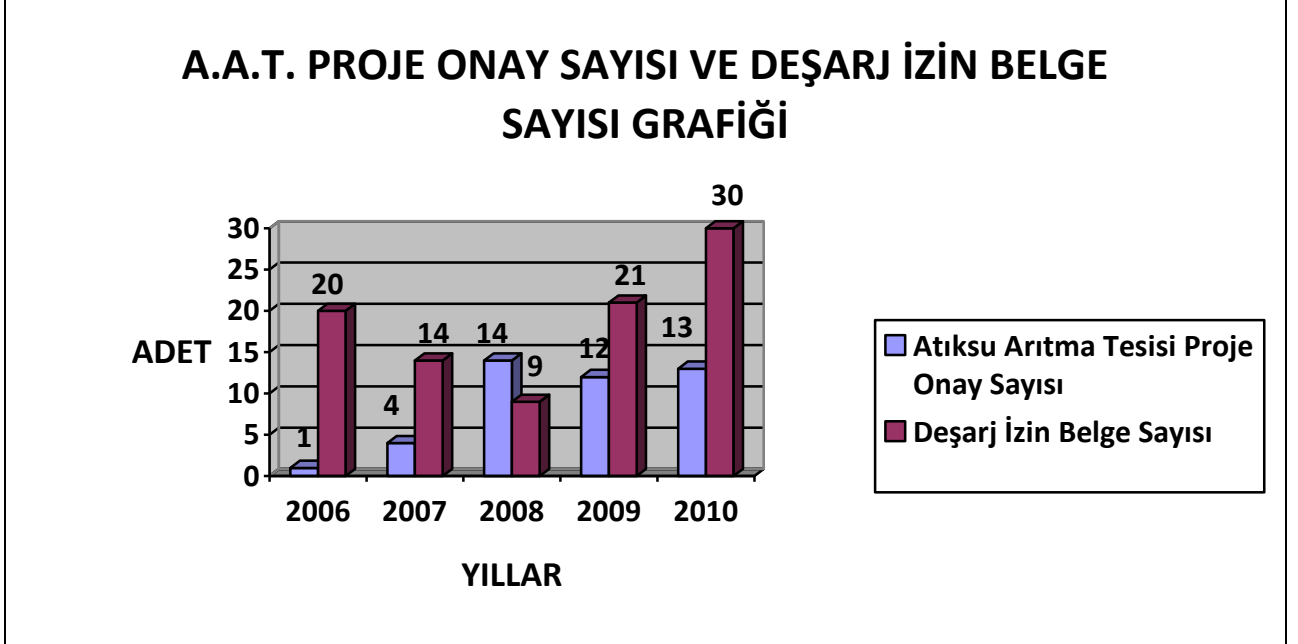
Ayrıca yeraltı su kaynakları genellikle tarımsal üretim yerine bölgede bulunan sanayi işletmelerinin endüstri amaçlı su ihtiyacını karşılamada kullanılmaktadır. Bu konuda yeraltı su rezervleri dikkate alınmadan su çekildiğinden, statik ve dinamik su seviyelerinde düşme görülmektedir. Ayrıca tarımsal, endüstriyel ve evsel atıklarla yeraltı su kaynakları da kirlenmeye başlamıştır. İlde sulu tarım yapan üreticiler, su kirliliği nedeniyle tarım ürünlerinde verim ve kalite kayıplarına uğramaktadırlar. Üreticiler yerüstü su kirliliği nedeniyle Ergene Nehri ve kollarından yararlanamadığı için kuyu suyundan sulama yapmak zorunda kalmaktadırlar. Bu durumda yeraltından suyun çekilmesi için ilave yatırım, enerji ve işçilik masrafi gerekeceğinden üretici zarara uğramaktadır.

Sorunların çözümünde de mevcut uygulamaların yeterli olmadığı artık görülmüştür. Bu nedenle bölgede yaşanan çevre sorunlarının çözümünde ortak arıtma tesislerinin kurulması ve sanayi işletmelerinin atık sularının bu tesislerde arıtılmasıyla mümkün olabilir. Ortak arıtma tesisleri arıtma maliyetlerini düşüreceği gibi arıtmanın etkinliğini de artıracaktır. Bölgede sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması Türkiye ekonomisi için de oldukça önemlidir. İlde sanayileşme sosyo-ekonomik gelişmeyi sağlarken, bu gelişme ile birlikte toprak, hava ve su kirliliği gibi çevre sorunlarının ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu çevre sorunları özellikle Ergene nehrinden yapılan sulama Edirne ili Uzunköprü ilçesinde yapılan sulu tarımı olumsuz etkilemektedir.

Ergene Nehri ve kollarına yakın yerlerde geçmiş yıllarda sulu tarım yapılırken, halen yaklaşık 50.000 da. arazi, su kirliliği nedeniyle sulu tarım yerine kuru tarıma tahsis edilmiştir. Üreticiler yerüstü su kirliliği nedeniyle, daha fazla gelir getiren çeltik ve şeker pancarı vb. ürünler yerine daha az gelir getiren buğday ve ayçiçeği yetiştirmek zorunda kalmaktadır. Ergene Nehrinden sulanan tarımsal alanların, bu nehrin taşımış olduğu kirlilik yükünden etkilendiği görülmektedir.

İLÇE ADI	ENDÜSTRİYEL NİTELİKLİ	EVSEL NİTELİKLİ	İŞLETMESİ FAAL OLMAYAN	OSB'YE BAĞLANAN
MERKEZ	5	14	-	-
ÇORLU	150	15	10	2
ÇERKEZKÖY	15	2	1	36
MALKARA	8	-	-	-
MURATLI	9	1	1	-
HAYRABOLU	2	1	1	-
M. EREĞLİSİ	7	10	-	-
ŞARKÖY	6	2	-	-
SARAY	1	3	2	-
TOPLAM	203	48	15	38

Tablo .k-4. İlimiz Sınırları İçerisindeki Münferit Atıksu Arıtma Tesisi Sayılarının İlçelere Göre Dağılımı.

Grafik.k-3. A.A.T. Proje Onay ve Deşarj İzin Belge Sayıları

Çorlu Deri Organize Sanayi Bölgesinde, atıksu arıtma tesisi olup, günde toplam 36.000 m³ atıksuyu Çorlu Deresine deşarj etmektedir. Tarım topraklarında kullanılan gübre ve ilaçlar nedeniyle yüzeysel suların kirlenmesi, erozyon sonucu toprak veriminin azalması, bölgede görülen; yüzeysel su kaynaklarının bazı ağır metaller açısından kirlenmesine evsel ve endüstriyel atıkların rolü büyüktür. Bu atıkların direkt olarak tarım arazilerine veya yüzeysel su kaynaklarına boşaltılması hem toprakta hem de yüzeysel sularda ağır metal kirlenmesine sebebiyet vermektedir. Ergene Havzasının sularını, doğudan batıya doğru akan Ergene Nehri drene etmektedir. Özellikle yeraltı suyu kullanımının arttığı yaz aylarında nehirdeki kirlilik en üst seviyeye çıkmaktadır.

Ergene Nehri'nin en önemli kollarından biri olan Çorlu Deresi, Çerkezköy, Kızılpınar, Veliköy, Velimeşe, Çorlu ve Muratlı Belediyelerinin evsel atıksuları ile Çerkezköy, Çorlu, Muratlı İlçeleri sınırları dahilindeki değişik sektörlere ait sanayi kuruluşlarının evsel ve endüstriyel arıtılmış ve arıtılmamış atık sularını toplamaktadır.

Kirliliği belirleyen analiz sonuçlarına bakıldığında çözülmüş oksijen oranı çok az olan Çorlu Deresinde ve Ergene Nehrinde doğal hayat bitmiştir. Ergene Nehri ve kollarında yaşanmakta olan kirlilik temelde tekstil sanayinden kaynaklanmaktadır. Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi ikinci sırada yer alır. Tekstil sanayini, kağıt, deri, gıda ve kimya(boya) sanayileri takip etmektedir. Ergene'ye evsel atıksularını boşaltan yerleşimler içinde Tekirdağ İl sınırları içerisinde yer alan İlçeler (%56) öncülük yapmaktadır.

Ergene Nehri kirliliğinin oluşmasında, spesifik kirleticilerden dolayı başta endüstriyel atıksuların yanında hiçbir arıtma işlemine tabi tutulmayan evsel nitelikli atıksuların önemli bir neden olduğu görülmektedir. Buna karşın zehirliliğe neden olabilecek yükün ağırlıklı bir kısmının sadece tarım alanlarında bilinçsizce kullanılan pestisitlerden kaynaklandığı, ancak bunun yanında belirlenmeyen endüstriyel atıkların bazılarında söz konusu kirletici parametreler açısından dikkate alınması gereklidir.

Ergene Havzasında Su Kalite Gözlem Noktaları

İstasyon No	İstasyon Adı ve Yeri
01-11-00-111	Çorlu Suyu-Çerkezköy Girişi
01-11-00-012	Çorlu Suyu-Çerkezköy Çıkışı
01-11-00-013	Ergene Nehri-Çorlu Köprüsü
01-11-00-014	Ergene Nehri-İnanlı
01-11-00-015	Ergene Nehri-Lüleburgaz
01-11-00-016	Ergene Nehri-Alpullu
01-11-00-017	Ergene Nehri-Uzunköprü

İlimiz sınırları içerisinde Ergene Nehri ve kolları olan derelere atıksularını deşarj eden sanayi kuruluşlarının sayısı 230 olup (Listesi ektedir.Ek-II), söz konusu sanayi tesislerinin tümünde atıksu arıtma tesisi mevcuttur. Müdürlüğümüz teknik personellerince ilgili faaliyetlere ait atıksu arıtma tesislerine rutin olarak denetimlerde bulunulmakta ve atıksu numuneleri alınarak, 2872 sayılı Çevre Kanunu'na bağlı "Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği"nde belirtilen sektörü ile ilgili tablolara göre kontrolleri yapılmaktadır. Denetimler ve alınan atıksu numuneleri sonucunda 2872 sayılı Çevre Kanunu'na bağlı "Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği"nde belirtilen sektörü ile ilgili sınır değerleri sağlamadığı tespit edilen faaliyetler hakkında yasal işlem uygulanmaktadır. Ergene Nehri ve kolları olan derelerin belirli noktalarından (İlimiz sınırlarına giriş, İlimiz sınırları içerisi ve İlimiz sınırları çıkış) dere numuneleri alınmaktadır.

Yıllar	Uygun	Aykırı	Toplam	% Uygun	Yıllar	Uygun	Aykırı	Toplam	% Uygun
1993-5	60	38	98	61.22	1999	2520	504	3024	83.10
1994	114	83	197	57.87	2000	2051	475	2526	81.20
1995	238	108	346	68.79	2001	1537	321	1858	82.72
1996	367	165	532	68.98	2002	668	178	846	78.96
1997	729	140	869	83.89	2003	234	153	387	60.46
1998	1556	351	1907	83.60	2004	513	194	707	72.56
					2011	164	157	321	51.06

Tablo .k-5. Yıllık Atıksu Analiz Sonuçları

Bakılan Parametreler	Karamahmet Köyü	Veliköy OSB Girişi	Velimeşe Köprüsü	Yulaflı Köyü Köprüsü	Fakülte Önü Sinandede Köprüsü	Deri OSB Çıkış Sonrası	Ballı Hoca Köyü Ergene Deresi	İnanlı Çiftlik Yanı	İnanlı Köyü	IV.Sınıf Su Kalitesi
pH	7.70	7.73	7.97	7.87	9.03	8.07	9.10	8.08	8.05	6-9
KOİ(mg/L)	24.6	186.1	381	487	356.6	359	260	211	186	>70
AKM(mg/L)	74	55	294	122	253	151	78	38	78	-
Amonyum Azotu(Mg/L)	1.7	8.4	24.3	12.7	7.7	20.9	6.4	15.3	15.1	>2
Sülfür(Mg/L)	<0.1	0.66	3.38	6.96	3.66	5.85	2.32	0.16	0.17	>10

Tablo .k-6. Tekirdağ İli Sınırlarından Geçen Derelerden Alınan Numune Sonuçları

K.6.3. Sanayiden Kaynaklanan Toprak Kirliliği

Ergene Havzası içerisinde idari bölünmeye göre dört ilimizin toprakları bulunmaktadır. Bunun içerisinde Tekirdağ İlini payı %37.3 ile (400.577 hektar) en fazladır. Havzada yer alan İlçelerin nüfus yoğunluğu dağılımına bakıldığında ise Tekirdağ İlinin sekiz İlçesinden beşi ve Merkez İlçe (Saray, Çorlu, Çerkezköy, Muratlı, Marmara Ereğlisi) havzada yer almaktadır. 1990 sayımına göre havzada yaşayan toplam 730.108 kişinin 310.452'si (%42.5) ise Tekirdağ nüfusuna kayıtlı bulunmaktadır. Ergene Nehrinin bölgede gelişen sanayileşme sonrası kirliliğinin gündeme gelmesinden bu yana geçen süreçte farklı kurum ve kuruluşlarca(Çevre Müdürlüğü, Sağlık Müdürlüğü, D.S.İ.) kirlilik ölçümleri yapılmaktadır. Bunlardan edinilen bilgilere göre ise Ergene Nehri besleyen en büyük kol olan Çorlu Deresi ve yan kolları Çerkezköy ve Çorlu'daki yoğun sanayileşme sonrası kirlenmeye maruz kalmaktadır.

Bu derenin suyu "Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği"nde verilen kalite sınıfları ile kıyaslandığında (fiziksel ve inorganik kimyasal parametreler) ve (organik parametreler) grubu parametreler açısından su kalitesinin 4. sınıf olduğu saptanmış bulunmaktadır ve su kalitesindeki bozulma artarak devam etmektedir. Tekirdağ'da 111.208 hektar arazi, tüm arazi varlığının %18'i yanlış ve amaç dışı kullanılmakta ve planlanmayı beklemektedir. Trakya da özellikle Tekirdağ İlinde amaç dışı arazi kullanımı ile ilgili olarak yıllar itibariyle sanayi %675.4 gibi çok yüksek bir artış oranında olup, ikinci sorun yazlık ev veya turizm amaçlı yapılanmalardır. (%806.4 artış) Bu sektörü toprak sanayi, kentleşme, kamu yatırımları izlemektedir. Trakya da yitirilen, verimli ve iyi nitelikli tarım topraklarının toplam alanı 45.756 hektardır. Trakya da en önemli çevre sorunlarının başında gelen, erozyon varlığıdır.

Tekirdağ İlinde hafif derecede ve orta derecede erozyon sorunu vardır. Toplam erozyon alanı 558.996 hektar yayılma göstermektedir ve il arazisi içindeki oranı %90.3'tür. Tekirdağ İli özellikle; Çorlu-Çerkezköy-Muratlı civarındaki süzek (geçirgen) tarım topraklarının gübrenmesine itina gösterilmelidir. Bu alanlarda verilen kolay çözünebilir azotlu gübre uygulaması yerine yavaş yavaş çözünebilir kimyevi gübre formlarının ikame edilmesi gerekmektedir. Aksi takdirde taban suyu kirlenmesi görülecektir. Bölgedeki taban suların önemli bir kısmının nitrat ve amonyum açısından kirlidir. Ülkemizde hektar başına ilaç tüketimi 1512 gr./ha., aktif madde kullanımı ise 598 gr/ha.(Bu değer Avrupa ortalamasının

yaklaşık onda biridir.) Örneğin bu miktar Fransa ve Almanya'da 4.70 kg/ha., İtalya'da 7.6 kg/ha., Hollanda'da 17.7 kg/ha.dır.

İlimizde ise 2011 yılı verilerine göre dekara ilaç tüketimi poli-kültür tarımının yapıldığı yılda 2-3 ürünün alındığı Ege ve Akdeniz Bölgelerinin çok altında bulunmaktadır. Tekirdağ İlinde toplam tarım alanlarında kullanılan pestisit miktarı 505.292 litre/ kg. 'dır. Tekirdağ İli sınırları dahilinde yapılan 5.031 örnekleme ile 4.5 ten daha düşük pH değeri belirlenmemiştir. (Normal pH 4.5-5.5 arası) Çerkezköy yöresinde orta derecede asit bulunmaktadır. Ergene Nehri kirliliğine paralel olarak, Tekirdağ ili Çorlu İlçesi, Çorlu Deresinin Çerkezköy'den Ergene Nehri ile birleşme bölgesine kadar ve Ergene Nehrinin büyük bir bölümünde canlı bulunmamakta ya da bazı bölgelerde kirliliğe karşı toleranslı olan canlı grupları yaşayabilmektedir.

İLÇELER	Yıllık Su Tüketim Miktarı (ton/yıl)
Tekirdağ	6.364.271
Çerkezköy	7.384.320
Çorlu	18.000.000
Hayrabolu	543.387
Malkara	3060
M. Ereğlisi	300
Muratlı	607.132
Saray	600.000
Şarköy	960.222

Tablo. k.7. Tekirdağ ili Yerleşim Yerlerine ait Maksimum Su Tüketim Miktarı

Tekirdağ İlinde özellikle Çorlu-Çerkezköy İlçelerinde kurulmakta olan Sanayi Tesislerini yarattığı istihdamında etkisi ile nüfusta oransal bir artış görülmektedir. Bu durum su ihtiyacını da artıran oranda etkilemektedir. Trakya'da 1970'li yıllara kadar tarıma dayalı sanayi kolları faaliyet göstermekte iken, özellikle Tekirdağ, Çerkezköy Bölgelerindeki kalkınmada öncelikli yöre statüsüne alınması ve bu bölgelerde kurulacak sanayi sağlanan teşviklerin etkisi ile sanayi üretiminde çeşitlenme görülmeye başlamıştır.

Özellikle bu bölgelerde sanayinin büyük bir ivme kazanmasının; İstanbul ticaret merkezlerine yakınlığı, karayolu ve otoyolları bölge içerisinden geçmesi, Tekirdağ Limanının bölgeye yakınlığı, organize sanayi bölgelerine ve serbest bölgelere tanınan imtiyazlar, uygun ve yeterli büyüklükte arazi temininin kolaylığı, Devletin tarım politikalarındaki değişiklikleri, tarım topraklarının miraslar nedeni ile aşırı oranda bölünmesi ve verimliliğin azalması, pazara yakınlık, hammadde temini kolaylığı v.b. Bölgede halen çalışır durumda Çerkezköy ve Çorlu

Deri O.S.B. başta olmak üzere 4 adet Organize Sanayi Bölgesi bulunmaktadır. Muratlı Organize Sanayi Bölgesi planlama aşamasındadır. Tekirdağ'da (Merkez, Hayrabolu, Muratlı, Malkara, Çorlu) 5 adet bitmiş, 2 adet inşaat halinde küçük sanayi sitesi mevcuttur.

Sanayi tesislerinin Tekirdağ İl sınırları içerisinde bölgenin kaynaklarını kullanmak üzere oluşan en yoğun alanlar şunlardır;

- Çorlu-Velimeşe-Veliköy-Çerkezköy
- Çorlu-Marmaracık-Ulaş-Vakıflar-Misinli-Büyükkarıştıran
- Çorlu-Türkgücü Köyü Yolu

	Hazine Parselleri Toplam Alanı	Düzenleme Ortaklık Payı	Kalan Alan	m2 oluşacak tarım adası, blok sayısı		
				45.000	105.000	180.000
TEKİRDAĞ	11611543	1161154.3	10450388.7	232	100	58
MALKARA	23377821	2337782.1	21040038.9	468	200	117
MURATLI	15988054	1598805.4	14389248.6	320	137	80

- Çorlu-Tekirdağ Yolu
- Muratlı-Büyükkarıştıran arası

Çorlu İlçesinde, Türkiye'deki 17(onyedi) Serbest Bölgeden bir tanesi olan "Avrupa Serbest Bölgesi" bulunmaktadır. Bu bölge genellikle tekstil ağırlıklı üretim yapmaktadır.

Tekirdağ'da sanayi alanlarında hazine parsellerinde yapılacak bir çizelgeye göre tarımsal işletme oluşturmak için Trakya Alt Bölgesinde bulunan İl ve İlçelerde yeterli miktarda hazine arazisinin (ada olarak) mevcuttur.

K.6.4. Sanayi Tesislerinden Kaynaklanan Gürültü Kirliliği

Bilindiği üzere 04.06.2011 tarihli ve 27601 sayılı Resimi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Gürültü'nün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği'nin "İşletme, Tesis ve İşyerleri için Çevresel Gürültü Kriterleri" başlıklı 22. Maddenin a bendinde "her bir işletme ve tesisten çevreye yayılan gürültü seviyesi Ek-VII'de yer alan Tablo-4 de verilen sınır değerleri aşamaz" ve b bendinde "gürültüye hassas kullanımları etkileyebilecek şekilde yakınında, bitişiğinde, altında veya üstünde faaliyetini sürdüren; her bir işyeri, atölye, imalathane ve benzeri işletmelerden havayolu ile çevreye yayılan veya ortak bölme elemanları, ara döşemeler, tavan veya bitişik duvarlar aracılığı ile hassas kullanımlara iletilen Çevresel Gürültü Seviyesi Leq gürültü göstergesi cinsinden arka plan gürültü seviyesini 5dBA'dan fazla aşamaz" hükümleri bulunmaktadır.

Bugün dünyamızdaki en önemli sorunların başında doğal dengenin bozulmaya başlaması ile ortaya çıkan çevre sorunları gelmektedir. Endüstri ve teknolojinin ulaştığı boyutta tabiat kaynaklarının tek yönlü Bilinçsizce kullanımı hava, toprak ve suyun dengesinin bozulmasının yanı sıra ses kirliliği yada gürültü olarak adlandırdığımız bir çevre sorununun da ortaya çıkmasına neden olmuştur. Sanayi tesisleri ve özellikle küçük sanayi iş yerleri ile ilgili gürültü ölçüm değerleri tablo k.8'de verilmiştir.

ALANLAR	Lgündüz (dBA)	Lakşam (dBA)	Lgece (dBA)
Gürültüye hassas kullanımlardan eğitim ve kültür sağlık alanları ile yazlık ve kamp yerlerinin yoğunluklu olduğu alanlar	60	55	50
Ticari yapılar ile gürültüye hassas kullanımların birlikte bulunduğu alanlardan konutların yoğun olarak bulunduğu alanlar	65	60	55
Ticari yapılar ile gürültüye hassas kullanımların birlikte bulunduğu alanlardan işyerlerinin	68	63	58
Endüstriyel Alanlar	70	65	60

Tablo.k-8. Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi Yönetmeliği Gürültü Seviyesi Sınır Değerler

ÖLÇÜM YERİ	ÖLÇÜLEN DEĞERLER (dBA)	
	1.DEĞER	2.DEĞER
TEKİRDAĞ-ÇORLU KAVŞAĞI	69.9	76.2
TEKİRDAĞ MAXİ MARKET ÖNÜ	69.9	74.6
TEKİRDAĞ MERKEZ SAHİL YOLU	71.9	70.1
TEKİRDAĞ-MURATLI YOLU	67.0	79.0
TEKİRDAĞ ESKİ SANAYİ SİTESİ	63.2	82.9
TEKİRDAĞ YENİ SANAYİ SİTESİ	69.2	77.0
TEKİRDAĞ HÜKÜMET CADDESİ	63.0	77.8
ÇORLU VELİMEŞE SANAYİ BÖLGESİ	63.9	72.6
ÇERKEZKÖY ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ	69.1	69.8
KONUT ALANI I	48.2	49.1
KONUT ALANI II	53.9	52.8
TİCARETHANE I	65.5	63.5
TİCARETHANE II	70.5	69.7

Tablo.k-9. Endüstri Kategorizasyonuna Göre Endüstriyel Gürültü Kirliliği

2011 yılı içerisinde yapılan çalışmalar sonucunda tespit edilen Dumansız Sanayi Bölgesi(Zafer Mahallesi, Gümüşhane Sokak, No:91) içerisinde bulunan ve eski sanayi bölgesi(Yavuz Mahallesi, Şaraphane Fabrikası Yolu, No:15) içerisinde bulunan Doruk Marmara Un Fabrikalarına ait Çevresel Gürültü Seviyeleri ölçüm değerleri aşağıda verilmiştir.

ÖLÇÜM NOKTASI	Lgündüz(dBA)	Lakşam(dBA)	Lgece(dBA)
Doruk Marmara Un Fabrikası parsel sınırı	59,8	57,5	62,6
En yakın fabrika sınırı	54,2	49,2	51,8
En yakın konut alanı	43,5	41,2	38,4

Tablo.k-10. Zafer Mahallesi, Gümüşhane Sokak, No:91'de Çevresel Gürültü Seviyeleri

ÖLÇÜM NOKTASI	Lgündüz(dBA)	Lakşam(dBA)	Lgece(dBA)
En yakın Fabrika Alanı	58,6	59,4	58,2
En yakın Konut Alanı	60,2	61,0	59,9

Tablo.k-11. Yavuz Mahallesi, Şaraphane Fabrikası Yolu, No:15'de Çevresel Gürültü Seviyeleri

Doruk Marmara Un Fabrikasına(Zafer Mahallesi, Gümüşhane Sokak, No:91) liste-B Gürültü Kontrol İzin Belgesi düzenlenmiştir.

K.6.5. Sanayi Tesislerinden Kaynaklanan Atıklar

Bu konu ile ilgili atık yönetim planı formatı sonuçlarına göre edinilen verilerden yararlanılarak Atık Yönetim Planı formatı oluşturulmuştur.

ATIK YÖNETİM PLANI FORMATI

Atık Kodu	Atık Adı	2009 Yılı							2011 Yılı (Tahmini)				
		Atık Miktarı (Kg)	Geri Kazanım Mik. (Kg)	Geri Kazanım % si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (Kg)	Bertaraf % si	Bertaraf Yöntemi	Atık Miktarı (Kg)	Geri Kazanım Mik. (Kg)	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (Kg)	Bertaraf Yöntemi
150202	Kontamine Absorbanslar	24113		81	R1		19	D10Yakma	29733	29733	R1		
080199	Kimyasal	5016	5016	100	R1				100	100	R1		
130208	Makine yağı	60350	60350	100	R1				62350	62350	R1		
080113	Tiner Çamur	50440		34	D10-R1		66		54100	54100	D10-R1		
040219	AritmaÇamur	84800							84800	84800			
150110	Kont. bidon	1146000	1146000	100	R1-R12-R13-D10				1145000	1145000	R13-D10		
200135	Elektronik Hurda	1770	1770	100	R7				1705	200	R7		
200121	Civa içe. atık				R1				120	120	R1		
130106	Madeni Yağ	751450	751450	100	R9				752000	752000	R9		

150110	Plastik Varil	6700	6700	100	R13-R8				7950	7950	R13 –R8		
150202	Filtreler	850				850	100	R1	1100			1100	R1– D10
070513	Teh. Katı At.	550				550	100	R1	750			750	R1
070101	Dış Aporak	500000	250000	50	R2				600000				
130202	Klorlu olmayan yağ	442090	442090	100	yakma	D10			226150	226150	yakma		
116060	Akü	1000	1000	100	R8-D5				1200	1200	R8-D5		
1801-1802	Tıbbi Atık	750920			R13-D10				751120		R13- D10		
200121	Lamba,Floresan	1680			D5				1700		D5		
160602	Ni-Cd Pil	262			D5				260				
040299	Boya mad. pigment	6075			R2				6050				

ATIK YÖNETİM PLANI FORMATI

Atık Kodu	Atık Adı	2009 Yılı							2009 Yılı (Tahmini)				
		Atık Miktarı (Kg)	Geri Kazanım Mik. (Kg)	Geri Kazanım % si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (Kg)	Bertaraf % si	Bertaraf Yöntemi	Atık Miktarı (Kg)	Geri Kazanım Mik. (Kg)	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (Kg)	Bertaraf Yöntemi
150202	Toner Kartuş-Kontamine Atıkları	250	250	100	R1				250	250	R1		
080409	S/B Yapıştırıcı Atıklar	4000	4000	100	R1				4000	4000	R1		
130106	Atık Yağ	470	470	100	R9				550	550	R9		
160107	Yağ Filtreleri	314		34	D10-R1		66		314		D10-R1		
160601	Kurşun Piller	14565							14500				
150220	Kontamine Atık	3200		100	R1-R12- R13-D10				3200		R13- D10		
150202	Etiket bant Atığı	4500	4500	100	yakma				4000	4000	yakma		
020199	Gıda Atığı	10000	10000						10000	10000			
120301	Atık su	212500	212500	100	R9				212500	212500	R9		
130506	Bit.atık yağ			100	R13-R8						R13 –R8		

Tablo.k-12. Sanayi Tesislerinden Kaynaklanan Atıklar

Sanayiciler bağlı buldukları belediye çöplüklerine atıklarını vermektedir. Üretimden kaynaklanan atıklarını ise ait olduğu sektörlerle geri dönüşüm tesislerine vermektedirler.

K.7. SANAYİ TESİSLERİNİN ACİL DURUM PLANI

Sanayi tesislerinin inşaat ve işletme aşamalarında meydana gelebilecek her türlü kaza, yangın, sel felaketi, deprem vb. erken müdahale edilerek işletme personelinin eğitilmesi amacıyla işletmeler tarafından oluşturulan plandır.

Acil durum planında uygulanacak başlıca yöntemler şunlardır;

- Müdahale için gerekli insan gücü ve ekipmanlar hazır bulundurulacaktır.
- Kaza anında etkilenebilecek tesis çalışanları ve çevre halkının uyarılması için uyarı sistemleri kurulacak ve zaman zaman test edilecektir.
- Tesis sorumlusu kaza anında tehlikenin niteliğini tanımlayacak ve müdahaleden sorumlu kişi ve ilgili kuruluşlara derhal bildirecektir.
- Tesis sorumlusu müdahaleden sorumlu kişilerin eğitimlerini sağlayacaktır.
- Tesis sorumlusu müdahaleden sorumlu kişilere koruyucu malzemeleri temin edecek ve hazır bulunduracaktır.
- Tesiste her türlü ilk yardım ve tıbbi malzeme eksiksiz bulundurulacaktır.
- Müdahale için gerekli her türlü ekipman ve malzeme eksiksiz tamamlanacaktır

L.ALTYAPI, ULAŞIM VE HABERLEŞME

L.1. ALTYAPI

L.1.1. Temiz Su Sistemi

Tekirdağ İli mevcut coğrafi yapısı itibariyle yerüstü göl ve akarsulardan yoksun konumdadır. Bu itibarla bölgesel içme ve kullanma su ihtiyacı, İlin kuzeyinde yer alan Çorlu İlçesi Sağlık Mahallesiinde bulunan 15 adet derin kuyudan, günlük 22.000 ton/gün kapasite ile 4 adet terfi pompasından 600 mm'lik çelik isale hattı ile 30 km. mesafeden 2500 m³'lük Şehitlik su deposuna iletilmektedir. İkinci kaynak olarak Muratlı İlçesi Aşağı Sevindikli Köyündeki 320m derinlikte bulunan 13 adet derin kuyudan, günlük 22.000 ton/gün olarak 5 adet terfi pompası ile 800 mm'lik CTP isale hattından 30 km mesafeden Göçmen Konutlarının karşısında bulunan 2500 tonluk ana depoya iletilir.

Tepe değirmenler Mevkiinde bulunan servis deposu ve çevre yolu girişinde bulunan 1000 m³'lük ara depo ile şebeke dağıtımı sağlanmaktadır. Klorlama 2500m³'lük ana depoda otomatik olarak yapılmaktadır. Bu ana depolarda toplanan sular, kent merkezinin günlük su ihtiyacının karşılanmasına yetmemesi nedeniyle münavebeli olarak şehir su şebekesine 150 km. uzunluğundaki PİK, ACB ve PVC boru tertibatı ile dağıtılmaktadır.

L.1.2. Atık Su Sistemi, Kanalizasyon ve Arıtma Sistemi

Tekirdağ İli kanalizasyon şebekesi, 1986 yılında yeni proje tatbikatı ile eski kanalizasyon sistemine ilave olarak ele alınmış ve 121.981 m. boru döşemesine ek olarak, 4593 adet yan parsel, 178 m. tünel geçişi ile kent merkezin batısı ve Altınova semtinde atıksu deşarj tesisleri ile denize deşarj edilmektedir.

Bu tesisler 900 lt/sn kapasitesinde olup Q700 mm. çapında Ç.T. borularla 1750 m. açığa 40 m. derinliğe arıtmasız olarak deşarj edilmektedir. Kent içerisinde, yağmur suyu kanalı olarak; soğuk kuyu, direkler altı ve Tintinpınar mevkilerinde denize uzanan menfezlere bağlı olarak yüzey suların deşarjı çalışmakta olup, kentin doğu ucunda yapılaşmakta olan hürriyet mahallesi ve Dereağzı yerleşim alanlarının kanalizasyon yapım projeleri hazırlıkları sürdürülmektedir. Tekirdağ İlinde evsel atıksular şehir kanalizasyon sistemine verilmektedir. Evsel atıksular 200'lük ve 300'lük çapındaki borular ile kollektöre verilmekte, 400'lük, 600'lük, 1000'lik ve 1200'lük çapta ve muhtelif uzunluktaki kolektör boruları vasıtasıyla Altınova Mahallesiindeki deniz deşarj pompa istasyonuna bağlanmaktadır.

L.1.3. Yeşil Alanlar

Tekirdağ İli İmar Planında;

Park alanları :519 hektar

Mesire Alanları :30 hektar

Spor Alanı :75 hektar

Ağaçlandırılacak alan :26 hektar

olarak yer almaktadır. Ancak bu alanların yaklaşık % 20'si aktif durumdadır.

L.1.4. Elektrik İletim Hatları

Tekirdağ İlinde mevcut bulunan 154 Kv'lik ve 380 Kv'lik hatların güzergahı aşağıda belirtilmiştir.

154 Kv'lik hatların güzergahı;

Tekirdağ Trafo Merkezi-Malkara Trafo Merkezi

Malkara Trafo Merkezi-Uzunköprü Trafo Merkezi

Malkara Trafo Merkezi-Çanakkale Trafo Merkezi

Malkara Trafo Merkezi-Keşan Trafo Merkezi

Tekirdağ Trafo Merkezi-Tepesan Trafo Merkezi

M.Ereğlisi Trafo Merkezi-Tepesan Trafo Merkezi

Tepesan Trafo Merkezi-Çorlu Trafo Merkezi

Çorlu Trafo Merkezi-B.Karıştıran Trafo Merkezi

Çorlu Trafo Merkezi-Ulaş Trafo Merkezi

Çorlu Trafo Merkezi-Çerkezköy Trafo Merkezi

Çerkezköy Trafo Merkezi-Kıyıköy Trafo Merkezi

M.Ereğlisi Trafo Merkezi-Çerkezköy Trafo Merkezi

380 Kv'lik hatların güzergahı;

M.Ereğlisi Trafo Merkezi-Saray (Güngörmez Köyü civarı) Trafo Merkezi İlde mevcut bulunan 380 Kv'lik hatlar yeraltından geçmemekte olup, uzunlukları hakkında bilgi bulunmamaktadır.

L.1.5. Doğalgaz Boru Hatları

İlimizde doğal gaz boru hattı mevcut olmamakla birlikte, Doğal gaz dağıtım işi ihalesi son teklif aşamasına gelmiştir. İhalenin sonuçlanmasını müteakip 24 ay içerisinde işin bitirilmesi planlanmaktadır.

Ayrıca Saray İlçesi Göçerler Köyü mevkiinde çıkartılan doğalgaz Çorlu ve Çerkezköy İlçesinde bulunan muhtelif sanayi tesislerine iletilmektedir. İlimiz Çorlu İlçesinde ise doğalgaz ihalesi bitmiş ve Şehir içi Doğalgaz hattı döşenme işlemleri devam etmektedir.

L.2. ULAŞIM

Tekirdağ İlinde önemli ulaşım yolları denizyolu ve karayoludur. Kentteki önemli karayolları doğuda İstanbul-Tekirdağ, kuzeyde Muratlı-Tekirdağ, kuzeybatıda Hayrabolu-Tekirdağ, güneybatıda Çanakkale-Tekirdağ karayollarıdır. Sahil yolu olarak kullanılan İstanbul-Çanakkale karayolu şehirlerarası ana ulaşım aksını oluşturmakta olup, iki gidiş iki dönüş olmak üzere dört şeritten oluşmaktadır. İlimiz yük taşımacılığının yoğun olduğu bir bölgedir. Deniz yoluyla gelen yükler limandan alınıp, başta Trakya ve Marmara Bölgesi olmak üzere ülkenin çeşitli bölgelerine yayılmaktadır.

L.2.1. Karayolları

Tekirdağ, Trakya Bölgesindeki yeri itibariyle Avrupa ile önemli bir bağlantı noktasında bulunması nedeniyle E-80, D-100, E-84 karayolları İl bünyesinden geçmekte olup, bu yolların toplam uzunluğu 430 km.'dir. İl içerisinde, 387 km. devlet yolu, 282 km. İl yolunun oluşturduğu toplam 669 km. karayolu yer almıştır. Bu yolların 269 km.'lik kısmı asfalt, 400 km.'si sathi kaplamadır. İl yerleşim alanı içerisinde yer alan 285 köy yerleşim alanının karayolu ulaşım ağı toplamı 1943 km.'dir. Mevcut yol ağının, 646 km.'si asfalt, 736 km.'si stabilize, 213 km.'si tesviye, 348 km.'si ham yol olarak ulaşım imkanı sağlamaktadır. 6218 km²'lik alan üzerine yerleşen Tekirdağ Türkiye topraklarının %0.8'ini kaplamaktadır.

Yollar :

Tekirdağ ulaşım kolaylığı açısından ülkemizin şanslı İllerinden birisidir. Özellikle karayolu bakımından İlçelere ve diğer İllere ulaşım kolaylıkla yapılmaktadır.

L.2.1.1. Karayolları Genel

İLLER	UZAKLIK (km.)	İLÇELER	UZAKLIK (km.)
Kırklareli	118	Muratlı	24
İstanbul	132	Çorlu	37
Edirne	137	M.Ereğlisi	44
Çanakkale	375	Hayrabolu	52
		Malkara	58
		Çerkezköy	61
		Saray	81
		Şarköy	86

Tablo.I-1. Tekirdağ'ın Komşu İl ve İlçelerine Olan Uzaklığı

TEKİRDAĞ

24 km. **MURATLI**

37 km. 39 km. **ÇORLU**

52 km. 78 km. 91 km. **HAYRABOLU**

58 km. 81 km. 94 km. 42 km. **MALKARA**

61 km. 63 km. 24 km. 115 km. 118 km. **ÇERKEZKÖY**

86 km. 110 km. 123 km. 89 km. 47 km. 147 km. **ŞARKÖY**

81 km. 64 km. 44 km. 130 km. 145 km. 20 km. 174 km. **SARAY**

44 km. 63 km. 30 km. 93 km. 96 km. 54 km. 125 km. 72 km. **M.EREĞLİSİ**

Tablo.I-2. İlçeler Arası Mesafe Cetveli

Mevcut Altyapı

Karayolları :

Tekirdağ'ın yol durumu oldukça gelişmiştir. Yüzyıllardan beri kıyılardan geçit vermemiş Tekir Dağları Ganos yarıları 3 yıl oyularak açılmış İlin tüm köyleri yollara kavuşmuştur. Tekirdağ il sınırları içerisinde Karayolları sorumluluk ağında toplam 639 km yol bulunmaktadır. Bu yollardan 383 km.'si devlet yoludur ve 293 km'si asfalt kaplıdır. Tekirdağ İli hudutları içerisinde 256 km. il yolu vardır. 2011 yılı içerisinde Kınalı-İpsala arasındaki Karayolu Double yol olarak hizmete açılmış olup bu yollarda üst yapı çalışmaları devam etmektedir. Muratlı – Tekirdağ Merkez arasındaki Double yol çalışması tamamlanmış olup söz konusu kesimde Muratlı yerleşimini dıştan geçecek şekilde Muratlı Çevre Yolu yeni güzergahı ile imalatı tamamlanan mevcut yolda üst yapı iyileştirme proje çalışmaları ihaleli olarak devam etmektedir. Ayrıca Çorlu ile Şerefli arasında bölünmüş yol proje çalışmaları ve aynı zamanda yapım çalışmaları da devam etmektedir.

Demiryolları :

İstanbul, Edirne Avrupa demiryolu İl sınırları içinden geçer. Uzunluğu Çerkezköy İlçe sınırlarında 20 km. Muratlı İlçe sınırlarında 21 km. olmak üzere 62 km.'dir. Yılda bir milyondan fazla yolcu bu demir yolundan yararlanır. Çorlu, Muratlı ve Çerkezköy İlçelerinde birer istasyon şefliği bulunmaktadır. Çorlu istasyonu İlçenin 3 km. kuzey batısındadır. İstanbul'a uzaklığı 154 km. 5 yılda yapılmıştır.

Birinci yol yükleme boşaltma ikinci ve üçüncü yollar buluşma dördüncü yol kör yol Toprak Mahsulleri Ofisinin yükleme, boşaltma yoludur. Çerkezköy istasyonu 10 yoldan meydana gelmiştir. 1973 yılından beri sanayi bölgesinin kurulması Çerkezköy istasyonunun önemini bir kat daha arttırmıştır. Muratlı istasyonu 5 yoldan meydana gelmiştir. İstasyonun birinci yolunda 300 km. uzunluğunda 7 m. eninde yükleme ve boşaltma rampası vardır.

Denizyolu :

Tekirdağ İlinin Marmara denizi sahili yaklaşık 133 km.'dir. Bu sahilde belli başlı ihracat ve ithalat iskelesi Tekirdağ İskelesi, Şarköy İskelesi ve Mürefte İskelesidir. Marmara Ereğlisinde ise mahalli ve özel iskele bulunmaktadır. Sadece akaryakıt depolarının yükleme ve boşaltmaları yapılmaktadır. Ayrıca Tekirdağ Şarap Fabrikasında özel iskelesi mevcuttur. Tekirdağ limanı 205 m. boyunda gemi yanaşması yeri 140 m. Olan (iki büyük iki küçük gemi alabilecek) bir iskeleye sahiptir. Tekirdağ içinde ikinci iskele 399 m. uzunluğundadır. Bunun 212m.'si 8m. genişliğinde giriş yolu mahiyetindedir. 187 m. (L) şeklinde olup 18 m. genişliğindedir. Buraya iki taraflı vapurlar yanaşarak yük alma ve boşaltma işlemi yaparlar. Tekirdağ iskelesine memleket içinden çimento, hububat, soda dış ülkelerden ise suni gübre gelmektedir. Tekirdağ iskelesinden memleket içlerine buğday, maden direği gönderilmekte dış ülkelerden ise başta ayçiçeği tohumu, gıda katı maddeleri zirai ilaç hammaddesi, ekmeklik buğday, silis kum, kütük sistemi oluşmamıştır. İlde toplu taşımacılık yapan minibüs sayısı 250 olup, yolcu taşıma kapasiteleri 15'dir. Ayrıca 10 adet Belediye otobüsü de toplu taşımacılıkta kullanılmakta olup, belediye otobüsleri ile ilgili bilgiler aşağıda verilmiştir.

Haberleşme :

Haberleşme hizmetleri Tekirdağ PTT Müdürlüğü ve Türk Telekomünikasyon A.Ş. tarafından yürütülmekte olup, konu ile ilgili veriler aşağıda verilmiştir.

Santral Sayısı	139	Faks Abone Sayısı	-
Santral Kapasitesi (Toplam)	252878	Araç Telefon Abone Sayısı	259
Bağlı Abone Sayısı	206697	Turpak Abone Sayısı	380
Beklenen Talep Sayısı	1000	Teleks Abone Sayısı	15
Telefon Yoğunluğu	0.36	Prensibal Şebeke Kapasitesi (çift)	416700
Ankesörlü Telefon Sayısı	1024	Lokal Şebeke Kapasitesi (çift)	847800
Kablo Tv Abone Sayısı	17316	Fiber Optik Kablo Uzunluğu (km.)	1820

Tablo:1-3 Haberleşme sayıları

Kullanılan Raylı Sistemler

İlimizde Raylı Sistem bulunmamaktadır.

Taşımacılıkta Demiryolları

İlimiz sınırlarında Çerkezköy, Çorlu, Muratlı'dan İstanbul Sirkeci garı ile yurtdışı arasında sefer yapan yük ve yolcu trenleri geçmektedir. Ayrıca İlimiz Merkez ilçe ile Muratlı İlçesi arasında Yük taşımacılığını hedefleyen Demiryolu trenlerinin kurulması planlanmaktadır.

Göl ve Nehir Taşımacılığı

Nehir ve göl taşımacılığı yapılmamaktadır.

L.2.1.2. Ulaşım Planlaması

Tekirdağ İli konumu itibariyle Trakya bölgesinin güney kesiminde yer almaktadır.

Marmara Denizi kıyı bandına sahip olan İlimiz İstanbul'a yakın oluşu ile kara, deniz ve hava ulaşımı avantajlarını bünyesinde bulundurmasına karşın, deniz ve demiryolu ulaşım sistemlerini istenilen düzeyde elde edememiş bir bölge durumundadır.

Yolcu ve yük taşıma potansiyellerinin yüksek olması yanı sıra, deniz ve demiryolu ulaşım yollarının kifayetsizliği nedeniyle ulaşım yükünü mevcut karayolu üzerinden sürdürülmesi, gerek sosyal ve gerekse de ekonomik açıdan sıhhatli olmamaktadır. Bu itibarla, İlin mevcut ulaşım yapısı içerisinde karayoluna dayalı ulaşım uygulanmakta olup, İl dahilinde yolcu ve yük taşımacılığı otobüs, kamyon ve minibüs araçları ile sürdürülmektedir. Deniz yolu ulaşım sistemi içerisinde ise, yaz mevsimine dönük olarak küçük çaplı deniz motorları ile Marmara Adası ve Avşa Adasına kısıtlı ulaşım sistemi uygulanmaktadır. Bölgenin yolcu ve yük potansiyeli ele alındığında, İstanbul bağlantılı deniz ve demiryolu ulaşım sistemlerinin devreye sokulmasında büyük yararların olacağı muhakkak olup, bu ulaşım sistemlerinin planlanmasına dönük bir çalışmanın olmadığı bu günkü durumla ortadadır.

L.2.1.3. Toplu Taşıma Sistemleri

Tekirdağ İli yerleşim alanı itibariyle 6218 km²'lik bir alanı kaplamakta olup, İlin sosyoekonomik yapısı içerisinde İlçe ve Köylere ulaşım yoğunluğu toplu taşıma sistemini gerektirecek ölçüye sahip bulunmamaktadır. Bu itibarla İl merkezine bağlı Köy ve İlçe yerleşim alanlarına yapılan yük ve yolcu taşımacılığı karayolu üzerinden günlük olarak otobüs, minibüs ve kamyon araçları ile sürdürülmekte olup, şehir içi ulaşımında, merkezi yerleşimin dar alanı kaplaması nedeniyle Belediye, özel firma otobüs ve minibüslerince toplu taşıma sistemi uygulanmaktadır. Sahil bandı üzerinde yer alan yerleşim merkezlerine yolcu ve yük taşıma potansiyeli mevcut olmasına rağmen bugüne dek yolu deniz yolu toplu taşıma sistemi oluşmamıştır.

İlde toplu taşımacılık yapan minibüs sayısı 238 olup, yolcu taşıma kapasiteleri 14+1 kişiliktir. Tekirdağ Belediyesi tarafından ihalesi yapılarak 10 hat üzerinden 35+2 araç ile Belediye Halk Otobüsü toplu taşımacılık yapılmaktadır. Yolcu taşıma kapasiteleri 20-25 oturma, 17-30 ayakta olarak devam etmektedir.

L.2.1.4. Kent İçi Yollar

Tekirdağ kent merkezinin, konum itibariyle sahilten içlere doğru yükselen meyilli bir arazi yapısı içermesi nedeniyle kent içi yolları, sahil bandına paralel sahil yolu ile bu yola paralel olarak kent merkezi ortasından geçen yola dik inen ve dik çıkan iç yollardan müteşekkildir.

Sahile paralel olarak İstanbul istikametinden gelen Devlet Karayolu, kent başlangıcı Dereağzı mevkiinden başlayarak orta refüjlü çift istikametli olarak ilin batı istikametindeki uzantısı ile kent sonu Tümen altına kadar inmektedir. Bu karayolunun Çanakkale ve İpsala hudut kapısına bağlantılı olması nedeniyle araç trafik yoğunluğunun fazla oluşu, yol boyunca uzanan konut alanlarında gürültü olumsuzluğu yaratması yanı sıra, yerleşim alanlarının yol uzantısındaki durumu itibariyle de can güvenliği olumsuz yönde etkilenmektedir.

Tekirdağ il merkezini dışından geçen Tekirdağ Çevre Yolu hizmete açılmış olup üst yapı çalışmaları devam etmektedir. Kent merkezi içinde yer alan iç yollar, merkezi yerleşimin dar olması nedeniyle normal trafik seyrini karşılamamaktadır. Kent içi yollarının genişletilmesine dönük bir planın olmaması yanı sıra, trafiğe giren araç sayısının yoğun artış göstermesi sonucunda kent içi gürültü kirliliğine paralel olarak araç ve egzoz gazlarının merkezi yerleşim noktalarında olumsuz etkileri büyük ölçülere varma temayülündedir. Tekirdağ Merkezi İş Alanı (MİA) ve çevresinde gelişen konut alanları oldukça sıkışık durumda süreç içinde gelişmiş olduğundan yine hava kirliliği ve gürültü açısından olumsuz nitelik taşımaktadır. Bu nedenle alternatif kent merkeziyle mevcut yolların rahatlatılması (desentralizasyonu) gerekmektedir. Bu durum; Tekirdağ İmar Planında mevcut olup henüz uygulamaya geçilememiştir. Kısa vadede uygulamaya geçiş planlanmaktadır.

L.2.1.5. Araç Sayıları

Tekirdağ İli, coğrafik yapısı itibariyle çok çeşitli motorlu aracı bünyesinde bulunduran bir İl hüviyetindedir. Bu oluşum içerisinde etken olan unsurların başında nüfus yoğunluğunun sosyoekonomik yapısının yüksek oluşu ile, tarıma dayalı faaliyetler içerisinde tarım amaçlı motorlu araçların zorunlu olarak kullanılması gelmektedir. Bu itibarla, kent halkının büyük çoğunluğu binek oto sahibi olması yanı sıra, tarıma dayalı uğraşları sebebiyle kamyon, traktör araç sayısı yoğun durumdadır

İL MERKEZİ

CİNSİ	SAYISI
MOTOSİKLET	5466
OTOMOBİL	20856
MİNİBÜS	1181
OTOBÜS	669
KAMYONET	6912
KAMYON	2019
TRAKTÖR	10747
ÇEKİCİ	208
ÖZEL AMAÇLI	141
TANKER	111
ARAZİ TAŞITI	328
TOPLAM	48638

Tablo.1-4. İl Merkezi Araç Sayıları

İL GENELİ

CİNSİ	SAYISI
MOTOSİKLET	18695
OTOMOBİL	71812
MİNİBÜS	3900
OTOBÜS	3575
KAMYONET	23670
KAMYON	5949
TRAKTÖR	24613
ÇEKİCİ	570
ÖZEL AMAÇLI	297
TANKER	324
ARAZİ TAŞITI	1119
TOPLAM	154523

Tablo.1-5. İl Geneli Araç Sayıları

L.2.2.Demiryolları

Tekirdağ İli, konumu itibariyle İstanbul'a yakın olmasına ve İstanbul ile ticari faaliyetlerinin yoğunluğuna rağmen, iki İl arasındaki demiryolu ulaşım sistemi büyük potansiyel göstermekle beraber bugüne dek demiryolu ulaşım planlaması yapılmamış durumdadır. Oysa ki, son yıllarda Tekirdağ-İstanbul arasında yoğunlaşan yapılaşma sonucu olarak, Tekirdağ İli İstanbul'un banliyö durumuna gelmiş bulunmaktadır.

Bu nedenlerle, İl merkezi içerisinde demiryolu ulaşım sistemi olmamasına karşın, İstanbul-Sirkeci bağlantılı demiryolu ulaşım hattı Tekirdağ İlinin kuzey kesiminden geçerek Edirne İline ulaşmaktadır. Bu hat içerisinde, İlimizin Çorlu, Çerkezköy ve Muratlı İlçeleri yolcu ve yük taşımacılığında büyük ölçüde istifade etmektedir.

L.2.2.1. Kullanılan Raylı Sistemler

Tekirdağ İlinde raylı sistem bulunmamaktadır.

L.2.2.2. Taşımacılıkta Demiryolları

İstanbul Sirkeci Garı ile Yurtdışı arasında bulunan Demiryolu ilimizde özellikle Çerkezköy İlçesinde Taşımacılıkta kullanılmaktadır. İhracat ve İthalat yapan firmalar için demiryolu hattı büyük kolaylık sağlamaktadır. Konu ile ilgili ayrıntılı bilgiler bulunamamıştır.

L.2.3. Deniz, Göl ve Nehir Taşımacılığı

L.2.3.1. Limanlar

Tekirdağ İli yerleşim alanının Marmara Denizi kıyısının güney sahilinde oluşu sebebiyle sahil bandı üzerinde 135 km. uzunluğunda kıyı şeridinde sahip bulunmaktadır.

İlin konumu itibariyle İstanbul'a yakın olmasının sağladığı avantajlar içinde, gerek İstanbul'a deniz ulaşım sisteminin oluşmasında ve gerekse de İstanbul'dan kaydırılacak deniz yolu ticaret hacminin bölge ekonomisine sağlayacağı faydalar sebebiyle bugüne dek İl sahilinde istenilen düzeyde bir liman yapılmamış bulunmaktadır. Mevcut durum itibariyle Tekirdağ sahilinde iskele hüviyetli 8 adet küçük tonajlı gemi iskelesi mevcuttur.

İSKELE ADI	BOY (m.)	DERİNLİK (m.)
Eski İskele	364	4-7.5
Yeni İskele	686	4-9.5
TMO İskelesi	300	3.5 – 6
Şarköy İskelesi	580	2 - 3
Mürefte İskelesi	686	4 - 9.5
M.Ereğlisi İskelesi	686	4 - 9.5
M.Ereğlisi Askeri İskelesi	144	2 – 3
Martaş İskelesi	686	4 - 9.5

Tablo.1-6.İskele boy ve derinliği.

Tekirdağ kıyı şeridinde yer alan bu iskeleler, küçük tonajlı gemilerle yurt içi ve yurt dışı her türlü yük taşımacılığına hizmet vermekte olup, İstanbul ve Anadolu karayolu ulaşım trafiğini de büyük ölçüde hafifletmektedir. Bölge içerisinde yapılması istenilen amaca uygun bir limanın İstanbul deniz yolu ticaret hacmini hafifletebileceği gibi, ülke ekonomisine de büyük faydalar sağlayacağı muhakkaktır.

L.2.3.2. Taşımacılık

Tekirdağ İli, gerek bünyesindeki tarım ve sanayi potansiyeli ile gerekse de İstanbul'a yakın oluşu itibariyle İstanbul'dan taşan yurt dışı ticaretin Tekirdağ İlinden nakledilmesine dönük deniz yolu taşımacılığı avantajına sahip olmasına karşın, İlin İstanbul bağlantılı karayolunun taşıma standartlarının düşük oluşu ve mevcut iskelelerin liman hüviyetinde olmayışı nedenleri ile yurt içi ve yurt dışı deniz yolu taşımacılığı avantajını iyi kullanamamaktadır. Bölge dahilinde yapılan deniz yolu taşımacılık sistemi içerisinde deniz kirlenmesi büyük boyutlarda olmamasına karşın, deniz suyu analiz rapor sonuçlarında küçük çaplı su kirliliklerinin oluşumunun gemi motor sularından kaynaklandığı görülmekte olup, İl bazındaki imkanlar ölçüsünde gerekli denetim ve kontroller ihbarlara bağlı olarak sürdürülmektedir.

*Gemilerin taşıdığı yüklerin cins ve miktarıyla ilgili 2011 yılı istatistiki verilere ulaşılamamıştır.

L.2.4. Havayolları

Tekirdağ İl Merkezinde hava alanı bulunmamakla birlikte, Çorlu İlçesinde havaalanı mevcuttur.Havaalanının İlçe Merkezine uzaklığı 15 Km.'dir. 2003 yılında uçak trafiği 945, yolcu sayısı 14250'dir.2004 yılında ise uçak trafiği 1072, yolcu sayısı 10273'tür.

L.3. HABERLEŞME

Tekirdağ kent merkezi içerisinde yer alan yapılaşmada gerek çağın gereği olarak büyük ihtiyaç gösteren ve gerekse de İlin sosyoekonomik yapısı içerisinde imkana elverişlilik arz eden telefon iletişiminin talep yoğunluğu nedenleriyle telefon hat çekim sistemi olumsuz görüntü sergilemektedir. Bu nedenle, %90 oranında yer üstü hat çekimi görülmekte olup, son yıllardaki yer altı hat çekim çalışmaları bölgesel olarak sürdürülmektedir.

L.4. İLİN PLAN DURUMU

L.5. İLDEKİ BAZ İSTASYONLARI SAYISI

İlimizdeki toplam GSM baz istasyonu sayısı 2004 yılı sonu itibariyle 297 adettir.

M. YERLEŞİM ALANLARI ve NÜFUS

M.1. KENTSEL VE KIRSAL PLANLAMA

M.1.1. Kentsel Alanlar

M.1.1.1. Doğal Özelliklerin Kent Formuna Etkileri

Planlanan bu hedefler içerisinde, bölgenin Anadolu'dan göç alması ile birlikte, İlin kuzey kesiminde yoğunlaşan sanayi yapılaşması sonucunda İl merkezinin sahil bandı boyunda yeni yapılaşmalara açılması ile birlikte Çorlu ve Çerkezköy İlçelerinde sanayi yapılaşmasındaki etki ile konut alanlarının çoğalması, kentsel ve kırsal yerleşim alanları planlamasında büyük farklılıklar göstermektedir. Bölgenin, İl merkezi ile Çorlu ve Çerkezköy yerleşim alanlarında plansız kentleşmesinin hızlı boyutlara varması sonucunda, alt yapı (yol, su, kanalizasyon, elektrik, telefon) hizmetlerinin uygun şartlarda oluşturulmaması nedeniyle, mevcut çevre üzerinde olumsuz etkiler her geçen artmakta olup, gerekli önlemlerin alınması zorlaşmaktadır.

Bölgede Akdeniz ve Karadeniz iklimi karışımı bir iklim hüküm sürmektedir. Yazlar sıcak ve kurak, kışlar soğuk ve yağışlıdır. Tekirdağ Meteoroloji İstasyonu'ndan alınan 50 yıllık (1930-1990) verilere göre, yıllık ortalama yağış 573.3 mm.'dir. Yıllık ortalama sıcaklık ortalamasının aylık dağılımı 13.8°C'dir. En soğuk ay 4.5°C ile Ocak ayı, en sıcak ay 23.8°C ile Temmuz ayıdır. Tekirdağ'da hakim rüzgar 1.derecede batı-kuzeybatı, 2.derecede kuzeybatı, 3.derecede kuzeydoğu yönlü esmektedir.

Tekirdağ İlinin Toprak Yapısı

Toprak Grupları ;

- Grumusol (Vertisol)
- Kahverengi Orman (Inceptisol)
- Kireçsiz Kahverengi (Alfisol ve Inceptisol)
- Alüviyal (Entisol)
- Hidromorfik Alüviyal (Entisol) topraklardır.

Eğim ;

Eğim sınıfları özellikle toprak işleme ve erozyon açısından önemlidir. Düz ve hafif eğimli arazilerin toplamı 331.395 ha. olup; tarım, çayır-mer'a ve ormanlık arazilerine göre oranı %54.07'dir. %6'nın üzerindeki eğim sınıflarına sahip arazilerin toplamı 281.513 ha. olup, toplam araziye göre oranı %45.93'dür. %15.5'i ovalık ve %75.5'i dalgalı arazilerden kuruludur. Bu duruma göre İl yüzeyinin $\frac{3}{4}$ 'ü dalgalı ve yaklaşık $\frac{1}{10}$ 'u dağlık arazidir. %0-2 eğime sahip düz arazilerin, tarım, çayır-mer'a ve orman arazisine göre oranı %14.30'dur. Eğimli arazilerin İl'de oldukça fazla olması erozyon sorununun oluşması için önemli bir nedendir. Fakat ilerde de açıklanacağı üzere, bilinçli toprak işleme metodları ve alınacak tedbirler, bu sorunu ortadan kaldıracaktır veya asgari düzeye indirecektir.

Deprem;

Tekirdağ İli, Karlıova'dan başlayan Erzincan, Koyunluhisar, Niksar, Erbaa, Ladik, Tosya, Çerkeş, Gerede, Bolu, Akyazı, Sakarya, Marmara Denizi'ni, takiben Saroz Körfezi'ne ulaşan yaklaşık 1200km. boyunda 100-15.000 m. genişliğinde pek çok sayıda faydan (seğment) oluşan Kuzey Anadolu Fay (KAF) zonu yakınında yer almaktadır. (15-25 km.) Geçmişte çok sayıda büyük depremlere neden olan Kuzey Anadolu Fay zonu gelecekte de pek çok depreme neden olacaktır. Tekirdağ İl sınırları içerisinde depreme neden olabilecek faylar, Saroz-Gaziköy fayı ile Marmara Denizi'nde bulunan çukurlukların kenarlarında yer alan fay parçalarıdır.

Saroz-Gaziköy fayı yaklaşık 50km. boyunda sağ yönlü, doğrultu atımlı fay olup, Kavak, Yeniköy, Gölcük, Yayaköy, Güzelköy ve Gaziköy yerleşim yerlerinden geçmektedir. Tarihi devirlerde pek çok depreme neden olan fay son olarak 09.08.1912 tarihinde 7.3 büyüklüğünde (magnitüd) depreme neden olmuş, 216 can kaybı, 5540 binada hasar meydana gelmiştir. Alüvyon gibi tutturulmamış veya gevşek tutturulmuş birimlerin kalınlığı (20m. veya daha kalın) litolojik yapısı, yeraltı suyunun yüzeye yakınlığı gibi özellikler gösteren zayıf zeminler büyük depremlerde şiddet artırıcı rol oynarlar.

M.1.1.2. Kentsel Büyüme Deseni

Tekirdağ 6218 km²'lik yüzölçümü ile Türkiye topraklarının %0.8'ini kaplar. Tekirdağ İli, konumu itibariyle ülkemizin güzel ve şirin yörelerinden biri olma hüviyetini taşımakla beraber bölgenin gerek İstanbul İline yakın oluşu ve gerekse de deniz, tarım, sanayi potansiyeline sahipliğiyle gün geçtikçe büyüme özelliği gösteren bir bölge konumundadır.

Tekirdağ genelde tarıma dayalı toprak yapısına sahip olmasına rağmen, gelişmekte olan tekstil sanayinin etkisiyle tarım alanlarının büyük kısmı, sanayi alanı olarak kullanılmaktadır. Bölge içerisindeki sanayi kuruluşlarının ülke ekonomisine olduğu kadar, yöre ekonomisine de büyük faydası olmaktadır.

Yöre içerisinde sanayi yerleşim planının istenildiği gibi uygulanmaması çevrenin olumsuz etkilenmesine en önemlisi de tarım arazilerinin yok olmasına sebebiyet vermektedir. İl'de 1960 yılından bu yana uygulanan yerleşimlerin (konut, yazlık) belli bir plan dahilinde olmadığı, imar ve iskanın düzenli yapılmadığı gözlenmiştir. İşte bu geçmişten geleceğe kaynaklanan plansızlıklar nedeniyle Tekirdağ İlinde kentsel büyüme deseni, karmaşık görünüm içerisinde yürümektedir.

M.1.1.3. Planlı Kentsel Gelişme Alanları

Tekirdağ merkez yerleşim alanının Marmara Denizi kıyısında yer alması nedeni ile, kent büyümesi sahil boylarında oldukça yoğun yer tutmaktadır. Bu itibarla; kentsel gelişme alanları deniz manzaralı sahaların seçilmesinde önem taşımakla beraber, bu oluşum içerisinde, Tekirdağ – İstanbul karayolunun alt ve üst arazi boşlukları ile, kentin doğu ve batı ucunda yer alan deniz görüntülü araziler üzerinde yeni gelişme alanları oluşturulma çabaları yapılmış ve yapılmakta olup mevcut durum itibari ile kent merkezinin doğu ve batı uç bölgelerinde 300

Ha'lık sahalar üzerinde ve ayrıca alternatif kent merkezi işlevini de karşılayacak biçimde Gündoğdu Mahallesi'nde 670 Ha'lık yeni gelişme alanları planlanmıştır.

M.1.1.4. Kentsel Alanlarda Yoğunluk

Tekirdağ İli, coğrafi konumu itibariyle tarımsal, iklimsel ve İstanbul'a yakın oluşuyla, bölge içerisindeki sanayinin iş imkanı sağlama avantajlarının etkisi altında kent yerleşiminin her geçen gün arttığı bir İl durumundadır. Bu nedenlerle, kent merkezi yerleşim alanlarındaki hızlı yapılaşmaya bağlı olarak nüfus da gün geçtikçe büyük artış görülmektedir. İl Merkezinin temel yapılaşmasını teşkil eden yerli halka ait yerli konutlar, şehir merkezinde oluşmasına karşın, sosyoekonomik koşullarla bölgeye göç eden Anadolu halkı, yeni yapılaşma bölgesinde inşa edilen konutlarda yerleşim imkanı bulmaktadır.

Bu itibarla, kent yerleşimindeki yoğunluk ilk bakışta merkezi bölgelerde görülmekle birlikte, İlin doğu ve batı bölgelerindeki yeni konut alanlarının iskana açılması İl merkezi nüfus yoğunluğu büyük bir artışla bu bölgelere kaymaktadır. 1970 yılından bu yana yeni oluşmaya başlayan 100.Yıl Mahallesi ile Dereağzı ve Değirmenaltı yerleşim alanları, kentsel büyümenin en yoğun olduğu bölgeler olarak görülmektedir.

M.1.1.5. Kentsel Yenileme Alanları

Tekirdağ İli merkezi yerleşim yapılanması, Osmanlı Türk kültürü mimarisi içerisinde yarım daire biçimli bir koyda, üç kademe üzerinde oluşumla günümüze kadar uzanmakla beraber, eski kent dokusu, yeni yapılaşmalar içerisinde kaybolmuş görünümündedir. Geçmişten zamanımıza ulaşan süreç içerisinde eski kent dokusu çeşitli etkenlerle hasara uğramış olup, kent merkezinde yer alan Ertuğrul, Yavuz, Ortacami, Eskicami, Hürriyet, Aydoğdu, Turgut ve Zafer Mahallelerinde eski yapı örnekleri yer yer görülmektedir.

Merkezi yerleşim içerisinde eski kent dokusunun yenilenmesine dönük yenileme imar planları bulunmamakla beraber, planların uygulanmasını içeren eski konutlar, mal sahiplerince betonarme tarzında yeniden inşa edilmektedir.

İL/İLÇE	RESTORASYON ÇALIŞMASI YAPILAN YERİN ADI	PAFTA	ADA	PARSEL	RESTORASYON YAPAN KURUM/ KURULUŞ
TEKİRDAĞ MERKEZ	MÜZE(Eski Vali Konağı)	72	294	4	KAMU
“	İL KÜLTÜR MÜDÜRLÜĞÜ	72	294	6	“
“	“ İTALYAN KONAĞI	73	547	9-11	“
“	“ RAKOCZİ MÜZESİ	73	320	6	“
“	RAKOCZİ ÇEŞMESİ	80	1262	17	“
“	“ NAMIK KEMAL İLKÖĞRETİM OKULU	72	294	1	“

“	ESKİ TİCARET LİSESİ	70	270	5	“
“	RÜSTEMPAŞA KÜLLİYESİ	68	366	2	“
“	TEKKE ÇEŞMESİ	7	22	46	“
“	LİMAN ÇEŞMESİ	69	365	-	“
“	ŞABANOĞLU ÇEŞMESİ	7	38	1	“
“	İNECİK CAMİİ(ADALYA MİRLİVASI CAMİİ)				“
“	“ EKMEKÇİOĞLU HOTEL	73	320	5	ÖZEL
“	RODOSTO HOTEL	70	262	12	“
“	BİLTEK BİNASI	72	295	2	“
“	PEŞTEMALCI CADDESİNDE MÜSTAKİL EV	71	307	33	“
“	PEŞTEMALCI CADDESİNDE MÜSTAKİL EV	75	392	25	“
“	KARAEVLİ EVİ	70	610	3	“
“	TARİHİ KONAK	71	306	4	“

Tablo.m-1. Tekirdağ İlinde Yapılan Mimari Restorasyon Çalışmaları

M.1.1.6. Endüstri Alanları Yer Seçimi

Tekirdağ İlindeki Endüstri Alanları gelişimi Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesinin kurulmasıyla ivme kazanmıştır. Çerkezköy OSB nin faaliyete geçmesinden sonra Çorlu-Büyükkarıştıran E-5 Aksında sanayi tesisleri kurulmaya başlanmıştır. Bunun yanı sıra Çorlu-Yulafli ve Çorlu-Türkgücü aksında, Muratlı, Saray, Velimeşe, Veliköy, Karaağaç ve Beyazköy’de endüstri alanları oluşturulmuştur. Ayrıca İlimizde Avrupa Serbest Bölgesi, Çorlu Deri OSB, Hayrabolu OSB ve Malkara OSB olarak kurulan endüstri alanları mevcuttur.

M.1.1.7. Tarihi, Kültürel, Arkeolojik ve Turistik Özellikli Alanlar

Tekirdağ İli, Şarköy İlçesi, Uçmakedere Köyü, Ayvasıl Mevkiinde yamaç paraşütü etkinlikleri gerçekleştirilmektedir. Bu bölgenin doğal güzelliklerinin, gezinti ve doğa sporları potansiyelinin değerlendirilmesi amacıyla Ayvasıl Mevkiinde Turistik Tesis yapımına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

M.1.2. Kırsal Alanlar

M.1.2.1. Kırsal Yerleşme Deseni

Tekirdağ İli yerleşim alanı içerisinde mevcut durum itibariyle 8 İlçe ve bu İlçelere bağlı 285 köy, yerleşim deseni temel yapısını oluşturmaktadır. Kırsal alanlardaki yerleşim yoğunluğu, yörenin tarıma dayalı toprak yapısı ile, yörede yer alan sanayi kuruluşlarının etkisi altında farklı yoğunluklar göstermektedir. Bu itibarla, bölge içerisindeki kırsal yerleşim

alanlarında tarım topraklarının büyüklüğü içerisinde sırasıyla yer alan Malkara, Hayrabolu, Saray İlçeleri büyük yoğunluk göstermekte olup, Şarköy, Muratlı ve Marmara Ereğlisi İlçeleri sıralamayı takip etmektedir.

Bölge içerisinde sanayinin en etkili olduğu Çorlu ve Çerkezköy İlçeleri gerek tarıma dönük konumda olma ve gerekse de sanayinin yüksek oluşumu içerisinde artı değerlerle ilçe büyüklüğünü aşarak kent deseni sergilemektedir. Bölge içerisinde yer alan köy yerleşiminde halkın büyük çoğunluğu iki katlı bahçe nizamlı (kagir, ahşap, betonarme) tip konutlarda ikamet etmekle birlikte, yaz aylarını köylerinde kış aylarını İlçe ve kent merkezindeki konutlarında geçirmektedir. İş avantajının yoğun olduğu sanayi bölgesi durumundaki Çorlu ve Çerkezköy İlçeleri, büyük göç almaları nedenlerine bağlı olarak İlçe merkezi yerleşimine ek olarak kırsal yerleşim alanlarında da modern yapılaşma içerisinde bulunmaktadır.

M.1.2.2. Arazi Mülkiyeti

Konu ile ilgili bilgi bulunamamıştır.

M.2. ALTYAPI

M.3. BİNALAR VE YAPI ÇEŞİTLERİ

M.3.1. Kamu Binaları

İl alanı içindeki resmi kurum alanları %1.52'lik paya sahip olup, toplam 60.44 ha.'lık alan üzerinde düzenlenmiştir. İl Merkezinde ulaşılabilirliğin en kolay olduğu alanda, tüm alana hizmet edecek resmi kuruluşlar düzenlenmiştir., alt merkezlerde de bölgesel ihtiyaçlar için birimler oluşturulmuştur. Resmi kurumlara ulaşılabilirliğin kolay olması bakımından yaya aksları ile birbirine bağlanan yollar üzerinde planlanmıştır. Kent merkezi içerisinde yer alan kamu kurum ve kuruluşlarına ait binalar, kent merkezi imar planının, mevcut eski yapı planı içerisinde toplu olmayıp merkezi yerleşimin değişik muhitlerine dağılmış durumdadır.

Merkezi Hükümet Konağı iki katlı kagir inşaat konumu, iç ve dış yerleşim tarzı ile Osmanlı Türk Kültürü Mimari örneği görüntüsünü sergileyerek; Valilik, Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü, Milli Eğitim Müdürlüğü ve Nüfus Müdürlüğü kurumlarını bünyesinde içermektedir. Kentin ikinci önemli yapısı Belediye Başkanlığı binası olup, betonarme yapı tarzı ile bütün birimlerini bünyesinde bulundurup merkezi yerleşimde yer almaktadır. Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü, D.S.İ.113.Şube Müdürlüğü, Tarım İl Müdürlüğü, Gümrük Müdürlüğü, P.T.T. Müdürlüğü, Tekel Baş Müdürlüğü, D.M.O. ve Adliye binaları betonarme tipi yapılar olup, idare bina projeleri, ilgili kurumlarınca standart tip projelerle inşa edilmiş konumdadır. Kent içi kurum ve kuruluş binaları mevcut yapılaşma içerisinde betonarme kargas yapı sınıflarında yerel uyum konumundadır.

M.3.2. Okullar

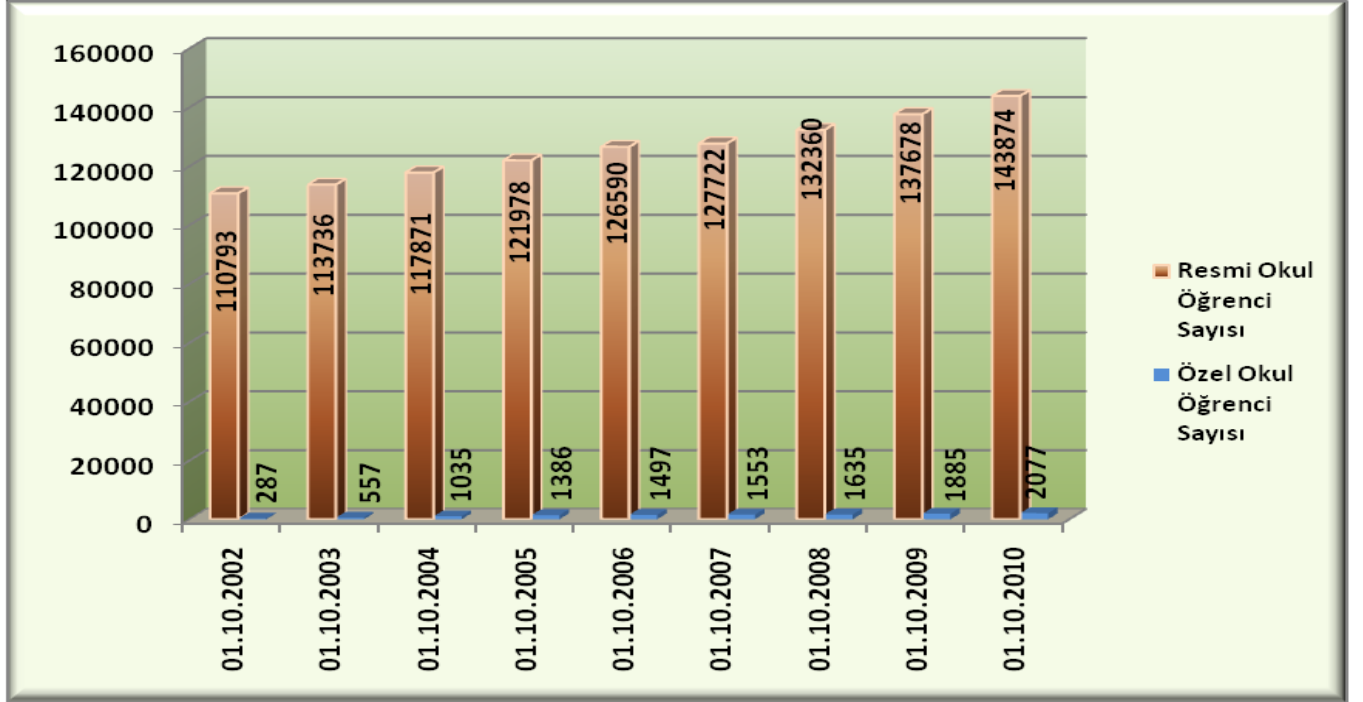
Tekirdağ İli Genelinde 192 Resmi, 7 Özel olmak üzere toplam 199 İlköğretim Okulu, 61 Resmi, 5 Özel olmak üzere toplam 66 Ortaöğretim Okulu, 6 Fakülte, 3 Enstitü, 2 Yüksekokul ve 11 Meslek Yüksekokulu olmak üzere toplam 287 okul bulunmaktadır. Resmi

Ortaöğretim Kurumları bünyesinde 11 Pansiyon, ayrıca Ortaöğretim Yurtlar ve Burslar Daire Başkanlığı'na bağlı Özel 29 Ortaöğretim, 5 Yükseköğretim Yurdu bulunmaktadır.

Tablo m.2 Yıllara göre resmi ve özel okullar öğrenci sayıları

YILLARA GÖRE RESMİ+ÖZEL OKULLAR ÖĞRENCİ SAYILARI					
TARİH	Resmi Okul Öğrenci Sayısı	Özel Okul Öğrenci Sayısı	TOPLAM Öğrenci Sayısı	Özel Okul Öğrenci Sayısı Oranı	Resmi Okul Öğrenci Sayısı Oranı
01.10.2002	110.793	287	111.080	0,26	
01.10.2003	113.736	557	114.293	0,49	
01.10.2004	117.871	1.035	118.906	0,87	
01.10.2005	121.978	1.386	123.364	1,12	
01.10.2006	126.590	1.497	128.087	1,17	
01.10.2007	127.722	1.553	129.275	1,20	
01.10.2008	132.360	1.635	133.995	1,22	
01.10.2009	137.678	1.885	139.563	1,35	
01.10.2011	143.874	2.077	145.951	1,42	

Grafik.M-1. Öğrenci Sayıları Dağılımı Kaynak : İLSİS (MEİS)

M.3.3. Hastaneler ve Sağlık Tesisleri

Tekirdağ kent merkezi içerisinde 4 hastane, 13 sağlık ocağı, 57 sağlık evi, 1 verem savaş dispanseri, 1 ana çocuk sağlığı, 1 halk sağlığı laboratuvarı yer almakta olup, mevcut betonarme yapı projeleri ile kent içerisinde semt ve mahallelere ayrı ayrı konumlarda yerleşmiş durumdadır. İl alanı içerisinde sağlık tesisleri 23.7 ha.'lık bir alan kaplamaktadır. Toplam alan içindeki payı 0.60'tır. Sağlık tesisleri gelişme alanı, merkezde farklı nitelik ve büyüklüklerde hizmet vermek üzere düzenlenmiştir. Hastanelerin taşıt trafiği bakımından rahat ulaşılabilir alanlarda olması kararlaştırılmış ve ayrıca yaya aksları ile desteklenerek ulaşılabilirliğinin artması sağlanmıştır. Hastanelerin ve sağlık tesislerinin etrafı yeşil alan ve park alanları olarak düzenlenmiştir.

M.3.4. Sosyal ve Kültürel Tesisler

Tekirdağ kent merkezi yerleşiminin sosyoekonomik yapısı içerisinde yer alan sosyal ve kültürel tesisler büyük ölçülerde bulunmayıp, küçük kent görünümü içerisinde ihtiyaca cevap verecek tarzda tesislere sahip bulunmaktadır. Kent içerisinde sosyal amaçlı olarak, (2) kapalı sinema, (1)kapalı spor salonu, (1) stadyum, (1)Belediye Tiyatro ve Sinema salonu ile kent sahilindeki Lunapark sayılabilecek tesislerdir.

Kentin kültür yönüyle sahip olduğu tesisler içerisinde, İl Halk Kütüphanesi, İl Halk Eğitim Merkezi, Tekirdağ Kültür Merkezi, Namık Kemal Evi gibi kültür kaynaklı tesislerin yanı sıra, eğitim ve öğretim dalında hizmet veren Namık Kemal Üniversitesine bağlı (6) Fakülte, (3) Enstitü, (2) Yüksekokul, (11) Meslek Yüksekokulu, (2) Araştırma ve Uygulama Merkezi ile (199) İlköğretim Okulu, (66) Ortaöğretim Okulu yer almaktadır.

Kaynak: Milli Eğitim Müdürlüğü

M.3.5. Endüstriyel Yapılar

Konu ile ilgili bilgi bulunamamıştır.

M.3.6. Göçer ve Hareketli Barmaklar

Konu başlığı altında İl içerisinde yerleşim bulunmamaktadır.

M.3.7. Otel-Motel ve Turizm Amaçlı Diğer Yapılar

Tekirdağ İli yerleşim alanı, konumu itibariyle turizm hareketlerini bünyesinde taşımasına karşın, İlin İstanbul'a yakın oluşu nedeniyle kent içerisinde modern ve büyük kapasiteli otel ve motel binalar fazlaca yapılaşmamış olup, ikincil konut olarak yazlık tipi yapılar, toplu ve münferit olarak hızla artmaktadır.

Kent merkezi içerisinde yaz turizmüne dönük tesisler, merkeze 20km. mesafedeki Kumbağ Beldesi kıyı şeridi üzerinde yapılaşarak, kapasiteleri ihtiyacı karşılayacak konumdadır.

M.3.8. Bürolar ve Dükkanlar

Tekirdağ İlinde mevcut bulunan iş merkezleri, Belediye İş Merkezi (900 m²), Yaşar Konak İş Merkezi (400 m²), Mahramlı İş Merkezi (600 m²), Atlas Pasajı (1300 m²) ve Bayol Pasajı (1500 m²) olmak üzere toplam 4700 m² alan üzerinde kurulu, ortalama beş katlı binalar olup, konfeksiyon ve ticari büro (inşaat, taahhüt, emlak, muhasebe vb.) ağırlıklıdır. Kent merkezinde 26.482 adet konut mevcut olup, ticari amaçlı konut sayısı 5705'tir. Kent merkezi, Hürriyet Mahallesi mevkiinde konut kooperatifi amaçlı bir gelişme göstermekte olup, ticari amaçlı iş merkezlerinin gelişme yönü şehir imar planına göre Aydoğdu Mahallesi ve Zafer Mahallesi olacaktır.

M.3.9. Kırsal Alanda Yapılaşma

Tekirdağ İli kırsal alanında oluşmakta olan yapılaşma, kent merkezine yakın olan sahalarda genel olarak 2, 3, 4 daireli, çok katlı, kışlık toplu konut yapılaşması şeklinde sürdürülmekte olup, içlere doğru gidildikçe, kırsal alanlarda tarım ve hayvancılıkla uğraşılması nedeniyle çiftlik türü yapılaşmalar münferit olarak görülmektedir.

M.3.10. Yerel Mimari Özellikler

Tekirdağ kent merkezi içerisinde yer alan yapılaşma hareketi, iki bölüm içerisinde ayrı ayrı ifadelerle anlatımı zorunlu kılmakta olup, 1.bölümde kentin ilk yapılaşmasına dönük binaların mimari özellikleri ile, 2.bölümde yeni yapılaşmadaki mimari özellikler büyük farklılıklar sergilemektedir. Bu itibarla, kent içerisinde yer alan eski binalar, Osmanlı Türk Kültürü mimari özellik içerisinde tek katlı olarak eski konumlarını koruyarak yerli mahaller içerisinde günümüze kadar ulaşmalarına rağmen, yer yer harap ve kullanılmaz durumdaki görüntü bir kısmı da restore edilerek eski konumlarına getirilmekle beraber sayıları çok azdır. Kent içerisinde yeni yapılaşmada klasik mimari tip binalar yer almakta olup, özellikle mimari görünümüne sahip binalar arasında Belediye İdare Binası ile, Belediye İş Merkezi binası sayılabilir niteliktedir.

M.3.11. Bina Yapımında Kullanılan Yerel Materyaller

Bina yapımında; kum, çakıl, taş, mıcır, tuğla, kiremit, çimento, kireç v.b. gibi materyaller kullanılmaktadır.

M.4.SOSYO-EKONOMİK YAPI

M.4.1. İş Alanları ve İşsizlik

2000 Genel Nüfus Sayımında uluslararası tanımlar esas alınarak işsizlik bilgileri derlenmiştir. Buna göre Tekirdağ İlinde işsizlik oranı %6.3'tür. Bu oran erkek nüfusta %6.2 iken, kadın nüfusta %6.5'tir. İşsizlik oranı İl merkezinde İlçe merkezlerinden daha yüksektir. İl merkezinde %13.3 olan işsizlik oranı İlçe merkezlerinde %11.5'tir. Köylerde ise %0.8'dir. İl merkezi ve İlçe merkezlerinde kadınların işsizlik oranı, erkeklerin işsizlik oranından daha yüksek iken, köylerde erkeklerin işsizlik oranı kadınlardan daha yüksektir.

İl merkezinde işsizlik oranı kadınlarda %22.3, erkeklerde %10.8 ve İlçe merkezlerinde kadınlarda %17.1, erkeklerde %9.8 iken, köylerde bu oran kadınlarda %0.7, erkeklerde ise %0.9'dur. İşsiz nüfusun büyük çoğunluğunu genç nüfus oluşturmaktadır. İşsiz nüfusun %58'i 30 yaşından küçüktür.

M.4.2. Göçler

Tekirdağ İlinin en önemli özelliği, diğer İllerden oldukça fazla miktarda göç almasıdır. En büyük göç 1935 ile 1957 yılları arasında Balkan Ülkelerinden gelmiş olmakla beraber, Anadolu'nun değişik İllerinden her yıl artan oranlarda göç devam etmektedir. Tekirdağ İlinin 2001 yılı yıllık nüfus artış oranı %4.1 olmuştur. Ayrıca iç göç sebebiyle 20-24 yaş grubu erkek

nüfusu diğer yaş gruplarının üzerinde çıkmıştır. Bununda nedeni olarak, Tekirdağ İlinde özellikle Çorlu ve Çerkezköy İlçelerinde bulunan Organize Sanayi Bölgelerinde yaşanan endüstriyel gelişmeler gösterilebilir.

M.4.3. Göçebe İşçiler (Mevsimlik)

Bölge içerisinde göçebe olarak mevsimlik çalışan işçilerin istihdam edildikleri iş kolları genel olarak inşaat, tarım, sanayi ve kamu kurumlarında yer almakta olup, göçebe niteliğindeki işçilerin büyük bölümü özel inşaat sektöründe çalışmaktadır. Tarım, sanayi ve kamu kuruluşlarında mevsimlik çalışan işçilerin yoğunluğunu genel olarak yörenin yerli halkı oluşturmaktadır. Bu itibarla, göçebe niteliğindeki mevsimlik işçiler bölge içerisinde yoğun bir çalışma gösteren yazlık ve kışlık konut inşaatlarında beton, demir, sıva, boya, kalıp ve iskele yapımlarında usta ve işçi olarak çalışmaktadır. Bu nitelik içerisinde uğraş veren göçebe çalışanlar, ikametlerini genelde çalışmış olduğu inşaat içerisinde konaklamakla geçirmekte olup, inşaat mevsiminin durgunlaşması sonucunda gurbetçilikten çıkıp Anadolu işlerindeki ailelerine geri dönmektedirler. Göçebe işçi yoğunluğu Anadolu'nun Doğu, Güneydoğu ve Karadeniz bölgeleri halkından oluşmakta olup, bu bölgedeki işsizlik sonucunda sosyoekonomik yapılarının olumsuz etkilenmesinden kaynaklanmaktadır.

M.4.4. Kent Toprağının Mülkiyet Dağılımı

İLÇELER	KAMU	HAZİNE	BELEDİYE	ÖZEL
Merkez	-	3144	-	-
Çorlu	1736	4377	897	57.661
Çerkezköy	-	1915	227	27.458
Hayrabolu	375	1000	3500	9600
Malkara	673	26.648	46	91.299
Muratlı	1209	688	60	38.743
M.Ereğlisi	-	750	50	17.500
Saray	1518	1618	71	34.334
Şarköy	6	26.973	55	10.200

Tablo.m.3. Tekirdağ İlinin Toprak Mülkiyet Durumu (hektar)

M.4.5. Konut Yapım Süreçleri

Merkez İlçede yerleşik alan içinde %36'lık bir bölüm konut alanı olarak ayrılmıştır. Konut alanları İlçe merkezinde sürekli ikamet eden daimi konut, merkezden doğuya doğru sahil boyunca ise II.konut şeklinde biçimlenmiştir. Kent merkezinde konut alanları ticaret ile bütünleşmiş olarak bulunmaktadır. Konut potansiyelinin dolmuş olduğu merkezden gelişme alanlarına doğru gidildikçe 100.Yıl ve Altınova Mahallerinde yüksek katlı blokların, Çınarlı Mahaltesinde ise gecekonduların oluştuğu görülmektedir. Konut alanları brüt yoğunluk bakımından incelendiğinde merkezden gelişme alanlarına doğru azalan bir yapı göstermektedir. Turgut ve Yavuz Mahalleleri en yoğun alanlar olup, 200-300 kişi/ha. arasında değişen değerlere sahiptir.

Bu mahalleler kentin tarihi çekirdeği içinde bulunan alanlardır. Aydoğdu ve Ortacami Mahalleleri de bu çekirdeğin çevresini oluşturmaktadırlar ve yoğunlukları 200-250 kişi/ha. arasındadır. Gündoğdu Mahallesi yoğunluk 200 kişi/ha., merkezin kuzeyinde yer alan Çınarlı, Zafer ve Eskicami Mahallerinde ise 100-150 kişi/ha.'dır. Merkezden uzaklaştıkça batıya doğru yeni konut alanları, doğuya doğru II.konut alanları bulunmaktadır ve yoğunlukları 50- 100 kişi/ha. arasındadır.

M.4.6. Gecekondu Islah ve Önleme Bölgeleri

Konu ile ilgili bilgi bulunamamıştır.

M.5. YERLEŞİM YERLERİNİN ÇEVRESEL ETKİLERİ

Tekirdağ merkezi yerleşim içerisinde çevresel etkilerde görüntü, gürültü ve hava kirliliği gibi konulara ek olarak, yapılaşma alanlarının temel altyapı hizmetlerinin planlı ve amaca uygun olarak zamanında yapılmaması ele alınacak hususlar içerisinde. Bu çevresel etkiler içerisinde, görüntü olumsuzluğu olarak söylenebilecek temel esas, yeni yapılaşma içerisindeki binaların dış mimari görünümlerinin hane halkının rahat kullanımına yönelik tarzda yönlendirilmeleri ile, dış cephe kaplamalarındaki renk ve desen uyumsuzluğunun olmasıdır.

Gürültü olumsuzluğu içinde ifade edilebilecek en büyük etken, Tekirdağ ana caddelerinde yapılaşmış konutların, doğal olarak yoğun araç trafiğine maruz kalmaları nedeniyle bina duvar ve pencerelerinin trafik gürültüsünü önleyecek tarzda ses yalıtımında gerekli önlemlerin alınmayışıdır. Hava kirliliği ile meydana gelen çevrenin olumsuz etkilenmesinde kış ayları mevzu bahis olup, ısınma amaçlı merkezi sistemlerin uygulanmaması ile, mevcut durum itibarıyla münferit ısınma sistemlerindeki kömür kullanımının ürettiği baca gazı duman ve partiküllerine gerekli teknik tedbir alınmayışı sonucunda oluşan kirliliktir.

Temel alt yapı içerisinde meydana gelen çevresel olumsuzluklarda ifade edilecek en büyük etken, yeni yapılaşma alanları içerisinde yağmur suyu deşarj sisteminin olmayışı, alan içerisindeki konut sahiplerinin araç parkının olmayışı veya dar kapasitede oluşu, yerleşim alanlarında park, bahçe ve yeşil alan içeren sahaların planlanmadığı alan içerisinde yer alan cadde ve sokakların elektrik, havagazı, su ve kanalizasyon sistemlerinin ilk yapılaşmada sistemli olarak yapılaşmaması sonucunda, sonradan yapılmalarına dönük çalışmalarda meydana gelen kanal kazılarında oluşan çukur ve balçıklara ilave olarak, cadde ve sokak yollarının sıkıştırma, bordürleme ve kaplamalarının teknik şartlara uygun olarak tanzim edilmemeleri sonucu olarak oturma, çökme ve bozulmaları nedenleri çevresel olumsuzlukların oluşmasında düşünülmesi gereken önemli etkenlerdir.

M.5.1.

M.5.2. BİNALARDA SES İZOLASYONU

Tekirdağ kent merkezi yerleşiminde yer alan binaların ses izolasyonlarının yaptırımına dönük yerel yönetim hüküm ve kararları bulunmakla beraber, trafik gürültüsüne maruz ana caddeler üzerinde bulunan (ekonomik gücü yüksek mal sahiplerince) bazı binalarda özel olarak çift cam ve duvar izolasyonu işlemleri münferit olarak yaptırılmaktadır.

M.5.3. HAVAALANLARI VE ÇEVRESİNDE OLUŞTURULAN GÜRÜLTÜ ZONLARI

Konu ile ilgili herhangi bir çalışma bulunmamaktadır.

M.5.4. TİCARİ VE ENDÜSTRİYEL GÜRÜLTÜ

Konu ile ilgili bilgi bulunamamıştır.

M.5.5. KENTSEL ATIKLAR

Tekirdağ kent merkezi içerisinde meydana gelen kentsel atıklar, kent içi semt sokaklarında bulunan çöp römorklarından güncel olarak konteynerle toplanarak kent kuzeyinin 10 km. uzaklığında yer alan çöp depolama sahasında biriktirilmektedir. Kent içi çöp toplamasında 20 adet konteyner ile 1 adet traktör hizmet vermektedir. Merkezi atıkların depolanması sonucunda atıkların yok edilmesine dönük çalışmalar, çöp sahasının dozer, grayder ve kepçe tipi araçlarla düzeltilme şekliyle yapılmakta olup, ileri seviyede atık bertaraf sistemi oluşmamış durumdadır.

M.5.6. BİNALARDA ISI YALITIMI

Ülkemizde ısınmada kullanılan yakıt tüketiminin artması ve hatalı kullanılan ısıtma tesislerinin büyük boyutlarda hava kirliliğine yol açması sonucu ortaya çıkan sorunları bir ölçüde gidermek yakıt tüketimini azaltmak amacıyla hazırlanan “Isı Yalıtım Yönetmeliği” 16.01.1985 tarih ve 18637 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

Bu itibarla, 3030 sayılı Büyükşehir Belediyelerinin yönetimi hakkında kanuna tabi Belediyelerde dahil olmak üzere tüm Belediyelerin Belediye ve mücavir alanlarında yapılacak resmi ve özel yapıların, ısı kayıpları açısından çevre şart ve gereklerine uygun düzeyde yalıtılması ve hususun düzenlenecek bir yalıtım projesi ile gösterilmesi gerekmekte olup,

proje yapımlarında ülke geneli üç bölgeye ayrılarak her bölgeye ait ısı yalıtım değerleri ayrı ayrı belirtilmiştir. Bu kapsam içerisinde, Tekirdağ İli yerleşim alanında yapılan binaların 2.Bölge ısı yalıtım değerleri ile projeleri hazırlanmakta olup, uygulamalarda bu yönde yapılmaktadır.

M.6. NÜFUS

M.6.1. NÜFUSUN YILLARA GÖRE DEĞİŞİMİ

Tekirdağ İlinin 2009 yılındaki nüfusu 783.310 olarak belirlenmiştir. 2000-2009 dönemindeki yıllık nüfus artış hızı %25,33 olmuştur. İl'e bağlı bulunan 8 İlçeden; Çorlu İlçesi 243.285 nüfusu ile en fazla nüfusa, Marmara Ereğlisi İlçesi ise 21.787 nüfusu ile en az nüfusa sahip olan İlçedir. İlin yıllık nüfus artış hızı en yüksek olan İlçesi %69 ile Çerkezköy iken, en az olan İlçesi -%12.9 ile Hayrabolu'dur. Tekirdağ İl Merkezinin şehir nüfusu artış hızı %20 Tekirdağ İline bağlı bulunan tüm Bucak ve Köylerin yıllık nüfus artış hızı %9,78'dir.

M.6.2. NÜFUSUN YAŞ,CİNSİYET VE EĞİTİM GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI

Nüfusun yaş yapısını İlçelere göre değişimi görmek için medyan yaş hesaplanmıştır. Buna göre İl genelinde erkek nüfusun yarısı 28 yaşından, kadın nüfusunun yarısı 30 yaşından gençtir. Marmara Ereğlisi, Muratlı ve Şarköy İlçe merkezleri 29 medyan yaş ile diğer İlçe merkezlerinden daha yaşlı, Çerkezköy İlçe merkezi ise 24 medyan yaş ile diğerlerinden daha genç bir nüfusa sahiptir. Köylerdeki erkek nüfusunun yarısı 30, kadın nüfusun yarısı ise 32 yaşından daha gençtir.

M.6.3. İL VE İLÇELERİN NÜFUS YOĞUNLUKLARI

Nüfus yoğunluğu olarak ifade edilen 1km²'ye düşen kişi sayısı, İl genelinde 124 ve İl merkezinde 149 iken, İlçelere göre 36 ile 451 kişi arasında değişmektedir. Yüzölçümü büyüklüğüne göre ilk sırada yer alan Malkara İlçesinde nüfus yoğunluğu 49, yüzölçümü en küçük olan Marmara Ereğlisi İlçesinde nüfus yoğunluğu 127 kişidir. İlde bulunan toplam 282 köyden 170'inin nüfusu 500'ün altında olup, köylerin çoğunluğu düşük bir nüfusa sahiptir.

İl ve ilçe	<u>NÜFUS</u>			<u>NÜFUS ARTIŞ HIZI</u>		
	Toplam	İl/ilçe merkezleri	Belde ve köyler	Toplam	il/ilçe merkezleri	Belde ve köyler
Tekirdağ	783 310	530 278	253 032	16,1	16,6	15,2
Çerkezköy	154 298	69 875	84 423	46,8	32,8	58,5
Çorlu	243 285	206 134	37 151	27,5	27,3	28,6
Hayrabolu	35 968	18 357	17 611	-39,6	-39,5	-39,8
Malkara	54 658	27 371	27 287	-29,7	-22,6	-36,8
Muratlı	26 052	19 107	6 945	-4,7	-1,6	-13,2
Saray	46 322	21 784	24 538	14,9	25,1	5,8
Şarköy	30 248	16 624	13 624	10,5	30,7	-13,7
Merkez	170 692	140 535	30 157	26,0	18,5	61,8
Marmaraereğlisi	21 787	10 491	11 296	-140,0	-117,8	-160,2

Tablo.m-3. Tekirdağ İl Merkezi ve İlçeleri Nüfus Miktarları

M.6.4. NÜFUS DEĞİŞİM ORANI

Tekirdağ İlinin yüzölçümü 6313 km² olup, kilometrekareye düşen kişi sayısı 1927 yılında 21 kişi iken, 2009 yılında 124 kişiye yükselmiştir. Tekirdağ İlinin ortalama hanehalkı

büyüklüğü yaklaşık 5.8 iken, 2000 yılında 3.8 kişiye düşmüştür. Son 73 yılda Tekirdağ İlinin nüfusu yaklaşık beş kat artış göstermiştir. 1927-2000 döneminde Tekirdağ İlinin nüfus artışı incelendiğinde, en yüksek yıllık nüfus artış hızının %48.2 ile 1927-1935 döneminde, en düşük yıllık nüfus artış hızının %-7.1 ile 1940-1945 döneminde gerçekleştiği görülmüştür.

Tekirdağ İlinin 1927-2000 döneminde nüfus artış hızı genel olarak ülke ortalamasından daha düşük olarak gerçekleşmiş olmakla birlikte, son 15 yılda nüfus artış hızı ülke ortalamasından daha yüksektir. 1927 yılında Tekirdağ İlinde %26.4 olan şehirde yaşayan nüfusun payı, 1950 yılına kadar azalmış ve bu yıldan sonrada sürekli bir artış göstererek 2009 yılında %67.70'e yükselmiştir.

M.6.5. YER DEĞİŞTİRME OLAYLARI

Tekirdağ İlinin sosyal ve ekonomik açılardan değişim ve gelişiminde önemli rolü olan göçün son iki nüfus sayım yılı arasındaki miktar ve hızları Ülke geneli ile İlin içinde yer aldığı Marmara Bölgesi ile karşılaştırması Tablo.94'de verilmiştir.

	TÜRKİYE	MARMARA	TEKİRDAĞ
1990 Nüfusu*	50.518.291	12.148.168	431.799
İçe Göç	4.065.173	1.525.195	49.734
Toplam Göç İçindeki Pay (%)	1	37.52	1.22
1990 Nüfusu İçindeki Pay (%)	8.05	12.55	11.52
Dışa Göç	4.065.173	684.543	31.827
Toplam Göç İçindeki Pay (%)	1	16.84	0.8
1990 Nüfusu İçindeki Pay (%)	8.05	5.63	7.37
Net Göç	-	840.652	17.907
Net Göç Hızı (%)		6.92	4.15

Tablo m.4 İç Göç, Dış Göç, Net Göç ve Net Göç Hızı

* Nüfustan 0-4 yaş nüfusu çıkarılmıştır.

Marmara Bölgesinde 1990 nüfusu içinde, içe göçün payı %12.55, dışa göçün payı %5.63 iken, Tekirdağ İlinde içe göçün pay %11.52, dışa göçün payı ise %7.37'dir. Bölgede sanayileşme hareketinin devam etmesi ile birlikte ileriki yıllarda nüfusunda artmaya devam edeceği, Tekirdağ İli toplam nüfusunun (%2.5 artışla) 2011 yılında 782.162'ye, 2020 yılında 1.001.223'e, 2030 yılında ise 1.281.663'e ulaşacağı hesaplanmıştır. Yani gelecek 30 yılda İlin nüfusu %100'den fazla artarak bugünkü nüfusun iki katına ulaşacaktır.

M.6.6. TURİZM VE SEYAHAT

Tekirdağ, coğrafi konumu itibariyle gerek Avrupa ülkelerine olan sınır konumu ve gerekse de Marmara ve Ege bölgelerine olan yakınlığı ile, bu yörelere seyahat etme kolaylığı avantajına sahip durumundadır. Bu itibarla, İl içerisinde yurt içi ve yurt dışı karayolu seyahat hareketleri sürekli olarak yapılmakla beraber, yaz aylarına bağlı seyahatler oldukça yoğunluk

arz etmektedir. Seyahatler, genellikle yaz aylarında yapılmakta olup, karayolu üzerinden özel otomobillerin yanı sıra, turları içeren otobüslerle faaliyet göstermektedir. Dış seyahatlerde yoğunluk Balkan ülkelerini kapsamı ile, iç seyahatlerde yaz turizmüne dönük Marmara Adasına yapılan günlük ve haftalık konaklama seyahatleri, Kumbağ Beldesine yapılan sezonluk ve hafta sonlarını kapsayan konaklama seyahatleri ile, İstanbul İline yapılan seyahatler İl içerisinde görünen en yoğun seyahat hareketleri olarak dikkat çekmektedir.

N.ATIKLAR

N.1. Evsel Katı Atıklar

Tekirdağ İli Merkez ve İlçelerinde evsel kaynaklı çöplerin depolandığı modern çöp alanları bulunmamaktadır. Çöp alanları genelde Belediyelerin tespit ettiği, şehir merkezlerinden uzak boş arazilerdir. Tekirdağ İlinde bulunan bazı İlçelere göre evsel katı atık miktarları “Ergene Havzası Çevre Düzeni Planı” çevre kirlilik grubu verilerinden yararlanılarak Tablo n.1.’de gösterilmiştir.

BELEDİYE ADI	NÜFUS	ATIK MİKTARI TON			DEPOLAMA ŞEKLİ	YÜZÖLÇÜMÜ	MÜLKİYETİ	SAHA KONUSU	YERLEŞİM BİRİMİNE UZAKLIK	İMAR DURUMU	RÜZGAR YÖNÜ	SU KAYNAĞI
		GÜN	AY	YIL								
CERKEZ MÜSELLİM	2902	4	120	1460	DÜZENSİZ	2 Ha	HAZİNE	DERE YATAĞI	5 Km		DOĞU	YOK
VELİMEŞE	7791	9	270	3285	DÜZENSİZ							
HAYRABOLU	35242	41	1230	14965	DÜZENSİZ				4 Km			
KUMBAĞ	2074	3	90	1095	DÜZENSİZ	1Ha	ORMAN BAKANLIĞI	YAMAÇ	4 Km	İMAR DIŞI		
KOZYÖRÜK	1410	2	60	730	DÜZENSİZ	30 Dekar	DiĞER	VADİ	5 Km	İMAR DIŞI		
SAĞLAMTAŞ	2276	3	90	1095	DÜZENSİZ	3000 m2	ORMAN					
YENİCE	1950	3	90	1095	DÜZENSİZ	2000 m2	ŞAHİS	VADİ	3 Km	TARLA	KUZEY	YOK
ÇERKEZKÖY	73918	85	2550	31025	DÜZENSİZ	24204 m2	ŞAHİS VE MALİYE	YAMAÇ	3 Km	YEŞİL ALAN	KUZEY	DERE
ÇORLU	215293	248	7440	90520	DÜZENSİZ	60 Dekar	ŞAHİS	YAMAÇ	1 Km	AĞAÇLANDIRI LACAK ALAN	KUZEY	YOK
BANARLI	1105	2	60	730	DÜZENSİZ	20000 m2	ORMAN	YAMAÇ	5 Km	ORMAN ALANI	KUZEY DOĞU	YOK
BEYAZKÖY	1753	2	60	730	DÜZENSİZ	15000 m2	HAZİNE	YAMAÇ	3 Km	İMAR DIŞI		YOK
MURATLI	25944	30	900	10950	DÜZENLİ	27500 m2	MURATLI BEL. TÜZEL KİŞİ	DÜZERE	3 Km	İMAR DIŞI		YOK

								YAKIN					
VELİKÖY	5728	7	210	2555	DÜZENSİZ	10 Ha	BELEDİYE	YAMAÇ	6 Km	ÇÖP TOPLAMA ALANI	KUZEY KUZEY BATI	YOK	
MALKARA	54315	63	1890	22995	DÜZENSİZ		HAZİNE	DERE YATAĞI	3 Km	İMAR DIŞI	KUZEY	YOK	
SULTANKÖY	2847	4	120	1460	DÜZENSİZ	M.EREĞLİSİ KULLANILMAKTAKI							
KAPAKLI	55431	64	1920	23360	DÜZENSİZ	30000 m2	ŞAHIS	TARLA	1 Km	TARLA	KUZEY BATI	DERE YATAĞINA YAKIN	
SARAY	46351	54	1620	19710	DÜZENSİZ	30 dekar	HAZİNE	YAMAÇ	1 Km	MÜCAVİR ALAN	KUZEY-GÜNEY	DERE	
TEKİRDAĞ	141439	163	4890	59495	DÜZENLİ		HAZİNE	YAMAÇ	3.5 Km			YOK	
B.YONCALI	10119	12	360	4380	DÜZENSİZ	215 m2	BELEDİYE	VADİ	1km		GÜNEY-KUZEY	YOK	
KARAAĞAÇ	10109	12	360	4380	DÜZENSİZ	1 Ha	HAZİNE	DERE YATAĞI	3 Km	İMAR DIŞI	KUZEY	YOK	
M.EREĞLİSİ	20950	24	720	8760	DÜZENSİZ	10 Ha	MERA	DÜZLÜK ARAZİ	3 Km	İMAR DIŞI	KUZEY	YOK	
KIZILPINAR	14177	17	510	6205	DÜZENSİZ	3300 m2	BELEDİYE	YAMAÇ	500 m	İMAR DIŞI	POYRAZ	DERE	
MÜREFTE	2850	4	120	1460	DÜZENSİZ	20 000 m2	HAZİNE	DERE YATAĞI	7 km	İMAR DIŞI	KUZEY-KUZEY DOĞU	DERE	
MİSİNLİ	1812	3	90	1095	DÜZENSİZ	40 000 m2	HAZİNE	YAMAÇ	2 km	BOŞ	KUZEY	VADİ	
KARACAKIL AVUZ	3242	4	120	1460	DÜZENSİZ	12 Ha	BELEDİYE	DÜZ OVA	2.5 km	İMAR DIŞI	KUZEY DOĞU	YOK	
HOŞKÖY	1938	3	90	1095	DÜZENSİZ	1 000 m2	HAZİNE	DERE	1 km	BOŞ	KUZEY	YOK	
ŞARKÖY	30409	35	1050	12775	DÜZENSİZ	20 000 m2	HAZİNE	OVA	8 km	İMAR DIŞI	KUZEY-KUZEY BATI	YOK	
ULAŞ	5678	7	210	2555	DÜZENSİZ	120 Ha	HAZİNE	YAMAÇ	3 km	MÜSAİT	KUZEY	YOK	
ŞALGAMLI	1464	2	60	730	DÜZENSİZ	20 000 m2	MERA	DERE	5 km	İMAR DIŞI	LODOS	YOK	
TOPLAM	772726	901	27030	328865									

Tablo n-1 Tekirdağ İl, İlçe ve Beldelere Göre Katı Atık Miktarları

Tekirdağ İlinde evsel katı atıkların depolanmasında ilkel yöntemlerden yararlanılmaktadır. Rast gele atılan katı atıklar yağmur sularıyla sızarak yeraltı su

kaynaklarını tehdit edebilir. Ayrıca çeşitli sağlık riskleri, bulaşmalar ve görsel kirliliğe de neden olmaktadır.

N.2. TEHLİKELİ ATIKLAR

İlimizde oluşan tehlikeli atıkların bertarafı “Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği” ne göre lisans almış toplama ve geri dönüşüm yapan firmalar tarafından sağlanmaktadır. İlimizde oluşan ve endüstriden kaynaklanan tehlikeli atık miktarı yaklaşık 2000 ton/yıl – 2500 ton/yıl arasındadır.

	I			II
	Birim Atık Üretim (ton/işçi/yıl)			Birim Atık Üretimi (ton/işçi/yıl)
	KUZEY AMERİKA	İSTANBUL	ÇORLU	ÇORLU
	9.471	0.264		0.9471
Tekstil	1.144	0.437	0.470	0.6864
Gıda	3.462	a.y.	0.320	0.3462
Kağıt	5.871	a.y..	0.320	0.3462
Elektrik	1.044	a.y.	a.y.	0.6260
Metal	2.158	1.422	0.530	1.2948
Diğer	1.174	a.y.	a.y.	0.7044

Tablo.n-2. Endüstri Kategorisine Göre Birim Endüstriyel Atık Üretim Değerlerinin Karşılaştırılması

Endüstri Kategorisi	İşçi Sayısı	Birim Atık Üretimi (Ton/İşçi/Yıl)	Tahmin Edilen Atık Miktarı (Ton/Yıl)
Deri	2583	0.9471	2446
Tekstil	12.999	0.6864	8917
Gıda	1838	0.3452	634
Kağıt	239	4.1097	983
Elektrik	1234	0.6260	773
Metal	426	1.2948	552
Diğer	3234	0.7044	2278
TOPLAM	21.589	8.7136	16.583

Tablo.n-3. Endüstri Kategorizasyonuna Göre Endüstriyel Atık Üretimi

Dagh Watson modeli kullanılan uygulamalardan biri, Birleşmiş Milletlerin Akdeniz Bölgesindeki büyük tehlikeli atık üreticilerinin atık tanımlaması ve miktar belirlemesidir. Bu çalışmada Türkiye, Fas, Mısır, Yunanistan, Fransa, İtalya, İspanya ve Yugoslavya yer almıştır. Bu araştırmanın sonucunda, Birleşmiş Milletler Uluslar arası Endüstri Kategorizasyonu Kodu'na göre istihdam edilen işçi sayısına bağlı tehlikeli atık üretim miktarı (ton/işçi) belirlenmiştir.

Dagh Watson modeli kullanılarak hesaplanan Çorlu İlçesindeki endüstri Kategorizasyonuna bağlı tehlikeli atık miktarları Tablo n.4'da verilmektedir. Tablo n.4'dan da görülebileceği gibi Çorlu'daki tehlikeli atık miktarı yaklaşık 450 ton/yıl'dır.

Endüstri Kategorisi	Tehlikeli Atık Miktarı (Ton/Yıl)
Deri	81.3
Tekstil	14.1
Gıda	2.5
Kağıt	0
Elektrik	111.7
Metal	212.7
Diğer	14
TOPLAM	436.8

Tablo .n-4. Çorlu İlçesi Endüstri Kategorizasyonuna Bağlı Tehlikeli Atık Miktarı

N.3. ÖZEL ATIKLAR

Konu ile ilgili bilgi bulunamamıştır.

N.3.1. Tıbbi Atıklar

Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği yayımlandıktan sonra Tekirdağ İl Çevre Müdürlüğü tarafından Tekirdağ İli içinde yer alan sağlık kuruluşlarında bir anket çalışması yürütülmüştür. Bu çalışmanın esas amacı Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği hükümlerinin yerine getirilip getirilmediğini kontrol etmektir. İlimizde bulunan tüm belediyeler tarafından toplanan tıbbi atıklar mevcut çöp sahalarında kireçlendikten sonra gömülerek bertaraf edilmektedir.

Anket çalışması sonucunda, hastanelerde yönetmelik hükümlerine uygun olarak kaynağında ayrı toplamanın uygulandığı, evsel nitelikli atıkların mavi, tıbbi atıkların ise kırmızı plastik torbalarda toplanmakta olduğu tespit edilmiştir.

Ayrıca; İl merkezinde ve 3 ilçede tıbbi atık toplama işlemleri Belediyeler tarafından lisanslı araçlara yaptırılmaktadır. Tıbbi atıklar sağlık kuruluşlarına uygun koşullarda geçici depolanmakta, ancak Yönetmeliğe uygun olarak bertaraf edilmemektedir. Yetkililerden alınan

bilgiler doğrultusunda hastanelerin tıbbi atıkları bağlı buldukları belediyeler tarafından alınmaktadır.

Dispanser ve sağlık ocaklarında ise tıbbi atık konteynırları yer almakta ve tıbbi atıklar bu konteynırlarda toplanarak en yakın sağlık kuruluşu geçici atık deposuna gönderilmekte yada Belediyeler tarafından alınmaktadır.

Dünya Sağlık Teşkilatı tarafından sağlık kuruluşlarından kaynaklanan atık türleri 8'e ayrılmıştır. Bir sağlık kuruluşundan kaynaklanan atık türleri, orada yürütülen tıbbi faaliyetlerin türüne bağlıdır. Bu nedenle atık türlerinden birkaçının veya hepsinin üretimi, sağlık kuruluşlarında yürütülen faaliyetlere bağlı olarak değişir.

Patolojik, enfekte, kesiciler, farmakolojik atıklar ve konteynerler, tıbbi atık kategorisine girerler ve yakılmaları gereklidir. Genel atık olarak tanımlanan atıklar, hastane personeli ve hastalar tarafından üretilen atıklar, ofis atıkları, mutfak ve bahçe atıkları ve kış aylarında ısıtmadan kaynaklanan küldür. Bu atıklar da gerekli durumlarda yakılabilir. Radyoaktif ve kimyasal atıklar genel olarak katı atık olarak sınıflandırılmaz ve diğer atıklardan ayrı olarak bertaraf edilmelidir. Tablo N.5'de Hastane atıklarının miktarı ile ilgili verilmektedir.

	HASTANELER	KADRO YATAK SAYISI	AYLIK TIBBİ ATIK MİKTARI (kg/ay)	GÜNLÜK TIBBİ ATIK MİKTARI (kg/gün)	YATAK BAŞINA DÜŞEN TIBBİ ATIK MİKTARI (gr)
1	TEKİRDAĞ DEVLET HASTANESİ	330	10702	357	1081
2	ÇERKEZKÖY DEVL ET HASTANESİ	220	2369	79	359
3	MALKARA DEVLET HASTANESİ	50	790	26	526
4	SARAY DEVLET HASTANESİ	50	335	11	223
5	HAYRABOLU DEVLET HASTANESİ	50	140	5	100
6	TEKİRDAĞ GÖĞÜS HASTANESİ	125	750	25	200
8	ŞARKÖY DEVLET HASTANESİ	50	456	15	304
9	ÇORLU DEVLET HASTANESİ	200	1200	40	200
10	ÖZEL TEKİRDAĞ YAŞAM HASTANESİ	14	2285	76	5440
11	OPTİMED HASTANESİ ÇERKEZKÖY	50	2685	89	1790

12	GÜVEN HASTANESİ ÇERKEZKÖY	50	3120	104	2080
13	ÖZEL ÇORLU ŞİFA HASTANESİ	50	3674	122	2449
14	ÖZEL ÇORLU DÖRT D MİLLET HASTANESİ	49	602	50	1020
	TOPLAM	1288	29108	999	15772

Tablo .n-5. Hastane Atıklarının Miktarları

A. Genel Atık	B. Patolojik Atıklar
1. Ofis atıkları 2. Yemek atıkları 3. Ambalaj atıkları 4. Kül	1. İnsan dokuları 2. Organlar 3. Vücut parçaları 4. Hayvan kadavraları 5. Kan ve kan ürünleri
C. Radyoaktif Atıklar	D. Enfekte Atıklar
1. Katı 2. Sıvı 3. Gaz	1. Laboratuvar kültürleri ve stoklar 2. Cerrahi atıklar 3. Otopsi atıkları 4. Hasta atıkları (karantina bölümünden) 5. Bandaj, gazlı bez vs. 6. Enfeksiyonlu hastalarla temas etmiş pamuk, gazlı bez, bandaj, eldiven vs.
E. Kesiciler	F. Farmakolojik Atıklar
İğne, enjektör, neşter, kesici, kesilmiş camlar ve yaralanmalara neden olacak her türlü kesici ve delici alet	Kullanım tarihi geçmiş ve/veya kısmen kullanılmış serum, ilaç, iğne ve kimyasallar
G. Basınçlı Konteynerler	H. Kimyasal Atıklar
	1. Laboratuvar ve deney atıkları 2. Dezenfektanlar 3. Temizlik malzemeleri

Tablo .n-6. Hastane Atıklarının Türleri (Norm Ltd. 1993)

Tıbbi Atık Miktarı sağlık kuruluşlarında birbirine göre önemli farklılıklar gösterir. Bu farklılık, sağlık kuruluşunun büyüklüğüne, sahip olduğu hizmet birimlerine ve hastanenin türüne bağlıdır. Örneğin: hastanelerde tıbbi atık kapsamındaki atıkların büyük bir kısmı ameliyathanelerden kaynaklanır. Hastanelerin kapasitesiyle orantılı olarak yaptığı ameliyat sayısı atık miktarlarında farklılıklar meydana getirir. Dolayısıyla tıbbi atık miktarının doğru olarak belirlenebilmesi için her sağlık kuruluşu tarafından detaylı bir çalışma yürütülmelidir.

N.3.2. Atık Yağlar

İlimizde oluşan atık yağların “Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliğine” uygun bertarafının sağlanması için çalışmalar yapılmakta; atık yağ üreten resmi ve özel tüm kuruluşlar bu konuda bilinçlendirilmektedir. İl genelinde atık yağların fabrika binalarında gelişigüzel depolanmasına izin verilmemekte; bu şekilde depolamak isteyen kuruluşlara geçici atık depolama izni verilmektedir.

Ayrıca; atık yağ üreticisi resmi ve özel kurumlara atık yağlarının İlimizde mevcut olan atık yağları toplayan ve geri kazanımını yapan lisanslı firmalara verilmesi sağlanmaktadır. İlimizde bulunan ve Atık Madeni Yağ Geri Kazanım Tesisi olan Koza Sınai Yağları Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti’ne Bakanlığımız tarafından 01.08.2011 tarihine kadar “Geçici Çalışma İzni” verilmiştir. Bu tesis I. Kategori atık yağları toplayıp geri kazanımını sağlamaktadır.

N.3.3. Bitkisel ve Hayvansal Atık Yağlar

İlimizde oluşan bitkisel atık yağlar Bakanlığımızdan lisans almış geri kazanım tesislerine verilerek bertaraf edilmektedir. Lisanslı Atık Bitkisel Yağ Geri Kazanım Tesisleri Tablo N.7’de verilmiştir. ,

TOPLAYICI FİRMA ADI	FİRMA TÜRÜ	TOPLAMA İZİNİNİN SON GEÇERLİLİK TARİHİ VE LİSANS NUMARASI	TOPLANACAK ATIK TÜRÜ
DİKTAŞ YAĞ SABUN SAN. VE TİC. A.Ş.	Geri Kazanım Tesisi	24.06.2012 BAYKY-59-Ş-001 LİSANS	Soap-stock Tank Dibi Tortu Yağlı Toprak
PROMETA YEM VE END. YAĞ SAN. A.Ş.	Geri Kazanım Tesisi	09.04.2013 BAYKY-59-Ş-002 LİSANS	Soap-stock
BESTAŞ BİYODİZEL ENERJİ SAN. VE TİC. A.Ş.	Geri Kazanım Tesisi (Biyodizel Üretimi)	10.06.2011 BAYKY-59-Ş-003 LİSANS	Kullanılmış kızartmalık yağ
HGD YAĞ & GIDA SANAYİ LTD.ŞTİ.	Geri Kazanım Tesisi	02.07.2012 BAYKY -59-Ş-004 LİSANS	Tank Dibi Tortu Yağlı Toprak
DİZTAŞ İNŞAAT MALZ. PET. ÜRÜNLERİ OTO VE TEKSTİL SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	Geri Kazanım Tesisi (Biyodizel Üretimi)	28.12.2012 BAYKY-59-Ş-005 LİSANS	Kullanılmış kızartmalık yağ Soap-stock, Tank dibi tortu, Yağlı toprak
KOLZA BİYODİZEL YAKIT VE PETROL ÜRÜNLERİ SANAYİ VE	Toplayıcı	07.11.2011 GEÇİCİ DEPOLAMA İZİNİ	Kullanılmış kızartmalık yağ

TİCARET A.Ş.			
--------------	--	--	--

Tablo.n-7. İlimizdeki Lisanslı Bitkisel Atık Yağ Geri Kazanım Tesisleri

N.3.4. Pil ve Aküler

Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği gereğince geri kazanım tesisleri tarafından toplanmaktadır.

N.3.5. Cips ve Diğer Yakma Fırınlarından Kaynaklanan Küller

İlimiz sınırları içerisinde bu tür atıklar mevcut değildir.

N.3.6. Tarama Çamurları

İlimizde bu tür atıkların oluştuğu yerler yoktur.

N.3.7. Elektrik ve Elektronik Atıklar

İlimizde bu tür bir bertaraf tesisi bulunmamaktadır.

N.3.8 Kullanım Ömrü Bitmiş Araçlar

N.4. DİĞER ATIKLAR

N.4.1. Ambalaj Atıklar

İlimizde oluşan ambalaj atıkları Tablo N.8’de belirtilen lisanslı kuruluşlar tarafından toplanıp geri dönüşümü sağlanmaktadır.

TOPLAYICI FİRMA ADI	FİRMA TÜRÜ	TOPLAMA İZİNİNİN SON GEÇERLİLİK TARİHİ VE LİSANS NUMARASI	TOPLANACAK ATIK TÜRÜ
DİKTAŞ YAĞ SABUN SAN. VE TİC. A.Ş.	Geri Kazanım Tesisi	24.06.2012 BAYKY-59-Ş-001 LİSANS	Soap-stock Tank Dibi Tortu Yağlı Toprak
PROMETA YEM VE END. YAĞ SAN. A.Ş.	Geri Kazanım Tesisi	09.04.2013 BAYKY-59-Ş-002 LİSANS	Soap-stock
BESTAŞ BİYODİZEL ENERJİ SAN. VE TİC. A.Ş.	Geri Kazanım Tesisi (Biyodizel Üretimi)	10.06.2011 BAYKY-59-Ş-003 LİSANS	Kullanılmış kızartmalık yağ
HGD YAĞ & GIDA SANAYİ LTD.ŞTİ.	Geri Kazanım Tesisi	02.07.2012 BAYKY -59-Ş-004 LİSANS	Tank Dibi Tortu Yağlı Toprak
DİZTAŞ İNŞAAT MALZ. PET.	Geri Kazanım Tesisi (Biyodizel)	28.12.2012 BAYKY-59-Ş-005	Kullanılmış kızartmalık yağ

ÜRÜNLERİ OTO VE TEKSTİL SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	Üretimi)	LİSANS	Soap-stock, Tank dibi tortu, Yağlı toprak
KOLZA BİODİZEL YAKIT VE PETROL ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	Toplayıcı	07.11.2011 GEÇİCİ DEPOLAMA İZİNİ	Kullanılmış kızartmalık yağ

**Tablo .n-8 Lisanslı Ambalaj Atıkları Toplama Ayırma ve Geri Dönüşüm Tesisleri
N.4.2. Hayvan Kadavraları**

İlde 1.sınıf mezbaha olduğundan yakma kazanı mevcut olup, hayvan kadavraları yakılarak imha edilmektedir. İlçelerde mezbahaların atıkları, Belediyelerce veteriner hekimler nezaretinde derin çukurlara gömülerek dezenfektanlarla dezenfekte edilmektedir.

N.4.3. Mezbaha Atıkları

Mezbaha atıklarının, İlçelerde fosseptik çukurları vasıtasıyla temizlenmesi yoluna başvurulmakta, Merkezde ise arıtma tesisi ile bertaraf edilmektedir.

N.5. ATIK YÖNETİMİ

N.6. KATI ATIKLARIN MİKTAR VE KOMPOZİSYONU

İlgili Belediyeler tarafından sadece toplayarak il dışında belirledikleri alanda toplanmaktadır.

N.7. KATI ATIKLARIN BİRİKTİRİLMESİ, TOPLANMASI, TAŞINMASI VE AKTARMA MERKEZLERİ

Tekirdağ İlinde vahşi depolama yapıldığından hiçbir şekilde ayrıştırma çalışması yapılmamaktadır. Tıbbi atıklar dahil olmak üzere, diğer katı atıkların hepsi bir arada toplanmaktadır. Bu nedenle, çeşitli problemler yaşanmaktadır. Örneğin, özellikle kış sezonunda kalorifer ve sobalardan çıkan kömür atıkları ve cüruflarından oluşan gaz sızıntıları nedeniyle yangınlar meydana gelmekte, rüzgarlı havalarda çevreye kağıt ve naylon poşetler savrulmaktadır. Bunların hepsi çevrede görüntü ve koku kirliliği yaratmaktadır.

N.8. ATIKLARIN BERTARAF YÖNTEMLERİ

Ülkemiz genelinde mevcut durum itibariyle uygulanmakta olan atık toplama ve bertaraf işlemleri, Tekirdağ bölgesinde de aynı durum içerisinde sürdürülmekte olduğunun ifadesi yerinde olacaktır. Konunun büyük önem taşınmasına karşın, Türkiye genelinde sosyal, kültürel ve ekonomik kavramların, konuyla ilgili düşünce ve yaptırımlarının planlı olarak toplum lehine uygulamaya alınmasında büyük etken olacağı gerçektir. Bu itibarla, toplum sağlığı ve doğa dengesinin korunması açısından yerel yönetimlerin, konuya daha duyarlı olmaları gerekmektedir.

Tekirdağ genelinde biriken evsel katı atıklar, yerleşim mahallerindeki sokak başlarına konulan belediye araç ve görevlilerince plansız bir zaman içerisinde toplanarak bölge içerisindeki çöp atma sahalarına boşaltılmakta olup, planlı ve sistemli olarak herhangi bir ayıklama sistemine tutulmaksızın sürdürülmektedir.

Biriken evsel atıkların içinde değerlendirmeye esas olacak türler kağıt-pet şişe, cam ve demir gibi maddeleri içermesi nedeniyle gerek sokak başlarındaki atık noktalarında ve gerekse de yöreye ait çöp birikim sahalarında özel kişilerce ayıklama işlemleri bilinçsiz olarak yapılarak, az da olsa geri dönüşüm ameliyesine katkı oluşturmaktadır.

İlimizde oluşan ambalaj atıklarının evsel atıklardan ayrı toplanmasına yönelik çalışmalar sürdürülmekte olup; özellikle Çorlu İlçesinde Belediye tarafından kaynağında ayrı toplama çalışmalarına hız verilmiştir. Bu konu ile ilgili ambalaj atığı toplama lisansı bulunan firmalar Çorlu Belediyesi tarafından yetkilendirilmiş ve çalışmalara başlanmıştır.

N.8.1. Katı Atıkların Depolanması

İlimizdeki katı atıklar bugün itibarıyla düzensiz (vahşi depolama) depolanmaktadır. Ancak; İlimizde bulunan Belediyeler 4 bölgeye ayrılmış, Bölge birlikleri kurulmuş, ve iş termin planları Bakanlığımıza sunulmuştur.

N.8.2. Atıkların Yakılması

İlimizde Atıkların yakılmasıyla ilgili herhangi bir faaliyet yapılmamaktadır.

N.8.3. Kompost

Konu ile ilgili bilgi bulunamamıştır.

N.9. ATIKLARIN GERİ KAZANIMI VE DEĞERLENDİRMESİ

Bakanlığımız tarafından titizlikle yürütülen atıkların geri kazanımı çalışmaları İlimiz tarafından da takip edilmektedir. İlimizde ambalaj atıkları, tehlikeli atıklar (kontamine olmuş plastik ve alüminyum curüflar), bitkisel atık yağlar konularında geri dönüşümü sağlayan lisanslı firmalar bulunmaktadır.

N.10. ATIKLARIN ÇEVRE ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Genel olarak, yerleşim merkezlerinde atıkların plansız olarak birikimi ve depolanması sonucunda toplum sağlığına, yüzeysel ve yer altı sularına, toprağa ve havaya olumsuz etkiler doğuracağı tabidir. Bu nedenle, Tekirdağ İl bazında yerel yönetimlerce gerekli tedbirlerin alınmasına karşın, alınan tedbirlerin yetersiz oluşu nedeniyle kış aylarında az olmasına rağmen yaz aylarında hava sıcaklığı etkisiyle evsel atıkların olumsuz etkileri gözle görülebilir durumdadır. Biriken atıkların; ayıklama, yakma ve kompostlaştırma gibi amel yelere tabi

tutulma imkanının bulunmaması yörede görüntü kirliliğine olduğu kadar hava ve zemin kirliliğine de ortam yaratmaktadır.

O.GÜRÜLTÜ

O.1. GÜRÜLTÜ

Bugün dünyamızdaki en önemli sorunların başında doğal dengenin bozulmaya başlaması ile ortaya çıkan çevre sorunları gelmektedir.

Endüstri ve teknolojinin ulaştığı boyutta tabiat kaynaklarının tek yönlü Bilinçsizce kullanımı hava, toprak ve suyun dengesinin bozulmasının yanı sıra ses kirliliği yada gürültü olarak adlandırdığımız bir çevre sorununun da ortaya çıkmasına neden olmuştur. Gürültüyü istenmeyen bir ses olarak tanımlayabiliriz. Gürültü, sadece insanı rahatsız etmekle kalmayıp, aynı zamanda fizyolojik ve psikolojik sorunlar yaratan, insan ve toplum sağlığını ciddi bir biçimde tehdit eden boyutlara ulaşmıştır. Yapılan araştırmalar gürültünün insanların organik, sinirsel ve psikolojik yapılarında olumsuz etkiler yaptığını belirtmektedir. Gürültü arzu edilmeyen sesler olarak ifade edildiğine göre önce sesin ne anlama geldiğini bilmek gerekir.

SES : Moleküllerin mekanik titreşimleri sonucu ortaya çıkan ve dalga hareketleriyle atmosfere yayılan bir enerjidir.

DALGA : Maddelerin hareketi, titreşmesi veya strete ani değişiklik yapılması ile meydana gelir. Belirli bir şiddetteki ses, kişilere göre değişik etkiler yapmakla beraber bir genellemeye gidilebilir.

- 30-65 dB arası gürültüler bazı durumlarda rahatsız edicidirler. Ancak rahatsızlığın şekli ve basıncı çok çeşitlidir. Sinirlilik, çabuk hiddetlenme, konsantrasyon bozukluğu, baş dönmesi, çalışmaya karşı gittikçe artan isteksizlik görülebilir. (45-50 dB'de uykusuzluk başlar.)
- 65-90 dB arası vegetatif sisteminde bazı reaksiyonlar görülür.
- 90-120 dB arası gürültülerde işitme organında arızalar görülmeye başlar. Bu db'deki sesler uzun bir süre devam ederse ağır işitme bozuklukları ve sağrlık meydana getirebilir.
- Gürültü 120 dB'nin üzerine çıktığında kulakta ağrı yapar ve bu insan sağlığı için tehlike sayılır.

Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği 01.07.2011 tarih ve 25862 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

O.1.1. Gürültü Kaynakları

O.1.1.1. Trafik Gürültüsü

Gürültü kirliliğinin en belirgin şekli trafik gürültüsüdür. Tekirdağ genelinde artan nüfusa paralel olarak araç sayısının artması nedeniyle İl bazında gürültü yükü oldukça fazladır. Farklı etmenlerin bir araya gelmesi gürültüyü ve etkisini daha fazla arttırmaktadır. Trafik gürültüleri başlıca üç gruba ayrılır. Bunlar; hava trafiği, tren ve diğer raylı transit sistemlerin trafiği ve karayolu trafiğidir. Ülkemizde her türlü taşıtın verilebilir üst gürültü sınırları gürültü kontrol yönetmeliğinde belirlenmiştir. İl yerleşim alanının inişli çıkışlı olması, çıkışlarda yokuş bölgelerinde gürültü etkisini arttıran etkenlerden biridir.

Çorlu İlçesi içinden geçmekte olan E-5 karayolu dolayısıyla yoğun bir taşıt trafiği ve bunun sonucunda da yoğun bir gürültüyle karşı karşıyadır. Gürültü hemen hemen günlere homojen bir şekilde yayılmış durumdadır. İlçenin Tekirdağ açısından tek avantajı Çırakbayır dışında düz bir yerleşim alanına sahip olmasıdır.

Yönetmeliği 01.07.2011 tarih ve 25862 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliğinin 22. maddesinde raylı sistemlerden kaynaklanan çevresel gürültü düzeyi ve gürültünün önlenmesine ilişkin kriterler aşağıda belirtilmiştir:

- Stratejik gürültü haritası hazırlanması zorunlu olan demir yollarının geçtiği yerleşim yerlerinde ve doğal yaşamın koruma altında bulunduğu alanlardaki uzun mesafeli demir yolu hatlarında zaman dilimine bağlı olarak Yönetmeliğin 20. maddesinin (a) bendi çerçevesinde yapılan değerlendirme sonuçlarına göre, çevresel gürültü düzeyleri L gündüz 65 dBA ve Lgece 55 dBA sınır değerlerini aşamaz.
- Metro istasyonlarında metronun geçtiği hatlarda; bekleme, iniş, ve biniş platformlarında ve istasyonlarda, havalandırma kanallarında zaman dilimine bağlı olarak oluşabilecek çevresel gürültü sınır değerleri tablo daki değerleri aşamaz.

Yer altı İstasyonları	L gündüz dBA
Gişeler, Merdivenler, Koridorlar	55
Platformlar(platform kenarından 1.8 m de)	80
Duran – Kalkan Trenler	85
Çalışır durumda Geçen Trenler İçin	85
bekleyen trenler için	65
İstasyon içinde Havalandırma siatemi	55
Caddelerde havalandırma kanalları(9.0 m de)	55
İstasyon içinde kapalı hacimlerde bulunan acil havalandırma fanları (22.5 m de)	80

Yer üstü İstasyonları	L gündüz dBA
Platformlar(platform kenarından 1.8 m de)	70

Duran ve Kalkan Trenler için	75
Çalışır durumda bekleyen trenler için	65

Tablo.O-1. Trafik Gürültüsü Değerleri

O.1.1.2. Endüstri Gürültüsü

Tekirdağ yerleşim alanı içerisinde yer alan Endüstriyel ve Sanayi kuruluşlarının gürültü etkinliklerinin alıcı ortama karşı tesir seviyeleri önemli ölçüde bulunmamakla birlikte, işyeri tesis içi gürültülerinin işyeri çalışanlarına olacak etkilerinden korunmaları için alınması gerekli tedbirler, konuya ait yönetmelik içerisinde kurumumuz imkanları ölçüsünde kontrol ve denetim altında tutulmaktadır. İşyerindeki gürültü düzeylerine göre izin verilebilir maruz kalma süreleri yönetmelikle belirlenmiştir. Endüstri ile ilgili işyerleri, fabrika ve atölyelerde kullanılan alet ve cihazların çalışmaları çevrelerine yüksek düzeyde gürültüler yayar.

Bina içinde çalışanlar ve alet kullanıcılar en fazla etkisinde kalanlar olup önemli sağlık sorunları ile karşılaşabilirler.

Örnek olarak bir torna tezgahı, 200 Hz'de 100 dBA, bir disk testere ise 95-100 dBA gürültü üretmektedir. Ayrıca bir kompresör 15 m. uzaklıkta 85 dBA gürültü üretir. Eğer makineler bir yapı içinde ise yapının yapısal özelliği, iç yüzeylerinin akustik özellikleri, makinelerin monte edilme biçimleri ve konumları gürültü seviyesine etki eden önemli faktörlerdir.

01.07.2011 tarih ve 25862 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliğinin 25. maddesinde Endüstriyel tesislerden kaynaklanan çevresel gürültü düzeyi ve gürültünün önlenmesine ilişkin kriterler aşağıda belirtilmiştir: a) Endüstri tesislerinin bulunduğu alana ve tanımlanan zaman dilimine bağlı olarak Yönetmeliğin 20. maddesinin (a) bendi çerçevesinde yapılan değerlendirme sonuçlarına göre, endüstriyel tesisler için çevresel gürültü düzeyleri L gündüz ve Lgece cinsinden tablodaki sınır değerlerini aşamaz.

Alanlar	L gündüz dBA	Lgece 55 dBA
Endüstriyel alanlar (sanayi bölgeleri)	70	60
Endüstriyel ve yerleşim birlikte olduğu alanlar(ağırlıklı endüstriyel)	68	58
Endüstriyel ve yerleşim birlikte olduğu alanlar(ağırlıklı yerleşim)	65	55
Kırsal alanlar ve yerleşim alanları	60	50

Tablo.O-2. Endüstri Gürültüsü

O.1.1.3. İnşaat Gürültüsü

Tekirdağ İli yerleşim alanı içerisinde yapılan her türlü inşaatlarda gürültü kirliliğine sebep olacak unsurların başında inşaat bünyesinde hizmet veren inşaat yardımcı araçların çıkardığı sesler ile, inşaatta çalışan elemanların iş seyri içerisindeki işlerden kaynaklanan

gürültüler süreklilik göstermez, ancak olduğu zamanda önemli derecede rahatsızlık verir. Örnek olarak 180 beygir gücündeki dozerlerin gürültü seviyeleri 15 m.'de 80-90 dBA arasında değişirken, kazık çekicilerin gürültü seviyesi ise çevre şartlarına göre 100 dBA civarında değişir. 01.07.2011 tarih ve 25862 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliğinin 26. maddesinde Şantiye alanlarından kaynaklanan çevresel gürültü düzeyi ve gürültünün önlenmesine ilişkin kriterler aşağıda belirtilmiştir:

- a) Şantiye alanındaki faaliyet türlerine ve zaman dilimine bağlı olarak Yönetmeliğin 20. maddesinin (a) bendi çerçevesinde yapılan değerlendirme sonuçlarına göre, endüstriyel tesisler için çevresel gürültü düzeyleri L gündüz ve Lgece cinsinden tablodaki sınır değerlerini aşamaz.

Faaliyet Türü (yapım, yıkım ve onarım)	L gündüz dBA
Bina	70
Yol	75
Diğer Kaynaklar	70

O.1.1.4. Yerleşim Alanlarında Oluşan Gürültüler

01.07.2011 tarih ve 25862 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliğinin 26. maddesinde yerleşim alanlarındaki çevresel gürültü esasları ile yerleşim alanı içerisinde bulunan yapılardaki yalıtım kriterleri aşağıda belirtilmiştir

- a) Yönetmeliğin 21,22,23,24 ve 25. maddelerinde belirtilmeyen zaman dilimleri için günün saatlerine bağlı olarak tablodaki düzeltmeler yapılır

Günün Saatleri Düzeltme	dBA
Gündüz Saatleri	0
Akşam Saatleri	-5
Gece Saatleri	-10

- b) Tabloda verilen iç mekan gürültü düzeyi sınır değerleri pencerenin kapalılık durumunu yansıtmakta olup, pencerenin açık durumuna göre iç mekan gürültü düzeylerinin belirlenmesi aşağıdaki tabloda verilen düzeltmeler yapılır

Pencere durumu Düzeltme	dBA
Pencere açık	+10

Pencere kapalı

0

c) Yerleşim alanı içinde bulunan yapı tiplerine göre iç mekanlarda Yönetmeliğin 20. maddesinin (a) bendi çerçevesinde yapılan değerlendirme sonuçlarına göre, iç mekan gürültü düzeyi L gündüz ve Lgece cinsinden tablodaki sınır değerlerini aşamaz.

Kullanım Alanı		Leq dBA	Zaman Dilimi
Kültürel Tesis Alanları	Tiyatro Salonları	30	Sürekli
	Sinema Salonları	30	Sürekli
	Konser Salonları	25	Sürekli
	Konferans Salonları	30	Sürekli
Sağlık Tesis Alanları	Yataklı Tedavi kurum ve kurumları, dispanser, poliklinik, bakım ve huzur evleri	35	Sürekli
	Dinlenme ve tedavi odaları	25	Sürekli
Eğitim Tesis Alanları	Okullarda derslikler, okul öncesi binaların içi, laboratuvarlar, özel eğitim tesisleri, özurlüler tesisleri ve benzeri	35	Ders sırasında
	Spor Salonu Yemekhane	55	Faaliyet Süresince
	Okul Öncesi yatak odaları	30	Uyku sırasında
Turizm Yerleşim Alanları	Otel, motel, tatil köyü, pansiyon ve benzeri yatak odası	30	Uyku sırasında
	Konaklama tesislerindeki, restoran	35	Yemek süresince
Sit Alanları		55	Sürekli
Ticari Yapılar	Büyük Ofis	35	Çalışma süresince
	Toplantı Salonları	35	Çalışma süresince
	Büyük Daktilo veya Bilgisayar Odaları	60	Çalışma süresince
	Oyun Odaları	60	Oyun Süresince
	Özel Büro(uygulamalı)	50	Çalışma süresince
	Genel Büro	60	Çalışma süresince
	İş merkezleri, dükkanlar	60	Çalışma süresince
	Ticari depolama	45	Faaliyet süresince
	Lokantalar	45	Çalışma Süresince
Kamu Kurumları	Ofisler	45	Çalışma süresince
	laboratuvarlar	45	Çalışma süresince

	Toplantı Salonları	35	Çalışma süresince
	Bilgisayar Odaları	45	Çalışma süresince
SporAlan	Spor Salonları ve yüzme havuzları	55	Faaliyet süresince
Konut Alanları	Yatak odaları(şehir içi)	40	Gece süresince
	Yatak odaları(şehir dışı)	35	Gece süresince
	Oturma odaları (şehir içi)	55	Gündüz akşam Süresince
	Oturma odaları (şehir dışı)	40	Gündüz akşam süresince
	Oturma odaları (şehir kenarı)	45	Gündüz akşam Süresince

O.1.1.5. Havaalanı Yakınında Oluşan Gürültü

01.07.2011 tarih ve 25862 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliğinin 23. maddesinde Havaalanlarından kaynaklanan çevresel gürültü düzeyi ve gürültünün önlenmesine ilişkin kriterler aşağıda belirtilmiştir:

a) Stratejik gürültü haritası hazırlanması zorunlu olan havaalanının bulunduğu alan zaman dilimine bağlı olarak Yönetmeliğin 20. maddesinin (a) bendi çerçevesinde yapılan değerlendirme sonuçlarına göre, çevresel gürültü düzeyleri L gündüz ve Lgece sınır değerlerini aşamaz.

Alanlar	Küçük havaalanları (Yılda ellibinin altında iniş/ kalkışın olduğu havaalanları)		Büyük havaalanları (Yılda ellibin ve üstü iniş/ kalkışın olduğu havaalanları veya askeri havaalanları)	
	L gündüz dBA	Lgece 55 dBA	L gündüz dBA	Lgece 55 dBA
Gürültüye duyarlı alanlar (eğitim, kültür ve sağlık alanları) yazlık yerleşim alanları ve kamp yerleri otel, motel	63	53	68	58
Yerleşim alanları	65	55	70	60
Karışık (yerleşim alanları, işyerleri, endüstri ve benzeri)	67	57	72	62

Endüstriyel alanlar	70	60	75	65
---------------------	----	----	----	----

O.1.2.Gürültü ile Mücadele

O.1.3.Gürültünün Çevreye Olan Etkileri

O.1.3.1. Gürültünün Fiziksel Çevreye Olan Etkileri

Türkiye genelinde uygulanmakta olan imar planlarının gerek hazırlanmasına dönük etüd çalışmalarında ve gerekse de imar planlarının uygulamaya dönük çalışmalarında, Gürültü Kontrol Yönetmeliği esasları çerisinde gerekli olan tedbirlerin alınmadığı görülmektedir. Gürültünün cadde kenarındaki yerleşim yerini fazla etkilememesi için tampon bölge oluşturulması mevzuatlarda belirtilmiştir. Tekirdağ genelinde uygulanmakta olan imar planlarında gürültüye dönük yaptırımların bulunmadığı dikkat çekmektedir. Halka dönük yapıların (hastane, okul ve konutlar) gürültü kesici tampon bölgeleri bulunmamakla birlikte, yoğun trafik yüklü karayolları ile iç içe girmiş bulunmaktadır. Gürültü kirliliğinin en belirgin şekli trafik gürültüsüdür. Gürültüyü arttırıcı etmenler şöyledir;

Nüfus yoğunluğunun artması,
Teknolojik gelişme ve endüstrileşme sürecinde makineleşme,
Ulaşım ağının genişlemesi,
Yerleşim alanlarının genişlemesi,
Plansız ve düzensiz kentleşme,
Kent halkının bilgisizliği ve eğitimsizliği,
Yapı ve sağlık hizmetlerindeki yetersizlik(akustik ve ses yalıtımı, gürültünün geldiği yön dikkate alınmalıdır),
Gürültü üreten kaynakların bilinçsiz kullanılması,işletilmesi, Yapı teknolojisinde ses geçişini arttırıran hafifleşme ve prefabrikasyon, Önlem alınmasını engelleyen ekonomik etmenler.

Gürültü zararları ile canlılar arasındaki ekolojik ilişkileri açıklayabilmek için gürültü basamakları sınıfları oluşturulmuştur, ses basamakları şu şekilde sınıflandırılabilir ;

1- Duyum eşiği	70-Yüksek sesle konuşma
10- Sükünet hissi	80- Cadde gürültüsü
20- Fısıltı	90- Kompresör sesi
30- Sakin apartman	100- Tren geçişi
40- Tehna sokak	110- Klakson sesi
50- Sakin konuşma	120- Yakın bir uçak motoru
60- Rolanti motor sesi	130- Ağrı eşiği

O.1.3.2. Gürültünün Sosyal Çevreye Olan Etkileri

Tekirdağ İli içersinde yer alan ekonomik bağımlı gürültü kaynakları sırasıyla, yolcu ve taşıt araçları, küçük sanayiler, büyük sanayi kuruluşları, park bahçe gibi ekonomik uğraş veren birimlerden teşkil bulunmakla beraber, bu birimlerin alıcı ortama verdikleri gürültü çevre

etkilerinin yok edilmesi veya en aza indirilmesine ait tedbirlerin alınmasında gerekli olan kontrol ve denetimler İl bazında imkanlar ölçüsünde sürekli olarak sürdürülmektedir.

O.1.4. Gürültünün İnsanlar Üzerine Olan Etkileri

O.1.4.1. Fiziksel Etkileri

Kent yaşamındaki gürültü tipleri, sürekli geniş bant gürültüsü ile, sürekli dar bant gürültüsünün bileşimi biçiminde seyretmektedir. İşitme sistemi öğelerinin hasar görmesi olarak ortaya çıkan etkiler fiziksel etkilerdir. İşitme duyusunun kaybolmasına veya bozulması işitme sisteminin bir bölümünde meydana gelen hasar sebebiyle olur. Etkilenmenin çok fazla olduğu ve işitme sisteminin eski özelliklerine kavuşmadan tekrar gürültüden etkilendiği durumlarda işitme kaybı kalıcı olmaktadır.

O.1.4.2. Fizyolojik Etkileri

Fizyolojik etkilerinin başlıcaları; kas gerilmeleri, stres, kan basıncı artışı, kalp atışlarının ve kan dolaşımının değişmesi ve uykusuzluktur.

O.1.4.3. Psikolojik Etkileri

Gürültünün psikolojik etkilerinin başında ise; sinir bozukluğu, korku, rahatsızlık, tedirginlik, yorgunluk gibi etkiler gelir.

O.1.4.4. Performans Etkileri

Gürültünün iş veriminin azalması ve işitilen seslerin anlaşılması gibi görülen etkilerdir. Çalışmaya karşı isteksizlik, konsantrasyon bozukluğu, okuduğunu anlamama, konuşulanı anlayamama v.b. insan sağlığını etkileyen, performansı düşüren gürültüye bağlıdır. Gürültünün çok çabuk ve akut tesirleri işitmenin sekteye uğramasıdır.

İşitme duyusunun kaybolması veya bozulması işitme sisteminin bir bölümünde meydana gelen hasar sebebi ile olur. Ses dalgalarının insan beynine ulaşması, bilindiği gibi orta kulaktaki örs ve çekiç kemikleri, kulak zarı ve çok ince tüy hücreleri yardımıyla olur. İnce tüycük halindeki hücrelerin mekanik hareketleri bioelektrik sinyallere dönüştürülür ve ses sinirleri yardımı ile beyine ulaştırır. Akut şeklindeki tesisler kulak zarında çok yüksek ve ani gürültüler neticesinde meydana gelir. Gürültünün sebep olduğu diğer rahatsızlıklar kalple ilgilidir. Araştırmalar gürültünün kalp atışlarını değiştirdiğini, kanı koyulaştırdığını ve kan damarlarını genişlettiğini göstermiştir. Gürültünün, baş ağrısı yaptığı ve insanı daha alıngan ve öfkeli yaptığı da kabul etmektedir.

O.2. TİTREŞİM

Tekirdağ İl hudutları içerisinde yer alan sanayi kuruluşlarında bulunan ve zemin titreşmesine neden olacak sanayi üretim makine elemanlarının montajlarında, gerekli olan statik ve mekanik hareketlerin önlenmesi açısından teknik önlemler alınmış olması nedeniyle, sanayi kuruluşlarının çevreye titreşim etkileri bulunmadığı mahallinde yapılan kontrollerde görülmüş olup, bölge dahilinde önem arz eden titreşim kaynağı bulunmamaktadır.

P.AFETLER

P.1. DOĞAL AFETLER

Doğal afetler, aniden veya bir zaman dilimi içerisinde oluşan, normal yaşamda bazen, can ve mal kayıplarına yol açan ve ilk oluşumu engellemeyen çığ, fırtına, deprem, yangın, su baskını, kaya düşmesi gibi doğal olaylardır. Bu nedenlerle, bir afetin zararlarını yok edebilmek veya en az düzeye çekebilmek ancak, bu olaylara önceden alınacak önlem ve tedbirlerle mümkün olmaktadır. Doğal afetler için alınmış önlem ve tedbirlerin, olay anında etkili olmasında en büyük etken, konuyla ilgili yapılmış planların olay anında uygulanabilir durumda olmasındaki insan ve malzeme faktörlerinin amaca uygun faal olarak tutulmasıdır.

Kağıt üzerine mükemmel olarak hazırlanmış planların çoğu zaman olay anında uygulamalarında olumsuzlukların olduğu görülmekte olup, bu aksamalar sonucunda büyük can ve mal kayıplarının meydana geldiği bilinen gerçeklerdir. Bu itibarla, hazırlanmış olan afet planlarının işlevliğini korumak amacı ile, bütün kurum ve kuruluşların afet eğitimi ile ilgili bütün unsurları güncel yaşam her an göreve hazır bir şekilde tutulmalarına yönelik denetim ve kontroller meydana gelebilecek afetlerde en az düzeyde etkilenmede büyük önem taşıdığı unutulmamalıdır.

P.1.1. Depremler

Deprem yer içinde fay olarak adlandırılan kırıklar üzerinde biriken biçim değiştirme enerjisinin aniden boşalması sonucunda meydana gelen, yer değiştirme hareketinin neden olduğu karmaşık elastik dalga hareketleridir. Depremler, ülkemizde en etkin sonuçları olan sosyoekonomik bir olaydır. Son 60 yıl içerisinde oluşan depremlerde 60.000 can kaybı olmuş ve 33.400 ev yıkılmıştır. İstatistiklere göre depremlerin ekonomik kayıpları yıllık gayri safi milli hasılanın % 0.8'ine ulaşmaktadır.

Özellikle aktif deprem kuşağında yer alan ülkemizde, ülke topraklarının %98'i deprem bölgelerinde yapılmış olmasına karşın, %74'lük bölümü çok tehlikeli deprem bölgesinde bulunmaktadır. Bu bilgiler kapsamında, Tekirdağ İli yerleşim alanı II.derece deprem kuşağında yer almakla beraber, İl içerisindeki Barbaros, Ballı, Şarköy ve Mürefte yerleşim alanları I.derece deprem kuşağında bulunmaktadır. 1975 yılından bu yana yapılan araştırmalar içerisinde bölge dahilinde meydana gelen deprem olaylarında önemli boyutlarda hasar görülmemesi yanı sıra, Şarköy yerleşim alanında can kaybı olmayan, bazı konutların yıkımı ile sonuçlanan depremler gözlenmiştir.

P.1.2. Heyelan ve Çığlar

Tekirdağ yerleşim alanı, gerek topoğrafik yapısı içerisinde ve gerekse de iklim koşulları içerisinde, çığ olayının oluşmasına imkân tanımayan bir konumda olması yanı sıra, Marmara Denizi kıyı şeridi içerisinde sahip olduğu kıyıda yüksek bölgelerdeki dik yamaçlarda üst tabakası bitkisel toprak, orta tabakası gevşek killi kum taşı, alt tabakası silt, mika ve çok az kil ihtiva eden jeolojik yapıya sahip alanlarda, şiddetli yağmurlar sonucunda kayma ve oturmaların olduğu tespit edilmiş olup, bu alanlarda imar yasağı olmasına rağmen yer yer inşaatların yapılaşması dikkat çekmektedir. Yapılan araştırma ve gözlemler sonucunda, bölge içerisinde bugüne dek can ve mal kaybına dönük heyelan olayına rastlanmamıştır. Danişmen Formasyonu kil taşları örtülü olduğu zaman sert kaya özelliği göstermektedir. Ancak bu birim yüzeyletiğinde yüzey suları (yağmur vb.) ve fiziki koşullarda, suyu da bünyesine alarak hacmi genişlemektedir. Aynı zamanda suyu geçirmediğinden kayma yüzeyi oluşturmakta ve üzerinde yer alan silt taşları ile Ergene Formasyonunda heyelanlara sebep olmaktadır. Kilitaşları bünyesine su alarak çabucak şişmekte, birimde eklem ve çatlaklar oluşarak rengi, fiziki özellikleri değişmekte ve heyelana katılmaktadır. Bu durum özellikle yamaç eğimi ile tabakalanmanın aynı yönde olduğu yörelerde izlenmektedir. Yamaç eğimi ile tabakalanma eğiliminin aynı yönde olduğu ve yamaç eğiminin de %20 dolayında olduğu kesimlerde eski ve yeni heyelanlar ile potansiyel heyelan sahaları vardır. Ayrıca yamaç eğimi ile tabakalanma eğimi ters yönde (yamaç eğimi %35 ve daha fazla) olduğunda küçük çaplı heyelanlar oluşmaktadır.

Tekirdağ İli genelinde 2011 yılı içinde;

Merkez Barbaros Beldesi Cumhuriyet Mahallesi'nde 11.02.2011 tarihinde meydana gelen heyelanda, 4 adet konut aktif ve muhtemel afet olayından etkilenmiş ve belediyesince boşalttırılmıştır. Ayrıca heyelan sahası içindeki asfalt kaplama yolun yaklaşık 50 metrelik kısmı kullanılamaz hale gelmiştir.

Merkez Hürriyet Mahallesi Işık Sokak'ta 18.03.2011 tarihinde meydana gelen heyelanda, 2 adet binanın bahçe duvarlarının zarar gördüğü ve yapılarda ve çevresinde oluşabilecek tehlikelere karşı boşalttırılması gerektiği görülmüştür.

Merkez Köseilyas Köyü Ayşegül Sarıca Sokak'ta 18.03.2011 tarihinde meydana gelen heyelanda, 1 adet ikiz nizam yapının bahçe duvar ve döşemelerinde zarar olduğu gözlenmiş ve yapının boşaltılması gerektiği görülmüştür.

P.1.3. Seller

Tekirdağ İli yerleşim bölgesini teşkil eden topraklarına yüzey şekilleri geniş düzlüklerden oluşmuş olup, dik eğimli yüksek dağ ve tepelere bağlı olarak vadi görünümünde arazi şekillenmesi bulunmamaktadır. Bu itibarla, İl yöresinde yağın yağmur ve eriyen kar sularının büyük bir bölümü toprak tarafından emildikten sonra, toprak doyum noktası üzerine taşın sular yüzeysel toplanmalara dönerek zamana bağlı olarak yok olmaktadır.

Bölge içersinde şiddetli yağışların az olması yanı sıra, bu tür yağışlar sonucunda direkt olarak akışa geçecek alanlar Şarköy, Malkara İlçeleri ile, kent merkezinin bazı bölgelerinde şiddetli yağışlar sonucunda sel görünümü su baskınlarının oluşumunu görüntülemektedir. Tekirdağ kent merkezinin yerleşimi, kuzey yükseltiden güney sahil alçaltısına doğru bir eğim içersinde yer alması sonucunda, bahar ve yaz ayları başında yağın şiddetli yağışlarda şehir içi su yükseltilerinin hissedilir düzeyde oluşumu zaman zaman görülmektedir. Bu olumsuzlukların oluşmasında en büyük etken, kent içi yağmur ve yüzeysel suları toplayacak alt yapı sisteminin yetersizliği olup, sistemin yenilenmesi ve geliştirilmesinde büyük meblağlarda maddi kaynaklara ihtiyaç göstermesidir.

08.09.2009 tarihinde İlimiz, Saray ilçesi, Merkez, Bahçeköy ve Güngörmez köylerinde aşırı yağışlar sonucunda oluşan sel afetinde; Saray Merkezde 5, Bahçeköy köyünde 2 olmak üzere 7 vatandaşımız hayatını yitirmiş ve 8 adet ağır hasarlı, 5 adet orta hasarlı, 132 adet az hasarlı bina tespit edilmiş, 132 binanın da afetten etkilendiği belirlenmiştir.

12.09.2009 tarihinde, Merkez Kumbağ Beldesi, Naip ve İncecik Köyleri ile Malkara İlçesi, Sağlamtaş Beldesinde yine aşırı yağışlar sonucunda 3 adet orta hasarlı, 551 adet az hasarlı bina ve 552 adette afetten etkilenen bina olduğu belirlenmiştir.

İlimizde 16/11/2011 Cuma günü saat 02:30 da başlayan, aralıksız olarak 20 saat devam eden yağmur yağışına bağlı olarak oluşan sel felaketinde; İlimiz Merkez Ördeklidere Mevkiinde yaşamakta olan bir vatandaşımız hayatını kaybetmiş, İl genelinde 282 hane, 66 işyeri ve 108.200 dekar tarım arazisinde maddi hasar oluşmuş ve 1 büyükbaş, 5 küçükbaş, 300 kümes hayvanı telef olmuştur.

P.1.4. Orman, Otlak ve Sazlık Yangınları

Dünyanın bir çok ülkesinde olduğu gibi, Ülkemizde de doğal kaynaklarımız içinde önemli bir yeri olan ormanlarımızın devamlılığını tehlikeye sokan etkenlerin başında orman yangınları gelmektedir. Bu itibarla ilimiz içersinde Saray, Şarköy İlçeleri ile merkez Kumbağ ve Merkez Atatürk Ormanı, orman yangınlarına 1. derece hassas alanlardır. Orman Yangınları ile mücadele oldukça kapsamlı bir özellik gösterir. Asıl hedef orman yangınlarının çıkmasını önlemektir. Orman yangınlarının çıkış nedenleri %97 oranında insan kaynaklıdır. %3 oranında da yıldırım ve diğer sebepler etkindir. İnsanların neden olduğu yangınların tamamına yakını ihmal ve dikkatsizlik yüzündendir. Kırsal kesimlerde çıkan orman yangınları anız, çoban ateşi, tarla temizliği vb. sebeplerdendir.

Alınan Önlemler: Orman yangınlarının tamamına yakınının insan kaynaklı olması sebebiyle öncelikle eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarına önem verilmektedir. Mart-Haziran aylarında tüm teknik elemanlar, Orman Muhafaza Memurları, Yangın İşçileri, Kule Görevlileri ile Köy Muhtarlarının katıldığı seminerler yapılmaktadır. Orman haftasında öğrencilere orman-doğa sevgisinin aşılması amacıyla eğitici yayınlar yapılmaktadır. Anız yangınları için kritik dönem olan Haziran ayında orman köylülerine yönelik bilinçlendirme çalışmaları yapılmakta, köylüler uyarılmaktadır. Her yıl İl genelinde orman yangınlarına karşı alınacak önlemler Orman Yangınları ile Mücadele Komisyonu tarafından karara bağlanmaktadır. Orman yolları, yangın emniyet yol ve şeritlerinin bakımları yangın sezonundan önce tamamlanır. Kule, ekip, araç, arazöz ve ekipmanların bakımları yapılarak hazır hale getirilir. Haziran-Ekim aylarında 24 saat aralıksız gözetleme yapılmaktadır. Gerekliğinde orman yangınlarında işbirliği yapmak için askeri birliklere eğitim verilmekte ve tatbikat yapılmaktadır. İş makineleri hazır vaziyette kritik yerlerde bekletilmektedir. 10 yılın yangınlarının dağılımı Tablo P1’de, Gözetleme Kuleleri P2’de, İlk Müdahale Hazır Kuvvet Ekipleri Tablo P3’de verilmiştir.

Tablo .p-1.10 Yılın Yangınlarının Şekil ve Çıkış Sebeplerine Göre Dağılımı:

Şeflik Adı	10 Yıllık Top.		Birim Yan.	Şekline Göre Alan		Yangın Sebeplerine Göre Dağılımı					
	Adet	Saha		Örtü	Tepe	Kasıt		İhmal		Meçhul	
						Adt	Sah	Adet	Saha	Adet	Saha
BAHÇEKÖY	4	131,5	32,87	121,5	10,0	-	-	2	125,5	2	6,5
ÇERKEZKÖY	21	186,0	8,86	61,5	124,5	-	-	17	71,5	4	114,5
MALKARA	14	42,7	3,5	4,8	37,9	-	-	13	41,7	1	1
SARAY	8	35,1	4,38	30,0	5,1	-	-	-	-	8	35,1
ŞARKÖY	37	89,26	2,41	34,40	54,86	2	1,30	25	70,53	10	17,43
TEKİRDAĞ	18	33,0	1,83	24,91	8,12	1	0,2	3	3,4	14	29,4
TOPLAM				MIKTAR							

Tablo. p.2 .Gözetleme Kuleleri

ŞEFLİK ADI	SIRA NO	KULE ADI	COĞRAFYA KOORD.	GRİD KOORD.	GÖREVLİ SAYISI
MALKARA	1	KUŞTEPE	265321	490650	2
“			404502	4511150	
“	2	ELMALI	265742	496775	2
			404716	4513357	
ŞARKÖY	3	ULAMAN	270358	505562	2
“			404245	506800	
“	4	HELVATEPE	270145	499925	2
			103859	4497575	
	5	TEKKETEPE	265709	496000	2
“			403451	4492600	

Tablo.p.3. İlk Müdahale Hazır Kuvvet Ekipleri

ŞEFLİK ADI	İM-HEK. EKİBİNİN		BULUN. YER	İŞÇİ	ARAZÖZ	PİKAP	DOZER	TREYLER	KAMYON	MOTORLU
	SIRA	ADI								
MALKARA	1	Karacahalil	Karacahalil Köyü	8	1	1	-	-	-	1
ŞARKÖY	2	Helvatepe	Yeniköy	9	1	1	1	1	-	1
TEKİRDAĞ	3	Kumbağ	Kumbağ	7	1	1	-	-	-	2
ŞARKÖY	4	Gölcük	Gölcük	9	1	-	-	-	-	-
SARAY	5	Saray	Saray	4	1	1	-	-	-	1

P.1.5. Ormanlar Üzerinde Biyotik veya Abiyotik Faktörlerin Etkileri

Canlı faktörler ibrelili ormanlarda kabuk böcekleri orta şiddette zarar yapmakta, bazı yıllarda sayıları artarak kurumalara sebep olmaktadır. Kuruyan ağaçlar derhal ormandan çıkarılmakta ve feromon tuzakları ile biyoteknik mücadele yapılmaktadır. Ayrıca zararlı

böceklerle kimyasal ilaçlarla kimyasal mücadele ve çam kese böceği ile adacık tesisi yoluyla biyolojik mücadele yapılmaktadır. Şiddetli kışlarda kar kırığı ve rüzgar devriği olabilmekte, bu durumda zarar gören ağaçlar olağanüstü hasılat yoluyla ormandan çıkarılmaktadır.

P.1.6. Fırtınalar

Bölgede genel olarak Türkiye'nin kuzeybatısının karakteristik akımı olan kuzey rüzgarları hakimdir. Dolayısıyla, yılın hemen hemen yarısında rüzgarlar NW ile NE arasındaki sektörlerden esmektedir. Kuzeyden gelen hava akımı, özellikle diğer sektörlerden esen rüzgarların tüm ölçümler içinde %20'den daha az bir yer tuttuğu kış aylarında güçlüdür. 2011 Yılı içerisinde ilimizde maksimum rüzgar hızı 68 km/h olarak ölçülmüş olup, Kasım ayının 16 (61,8 mm) ve 17 (69,0 mm) sinde meydana gelen yağışlar ile birlikte aylık toplam yağışımız 242,0 mm olmuştur.

P.2. DİĞER AFETLER

7269 sayılı Afetler Kanunu uyarınca genel hayata etkili afetler oluşması halinde gerekli yardımlar 17.06.2009 tarih ve 5902 sayılı Afet Ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamında kurulan Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı (Afet İşleri Genel Müdürlüğü) tarafından yapılmaktadır. Malkara İlçesi Ballısüle-Sırtbey, Şarköy İlçesi Beyoğlu ve Merkez İlçe Ormanlı-Tatarlı köylerinde 20.06.2001 tarihinde ; Marmara Ereğlisi – Sultanköy beldesinde 06.07.2001 tarihinde meydana gelen dolu afeti neticesinde olay mahalline gidilerek 5254 Sayılı Kanuna göre işlemler yapılmış olup % 5-25 oranında zarar tespit edilmiştir.

Şarköy İlçesi Mürefte beldesi , Yukarı Kalamış, Yörgüç ve Tepeköy'e 27.09.2001 günü saat 06 sularında yağın dolu, zeytin ve üzüm mahsullerine zarar vermiştir. Konu ile ilgili olarak 5254 Sayılı Kanununun 03.07.2001 tarihinde yürürlükten kalkması nedeniyle 2090 Sayılı Kanuna göre işlem yapılmıştır. Doludan zarar gören sofralık zeytin mahsulü ancak yağlık olarak değerlendirilebilmiştir. Yapılan tespitler sonucu zararın %40'ın altında kaldığı tespit edilmiştir. Konu ile ilgili hasar tespit cetvelleri düzenlenerek Bakanlığımıza afet ihbarı yapılmış, netice komisyon kararı ile Bakanlığımıza bildirilmiştir.

P.2.1. Radyoaktif Maddeler

İlimizde Çernobil vb. kazalar ile diğer radyoaktif madde kullanımından oluşan zararlar görülmemiştir.

P.2.2. Denize Dökülen Petrol ve Diğer Tehlikeli Atıklar

Tekirdağ İlinin Marmara Denizindeki 135 km.'lik sahil bandı içerisindeki deniz sahasında yapılan kontrollerde, bu güne dek petrol ve tehlikeli atık türünde büyük ölçülerde kirliliğe rastlanmamakla beraber, gerek iskelede yük alım ve boşaltımı nedeniyle yanan gemilerin, sintine suları etkisiyle ve gerekse de Marmara Denizi içerisinde gemilerin sintine ve diğer atıkları ile hafif bir kirliliğin oluşumu zaman zaman görülmekte olup, deniz, dalga ve akıntıları içerisinde bir veya iki günlük zaman diliminde yok olmaktadır. Tekirdağ İl sınırları içerisi deniz sahasında petrol ve tehlikeli atık türü görülmemektedir.

P.2.3. Tehlikeli ve Zehirli Maddeler

Tehlikeli ve zehirli maddelerin depolanması, taşınması ve kullanımı sırasında sağlığa zarar verecek derecedeki olaylara rastlanmamıştır.

P.3. AFETLERİN ETKİLERİ VE YARDIM TEDBİRLERİ

Tekirdağ İli yerleşim bölgesinde oluşabilecek doğal afetler,deprem ve yangın olayları olarak görülmekte olup,bu afetlerin meydana gelmesi anında can ve mal kayıplarının önlenmesi amacıyla, İl afet acil yardım planı yanısıra, İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü birimleri teşkilatlanmış bulunmaktadır. Tekirdağ İli afet acil yardım planı, İl Valiliği Başkanlığında oluşturulan hizmet grup başkanlarınca planlanmış olup, bu plan gereği şekilde uygulamaya hazır durumdadır.

İl afet acil yardım planı yanısıra, İl Sivil Savunma birimleri teşkilatlanmış bulunmaktadır. Tekirdağ İli afet acil yardım planı, konu ile ilgili yönetmelik gereğince İl Valiliği Başkanlığında oluşturulan komitece planlanmış olup, bu plan gereği şekilde uygulamaya hazır durumdadır.

P.3.1. Afet ve Acil Durum Birimleri

Tekirdağ İli içerisinde meydana gelebilecek her türlü afetlere karşı gerekli tedbir ve önlemlerin alınması amacıyla İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğünce, İl Afet Acil Yardım Planı hazırlanmıştır.

P.3.2. Sivil Savunma Birimleri

Tekirdağ İli içerisinde meydana gelebilecek her türlü afetlere karşı gerekli tedbir ve önlemlerin alınması amacıyla İl Sivil Savunma Müdürlüğüne, Sivil Savunma icra planı hazırlanmıştır. İl bazında sadece Çorlu ve Malkara İlçelerinde Sivil Savunma personeli bulunmakta olup, diğer tüm İlçelerde Sivil Savunma iş ve işlemleri İlçe Yazı İşleri Müdürlükleri tarafından yürütülmektedir.

P.3.2. Yangın Kontrol ve Önleme Tedbirleri

Bölge içerisinde meydana gelebilecek yangın olaylarında gerekli kontrol ve önleme tedbirlerinin alınmasında, 27/11/2011 tarih ve 2011/12937 sayılı Türkiye Yangından Korunma Yönetmeliği hükümleri uyarınca kamu kurum ve kuruluşlarında gereken tedbirler aldırılmıştır. Tekirdağ kent merkezi içerisinde meydana gelecek yangın olaylarında su kullanma maksadıyla şehir suyu şebekesine bağlı olarak 8 adet yangın hidrantı faal olarak montajlı bulunmakla beraber, gerektiğinde su ihtiyacını karşılayacak 60 ton kapasiteli 1 adet keson su kuyusu (Altınova Kavşak mahallinde) mevcut bulunmaktadır.

Tekirdağ İl bazında, Merkez ve İlçe Belediyeleri bünyesinde, toplam olarak 29 adet itfaiye aracı ve yeterli personeliyle göreve hazır olarak teşkilatlandırılmış durumdadır.

YANGIN ÖNLEYİCİ TEDBİRLER

- İnşai Bakımından Önleyici Tedbirler,
- Tesisat Bakımından Önleyici Tedbirler
- a - Sabit Tesisler b – Yangın İhbar Tesisleri c – Yangın Söndürme Tedbirleri
- Kullanma Bakımından Önleyici Tedbirler başlıklarında tedbirler oluşmaktadır.

P.3.3. İlk Yardım Servisleri

İlimiz ve ilçelerimizde Sağlık Müdürlüğümüze bağlı faaliyet gösteren 112 Acil Sağlık hizmetleri istasyonunda çalışan personel sayısı, Tekirdağ merkezde 78, Çerkezköy 16, Çorlu 15, Hayrabolu 20, Malkara 13, Muratlı 9, Saray 13, Şarköy 12, Marmara Ereğlisi 15 olmak üzere toplam 191 kişi ilk yardım ekibi olarak görevli bulunmaktadır. 2011 Aralık sonu itibarıyla

P.3.4. Afetzedeler ve Mültecilerin Yeniden İskanı

Bölge içerisinde önemli afet olmadığı gibi, bu kapsamda afetzede sayılacak oluşum da bulunmamaktadır. 1980-1990 yılları içerisinde Bulgaristan'dan ülkemize iltica eden Türk vatandaşlarının bölge içerisinde iskan edilmeleri nedeniyle, 10.147 ailenin yerleştirilmesi amacıyla Tekirdağ merkezinde ve Çorlu, Muratlı İlçelerinde 1510 adet konut inşa ettirilmiş olup, bu konutların 400'ü kent merkezinin kuzey bölgesinde, 1000'i Çorlu İlçesinde, 110'u Muratlı İlçesinde inşa edilerek gerekli şartlar kapsamında bu vatandaşlar iskan ettirilmiştir.

İlimiz Saray ilçesi'nde meydana gelen sel felaketi nedeniyle, hak sahibi kabul edilen 5 aile için Bahçeköy ve Güngörmez Köyleri'nde 5 adet afet konutu yapımına başlanmış olup, 2011 yılının ilk çeyreğinde hak sahiplerine teslim edilecektir.

1999 yılında Marmara Bölgesinde meydana gelen depremde oluşan afetzedelerde Bayındırlık İskan Müdürlüğüne müracaatları sonucunda konut kredisi ile ilgili müracaatlar olmuştur.

P.3.5. Tehlikeli ve Zehirli Maddelerin Sınırlararası Taşınımı İçin Alınan Tedbirler

Tekirdağ yerleşim alanı içerisinde taşınması söz konusu olabilen zehirli maddelerin tarım amaçlı kullanılan gübre ve sanayi amaçlı kullanılan kimyevi maddelerden olabileceği görüş ve düşüncesi içerisinde,taşınma esnasında alınacak tedbirlerin 3 aşamada ele alınması esası ile, 1.aşamada ambalajlama ve yükleme, 2.aşamada nakliye, 3.aşamada boşaltma ve kullanma faaliyetleri içerisinde gerekli tedbirlerin alınması, maddeyi kullanan ve nakleden firmalarca alınmakta olup,taşınması önem arz eden tehlikeli ve zararlı maddelerin nakli esnasında,yerel yönetim amirlerinin emir ve direktifleri içerisinde İl Emniyet kurumlarının takip ve kontrolleri kapsamında gerekli tedbirlerin alınması ile nakliye işlemleri yürütülmektedir.

P.3.6. Afetler ve Büyük Endüstriyel Kazalar

Bu durumlarda İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğüne hazırlanan İl Afet Acil Yardım Planı kapsamında hizmet grupları, sivil savunma ekipleri, sağlık ekipleri ve itfaiye teşkilatınca müdahalede bulunacak, gerektiğinde komşu illerden ve ilgili kurumlarda TAEK, Kızılay v.s. yardım istenilecektir.

R. SAĞLIK VE ÇEVRE

R.1. TEMEL SAĞLIK HİZMETLERİ

R.1.1. Sağlık Kurumlarının Dağılımı

Tekirdağ İli Merkezinde ve İlçelerinde hizmet veren sağlık kuruluşları aşağıda belirtilmiştir.

Tablo.r-1 Sağlık kuruluşları

Tekirdağ İli Merkezindeki Sağlık Kuruluşları	Çorlu İlçesindeki Sağlık Kuruluşları
Tekirdağ Devlet Hastanesi	Çorlu Devlet Hastanesi
Tekirdağ İl Sağlık Müdürlüğü	Çorlu Verem Savaş Dispanseri
Tekirdağ Toplum Sağlığı Merkezi	Çorlu Toplum Sağlığı Merkezi
Tekirdağ AÇSAP	Kumyol ASM
Tekirdağ 112	Sağlık ASM
Tekirdağ Verem Savaş Dispanseri	Çobançeşme ASM
Yunusbey ASM	Muhittin ASM

Rüstempaşa ASM	Nusratiye ASM
Çiftlikönü ASM	Fidanlık ASM
Çınarlı ASM	Emlak Konutları ASM
Tepe Değirmenler ASM	Ayşe Ülkü Özen ASM
Aydoğdu ASM	Misinli ASM
Altınova ASM	Sedat Uysalcan ASM
100. Yıl ASM	Yeşiltepe ASM
Değirmenaltı ASM	Havuzlar ASM
Hürriyet ASM	Omurtak ASM
Yavuz ASM	Kıvanç ASM
Hasan Çizen ASM	Reşadiye ASM
Cumhuriyet ASM	Yeni Bağlar ASM
Banarlı ASM	Ulaş ASM
Barbaros ASM	Vakıflar ASM
Kumbağ ASM	Velimeşe ASM
İncik ASM	Çorlu 112
Karacakılavuz ASM	Çırac Bayırı ASM
Özel Yaşam Hastanesi.	Mandıracı ASM
Özel Star Medica Hastanesi	Özel Çorlu Şifa Hastanesi
Namık Kemal Üniversitesi Araş.ve Uyg.Hast	Özel Çorlu Vatan Hastanesi
Özel Trakya Göz Hastanesi	Özel Reyap Hastanesi
Çerkezköy İlçesindeki Sağlık Kuruluşları	Hayrabolu İlçesindeki Sağlık Kuruluşları
Çerkezköy Devlet hastanesi	Hayrabolu Devlet Hastanesi
Çerkezköy Toplum Sağlığı Merkezi	Hayrabolu Toplum Sağlığı Merkezi
İstasyon ASM	Günebakan ASM
Fatih ASM	Saka Hüseyin ASM
Bağlık ASM	Ticaret Borsası ASM
Tepe Emlak ASM	Çerkezmüsellim ASM
Fevzipaşa ASM	Şalgamlı ASM
Gazi Mustafa Kemal Paşa ASM	
Kapaklı Cumhuriyet ASM	
Kapaklı İsmet Paşa ASM	
Kapaklı Yıldızkent ASM	
Kapaklı Atatürk ASM	
Kapaklı Bahçelievler ASM	
Karaağaç ASM	

Kızılpınar ASM	
Veliköy ASM	
Çerkezköy 112	
Özel Çerkezköy Hastanesi	
Özel Optimed Güven Hastanesi	

Malkara İlçesindeki Sağlık Kuruluşları	Marmara Ereğlisi İlçesindeki Sağlık Kuruluşları
Malkara Devlet Hastanesi	Marmara Ereğlisi İlçe Entegre Hastanesi
Malkara Toplum Sağlığı Merkezi	Marmara Ereğlisi Toplum Sağlığı Merkezi
Bademlik ASM	Cedid Ali Paşa ASM
Nihan İlgün ASM	Yeniçiftlik ASM
Ticaret Borsası ASM	Sultanköy ASM
Erenler ASM	
Kozyörük ASM	
Sağlamtaş ASM	

Murath İlçesindeki Sağlık Kuruluşları	Saray İlçesindeki Sağlık Kuruluşları
Muratlı Devlet Hastanesi	Saray Devlet Hastanesi
Muratlı Toplum Sağlığı Merkezi	Saray Toplum Sağlığı Merkezi
Kazımdirik ASM	Pazarcık ASM
Kurtpınar ASM	Sebahat Mehmet Perver ASM
	Ayazpaşa ASM
	Beyazköy ASM
	Büyükyoncalı ASM

Şarköy İlçesindeki Sağlık Kuruluşları	
Şarköy Devlet Hastanesi	
Şarköy Toplum Sağlığı Merkezi	
Cumhuriyet ASM	
Selahattin Arslan ASM	

Hoşköy ASM	
Mürefte ASM	

Tekirdağ İli Sağlık Kurumlarında Çalışan Personel Durumu

İlimizde 2011 yılında toplam 3.093 personel görev yapmıştır. Personelin kurumlara ve hizmet sınıflarına dağılımı, personel başına düşen nüfus ve yıllara göre sağlık personelinin durumu aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Yıl	Sağ. Müd.	Hastane	Aile Hek.	Aile S.E.	V.S. D.	Ketem	Açsap	Halk Sağ.L.	Acil Yardım	TSM	ADS Mer	Toplam
2011	147	1832	207	129	20	8	9	19	119	471	132	3.093

Tablo r.2 Personelin Kurumlara Göre Dağılımı 2011

SINIF YIL	S.H.S.	T.H.S.	G.İ.H.S.	DİN H.S.	Y.H.S.	Avukatlık Hiz.Sınıfı	İşçi	TOPLAM
2011	2630	29	182	2	216	1	33	3093

Tablo r.3 Personelin Hizmet Sınıflarına Göre Dağılımı 2011. Kaynak: İl Sağlık Müdürlüğü

	SAYI	PERSONEL BAŞINA DÜŞEN NÜFUS
Uzman Hekim	277	2881
Pratisyen Hekim	140	5701
Dış Hekimi	102	7825
Sağlık Teknisyeni	587	1360
Hemşire	756	1056
Ebe	388	2057
Aile Hekimi	207	3856
Aile Sağ.Elemanı	129	6187

Tablo r.4 Personel Başına Düşen Nüfus Kaynak: İl Sağlık Müdürlüğü

YILLAR	2002	2003	2004	2009	2011
Uzman Hekim	155	161	217	223	225
Pratisyen Hekim	239	246	261	264	282
Diş Hekimi	24	22	32	31	34
Sağlık Teknisyeni	264	264	315	313	378
Hemşire	461	468	571	557	634
Ebe	378	377	406	412	479
Toplam	1.521	1.538	1.802	1.800	2.032

Tablo.r-5. Sağlık Çalışanlar listesi

Tekirdağ İli 2011 yılı Yataklı Tedavi Kurumlarının çalışmaları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Sağlık Bakanlığı'na Bağlı Hastaneler

	TEKİRDAĞ DEVLET HASTANESİ	ÇORLU DEVLET HASTANE Sİ	MALKARA DEVLET HASTANESİ	HAYRAB OLU DEVLET HASTAN ESİ	SARAY DEVLE T HASTA NESİ	ŞARKÖY DEVLET HASTANESİ	ÇERKEZKÖY DEVLET HASTANESİ	MURATLI DEVLET HASTANESİ	TOPLAM	
HASTA YATAĞI	400	242	80	25	75	25	137	25	1009	
AYAKTAN MUAYENE EDİLEN	806679	708986	133496	97629	10319 3	115470	480961	105466	2551880	
TOPLAM	TABUR CU OLAN	25481	14612	2029	622	2319	1468	6895	1397	54823
	ÖLEN	624	188	6	16	29	2	56	0	921

	YATILAN GÜN SAYISI	101758	60272	5087	1589	8987	3102	30720	2436	213951
AMELİYATLAR	A	395	136	28	0	1	0	60	0	620
	B	2701	1718	340	0	19	5	580	65	5428
	C	4010	1747	452	99	270	30	1615	81	8304
	D	4366	3310	280	27	132	79	1035	402	9631
	E	7306	4903	353	210	448	186	1141	51	14598
DOĞUMLAR	NORMAL	1147	732	172	27	116	20	735	10	2959
	MÜDAHELELİ	8	9	2	0	2	0	0	0	21
	SEZERYAN	1260	929	106	1	91	9	478	32	2906
HASTANIN ORTALAMA KALIŞ GÜN SAYISI		4	4	2	2	2	2	4	2	4
YATAK DOLULUK ORANI		69,5	68,2	17,4	17,4	34,0	34,0	17,4	26,7	58,1

Tablo r.5.1 Yataklı Tedavi Kurumları Çalışmaları (Kamu-Özel) Kaynak: İl Sağlık Müdürlüğü

Sağlık Bakanlığı'na Bağlı Hastaneler ve Diğer Kamu Hastaneleri

		NKÜ ARAŞTIRMA VE UYGULAMA HASTANESİ						TOPLAM
HASTA YATAĞI		59						59
AYAKTAN MUAYENE EDİLEN		84041						54041
TOPLAM	TABURCU OLAN	717						717
	ÖLEN	0						0
	YATILAN GÜN SAYISI	4117						4117
TİPİ	A	5						5
	B	0						0

	C	192						192
	D	279414						414
	E	375						375
DOĞUMLAR	NORMAL	0						0
	MÜDAHELELİ	0						0
	SEZERYAN	4						0
HASTANIN ORTALAMA KALIŞ GÜN SAYISI		5						5
YATAK DOLULUK ORANI		19,1						19,1

Özel Hastaneler

		ÖZEL TREKİRDAĞ YAŞAM HASTANESİ	ÖZEL STAR MEDİCA HASTANESİ	ÖZEL TRAKYA GÖZ HASTANESİ	ÖZEL ÇORLU ŞİFA HASTANESİ	ÖZEL ÇORLU VATAN HASTANESİ	ÖZEL ÇERKEZKÖY HASTANESİ	ÖZEL OPTİMED GÜVEN HASTANESİ	TOPLAM
HASTA YATAĞI		35	32	10	54	28	22	44	225
AYAKTAN MUAYENE EDİLEN		69758	30245	26013	73166	31417	90840	133106	454686
TOPLAM	TABURCU OLAN	2003	794	1535	5837	2768	3025	6616	22578
	ÖLEN	49	14	0	161	3	0	78	305
	YATILAN GÜN SAYISI	4349	1527	1535	15481	3459	3881	10694	40926
TLAR	A	383	297	0	414	94	26	105	1319
	B	424	153	1051	287	281	409	983	3588

	C	410	0	111	727	657	228	1848	3981
	D	258	61	373	490	176	159	1140	2657
	E	31	0	0	143	36	219	1337	1766
DOĞUMLAR	NORMAL	41	15	0	52	143	392	701	1344
	MÜDAHELELİ	0	0	0	0	0	0	10	10
	SEZERYAN	287	58	0	239	983	742	618	2927
HASTANIN ORTALAMA KALIŞ GÜN SAYISI		2	2	0	3	1	1	2	2
YATAK DOLULUK ORANI		34,0	13,1	0	78,5	33,8	48,3	66,6	49,8

Tablo r.5.2 Yataklı Tedavi Kurumları Çalışmaları (Kamu-Özel) Kaynak: İl Sağlık Müdürlüğü

İlimizde Sağlık Kuruluşlarında bulunan ambulans sayıları;

TEKİRDAĞ MERKEZ	1	Sağlık Müdürlüğü 112 Acil (Tekirdağ 11)
	2	Sağlık Müdürlüğü 112 Acil (Tekirdağ 12)
	3	Sağlık Müdürlüğü 112 Acil (Tekirdağ 13)
	4	Sağlık Müdürlüğü 112 Acil
	5	Devlet Hastanesi
	6	Devlet Hastanesi
ÇORLU	7	Sağlık Müdürlüğü 112 Acil (Çorlu 11)
	8	Çorlu Devlet Hastanesi (Çorlu 12)
	9	Çorlu Devlet Hastanesi

	10	Çorlu Sağlık Grup Başkanlığı
ÇERKEZKÖY	11	Sağlık Müdürlüğü 112 Acil (Ç.köy 11)
	12	Çerkezköy Devlet Hastanesi
SARAY	13	Sağlık Müdürlüğü (Saray 112)
	14	Sağlık Müdürlüğü (Saray Devlet Hast.)
M. EREĞLİSİ	15	Sağlık Müdürlüğü (Marmaraereğlisi 112)
MALKARA	16	Sağlık Müdürlüğü (Malkara 112)
	17	Sağlık Müdürlüğü (Malkara Devlet Hast.)
HAYRABOLU	18	Sağlık Müdürlüğü (Hayrabolu 112)
	19	Sağlık Müdürlüğü (Hayrabolu Devlet Hast.)
ŞARKÖY	20	Sağlık Müdürlüğü (Şarköy 112)
	21	Devlet Hastanesi
MURATLI	22	Muratlı Devlet Hastanesi
	23	Muratlı Devlet Hastanesi

ANKARADA	24	Sağlık Müdürlüğü (Hayrabolu Devlet Hast.)
ANKARADA	25	Sağlık Müdürlüğü 112 Acil (Yedek)

Tablo.r-6.Ambulans Sayısı Kaynak: İl Sağlık Müdürlüğü

Toplam 41 ambulans fiili olarak 24 adet ambulans görev yapmakta olup 1 adet kar paletli ambulans bulunmaktadır.

R.1.2. Bulaşıcı Hastalıklar

2011 yılında görülen bulaşıcı hastalıkların aylara göre dağılımı aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

HASTALIK LAR	OCAK		ŞUBAT		MART		NİSAN		MAYIS		HAZİRAN		TEMMUZ		AĞUSTOS		EYLÜL		EKİM		KASIM		ARALIK		TOPLAM		
	V	Ö	V	Ö	V	Ö	V	Ö	V	Ö	V	Ö	V	Ö	V	Ö	V	Ö	V	Ö	V	Ö	V	Ö	V	Ö	
AKUT KANLI İSHAL			1										3						1							5	
ENFLUEN ZA																											

KIZAMIK (OLASI)			2	3	4	5									14
TİFO															
PARATİF O															
A DİZANTE Rİ															
HEPATİT-A	2	1	1	1		1	1	1	1	3	1	4		17	
HEPATİT-B	11	8	6	9	3	10	2	1	4	6	4	10		74	
KUD.Ş.ISI.	67	81	100	95	121	125	174	47	90	70	52	120		1142	
BRUSELL OSİS	2	6	8	10	6	8	6	1	7	4	3	8		69	
ŞARBON															
M.MENEN JİT															
SITMA															
KABAKU LAK															
SİFİLİZ		3			1		2		1	4	1	2		14	
TİFÜS															
BOĞMAC A (OLASI)		3		1			2							6	
HEPATİT C	1	2	2	1	1		1		1	2		1		12	
KIZAMIK ÇIK					1									1	
KIZAMIK ÇIK OLASI				1	2	1								4	
AFP															
AIDS															
TOPLAM	83	105	119	121	139	150	191	50	104	90	61	145	1358		

Tablo r.-7. Görülen Bulaşıcı Hastalıklar 2011. Kaynak: İl Sağlık Müdürlüğü

R.1.2.1. İçme ve Kullanma Suları

Tekirdağ İlinde 2011 yılında sağlık kurum ve kuruluşlarınca yapılan çalışmalarda 2936 adet su numunesi alınarak İlimiz Halk Sağlığı Laboratuvarında analiz edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre;

- Kimyasal analize alınan 813 adet su numunesininin 768 adedi temiz, 45 adedi kirli bulunmuştur.
- Bakteriyolojik analize alınan 2123 adet su numunesininin 1409 adedi temiz, 714 adedi kirli bulunmuştur.

R.1.2.2. Denizler

İlimiz sınırları dahilinde denizlerde ve iç sularda (göletler) su ürünleri koruma ve kontrol hizmetleriyle ilgili denetimler, 1380 sayılı Su ürünleri Kanunu, bu kanunun bazı maddelerini tadil eden 3288 sayılı Kanun ve bunlara bağlı yönetmelik ile her yıl yeniden hazırlanan sirküler hükümleri çerçevesinde sürdürülmektedir.

Tekirdağ İlinde Sağlık Müdürlüğünce 24 ayrı noktadan deniz suyu numunesi alınarak Halk Sağlığı Laboratuvarında analizleri rutin olarak yapılmaktadır. Deniz suyu numunesi alınan bölgeler şunlardır;

1	TEKİRDAĞ	MERKEZ	Kumbağ Balıkçı Bar. Yanı Halk Plajı
2	TEKİRDAĞ	MERKEZ	Kumbağ Halk Plajı
3	TEKİRDAĞ	MERKEZ	Kumbağ Tarım Bak Kampı
4	TEKİRDAĞ	MERKEZ	Kumbağ Askeri Kampı
5	TEKİRDAĞ	MERKEZ	Barbaros Topağaç Halk Plajı
6	TEKİRDAĞ	MERKEZ	Altınova Halk Plajı
7	TEKİRDAĞ	MERKEZ	Tekirdağ Dereağzı Halk Plajı
8	TEKİRDAĞ	MERKEZ	Tekirdağ Değirmenaltı Halk Plajı
9	TEKİRDAĞ	MERKEZ	Tekirdağ Salat Yağ Fabrikası Çamlık Plajı
10	TEKİRDAĞ	YENİÇİFTLİK	Yeniçiftlik Halk Plajı
11	TEKİRDAĞ	M. EREĞLİSİ	Marmara Ereğlisi Kaptan 2 Önü Plaj
12	TEKİRDAĞ	M. EREĞLİSİ	Marmara Ereğlisi Vakıflar Kampı
13	TEKİRDAĞ	M. EREĞLİSİ	Marmara Ereğlisi Halk Plajı
14	TEKİRDAĞ	M.EREĞLİSİ	Marmara Ereğlisi Sultanköy Halk Plajı
15	TEKİRDAĞ	ŞARKÖY (M)	Belediye Plajı
16	TEKİRDAĞ	ŞARKÖY (M)	Kaymakamlık Evi Önü
17	TEKİRDAĞ	ŞARKÖY (M)	SSK Evleri Önü
18	TEKİRDAĞ	ŞARKÖY (M)	Marmara Evleri Önü
19	TEKİRDAĞ	ŞARKÖY	Hoşköy Sağlık Ocağı Önü
20	TEKİRDAĞ	ŞARKÖY	Mürefte Belediye Plajı

21	TEKİRDAĞ	ŞARKÖY	Eriklice Köyü Halk Plajı
22	TEKİRDAĞ	ŞARKÖY	Şarköy Sigorta Evleri Önü
23	TEKİRDAĞ	ŞARKÖY	Uçmaktdere Halk Plajı
24	TEKİRDAĞ	SARAY	Kastro Halk Plajı

Tekirdağ İlinde, sağlık kurum ve kuruluşlarınca 2011 yılı içerisinde toplam 192 adet deniz suyu numunesi alınmış ve 182 adedi temiz, 10 adedi kirli bulunmuştur.

AYLAR	ALINAN NUMUNE SAYISI	UYGUN OLAN	UYGUN OLMAYAN
OCAK			
ŞUBAT			
MART			
NİSAN			
MAYIS	24	24	0
HAZİRAN	48	47	1
TEMMUZ	48	45	3
AĞUSTOS	48	44	4
EYLÜL	24	22	2
EKİM			
KASIM			
ARALIK			
TOPLAM	192	182	10

Tablo r.-8. 2011 Yılı İçerisinde Alınan Deniz Suyu Numuneleri Kaynak: İl Sağlık Müdürlüğü

Kaynak: İl Sağlık Müdürlüğü

R.1.3. Gıda Hijyeni

İl Sağlık Müdürlüğü Halk Sağlığı Laboratuvarı tarafından gıdaların gıda maddeleri tüzüğüne uygunluk durumu kimyasal ve bakteriyolojik açıdan incelenmektedir. Bu numuneler İl Tarım Müdürlüğü ekipleri tarafından alınmaktadır.

Bu konu ile ilgili çalışmalar İl Tarım Müdürlüğü tarafından devam etmektedir.

R.1.4. Aşılama Çalışmaları

Genişletilmiş Bağışıklama Programı

A. Aşı Uygulamaları

Aşı Takvimi:

1. Bir Yaş Altı (0-11 ay 29 günlük) Bebeklere;
 - Doğumda (ilk 72 saat içinde)**
Hepatit-B 1
 - 1.ayın bitiminde (4 haftalık)**
Hepatit-B 2
 - **2.ayın bitiminde (8 haftalık)**
BCG_ DaBT-IPA-Hib1_ KPA1
 - **4.ayın bitiminde (16 haftalık)**
DaBT-IPA-Hib2_ KPA 2
 - **6.ayın bitiminde (24 haftalık)**
DaBT-IPA-Hib3_ KPA 3_Hepatit-B 3_OPA 1
 - **12.ayın bitiminde (52 haftalık)**
KKK_ KPA R
2. Rapel Dozlar
 - **18-24 aylık (DaBT-IPA-Hib R_OPA 2)**
(DaBT-IPA-Hib-3'den 1 yıl sonra)
3. Okul Aşılamaları
 - **İlköğretim 1.sınıfta**
KKK – DaBT-IPA (difteri,aselüler boğmaca,tetanoz,inaktif polio aşısı)
 - **İlköğretim 8.sınıfta**
Erişkin Tipi Difteri_Tetanoz

GENİŞLETİLMİŞ BAĞIŞIKLAMA PROGRAMI

Bağışıklama hizmetleri, bebekleri, çocukları ya da erişkinleri enfeksiyona yakalanma riskinin en yüksek olduğu dönemden önce aşılıyarak bu hastalıklara yakalanmalarını önlemek amacı ile yürütülen önemli bir temel sağlık hizmetidir.

Geniştirilmiş Bağışıklama Programı (GBP), Boğmaca, Difteri, Tetanoz, Kızamık, Kızamıkçık, Kabakulak, Tüberküloz, Poliomyelit, Hepatit B, Hemofilus influenza tip b'ye bağlı hastalıklar ile Streptokokus pnömoniya'ya bağlı invaziv pnömokokal hastalıkların morbidite ve mortalitesini azaltarak, bu hastalıkları kontrol altına almak ve hatta tamamen ortadan kaldırmak amacı ile hassas yaş gruplarına enfeksiyona yakalanmalarından önce ulaşılabilir bağışıklanmalarını sağlamak için yapılan aşılama hizmetlerini içerir.

Temel amaç; doğan her bebeğin aşı takvimine uygun olarak yukarıda sayılan hastalıklara karşı bağışık kılınmasıdır. Genişletilmiş deyimini ise aşısız veya eksik aşıli bebek ve çocukların tespit edildiği anda aşılmasının sağlanması ve bu uygulamanın ülke genelinde her yerde eşit olarak yapılması anlamını vurgulamak için kullanılmaktadır.

GBP akademisyenlerden oluşan Bağışıklama Danışma Kurulu'nun (BDK) bilimsel desteği ve önerileri doğrultusunda yürütülmektedir. BDK yılda en az iki kez toplanarak güncel gelişmeleri görüşmekte ve önerilerde bulunmaktadır.

GBP HEDEFLERİ:

- Her bir antijen için etkinliği korunmuş aşı ile ülke genelinde %95 aşılama hızına ulaşmak ve devamlılığını sağlamak,
- 12–23 aylık bebeklerin %90'ını tam aşıli hale getirmek,
- 5 yaş altı (0–59 aylık) aşısız ya da eksik aşıli çocukları tespit edip aşılama,
- Okul çağı çocuklarının rapel aşılarını tamamlamak,
- Tespit edilen tüm gebelere uygun tetanoz difteri aşısı dozunu uygulamak,
- Ülkenin poliomyelitten arındırılmış durumunu sürdürmek,
- Maternal ve Neonatal Tetanozu elimine etmek,
- 2011 yılına kadar yerli kızamık virüsünü elimine etmek,
- Kızamıkçık ve Konjenital Rubella Sendromunu kontrol altına almak,
- Difteri, Boğmaca, Hepatit-B, Tüberküloz, Kabakulak ve Hemofilus influenza tip b'ye bağlı hastalıkları ve Streptokokus pnömoniya'ya bağlı invaziv pnömokokal hastalıkları kontrol altına almak,
- Aşı güvenliğini sürdürmek,
- Kayıt bildirim sistemini güçlendirmek,
- Toplumun katılımını sağlamak olarak belirlenmiştir.

Tam aşıli çocuk; 1'er doz BCG ve KKK, 3'er doz DaBT/DBT, Polio, Hep B, Hib aşılarının tamamını almış çocuk olarak tanımlanmaktadır.

Bu hedeflere ulaşmak için aşılama hizmetleri herkese ulaşabilecek şekilde rutin hizmetler içinde sunulmalı, gerekli durumlarda hızlandırma (sabit ve gezici ekipler oluşturarak), yerel aşı günleri, kampanya gibi destekleyici aktiviteler yapılmalıdır. Biriken duyarlı nüfusları koruma kapsamına almak (özellikle poliomyelit ve kızamıkta) ve salgını önlemek için duyarlı yaş gruplarında yakalama (catch-up) ya da takip (follow-up) gibi ek aşılama programları yürütülmelidir.

A-) AŞI TAKVİMİ:

1) Cocukluk Dönemi Aşılama Takvimi

A) Okul Öncesi Aşılama:

• Doğumda (İlk 72 saat içinde)	Hep B–1
• 1. Ayın bitiminde (4 haftalık)	Hep B–2
• 2. Ayın bitiminde (8 haftalık)	DaBT-İPA-Hib–1, BCG, KPA
• 4. Ayın bitiminde (16 haftalık)	DaBT-İPA-Hib–2, KPA

- 6. Ayın bitiminde (24 haftalık) DaBT-İPA-Hib-3, OPA, Hep B-3, KPA
- 12. Ayın bitiminde (52 haftalık) KKK, KPA
- Rapel doz (18-24 aylık) DaBT-İPA-Hib-R, OPA
(DaBT-İPA-Hib-3'den 1 yıl sonra)

B) Okul Aşılama ları:

- İlköğretim 1. sınıfta DaBT-İPA , KKK
- İlköğretim 8. sınıfta Td

	Doğumda	1. Ayın sonu	2. Ayın sonu	4. Ayın sonu	6. Ayın sonu	12. Ay	18-24 ay	İlköğretim 1.sınıf	İlköğretim 8.sınıf
Hep-B	I	II			III				
BCG			I						
DaBT-İPA-Hib			I	II	III		R		
KPA			I	II	III	R			
KKK						I		R	
DaBT-İPA								R	
OPA					I		II		
Td									R

Tablo r.10 Çocukluk Çağı Aşı Takvimi Kaynak: İl Sağlık Müdürlüğü

Hep-B: Hepatit B Aşısı

BCG: Bacille Calmette-Guerin Aşısı

DaBT-İPA-Hib: Difteri, aselüler Boğmaca, Tetanoz, İnaktif Polio, Hemofilus influenza tip b Aşısı (Beşli Karma Aşı)

KKK: Kızamık, Kızamıkçık, Kabakulak Aşısı

DaBT-İPA: Difteri, aselüler Boğmaca, Tetanoz, İnaktif Polio Aşısı (Dörtlü Karma Aşı)

OPA: Oral Polio Aşısı

Td: Erişkin Tipi Difteri-Tetanoz Aşısı

KPA: Konjuge Pnömonokok Aşısı

R: Rapel (Pekiştirme)

2) 1 Yaş Üstü Hiç Aşılammamış Çocuklarda Aşılama Şeması

ppd: pürifiye protein derivesi
TCT: Tüberkulin Cilt Testi

B) 6 yaş üzerinde ve daha önce hiç aşılanmamış çocuklarda aşılama şeması (72 ay ve üzeri):

İlk karşılaşma	Td, OPA, Hep B, KKK
İlk karşılaşmadan 1 ay sonra	Td, OPA, Hep B, KKK
İlk karşılaşmadan 8 ay sonra	Td, OPA, Hep B

Aşı takviminde belirtilen aralıklara göre aşıları tamamlanamamış çocuklarda önceki aşı dozlarının tekrar yapılmasına gerek yoktur. Aradan uzun bir süre geçmiş olsa bile, aşılamaya bırakılan yerden devam edilir, eksik aşı çocuk saptandığında yaşına uygun olarak yukarıdaki şemalara göre aşıları tamamlanır.

3- Doğurganlık Çağı Kadın/Gebe Aşılamaları

Doğurganlık Çağı (15- 49 Yaş) /Gebe Kadınlardaki Tetanoz Aşı Takvimi

	Uygulama zamanı	Koruma süresi
Td 1	Gebeliğin 4. ayında - İlk karşılaşmada	Yok
Td 2	Td 1'den en az 4 hafta son	1-3 yıl

	ra	
Td 3	Td 2'den en az 6 ay sonra	5 yıl
Td 4	Td 3'den en az 1 yıl sonra ya da bir sonraki gebelikte	10 yıl
Td 5	Td 4'den en az 1 yıl sonra ya da bir sonraki gebelikte	Doğurganlık çağı boyunca

Tablo r.11 Kadınlarda Aşı Takvimi

Hiç aşılanmamış gebelerin en az iki doz Td aşısı almaları sağlanmalıdır. İkinci doz doğumdan en az iki hafta önce tamamlanmalıdır. Yeterli süre sağlanamadıysa tek doz Td almış gebenin ve bebeğinin tetanoz hastalığı açısından risk altında olduğu dikkate alınmalıdır. Temiz doğum şartlarının sağlanması ve bebeğin göbek bakımının doğru yapılması daha da önem kazanmaktadır.

Kayıtlı tetanoz toksoid dozu olanlar: GBP kapsamında 1980 yılı ve sonrasında doğan kişilerin büyük bölümüne erken çocukluk döneminde veya okul çağında tetanoz aşısı uygulaması yapılmış ve bu çocukların bir kısmı doğurganlık çağına ulaşmıştır. 1980'den sonra doğan kadınların aşı kayıtlarının bulunması durumunda, uygun aralıklarla yapılmış en az 3 doz DBT/Td/TT, doğurganlık çağına yapılmış 2 doz TT/Td dozu yerine sayılır ve aşı takvimine kalındığı yerden devam edilir.

B-) AŞI UYGULAMALARINDA GENEL KURALLAR:

- Sağlık kurumuna herhangi bir nedenle başvuran başta bebek, çocuk ve gebeler olmak üzere tüm bireylerin aşılanma durumu kontrol edilmeli, aşı takvimine göre aşılanması gerekenler ve eksik aşıları tespit edilip aşılamak için her fırsat değerlendirilmelidir. Kaçırılmış fırsatlar en aza indirilmelidir.
- Sağlık kurumlarında aşı günü uygulaması yapılmamalı, her gün aşı yapılmalıdır.
- Aşı uygulamalarından önce enjektör, aşı ve varsa sulandırıcı üzerindeki etiketi ve son kullanma tarihi (Exp/ED: Expiry date) kontrol edilmeli, etiketi olmayan ya da son kullanma tarihi geçmiş aşılar, sulandırıcılar ve enjektörler kullanılmamalıdır.
- Miadı (kullanım süresi) önce dolacak veya son kullanma tarihi en yakın olan aşı ilk önce kullanılmalıdır.
- Açılan çoklu aşı flakonlarına açılış tarih ve saati yazılmalıdır.
- Kullanıma hazır enjektörlü aşılar hariç, her aşı için ayrı ve steril bir enjektör kullanılmalıdır.
- Birden fazla aşı aynı anda yapılabilir. BCG, OPA, DaBT-İPA-Hib, KKK, Hepatit B ve KPA aşılarının aynı gün yapılmasında bir sakınca yoktur. Ayrı ayrı enjektörler ile farklı ekstremitelerden yapılır. Aynı ekstremiteden farklı aşıların uygulanması zorunlu ise iki aşının uygulanma bölgesi arasında en az 2 cm mesafe olmalıdır.

- DaBT-İPA-Hib beşli karma aşısı dışındaki aşilar aynı enjektörde karıştırılmaz. Beşli karma aşıda ise aynı ambalajda bulunan liyofilize Hib aşısı sıvı formda olan DaBT-İPA ile sulandırıldıktan sonra kullanılır.
- 12 aya kadar bebeklerde, intramuskuler uygulama için uyluğun orta veya üst 1/3 kısmında vastus lateralis kasının ön yan bölümü kullanılır.
- Aşılamada iki doz arasında olması gereken en az süreler mutlaka uyulmalıdır. Bırakılması gereken en az süreye uyulmadığında yapılan doz geçersiz sayılır ve uygun süre sonra tekrarlanır.
- Aşı takviminde belirtilen uygulama zamanları ve uygulama aralıklarına uymak esastır. Ancak zorunlu hallerde aşağıda belirtilen en az süreler kullanılabilir;
 - DaBT-İPA-Hib aşısının 1. ile 2. ve 2. ile 3. dozları arasındaki süre en az 4 hafta olmalıdır. Aynı aşının 3. dozu ile rapel dozu arasındaki süre ise en az 6 ay olmalıdır.
 - Kızamık antijeni içeren iki aşı arasında en az 4 hafta süre olmalıdır.
 - Hepatit B'nin 1. ve 2. dozu arasında en az 4 hafta, 2. ve 3. dozu arasında en az 8 hafta olmalı, ayrıca 3. doz 1. dozdan en az 16 hafta sonra uygulanmalıdır. Asıl olan 0-1-6 şemasıdır.
 - KPA için; 12. aydan küçük çocuklarda, 1. ve 2. dozlar ile 2. ve 3. dozlar arasında bırakılması gereken en az süre 4 hafta olmalıdır. Son doz ile pekiştirme dozu arasında en az süre 4 ay olmalıdır (pekiştirme dozu 12. aydan önce yapılmamalıdır).
- Kural olarak parenteral (enjeksiyonla) uygulanan iki canlı viral aşı aynı anda uygulanabilir, aynı anda uygulanamayacaksa aralarında en az 4 hafta süre bırakılması gerekir. Takvimimizde yer alan canlı aşılarından OPA ile diğer canlı aşilar arasında süre bırakılması gerekmez. Kızamık hastalığı ya da aşısı sonrası lenfopeni (t lenfosit azalması) oluşma olasılığı nedeniyle, hücresel bağışıklık yetersiz kalabileceğinden Kızamık içeren aşilar sonrası BCG uygulanmasında 4 haftalık bir süre bırakmak gerekir. BCG'nin önce uygulandığı durumda ise Kızamık içeren aşiların uygulanması için süre bırakmaya gerek yoktur.
- Canlı virüs aşiları Tüberkülin Cilt Testini (TCT) bozabilir, bu nedenle ppd uygulaması Kızamık içeren aşilar ile aynı günde veya 4-6 hafta sonra yapılmalıdır.
- Aşılama öncesi aşı kontrendikasyonları mutlaka sorgulanmalıdır.
- DaBT-İPA-Hib aşısı için üst yaş sınırı 6 yaştır (72 ay).
- Tetanoz toksoidi (TT) yerine Td aşısı uygulaması ile çocukluk çağındaki difteri aşılamasının rapel dozu yapılmakta, aynı zamanda daha önceden bağışıklanmamış ve difteriye hassas olan kişilerin bağışıklanmasına fırsat sağlanmaktadır. Gebelik dahil TT uygulanması gereken her durumda Td aşısı uygulanmalıdır.
- Herhangi bir yaş grubunda Hepatit B aşılaması yapılmadan önce Hepatit B'ye yönelik serolojik inceleme yapılmasına gerek yoktur.
- Hepatit B aşısı doğumdan sonra en geç ilk 72 saat (tercihen ilk 24 saat) içinde uygulanmalıdır.

- Taşıyıcı olduğu bilinen anneden doğan bebeklere doğumdan sonraki ilk 12 saat içinde Hepatit B aşısı uygulanmalı, ayrıca doğumda aşı ile birlikte Hepatit B immun globulini de yapılmalıdır.
- Doğum ağırlığı 2000 gr'ın üzerindeki bebeklerde Hepatit B aşılama şeması aynen uygulanmalıdır.
2000 gr'ın altında doğum ağırlığı olan bebeklerde ise aşağıdaki şekilde uygulanmalıdır:
 - a) Anne Hepatit B taşıyıcısı ise veya taşıyıcılık durumu bilinmiyorsa doğumdan sonraki ilk 12 saat içinde ilk doz yapılır, daha sonra 1., 2. ve 12. aylarda aşı tekrarlanır (toplam 4 doz uygulanır).
 - b) Anne Hepatit B taşıyıcısı değilse, bebek 2000 gr'a ulaştığında veya 1. ayın sonunda ilk doz yapılır, ilk dozdan 1 ay ve 6 ay sonra aşı tekrarlanır (toplam 3 doz uygulanır).
- BCG aşısı doğumdan itibaren yapılabilir, ancak uygulama kolaylığı, daha az komplikasyon olması ve immünitenin daha kuvvetli gelişmesi için 2 ayı doldurduğunda uygulanmalıdır.
- BCG aşısı, 3. aydan sonra yapılacaksa ppd ile TCT yapıldıktan sonra sonucuna göre uygulanır.
- BCG aşılması ile ilgili olarak;
 - Kayıtlara göre BCG yapıldığı bilinen çocuklarda (skar görülsün veya görülmesin) ve BCG skarı bulunan çocuklarda herhangi bir yaşta kontrol amacıyla TCT yapılmasına gerek yoktur ve bunun sonucuna göre BCG uygulaması gerekli değildir.
 - 6 yaş üzerinde hiç aşılanmamış çocukta BCG gerekli değildir.
 - 6 yaş altında BCG yapılmamış olan çocukta TCT sonucuna göre gerekiyorsa BCG uygulanır.
- OPA yapıldıktan sonra, çocuğun beslenmesinin sınırlandırılmasına gerek yoktur. Anne sütü rahatlıkla verilebilir.
- İshali olan çocuğa OPA uygulanabilir, ancak 4 hafta sonra fazladan bir doz daha yapılır.
- Genel ilke olarak gebelikte canlı aşılar yapılmamalıdır, ancak risk-yarar durumu (Kuduz aşısı gibi) göz önüne alınarak duruma göre karar verilmelidir.
- Her ne kadar kızamıkçık aşısına bağlı fetal anomaliye dair bir kanıt olmasa da, kızamıkçık veya KKK aşısı alanlar 4 hafta süre ile gebelikten korunmalıdır. Kızamıkçık aşılması öncesi gebelik testi yapmaya gerek yoktur, gebe olup olmadığı sorularak aşı yapılmasına karar verilir.
- Erişkinlerde Td aşılması konusunda;
 - Daha önce aşılanma durumu bilinmeyen tüm yetişkinlerin 3 doz Td aşısı ile aşılanarak primer immünizasyonlarının tamamlanması gerekmektedir (birinci doz ile ikinci doz arasında 1 ay, ikinci doz ile üçüncü doz arasında 6 ay). 1980'den sonra doğanların aşı kayıtlarının bulunması durumunda, uygun aralıklarla yapılmış 3 doz Tetanoz içeren aşı almış olanlar 2 doz Tetanoz aşısı almış kabul edilerek aşılanmalarına kaldığı dozdan devam edilir.

- Önceki aşılama durumu bilinmeyen gebelerin de ilk karşılaşmada; 1 ay ara ile en az iki doz Td aşısı almaları sağlanmalı, 3. doz Td aşısı primer seriyi tamamlamak üzere 2. dozdan 6 ay sonra yapılmalıdır.
 - Primer serisi tamamlanmış tüm yetişkinlere 10 yılda bir Td aşısı yapılmalıdır.
 - Primer serisi tamamlandığı aşı kayıtlarından anlaşılan bir kadına gebe kaldığında; Maternal ve Neonatal Tetanoz Eliminasyon Programına uygun olarak 1 doz Td, sonraki gebeliğinde de 1 doz Td yapılarak 5 doz Td şeması tamamlanır (Yüksek Riskli Bölgeler dışındaki bölgelerde).
 - Doğurganlık çağında (15–49 yaş) 5 doz Td almış olan kadınların da 10 yıl aralıklarla Td aşılmasına devam edilir.
- Ailelere, uygulanan aşı, aşının gerekliliği, bir sonraki aşı için gelmeleri gereken zaman ve olası yan etkileri hakkında bilgi verilmelidir.
 - Aşılanan her kişiye mutlaka aşı kartı verilmelidir.
 - Aşı uygulaması kadar aşılama faaliyetleri sırasında ortaya çıkan tıbbi atıkların uygun şekilde uzaklaştırılması da önemlidir. Bu nedenle aşı uygulaması yapılan her ortamda Enjektör Güvenli Atık Kutusu da kullanılmalıdır.

AŞI	YAŞ GRUPLARINA GÖRE YAPILAN AŞI DOZLARI							TOPLAM
	Uygulama	0 YAŞ (0-11 ay)	1 YAŞ (12-23 ay)	2-4 YAŞ (24-59 ay)	5-9 YAŞ	10-14 YAŞ	15 YAŞ ve Üzeri	
DaBT- İPA-Hib AŞISI	I	11122	4	7	2			11135
	II	11085	8	9	1			11103
	III	11144	13	10				11167
	R		11441	76	4			11521
TOPLAM								44926

KONJUG E PNÖMOK OK AŞISI (KPA)	I	11117	3	3				11123
	II	11119	10	4				11133
	III	11192	9	2				11203
	R		11262	6				11268
TOPLAM								44727

TEKİRDAĞ İL ÇEVRE
DURUM RAPORU
2011

POLİO	1-	11137	14	12	3			11166
	R		11437	78	11040		1253	23808
TOPLAM							34974	

KIZAMIK KIZAMIK ÇIK KABAKUL AK AŞISI (KKK)	I		11288	34	2			11324
	R				21424		1	21425
TOPLAM								32749

PPD	97	55	140	289	160	658	1399
-----	----	----	-----	-----	-----	-----	-------------

BCG AŞISI	11143	9	14	9			11175
-----------	-------	---	----	---	--	--	--------------

HEPATİT- B AŞISI	I	10386	3	18	51	14	1324	11796
	II	10857	8	6	27	18	885	11801
	III	11145	14	16	37	20	1646	12878
TOPLAM								36475

KIZAMIKÇIK AŞISI								
Okul Td AŞISI				10994	21643			32637
DaBT-IPA				253				253
DİĞER Td	1	1	22	406	792	21323		22545
15-49 YAŞ	GEBE				GEBE DEĞİL			AH /

KADIN Td AŞISI				TSM
	Td1	7569	1314	8883
	Td2	7161	479	7640
	Td3	1271	2133	3404
	Td4	440	1102	1542
	Td5	185	548	733
TOPLAM	16626	5576	22202	
GRİP AŞISI (Müdürlükten alınan-uygulanan)				273
				273

* 2011 -2011 ÖĞRETİM YILI OKUL AŞILARI DEVAM ETMEKTEDİR.

Tablo r.12 Aşı Sonuçları Çizelgesi Kaynak: İl Sağlık Müdürlüğü 2011

R.1.5. Bebek Ölümleri

Toplumun gelişmişlik düzeyini yansıtan önemli göstergelerden biri bebek ölüm hızıdır. Tekirdağ İlinin 1967 yılından günümüze kadar olan dönemde bebek ölüm hızı ülke genelindeki yapıya benzer şekilde azalmaktadır. 1967 yılında 1000 canlı doğumdan yaklaşık 163'ü bir yaşını doldurmadan ölürken, özellikle 1982 yılından sonra gerçekleşen hızlı azalma sonucunda, 1997 yılında 1000 canlı doğumdan 39'u bir yaşını doldurmadan ölmüştür.

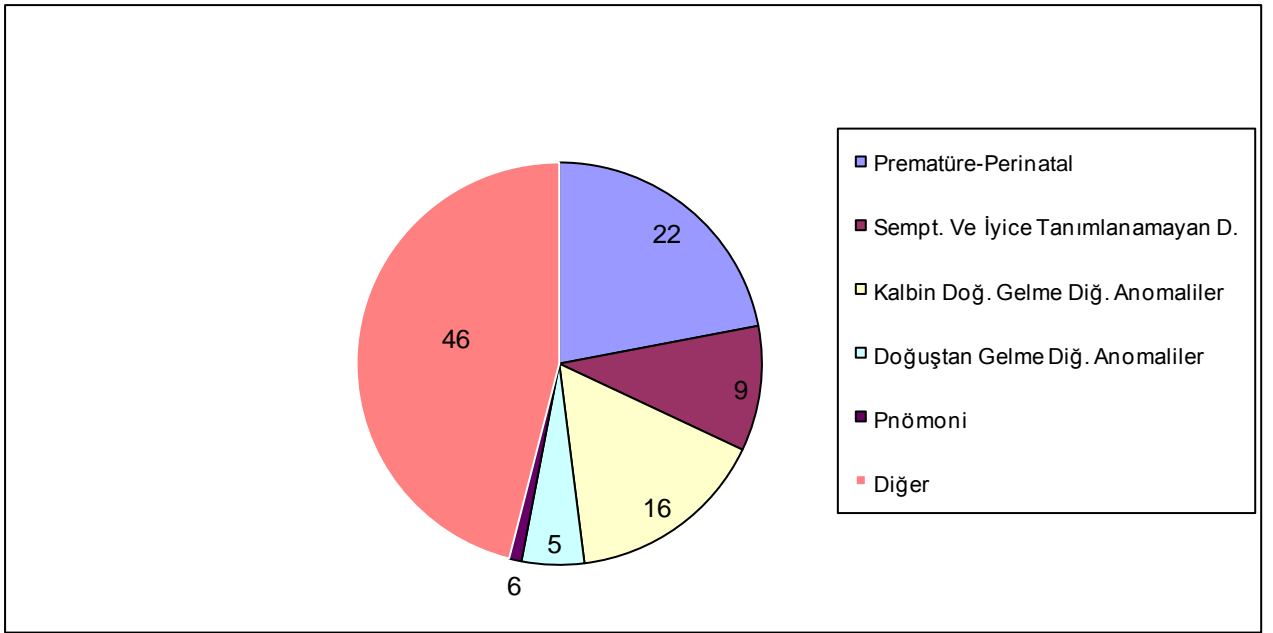
Bebek ölümlüğü hem cinsiyet hem de yerleşim yerine göre farklılık göstermektedir. İl merkezinde erkek bebeklerde ölüm hızı %40, kız bebeklerde %39 iken, İlçe merkezlerinde bu değerler erkek bebeklerde %44 ve kız bebeklerde %34'tür. Köylerde ise bebek ölüm hızı erkek ve kız bebeklerde %38 olarak belirlenmiştir.

Tekirdağ İlinde bebek ölümlerinde ilk beş sırayı perinatal hastalıklar, anoksi-hipoksi, doğumsal anomaliler, bakteriyel hastalık, sepsisler ve konjenital anomaliler oluşturmaktadır.

HASTALIK ADI	0-7 Gün		8-28 Gün		29-364 Gün		Toplam		Genel Toplam
	E	K	E	K	E	K	E	K	
Prematüre-Perinatal	10	7	2	1	1	1	13	9	22
Doğuştan Gelme Diğ. Anomaliler	1	2	0	0	1	1	2	3	5

Sempt. Ve İyice Tanımlanamayan D.	0	1	2	0	4	3	6	4	10
Kalbin Doğ. Gelme Diğ. Anomaliler	3	1	2	1	4	5	9	7	16
Pnömoni	0	0	0	0	1	0	1	0	1
Diğer	6	10	6	3	5	16	17	29	46
Genel Toplam	20	21	12	5	16	26	48	52	100

Tablo r.13 Bebek Ölümüne Sebep Olan Hastalıklar Kaynak: İl Sağlık Müdürlüğü 2011

Grafik R.1 Bebek Ölüm Nedenleri 2011.

Bebek ölümlerinde ishal her yıl on ölüm nedeni arasında yer almaktadır. Tekirdağ İlinde 2011 yılında görülen ORS ile tedavi edilen ishal vakalarının İlçelere göre dağılımını gösteren tablo aşağıdadır.

İLÇELER	0-11 Ay	12-59 Ay	5-14 Yaş	15 + Yaş	Toplam
MERKEZ	1099	4074	4069	369	9611
ÇERKEZKÖY	29	95	88	40	252
ÇORLU	2	47	40	113	202
HAYRABOLU	25	34	21	21	101
MALKARA	11	29	23	20	83

M.EREĞLİSİ	2	0	0	5	7
MURATLI	1	1	0	0	2
SARAY	0	14	5	4	23
ŞARKÖY	3	8	6	1	18
TOPLAM	1172	4302	4252	573	10299

Tablo r.14 ORS ile Tedavi Edilen İshal Vakalarının İlçelere Göre Dağılımı, 2011.
Kaynak: İl Sağlık Müdürlüğü 2011

R.1.6. Ölümlerin Hastalık, Yaş ve Cins Gruplarına Göre Dağılımı

Tekirdağ İlinde 2011 yılında ölümlere neden olan ilk on hastalık, vaka sayısı ve hastalık yüzdeleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

	CİNSİYET	YAŞ GRUPLARI										TOPLAM
		0 Yaş	1-4 Yaş	5-9 Yaş	10-14 Yaş	15-24 Yaş	25-44 Yaş	45-49 Yaş	50-64 Yaş	65+ Yaş		
MERKEZ	E	8	2	0	1	1	7	15	102	303	439	
	K	3	4	0	1	0	4	11	31	298	352	
ÇERKEZKÖY	E	23	2	1	1	1	8	10	36	103	185	
	K	20	2	1	2	3	5	8	30	134	205	
ÇORLU	E	12	3	0	0	1	12	9	107	295	439	
	K	16	3	0	2	4	6	12	44	272	359	
HAYRABOLU	E	2	0	0	0	0	2	5	23	54	86	
	K	3	0	0	0	0	2	1	10	66	82	
MALKARA	E	2	0	0	0	3	0	1	28	78	112	
	K	4	0	0	0	0	3	0	12	92	111	
M.EREĞLİSİ	E	2	0	0	0	0	1	0	6	16	25	
	K	1	0	0	0	0	0	2	0	17	20	
MURATLI	E	1	1	0	0	1	1	4	12	64	84	
	K	1	0	0	0	1	4	2	10	71	89	
SARAY	E	0	0	0	0	0	3	2	21	70	96	
	K	2	0	0	0	1	1	1	9	91	105	
ŞARKÖY	E	1	0	1	0	0	2	3	13	76	96	
	K	1	0	0	0	0	0	0	5	58	64	
TOPLAM	E	51	8	2	2	7	36	49	348	1059	1562	
	K	51	9	1	5	9	25	37	151	1099	1387	

Tablo r.15 Ölenlerin Yaş Grupları ve Cinsiyete Göre Dağılımı

HASTALIK KODU	HASTALIK ADI	VAKA SAYISI	%
A 84	Kalbin Diğer Hastalıkları	658	22.3
A 85	Serebro Vasküler Hastalıklar	371	12.6
A 96	Solunum Sistemi Hastalıklar	350	12.6
A 88	Dolaşım Sistemi Diğer Hastalıklar	412	13.9

A 51	Trachea Bronş ve AKC.CA	206	7.0
A 82	Hipertansiyon	52	1.8
A 58	Vücudun Bilinmeyen Yer.CA	99	3.4
A 83	Ürogenital Sis. Diğ. Hast.	64	2.2
A 136	Psikozdan Söz Edilmeyen İhtiyarlık	136	4.6
A 64	Şekerli Diabet	56	1.9
	Diğer Sebepler	550	18.6
TOPLAM		2.954	100

Tablo r.16 Ölümlere Neden Olan İlk On Hastalık Kaynak: İl Sağlık Müdürlüğü 2011

R.1.7. Aile Planlaması Çalışmaları

Tekirdağ İl Sağlık Müdürlüğü verilerine göre hazırlanan R.17 Tablosu ile Tekirdağ İli 2011 yılı aylarına göre aile planlaması çalışmaları gösterilmektedir. R.18 Tablosu ile de yıllara göre aile planlaması çalışmaları verilmektedir.

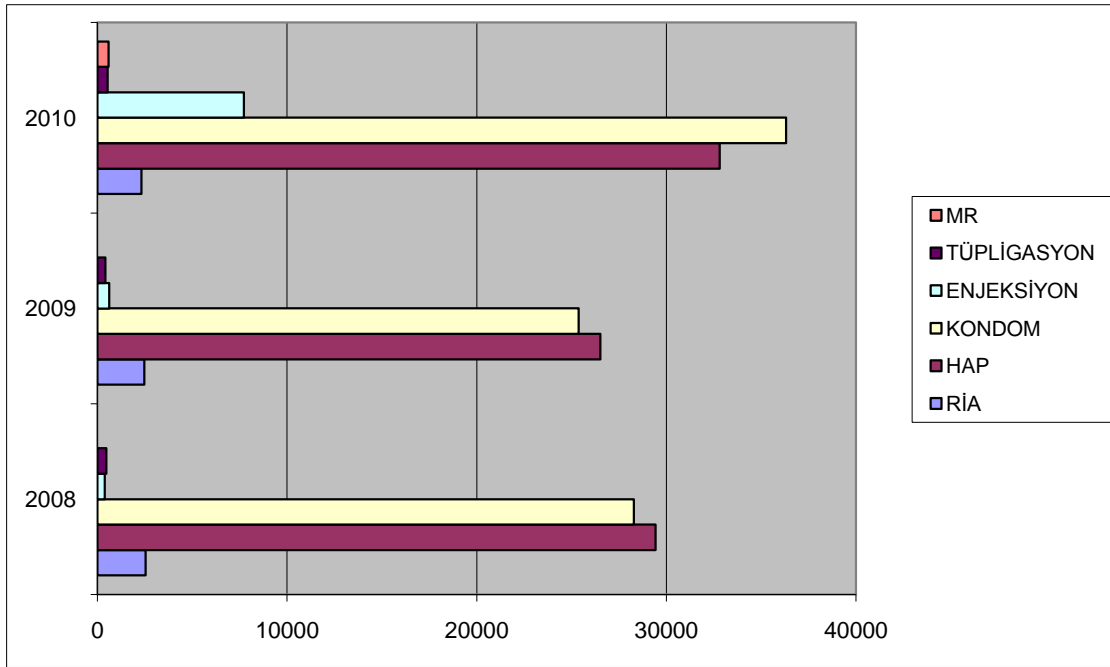
	RİA	HAP		KONDOM		ENJEKSİYON		TÜP LİGASYON	MR
		Yeni B.	Eski K.	Yeni B.	Eski K.	Yeni B.	Eski K.		
OCAK	212	287	3613	308	2475	92	507	28	61
ŞUBAT	215	336	2950	369	2916	86	538	39	53
MART	251	240	2483	374	2897	140	607	57	46
NİSAN	231	377	3842	394	3024	110	615	42	34
MAYIS	230	391	3986	367	3056	116	630	62	45
HAZİRAN	210	382	3701	374	2923	116	585	58	64
TEMMUZ	135	268	3024	269	2387	86	504	44	49
AĞUSTOS	144	209	2468	211	1732	71	353	52	45
EYLÜL	117	228	2421	358	2407	236	385	42	62
EKİM	188	102	976	367	2590	319	384	36	39
KASIM	156	39	358	352	2790	258	444	41	42
ARALIK	227	34	105	404	2965	170	373	37	50
TOPLAM	2316	2893	29927	4147	32162	1800	5925	538	590

Tablo r.17 Aylara Göre Aile Planlaması Çalışmaları Kaynak: İl Sağlık Müdürlüğü 2011

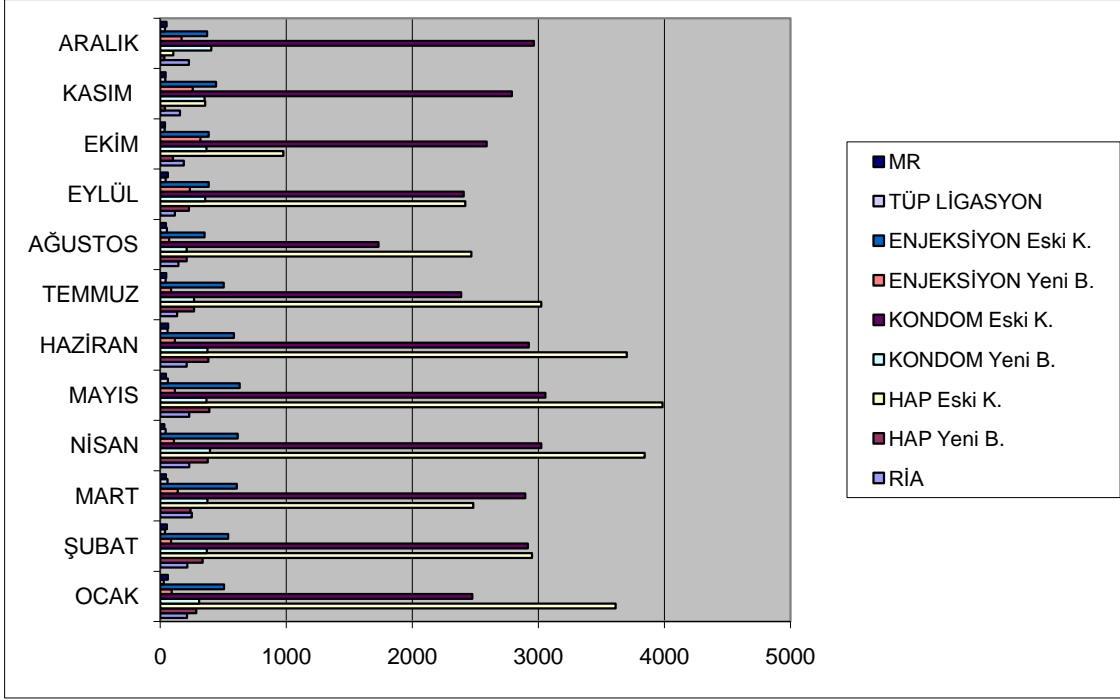
	2002	2003	2004	2008	2009	2011
RİA	2503	2332	2204	2540	2478	2316
HAP	22828	22342	23673	29437	26525	32820

KONDOM	22409	25297	29371	28281	25373	36309
ENJEKSİYON	64	111	277	392	619	7725
TÜPLİGASYON	152	150	409	466	414	538
MR	0	0	0	0	0	590
TOPLAM	47956	50232	55926	61116	55409	80298

Tablo r.18 Yıllara Göre Aile Planlaması Çalışmaları Kaynak: İl Sağlık Müdürlüğü 2011

Grafik R.2 Yıllara Göre Aile Planlaması Hizmetleri

R.2. ÇEVRE KİRLİLİĞİ VE ZARARLARINDAN OLUŞAN SAĞLIK RİSKLERİ

R.2.1. Kentsel Hava Kirliliğinin İnsan Sağlığı Üzerine Etkileri

Son yıllarda sanayileşme ve endüstriyel gelişmeye paralel olarak kentlerin büyümesi ve nüfusun artması ile gelişen plansız şehirleşme sonucu çevre kirliliği sorunları önem kazanmaya başlamıştır. İnsanlar diğer çevre kirliliği alanlarında olduğu gibi esasen kendilerinin neden olduğu hava kirliliğinden de en dramatik biçimde etkilenen canlılardır. Hava kirliliği, modern hayatın getirdiği en önemli problemlerden biri olup, esas kaynağı yanma olaylarıdır.

İl genelinde kaloriferli bina ve işyerleri denetimlerinde bacagazı emisyon ölçümleri, ateşçi belgeleri, kazan ve brülör kontrolleri yapılmaktadır. Ayrıca kömür analizleri ile kullanılan yakıtlarda kül oranı, SO₂, NO_x, asılı partiküller ve kalori miktarları kontrol edilmektedir.

İlimizde 2009-2011 döneminde SO₂ kış sezonu ortalaması 189 µg/m³, PM₁₀ ortalaması da 73 µg/m³ olarak gerçekleşmiş, gerek SO₂, gerekse PM₁₀ parametreleri için belirtilen kış sezonu ortalaması sınır değerleri (PM₁₀ için 200 µg/m³ ve SO₂ için 250 µg/m³ olarak Temiz Hava Eylem Planında belirtilmiştir) aşılmamıştır.

İlimizde hava kirletici emisyonlarının(Isınmadan Kaynaklı) azaltılmasına ilişkin tedbirler Mahalli Çevre Kurulu Kararlarınca belirlenmektedir. Bu kapsamda İlimiz Merkez İlçede doğalgaz dağıtım süreci başlamış olup devam etmektedir. Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliği kapsamında gerçekleştirilen hava kalitesi ölçüm sonuçlarına istinaden uzun yıllardır I. Grup kirli ilçeler listesinde yer alan İlimiz Merkez İlçesinde; hava kirliliğinin önlenmesi amacı ile doğalgaz hizmetinin bulunduğu yerlerde, öncelikle sanayi tesisleri resmi kurumlar ve siteler olmak üzere doğalgaz kullanımına geçilmesi hususunda tavsiye kararı alınmıştır.(Tekirdağ İli Mahalli Çevre Kurulu, 11.10.2011 tarihli ve 09 karar nolu)

Kalkınmanın ana sektörlerinden birisi olan sanayi ve çevre arasında çok yönlü ve birbirini etkileyici nitelikte çok sıkı bir ilişki olup, bu etkileşimin yarattığı olumlu sonuçlar yanında, çevre koruma açısından önlemler alınmadığı, uygun teknolojiler kullanılmadığı takdirde çevre üzerinde ve toplumda olumsuz sonuçlar doğuran bir dengesizlik sorunu ortaya çıkmakta, giderek kaynakların tahribine, çevrenin hızla kirlenmesine ve sanayi sektörlerinden kalkınmada beklenen yararların giderek kaybolmasına neden olmaktadır.

Ayrıca büyük kentlerimizde kış aylarında görülen hava kirliliğinin, başlıca ısınma amacıyla tüketilen yakıtlardan kaynaklandığı, özellikle kükürtdioksit'in yaklaşık olarak %90'ının bu kaynaktan, %10'unun ise endüstri, trafik ve rüzgar erozyonu ile geldiği görülmüştür.

Konutlar ve endüstri gibi sabit emisyon kaynaklarından ileri gelen hava kirliliğinin yanısıra motorlu taşıtlardan kaynaklanan egzoz kirliliği de aynı derecede önemli bir sorundur. Benzin ve dizel taşıtların çıkardığı egzoz gazlarında bulunan zararlı maddelerin özellikle nüfus ve trafiğin yoğun olarak yaşandığı büyük kent merkezlerinde çevreye ve insan sağlığına verdiği zararlar oldukça fazladır. Tüm CO (karbonmonoksit) emisyonlarının %70-90'ından, NO (azotoksit) emisyonlarının %40-70'inden, HC (hidrokarbon) emisyonlarının yaklaşık %50'sinden ve şehir bazında kurşun emisyonlarının %100'ünden özellikle motorlu taşıtlar sorumludur. Bu emisyonların zararları yakıtın eksik yanması sonucunda çıkar.

Hava kirliliğinin insan sağlığı üzerindeki etkileri 4 ana bölümde toplanabilir; üst solunum yolu hastalıkları, potansiyel kanser riski, kalp ve damar hastalıkları, deri ve alerjik komplikasyonlar.

Atmosfer kirliliğinin bir sonucu olan asit yağmurları ağaçlara, başta tatlı su balıkları olmak üzere su canlılarına, tarımsal üretime, kullanılan malzeme ve aygıtlara, insanlara önemli zararlar verir. Bugüne kadar yapılan gözlemler, asit yağmurlarından yüksek rakımda bulunan ormanlık alanların, daha alçakta bulunanlara oranla çok daha fazla zarar gördüğü belirlenmiştir. Asit yağmurlarının etkisini oluşturan nitrik ve sülfirik asit ise su ortamında çok çözüldüğünden, bu seviyelerde daha fazla asit yağmuru düşmektedir. Asit yağmurlarının çam ağaçları üzerindeki etkisi diğer orman florasına göre daha da olumsuzdur.

Bu olumsuzluk asiditeyi oluşturan asitlerden biri olan nitrik asitten ileri gelmektedir. Çünkü düşük denişimlerde bile nitrik asit besin etkisi görerek üst sürgünlerin gelişmesini sağlamakta ve absisyonu geciktirmek yolu ile ağacın kış koşullarına uyumunu azaltmaktadır.

KİRLLETİCİ	YAYILMA ORANI	ETKİLERİ
Azotoksitler (NO, NO₂)	Orta	Solunum Hastalıkları, fotokimyasal duman oluşumu
Hidrojen Sülfür (H₂S)	Az	Göz tahrişi, solunum yolu tahrişi, baş ağrısı, çarpıntı, sindirim sistemi bozuklukları
Karbonmonoksit (CO)	Orta	Kanda oksijen azalması
Kükürtdioksit (SO₂)	Yoğun	Asit yağmuru, kalp ve solunum hastalıkları
Halojen Bileşikleri	Az	Korozyon
Hidrokarbonlar (HC)	Yoğun	Bazıları kanserojen
Polisiklik (PAH)	Orta	Kanserojen
Tanecikler (pM)	Yoğun	Metallerin, binaların korozyonu, bitkilerde hasar, akciğerlerde ve bronşlarda tahriş, bronşit, amfizem

Tablo r.19 Yanmadan Kaynaklanan Kirleticiler ve İnsan Sağlığına Etkileri Kaynak: İl Sağlık Müdürlüğü-2011

Atmosfer kirliliği yalnızca canlılara değil, aynı zamanda cansız varlıklara da zararlı etkilerde bulunmaktadır. Asit yağmurunun bileşiminde bulunan asitler, dış kısımlarda kireçtaşı veya mermer bulunduran binalara da zarar vermektedir. Aynı şekilde park ve bahçelerde bulunan mermer yapıları heykeller de asit yağmurlarından zarar görmektedir. Bunun dışında metalik korozyon ve tekstil ürünlerinde solgunluk gibi zararlı etkilerde hava kirliliğinin neden olduğu olumsuz etkilerdir.

Hayvanlarda diğer canlılar gibi hava kirliliğinden etkilenmektedir. Bu kirlilik, kirlilik parametrelerinin sağlık üzerindeki direkt etkilerinden ve otlak veya rasyonları üzerindeki indirekt etkilerden oluşmaktadır. Özellikle atmosfere HF ve SİF₄ türünden emisyon yapan çevrelerde hayvanlarda sıklıkla görülen florosis hastalığı hava kirliliğinin indirekt etkilerindedir.

Hava kirliliğinin kontrol altında tutulması yasal, ekonomik, eğitsel ve teknolojik önlemlerin birlikte ve kararlılıkla yürütülmesine bağlıdır. Hava kirlenmesine ilişkin olan mevzuat 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca hazırlanan 1986 tarih ve 19269 sayılı “Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliği”dir. Bu Yönetmelikte hava kalitesinin korunması için geliştirilen standartlar, bu standartların yorumu ve endüstriyel olarak belirlenen kaynaklar bulunmaktadır.

R.2.2. Su Kirliliğinin İnsan Sağlığı Üzerine Etkileri

Yeryüzündeki kirlilik parametreleri içinde insan sağlığını büyük boyutta tehdit eden ana parametreler, su kirliliğine ilişkin olanlardır. Su kirliliği insan sağlığının büyük oranda tehlikeye düşmesine neden olmaktadır. Kanalizasyon suları ile kirlenen sularda bakteri ve virüs oranı artar. Tifo, dizanteri, hepatit, kolera ve diğer bulaşıcı hastalıkların bu yolla yayılmasına sebep olur.

Dünya Sağlık Örgütü'nün verilerine göre, gelişmekte olan ülkelerde ortaya çıkan tüm hastalıkların %80'i içme suyundan kaynaklanmaktadır. İçme suyundan kaynaklanan sağlık riskleri yalnızca kullanım suyunun kalitesinden değil aynı zamanda yetersiz su kullanımından ileri gelmektedir. Bu risk, yerleşim yerlerinin içme suyunu yeraltından sağlamaları durumunda artmaktadır. Yeraltı suyu kirlenmesinin en büyük nedeni evsel ve endüstriyel atıkların arıtılmadan alıcı ortamlara verilmesidir. Katı, sıvı ve gaz atıklar alıcı ortama verildikten sonra iklim durumuna, toprağın yapısına, topoğrafya yapısına, atığın cinsine ve zamana bağlı olarak yeraltı sularına taşınır.

İnsan sağlığının su kirliliğinden etkilenme nedenleri önem sırası ile, mikroorganizmalar, parazitler ve toksitlerdir. Bu nedenlerin ilk ikisi daha çok bulaşıcı veya mikroskobik hastalık nedeni olan unsurlardır. Ancak toksit maddeler de canlılarda hastalık nedeni olabilirler.

Dünyadaki toplam suyun büyük bir kısmı deniz ve okyanuslarda bulunur. Denizin kullanım alanlarından biriside kirlilik veren deşarjlar için alıcı ortam olarak kullanılmasıdır. Bu kirlilik deniz kıyısındaki yerleşim yerlerinden ve endüstrilerden doğrudan verilebildiği gibi, akarsular, yağmur suları ve hava kirliliği ile de daha uzak bölgelerden taşınma yoluyla verilebilir. Bazı kirletici maddeler biyolojik olarak parçalanabildiklerinden zamanla doğal yollarla daha basit ve anorganik ürünlere dönüşürler. Evsel atıklarda büyük sayıda zararsız mikroorganizmaların yanısıra az sayıda hastalık yapıcı organizmalar da vardır. Hastalıkların ortaya çıkması için az sayıda hastalık yapıcı mikroorganizma yeterli olduğundan evsel atıksular deniz ortamında insan sağlığı açısından büyük önem taşır. Bazı kirleticiler canlılarda birikerek onların yaşamsal faaliyetlerini olumsuz yönde etkilerler, ayrıca estetik sorunların ortaya çıkmasına da neden olurlar. Ayrıca birtakım endüstri kuruluşlarının atıksuları arıtılmadan akarsulara verilecek olursa, bu akarsularda canlıların üremesini olanaksız hale getirebilir. Sağlıklı bir akarsuda bitki ve hayvan yaşamıyla ilgili olarak ekolojik bir denge bulunduğu bilinen bir gerçektir. Kirlenmeye neden olan etkenler bu dengenin değişmesine neden olur.

Tekirdağ İli, verimli tarım topraklarının bulunduğu Ergene Havzası içerisinde yer almaktadır. Sanayinin yoğun olduğu ilimizde su kirliliği çevre açısından oldukça büyük bir problem oluşturmaktadır. Sanayinin gelişimine paralel olarak Ergene Nehri'nin kirliliği günden güne artmaktadır.

İlimiz genelinde tekstil fabrikalarının yoğunluğu ve aşırı su kullanımı nedeniyle yeraltı su kaynaklarımızda her yıl büyük oranda azalmalar görülmektedir. Bunun yanında fabrikaların

oluşturduğu yoğun endüstriyel atıksu yeraltı su kaynaklarının kirlenmesine de neden olmaktadır.

Sanayiden ve yazlıkçılardan kaynaklanan hızlı nüfus artışının beraberinde getirdiği evsel atıksu problemi Marmara Denizi'nin kirlenmesinde oldukça büyük bir etkeni oluşturmaktadır. İl genelinde kanalizasyon sisteminin yeterli olmayışı ve halen fosseptiklerle idare ediliyor olunması vidanjör problemini ortaya çıkarmıştır.

Vidanjörlerin döküm yerleri başlı başına bir sorun oluşturmaktadır. Tekirdağ Merkez İlçede evsel atıksu bertarafı tesisi olmasına rağmen bu tesisler yeterli olmamaktadır. Bu konudaki çalışmalar Tekirdağ Belediye Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

R.2.3. Atıkların İnsan Sağlığı Üzerine Etkileri

Çevreye zarar veren atıkları kaynakları bakımından 3 grup altında toplayabiliriz.

- a) Tehlikeli Atıklar,
- b) Evsel Atıklar,
- c) Tıbbi Atıklar.

Tehlikeli atıklar teknolojik gelişmeye bağlı olarak ortaya çıkan çevre ve insan sağlığını tehdit eden endüstriyel nitelikli atıklardır. Dolayısıyla bu tür atıklar doğrudan alıcı ortamlara verilemez. Tehlikeli atıkların üretimi, depolanması, yeniden işlenmesi, kullanımı, taşınması ve bertarafının kontrolü, sağlık, çevre koruma, doğal kaynak yönetimi, sürekli ve dengeli kalkınma açısından önem arz etmektedir. Tehlikeli atıkların oluşumunun ve sınırlar ötesi hareketlerinin önlenmesi veya en aza indirilmesi amacı ile hazırlanan "Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği" 27.08.1995 tarih ve 22387 sayılı Resmi Gazetede Yayımlanarak Yürürlüğe girmiştir.

Evsel atıklar büyük yerleşim birimlerinin karşılaştıkları en önemli sorunlardan biridir. Kentlerimizin ve yakın çevresinin temizliği, güzelliği ve sağlığının korunması kentte oluşan katı atık ve çöplerinin düzenli bir şekilde toplanması ve giderilmesi ile sağlanabilmektedir. Katı atıkların çöp dökme alanlarında bertaraf edilmesi ile söz konusu alanlar atıklarla gelişigüzel dolmakta ve çevreye önemli ölçüde zarar verilmektedir. Kişi başına düşen katı atık üretimindeki hızlı ve sürekli artış nedeni ile katı atıkların etkili ve verimli bir şekilde toplanması taşınması ve değerlendirilmesi konusunda yerel yönetimlerin karşılaştıkları güçlükleri çözümlenmesi amacıyla ile çalışmalar sürdürülmekte olup, bu amaçla hazırlanan "Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği" 14.03.1991 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Ayrıca hastane ve benzeri sağlık kuruluşlarından kaynaklanan halk sağlığı ve çevre kirliliği açısından özel olarak işlem görmesi gereken tıbbi atıkların diğer evsel nitelikli atıklardan ayrı olarak toplanması, taşınması ve bertarafının sağlanması esaslarını belirleyen "Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği" 20.05.1993 tarih ve 21586 sayılı Resmi Gazetede Yayımlanarak Yürürlüğe girmiştir.

Genel olarak yerleşim merkezlerinde atıkların plansız olarak birikimi ve depolanması sonucunda toplum sağlığına, yüzeysel ve yeraltı sularına, toprağa ve havaya olumsuz etkiler doğuracağı tabidir.

Bu nedenle, Tekirdağ İli bazında yerel yönetimlerce gerekli tedbirlerin alınmasına karşın alınan tedbirlerin yetersiz oluşu nedeniyle kış aylarında az olmasına rağmen yaz aylarında hava sıcaklığı etkisiyle evsel atıkların olumsuz etkileri gözle görülebilir durumdadır. Biriken atıkların ayıklama, yakma ve kompostlaştırma gibi amelyelere tabi tutulma imkanının bulunmaması yörede görüntü kirliliğine olduğu kadar hava ve zemin kirliliğine de ortam yaratmaktadır.

R.2.4. Gürültünün İnsan Sağlığı Üzerine Etkileri

Çevrede oluşan gürültü bir kirlilik parametresidir. Kent yaşamındaki gürültü tipleri, sürekli geniş bant gürültüsü ile sürekli dar bant gürültüsünün bileşimi biçiminde seyretmektedir.

Tekirdağ İli genelinde uygulanmakta olan imar planlarında gürültüye dönük yaptırımların bulunmadığı dikkat çekmektedir. Halka dönük yapıların (hastane, okul ve konutlar) gürültü kesici tampon bölgeleri bulunmamakla birlikte, yoğun trafik yüklü karayolları ile iç içe girmiş bulunmaktadır.

Gürültünün insan sağlığı üzerinde çok yönlü etkileri vardır. Gürültülü ortamlarda insanların kendi aralarındaki ve çevreleri ile olan iletişimleri düşmektedir. Büyük metropollerde yerleşik olan insanların yaşlandıkça kaybettikleri duyma özelliklerinin şehir ortamı gürültüsünün sürekliliğinden ileri geldiği sanılmaktadır.

Gürültünün insanlar üzerindeki olumsuz etkisi, yalnızca duyma niteliğinin azalması değildir. Gürültünün fizyolojik ve psikolojik etkileri de vardır. Fizyolojik etkilerinin başlıcaları; kas gerilmeleri stresi, kan basıncı artışı, kan dolaşımının ve kalp atışlarının değişmesi ve uykusuzluktur. Gürültülü ortamlarda çalışan insanlarda ayrıca stres ve psikolojik bozukluklarda ortaya çıkabilir.

Gürültünün psikolojik etkilerinin başında; sinir bozukluğu, korku, rahatsızlık, tedirginlik, yorgunluk gibi etkiler gelir. Ayrıca çalışmaya karşı isteksizlik, konsantrasyon bozukluğu, okuduğunu anlamama, konuşulanı anlayamama, performans düşüklüğü vb. problemler gürültünün insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerindendir.

R.2.5. Pestisitlerin İnsan Sağlığı Üzerine Etkileri

XX.yüzyılın sonuna gelindiğinde tarımsal kültürlere zarar veren 67.000 civarında makro ve mikro zararlı belirlenmiştir. Bu zararlıların tüm dünyada yarattığı tarımsal rekolte kaybının ortalama %35 olduğu tahmin edilmektedir. Üstelik yoğun şekilde pestisit kullanan birçok ülkede zarar düzeyi azalmamakta tersine artmaktadır.

Bu zararlılarla savaşta kullanılan genellikle kimyasal bileşiklerdir. Tarımda kimyasal enerji girdisi olarak büyük önem yansıtan bu bileşiklerin tümü pestisit olarak tanımlanır. Tekirdağ İli tarım potansiyeli açısından önemli bir yere sahiptir. İl'de daha çok herbisit

niteliğindeki pestisitler kullanılmaktadır. Tablo R.24'te Tekirdağ İlinde zirai ilaç satış miktarlarının yıllara göre dağılımı gösterilmiştir. **Kaynak: Tarım İl Müdürlüğü 2011**

Tablodan da anlaşıldığı gibi İl'de en fazla kullanılan preparat grubu herbisitlerdir. 1996-2002 yılları arasında uçakla süne mücadelesinde kullanılan insektisitler bulunmaktadır.

Pestisitlerin insanlar ve diğer canlılar üzerinde akut ve kronik birçok toksit etkileri vardır. Bunun dışında pestisit kullanılan alanlarda, zararlının yanında yararlıda zamanla yok olduğundan ve zararlılar zamanla kullanılan bileşiklere karşı bağışıklık kazandığından, çevresel açıdan pestisit kullanımının azaltılarak organik yada biyolojik tarım koşullarının uygulanması uzun vadede yarar taşımaktadır.

Pestisitler bütün canlı gruplarını toksisite ve kalıcılık özelliğine bağlı olarak etkilenmektedirler. Bu etkileşim sistemi içerisinde insan en hassas hedef durumundadır. Pestisitlerin insanlarda yaratmış olduğu akut ve kronik zehirlenme belirtileri genel olarak bütün memelilerde ortaya çıkan belirtilerdir. İnsanlarda ağız yoluyla, deri yoluyla veya solunum sistemiyle vücuda giren pestisit akut (ani) veya kronik (yavaş) zehirlenmelere neden olmaktadır. Birçok pestisit de kanserojen etkiye sahip olduğu bilinmektedir. Kanserojen etkiye sahip olan pestisitlerin gelişmiş ülkelerdeki üretimi ve tüketimi yasaklanmıştır.

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) ve Uluslararası Kanser Araştırma Kuruluşları tarafından kanserojen etkiye sahip olduğu belirtilen ve ülkemizdeki tarım alanlarında at öldürücü olarak kullanılan pestisitler içerisinde trifluralin bulunmaktadır. Bu etkilerinin dışında pestisitler, insanlarda teratojenik, mutajenik, allerjik türü etkilerde de bulunabilir.

R.2.6. İyonize Radyasyondan Korunma

Tekirdağ İlinde insan sağlığını etkileyecek herhangi bir iyonize radyasyon problemi bulunmamaktadır.

R.2.7. Baz İstasyonlarından Yayılan Radyasyonun İnsan Sağlığı Üzerindeki Etkileri

RF elektromanyetik dalgalarının foton enerjileri, atomları ve molekülleri iyonlaştıracak düzeyde değildir. Elektromanyetik radyasyonun göreceli olarak düşük frekanslı biçimleri olan görünen ışık, kızılötesi radyasyon ve RF dalgalar iyonlaştırıcı olmayan radyasyona örnektir.

Ortamdaki iyonlaştırıcı olmayan elektromanyetik dalgaların etkisinde kalma sonucunda canlılarda iki tür etki oluşabilir: Isıl etkiler ve ısıl olmayan etkiler.

Isıl etkiler, vücut tarafından yutulan elektromanyetik enerjinin ısıya dönüşmesi ve vücut sıcaklığını arttırması olarak tanımlanır. Bu sıcaklık artışı, ısının kan dolaşımı ile atılarak dengelenmesine dek sürer. Cep telefonları gibi RF kaynaklarının sebep olabileceği sıcaklık artışı gerçekte çok düşüktür ve büyük olasılıkla vücudun normal mekanizmaları ile kolayca

etkisizleştirilebilir. Cep telefonu ile beyinde oluşabilecek sıcaklık artışı ortalama 0,1°C dolayındadır [11].

Isıl olmayan etkilere bağlı olarak RF dalgaların etkili olduğu iddia edilen bozukluk ve hastalıklar arasında beyin aktivitelerinde değişiklikler, uyku bozuklukları, dikkat bozuklukları, baş ağrıları bulunmaktadır. Ancak bu riskler çok yüksek deneysel dozlar ve sürelerde geçerli olabilir ve cep telefonları gibi kullanımlar için geçerli değildir.

Yüksek enerjili iyonlaştırıcı elektromanyetik dalgalar, DNA ve genetik malzemeyi kapsayan biyolojik dokuda hasara yol açabilen moleküler değişikliklere yol açabilirler. Bu etkinin olabilmesi için dokunun x-ışınları ve gama ışınları gibi yüksek enerjili fotonlarla etkileşmesi gerekir.

Nükleer radyasyon, yüksek enerjili fotonların yol açtığı iyonlaştırıcı radyasyondur. Baz istasyonlarının neden oldukları ışınım iyonlaştırıcı olmayan radyasyon sınıfında olup baz istasyonları nükleer radyasyona neden olmazlar. İyonlaştırıcı radyasyon bölgesindeki dalgaların frekansları baz istasyonlarının çalışma frekanslarından yaklaşık milyon kere daha yüksektir

İyonlaştırıcı radyasyonun hücrelerin genetik malzemesini (DNA) etkileyerek mutasyon ve kansere yol açtığı bilinmekle birlikte, RF dalgaların benzer etkiler yaptığı kanıtlanmamıştır. Son yıllarda cep telefonlarının özellikle beyin tümörlerini arttırıp arttırmadığı konusu gündeme gelmiş, ancak bugüne kadar yapılan incelemelerde cep telefonu kullanımının kansere yol açtığını gösterecek kesin deliller bulunamamıştır. Son olarak A.B.D. ve Danimarka'da yapılan ayrıntılı çalışmalar cep telefonu kullanımının beyin tümörü riskini arttırmadığını açıkça ortaya koymuştur. Öte yandan bugüne kadar yapılan çalışmalar, cep telefonu teknolojisiyle kanser arasında kesinlikle bir ilişki yoktur demek için yetersizdir. Bu nedenle, başta Dünya Sağlık Örgütü(WHO) olmak üzere çeşitli kuruluşlar bu konuda daha kapsamlı çalışmalar başlatmışlardır. Bu çalışmaların sonuçlarının önümüzdeki yıllarda alınması beklenmektedir.

Günlük yaşamda maruz kalınan RF seviyelerinin başağrısı, uykusuzluk gibi sorunlar yol açtığı kesin olarak gösterilememiştir. Ancak çeşitli çalışmalarda, ICNIRP'nin belirlediği sınır değerlerin altında mobil telefon sinyallerinin beynin elektriksel aktivitelerinde ve algılama fonksiyonlarında (dikkat, hatırlama, tepki verme gibi) kısa süreli değişimlere neden olduğu gösterilmiştir. Fakat bu değişimlerin insan sağlığı üzerindeki etkileri bilinmemektedir.

Bütün vücudun ısınmasına yol açacak derecede RF dalgaların etkisinde kalmak düşük doğum ve sakat doğuma neden olabilir. Ancak mobil telefonlar ve baz istasyonu antenlerinin yaydığı güç, bu tür bir ısınmaya neden olmak için çok düşüktür. Mobil telefon ve baz istasyonları antenlerinden yayılan RF dalgaların yol açtığı ve halkın etkilendiği güç seviyelerinin düşük doğuma ya da sakat doğuma yol açtığını gösterir hiçbir laboratuvar ve epidemiyolojik kanıt yoktur.

Elektromanyetik radyasyonun ısıtma yönünden insan vücudunda en etkili olduğu bölgeler başka bölgelerden farklı olarak fazla ısıyı dağıtacak kan akışı olmamasından dolayı gözler ve testislerdir. Ancak mobil telefon ve baz istasyonları antenleri tarafından yayılan güç, bu tür bir ısınmaya neden olmayacak denli düşüktür.

Baz istasyonlarındaki antenler dar bir bölgeyi etkileyen yönlü antenlerdir. Bu antenler arkalarında ya da diplerinde ısımanın çok az olacağı biçimde tasarlanmışlardır. Bu nedenle buldukları binada yaşayanları yüksek risk grubu haline getirmezler. Ancak antenin konumu, antenin ısıtma örüntüsünün kurulduğu binayı içine almayacak şekilde belirlenmelidir.

Ayrıca, anten için yer seçimi ve antenin kurumu sırasında yakın alandaki binaların risk altına alınmamasına dikkat edilmelidir. Anten yeri, çalışma frekansı ve çıkış gücüne göre hesaplanacak güvenlik mesafesi içinde insanların istem dışı ve sürekli maruz kalmayacağı şekilde seçilmelidir.

Kaynak: TÜBİTAK-BİLTEN

S. ÇEVRE EĞİTİMİ

S.1. KAMU KURULUŞLARININ ÇEVRE EĞİTİMİ İLE İLGİLİ FAALİYETLERİ

İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü Kanun, Yönetmelik ile Bakanlık ve Valilik talimatları doğrultusunda kuruluşundan itibaren çevre eğitimine öncelik vermiştir. Çevre eğitimini her yaş ve her kesimden kişilere ulaştırabilmek için, belli programlar dahilinde, eğitimin doğuştan başladığı görüşünden hareketle, öncelikle okul öncesi ve ilköğretim aşamasındaki çocuklara çevreyi tanıtıcı, tabiatı sevdireci, doğal kaynaklarımızın tasarruflu kullanılması mesajları yanında çevre sorunlarının yarattığı tehlikeler çocukların anlayabileceği biçimde ele alınmıştır.

Çevre eğitimiyle ilgili olarak; Valilik Makamı Onayı ile “Tekirdağ İli Uygulamalı Çevre Eğitimi Projesi” kapsamında belirlenen okullara Bakanlık video kasetleri ve slayt desteği ile çevre dersleri verilmiştir. Yine aynı proje kapsamında eğitim verilen okullardan öğrenci grupları Geri Dönüşüm Tesisi ziyaretine götürülmüşlerdir. Proje okulları değerlendirilerek 5 Haziran Dünya Çevre Günü dereceye giren okullar ödüllendirilmiştir

Sürücü kursları usta öğreticileri için Çevre Bilgisi dersi verilmiştir. Afiş, broşür, el ilanı bastırılıp, bunların dağıtımı ve uygun yerlere asılması sağlanmıştır. Tekirdağ İli Çevre Durum Raporu kitap halinde yayınlanmıştır. Stajer öğrencilere staj uygulamaları yaptırılmıştır. Din görevlilerine çevre ile ilgili konferans verilmiştir.

Çevre Mevzuatında Belediyelere verilen sorumlulukların önemi göz önüne alınarak, yerel yönetimlerle işbirliği ve koordinasyon çalışmalarına öncelik verilmiş, bu bağlamda il/ilçe ve belde belediyelerinin Çevre Mevzuatı kapsamında bilinçlendirilmesine ve sorumluluklarının yerine getirilmesine yönelik olarak “Belediyeler Bilgilendirme Toplantıları” gerçekleştirilmiştir.

Kurban Bayramı öncesinde kasaplara çevre dersi verilmiştir. 5 Haziran çevre haftasında; çevre bilincinin aşılması için, özellikle öğrencilere yönelik yarışmalar, teknik gezi, geleneksel çevre yürüyüşü, seminerler, çevre pikniği gibi çeşitli etkinlikler yapılmıştır. Özellikle Milli Eğitim Müdürlüğü ve Tekirdağ Belediye Başkanlığı başta olmak üzere çevre bilincinin sağlanması için tüm kamu kurum kuruluşlarından gerekli destekler alınmıştır.

İlimizde sanayinin yoğun olması nedeniyle, sanayi kuruluşlarının bilinçlendirilmesi, farkındalıklarının artırılması, yasal sorumluluklarının yerine getirilmesinin temini ve çevre duyarlılığının artırılması amacıyla bilgilendirme toplantıları gerçekleştirilmiştir.

Küçük ölçekli sanayi sitelerinde atık motor yağlarının Mevzuat kapsamında toplanmasında sıkıntılar yaşandığından, ilimiz merkez ve ilçelerinde küçük sanayi sitelerinde yerinde bilgilendirme eğitimleri yapılmıştır.

S.2. ÇEVREYLE İLGİLİ GÖNÜLLÜ KURULUŞLAR VE FAALİYETLERİ

S.2.1. Çevre Vakıfları

İlimizde faaliyet gösteren çevre vakfı bulunmamaktadır.

S.2.2. Çevre Dernekleri

İlimizde çevre ile ilgili olarak; Çevre Derneği, Çevre Eğitimi ve Koruma Derneği, Hayvanları Koruma Derneği ve avcılık ve atıcılık dernekleri mevcut olup; her biri kendi konusu dahilinde çalışmalarını sürdürmektedir.

S.2.3. Çevreyle İlgili Federasyonlar

İlimizde çevre ile ilgili faaliyet gösteren federasyon bulunmamaktadır.

T.ÇEVRE YÖNETİMİ VE PLANLAMA

T.1. ÇEVRE KİRLİLİĞİNİN VE ÇEVRESEL TAHRİBATIN ÖNLENMESİ

Genel anlamıyla çevre kirlenmesi, insanın çeşitli faaliyetleri sonucu oluşan toksik ve kirletici sıvı, katı ve gaz atıkların toprağa, suya ve havaya bırakılmaları sonucu, doğanın ekolojik dengesinin bozulması, insanların ve diğer canlıların zarar görmesi olarak açıklanabilir. Bu nedenle, çevre kirliliğinin ve tahribatının önlenmesi çalışmalarında öncelikle, çeşitli faaliyetler sonucu oluşan kirleticilerin, çevreyi kirletici etkilerinin azaltılması amacıyla denetimlerin yapılması gerekmektedir.

İl genelinde Çorlu Deresi ve Ergene Nehri kirliliği, Marmara Denizi kirliliği, tuğla fabrikaları alım yerleri, sanayi kuruluşları arıtma çamurları, hava, gürültü kirliliği ve sanayi kuruluşlarının hızla artması başlıca çevre sorunlarını oluşturmaktadır. İl Merkezinde hava kirliliğinin önlenmesine yönelik olarak kullanılan yakıtların öncelikle özelliklerinin belirlenmesi amacıyla, İlimiz Merkez ve Malkara İlçesindeki kömür ocaklarından numune kömür alınarak analizleri yaptırılmıştır. Kış sezonu boyunca yakılacak kömür özellikleri her yıl Mahalli Çevre Kurulu Kararları ile tespit edilip, ayrıca satışı ve yakılması yasak kömürler belirlenmiştir.

Hava kirliliği ölçümlerine günlük olarak devam edilmiş, bugüne kadar İl merkezinde değerlerin “Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliği” uzun vade ve kısa vade değerlerini aşmaması sağlanmıştır.

Sanayi kuruluşlarından kaynaklanan hava kirliliğinin denetimi için seyyar bacagazı ölçüm cihazı ile rutin denetimlere devam edilmektedir. Tekirdağ İli genelinde egzoz gazı

ölçümlerine, “2 adet benzinli, 1 adet dizel” ölçüm cihazı olmak üzere, biri sabit diğeri seyyar iki ölçüm istasyonu oluşturulup İl Merkezi, İlçeler, Beldeler ve Köylerde devam edilmektedir. Ayrıca 15 adet yetkili servis tarafından egzoz ölçümleri yapılmaktadır. İlimiz genelinde Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği’ne göre sanayi tesislerine rutin denetimler yapılmakta olup, bu tesislerden alınan haftalık, aylık, üç aylık ve yıllık numunelerin, Müdürlüğümüz bünyesinde yer alan Su/Atıksu Analiz Laboratuvarında analizleri yapılmaktadır.

T.2. DOĞAL KAYNAKLARIN EKOLOJİK DENGELER ESAS ALINARAK VERİMLİ KULLANIMI, KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ

Ekonomik gelişmenin ve sanayileşmenin amacı; insanların refah ve konfor seviyesini yükseltmektedir. Ancak; havası, suyu, toprağı ve doğal yaşamı tahrip olmuş, dengesiz kullanımla verimliliğini yitirmiş bir ortamın, istenilen ekonomik devamlılığını sağlaması mümkün değildir. Doğal kaynakların değerlendirilmesinde uygulanan yanlış politikalar, erozyon, bilinçsiz tarımsal uygulamalar, kontrolsüz sanayileşme gün geçtikçe doğanın ekonomi dışı kalmasına sebep olacak ve ülke olarak hedeflerimize ulaşmamızı zorlaştıracaktır.

İlimiz genelinde tekstil fabrikalarının yoğunluğu ve aşırı su kullanımı nedeniyle; gelecek yıllarda su temini konusunda sıkıntılarla karşılaşılacaktır. Yine artan sanayi nedeniyle I. sınıf tarım arazileri sanayi bölgeleri olarak değerlendirilmekte olup, verimli tarım arazileri yok olmaktadır.

Sanayiden kaynaklanan atıksular nedeniyle yer altı su kaynaklarımız da büyük oranda zarar görmektedir. Çevresel planlama, doğal ve fiziksel çevrede sağlıklı bir ortamın oluşturulması, çevre kalitesinin yükseltilmesi, tahribatın önlenmesi, doğal kaynakların korunması ve devamlılığın sağlanması amacıyla yapılan çalışmaların bütünüdür. İnsan faaliyetleri özellikle sanayileşme sürecinde doğal kaynakları hızla tüketmeye başlamıştır. Teknolojik gelişme ile insanın daha rahat bir hayat sürmesi sağlanmaya çalışılırken, tüketilen doğal kaynaklar insanlığın sonunu hazırlamaktadır. Bu amansız çelişki tartışmaları dünya gündemine sürdürülebilirlik kavramını sokmuştur. Sürdürülebilirlik kavramı, sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak amacıyla geliştirilmiştir. Yani çevre bileşenleri olarak adlandırdığımız doğal kaynakların sürdürülebilirliği anlamındadır.

Arazi kullanım planlanması, arazi kaynakları üzerindeki baskılar ekonomik faaliyetlere bağlı olarak her geçen gün artmaktadır. Bir toplumsal ihtiyacı karşılayan tüm doğal kaynak tüketen faaliyetler çevresel kaynakların yok olmasını ve bozulmasını beraberinde getirmektedir. Ancak, toplumsal çıkarlar özel çıkarların önüne geçtiğinde, toplumun tüm kesimleri ortak bir zeminde buluşabilmektir. Çevre için önemli olan bu yaklaşımın yaygınlaşması, belli bir yöre için değil aynı zamanda, bir toplum hatta dünyanın geleceği açısından da önemli bir bakış açısı olacaktır.

T.3. EKONOMİK VE SOSYAL FAALİYETLERİN, ÇEVRENİN TAŞIMA KAPASİTESİNİ AŞMAYACAK BİÇİMDE PLANLANMASI

Planlı bir kalkınma ve ekonomik büyümeyi gerçekleştirirken insan faaliyetleri ile doğal çevrenin bileşenleri arasında iyi ilişkiler kurulmalıdır. Bu bağlamda İl Çevre Müdürlüğüne Çevresel Etki Değerlendirmesi raporu hazırlanması hususunda titiz çalışmalar yapılmaktadır.

T.4. ÇEVRENİN İNSAN-PSİKOSOSYAL İHTİYAÇLARIYLA UYUMUNUN SAĞLANMASI

İlimizdeki sanayi kuruluşlarındaki artış ve beraberinde gelen göç çarpık kentleşmeyi getirmiştir. Şehirlerdeki mimari yapılaşma, yeşil alanların yetersizliği, tarihi, kültürel varlıkların tahribi ve çevreye uyumsuz faaliyetler, toplum psikolojisini olumsuz etkilemektedir. Bu olumsuzlukların insanlar üzerindeki etkilerini biraz olsun gidermek için İl Çevre Müdürlüğü yeşil alan çalışmalarına devam etmektedir.

T.5. ÇEVREYE DUYARLI ARAZİ KULLANIM PLANLAMASI

Planlı ve çevreye duyarlı kalkınma ilkeleri doğrultusunda İlimiz sınırlarını da kapsayacak şekilde hazırlanmış ve 13.07.2004 tarihinde Bakanlığımızca onanmış 1/100000 ölçekli Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası Çevre Düzeni Planı ile birlikte, İlimiz içinde planlı dönem başlamış olup, Çevre Düzeni Planı ile gerek kentsel, gerek tarımsal arazinin kullanımında koşullar, sınırlar ve olanaklar tariflenmiştir. Bu doğrultuda, İlimizde gerek coğrafyası, gerekse mevcut durumu ile daha hassas konumdaki “Çorlu Çerkezköy Marmaracık B.Karıştıran ve Muratlı” bölgesi ile “Marmara Ereğlisi, Yenice, Tekirdağ Kumbağ” kıyı aksı da 1/25.000 ölçekli planlama bölgeleri olarak seçilmiş, bunlardan Çorlu Çerkezköy Marmaracık B.Karıştıran Muratlı Alt Bölgeleri 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planı 07.09.2004 tarihinde Bakanlığımızca onanmıştır.

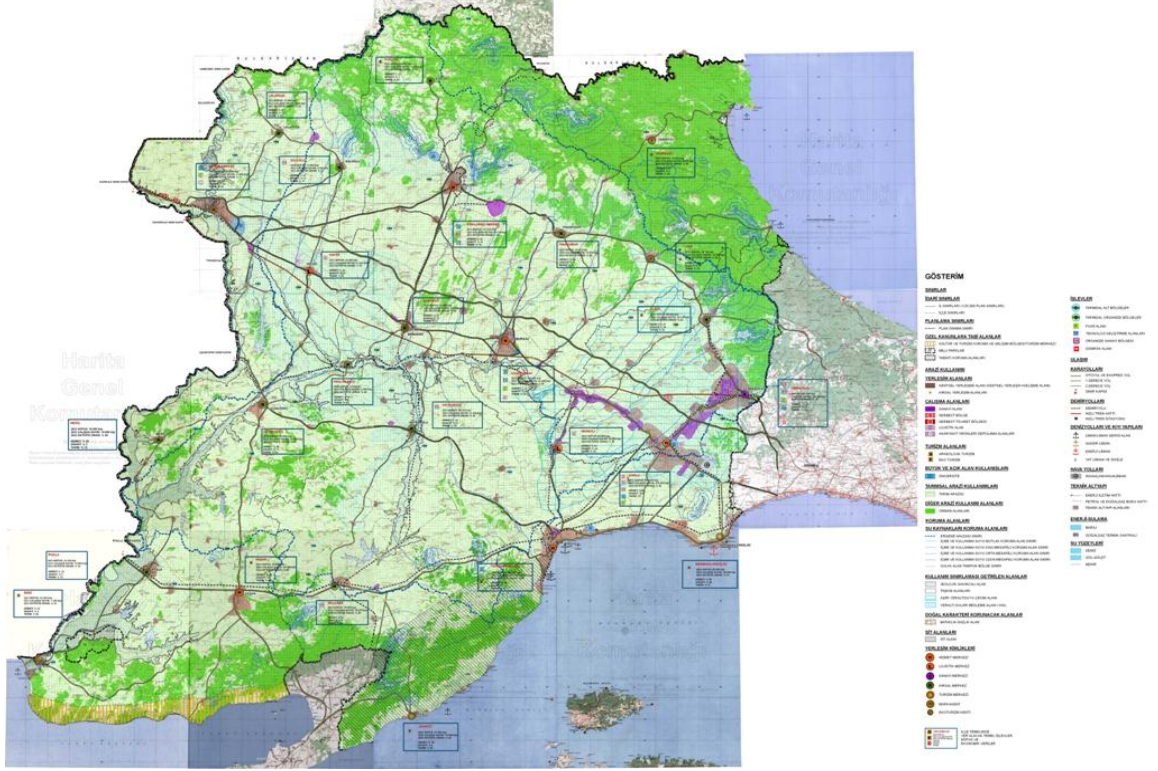
5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 6.maddesi ile İl Çevre Düzeni Planı yapma, yaptırma, görev, yetki ve sorumluluğu İl Özel İdarelerine verilmiş bulunmaktadır. Bu yasal yetkiye dayanarak, Tekirdağ İl Genel Meclisimiz 03.05.2005 tarih ve 16 sayılı kararı ile İl Çevre Düzeni Planı hazırlanması işini Trakya Bölgesi bütünlüğü içinde çözmek amacıyla Trakya Kalkınma Birliği'ne (TRAKAB) tevdi etmiştir.

Bu yasal çerçevede “Çevre ve şehircilik Bakanlığı ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile Trakya Kalkınma Birliği (TRAKAB) arasında 1/100.000 Ölçekli Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası, İstanbul İl Çevre Düzeni, Kocaeli İl Çevre Düzeni ve Sakarya, Düzce, Yalova Ve Bilecik Çevre Düzeni Planlarının Uyumlaştırılması ile Trakya Alt Bölgesi (Edirne-Kırklareli-Tekirdağ İlleri) 1/25.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planlarının Üretilmesine İlişkin Ortak Hizmet Protokolü” 26.12.2006 tarihinde imzalanmıştır.

1/100.000 ölçekli Trakya alt Bölgesi Ergene Havzası Revizyon Çevre Düzeni Planı İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı - BİMTAŞ / İstanbul Metropolitan Planlama ve Kentsel Tasarım Merkezi (IMP) tarafından tamamlanmıştır. Bakanlığımızca plan 24.08 2009 tarihinde onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

1/100.000 Ölçekli Trakya Alt Bölgesi Revizyon Ergene Havzası Çevre Düzeni Planına İlimiz dahilinde 1 aylık askı süresi içerisinde 276 adet itirazlarda bulunulmuştur. Yapılan itirazlar değerlendirilmek üzere Bakanlığımıza gönderilmiştir.

TRAKYA ALT BÖLGESİ ERGENE HAVZASI REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI
(PLAN ŞEMATIKTIR. ÜZERİNDEN ÖLÇÜ ALINAMAZ, YER TESPİTİ VE UYGULAMA YAPILAMAZ)

Revizyon Çevre Düzeni Planı ile özellikle yeni sanayişmeye belli kısıtlamalar getirilmiş olup 18 adet sektör artık Trakya Bölgesinde yapılması yasaklanmıştır.

Metal sertleştirme (tuz ile), Metal kaplama,
Yüzey temizleme (asit ile),
Tekstil boyama-yıkama ve emprime baskı,
Madenin işlenmesine yönelik ağır sanayiler,
Lifli yıkama-yağlacılar,
Selüloz ve/veya saman kullanarak Kâğıt üretimi,
Asit imal ve dolumu, Pil, batarya-akü imal yerleri,
Ham deri işleme
Kömüre dayalı termik santral,
İlaç sentez fabrikaları,
Gres yağ fabrikaları (petrol türevi),
Demir-çelik üretimi,
Ağır metal tuzu üretimi,
Petrokimya,
Klor-alkali,
Rafineri

Onaylanan 2009 Çevre Düzeni Planında yerleşim yerlerinin kimlikleri belirlenmiş ve aşağıdaki fonksiyonlar yüklenmiştir.

Tekirdağ Merkez	: Hizmet Ve Lojistik
Çerkezköy	: Sanayi
Çorlu	: Hizmet ve Lojistik
Hayrabolu	: Kırsal Merkez
Malkara	: Kırsal Merkez
Marmara Ereğlisi	: Turizm (arkeolojik turizm)
Muratlı	: Lojistik
Saray	: Kırsal Merkez
Şarköy	: Turizm (agro turizm)

T.6. ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRİLMESİ

Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ya da olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmaları ifade etmektedir.

Bu bağlamda; gerçekleştirilmesi planlanan yatırıma ait inşaat çalışmaları, diğer tesisat ya da planların uygulanması aşamasında; projenin hazırlık, inşaat ve işletme sırasında ya da işletme sonrasında çevre unsurlarında doğrudan ya da dolaylı olarak, kısa ve uzun dönemde geçici veya kalıcı, olumlu ya da olumsuz yönde ortaya çıkması olası değişiklikleri; projeden etkilenecek alanı baz alarak projenin çevresel etkisinin önemine göre Çevresel Etki Değerlendirme Raporu veya Proje Tanıtım Dosyası olarak hazırlanarak yetkili komisyon tarafından değerlendirildiği süreçtir.

Tekirdağ İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğüne 2011 yılında 51 proje ÇED Gerekli Değildir, 3 Projeye ÇED Gereklidir ve 121 proje ise ÇED Yönetmeliği kapsam dışı kararı verilmiştir.

2011 YILI İZLEME – KONTROL ÇALIŞMASI:

60 adet izleme-kontrol denetimi ve ayrıca
25 adet Bakanlık ile beraber izleme kontrol denetimi yapılmıştır.

YAPILAN DENETİMLER SONUCUNDA;

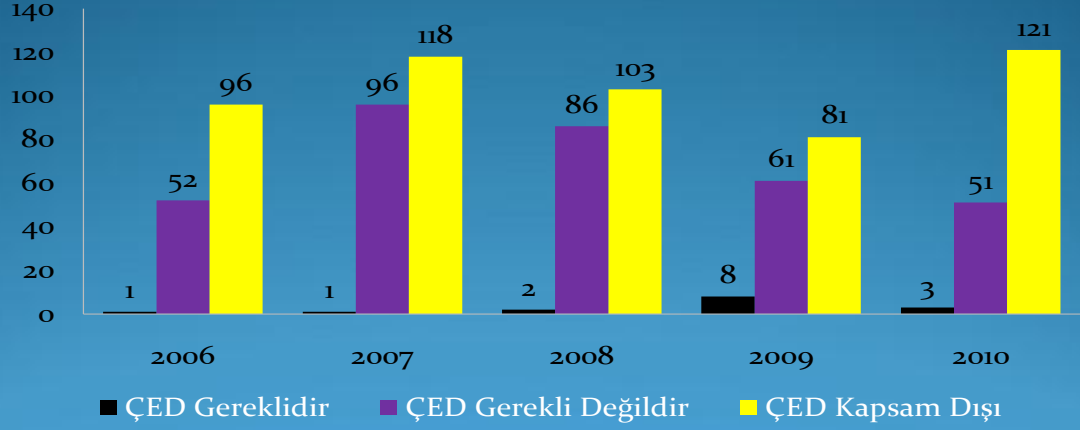
25 adet faaliyete Müdürlüğümüz
3 adet faaliyete Bakanlıkça;

Taahhüt uygunsuzluğu nedeniyle; ÇEVRE KANUNU 20. MADDE (E) bendi gereğince 13.226,00 TL İdari Para Cezası Uygulanmıştır.

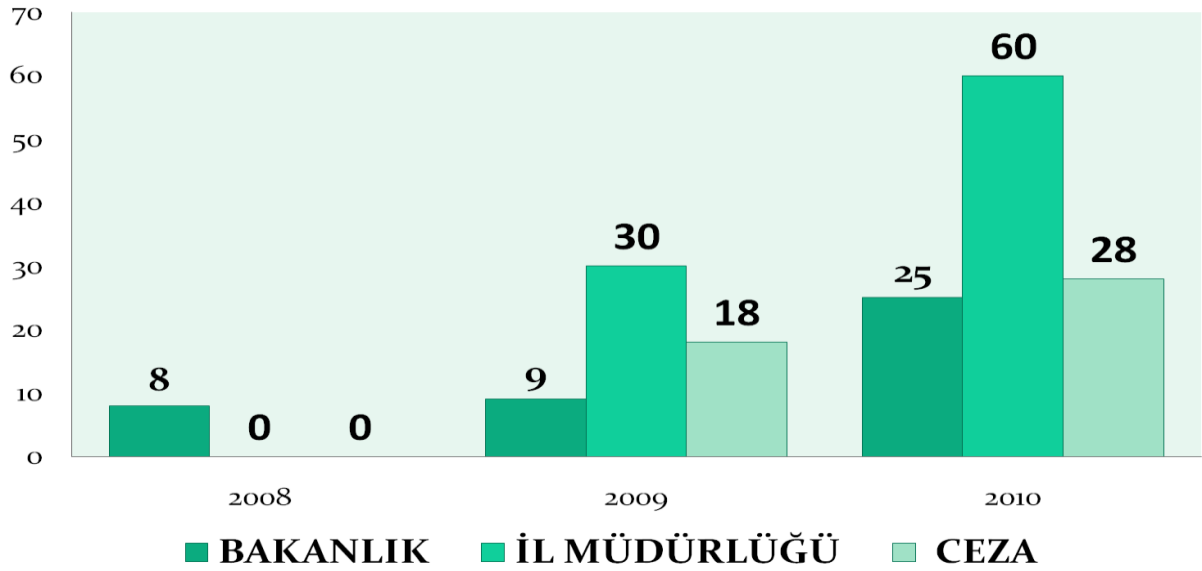
2011 yılında ise 120 adet faaliyete izleme-kontrol çalışması yapılması planlanmaktadır. Ayrıca 13 adet İşletmeye süre sonu takip denetimi yapılmıştır.

2010 Yılı içerisinde ÇED Yönetmeliğine göre yapılan müracaatlar neticesinde yapılan çalışmalara ait grafik

2008-2010 YILLARI İZLEME KONTROL VE CEZA SAYISI

KAYNAKLAR

- 1) Su Kirliliği ve Kontrolü Doç. Dr. Orhan USLU ve Yrd. Doç Dr Ayşen TÜRKMEN 1987
- 2) Türkiye Çevre Vakfı Yayını 99 /Türkiye'nin Çevre Sorunları
- 3) H.H.TOK Çevre Kirliliği 1997
- 4) Ç.B.Türkiye Çevre Atlası-96 Dokuze Eylül Üniversitesi Müh. Mimarlık Fakültesi Çevre Müh. Böl. Su ve Atık su Analizleri Laboratuvar no
- 5) Jale SEZEN Yük.Lisans Tezi /2011
- 6) TÜBİTAK-BİLTEN
- 7) İl Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü
- 8) Norm Ltd. 1993
- 9) İl Milli Eğitim Müdürlüğü
- 10) Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü
- 11) Maden İşleri Genel Müdürlüğü
- 12) İl Özel İdaresi
- 13) İl Tarım Müdürlüğü
- 14) Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü
- 15) Sağlık İl Müdürlüğü
- 16) İl Milli Eğitim Müdürlüğü
- 17) Tekirdağ Belediyesi
- 18) Kültür-Turizm İl Müdürlüğü
- 19) DSİ Şube Müdürlüğü
- 20) İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü
- 21) Nüfus Müdürlüğü
- 22) Türk Telekom İl Müdürlüğü
- 23) İŞKUR İl Müdürlüğü
- 24) Liman Başkanlığı
- 25) İl Emniyet Müdürlüğü
- 26) Karayolları Şube Müdürlüğü
- 27) Meteoroloji İl Müdürlüğü
- 28) İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü

- i. ÇED ve Planlama Şube Müdürlüğü
 - ii. Çevre Yönetimi Şube Müdürlüğü
 - iii. A.O.D. Şube Müdürlüğü
- 29)** Tekirdağ Orman İşletme Şefliği
- 30)** Valilik
- 31)** PTT İl Müdürlüğü
- 32)** Çevre ve şehircilik Bakanlığı Temiz Hava Eylem Planı